

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE
STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN

UITSPRAKEN WERKJAAR 2018
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 4

Inhoud

Zitting van 26 oktober 2018

rolnummer 2018/455

rolnummer 2018/469

rolnummer 2018/492

rolnummer 2018/493

rolnummer 2018/497

Zitting van 9 november 2018

rolnummer 2018/487

rolnummer 2018/504

rolnummer 2018/505

rolnummer 2018/523

rolnummer 2018/529

rolnummer 2018/532

rolnummer 2018/541

rolnummer 2018/549

Zitting van 9 november 2018 (2)

rolnummer 2018/352

rolnummer 2018/460

rolnummer 2018/474

rolnummer 2018/480

rolnummer 2018/483

rolnummer 2018/503

rolnummer 2018/517

Zitting van 12 november 2018

rolnummer 2018/489

rolnummer 2018/496

rolnummer 2018/507

rolnummer 2018/512

rolnummer 2018/514

[Zitting van 19 november 2018](#)

rolnummer 2018/538

rolnummer 2018/552

rolnummer 2018/557

rolnummer 2018/561

rolnummer 2018/578

rolnummer 2018/585

rolnummer 2018/586

rolnummer 2018/591

rolnummer 2018/592

rolnummer 2018/594

rolnummer 2018/620

[Zitting van 19 november 2018 \(2\)](#)

rolnummer 2018/219

rolnummer 2018/527

rolnummer 2018/534

rolnummer 2018/536

rolnummer 2018/537

rolnummer 2018/544

rolnummer 2018/545

Zitting van 26 oktober 2018

Arrest nr. 4.524 van 14 november 2018 in de zaak 2018/455

In zake: Jude Udoka INNOCENT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Meldertstraat 26

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in de opleiding ‘Master of Statistics (Biostatistics)’ wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Statistics (Biostatistics)’.

In het academiejaar 2015-2016 heeft verzoeker 53 van de 63 opgenomen studiepunten behaald. In het academiejaar 2016-2017 heeft hij 27 van de 57 opgenomen studiepunten behaald. In het

academiejaar 2017-2018 heeft verzoeker 6 van de 30 opgenomen studiepunten behaald. Bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 kreeg verzoeker bindende voorwaarden opgelegd.

Op 6 september 2018 werd de herinschrijving in de opleiding aan verzoeker geweigerd omwille van het niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarden.

Verzoekende partij stelde op datum van 7 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de student alleen zijn masterthesis nog moet verdedigen om zijn diploma te kunnen behalen. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de beslissing rechtsgeldig tot stand kwam en in overeenstemming is met de geldende examenregeling. De student heeft de opgelegde bindende voorwaarden niet behaald en hij betwist dit niet. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zich op overmacht beroeft ter rechtvaardiging van het niet behalen van de bindende voorwaarden. Hij stelt dat hij ingevolge ziekte van zijn moeder niet de nodige aandacht kon besteden aan zijn studies, in het bijzonder aan zijn thesis. Tijdens het verhoor houdt de student voor dat de medische problemen van zijn moeder zich voordeden in augustus 2018. Hierbij zou de moeder gedurende vier dagen ‘kritiek’ zijn geweest. De interne beroepsinstantie moet vaststellen dat de student zich beperkt tot het uiten van beweringen zonder het bestaan van die beweringen te bewijzen. Het bijbrengen van een foto van ‘een voet’ geldt niet als afdoende bewijs van het bestaan van de aangevoerde feiten. Bijgevolg kan de ingeroepen overmachtssituatie niet worden weerhouden.

De interne beroepsinstantie komt ook tot het besluit dat de betwiste studievoortgangsbeslissing redelijk is, gelet op de beperktheid van de studievoortgang, namelijk:

- na drie academiejaren heeft de student nog 34 van de 120 studiepunten niet behaald;
- in 2017-2018 nam de student een zeer beperkt studiepakket van 30 studiepunten op, waarvan hij slechts 6 studiepunten behaalde. Hij diende bovendien zijn thesis, omwille van slechte analyses, uit te stellen naar tweede zittijd.

Volgens de interne beroepsinstantie kon de examencommissie, gelet op het beperkt aantal opgenomen studiepunten (en de opgelegde bindende voorwaarden), terecht verwachten dat de student zijn thesis succesvol zou verdedigen. Bovendien wijst niets erop dat de student bij een herinschrijving een beter resultaat zou neerzetten.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 21 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 september 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in de opleiding ‘Master of Statistics (Biostatistics)’ wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 1.4 van de rechtspositieregeling van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker geeft in zijn verzoekschrift de redenen aan waarom hij zijn thesis niet in juni heeft verdedigd en waarom hij in augustus faalde. Verzoeker stelt dat hij op 28 mei 2018 een laatste versie van zijn thesis naar zijn interne en externe promotoren heeft gestuurd. Zijn externe promotor heeft enkele suggesties en correcties gedaan en heeft aangegeven dat het lineaire gemengde model dat verzoeker heeft aangebracht niet het beste model is en dat hij andere modellen moet bekijken. Verzoeker heeft beslist om zijn thesis niet in juni te verdedigen, zodat hij de correcties van zijn externe promotor nog kon doorvoeren.

Vervolgens heeft verzoeker zijn herwerkte thesis op 14 augustus 2018 naar zijn interne en externe promotoren gestuurd. Zijn interne promotor heeft de laatste correcties aangebracht en opmerkingen gemaakt. Verzoeker merkt op dat zijn moeder van 13 augustus tot 17 augustus kritiek was. Dit heeft geleid tot een gebrek aan concentratie, waardoor er nog een fout in zijn thesis geslopen is. Verzoeker heeft zijn thesis op 19 augustus 2018 geüpload voor verdediging. Tijdens de verdediging werd verzoeker geconfronteerd met de fout. Hij benadrukt dat de noodsituatie thuis door de gezondheidstoestand van zijn moeder heeft bijgedragen tot zijn falen. Verzoeker wijst er ten slotte op dat hij voor de eerste maal faalt voor de thesis en dat hij alleen de thesis nog moet afwerken om te kunnen afstuderen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat de examencommissie correct bindende voorwaarden heeft opgelegd aan verzoeker, nadat hij in het academiejaar 2016-2017 een studierendement van 53% heeft behaald. Uit de examenresultaten van het academiejaar 2017-2018 blijkt dat verzoeker slechts een studierendement van 20% heeft behaald. Dit lage studierendement is te wijten aan het falen van verzoeker op de masterproef die hij voor de tweede keer in zijn studietraject opnam. Conform de bindende voorwaarden moet verzoeker slagen voor zijn masterproef. Volgens verwerende partij was dit geen onredelijke vereiste, gezien het beperkte, resterende studiepakket van verzoeker.

Verder merkt verwerende partij op dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift naar de ziekte van zijn moeder (in Kameroen) verwees, wat hem belemmerd zou hebben te slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’. Zij stipt aan dat, aangezien verzoeker geenszins bewijs bijbracht, behalve een foto van een opgezwollen been, de interne beroepsinstantie tijdens de hoorzitting verder naar de toestand van de moeder van verzoeker heeft gevraagd. Verzoeker gaf toen aan dat zijn moeder vier dagen ‘kritiek’ zou zijn geweest in augustus 2018. Verwerende partij benadrukt dat verzoeker dit aan niemand uit de opleiding heeft gemeld. De interne beroepsinstantie achtte de ingeroepen overmachtssituatie als niet bewezen, bij gebreke aan afdoende bewijsstukken.

Verwerende partij stipt aan dat haar standpunt niet wijzigt door de in het extern beroep bijgebrachte foto’s. Zij wijst erop dat verzoeker het hele jaar de tijd had om aan zijn masterproef te werken. De vier dagen waarin zijn moeder in kritieke toestand zou zijn geweest kunnen volgens verwerende partij geenszins rechtvaardigen dat verzoeker niet wist te slagen voor een jaaropleidingsonderdeel als de masterproef. Verzoeker kreeg al geruime tijd van de promotoren te horen dat zijn werkstuk fundamentele problemen vertoonde en dat het niet voldeed. Verwerende partij benadrukt dat de e-mail van 14 augustus 2018, waarin de problemen nog eens worden opgelijst, slechts het sluitstuk was van deze correspondentie. Volgens haar heeft verzoeker, met uitzondering van een korte vakantie van 15-31 juli, non-stop begeleiding gekregen van zijn promotoren. Verzoeker had al veel eerder kunnen ingrijpen en bijsturen, maar hij deed dit onvoldoende. Volgens verwerende partij kan dit bezwaarlijk aan haar worden verweten en is dit de loutere verantwoordelijkheid van een student.

Wat de studievoortgang van verzoeker betreft, stipt verwerende partij aan dat verzoeker na drie academiejaren niet geslaagd kon worden verklaard voor de tweejarige opleiding. Verzoeker presteerde in zijn eerste inschrijving nog goed, maar zijn resultaten in 2016-2017 en 2017-2018 lieten te wensen over. Hij behaalde respectievelijk 53% en 20% studierendement. Na drie academiejaren heeft verzoeker geen credits weten te behalen voor 31 van de 120 studiepunten: “Masterproef” (24 SP), “Bayesian data analysis” (3 SP) en “Advanced regression” (4 SP).

De examencommissie, bijgetreden door de interne beroepsinstantie, acht deze studievoortgang te laag, gezien het zeer beperkte studiepakket dat verzoeker nog diende af te leggen in 2017-2018. Verzoeker was bovendien in 2016-2017 reeds ingeschreven voor de masterproef, waar

hij evenwel gewettigd afwezig bleef na het advies van de masterproefcoördinator om eerst te focussen op zijn opleidingsonderdelen (hij had na de januarizittijd 2016-2017 immers al vier herexamens in het vooruitzicht). Verwerende partij is van mening dat het feit dat verzoeker bij de tweede opname van dit opleidingsonderdeel, dat het sluitstuk van de masteropleiding vormt, nog steeds niet wist te slagen, niet kon leiden tot een andere beslissing dan een weigering van de herinschrijving van verzoeker.

Verwerende partij stelt dat de genomen studievoortgangsbeslissing ook redelijk is, gezien (1) het lage studierendement van de afgelopen twee academiejaren, (2) het niet voldoen voor de masterproef na zeer intensieve begeleiding van een interne en een externe promotor en (3) verzoeker na drie academiejaren nog steeds onvoldoendes heeft ter waarde van 31 studiepunten op een programma van 120 studiepunten.

Wat de argumenten die verzoeker bijbrengt voor het niet verdedigen van zijn thesis in eerste zittijd betreft, merkt verwerende partij op dat deze argumenten niet werden aangebracht in het intern beroep van verzoeker. In zoverre het nieuwe argumenten betreft, kunnen deze volgens verwerende partij niet op ontvankelijke wijze voor het eerst worden aangebracht voor de Raad. Mocht de Raad alsnog van oordeel zijn dat het geen nieuwe argumenten betreft, dan wenst verwerende partij erop te wijzen dat deze argumenten geen afbreuk doen aan de rechtsgeldigheid dan wel de redelijkheid van de genomen weigeringsbeslissing.

Verwerende partij benadrukt dat verzoeker een volledig academiejaar aan zijn masterproef heeft kunnen werken. Hij moest daarnaast slechts twee eerder kleine, maar wel belangrijke, opleidingsonderdelen afwerken. Nadat verzoeker eind mei 2018 feedback ontving van zijn interne en externe promotor, die beiden wezen op fundamentele problemen in het werkstuk (en adviseerden niet in te dienen), vroeg verzoeker om uitstel. Hij diende de masterproef niet in in de eerste zittijd, maar verdedigde wel in de tweede zittijd, hoewel er ook toen tot enkele dagen voor de deadline fundamentele problemen werden aangereikt door de promotoren.

Waar verzoeker ten slotte lijkt te insinueren dat hij steeds laat feedback kreeg van zijn promotoren, en dat hij bijgevolg de feedback niet tijdig kon verwerken, wenst verwerende partij erop te wijzen dat dit geenszins het geval was. Verzoeker kreeg zelfs tijdens de zomervakantie feedback. De promotor heeft ook nog meermaals met verzoeker in augustus afgesproken en hij kaartte steeds opnieuw dezelfde problemen aan. De feedback bleek echter maar zeer matig door

te dringen, met een score van 8/20 als eindresultaat. Volgens verwerende partij toont deze score het probleem van verzoeker doorheen grote stukken van de opleiding aan. Hij blijkt grote moeite te hebben met de basis van statistiek, wat ook blijkt uit zijn tekorten voor “Bayesian data analysis” en “Advanced regression”.

Beoordeling

Verzoeker is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de Master of Statistics. Hij wordt bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor deze opleiding voor een periode van twee jaren. Verzoeker beroeft zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toest. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een maatregel van studievoortgangsbewaking betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve

studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).¹ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

Voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft een weigering van inschrijving omdat verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarde heeft voldaan.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt vast dat het traject van verzoeker als volgt verliep (zie bijlage A van verwerende partij):

- 2015-2016: 53 van de 63 opgenomen studiepunten behaald;
- 2016-2017: 28 van de 64 opgenomen studiepunten behaald;
- 2017-2018: 6 van de 30 opgenomen studiepunten behaald.

De Raad leest in de beslissing van de examencommissie (zie bijlage B van verwerende partij) dat verzoeker vervolgens bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 bindende voorwaarden

¹ *Art. II.246. §1: "Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden."

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

kreeg opgelegd omdat hij in het academiejaar 2016-2017 geen 60% van de opgenomen studiepunten heeft verworven. De Raad stelt inderdaad vast dat verzoeker slechts een credit heeft verworven voor 28 van de 64 opgenomen studiepunten, wat overeenkomt met een studierendement van 44%. De bindende voorwaarden hielden in dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018:

- voor maximaal 60 studiepunten mag inschrijven;
- voor alle opleidingsonderdelen die hij herkanst in het academiejaar 2017-2018 minstens 10/20 moet behalen, of ten minste een tolereerbaar cijfer van 8/20 of 9/20 binnen de grenzen van de tolerantieregels;
- minstens 60% studierendement dient te behalen op de opleidingsonderdelen die hij voor de eerste keer opneemt.

Uit het dossier blijkt dat deze bindende voorwaarden duidelijk werden opgenomen in het studievoortgangsbesluit van de examencommissie dat aan verzoeker werd meegedeeld na afloop van het academiejaar 2016-2017 (via het studentendossier op 15 september 2017) (zie bijlage B van verwerende partij). In het besluit staat duidelijk vermeld dat ingeval verzoeker deze bindende voorwaarden niet volbrengt, hij het volgende academiejaar wordt geweigerd. Verzoeker ontkent ook niet dat deze beslissing hem werd meegedeeld en hij heeft de opgelegde bindende voorwaarden niet betwist.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het ‘opleggen’ van deze voorwaarde, zo niet wordt deze beslissing in principe definitief. Dit impliceert het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde in principe *in se* een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden, tenzij er uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen die kunnen verantwoorden waarom de student het afgelopen academiejaar niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen.

Verzoeker heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarden niet aangevochten waardoor deze in principe een definitief karakter hebben gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker dus een volgende inschrijving in het academiejaar 2018-2019 weigeren, in het geval verzoeker niet voldeed aan deze oplegde voorwaarden.

Conform het besluit van de examencommissie en in uitvoering van artikel 5.3.1 van de examenregeling werd vervolgens de verdere inschrijving van verzoeker bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 geweigerd, omdat verzoeker niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden die hem werden opgelegd tijdens het academiejaar 2017-2018 (zie bijlagen B, C, K en Kbis van verwerende partij).

De Raad stelt in dit verband vast dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 wel slaagde voor twee opleidingsonderdelen van elk drie studiepunten, maar niet voor de masterproef (24 studiepunten). Voor deze masterproef was hij bovendien reeds voor de tweede maal ingeschreven. Hierdoor voldeed hij niet aan de bindende voorwaarden.

Verzoeker behaalde dit academiejaar ook een zeer laag studierendement van 20%.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet (zie vermeld artikel II.246, §1 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 5.3.1 van de examenregeling) heeft gehandeld. De bindende voorwaarden werden immers correct opgelegd en aangezien verzoeker niet voldeed aan alle opgelegde voorwaarden werd hij vervolgens reglementair geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldaan hebben aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschillen waarom verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken en hierop gemotiveerd te antwoorden.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsstraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

Verzoeker beroept zich op moeilijke familiale omstandigheden. In het bijzonder wijst hij op de kritieke medische toestand van zijn moeder tijdens de tweede zittijdperiode.

De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak verder rekening met hiernavolgende vaststellingen en overwegingen.

(1) Verzoeker vraagt om voor de vierde maal in te schrijven voor een onderwijsstraject met een studieomvang van 120 studiepunten, wat voor een normstudent een studiebelasting betreft van twee academiejaren;

(2) Verzoeker diende vorig academiejaar slechts de masterproef en twee opleidingsonderdelen van elk drie studiepunten af te werken. De studiebelasting was vorig academiejaar dus zeer beperkt. Verzoeker had alle ruimte om zich te concentreren op de afwerking van de masterproef;

(3) De masterproef betreft het sluitstuk van een opleiding waarbij een student bij uitstek kan aantonen dat hij de eindcompetenties van het gehele opleidingstraject heeft verworven;

(4) Verzoeker slaagt andermaal niet om deze masterproef tot een goed einde te brengen. Uit het bijgevoegde e-mailverkeer blijkt dat verzoeker meermaals werd gewezen op zware tekortkomingen die aangepakt moesten worden (zie bijlagen F, G en H van verwerende partij). Verzoeker werd ook aangeraden om zijn masterthesis niet in te dienen wegens onvoldoende kwalitatief niveau. Verzoeker heeft deze raad niet opgevolgd en hij diende zijn masterproef na het toegestane uitstel in de tweede zittijd in.

(5) Ter verschoning van het niet goed presteren op deze masterproef verwijst verzoeker naar de zware medische toestand van zijn moeder in zijn thuisland. Om deze overmachtssituatie te onderbouwen brengt verzoeker niet nader te identificeren foto's aan van een opgezwollen been.

De Raad laat niet na ten zeerste begrip te tonen voor de persoonlijke omstandigheden die verzoeker heeft ingeropen. Ook verwerende partij toont begrip voor deze situatie. De Raad moet echter concluderen dat er weinig concrete en gestaafde elementen voorliggen die verschillen waarom verzoeker niet voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarden.

Verzoeker was uitdrukkelijk verwittigd dat hij huidig academiejaar absoluut prioriteit moest geven aan zijn studies. Als niet aan een bindende voorwaarde wordt voldaan, dan wordt een student het volgende academiejaar geweigerd, tenzij hij een overmachtssituatie kan aantonen (zie bijlagen B en C van verwerende partij). Overmacht is “een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.” (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan).

De Raad moet vaststellen dat een dergelijke overmachtssituatie, waardoor verzoeker zijn masterthesis niet tot een goed einde heeft kunnen brengen, *in casu* niet is aangetoond.

De Raad stelt ook vast dat verzoeker niet aan zijn lot is overgelaten. Hij werd op regelmatige momenten aangespoord om zijn thesis bij te werken. Naar het einde toe werd verzoeker bovendien aangeraden om deze niet in te dienen, gezien de ondermaatse kwaliteit ervan. Verzoeker heeft deze goede raad naast zich neergelegd. Verzoeker toont ook niet aan de goede ingesteldheid en attitude te hebben om deze masterproef volgend academiejaar wel tot het verwachte kwaliteitsniveau te brengen.

Verzoeker was op het einde van vorig academiejaar verwittigd dat een weigering zou volgen ingeval hij niet zou voldoen aan de opgelegde voorwaarden. Hij moest slechts een beperkt traject afwerken. Verzoeker heeft echter geen prioriteit gegeven aan zijn studies, wat noodzakelijk is om dit belangrijkste onderdeel van deze opleiding op het vereiste kwalitatieve niveau te brengen.

De Raad is van oordeel dat deze studievoortgangsbeslissing zeer streng is en betreurt het gegeven dat het sluitstuk, met name: de masterproef, na een reeds lang studietraject niet verder afgewerkt kan worden. In de gegeven omstandigheden is het echter reglementair en niet kennelijk onredelijk om verzoeker, die onder bindende voorwaarden was ingeschreven, de verdere inschrijving te weigeren.

De Raad benadrukt ten overvloede dat verzoeker volgend academiejaar reeds opnieuw een aanvraag tot herinschrijving kan indienen. Hiervoor moet hij een nieuw, goed onderbouwd dossier bezorgen, waaruit blijkt dat hij gewerkt heeft aan de tekortkomingen die werden vastgesteld en dat hij de juiste attitude heeft aangenomen om zijn studies tot een goed einde te brengen.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 14 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.519 van 9 november 2018 in de zaak 2018/469

In zake: Michiel BIJNENS
Woonplaats kiezend te 3520 Zonhoven
Lange Schouwenstraat 5B

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in het schakelprogramma en de opleiding Master in de industriële wetenschappen: bouwkunde.

In het academiejaar 2016-2017 heeft verzoeker 32 van de 65 opgenomen studiepunten behaald. In het academiejaar 2017-2018 heeft hij 35 van de 44 opgenomen studiepunten behaald. Bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 kreeg verzoeker bindende voorwaarden opgelegd.

Op 6 september 2018 werd de herinschrijving in de opleiding en het schakelprogramma aan verzoeker geweigerd omwille van het niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarden.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de student zeven opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma moest hernemen. Hij combineerde dit met vijf opleidingsonderdelen uit de masteropleiding. Voor de masteropleidingsonderdelen behaalde de student credits voor vier van de vijf opleidingsonderdelen. In het schakelprogramma behaalde hij credits voor vijf van de zeven opleidingsonderdelen, één tolereerbare onvoldoende en één keer 3/20. De student is daarmee van mening dat hij voldoende studierendement maakt. Bovendien geeft hij aan in juli 2018 betrokken te zijn geweest bij een auto-ongeval met lichamelijke letsels. Hij diende in augustus 2018 pijnstillers te nemen, wat hem lichamelijk en geestelijk vermoede. De student wijt zijn beperkte tekorten in de tweede examenkans hier deels aan. Hij stelt ook dat de herexamens te kort op elkaar volgden, wat zijn slaagkans heeft beïnvloed.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de beslissing rechtsgeldig tot stand kwam en in overeenstemming is met de geldende examenregeling. De student heeft de opgelegde bindende voorwaarden niet behaald en hij betwist dit niet. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zich op overmacht beroept ter rechtvaardiging van het niet behalen van de bindende voorwaarden. Hij haalt hiertoe het innemen van medicatie naar aanleiding van een verkeersongeval op 22 juli 2018 aan. De interne beroepsinstantie merkt op dat indien deze medicatie de student dermate hinderde bij het studeren met als gevolg dat het slagen voor de herexamens onmogelijk zou zijn, zoals hij beweert, hij alsnog de nodige maatregelen had kunnen treffen. Zo had de student gewettigd afwezig kunnen blijven tijdens de herexamens 2017-2018 om vervolgens inhaalexamens aan te vragen. Het feit dat de student heeft nagelaten het ongeval (en de fysische gevolgen ervan) te melden aan de examencommissie of de studieloopbaanbegeleider, doet de interne beroepsinstantie vermoeden dat de impact van het ongeval op de behaalde examenresultaten gerelateerd moet worden.

De interne beroepsinstantie komt tot het besluit dat de betwiste studievoortgangsbeslissing redelijk is. Uit een analyse van de behaalde examenresultaten concludeert zij immers dat:

- de student na twee academiejaren nog steeds niet geslaagd is voor het schakelprogramma;
- de vastgestelde tekorten betrekking hebben op de zuiver wetenschappelijke vakken zoals fysica en chemie, algebra en analyse;
- de student dit academiejaar tekorten behaalde op 9 van de 44 opgenomen studiepunten, waarvan 6 studiepunten voor de tweede keer werden opgenomen. De examencijfers op deze struikelvakken verbeteren bovendien niet en de student heeft ook zijn tolerantiekrediet al grotendeels ingezet in het schakelprogramma.

Volgens de interne beroepsinstantie toont dit aan dat de studievoortgang van de student te beperkt is. In die omstandigheden dient de weigeringsbeslissing van de examencommissie als redelijk te worden beschouwd. Ze stelt verder dat het argument van de student als zouden de examens in de tweedekansperiode te kort op elkaar gepland geweest zijn, geen afbreuk doet aan de redelijkheid van de beslissing. De student was immers voldoende op voorhand op de hoogte van de spreiding van de examens, zodat hij zich hierop kon voorbereiden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 21 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 september 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het motiverings- en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat in de analyse van de behaalde examenresultaten conclusies werden getrokken die geargueerdeerd werden met foute elementen. Volgens de interne beroepsinstantie zijn er nog tekorten op Fysica, Chemie, Algebra en analyse (drie vakken in totaal). Verzoeker benadrukt dat hij voor het opleidingsonderdeel ‘Fysica’ in het schakelprogramma een score van 11/20 heeft behaald bij zijn eerste examenkans. Voor het opleidingsonderdeel ‘Chemie’ in het schakelprogramma heeft hij een score van 13/20 behaald bij zijn tweede examenkans. De credits voor deze opleidingsonderdelen zijn dan ook verworven. Verzoeker stipt aan dat deze opleidingsonderdelen in zijn voordeel moeten worden meegenomen bij de beoordeling van zijn studievoortgang.

Verzoeker verduidelijkt dat hij in het schakelprogramma nog een tekort heeft voor twee opleidingsonderdelen: “Analyse 3 en Algebra” en “Statistiek”. Voor dit laatste opleidingsonderdeel heeft verzoeker een score van 8/20 behaald. Dit komt in aanmerking om getolereerd te worden, op voorwaarde dat verzoeker slaagt voor het andere tekort voor het andere opleidingsonderdeel uit het schakelprogramma.

Waar wordt aangehaald dat het tolerantiekrediet al grotendeels is ingezet in het schakelprogramma, wijst verzoeker erop dat dit binnen de voorwaarden is gebeurd. Hij benadrukt ook dat hij voor de opgenomen opleidingsonderdelen uit de masteropleiding (15 studiepunten) nog slechts een tekort heeft voor één opleidingsonderdeel van 3 studiepunten. Hij is dit academiejaar in totaal voor 79,55% van de 44 opgenomen studiepunten geslaagd, waarbij hij zich afvraagt of dit als te beperkte studievoortgang wordt beschouwd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat de examencommissie correct bindende voorwaarden heeft opgelegd aan verzoeker, nadat hij in het academiejaar 2016-2017 een studierendement van 49% heeft behaald. Uit de examenresultaten van het academiejaar 2017-2018 blijkt dat verzoeker niet wist te slagen voor twee van de zeven resterende opleidingsonderdelen die hij moest hernemen in het schakelprogramma. Verzoeker zette daarnaast reeds een tolerantie in voor het opleidingsonderdeel “Structuurmechanica 2”. Aangezien verzoeker niet had voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarden en aangezien

hij geen overmachtssituatie aan de examencommissie heeft gemeld voor de deliberatie in de tweede zittijd, heeft de examencommissie correct beslist tot weigering van de herinschrijving.

Verder merkt verwerende partij op dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift naar een auto-ongeval eind juli 2018 verwees, waarbij hij kneuzingen opliep en waarvoor hij pijnmedicatie moest nemen. De interne beroepsinstantie was echter van mening dat het ongeval geen dermate grote impact op de examenresultaten van verzoeker kon hebben gehad daar hij aanwezig was op zijn herexamens, hij op een heel aantal herexamens slaagde en hij ook niet voor of na de examens melding maakte van het ongeval bij de studieloopbaanbegeleider of de examencommissie. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker het ongeval ook niet meer in zijn verzoekschrift voor de Raad vermeldt, wat doet vermoeden dat de inschatting van de interne beroepsinstantie van de feiten correct is. Minstens weerlegt verzoeker op geen enkele manier deze beoordeling.

Wat de studievoortgang van verzoeker betreft, stipt verwerende partij aan dat de interne beroepsinstantie moet vaststellen dat verzoeker na twee academiejaren niet geslaagd kon worden verklaard voor het 1-jarige schakelprogramma naar de Master in de industriële ingenieurswetenschappen: Bouwkunde. Ze verduidelijkt dat verzoeker na twee academiejaren in totaal slechts 67 van de 109 opgenomen studiepunten (verspreid over het schakelprogramma en de masteropleiding) heeft weten te behalen. Het afgelopen academiejaar nam verzoeker geen volledige studiebelasting op, maar hij wist opnieuw niet te slagen voor twee opleidingsonderdelen die hij hernam uit het schakelprogramma.

De examencommissie, bijgetreden door de interne beroepsinstantie, acht deze studievoortgang te traag. Volgens verwerende partij had verzoeker, met de juiste focus op de resterende opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma, na twee academiejaren geslaagd moeten zijn. Dit bleek niet het geval, hoewel verzoeker dit academiejaar slechts 44 studiepunten had opgenomen. Verwerende partij stelt ook dat, bij het evalueren van de examenresultaten van verzoeker in het academiejaar 2017-2018, bleek dat verzoeker moeilijkheden heeft met de zuiver wetenschappelijke opleidingsonderdelen en vakinhouden, wat de basis vormt van een ingenieursopleiding. Volgens haar had verzoeker voor opleidingsonderdelen als chemie en fysica vier examenkansen nodig om te slagen. Voor andere zuiver wetenschappelijke opleidingsonderdelen als algebra en analyse, statistiek, behaalt verzoeker na vier examenkansen nog steeds geen credit. Er was bovendien geen positieve evolutie merkbaar in de resultaten voor

de struikelvakken: verzoeker presteert hierop niet merkbaar beter dan bij zijn vorige examenkansen. Verwerende partij besluit dat de weigeringsbeslissing redelijk is.

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker nogmaals dat hij geen tekorten heeft behaald voor fysica en chemie. De interne beroepsinstantie heeft zich aldus gebaseerd op onjuiste studieresultaten voor meer dan de helft van de aangehaalde wetenschappelijke opleidingsonderdelen.

Verder erkent verzoeker dat het resultaat van 5/20 voor “Analyse 3 en Algebra” uit het schakelprogramma tot gevolg had dat er uiteindelijk niet voldaan werd aan alle bindende voorwaarden. Hij wijst erop dat hij op 22 juli 2018 betrokken was in een auto-ongeval en dat hij gedurende de hele maand augustus 2018 pijnstillers en ontstekingsremmers moest nemen. Het ging om zware medicijnen met lichamelijke en geestelijke vermoeidheid, alsmede concentratieverlies tot gevolg.

Verzoeker verduidelijkt dat hij op 13 augustus 2018 examen aflegde voor “Structuurmechanica 1”. Hij behaalde een score van 12/20. Op 16 augustus 2018 legde hij examen af voor “Analyse 1 en 2”. Hij behaalde een score van 11/20. Op 18 augustus 2018 diende hij examen af te leggen voor “Analyse 3 en algebra”. Als gevolg van o.m. de zware medicatie en de snelle opeenvolging van de examens was de student uitgeput na het vorige examen, waardoor hij zich tijdens de voorbereiding en het afleggen van dit laatste examen nauwelijks kon concentreren. Waar de interne beroepsinstantie aanhaalt dat verzoeker de nodige maatregelen had kunnen nemen zoals gewettigd afwezig blijven, merkt verzoeker op dat het achteraf steeds makkelijk praten is. Verzoeker stelt dat hij tijdens de voorbereiding van de herexamens in augustus ervan overtuigd was dat de medicatie het gewenste positieve resultaat zou hebben, zodat hij mits een zware inspanning de drie voormalde examens met vrucht zou kunnen afleggen. Thans wordt hem nu blijkbaar verweten dat hij zijn uiterste best heeft gedaan, doch dat hij finaal fysiek en mentaal te uitgeput was om het laatste examen met vrucht af te leggen. Verzoeker vindt dit een bijzonder eigenaardig verwijt.

Verzoeker werpt vervolgens op dat zijn studievoortgang voldoende is. Tijdens het academiejaar 2017-2018 slaagde hij voor vier van de vijf opleidingsonderdelen uit de masteropleiding en voor het vijfde opleidingsonderdeel behaalde hij een score van 8/20, wat getolereerd kan worden. Voor de masteropleiding had verzoeker aldus een studierendement van 80%. Daarnaast

slaagde hij ook voor vijf van de zeven opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma en behaalde hij voor een ander opleidingsonderdeel een score van 8/20, wat getolereerd kan worden. Voor het schakelprogramma is er een studierendement van 71,43%. Verzoeker merkt hierbij op dat het feit dat hij zijn tolerantiekrediet reeds grotendeels heeft ingezet niets afdoet aan het feit dat hij nog steeds beschikt over een bepaald tolerantiekrediet. Volgens verzoeker kan hieruit dan ook geen argument worden geput voor de weigering tot herinschrijving.

Beoordeling

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in het schakelprogramma van de masteropleiding industriële wetenschappen: Bouwkunde. In het academiejaar 2017-2018 volgde hij een gecombineerde inschrijving voor het schakelprogramma en de masteropleiding industriële ingenieurswetenschappen: Bouwkunde. Hij wordt bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor de gezamenlijke opleiding voor een periode van twee jaren. Verzoeker beroept zich op de schending van het motiveringsbeginsel in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toest. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een maatregel van studievoortgangsbewaking betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de

beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).² Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig aangelegde studietraject van een student.

Voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft een weigering van inschrijving omdat verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt vast dat het traject van verzoeker als volgt verliep (zie bijlage A van verwerende partij):

² *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

- 2016-2017 (schakelprogramma): 32 van de 65 opgenomen studiepunten behaald en één opleidingsonderdeel (4 studiepunten) getolereerd;
- 2017-2018 (schakelprogramma): 23 van de 29 opgenomen studiepunten behaald, voor één opleidingsonderdeel (drie studiepunten) een tolerantiecijfer behaald en één opleidingsonderdeel (drie studiepunten) niet behaald;
- 2017-2018 (Masteropleiding): 12 van de 15 opgenomen studiepunten behaald en voor één opleidingsonderdeel (drie studiepunten) een tolerantiecijfer behaald.

De Raad leest in de beslissing van de examencommissie (zie bijlage B van verwerende partij) dat verzoeker vervolgens bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 bindende voorwaarden kreeg opgelegd omdat hij in het academiejaar 2016-2017 geen 60% van de opgenomen studiepunten heeft verworven. De Raad stelt inderdaad vast dat verzoeker slechts een credit heeft verworven voor 32 van de 65 opgenomen studiepunten, wat overeenkomt met een studierendement van 49%. De bindende voorwaarden hielden in dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018:

- voor maximaal 60 studiepunten mag inschrijven aan de UHasselt/tUL;
- examen dient af te leggen voor alle opleidingsonderdelen waarvoor hij in academiejaar 2016-2017 geen creditbewijs heeft behaald en die hij niet heeft ingezet als tolerantie;
- voor alle opleidingsonderdelen die hij herkanst in academiejaar 2017-2018 cijfers dient te behalen die voldoen aan de tolerantieregels uit het betreffende deliberatiepakket;
- minstens 60% studierendement (ratio effectief verworven/effectief opgenomen studiepunten) dient te behalen op de opleidingsonderdelen die hij voor de eerste keer opneemt.

Uit het dossier blijkt dat deze bindende voorwaarden duidelijk werden opgenomen in het studievoortgangsbesluit van de examencommissie dat aan verzoeker werd meegedeeld na afloop van het academiejaar 2016-2017 (via het studentendossier op 8 september 2017) (zie bijlage B van verwerende partij). In het besluit staat duidelijk vermeld dat ingeval verzoeker deze bindende voorwaarden niet volbrengt, hij het volgende academiejaar wordt geweigerd. Verzoeker ontkent ook niet dat deze beslissing hem werd meegedeeld en hij heeft de opgelegde bindende voorwaarden niet betwist.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het ‘opleggen’ van deze voorwaarde, zo niet wordt deze

beslissing in principe definitief. Dit impliceert het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde in principe *in se* een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden, tenzij er uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen die kunnen verantwoorden waarom de student het afgelopen academiejaar niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen.

Verzoeker heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarden niet aangevochten waardoor deze in principe een definitief karakter hebben gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker dus een volgende inschrijving in het academiejaar 2018-2019 weigeren, in het geval verzoeker niet voldeed aan deze oplegde voorwaarden.

Conform het besluit van de examencommissie en in uitvoering van artikel 5.3.1 van de examenregeling werd vervolgens de verdere inschrijving van verzoeker bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 geweigerd, omdat verzoeker niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden die hem werden opgelegd tijdens het academiejaar 2017-2018 (zie bijlagen B, G en H van verwerende partij).

De Raad stelt vast dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 slaagde voor vier van de vijf opgenomen mastervakken (4 x 3 studiepunten) en dat hij voor één opleidingsonderdeel (3 studiepunten) een tolereerbaar cijfer behaalde. Het betreft aldus een studierendement van 80%. Van het schakelprogramma – waarvoor hij voor de tweede maal was ingeschreven – verwierf hij 23 studiepunten, hij behaalde een potentieel tolereerbaar cijfer voor één opleidingsonderdeel en hij behaalde geen credit voor het opleidingsonderdeel ‘Analyse 3 en algebra’ (3 studiepunten). Hierdoor voldeed hij nipt niet aan één van de vier opgelegde bindende voorwaarden, met name aan de derde: verzoeker diende voor alle opleidingsonderdelen die hij in academiejaar 2017-2018 herkanst cijfers te behalen die voldoen aan de tolerantieregels uit het betreffende deliberatiepakket.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet (zie vermeld artikel II.246, §1 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 5.3.1 van de examenregeling) heeft gehandeld. De bindende voorwaarden werden immers correct opgelegd en aangezien verzoeker niet voldeed aan alle opgelegde voorwaarden werd hij vervolgens reglementair geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldaan

hebben aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de intern beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken en hierop gemotiveerd te antwoorden.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij heeft geoordeeld dat deze aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

De ingeroepen omstandigheden luiden samengevat: (1) een auto-ongeval op 22 juli 2018 heeft ertoe geleid dat verzoeker zware pijnstillers diende te nemen. Daardoor kampte hij met vermoeidheid en concentratiestoornissen, (2) een zwaar examenrooster en (3) het goede studierendement van verzoeker tijdens het academiejaar 2017-2018.

De Raad stelt vooreerst vast dat de beslissing op intern beroep enkele feitelijke elementen omvat die niet in overeenstemming zijn met de gegevens uit het onderliggende dossier:

- verzoeker heeft wel degelijk credits behaald voor de wetenschappelijke vakken Chemie en Fysica (zie bijlage A van verwerende partij);
- verzoeker beschikt wel nog over voldoende tolerantiekrediet (dit wordt bovendien door beide partijen ter zitting bevestigd).

De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak verder rekening met hiernavolgende vaststellingen en overwegingen.

(1) Wat het onderwijsraject van verzoeker betreft, stelt de Raad vast dat hij gedurende twee academiejaren was ingeschreven bij verwerende partij en dat hij nog slechts twee opleidingsonderdelen (elk van drie studiepunten) van het schakelprogramma (van in totaal 65

studiepunten) moet behalen. Voor één van deze twee opleidingsonderdelen heeft hij in het academiejaar 2017-2018 een tolereerbaar cijfer van 8/20 behaald. Verzoeker voldeed hierdoor zeer nipt niet aan de opgelegde bindende voorwaarden. Daarnaast heeft verzoeker reeds credits behaald voor vier opleidingsonderdelen uit de masteropleiding. Voor een vijfde opleidingsonderdeel heeft hij een tolereerbaar cijfer behaald. Indien verzoeker beslist om geen toleranties in te zetten, dient hij aldus nog 6 studiepunten van het schakelprogramma en 48 studiepunten van de masteropleiding af te werken, wat in studieomvang overeenkomt met een modeltraject van een normstudent voor één academiejaar (tussen 54 en 66 studiepunten).

(2) Verzoeker geeft aan erg gemotiveerd te zijn om zijn studies succesvol af te werken.

(3) Studenten die uit een professionele bachelor de overstap maken naar een masteropleiding, moeten doorgaans een zwaar schakelprogramma verwerken. Het is normaal dat zij zich tijdens het eerste jaar moeten inwerken in het ‘academisch’ traject – met een andere leerinhoud en benadering – en dat zij hierdoor bij aanvang minder goed presteren. Verzoeker heeft zich het academiejaar nadien wel degelijk herpakt en heeft het tweede jaar van zijn traject ook een goed studierendement behaald van in totaal bijna 80%.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij dit onderwijsraject van verzoeker *an sich* onvoldoende concreet bij haar onderzoek heeft betrokken.

Bovendien kan de Raad er niet omheen dat verzoeker zich niet in een ideale medische situatie bevond. Verzoeker werd geconfronteerd met een auto-ongeval waardoor hij gedurende de tweedekansexamenperiode van het academiejaar 2017-2018 veelvuldig pijnstillers diende te nemen (zie bijlage D van verwerende partij). Verwerende partij ontket dit ook niet.

Mede gezien de zeer zware gevolgen van deze weigeringsbeslissing – die geldt voor de volgende twee academiejaren – komt het de Raad oppervlakkig over dat de interne beroepsinstantie verzoeker hierover niet verder heeft aangesproken tijdens de interne beroepsprocedure en dat zij zonder meer deze mogelijke medische gevolgen van het auto-ongeval tijdens de tweedekansexamenperiode als onbelangrijk heeft afgedaan.

De Raad stelt ook vast dat verzoeker – samen met de opgelegde bindende voorwaarden – niettemin een gecombineerde inschrijving werd toegestaan. Het is geen uitzondering dat

studenten nalaten om prioriteit te geven aan de opleidingsonderdelen van het schakelprogramma en dat zij meer aandacht besteden aan de gespecialiseerde opleidingsonderdelen, waarvoor zij ook de stap naar de universiteit hebben gezet. In deze draagt ook de verwerende partij een verantwoordelijkheid en kan worden verwacht dat uitdrukkelijk op de risico's van een gecombineerde inschrijving wordt gewezen. Uit het dossier blijkt niet dat verwerende partij hierop de nodige aandacht heeft gevestigd. Dat verzoeker nu nog zes studiepunten van het schakelprogramma moet afwerken wordt hem zwaar aangerekend.

Wat het opleidingsonderdeel van het schakelprogramma waarvoor verzoeker een niet tolereerbaar cijfer heeft behaald ("Analyse 3 en algebra") betreft, stelt verzoeker – zonder op dit punt te worden tegengesproken door verwerende partij – dat hij het examen voor dit opleidingsonderdeel in de tweede zittijd diende af te leggen op zaterdag 18 augustus 2018 en dat er voor hem ook examens gepland waren op maandag 13 en woensdag 16 augustus 2018. Het betrof aldus het derde examen van een zware examenweek. De zwaarte van dit examenrooster kan – naar het oordeel van de Raad – niet worden ontkend door verwerende partij. Bovendien is het zeer plausibel dat dit een impact heeft gehad op de prestaties van verzoeker op het laatste examen. De lage score van 3/20 wijst daar ook op. De Raad acht het niet overtuigend om dit aspect te negeren door te stellen dat verzoeker wel een inhaalexamen had kunnen vragen ingeval de medicatie te veel tot uitputting had geleid.

De Raad acht het in het licht hiervan ook niet overtuigend dat verwerende partij in de antwoordnota stelt dat verzoeker de meer wetenschappelijke competenties die gepaard gaan met een academische opleiding niet aankan, temeer daar verzoeker reeds meerdere opleidingsonderdelen uit de masteropleiding met succes heeft afgelegd. Verwerende partij onderbouwt deze bewering alleszins niet.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij niet overtuigend heeft aangetoond dat verzoeker, mits een goede begeleiding en focus, niet op een redelijke termijn dit moeilijk traject verder succesvol kan afwerken. Gezien de reeds zware investering dragen beiden een verantwoordelijkheid ten aanzien van de maatschappij om te onderzoeken hoe verzoeker deze opleiding – in het licht van de aangebrachte omstandigheden – alsnog tot een goed einde kan brengen. De Raad is van oordeel dat verwerende partij dit onderzoek onvoldoende diep en concreet heeft gevoerd in het licht van de bijzondere omstandigheden die het niet voldaan hebben aan de opgelegde bindende voorwaarden kunnen verschonen.

Naar het oordeel van de Raad heeft de interne beroepsinstantie de bijzondere omstandigheden (het zeer zwaar examenrooster, het auto-ongeval met medische gevolgen, het nipt niet voldaan hebben aan de opgelegde bindende voorwaarden en het gegeven dat nog slechts twee opleidingsonderdelen van drie studiepunten van het schakelprogramma afgewerkt moeten worden, samen met de reeds goede studievoortgang in de masteropleiding) onvoldoende diepgaand onderzocht. De Raad acht deze studievoortgangsbeslissing waarbij verzoeker zijn gecombineerde inschrijving voor de volgende twee academiejaren wordt geweigerd in het licht van het onderliggende dossier niet afdoende gemotiveerd. Deze beslissing komt de Raad bovendien, in het licht van de bijzondere omstandigheden, samen met de motivering als niet redelijk over.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 19 november 2018 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.525 van 16 november 2018 in de zaak 2018/492

In zake: Harm VAN ZEBROECK
Woonplaats kiezend te 2880 Bornem
Vitsdam 60

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 25 juni 2018 waarbij aan de verzoekende partij een score van 0 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Eindproject 6” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wim Van Caeneghem en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het vastgoed’.

Voor het opleidingsonderdeel “Eindproject 6” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 0/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 september 2018 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student beroep aantekent tegen een examenbeslissing uit de eerste examenperiode, die hem reeds op 25 juni 2018 ter kennis werd gebracht. Vermits het beroep manifest laattijdig is ingesteld, kan de interne beroepsinstantie het niet behandelen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 27 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

Verwerende partij merkt in haar *antwoordnota* op dat verzoeker niet alleen beroep aantekent tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2018, maar ook tegen de studievoortgangsbeslissing van 25 juni 2018.

Uit artikel 7.3.6 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 (hierna: OER) blijkt volgens verwerende partij dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te herzien. Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de initiële beslissing heeft genomen. In dat geval

verdwijnt de initiële beslissing uit de rechtsorde en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad. Verwerende partij is aldus van oordeel dat het beroep onontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet in.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 25 juni 2018 waarbij aan de verzoekende partij een score van 0 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Eindproject 6” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 23.7 van het OER van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

De exceptie is gegrond. Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

Nu de grond van het geschil – terecht of onterecht, dat komt hieronder aan bod – niet het voorwerp uitmaakt van de bestreden beslissing, staat het voorschrift van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs eraan in de weg dat de Raad zich over die grond zou uitspreken. De Raad zou dan immers onvermijdelijk in de plaats treden van de bevoegde instantie van verwerende partij, wat de voormelde bepaling precies verbiedt.

B. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepsinstantie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verwerende partij heeft bij beslissing van 25 september 2018 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 25 september 2018 terecht het intern beroep onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst naar e-mailverkeer tussen hem en het opleidingshoofd en stelt dat zij letterlijk schrijft: '*Je gezondheid is nu het belangrijkste en we bekijken best eens na de 2de zit hoe dit verder gaat verlopen*'. Aangezien het opleidingshoofd liet uitschijnen dat er na de tweede zittijd zou worden gezocht naar een oplossing heeft hij zijn resultaat niet meteen betwist. Verzoeker stelt dat hij na de bekendmaking van de resultaten van de tweede zittijd contact heeft opgenomen met het opleidingshoofd om te vragen of er al een oplossing is. Zij antwoordt met: '*Alles is al gezegd hierover.*'. Verzoeker verduidelijkt dat er ondertussen al een week was verstreken sinds de resultaten van de tweede zittijd bekend waren, waardoor hij zijn klacht niet tijdig heeft ingediend bij de interne beroepsinstantie. Hij benadrukt ook dat het opleidingshoofd hem nooit heeft verteld dat er een mogelijkheid bestond om het resultaat te betwisten. Verzoeker heeft deze feiten opgesomd in zijn intern verzoekschrift, maar er werd geen gehoor aan gegeven.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn, zodat een laattijdig intern beroep onontvankelijk is. Verwerende partij stelt vast dat het *in casu* gaat om een examenbeslissing. De vervaltermijn van zeven kalenderdagen gaat in op de dag na deze van de proclamaties, zijnde de bekendmaking van de resultaten, wat gebeurde op 25 juni 2018. Verzoeker heeft op 18 september 2018 intern beroep

aangetekend, waarna de interne beroepsinstantie het intern beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wegens laattijdig.

In zijn *wederantwoordnota* wijst verzoeker erop dat de schuld van het laattijdig indienen van het intern beroep niet bij hemzelf ligt, maar wel bij het opleidingshoofd. Als hij na de bekendmaking van de resultaten na de junizittijd had geweten dat er niet naar een oplossing zou worden gezocht, dan had hij wel tijdig beroep kunnen aantekenen.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep terecht als onontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen in op de dag na deze van de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten wat *in casu* is gebeurd op 25 juni 2018.

De Raad stelt ook vast dat op de mededeling van het puntenblad in het studievoortgangsdossier de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking, wat *in casu* op 26 juni 2018 is. De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen is derhalve maandag 2 juli 2018.

Verzoeker dient pas een intern beroep in op 18 september 2018 (zie stuk 4 van verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het intern beroep *prima facie* niet tijdig is ingesteld.

In casu is de Raad ook van oordeel dat de door verzoeker ingeroepen verschoning om de overschrijding van de vervaltermijn te verantwoorden, niet als een overmachtssituatie kan beschouwd worden. De argumenten van verzoeker dat het opleidingshoofd hem heeft

meegedeeld dat naar een oplossing zou worden gezocht en dat zij hem niet heeft geïnformeerd over de mogelijkheid tot het instellen van een intern beroep, kunnen de Raad niet overtuigen.

Het intern beroep werd aldus terecht onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de examenbetwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 16 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.540 van 19 november 2018 in de zaak 2018/493

In zake: Glen ARRAH AYUK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ine Schildermans
kantoor houdend te 3500 Hasselt
de Schiervellaan 23
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ine Schildermans, die verschijnt voor de verzoekende partij en mevrouw Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding “Master of Statistics”.

Bij de aanvang van het academiejaar 2017-2018 werden aan verzoeker bindende voorwaarden opgelegd, wegens het niet behalen van minstens 60% van de opgenomen studiepunten in het academiejaar 2016-2017. De bindende voorwaarden hielden in dat verzoeker:

- Zich voor maximum 60 studiepunten mocht inschrijven;
- Voor alle vakken die hij diende te hernemen in het academiejaar 2017-2018 waarvoor hij niet geslaagd was en geen tolerantiepunten had ingezet, diende te slagen met een minimum van 10/20 of een tolereerbaar cijfer (8/20 of 9/20) diende te behalen;
- Voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten diende te slagen wat betreft opleidingsonderdelen die hij voor het eerst opnam.

Verzoeker heeft zich in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven voor een totaal van 53 studiepunten. Hij behaalde 37 van de 53 opgenomen studiepunten. Hij slaagde onder meer niet voor de opleidingsonderdelen “Software and Data Management” en “Project: Multivariate and Hierarchical Data”.

De examencommissie besliste vervolgens de herinschrijving van verzoeker in de opleiding “Master of Statistics” te weigeren, aangezien hij zijn opgelegde bindende voorwaarden niet had behaald.

Verzoekende partij stelde op datum van 7 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoeker op 7 september 2018 in zijn studentendossier de beslissing ontving van de examencommissie Masteropleiding Statistics, waarbij zijn herinschrijving in de opleiding zal geweigerd worden omwille van het niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarden. Deze bindende voorwaarden werden opgelegd bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 via het studentendossier (publicatie op 15.09.2017).

Verzoeker geeft in zijn verzoekschrift aan dat hij de bindende voorwaarden niet kon vervullen omwille van:

- De stress die zijn illegale verblijf teweegbracht tussen september en februari afgelopen academiejaar. Dit zou te wijten zijn aan de zeer laattijdige ondertekening van de zeer laattijdige ondertekening van de beëdigde verklaring die noodzakelijk was voor de verlenging van zijn verblijfsvergunning. Hierdoor durfde hij niet meer naar een arts en apotheker gaan, kon hij het openbaar vervoer nog nauwelijks betalen...
- De gespannen situatie in zijn thuisland die hem zorgen baarden. Hij meldt echter dat zijn familie niet in het getroffen gebied woonachtig is.
- De combinatie van werk en studies.

De commissie dient na te gaan of de genomen beslissing rechtsgeldig tot stand kwam en redelijk is.

Met betrekking tot de rechtsgeldigheid, merkt de commissie op dat de beslissing werd genomen overeenkomstig de geldende examenregels. Verzoeker betwist dit ook niet. Verder is er geen sprake van bewezen overmacht (onvoorziene omstandigheden, ontstaan buiten de wil van de student die het onmogelijk hebben gemaakt de bindende voorwaarden te vervullen). Verzoeker zinspeelt hierop door te verwijzen naar zijn illegale verblijf, de gespannen situatie in zijn thuisland en de combinatie werk en studies.

- Wat betreft het illegale verblijf, stelt de commissie vast dat dit door de student zelf in de hand werd gewerkt. Uit de bijgebrachte stukken blijkt immers dat de verbintenis tot tenlasteneming, nodig om te kunnen inschrijven en alzo een verblijfsvergunning te kunnen bekomen, slechts op 21.12.2017 door de student werd bekomen bij zijn nieuwe ‘sponsor’. Het tijdig vinden van een sponsor is een zuivere verantwoordelijkheid van de student. Mogelijk nadelige gevolgen die hieruit voortvloeien kunnen dus niet als overmacht beschouwd worden.
- Wat betreft de combinatie werk en studeren, stelt de commissie vast dat dit tevens niet kan weerhouden worden als overmacht, daar de student niet aantoont dat hij heeft gewerkt. Maar zelfs indien de student zou gewerkt hebben, is niet bewezen dat dit feit het behalen van de bindende voorwaarden onmogelijk zou hebben gemaakt.
- Wat betreft de situatie in het thuisland van de student, dient te worden vastgesteld dat niet is aangetoond dat dit het behalen van de bindende voorwaarden onmogelijk zou hebben gemaakt.

Met betrekking tot de redelijkheid van de beslissing, merkt de commissie op dat verzoeker na twee academiejaren en vier examenkansen nog steeds niet geslaagd is voor “Software and Datamanagement” en “Project: Multivariate and Hierarchical Data”. Beide zijn essentiële opleidingsonderdelen (“Project Multivariate and Hierarchical Data” is overigens niet tolereerbaar). Verzoeker is dus na twee academiejaren nog 60 studiepunten verwijderd van het behalen van zijn masterdiploma. Gelet op de zwakke studievoortgang, acht de commissie de genomen beslissing redelijk.

De commissie verklaart het beroep ongegrond.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 24 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste en enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat het instellingsbestuur overeenkomstig artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs maatregelen van studievoortgangsbewaking kan nemen. Het betreft de situatie waarbij een student een studierendement van minder dan 60% behaalt (verhouding opgenomen en verworven studiepunten). Aan verzoeker werd bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 een bindende voorwaarde opgelegd, omdat hij geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven had in het afgelopen academiejaar. Zo diende verzoeker te slagen op de

opleidingsonderdelen die hij diende te hernemen en waarvoor hij geen tolerantiepunten heeft ingezet of minstens een tolereerbaar cijfer te behalen voor de tolereerbare opleidingsonderdelen. Daarenboven diende verzoeker voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten te slagen.

Bij beslissing van 6 september 2018 heeft de examencommissie beslist de verdere inschrijving van verzoeker te weigeren, aangezien hij niet zou voldaan hebben aan de bindende voorwaarden en dit overeenkomstig artikel 5.3.1 van het Onderwijs-, Examen- en Rechtspositiereglement van verwerende partij. De Raad mag zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat een studievoortgangsbeslissing betreffende het weigeren van een inschrijving betreft.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Inzake de door de decreetgever aan een hoger onderwijsinstelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Aldus dringt een beoordeling *in concreto* door de hoger onderwijsinstelling zich op. De onderwijsinstelling dient dus, bij het nemen van een studievoortgangsbeslissing betreffende het weigeren van een inschrijving, voldoende rekening te houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende beslissing, hetgeen *in casu* volgens verzoeker niet gebeurd is.

Zo dient volgens verzoeker te worden vastgesteld dat de beslissing van de interne beroepsinstantie – waarbij de weigering tot inschrijving van verzoeker werd bevestigd – is gebaseerd op de vaststelling dat er geen sprake is van bewezen overmacht, dat de studievoortgang van verzoeker “zwak” is en dat verzoeker voor de vierde maal niet slaagde voor de opleidingsonderdelen “Software and Datamanagement” en “Project: Multivariate and Hierarchical Data” en aldus niet voldeed aan de hem opgelegde bindende voorwaarden. De verplichting om voor deze opleidingsonderdelen te slagen, zat vervat in de

studievoortgangbewakingsmaatregel waarop de weigeringsbeslissing teruggaat. Daarenboven werd aan verzoeker de bindende voorwaarde opgelegd te slagen voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten. De interne beroepsinstantie van verwerende partij heeft volgens verzoeker echter geen rekening gehouden met de door hem geboekte studievoortgang sinds de studiebewakingsmaatregel werd opgelegd en de concrete omstandigheden die het niet slagen voor de betreffende opleidingsonderdelen kunnen verklaren.

In eerste instantie merkt verzoeker op dat hij in het academiejaar 2017-2018 in totaal 74 studiepunten opgenomen heeft. Hij heeft in het betreffende academiejaar 58 van de 74 studiepunten behaald, hetgeen overeenstemt met meer dan 60% van de opgenomen studiepunten. Verzoeker heeft bijgevolg voldaan aan één van de opgelegde bindende voorwaarden. Helaas is verzoeker niet geslaagd voor twee opleidingsonderdelen van het eerste masterjaar “Biostatistics”, hetgeen betekent dat hij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarde die hem werd opgelegd met betrekking tot het slagen voor de opleidingsonderdelen die hij diende te hernemen. Het betreft de volgende opleidingsonderdelen:

- Software and Data Management (9/20), waarbij een onvoldoende examencijfer tolereerbaar is;
- Project: Multivariate and Hierarchical Data (8/20), waarbij een onvoldoende examencijfer niet tolereerbaar is.

Er wordt in de bestreden beslissing echter geen rekening gehouden met de geboekte studievoortgang sinds de studiebewakingsmaatregel werd opgelegd. Op basis van het dossier blijkt immers dat verzoeker duidelijk beschikt over de nodige intellectuele capaciteiten om de studie succesvol te kunnen afronden. Verzoeker slaagde immers voor het merendeel van de opleidingsonderdelen reeds in de eerste zittijd, met goede resultaten. Dit aspect is niet terug te vinden in de motivering van de examencommissie. De door verzoeker aangedragen motieven zijn door de onderwijsinstelling onvoldoende onderzocht en meegenomen in haar overwegingen. Dit blijkt alleszins geenszins uit de summiere motivering. De beslissing tot weigering van een herinschrijving is volgens verzoeker dan ook kennelijk onredelijk.

Verzoeker beroept zich daarnaast op een overmachtssituatie. Verzoeker is afkomstig uit Kameroen. Teneinde in België een tijdelijke verblijfsvergunning te kunnen bekomen en zich te kunnen inschrijven, diende hij te beschikken over een ondertekende “verbintenis tot tenlasteneming” (bijlage 32) overeenkomstig artikel 60 van de wet van 15 december 1980

betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het academiejaar 2016-2017 heeft verzoeker tijdig een ondertekende “verbintenis tot tenlasteneming” neergelegd, waarin zijn initiële “sponsor” verklaarde de gezondheidszorgen, de kosten van het verblijf, studie en repatriëring van verzoeker ten laste te nemen. Op basis van deze beëdigde verklaring werd aan verzoeker een verblijfsvergunning toegekend die geldig was tot 31 oktober 2017. Zijn initiële “sponsor” wenste niet langer de verbintenis tot tenlasteneming op zich te nemen voor het academiejaar 2017-2018. Bijgevolg diende verzoeker een nieuwe “sponsor” te zoeken, teneinde een verlenging van zijn verblijfsvergunning te kunnen aanvragen, hetgeen niet eenvoudig was voor verzoeker.

Verzoeker was, ten gevolge van de administratieve en praktische moeilijkheden die met het zoeken van een dergelijke “sponsor” en het bekomen van de ondertekende en beëdigde verklaring gepaard gaan, pas op 19 februari 2018 in de mogelijkheid om zijn verblijfsvergunning te hernieuwen. Hij ontving immers pas op 6 februari 2018 een kopie van de ondertekende beëdigde verklaring “verbintenis tot tenlasteneming” d.d. 21 december 2017 van het Consulaat van het Consulaat-Generaal in New York. Verzoeker was bijgevolg gedurende een periode van vier maanden in de onzekerheid of hij in België zou kunnen blijven en hij zijn studies hier zou kunnen voortzetten. Gedurende deze periode van onzekerheid durfde verzoeker zonder zijn geldige verblijfstitel geen nieuw busabonnement of treinabonnement aan te vragen en was hij in de onmogelijkheid om zijn medische behandelingen verder te zetten. De onzekerheid en de persoonlijke situatie waarin verzoeker zich bevond, hebben een enorm effect gehad op zijn gemoed, zodat hij zich onmogelijk ten volle kon inzetten voor de opgenomen opleidingsonderdelen.

In de bestreden beslissing wordt ten onrechte gesteld dat deze situatie volledig door verzoeker zelf in de hand werd gewerkt, zonder rekening te houden met de stukken van het dossier. De onderwijsinstelling heeft de bijzondere omstandigheden waarin verzoeker verkeerde niet afdoende onderzocht, noch een bijhorende motivering gegeven. De toestand waarin verzoeker verkeerde als gevolg van de administratieve rompslomp die gepaard gaat met het bekomen van de nodige documenten teneinde zijn verblijfsvergunning te hernieuwen, is wel degelijk een dragend motief dat de examencommissie en later de interne beroepsinstantie bij het nemen van de studievoortgangsbeslissing in overweging diende te nemen. De beslissing is in dit opzicht dan ook kennelijk onredelijk en dient volgens verzoeker vernietigd te worden.

Verzoeker beroept zich eveneens op het feit dat de combinatie tussen werk en studeren een zware impact heeft gehad op zijn resultaten. De familie van verzoeker, namelijk zijn moeder en grootmoeder, leven tot op heden nog steeds in Kameroen. Gezien de situatie waarin zij verkeren en de politieke instabiliteit die momenteel heerst in Kameroen, heeft verzoeker gedurende maanden getracht hen financieel te steunen teneinde hen de mogelijkheid te bieden de onveilige woonomgeving te kunnen verlaten. Verzoeker heeft gedurende deze maanden meer gewerkt om zo zijn familie financieel te kunnen ondersteunen. Dit blijkt eveneens uit de loonfiches die door verzoeker worden bijgebracht. Als gevolg hiervan heeft verzoeker moeite ondervonden om een evenwicht te vinden tussen zijn werk en het studeren, wat resulterde in het niet-slagen voor enkele van de door hem opgenomen opleidingsonderdelen. De onderwijsinstelling heeft de bijzondere omstandigheden waarin verzoeker verkeerde niet afdoende onderzocht, noch een bijhorende motivering gegeven. De beslissing is in dit opzicht dan ook kennelijk onredelijk en dient volgens verzoeker vernietigd te worden.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de beslissing van de examencommissie regelmatig tot stand kwam en afdoende gemotiveerd werd. De examencommissie legde verzoeker correct bindende voorwaarden op nadat hij in het academiejaar 2016-2017 een studierendement van 33% behaalde (63 studiepunten opgenomen, 21 behaald). Verzoeker diende geen intern beroep in tegen het opleggen van de bindende voorwaarden. Uit de examenresultaten van het academiejaar 2017-2018 blijkt dat verzoeker een studiepakket van 53 studiepunten opnam, in tegenstelling tot de bewering van verzoeker die spreekt over 74 studiepunten in zijn verzoekschrift voor de Raad, waarvan hij voor 37 studiepunten credits behaalde. De vermeende 74 studiepunten, zoals weergegeven in het overzicht examenresultaten dat verzoeker bijbrengt, geeft enkel weer hoeveel credits verzoeker verzamelde in al zijn inschrijvingen bij verwerende partij binnen de opleiding, alsook de onvoldoendes behaald in het afgelopen academiejaar (2017-2018). Verwerende partij voegt het volledige puntenoverzicht van verzoeker bij (bijlage A).

Verzoeker was in 2017-2018 ingeschreven voor 10 opleidingsonderdelen en behaalde voor 7 opleidingsonderdelen credits. Twee van de drie opleidingsonderdelen waarvoor verzoeker geen credit behaalde, hernam hij nadat hij in 2016-2017 respectievelijk scores behaalde van:

- Software and datamanagement: 6/20 en 7/20 (in 17-18: 9/20 en 9/20)
- Project: Multivariate and Hierarchical Data (niet tolereerbaar): 5/20 en 6/20 (in 17-18: 6/20 en 8/20)

Bovendien behaalde verzoeker geen 60% studierendement voor de nieuw opgenomen opleidingsonderdelen. Hij behaalde scores van 1/20 en 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Bayesian Data Analysis’, een gekend struikelblok in de opleiding. Verzoeker meldde geen overmachtssituatie aan de examencommissie voor haar geplande deliberatiemoment. De examencommissie van de opleiding kwam in haar vergadering van 5 september 2018 dan ook correct tot de conclusie dat verzoeker de opgelegde bindende voorwaarden niet had behaald. Gezien de trage studievoortgang (na twee academiejaren slechts credits behaald voor 54 studiepunten in een tweearige opleiding) en de onvoldoendes – na vier examenkansen – voor de opleidingsonderdelen ‘Software and datamanagement’, ‘Project: Multivariate and Hierarchical Data’ en – na twee examenkansen – voor ‘Bayesian Data Analysis’, koppelde de examencommissie hieraan terecht het gevolg dat verzoeker wordt geweigerd voor herinschrijving in de opleiding.

Hiermee heeft de examencommissie volgens verwerende partij correct toepassing gemaakt van art. II.246 van de Codex Hoger Onderwijs en art. 5.3 lid 1 van het examenreglement. De beslissing tot weigering van de herinschrijving in de opleiding is dus afdoende gemotiveerd op basis van de informatie waarover de examencommissie op het ogenblik van haar deliberatie beschikte.

Verder stelt verwerende partij dat de beslissing van de interne beroepsinstantie regelmatig tot stand kwam, afdoende gemotiveerd werd en redelijk is. De interne beroepsinstantie behandelde het verzoekschrift op haar zitting van 24 september 2018, waar ook verzoeker en de examencommissievoorzitter werden gehoord. Verzoeker ontving diezelfde dag per e-mail en via zijn studentendossier de beslissing van de interne beroepsinstantie, met daarbij vermeld alle beroepsmodaliteiten.

Tevens heeft de interne beroepsinstantie, aldus verwerende partij, een redelijke beslissing genomen die tevens afdoende werd gemotiveerd en een antwoord bood op alle door verzoeker aangebrachte argumenten op intern beroep. Verwerende partij gaat eerst in op de illegale status van verzoeker tussen eind oktober 2017 en half februari 2018. Zoals de interne beroepsinstantie in haar beslissing aanhaalt, is het tijdig indienen van een verbintenis tot tenlasteneming, en het daarmee gepaard gaande vinden van een “sponsor”, een exclusieve verantwoordelijkheid van de student. Verzoeker weet van bij aanvang van zijn eerste inschrijving dat de einddatum van

zijn visum 30.10.2017 is. Hij had dan ook zelf de touwtjes in handen om tijdig bij zijn sponsor te polsen naar een nieuwe tenlasteneming of om een nieuwe sponsor te vinden. Er is geen enkel bewijsstuk bijgebracht dat aantoon dat verzoeker tijdig op zoek ging naar een nieuwe sponsor, noch waarom de voorgaande sponsor zijn rol niet meer wenste te vervullen. Verzoeker heeft hier ook op geen enkel ogenblik melding van gemaakt bij één van de (internationale) diensten van verwerende partij. Het enige bijgebracht stuk is de op 21.12.2017 ondertekende verbintenis tot tenlasteneming door de nieuwe sponsor, die vrijwel onmiddellijk op 04.01.2018 (gelet op de feestdagen) werd verwerkt door de consul-Generaal in New York. Verwerende partij ziet niet welk bewezen argument verzoeker hieruit kan putten, behalve dan dat dit inderdaad bewijst dat hij minstens tot 4 januari 2018 geen verblijfsvergunning in zijn bezit had. Verzoeker laat ook na enig bewijs te leveren dat hij nog tot half februari moest wachten op de gescande versie van de documenten en nog langer, naar eigen zeggen, op de hard copy-versie van de documenten om zijn verblijfsvergunning in orde te maken.

Verwerende partij blijft dan ook van mening dat de nadelige gevolgen van het niet tijdig in bezit hebben van een verblijfsvergunning het niet behalen van de bindende voorwaarden niet kan verschonen, gezien niet bewezen wordt dat dit buiten de wil van verzoeker om gebeurde of dat hij stappen ondernam om de nadelige gevolgen te beperken. Een student is zelf verantwoordelijk voor het tijdig in bezit krijgen van de vereiste papieren die hem verblijfsrechten verlenen en had minstens contact moeten opnemen met de dienst internationalisering wanneer hij vaststelde dat dit niet lukte. De hieruit voortvloeiende nadelige gevolgen voor verzoeker worden dan ook terecht niet beschouwd als een overmachtssituatie die zijn herinschrijving in de opleiding kunnen rechtvaardigen.

Verder gaat verwerende partij in op de oorlogssituatie in het thuisland van verzoeker en de gevolgen voor zijn familie. De interne beroepsinstantie heeft de situatie beoordeeld zoals daar tijdens de interne beroepsprocedure bewijzen van voorlagen. Er dient te worden opgemerkt dat verzoeker geen enkel bewijs bijbracht met betrekking tot dit argument. Verzoeker gaf ook zelf in zijn verzoekschrift aan, en bevestigde dit ter hoorzitting, dat zijn familie buiten de conflictzone was in zijn examenperiodes. Verzoeker legt bewijs voor dat hij regelmatig geld stortte aan zijn moeder in Kameroen. Nochtans gaf verzoeker in zijn verzoekschrift aan dat zijn moeder en grootmoeder financieel voor zichzelf konden zorgen vanuit het pensioen dat ze krijgen. Dat er momenteel ernstige mensenrechtenschendingen plaatsvinden in Kameroen, trekt de commissie geenszins in twijfel en de onderwijsinstelling betreurt dit uiteraard. Echter, zij

beschikte niet over door verzoeker aangebrachte bewijzen die verantwoorden dat hij omwille van de situatie in zijn thuisland in de onmogelijkheid was om de opgelegde bindende voorwaarden te behalen. Verzoeker heeft ook deelgenomen aan alle examenkansen. Verwerende partij kan aannemen dat deze situatie voor psychologische druk zorgde, maar ziet geen bewijs dat het voor verzoeker onmogelijk was om aan de bindende voorwaarden te voldoen. Bovendien overtuigt verzoeker de onderwijsinstelling niet dat hij zich bij een volgende inschrijving in de opleiding beter zal kunnen focussen op zijn studies, gezien de aanhoudende problemen in zijn thuisland (die overigens al sinds 2016 spelen). Dus zelfs al mocht verwerende partij de thuislandsituatie van verzoeker als overmacht beschouwen, dan nog laat verzoeker na om aan te tonen dat de focus op zijn studies in het komende academiejaar beter zal zijn.

Tevens gaat verwerende partij in op de combinatie werken-studeren. Verzoeker gaf in zijn verzoekschrift inderdaad aan dat hij studies en werk combineerde, doch leverde daar voor de interne beroepsinstantie geen enkel bewijs van, behoudens bewijzen van geldtransfers aan zijn familie in Kameroen. Verzoeker brengt nu voor de Raad fiscale attesten bij van verschillende werkgevers in 2017. Er dient vooreerst te worden opgemerkt dat deze attesten nieuw zijn voor de onderwijsinstelling. De vraag dient dan ook te worden gesteld of verzoeker deze attesten nog op ontvankelijke wijze kan bijbrengen in het dossier voor de Raad. De interne beroepsinstantie, noch de examencommissie hebben hier immers rekening mee kunnen houden bij het nemen van hun beslissing. Thans moet worden opgemerkt dat de rechtspositieregeling voor studenten van verwerende partij in art. 1.3 lid 4 voorschrijft dat de student alle relevante stukken dient toe te voegen aan zijn verzoekschrift. Dit wordt ook duidelijk vermeld op de door de examencommissie genomen beslissing.

Los van het feit dat de instelling van mening blijft dat de combinatie van werken en studeren niet als overmacht kan worden beschouwd daar dit niet buiten de wil om van de student gebeurt, wenst verwerende partij toch het volgende op te merken. Verzoeker lijkt min of meer voltijds te zijn tewerkgesteld in 2017, terwijl hij ook was ingeschreven als voltijds student, zowel in academiejaar 2016-2017 als in 2017-2018. Verzoeker heeft nooit het statuut van werkstudent aangevraagd. Voor 2018, waarin alle examenkansen voor het academiejaar 2017-2018 liggen, brengt verzoeker ook geen enkel bewijs van tewerkstelling bij, noch van het aantal uren tewerkstelling. Als verzoeker hetzelfde werkregime heeft aangehouden als in 2017, dringt de vraag zich op of verzoeker de ernst van de opgelegde bindende voorwaarden wel correct heeft ingeschat. Als in een vorige inschrijving met een dergelijk werkregime amper 33%

studierendement werd behaald, dan had verzoeker toch moeten weten dat hij zijn werk drastisch anders moest organiseren om de opgelegde bindende voorwaarden te behalen. In zijn intern verzoekschrift leek verzoeker nu pas tot die conclusie te zijn gekomen, wat de commissie – net zoals de examencommissie – te laat achtte. Derhalve blijft de onderwijsinstelling van mening dat de combinatie werken-studeren, waarvoor verzoeker zelf koos, niet als overmachtssituatie kan worden weerhouden die een herinschriving in de opleiding rechtvaardigt.

Tot slot gaat verwerende partij in op de studievoortgang van verzoeker. De interne beroepsinstantie moet vaststellen dat verzoeker na twee academiejaren niet geslaagd kon worden verklaard. Meer zelfs: slechts voor 58 studiepunten behaalde verzoeker credits tijdens deze twee voltijdse inschrijvingen. Het studierendement van verzoeker mag dan wel toegenomen zijn, de examencommissie en de interne beroepsinstantie oordeelden dat het niet voldoende was om het niet-behalen van de bindende voorwaarden door de vingers te zien. Verzoeker heeft immers vier examenkansen gehad – en benut – voor de opleidingsonderdelen ‘Software and datamanagement’ (16-17: 6/20 en 7/20; 17-18: 9/20 en 9/20) en ‘Project: Multivariate and Hierarchical Data’ (16-17: 5/20 en 6/20; 17-18: 6/20 en 8/20). Dit laatste opleidingsonderdeel is overigens niet-tolereerbaar en vormt samen met ‘Bayesian Data Analysis’ (respectievelijk 1/20 en 9/20 in 17-18) de kern van de opleiding. Gezien deze tekorten, en het aantal benutte examenkansen voor twee van de drie opleidingsonderdelen, achtte de interne beroepsinstantie de weigeringsbeslissing van de examencommissie redelijk. De instelling acht de kans bovendien klein dat verzoeker in een volgende inschrijving wél credits zal behalen voor deze opleidingsonderdelen. Bovendien is hij nog 60 studiepunten (de helft) verwijderd van het behalen van zijn diploma, op een moment waarop hij normaal gezien zijn diploma had kunnen halen.

In conclusie blijft de onderwijsinstelling van mening dat de genomen studievoortgangsbeslissing redelijk is, hetgeen blijkt uit het geheel van voornoemde omstandigheden, maar in het bijzonder uit:

- Het gebrek aan een bewezen overmachtssituatie;
- Het lage studierendement in 2016-2017;
- Het niet-behalen van de opgelegde bindende voorwaarden;
- Na vier examenkansen geen credits behalen voor de opleidingsonderdelen ‘Software and datamanagement’ en ‘Project: Multivariate and Hierarchical Data’ en na twee examenkansen niet slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Bayesian Data Analysis’;

- Na twee academiejaren nog steeds jaar 1 van de tweearige master niet hebben afgerond.

Om al deze redenen, vraagt verwerende partij de Raad om het beroep ongegrond te verklaren.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat verwerende partij voor het eerst in haar antwoordnota de studievoortgang van verzoeker in aanmerking neemt. De studievoortgang van verzoeker is dan ook onvoldoende onderzocht en meegenomen in de overwegingen van de instelling. Dit blijkt onttegensprekelijk uit de summiere motivering.

Verder stelt verzoeker dat een onderwijsinstelling die voor internationale studenten bachelor- en masteropleidingen aanbiedt, ervoor dient te zorgen dat er een correcte omkadering voorzien is teneinde deze internationale studenten voldoende te kunnen begeleiden bij eventuele problemen die zich voordoen bij hun inschrijving en opleiding. *In casu* wordt in de bestreden beslissing enkel gesteld dat het tijdig vinden van een “sponsor” en de nodige stukken om zich te kunnen inschrijven tot de zuivere verantwoordelijkheid van de student behoort. Er is geen enkele omkadering voorzien door de onderwijsinstelling om de internationale studenten te begeleiden indien zij geconfronteerd worden met administratieve problemen omtrent hun inschrijving.

Verzoeker wijst er ook op dat hij bij zijn intern beroep bewijzen heeft bijgebracht van de herhaalde geldtransfers naar zijn familie in Kameroen. Verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat verzoeker heeft nagelaten deze bewijsstukken bij te brengen in de interne beroepsprocedure en dat zij dus geen rekening heeft kunnen houden met deze stukken bij het nemen van haar beslissing. Verzoeker merkt op dat hij reeds in de interne beroepsprocedure melding heeft gemaakt van het feit dat hij meer diende te werken teneinde zijn familie financieel te kunnen ondersteunen. Het is inderdaad zo dat verzoeker de loonfiches voor het eerst in het kader van het extern beroep heeft bijgebracht, maar dit betekent niet dat de interne beroepsinstantie hiermee geen rekening heeft kunnen houden op het ogenblik dat zij een beslissing diende te nemen. Tijdens de interne beroepsprocedure heeft verzoeker immers reeds de bewijzen van de geldtransfers naar zijn familie in Kameroen bijgebracht. Zijn studies werden door het feit dat hij meer diende te gaan werken om zijn familie in zijn thuisland te ondersteunen, enorm bezwaard.

Beoordeling

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de Master of Statistics.

Hij wordt bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor deze opleiding voor een periode van twee jaar. Verzoeker beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een maatregel van studievoortgangsbewaking.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorraarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).³ Ingeval een student vervolgens niet

³ Art. II.246.

§1: "Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

I° (...)

I°/I indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden geplaatst.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

Voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft een weigering van inschrijving omdat verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen ter zake heeft gehandeld.

De Raad stelt vast dat het traject van verzoeker er als volgt verliep (zie bijlage A bij de antwoordnota):

- 2016-2017: 63 studiepunten opgenomen, waarvan 21 studiepunten behaald;
- 2017-2018: 53 studiepunten opgenomen, waarvan 37 studiepunten behaald.

De Raad leest in de beslissing van de examencommissie (bijlage B van verwerende partij) dat verzoeker vervolgens bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 bindende voorwaarden opgelegd kreeg, omdat hij in het academiejaar 2016-2017 geen 60% van de opgenomen studiepunten had verworven. De Raad stelt inderdaad vast dat verzoeker in het academiejaar 2016-2017 van de 63 opgenomen studiepunten slechts een credit heeft verworven voor 21 studiepunten, wat overeenkomt met een studierendement van 33%.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

De bindende voorwaarden luidden samengevat als volgt:

- inschrijven voor maximaal 60 ECTS-studiepunten;
- voor de opleidingsonderdelen die opnieuw worden afgelegd, dient minstens 10/20 te worden behaald of ten minste een tolereerbaar cijfer van 8/20 of 9/20;
- het behalen van minstens 60% van de ECTS-studiepunten voor nieuwe opleidingsonderdelen is vereist.

Uit het dossier blijkt dat deze bindende voorwaarden duidelijk werden opgenomen in het studievoortgangsbesluit van de examencommissie (bijlage B van verwerende partij), dat aan verzoeker werd meegedeeld per e-mail en via het studentendossier op 15 september 2017. In het besluit staat ook duidelijk vermeld dat, ingeval verzoeker deze bindende voorwaarden niet volbrengt, hij vanaf het volgende academiejaar zal worden geweigerd. Verzoeker ontkent ook niet dat deze beslissing hem werd meegedeeld. Verzoeker ontkent evenmin dat hij de opgelegde bindende voorwaarden niet heeft betwist.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het ‘opleggen’ van deze voorwaarde, zo niet wordt deze beslissing in principe definitief. Dit impliceert het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde in principe *in se* een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden, tenzij er uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen die kunnen verantwoorden waarom de student het voorgaande academiejaar niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen.

Verzoeker heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarden niet aangevochten, waardoor deze in principe een definitief karakter hebben gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker een volgende inschrijving in academiejaar 2018-2019 dus weigeren, in het geval verzoeker niet voldeed aan de oplegde voorwaarden.

Conform het besluit van de examencommissie (zie bijlage C van verwerende partij) en in uitvoering van artikel 5.3.1 van de Examenregeling (zie bijlage G van verwerende partij) werd bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 de verdere inschrijving vervolgens geweigerd,

omdat verzoeker niet had voldaan aan de bindende voorwaarden die hem werden opgelegd in het academiejaar 2017-2018.

De Raad stelt in dit verband vast dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 wel wat het studierendement betreft vooruitgang heeft gemaakt. Hij slaagde voor 37 van de 53 opgenomen studiepunten, wat overeenkomt met een studierendement van 70%.

Verzoeker slaagde echter opnieuw niet (zie bijlage A van verwerende partij) voor twee opleidingsonderdelen waarvoor hij een tweede maal was ingeschreven (zijnde ‘Software and Data Management’ (9/20) en ‘Project: Multivariate and Hierarchical Data’ (8/20 - niet tolereerbaar, aldus verwerende partij)), en voldeed derhalve niet aan de bindende voorwaarde die stelde dat voor de opleidingsonderdelen die opnieuw worden afgelegd, minstens 10/20 dient te worden behaald of ten minste een tolereerbaar cijfer van 8/20 of 9/20. Ook voor het nieuw opgenomen opleidingsonderdeel ‘Bayesian Data Analysis’ behaalde verzoeker (na twee examenkansen) geen creditbewijs.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet (zie vermeld artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs) en het artikel 5.3.1 van de Examenregeling heeft gehandeld. De bindende voorwaarden werden immers correct opgelegd en aangezien verzoeker niet voldeed aan de opgelegde voorwaarden, werd hij vervolgens reglementair geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering tot inschrijving als gevolg van het niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken en hierop gemotiveerd te antwoorden.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een maatregel van studievoortgangsbewaking, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad leest in het dossier dat de verwerende partij heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden - deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsproject - niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

Verzoeker beroept zich samengevat op volgende bijzondere omstandigheden:

- de stresstoestand doordat verzoeker pas laattijdig zijn verblijfstatuut in orde heeft kunnen brengen;
- de situatie in het thuisland van verzoeker (oorlogstoestand in Kameroen);
- de noodzakelijke combinatie van studie en werk.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak hiernavolgende vaststellingen en overwegingen in beraad.

Verzoeker vraagt om voor de derde maal in te schrijven voor een onderwijsproject dat een studieomvang heeft van 120 studiepunten, wat voor een normstudent een studiebelasting betreft van twee academiejaren. Verzoeker heeft - na het eerste academiejaar waarin hij zeer slecht had gepresteerd - in het academiejaar 2017-2018 wel vooruitgang geboekt wat het studierendement betreft. Hij heeft echter over deze twee studiejaren heen slechts in totaal 58 studiepunten kunnen afwerken. Hij dient dus nog meer dan een voltijds studietraject te volgen alvorens het diploma te kunnen verwerven.

Ter verschoning van het niet voldoende presteren, wijst verzoeker op de stresstoestand waarin hij is beland doordat het vinden van een nieuwe sponsor voor zijn verblijf slechts eind december is orde kwam. Door deze laattijdige ondertekening is de verlenging van zijn verblijfstatuut pas laat kunnen gebeuren. Bovendien wijst verzoeker op de moeilijke situatie waarin zijn familie momenteel leeft in zijn thuisland en het feit dat hij zijn studie moet combineren met een job.

De persoonlijke omstandigheden welke verzoeker heeft ingeroepen, betreurt de Raad uiteraard ten zeerste. De omstandigheden waarin de familie van verzoeker vertoeft kunnen niet anders dan een zware belasting zijn voor zijn studies, wat door verwerende partij ook niet ontkend wordt. Ook het gegeven dat verzoeker zijn studies steeds combineert met werk, noodzakelijk om zijn familie in het thuisland te ondersteunen, maakt het studeren niet eenvoudig.

De Raad moet echter concluderen dat deze omstandigheden *an sich* niet concreet verschonen waarom verzoeker niet voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde. Verzoeker heeft

deze opleidingsonderdelen kunnen afleggen, maar heeft niet voldaan aan de vooropgestelde doelstellingen.

Verzoeker was uitdrukkelijk verwittigd dat hij, na een moeilijke start, afgelopen academiejaar absoluut prioriteit diende te geven aan zijn studies. Als aan een bindende voorwaarde niet wordt voldaan dan wordt een student een volgend academiejaar geweigerd, tenzij hij een overmachtssituatie kan aantonen (zie bijlagen B en C van verwerende partij).

Overmacht is “een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden”.⁴ De Raad moet echter vaststellen dat een dergelijke overmachtssituatie *in casu* niet wordt aangetoond door verzoeker.

Het volgen van onderwijs betreft een investering voor de maatschappij, de student en de onderwijsinstelling. De student draagt ook een verantwoordelijkheid om een redelijke studievoortgang te maken. Verzoeker heeft niets ondernomen om een betere situatie te creëren, welke wel zou toelaten prioriteit te geven aan zijn studies. Hij heeft tijdens het academiejaar evenmin hulp gezocht om beter met zijn problemen te kunnen omgaan. Verzoeker blijft ook in het tweede academiejaar zijn studies op de tweede plaats zetten en toont niet aan de goede ingesteldheid en attitude te hebben om het volgend academiejaar beter te doen. Dit is absoluut nodig, wil hij binnen een redelijke termijn nog het resterende zware traject van minstens 60 studiepunten kunnen afwerken.

De Raad is van oordeel dat deze studievoortgangsbeslissing streng is en betreurt het gegeven dat verzoeker door privéomstandigheden zijn studie op de tweede plaats heeft gezet. In de gegeven omstandigheden is het echter reglementair en niet kennelijk onredelijk om verzoeker, welke onder een bindende voorwaarde was ingeschreven en deze niet heeft behaald, de verdere inschrijving te weigeren.

Het middel is ongegrond.

⁴ RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.520 van 12 november 2018 in de zaak 2018/497

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Chris Schijns, verzoeker en Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Statistics’.

Doordat verzoeker er tijdens het voorgaande academiejaar niet in slaagde om minstens 60% van de ingeschreven ECTS-credits te behalen, werden aan hem bindende voorwaarden opgelegd bij aanvang van het academiejaar 2017-2018.

Omwille van het niet-behalen van de opgelegde bindende voorwaarden in het academiejaar 2017-2018, wordt verzoeker de herinschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 12 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de student op 7 september 2018 in zijn studentendossier de beslissing van de examencommissie Masteropleiding Statistics ontving, waarbij zijn herinschrijving in de opleiding zal geweigerd worden omwille van het niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarden. Deze bindende voorwaarden werden opgelegd bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 via het studentendossier (publicatie op 15/09/2017) en betroffen:

“Because you haven’t obtained at least 60% of the ECTS credits you registered for during academic year 2016-2017, the Examination Board of the programme Master of Statistics imposes binding conditions on your enrolment for academic year 2017-2018 (examination regulation art. 3.3.3). These binding conditions imply that:

You may register for a maximum of 60 ECTS credits

For all courses that you’re not tolerating and retaking in academic year 2017-2018, you have to pass (min. 10/20) or obtain a tolerable mark (8/20 or 9/20) within the boundaries of the rules of tolerance

You have to obtain at least 60% of the ECTS credits regarding courses you’ve registered for the first time

If these binding conditions are not fulfilled by the end of the second chance period in academic year 2017-2018, then your re-enrolment for the programme Master of Statistics at Hasselt University will be refused from 2018-2019 onwards.”

De student geeft in zijn verzoekschrift aan dat hij in het afgelopen academiejaar geconfronteerd werd met volgende omstandigheden die het hem onmogelijk maakten om te voldoen aan de bindende voorwaarden:

- Een chronische oorinfectie die hem sedert maart 2018 parten speelt en waarvoor hij wordt behandeld. De student stelt een noodzakelijke operatie uit vanwege zijn studies.
- Stress die veroorzaakt wordt door de onstabiele situatie in zijn thuisland die ondertussen uitgegroeid zou zijn tot een burgeroorlog. Het huis van zijn familie brandde af waardoor zij moesten verhuizen, de student verloor zijn broer en een familiezaak die voor het grootste deel van het familie-inkomen zorgde, ging ook verloren.

De student zocht hulp bij een therapeut. De student wijst erop dat hij, ondanks de ondervonden moeilijkheden, wist te slagen voor de masterproef. Hij geeft aan nog slechts voor 7 credits te moeten slagen om zijn masterdiploma te behalen. Hij wordt geopereerd tussen oktober en november, zodat hij in januari zijn examens succesvol kan afleggen.

De commissie dient na te gaan of de genomen beslissing rechtsgeldig tot stand kwam en redelijk is. Met betrekking tot de rechtsgeldigheid, merkt de commissie op dat de beslissing werd genomen overeenkomstig de geldende examenregels. De student betwist dit ook niet. De student roept overmacht (onvoorzien omstandigheden, ontstaan buiten de wil van de student die het onmogelijk hebben gemaakt de bindende voorwaarden te vervullen) in om het niet behalen van de bindende voorwaarden te rechtvaardigen. Tot bewijs van de overmacht brengt de student een medisch attest bij uitgeschreven op 10/09/2018, waarbij wordt geattesteerd dat de student door zijn aandoening sedert maart 2018 hinder ondervindt in communicatie en concentratie. Ter zitting van 24 september 2018 gaf de student aan dat, dankzij de voorgeschreven medicatie, de problemen ten gevolge van zijn oorziekte onder controle zijn. De student verklaarde dat hijzelf besliste een heelkundige ingreep, hoewel aangeraden door twee artsen, uit te stellen tot na zijn studies. Derhalve kan het ingeraden oorletsel niet als overmacht worden aanzien.

Met betrekking tot de situatie in zijn thuisland, brengt de student een attest van een therapeut bij waaruit blijkt dat de zorgen rond de thuissituatie van de student een invloed hadden op zijn studievermogen. De commissie kan aannemen dat dit gegeven het de student moeilijker maakte om zich de leerstof toe te eigenen, doch het is niet bewezen dat dit het onmogelijk maakte om te voldoen aan de bindende voorwaarden.

Met betrekking tot de redelijkheid van de beslissing, merkt de commissie op dat de student er na 3 academiejaren niet in slaagt om na 4 examenkansen een credit te behalen voor de opleidingsonderdelen ‘Principles of Statistical Inference’ en ‘Bayesian Data Analysis’. Voor deze opleidingsonderdelen behaalde de student tijdens de eerste twee examenkansen in 2016-2017 de respectievelijke cijfers van 3/20 en 2/20 (PSI) en 7/20 en 2/20 (BDA). De evolutie van de behaalde examenresultaten op deze opleidingsonderdelen doet de commissie besluiten dat er ook in een volgende inschrijving geen gunstig resultaat zal behaald worden.

In die optiek acht de commissie de genomen beslissing redelijk.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoeker zich in een eerste middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Ten eerste verwijst verzoeker naar zijn precaire medische toestand, wat voor ernstige communicatie- en concentratiestoornissen zorgt.

Verzoeker stelt dat hij sinds 2016 lijdt aan een chronische oorziekte. Sinds 2018 is hij hiervoor in behandeling bij een dokter, opererend vanuit een ziekenhuis. Verzoeker voegt hiervoor een verklaring van deze dokter d.d. 10/09/2018 bij. Daarnaast wordt een 'second opinion' gevoegd van een oorspecialist uit Duitsland. Uit deze stukken blijkt duidelijk dat verzoeker aan een

ernstige oorziekte lijdt. De dokter bevestigt verder uitdrukkelijk dat de precaire medische toestand zorgt voor ernstige communicatie- en concentratiestoornissen. Verzoeker heeft deze argumenten alsook deze stavingsstukken gevoegd bij zijn beroepsschrift gericht aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Thans meent de interne beroepsinstantie dat de precaire medische situatie van verzoeker niet kan volstaan als verklaring voor het niet-behalen van de bindende voorwaarden. Thans beroept verzoeker zich op een medische overmachtssituatie. Ten eerste werd verzoeker in zijn kansen gefnuikt, omdat hij in de onmogelijkheid was om de lessen bij te wonen. Verzoeker heeft de verworven credits behaald door zelfstudie en door online lessen te volgen op de momenten dat het paste en de pijn draaglijk was. Ten tweede zijn de vakken waarvoor verzoeker een onvoldoende behaalde (voor hem) significant moeilijker dan de andere vakken. Hiermee wordt geen rekening gehouden door de interne beroepsinstantie.

Ten tweede beroept verzoeker zich op het onvoldoende in rekening nemen van de situatie in zijn thuisland.

Verzoeker stelt dat hij afkomstig is uit Kameroen. Sedert maart 2018 is de situatie in zijn thuisland explosief. Kameroen bevond zich in het midden van een politieke crisis, die uiteindelijk uitdraaide op een burgeroorlog. Naast het feit dat verzoeker in Kameroen nog al zijn familie heeft, baat verzoeker ter plaatse tevens een winkel uit. Deze winkel werd tijdens de burgeroorlog in brand gestoken, waardoor verzoeker zonder financiële inkomsten zat. Zijn familie werd eveneens zwaar getroffen tijdens de oorlog. Zijn schoonbroer werd vermoord, zijn broer werd onder vuur genomen. Zijn familie leeft tot op heden in voortdurende angst. Deze situatie heeft uiteraard een weerslag gehad op verzoeker, vooral op zijn concentratievermogen. Als gevolg hiervan is verzoeker zelfs in therapie geweest. Hiermee wordt geen rekening gehouden door de interne beroepsinstantie.

Ten derde beroept verzoeker zich op het feit dat hij een gemotiveerd student blijft.

Verzoeker stelt dat, ondanks de tegenslagen waarmee hij te kampen had, hij steeds gemotiveerd bleef om te slagen voor zijn gekozen opleidingsonderdelen. Verzoeker heeft al het mogelijke gedaan om zijn thesis af te ronden. Verzoeker heeft tijdens de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018 maar liefst 126 ECTS-credits opgenomen, 6 meer dan vereist. Voor het vak ‘Advanced Regression’ heeft verzoeker – ondanks een eerdere tolerantie – gekozen voor een herexamen. Dit heeft ervoor gezorgd dat verzoeker uiteindelijk was geslaagd voor dit

opleidingsonderdeel. Het vak ‘Bayesian Data Analysis’ bestaat uit 3 onderdelen, nl. een schriftelijk examen, een mondeling examen en een project. Verzoeker was enkel geslaagd voor het project. De uitwerking van het project kan verzoeker immers spreiden over een langere termijn, zodat hij hieraan werkte op de momenten dat het mentaal en medisch mogelijk was. Voor het komende academiejaar was verzoeker reeds ingeschreven voor ‘Postgraduate Studies in Advanced Medical Imaging’ aan de KU Leuven. Het niet-slagen kwam voor hem als donderslag bij heldere hemel.

Verzoeker besluit dat hij door zijn tegenslagen slechts drie i.p.v. vier ‘normale’ en ‘gezonde’ examenkansen heeft gekregen. Verzoeker vraagt om nog één laatste kans om zijn twee tekorten om te vormen naar positieve credits. Immers, had verzoeker in normale situatie zijn examens kunnen afleggen dit academiejaar, dan was hij tevens met vrucht geslaagd voor deze opleidingsonderdelen. Het feit dat verzoeker als gevolg van de bestreden beslissing geen kans meer krijgt om binnen een redelijke termijn zijn diploma te behalen, valt hem zeer zwaar. Verzoeker kan niet begrijpen dat de interne beroepsinstantie eenvoudigweg een zeer harde en naar zijn oordeel onbillijke beslissing neemt. Om voorgaande redenen vraagt verzoeker de Raad om de bestreden beslissing te vernietigen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de beslissing van de examencommissie regelmatig tot stand kwam en afdoende gemotiveerd werd. De examencommissie legde verzoeker correct bindende voorwaarden op nadat hij in het academiejaar 2016-2017 een studierendement van 40% behaalde (60 SP opgenomen, 24 behaald). Verzoeker diende geen intern beroep in tegen het opleggen van de bindende voorwaarden. Uit de examenresultaten van het academiejaar 2017-2018 blijkt dat verzoeker slechts een beperkt studiepakket diende af te leggen van 39 SP (4 opleidingsonderdelen en de masterproef). Verzoeker wist niet te slagen voor twee van de vier opleidingsonderdelen. Deze opleidingsonderdelen had hij ook al opgenomen in 2016-2017. Voor beide opleidingsonderdelen is verzoeker er in vier examenkansen nooit in geslaagd een delibereerbare onvoldoende te behalen voor een van beide opleidingsonderdelen. De student meldde ook geen overmachtssituatie aan de examencommissie voor haar geplande deliberatiemoment.

De examencommissie van de opleiding kwam in haar vergadering van 5 september 2018 dan ook correct tot de conclusie dat verzoeker de opgelegde bindende voorwaarden niet had behaald. Gezien het lage studierendement van verzoeker in ’16-’17, het feit dat verzoeker al

drie academiejaren was ingeschreven in de opleiding als voltijds student en de slechte scores voor de opleidingsonderdelen ‘Principles of Statistical Inference’ en ‘Bayesian Data Analysis’, koppelde de examencommissie hieraan terecht het gevolg dat verzoeker wordt geweigerd voor herinschrijving in de opleiding. Hiermee heeft de examencommissie volgens verwerende partij correct toepassing gemaakt van art. II.246 van de Codex Hoger Onderwijs en art. 5.3 lid 1 van het examenreglement van de Universiteit Hasselt. De beslissing tot weigering van de herinschrijving in de opleiding is verder afdoende gemotiveerd op basis van de informatie waarover de examencommissie op dat ogenblik beschikte.

Verwerende partij stelt verder dat de beslissing van de interne beroepsinstantie regelmatig tot stand kwam, afdoende gemotiveerd werd en redelijk is. Wat betreft de regelmatigheid van de beslissing, stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie het verzoekschrift behandelde op haar zitting van 24 september 2018, waar ook verzoeker en de examencommissievoorzitter werden gehoord. Verzoeker ontving diezelfde dag per e-mail en via zijn studentendossier de beslissing van de interne beroepsinstantie, met daarbij vermeld alle beroepsmodaliteiten.

Verder stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie haar beslissing afdoende heeft gemotiveerd door te antwoorden op alle argumenten uit het verzoekschrift. Verzoeker bezorgde aan de commissie een kopie van een medisch attest, waarbij de dokter bevestigde dat verzoeker sedert maart 2018 door zijn dienst werd behandeld in het kader van chronische oorproblemen. Verzoeker heeft nooit gemeld aan de interne beroepsinstantie, de examencommissie of elders binnen de instelling dat hij al sinds 2016 oorproblemen had. Hier ligt overigens ook geen bewijs van voor. Alle voorliggende attesten dateren van maart 2018 en later. Zoals reeds vastgesteld door de interne beroepsinstantie, stellen beide geraadpleegde artsen dat verzoeker een operatie dient te ondergaan om het geperforeerde trommelvlies te herstellen. Toen verzoeker tijdens de hoorzitting van de interne beroepsinstantie werd gevraagd waarom hij deze operatie uitstelde sinds maart 2018, gaf hij aan dat de situatie en bijhorende medische problemen onder controle werden gehouden dankzij oordrappels en dat hij aan de artsen had aangegeven de operatie te willen uitstellen tot na het afronden van zijn studies. Als een student bewust de keuze maakt om een heelkundige ingreep uit te stellen tot na zijn studies, mede omdat de medische problemen onder controle zijn door medicatie, dan kan er onmogelijk sprake zijn van een overmachtssituatie die het de student geheel onmogelijk heeft gemaakt, buiten zijn wil om, om te voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden. Derhalve kan de medische situatie waarin verzoeker zich bevindt, niet weerhouden worden als een overmachtssituatie.

De interne beroepsinstantie heeft de situatie beoordeeld zoals daar tijdens de interne beroepsprocedure bewijzen van voorlagen. Er dient te worden opgemerkt dat verzoeker geen enkel bewijs bijbracht met betrekking tot de oorlogssituatie in zijn thuisland, met uitzondering van een attest van een therapeut d.d. 10/09/2018, dat geen link maakt met de problemen in het thuisland. Het attest vermeldt enkel dat verzoeker “zuurstof-therapie” volgde, hetgeen hem moest leren concentreren op zijn studies en zijn zorgen moest leren loslaten. Dat er momenteel ernstige mensenrechtenschendingen plaatsvinden in Kameroen, trekt de commissie geenszins in twijfel en de onderwijsinstelling betreurt dit uiteraard. Zij beschikte echter niet over door verzoeker aangebrachte bewijzen die verantwoorden dat hij omwille van de situatie in zijn thuisland, in de onmogelijkheid was om de opgelegde bindende voorwaarden te behalen. Verzoeker heeft ook deelgenomen aan alle examenkansen en schreef een masterproef. De instelling kan aannemen dat deze situatie voor psychologisch druk zorgde, maar ziet geen bewijs dat het voor verzoeker onmogelijk was om aan de bindende voorwaarden te voldoen. Bovendien overtuigt verzoeker de onderwijsinstelling niet dat hij zich in een volgende inschrijving in de opleiding beter zal kunnen focussen op zijn studies, gezien de aanhoudende problemen in zijn thuisland (die overigens al sedert 2016 spelen). Dus zelfs mocht de instelling de thuislandsituatie van verzoeker als overmacht beschouwen die het hem onmogelijk maakte de bindende voorwaarden te behalen, dan nog laat verzoeker na om aan te tonen dat deze elementen in het komende academiejaar niet in de weg zullen staan en dat de focus op zijn studies in het komende academiejaar beter zal zijn.

In conclusie blijft de onderwijsinstelling dus van mening dat er geen sprake was van overmacht die het niet-behalen van de bindende voorwaarden kan rechtvaardigen.

Wat betreft de studievoortgang van verzoeker, moet de interne beroepsinstantie vaststellen dat verzoeker na 3 academiejaren niet geslaagd kon worden verklaard voor de 2-jarige opleiding. Waar verzoeker in zijn eerste inschrijving nog goed presteerde, lieten zijn resultaten in 2016-2017 en 2017-2018 te wensen over. Na vier examenkansen heeft verzoeker geen credits weten te verwerven voor de opleidingsonderdelen ‘Principles of Statistical Inference’ en ‘Bayesian Data Analysis’, opleidingsonderdelen die in de opleiding Biostatistics als basis worden beschouwd. De examenresultaten voor deze opleidingsonderdelen mogen ook zwak genoemd worden (respectievelijk voor ‘Principles of Statistical Inference’ 3/20, 2/20 in ’16-’17 en 3/20, 6/20 in ’17-’18 en voor ‘Bayesian Data Analysis’ 7/20, 2/20 in ’16-’17 en 4/20, 6/20 in ’17-

'18). De examencommissie, bijgetreden door de interne beroepsinstantie, acht deze studievoortgang te laat gezien het zeer beperkte studiepakket dat verzoeker nog diende af te leggen in 2017-2018. Verzoeker heeft voor beide opleidingsonderdelen ook vier examenkansen gehad en is er nooit in geslaagd een tolereerbaar examenresultaat te behalen. De instelling acht de kans dan ook klein dat verzoeker in een volgende inschrijving wel credits zal behalen voor deze opleidingsonderdelen.

Tot slot is verwerende partij van mening dat de genomen studievoortgangsbeslissing redelijk is, hetgeen blijkt uit het geheel van omstandigheden:

- Het lage studierendement in '16-'17;
- Het niet-behalen van de opgelegde bindende voorwaarden;
- Na vier examenkansen geen credits of tolereerbare onvoldoendes behalen voor de opleidingsonderdelen 'Principles of Statistical Inference' en 'Bayesian Data Analysis';
- Na drie academiejaren niet geslaagd kunnen worden verklaard voor de tweearige opleiding.

In conclusie is verwerende partij van mening dat verzoeker voldoende kansen heeft gekregen om zijn diploma te behalen en de ontbrekende opleidingsonderdelen succesvol te verdedigen. Om al deze redenen behage het de Raad het beroep ongegrond te verklaren.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker m.b.t. zijn precaire medische toestand dat hij tijdens het voorbije academiejaar niet aanwezig kon zijn tijdens de lessen. Zonder de oordrappels leed hij immers aan zeer erge oorpijn. Doch het gebruik van deze oordrappels deed op zijn beurt opnieuw veel pijn, zodat verzoeker zich in een vicieuze cirkel bevond. Verzoeker gebruikte deze oordrappels dan ook enkel tijdens de examens. Het feit dat verzoeker zijn operatie heeft laten uitstellen, heeft enkel en alleen te maken met zijn doorgedreven en volhardend karakter. Hij heeft er alles aan gedaan om eerst te slagen, om erna de operatie te ondergaan. Voor zover verwerende partij blijft twijfelen aan het verhaal van verzoeker, voegt deze een verklaring van de huisarts toe waarin ondubbelzinnig wordt vermeld dat verzoeker sedert 2016 in behandeling is voor een ernstig probleem aan zijn oor. Verzoeker heeft heel veel pijn (moeten) ondergaan.

Wat betreft de situatie in zijn thuisland, voegt verzoeker een fotoreportage van de foto's die hem worden overgemaakt via Whatsapp en andere digitale kanalen. Daarnaast worden ook enkele filmpjes bijgevoegd. Verzoeker vraagt verwerende partij en de Raad om zich in zijn

plaats te stellen. Verzoeker bevindt zich enkele duizenden kilometers van zijn thuis en krijgt zulke beelden. Verzoeker is hier in België machteloos. Dit vreet aan hem, terwijl hij tegelijkertijd poogt een universitaire studie af te ronden. Verzoeker voegt tevens het verslag bij van zijn sessies met de therapeut. Deze stukken spreken boekdelen. Verzoeker heeft reeds geld gestort naar Kameroen om zijn familie ter plaatse te kunnen helpen. Hij werkt in België niet enkel maar om deels in zijn levensonderhoud te voorzien, maar tevens om in het levensonderhoud te voorzien van zijn familie in Kameroen. Hieromtrent worden de nodige bewijsstukken toegevoegd. Het is voor verzoeker onbegrijpelijk dat verwerende partij zo weinig begrip toont en zich enkel maar baseert op de naakte cijfers.

Verder benadrukt verzoeker dat hij vastbesloten is om te slagen voor zijn opleiding.

Beoordeling

Verzoeker is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de Master of Statistics. Hij wordt geweigerd bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 om zich opnieuw in te schrijven voor deze opleiding voor een periode van twee academiejaren. Verzoeker beroept zich op de schending van het motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een maatregel van studievoortgangsbewaking betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling

moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorraarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).⁵ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

Voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft een weigering van inschrijving, omdat verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld.

⁵ *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

De Raad stelt vast dat het traject van verzoeker er als volgt verliep (zie bijlage A bij de antwoordnota):

- 2015-2016: 61 opgenomen studiepunten, waarvan 53 studiepunten behaald;
- 2016-2017: 68 opgenomen studiepunten, waarvan 26 studiepunten behaald;
- 2017-2018: 39 opgenomen studiepunten, waarvan 31 studiepunten behaald.

De Raad leest in de beslissing van de examencommissie (bijlage B bij de antwoordnota) dat verzoeker vervolgens bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 bindende voorwaarden kreeg opgelegd, omdat hij in het academiejaar 2016- 2017 geen 60% van de opgenomen studiepunten had verworven. De Raad stelt inderdaad vast dat verzoeker in 2016-2017 van de 68 opgenomen studiepunten slechts een credit heeft verworven ten belope van 26 studiepunten, wat overeenkomt met een studierendement van 38%.

De bindende voorwaarden voor het academiejaar 2017-2018 luidden samengevat als volgt:

- inschrijven voor maximaal 60 ECTS-studiepunten;
- voor de opleidingsonderdelen die hernomen worden, dient minstens 10/20 of een tolereerbaar cijfer van 8/20 of 9/20 te worden behaald;
- het behalen van ten minste 60% van de ECTS-studiepunten voor nieuwe opleidingsonderdelen is vereist.

Uit het dossier blijkt dat deze bindende voorwaarden duidelijk werden opgenomen in het studievoortgangsbesluit van de examencommissie (bijlage B van verwerende partij) dat aan verzoeker werd meegedeeld na afloop van het academiejaar 2016-2017 (per e-mail en via het studentendossier op 15 september 2017). In het besluit staat ook duidelijk vermeld dat ingeval verzoeker deze bindende voorwaarden niet volbrengt, hij vanaf het volgende academiejaar zal worden geweigerd. Verzoeker ontket ook niet dat deze beslissing hem werd meegedeeld. Verzoeker ontket evenmin dat hij de opgelegde bindende voorwaarden niet heeft betwist.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het ‘opleggen’ van deze voorwaarde, zo niet wordt deze beslissing in principe definitief. Dit impliceert het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde in principe *in se* een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden, tenzij er

uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen die kunnen verantwoorden waarom de student het afgelopen academiejaar niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen.

Verzoeker heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarden niet aangevochten, waardoor deze in principe een definitief karakter hebben gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker een volgende inschrijving in academiejaar 2018-2019 dus weigeren, in het geval verzoeker niet voldeed aan deze oplegde voorwaarden.

Conform het besluit van de examencommissie (zie bijlage B van verwerende partij) en in uitvoering van artikel 5.3.1 van de Examenregeling (zie bijlage G van verwerende partij) werd bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 de verdere inschrijving vervolgens geweigerd, omdat verzoeker niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden die hem werden opgelegd tijdens het academiejaar 2017-2018.

De Raad stelt verder vast dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 wel slaagde voor de Masterproef (24 studiepunten) en de opleidingsonderdelen ‘Advanced regression’ (4 studiepunten) en ‘Foundations of linear models’ (3 SP). Hij behaalde een goed studierendement (79 %), maar voor twee opleidingsonderdelen - voor welke hij reeds voor de tweede maal was ingeschreven - behaalde hij nog steeds geen credit en evenmin een tolereerbaar cijfer:

- Principles of Statistical Inference (5 studiepunten): 6/20;
- Bayesian Data Analysis (3 studiepunten): 6/20.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet (zie vermeld artikel II.246) en artikel 5.3.1 van de Examenregeling heeft gehandeld. De bindende voorwaarden werden immers correct opgelegd en aangezien verzoeker niet voldeed aan de opgelegde voorwaarden, werd hij vervolgens reglementair geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroeft – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken en hierop gemotiveerd te antwoorden.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een maatregel van studievoortgangsbewaking, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad leest in het dossier dat de verwerende partij heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

De ingeroepen omstandigheden - deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject - luiden samengevat als volgt:

- Precaire medische toestand, waardoor verzoeker ernstige communicatie- en concentratiestoornissen heeft;
- De situatie in het thuisland van verzoeker (oorlogstoestand in Kameroen);
- Verzoeker is zeer gemotiveerd om de nog twee resterende opleidingsonderdelen af te werken.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak hiernavolgende vaststellingen en overwegingen in ogenschouw.

De Raad stelt vooreerst vast wat het onderwijsraject van verzoeker betreft dat hij nog slechts twee opleidingsonderdelen moet afwerken uit het tweede mastermodelraject van respectievelijk 3 en 5 studiepunten om een diploma van Master of Statistics van 120 studiepunten te behalen. De Raad stelt ook vast dat verzoeker eveneens de masterproef met succes heeft afgewerkt. De masterproef betreft het sluitstuk van een opleiding, waarbij een student bij uitstek kan aantonen dat hij de eindcompetenties van het gehele opleidingstraject heeft verworven.

Verzoeker geeft aan een goede attitude te hebben die nodig is om zijn studies succesvol te kunnen afwerken. Hij heeft afgelopen academiejaar een goed studierendement behaald, zijn masterproef afgewerkt en hij wenst na deze master nog een advanced master te starten aan de KU Leuven, waarvoor hij stelt reeds ingeschreven te zijn.

Verzoeker, maar ook verwerende partij hebben de afgelopen drie academiejaren reeds veel tijd en energie gestoken in dit onderwijsraject. Verwerende partij richt zich met deze Engelstalige

opleiding in het bijzonder naar een internationaal studentenpubliek. Verzoeker blijkt de nodige intellectuele competenties te bezitten. Dit kan normaliter verwacht worden van een student die op 8 studiepunten na een opleiding van een tweejarige master volledig heeft afgewerkt, met inbegrip van de masterproef. Verwerende partij heeft alleszins het tegendeel niet overtuigend aangetoond. Beide partijen dragen dan ook een verantwoordelijkheid ten aanzien van de maatschappij om te onderzoeken hoe deze opleiding tot een goed einde kan worden gebracht. Mits goede begeleiding en focus is slagen voor de twee beperkt in omvang resterende vakken zelfs op korte termijn voor verzoeker mogelijk. Dit gegeven heeft verwerende partij naar het oordeel van de Raad onvoldoende bij haar onderzoek betrokken.

Bovendien kan de Raad er ook niet omheen dat verzoeker zich niet in een ideale persoonlijke toestand bevond. De omstandigheden waarin de familie van verzoeker verkeert, kunnen niet anders dan een zware belasting zijn voor zijn studies, wat door verwerende partij ook niet ontkend wordt. Verzoeker geeft ook aan dat hij therapie volgt (zie bijlage 6 bij het verzoekschrift) om beter te kunnen omgaan met de zeer moeilijke situatie waarin zijn familie zich momenteel bevindt.

Verzoeker heeft bovendien tijdens zijn verblijf hier een chronische oorinfectie opgelopen, die mogelijk de concentratie kan bemoeilijken (zie bijlagen 4 en 5 bij het verzoekschrift). Mede gezien de zeer zware gevolgen van een weigeringsbeslissing, temeer in het licht van het vergevorderde traject van verzoeker, komt het de Raad oppervlakkig over dat de interne beroepsinstantie verzoeker hierover niet verder heeft aangesproken tijdens de beroepsprocedure en zonder meer deze medische aandoening heeft afgewimpeld, omdat de student verklaarde dat hijzelf besliste een heelkundige ingreep - hoewel aangeraden door twee artsen - uit te stellen tot na zijn studies.

De specifieke omstandigheden waarin verzoeker zich bevindt, samen met de uitermate vergevorderde studievoortgang - waaruit in het bijzonder blijkt dat verzoeker over de noodzakelijke competenties en attitude beschikt om de opleiding tot een goed einde te brengen - maken dat de Raad deze beslissing, waarbij verzoeker op de valreep van zijn diploma van Master of Statistics voor de komende twee academiejaren de verdere inschrijving wordt geweigerd, als kennelijk onredelijk beschouwt.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 21 november 2018 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 12 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 9 november 2018

Arrest nr. 4.510 van 9 november 2018 in de zaak 2018/487

In zake: Tom LAMOTTE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marten De Jaeger
kantoor houdend te 9990 Maldegem
Westeindestraat 145
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen:

KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES ZUID
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sofie Logie en Matthias Castelein
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxparkt 27B
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van 7 september 2018 waarbij aan verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Fundamentals of Programming 2’ een examencijfer van 7/20 wordt toegekend en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Vives Zuid van 25 september 2018 waarbij verzoekers intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Marten De Jaeger, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Michiel Descheemaeker (*loco* Sofie Logie en Matthias Castelein), die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding Professionele Bachelor in de Toegepaste Informatica. Het betreft inschrijving voor acht opleidingsonderdelen, aangeboden via afstandsonderwijs.

Verzoeker legt voor zes opleidingsonderdelen een examen af. Voor vier opleidingsonderdelen behaalt hij een credit; dit is niet het geval voor ‘Web development’ (5 studiepunten, 1/20) en ‘Fundamentals of programming’ (6 studiepunten, 7/20).

Het examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Fundamentals of programming’ is de eerste bestreden beslissing.

De proclamatie vindt plaats op 7 september 2018.

Op 8 september 2018 dient verzoeker tegen het examencijfer van het opleidingsonderdeel ‘Fundamentals of programming’ het volgende intern beroep in:

“Klacht examenresultaat objectgeoriënteerd programmeren 2

Geachte directeur(en), leden van de raad van bestuur en vertegenwoordigers van de overheid.

De heer Tom Lamotte, woonachtig te Maldegem met studentennummer [...] die de opleiding Toegepaste Informatica volgt via afstandsonderwijs (2de – 3de jaar) dient een klacht in waarbij een examenresultaat betwist wordt op onregelmatigheden van ‘Objectgeoriënteerd programmeren 2’, gegeven door docente [K.D.].

Ik had deze problemen al eens kort aangehaald na het mondeling maar docente [K.D.] hield voet bij stuk.

Mijn klacht bestaat uit 2 delen, enerzijds het theoretisch examen waarbij er een vraag werd gesteld nl. de vraag over annotations (1.5p) zonder voorbeeld of theorie omtrent die vraag waardoor ik als student die kennis niet kan opdoen. Dit is volgens

mijn mening niet conform, daarom vraag ik een schrapping van de vraag en een herziening van de punten.

Dan een uitlichting van de vraag over queue's, mijn uitvoertijd is uitgelegd met woorden. Ook een voorbeeld is aangehaald (zie cursus). Het object is correct toegevoegd in de queue (deel van de vraag) en dan krijg ik 1 op 5? Ook gebruik ik de juiste methodes. Naar mijn mening zit daar 1 fout in, in deze oplossing nl. new LinkedList(), de rest klopt perfect en werkt in java, De methode addElement() is perfect ok. Ook werkt deze code als je ze maakt in java en dat is een implementatie. Ik betwist dan ook deze punten en de punten van de antwoorden op alle vragen volgend op queue's, daarom graag een herziening van het examen.

Ook worden bij samengestelde vragen waarbij er deeloplossingen correct zijn geen of onvoldoende punten toegekend t.o.v. de totale vraag en deze punten zijn niet vooraf gekend waardoor subjectieve puntentoekenning kan gebeuren.

Daarom vraag ik een onafhankelijke doorlichting van het schriftelijk examen.

Deel 2, de ingediende opdracht.

Er zit subjectiviteit in de opgave van de opdracht waardoor je als student benadeeld en/of bevoordeeld kan worden bij de puntentoekenning. Er is ook geen duidelijke omkadering bv. hoeveel tests je moet uitwerken waardoor er terug subjectiviteit kan ontstaan in de punten.

Ook de opdracht van use-cases (is een deel van totale opdracht), ik had in verhouding veel minder fouten gemaakt dan zaken die juist zijn, en dan krijg ik een 5/10 wat een subjectieve toekenning is en zeker niet in verhouding tot de zaken die wel juist zijn ten opzichte van het totaalbeeld van de opdracht. Ook kreeg ik geen feedback op mijn fouten, enkel een rode streep door bepaalde zaken. Hier hanteer je blijkbaar de regel, je moet een x-aantal use-cases hebben, je vergeet er een of je hebt er 1 fout, het zal een 5 op 10 worden terwijl 80% van die opdracht wel in orde is, een rare manier van verbeteren naar mijn oordeel.

Ik vraag ook een onafhankelijke doorlichting van mijn project, desnoods door een andere docent en ik wil een duidelijke puntenverdeling van elke uitgewerkte methode per laag om objectiviteit hand te haven wat nu niet aan de orde is. Ik heb meer juiste uitgewerkte methodes dan fouten en dan krijg ik een tekort die subjectief is toegekend door docente. Dit is voor mij onaanvaardbaar.

Elke laag van die toepassing, behalve de testlaag en gui-laag, bestaat uit een 15-tal uitgewerkte methodes. Ik heb meer methodes juist uitgewerkt dan fout en dan krijg je subjectieve punten toegekend die laag en onacceptabel zijn en die niet in verhouding staan tot het totaal uitgewerkte methodes. Ik wil een objectieve puntentoekenning per uitgewerkte methode in elke laag. Nu is de redenering zo, er staan enkele fouten in terwijl er meer methodes juist zijn, we gaan eens een 4 geven, dit kan natuurlijk niet.

In mijn geval worden er een beperkt aantal fouten gevonden in de databaselaag en dan krijg je een subjectieve score toegekend die niet [gebaseerd] is op een objectieve puntentoekenning per stuk uitgewerkte code. Dit is niet correct en ik vraag een

herziening op basis van objectieve puntentoekening per uitgewerkte methode. Dit is zo het geval met alle lagen, geen objectieve score per stuk uitgewerkte code. Daarom vraag ik een objectieve beoordeling door een andere docent die geen betrokkenheid heeft met docente [K.D.] of een beoordeling door een hoger niveau of instantie.

Daarom wil ik een onderzoek naar deze puntentoekening en een herziening van het resultaat.

Ook dat mijn studie-efficiëntie niet voldoende is klopt niet. Ik heb een mail gesprek als bijlage toegevoegd waarbij ik de situatie aan het departementshoofd heb uitgelegd. De directeur volgt mij hier in. Er is geen automatisch rekening gehouden met vakken uit het verleden die ik wel heb opgenomen in die studiepunten. Voor die 2 vakken uit het verleden was ik geslaagd maar die zijn niet meegeteld bij mijn studie-efficiëntie terwijl ze wel opgenomen zijn. Dan behaal ik wel de nodige 50%. Dus een punt meer of minder speelt wel degelijk een rol en is van belang.

Ik heb dan nog een opmerking dat mijn mondeling examen 35 à 40 minuten heeft geduurd. Dit is niet conform. Ik heb dan ook het gevoel dat mevrouw [K.D.] mij zoekt om niet te kunnen slagen of te kunnen tolereren, alleen al om die reden wil een objectieve beoordeling van het volledig examen volgens de beroepsprocedure van de hogeschool.

Hier is naar mijn mening te veel subjectiviteit waardoor je als student kan benadeeld worden. Ik denk dat dit niet conform is met de regelgeving.

Gelieve hier gehoor aan te geven en daarom vraag ik een rechtzetting.

Alvast bedankt.

Tom Lamotte.

In de bijlagen mijn projectwerk (geschreven code) + opgave opdracht + cursus programmeren 2 (als leidraad voor het schriftelijk examen)"

De interne beroepscommissie behandelt verzoekers beroep in zitting van 25 september 2018, en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“Naar aanleiding van uw bezwaar van 10 september 18 tegen de beslissing van de examencommissie heeft de interne beroepscommissie de betrokken partijen op 13 september (student – telefonisch) en op 19 september (docent) gehoord.

Uw bezwaar handelt over de toegekende score (7/20) voor het opleidingsonderdeel ‘fundamentals of programming’ waar u naar verwijst onder de benaming ‘objectgeoriënteerd programmeren 2’.

U motiveert uw klacht met volgende argumenten:

- Er werd een vraag gesteld over iets wat niet tot de leerstof behoorde

- Bij verschillende vragen (o.a. een vraag over queues) zijn u verhoudingsgewijs te weinig punten toegekend
- Bij samengestelde vragen zijn de deelpunten niet vooraf gekend waardoor er een subjectieve puntentoekekening kan gebeuren
- Ook bij de opdrachten stelt u dat u niet naar verhouding punten kreeg, gezien u meer juist hebt dan fout en dan slechts 5/10 scoort en dat er geen duidelijke puntenverdeling per uitgewerkte methode per laag is
- U stelt eveneens dat u geen feedback kreeg op de opdrachten, maar enkel een rode streep door fouten
- Uw mondeling examen duurde 35 à 40 minuten wat u niet conform vindt.

Beschouwingen van de beroepscommissie

M.b.t. de vraag die niet tot de leerstof behoorde

De docent bevestigt dat de leerstof over annotations niet in dit opleidingsonderdeel aan bod kwam. De vraag polste ook niet naar kennis over deze annotations maar wel over hoe data bijgehouden moet worden. De beroepscommissie zelf kan niet oordelen over de geschiktheid/aanvaardbaarheid van deze vraag maar stelt wel vast dat deze vraag slechts op 1,5 punt van de 23,5 punten staat die gequoteerd worden in het examen, omgerekend op 20 is deze vraag 1,3 waard. Zelfs al zou deze vraag ongepast zijn, dan zou dit geen verschil gemaakt hebben naar slagen of niet slagen. Gezien de student onvoldoende studie-efficiëntie haalt, is het eventuele verschil tussen een tolereerbaar of niet tolereerbaar cijfer evenmin relevant.

M.b.t. puntentoekekening op het schriftelijk examen en de opdrachten

De beroepscommissie stelt vast dat op het schriftelijk examen, de puntenverdeling over de vragen heen weergegeven is. De antwoordsleutel toont nog verdere aanwijzingen voor de quotering per vraag. De student had specifieke bemerkingen over een vraag m.b.t. queues (vraag 5). Het is niet de taak, mogelijkheid noch bevoegdheid van de beroepscommissie om inhoudelijk zelf examenvragen te herquoten. Gevraagd naar een motivering verduidelijkt de docent de score op deze vraag met de verwijzing naar de opdracht waarin duidelijk vermeld staat dat er geen gebruik gemaakt mag worden van bestaande datastructuren. De student deed dit wel.

De beroepscommissie kon ook het beoordelingssysteem van de opdracht inkijken. We stellen vast dat een puntenverdeling te vinden is op pagina 3 van de uitleg van de opdracht. De antwoordsleutel die de beroepscommissie zag is nog een stuk gedetailleerder.

Dat er bij het examen en de opdracht nog geen meer gedetailleerdere puntenverdeling vooraf aan de studenten gegeven kan worden lijkt de commissie logisch. Indien de docent zo gedetailleerd zou vermelden met welke acties de student punten kan winnen/verliezen, wordt eigenlijk elke stap die een student zelfstandig moet bedenken en uitvoeren voorgekauwd. Dit maakt een echte toetsing van competenties onmogelijk.

De beroepscommissie zag ook de feedback die de docent noteerde bij de opdracht na eerste zittijd. De stelling dat er enkel rode strepen staan en geen feedback klopt zeker niet. Het is een pdf-document waarin via de functie ‘opmerkingen’ tal van opmerkingen genoteerd staan. Het verbaast de beroepscommissie dat een student opmerkingen maakt over het tekort aan feedback wanneer er enerzijds duidelijk een document is met feedback over de opdracht en anderzijds ook nog blijkt dat hij zelf de feedbackafspraak die na eerste zittijd gepland werd, afgelaste.

M.b.t. de duur van het examen

Het examen duurde inderdaad een 35 à 40 minuten. De docent gaf feedback over wat er fout was aan het mondeling gedeelte en gaf ook feedback over het theoretisch luik. Dit verlengde de duur dat de student bij de lector zat, maar niet de duur van het examen zelf.

Conclusie

Na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier heeft de beroepscommissie beslist de eerder genomen beslissing te handhaven.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

Na kennisname van deze beslissing, deelt verzoeker met een e-mail van 26 september 2018 nog de volgende reactie mee:

“Ik ben het niet eens met het antwoord van de hogeschool dat zich niet uitspreekt over een puntentoekenning of een vraag die wel of niet ontoereikend is. Waarom is er dan een commissie? Daar gaat wel de kwestie over, of alles eerlijk is gequoteerd en een betwisting van een vraag buiten de scope van de cursus. Ook betwist ik de verbetering van alle andere schriftelijke vragen. Daarom vraag ik een grondig, onafhankelijk onderzoek van het schriftelijk examen en de opdracht. Ik betwist ook dat volgende vervolgvragen van het schriftelijk examen eerlijk zijn gequoteerd maar meer details vindt u in mijn klacht.

Ik ben het ook niet eens met het antwoord van de hogeschool over de vraag over queues. Hier wordt duidelijk een implementatie van methodes gevraagd en een voorbeeld wat ik duidelijk heb opgeschreven in mijn schriftelijk examen. Het is een examen over programmeren waarbij ik duidelijk methodes heb uitgeschreven om objecten toe te voegen, die voeg ik dan ook toe (type Object die ik doorgeef) en om te verwijderen aan een LinkedList) mijn enigste fout naar mijn mening is de toekenning). Dit is naar mijn mening een duidelijke implementatie van die methodes, ik werk ze uit op mijn manier en die werken ook als je ze uitvoert in java. Meer details zie klacht. Je hebt wel kennis van de datastructuren nodig om dit te kunnen volbrengen dus ik kan niet volgen met het antwoord van docent, een antwoord die naar mijn mening gen steek houdt met mijn oplossing. Ik volg de vraagstelling nl. het implementeren van die methodes en terug de vraagstelling, welke methodes moeten hier gebruikt worden. Het ene sluit het andere niet uit, als je methodes moet

implementeren, dan moet je programmeren en heb je ook een datastructuur nodig om die objecten in op te slaan, daar gaat de cursus over wat ook betrekking heeft op het vak programmeren 2 en je kan niet vragen implementeer de methodes en dan zeggen van ja je mag geen datastructuur gebruiken, er is gewoon geen andere oplossing en het ene sluit het andere niet uit. Er zijn naar mijn oordeel meer goede antwoorden gegeven op deze samengestelde vraag dat ik meer dan 1 punt verdien.

Ook de volgende theorie vraag over immutable is naar mijn oordeel vrij goed uitgewerkt maar ik krijg terug geen punten in verhouding tot de juistheid van mijn totaal antwoord.

Dit is naar mijn mening een constante die ik vaak terug zie bij al mijn antwoorden en het ruikt naar oneerlijke praktijken.

Ik vind het antwoord van de hogeschool ontoereikend in die zin dat het eigenlijk niks zegt over het examen op zich. Er wordt ook geen uitspraak gedaan wie hier nu wel of geen gelijk heeft. Daarom vraag ik onafhankelijke verbetering van het examen op basis van de wetten en decreten.

Ook dat mijn studie-efficiëntie niet voldoende is klopt niet. Ik heb een mail gesprek als bijlage toegevoegd waarbij ik de situatie aan het departementshoofd heb uitgelegd. De directeur volgt mij hier in. Er is [niet] automatisch rekening gehouden met vakken uit het verleden die ik wel heb opgenomen in die studiepunten. Voor die 2 vakken uit het verleden was ik geslaagd maar die zijn niet meegeteld bij mijn studie-efficiëntie terwijl ze wel opgenomen zijn. Dan behaal ik de nodige 50%. Dus een punt meer of minder speelt wel degelijk een rol en is van belang.

De duur van het mondelinge examen is woord tegen woord maar daar ligt niet de essentie van de klacht.

Ik ben het ook niet eens, de vraag van annotaties (hoe die geformuleerd wordt), er staat geen theoretische verwijzingen en uitleg over welke methodes je moet gebruiken.., van welke klasse deze afkomstig zijn (annotaties). Niet binnen de scope van de cursus die ik moest kennen volgens de richtlijnen van de vakfiche dus naar mijn mening is deze vraag ontoereikend.

Aangezien mijn vakken uit het verleden niet zijn meegeteld in de automatische tolerantieberekening terwijl ze wel opgenomen zijn en ik ook geslaagd was voor die vakken uit het verleden is dit een scheeftrekking van mijn studie-efficiëntie berekening m.a.w. je bent voor minstens de helft van de ingeschreven studiepunten (reglement) geslaagd, dit is wel het geval.”

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het bij hem ingestelde beroep.

Wat het voorwerp van het beroep betreft, merkt verzoeker in zijn verzoekschrift op dat zijn middelen gericht zijn tegen beide bestreden beslissingen “aangezien niet wordt vermeld of de interne beroepscommissie oordeelt met volheid van bevoegdheid”.

Verwerende partij neemt ter zake geen standpunt in.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 91, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 het volgende:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid;
- een nieuwe beslissing door de beroepsinstantie die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet;
- terugsturen naar de examencommissie: wanneer de beroepscommissie een studievoortgangsbeslissing vernietigt, kan ze het orgaan dat de beslissing genomen heeft, opleggen een nieuwe beslissing te nemen die rekening moet houden met de door de beroepscommissie gestelde voorwaarden.”

De Raad merkt op dat deze bepaling, ofschoon *prima facie* niet in strijd met de Codex Hoger Onderwijs, enigszins ongelukkig is. Het blijkt immers mogelijk te zijn dat de interne beroepscommissie eigener gezag een initieel examencijfer hervormt, en daarbij dus een in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde ‘examenbeslissing’ neemt die een ‘eendoordeel’ inhoudt en die het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad. Het blijkt daarnaast evenzeer mogelijk te zijn dat de interne beroepscommissie zich beperkt tot een vernietiging van het (in deze hypothese) examencijfer, waarbij – op het eerste gezicht – vervolgens niet de beroepscommissie maar de examencommissie de ‘examenbeslissing’ neemt die als eendoordeel bij de Raad kan worden aangevochten. Daargelaten de verwarring die aldus

kan bestaan omtrent de te bestrijden beslissing, valt het ook op dat het onderwijs- en examenreglement geen inzicht biedt in wanneer de interne beroepscommissie zelf zal oordelen, dan wel wanneer de zaak naar de examencommissie wordt teruggezonden. Het criterium des onderscheids lijkt daarbij alleszins niet te zijn gelegen in de vraag of de interne beroepscommissie van oordeel is zelf over de vereiste competenties te beschikken om zich inhoudelijk over de beoordeling te kunnen uitspreken, aangezien de beroepscommissie te dezen uitdrukkelijk aangeeft dat zij “*zelf niet [kan] oordelen over de geschiktheid/aanvaardbaarheid van deze vraag*” en dat het “*niet de taak, mogelijkheid noch bevoegdheid van de beroepscommissie [is] om inhoudelijk zelf examenvragen te herhalen*”, maar volgens wel de beslissing neemt om het examencijfer te bevestigen.

Verzoeker kan in die omstandigheden niet ten kwade worden geduid dat het hem niet duidelijk is of de interne beroepscommissie nu al dan niet met volheid van bevoegdheid heeft geoordeeld.

De tweede bestreden beslissing laat zich naar oordeel van de Raad vereenzelvigen met de tweede mogelijke bevoegdheid van de interne beroepscommissie, met name een “nieuwe beslissing [] die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt”. Aangezien de interne beroepsprocedure aldus van haar volheid van bevoegdheid gebruik heeft gemaakt, treedt de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Ontvankelijkheid van de middelen

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat de middelen van verzoeker onontvankelijk zijn.

Zij stipt aan dat het interne beroepschrift van verzoeker heel wat grieven bevat die weinig of helemaal niet concreet worden onderbouwd en zelfs grotendeels op volstrekt foutieve aannames zijn gebaseerd. Verwerende partij verwijst ter zake naar passages zoals: “*Er zit subjectiviteit in de opgave van de opdracht...*”,

“Ook gebruik ik de juiste methodes. Naar mijn mening zit daar 1 fout in... ”, “Ook kreeg ik geen feedback op mijn fouten, enkel een rode streep door bepaalde zaken. ”,

“Nu is de redenering zo, er staan enkele fouten in terwijl er meer methodes juist zijn, we gaan eens een 4 geven... ”, “Ik heb dan ook het gevoel dat mevrouw [K.D.] mij zoekt om niet te kunnen slagen of te kunnen tolereren... ”

In het huidig beroep, zo vervolgt verwerende partij, komt verzoeker er evenmin toe precies aan te geven om welke vragen het allemaal gaat, laat staan dat specifiek wordt gewezen op welbepaalde (onderdelen van) examenvragen die de examencommissie op subjectieve wijze zou hebben beoordeeld.

Voorts is verwerende partij van oordeel dat verzoeker eigenlijk een herbeoordeling door de Raad verlangt, wat niet tot diens bevoegdheid behoort.

Ten slotte doet verwerende partij opmerken dat in zoverre het verzoekschrift voor de Raad toch op bepaalde aspecten dieper zou ingaan dan bij het intern beroep is gebeurd, daarmee geen rekening meer kan worden gehouden, aangezien in het extern beroep geen nieuwe middelen kunnen worden ontwikkeld. Verwerende partij verwijst ter zake naar een arrest van de Raad van State, en is van oordeel dat noch op basis van het interne beroepschrift, noch op basis van het verzoekschrift voor de Raad, voldoende duidelijk is met betrekking tot welke ‘vragen’, ‘punten’, ‘opgaven’ of ‘vakken’ verzoeker nu eigenlijk kritiek levert. Dit geldt, nog steeds volgens verwerende partij, *a fortiori* in het licht van de vaststelling dat verzoeker partij het feedbackmoment heeft afgelast en zodoende zichzelf een kans heeft ontnomen om minstens een deel van de grieven opgehelderd te zien.

Verzoeker replieert in zijn wederantwoordnota dat deze exceptie verwerende partij er niet van heeft weerhouden om in detail op de ingeroepen middelen te antwoorden, zodat er van een onontvankelijkheid geen sprake kan zijn.

Beoordeling

Of een middel, geheel of gedeeltelijk, onontvankelijk is, dient per middel te worden beoordeeld.

De Raad ziet geen reden om alle middelen *a priori* onontvankelijk te verklaren, te meer nu in de bestreden beslissing geen *obscuri libelli* is opgeworpen en de op intern beroep ontwikkelde grieven dus alvast voor de interne beroepscommissie voldoende duidelijk waren, en de Raad samen met verzoeker vaststelt dat verwerende partij in de huidige procedure ook op alle middelen ten gronde heeft geantwoord.

De exceptie wordt verworpen.

VI. Ten gronde

Het is gepast om eerst in te gaan op het tweede onderdeel van het tweede middel, en het daarmee samenhangende vierde middel.

Tweede middel

Verzoeker beroept zich in een tweede middel op de materiëlemotiveringsplicht en de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

In een tweede onderdeel van het tweede middel acht verzoeker de motiveringsplicht geschonden doordat de beroepscommissie nalaat om de vraag zelf te quoteren en doordat wordt verwezen naar een antwoordsleutel die aan verzoeker niet gekend is.

In haar antwoordnota beoogt verwerende partij dat de bestreden beslissing wel degelijk een formele motivering bevat, die evenzeer materieel gemotiveerd is.

Inzake het eerste middel antwoordt verwerende partij dat werd beargumenteerd waarom de vraag wél tot de te kennen leerstof behoorde. Zij zet ter zake het volgende uiteen:

“Verwerende partij heeft reeds in de bestreden beslissing duidelijk geantwoord omtrent deze grief (stuk 7a):

“M.b.t. de vraag die niet tot de leerstof behoorde”

De docent bevestigt dat de leerstof over annotations niet in dit opleidingsonderdeel aan bod kwam. De vraag polste ook niet naar kennis over deze annotations maar wel over hoe data bijgehouden moet worden. De beroepscommissie zelf kan niet oordelen over de geschiktheid/aanvaardbaarheid van deze vraag maar stelt wel vast dat deze vraag slechts op 1,5 punt van de 23,5 punten staat die gequoteerd worden in het examen, omgerekend op 20 is deze vraag 1,3 waard. Zelfs al zou deze vraag ongepast zijn, dan zou dit geen verschil gemaakt hebben naar slagen of niet slagen. Gezien de student onvoldoende studie-efficiëntie haalt, is het eventuele verschil tussen een tolereerbaar of niet tolereerbaar cijfer evenmin relevant.“ [eigen benadrukking]

In tegenstelling tot hetgeen verzoekende partij in haar verzoekschrift voorhoudt, legt de interne beroepscommissie het feit dat de docent toegeeft dat de vraag niet in het opleidingsonderdeel aan bod kwam, niet zonder meer naast zich neer.

Ze stelt dit vast, doch merkt tegelijk op dat de vraag niet zozeer polste naar de leerstof, maar wel over hoe data bijgehouden moet worden. Ze merkt vervolgens op dat het niet tot haar bevoegdheid behoort om hierover uitspraak te doen, doch dat dit niet relevant is aangezien een uitspraak in de ene of andere zin geen impact heeft op het al dan niet slagen van verzoekende partij.

Uw Raad zal willen vaststellen dat cruciaal verzoekende partij dient aan te tonen dat zij belang heeft. Welnu, ook dit ontbreekt in het verzoekschrift.

[...]

Hoewel verzoekende partij dit niet aangeeft, blijkt het te gaan over examenvraag 3 ‘Kies de juiste datastructuur’ op 1,5 punten.

De opgave van deze vraag luidt als volgt (stuk 9a):

“Gevraagd

Een Java-teksteditor voorziet een manier om, wanneer een annotation (@...) wordt gebruikt, de annotation in het grijs te zetten wanneer deze bestaat en in het rood wanneer deze niet bestaat.

Welke Java-klasse (dus geen interface!) gebruik je best om alle geldige annotations te bewaren, zodat je, indien een annotation gebruikt wordt, kan controleren of dit een geldige annotation is. Leg uit waarom.

Welke methoden heb je nodig en wat is de uitvoeringstijd van deze methoden?”

Het is duidelijk dat deze examenvraag gaat over welke datastructuren moeten gebruikt worden om bepaalde gegevens, zoals ‘annotations’, te bewaren. Van de studenten wordt dus helemaal geen kennis gevraagd omtrent het functioneren van ‘annotations’ op zich, maar wél over het selecteren en uitvoeren van methodes. In het geval van deze opgave moeten deze methodes toelaten om bepaalde ‘annotations’ bijvoorbeeld van kleur te kunnen doen veranderen. Niets meer, niets minder.

Kortom, verzoekende partij verwart het *voorwerp* met het *onderwerp* van de opgave bij examenvraag 3.

Daarnaast kan verwezen worden naar leerdoelen, ‘meetbare indicatoren’ genaamd, die zijn opgeliist in de ECTS-fiche (stuk 3) voor dit opleidingsonderdeel die haast woordelijk in de opgave van de betwiste examenvraag 3 is opgenomen:

“(...)”

De student kent de verschillende datastructuren en kiest de meest geschikte datastructuur voor het specifieke probleem.

De student kan een datastructuur efficiënt opvullen, doorlopen en manipuleren.

De student kan uitleggen hoe het geheugen in Java wordt gealloceerd (heap vs stack). (...)”

Bij de ‘inhoud’ van het opleidingsonderdeel staat duidelijk vermeld, net zoals in de vraagstelling van examenvraag 3, dat Java-klasses tot de te kennen leerstof behoren :

“(...)”

Datastructuren in Java”

Minstens moet opgemerkt worden dat er een vermoeden van deskundigheid geldt ten voordele van de examencommissie om o.a. te beoordelen of examenvragen al dan niet tot de te kennen leerstof behoren.

Alvast is de beroepscommissie niet gemachtigd, evenmin als Uw Raad, om zich in de plaats te stellen van de examencommissie teneinde over te gaan tot een (nieuwe) inhoudelijke beoordeling, laat staan een (her)quoting, van deze examenvraag 3. De interne beroepscommissie heeft dit zelf reeds aangegeven in de bestreden beslissing (stuk 7a).

[...]

Welnu, in eerste instantie moest de interne beroepscommissie zich buigen over de aanspraak van verzoekende partij – zonder verdere duiding of motivering – dat examenvraag 3 zgz. niet-conform was (stuk 6):

“Mijn klacht bestaat uit (...) de vraag over annotations zonder voorbeeld of theorie omtrent (sic) waardoor ik als student die kennis niet kan opdoen. Dit is volgens mijn mening niet conform, daarom vraag ik een schrapping van de vraag en een herziening van de punten.”

In tweede instantie mag Uw Raad enkel rekening houden met de zeer summiere klacht in het externe beroepschrift:

“In zijn bezwaar dd. 8/09/2018 verwijst verzoeker naar het feit dat op het theoretisch examen een vraag zou gesteld zijn die niet tot de leerstof behoorde.

Dit werd erkend door de docent naar aanleiding van de hoorzitting dd 13/09/2018. (...) Duidelijker kan het niet zijn.”

Op die manier maakt(e) verzoekende partij het zowel voor de interne beroepscommissie als voor Uw Raad zeer moeilijk – zo niet onmogelijk – om concreet uit te maken waarom deze vraag nu precies ‘niet conform’ zou zijn, minstens kan Uw Raad die denkoefening niet in de plaats van de examen- of interne beroepscommissie van verwerende partij maken.”

Verwerende partij benadrukt dat aldus wel degelijk werd beargumenteerd waarom de vraag wél tot de te kennen leerstof behoorde. Verder doet verwerende partij opmerken dat verzoeker zelf in zijn intern beroep nergens schrijft over de studie-efficiëntie. Dit is een overweging van de interne beroepscommissie. Het houdt voor verwerende partij dan ook geenszins steek dat verwerende partij beter op dit vlak haar beslissing had moeten motiveren.

Bovendien stipt verwerende partij aan dat slechts terzijde en ondergeschikt is opgemerkt dat, ongeacht de inhoudelijke beoordeling van de grief, verzoeker geen belang kan doen gelden, daar hij sowieso niet op basis van de schrapping van examenvraag 3 op 1,5 punten plotsklaps wel geslaagd zou verklaard moeten worden, daar hij voor dit opleidingsonderdeel slechts een score van 7/20 behaalde.

Verzoeker zijnerzijds doet in zijn wederantwoordnota nog gelden:

“Verwerende partij stelt dat de antwoordsleutel niet kan worden medegedeeld. Deze is “*niet voor de studenten en een louter hulpmiddel van de docent*”.

Maar toch stelt verwerende partij dat het de eigen fout zou zijn van verzoeker dat hij geen kennis heeft genomen van deze antwoordsleutel omdat hij niet zou ingegaan zijn op een feedbackafspraak.

“[...] door zelf een feedbackafspraak af te gelasten, heeft (verzoeker nvdr) bijgedragen aan zijn gebeurlijke onwetendheid over bijvoorbeeld de antwoordsleutel en de minstens indirect daaruit af te leiden puntenverdeling.”

Zou de antwoordsleutel tijdens deze feedbackafspraak dan wel voorgelegd geweest zijn? Terwijl hij “*niet bedoeld*” is voor studenten?

Men redeneert eerst links en dan rechts om het niet voorleggen van deze antwoordsleutel te rechtvaardigen.

In het kader van huidige procedure wordt de antwoordsleutel “vertrouwelijk” aan Uw Raad overgemaakt.

Huidige repliek geldt ook voor het eerste onderdeel van het vierde middel.

Verzoeker volhardt integraal in alle onderdelen van het tweede middel.”

Vierde middel

Verzoeker beroept zich in dat middel op de rechten van verdediging en artikel 6 van het EVRM.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de interne beroepscommissie zich bedient van minstens één bijkomend stuk, met name de gedetailleerde antwoordsleutel, terwijl dit stuk aan verzoeker nooit is overgemaakt. Daarnaast blijkt uit de bestreden beslissing dat verzoeker telefonisch werd gehoord terwijl de betrokken docent op 19 september 2018 werd gehoord, waardoor volgens verzoeker de wapengelijkheid werd geschonden.

Verwerende partij betoogt in haar antwoordnota dat het middel onontvankelijk is, aangezien in de interne beroepsprocedure niet werd opgeworpen; bovendien is het middel volgens verwerende partij zo summier het dat zeer moeilijk, zo niet onmogelijk is om er verweer tegen te voeren.

Ondergeschikt bepleit verwerende partij de ongegrondheid van het middel.

Wat de antwoordsleutel betreft, stelt verwerende partij dat bestreden beslissing ontgangsprekelijk formeel en materieel afdoende is gemotiveerd, zodat verzoeker perfect in staat was om verweer te voeren tegen de bestreden beslissing. Verwerende partij voegt daaraan nog toe dat verzoeker door zijn eigen houding, onder meer door zelf een summier en vaag intern beroepschrift in te dienen en door zelf een feedbackafspraak af te gelasten, heeft bijgedragen aan zijn gebeurlijke onwetendheid over bijvoorbeeld de antwoordsleutel en de minstens indirect daaruit af te leiden puntenverdeling.

Verwerende partij stipt nog aan dat zij ten behoeve van de Raad de verbetersleutels voorlegt, zowel wat het theoretisch examen betreft als de opdracht (stukken 9b en 10d van het administratief dossier). Deze verdeelsleutels zijn volgens verwerende partij niet voor de studenten bedoeld en zijn een louter hulpmiddel van de docent, en zij worden enkel

voorgebracht om aan te tonen dat de verbetering wel degelijk objectief, en niet subjectief, gebeurde.

Inzake het horen van de docent doet verwerende partij gelden dat het interne procedurereglement geen hoorplicht bij studievoortgangsbewijzingen voorziet. Artikel 82 van het onderwijs- en examenreglement voorziet in een mogelijkheid – maar niet in een verplichting – om de student en de examinator te horen bij onregelmatigheden of conflicten voor of tijdens het examen. Anderzijds wordt er in artikel 97 ‘Verdediging’ van datzelfde reglement de verplichting opgelegd om de betrokken student te horen en/of hem of haar de gelegenheid te geven om zich te verdedigen bij de instantie die de sanctie uitspreekt, maar deze bepaling heeft louter betrekking op tuchtzaken.

Hoe dan ook is het voor verwerende partij een onmiskenbaar feit dat de betrokken partijen door de interne beroepscommissie wel degelijk werden gehoord, zoals ook wordt aangegeven in de bestreden beslissing van 25 september 2018.

Verzoeker is in zijn wederantwoordnota niet overtuigd van het gevoerde verweer. Inzake de verbetersleutel benadrukt verzoeker dat een eventueel nieuw middel wel ontvankelijk kan zijn, indien het betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld en/of indien het middel de openbare orde raakt. Aan deze voorwaarde is volgens verzoeker voldaan. Overigens belette de “summiere” omschrijving van het middel verwerende partij niet om uitvoerig te antwoorden, zodat die exceptie evenmin kan worden aangenomen.

Voor wat betreft de repliek aangaande het al dan niet voorleggen van de antwoordsleutel verwijst verzoeker naar zijn repliek onder het tweede middel.

Beoordeling van het tweede onderdeel van het tweede middel en van het vierde middel

De Raad wil partijen er vooreerst op wijzen dat de regels die de procedure voor de Raad bepalen en die zijn opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs, geen voorschrift bevatten dat, naar analogie van artikel 87 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, het mogelijk maakt om in de procedure stukken neer te leggen waarvan de vertrouwelijkheid wordt ingeroepen en die aldus niet aan de andere partijen ter kennis worden gebracht.

Wat verwerende partij als stukken 9b en 10b ‘vertrouwelijk’ bij het administratief dossier voegt en niet aan verzoekende partij heeft meegedeeld, kan door de Raad derhalve niet met de gevraagde vertrouwelijkheid worden behandeld.

Om de redenen die hieronder zijn uiteengezet, slaat de Raad bij de beoordeling van dit middel vooralsnog geen acht op deze stukken. Wel leidt de Raad uit de gevraagde vertrouwelijkheid af, dat de voormelde stukken alleszins ook geen deel uitmaakten van een dossier waarvan verzoeker in het raam van het intern beroep inzage of kopie kunnen nemen.

Aangezien het voorliggend dossier geen tuchtzaak betreft, zijn niet de rechten van verdediging maar de hoorplicht van toepassing. De formelemotiveringsplicht wordt door verzoeker wel met goede redenen bij de zaak betrokken.

Daargelaten de toepasselijkheid van artikel 6 van het EVRM, wijst de Raad erop dat een administratieve rechtshandeling – zoals de bestreden beslissing er een is – niet aan de motiveringsplicht voldoet wanneer er wordt verwezen naar stukken die voor de bestuurde onbekend zijn (zie I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, “Draagwijdte van de formele motiveringsplicht”, in I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, *Formele motivering van bestuurshandelingen*, Brugge, die Keure, 2013, 135 e.v. en de aldaar geciteerde rechtspraak).

De bestreden beslissing verwijst naar en beroept zich op de ‘antwoordsleutel’ of ‘verbetersleutel’ om verzoekers grief inzake een verkeerde quatering af te wijzen, zonder dat verzoeker van deze stukken kennis heeft kunnen nemen. Verzoeker heeft bijgevolg noch voor de interne beroepscommissie, noch in de procedure voor de Raad kunnen nagaan of de motieven van de bestreden beslissing op dat punt draagkrachtig zijn.

Evident kan verzoeker daaromtrent pas een middel ontwikkelen wanneer het voor hem duidelijk is dat de bestreden beslissing steunt op hem onbekende stukken. De door verwerende partij opgeworpen exceptie moet bijgevolg worden verworpen.

De bestreden beslissing schendt de formelemotiveringsplicht.

Het valt aan de interne beroepscommissie toe om *hetzij* naar deze stukken te verwijzen bij haar beoordeling, in welk geval zij voorafgaand aan het sluiten van de debatten aan verzoeker ter kennis moeten worden gebracht zodat hij er in voorkomend geval een grief kan op steunen, *hetzij* om het intern beroep af te handelen zonder verwijzing naar deze stukken, in welk geval de interne beroepscommissie zelf concreet moet motiveren waarom verzoekers grieven inzake de quotering van de vragen al dan niet kunnen worden gevuld.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van Vives Zuid van 25 september 2018.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 23 november 2018.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze

beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.509 van 9 november 2018 in de zaak 2018/504

In zake: Karlien FRANS
 woonplaats kiezend te 2221 Boom
 della Faillestraat 11

tegen:

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 5 september 2018 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen van 28 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Brigitte Eeckelaerts, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Carmen Adriaenssens (*loco* Tom Peeters), die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor lager onderwijs’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Begeleiden van kinderen 4’. Bij de eerste examenkans behaalt verzoekster een examencijfer van 7/20. Verzoekster neemt deel aan de tweede examenkans, en behaalt daarbij een examencijfer van 9/20.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

De proclamatie vindt plaats op 5 september 2018. Op 10 september 2018 stelt verzoekster het volgende intern beroep in:

“Mijn vraag om herziening van mijn examenresultaat van ‘Begeleiden van kinderen 4’ wil ik samen met mijn ouders beargumenteren in drie punten.

1. De gegeven punten op zowel het schriftelijk deel, de themabundel en het mondelinge gedeelte zijn te laag in verhouding met de geleverde prestaties.
2. De hervorming van de opleiding waarvan te hopen is dat ze een verbetering inhoudt, komt te laat voor een aantal studenten. Een aantal studenten van voor de hervorming zijn 2 keer slachtoffer.
3. Het grote verschil tussen werkveld (stagescholen) en theorie (Thomas More).

De gegeven punten op zowel het schriftelijk deel, de themabundel en het mondelinge gedeelte zijn te laag in verhouding met de geleverde prestaties.

Ik behaalde voor het schriftelijk gedeelte een score van 17,75 op 35. Voor dit gedeelte bereikte ik volgens de examinator alle doelen maar was ik niet gedetailleerd genoeg in mijn antwoorden (werd verteld tijdens het inzagmoment). Ik kan daarmee akkoord gaan maar merk toch op dat het geven van details bijna op 50% van de punten staat. Is dat niet vrij veel? Bovendien behaalde ik in juni ook alle doelen en haalde ik 19 op 35.

Voor de themabundel scoorde ik een 12 op 20. De gekregen punten op de themabundel vind ik aan de zeer lage kant. Op het inzagmoment op 6 september werd gewoon gezegd dat het zeker goed was. Verdere commentaar was er niet. Mag ik u erop wijzen dat de mentor me, in mijn stageverslag voor de themabundel, een maximumscore van 4 gaf (zie bijlage 1 VI.1). Bovendien bezocht docent [C.V.] op 17 mei een stageles. In haar verslag (zie bijlage 2 in de toelichting bij V) staat letterlijk: ‘*Ook de themabundel is goed uitgewerkt.*’ Als deze commentaren betekenen dat ik slechts een 12 op 20 verdien dan vind ik dat men hier compleet tekortschiet in het begeleiden van een student. Men had me moeten wijzen op wat beter moet. Is er weinig dat beter kan dan moet men mij een hoger resultaat toekennen.

Met mijn punten voor het mondeling gedeelte in augustus kan ik helemaal niet akkoord gaan. Ik haalde op dit gedeelte een 14 op 25. Ik kreeg een 10 op 25 voor mijn les wiskunde

en een 4 op 20 voor mijn les taal. Mag ik u er ook op wijzen dat er in het verloop van het mondeling examen staat (is voor eerste en tweede kans hetzelfde) dat er een overleg is tussen de docenten voor de bepaling van het resultaat (zie bijlage 3). Ik stel vast dat dat niet gebeurd is aangezien tijdens het inzagmoment van 6 september de docent wiskunde verschiet van de lage punten voor taal.

In eerste zittijd in juni werden bij het mondeling mijn toen ingediende lessen afgebroken. Er zat volgens de docenten te weinig differentiatie in. Ik wil even op een aantal zaken wijzen die dat tegenspreken. In het stageverslag van de mentor (zie ook bijlage 1) lees ik bij punt V.1 over de lesvoorbereidingen: '*Grondig uitgewerkt met duidelijke doelen, lesopbouw en timing. Aandacht voor differentiatie gekoppeld aan beginsituatie.*' Onder VII.2 over differentiatiestaat: '*Er was heel wat verrijkingsmateriaal voorzien. Werden verschillende malen uitgeprobeerd o.a. tempo en niveau.*' De docent die mijn lessen bezocht schreef in het algemeen besluit onder de positieve punten (zie ook bijlage 2): '*Je lesvoorbereidingen zijn in orde.*'

Met andere woorden ook hier geen commentaar over wat beter moest. Voor het mondelinge examen gebruikte ik dus lessen uit de stage (wat moest) en die, zoals bleek uit de verslagen, als goed bestempeld werden. Ik voegde echter per les nog een aanvulling toe (zie bijlagen 4, 5, 6 en 7). Die aanvulling ging over de differentiatie en een eigen evaluatie over mijn lessen. In bijlage 6 staat bijvoorbeeld waarom ik afgeremd werd om differentiatie te gebruiken. '*Omdat de klasleerkracht weinig differentiatie gebruikt, vond ik het moeilijk om bijvoorbeeld ineens te werken met 3 sporen.*' Op het mondeling examen kreeg ik echter niet de mogelijkheid om die extra aanvulling te bespreken. Ik mocht het alleen over de gegeven les hebben. Gevolg: een laag cijfer omdat er niets over differentiatie vermeld werd. Heb ik dan pech gehad dat ik bij een mentor terecht kwam die weinig differentiatie zelf gebruikt en aanmoedigt?

Voor de tweede zittijd werd er gevraagd twee lessen te maken. Enerzijds een les wiskunde die volgens de afspraken voor de tweede zittijd (zie bijlage 8) moest voldoen aan: '*Je gebruikt meerdere handleidingen ter inspiratie maar voegt zeker ook eigen accenten toe.*' en '*Je vertrekt vanuit je beginsituatie voorde eerste zittijd en de wiskundemethode van je stageklas.*' Ik voldeed aan de afspraken die hier vermeld staan. Ik volgde de handleiding en voegde eigen accenten toe. Ik gebruikte in mijn inleiding een voorbeeld over de kunstenaar Christo. Ik haalde dit uit de handleiding die mijn stageschool gebruikt. Dat werd als niet goed bestempeld. Ik ben akkoord dat je kritisch moet omgaan met handleidingen. Maar bestempelen dat dit geen goed voorbeeld is (werd gezegd tijdens inzagmoment) omdat bij het inpakken van een gebouw de onderkant niet ingepakt wordt ga ik niet mee akkoord. Het doet leerlingen juist beter nadenken dat niet alles noodzakelijk letterlijk toepassen is van een theoretische formule.

Bij het inkijken van de resultaten werd er door de docent gezegd dat de handleiding niet afgegeven was. Op het mondeling examen had ik de handleiding op papier bij (zie bijlage 9) en heb aangeboden om ze af te geven maar de docent vond het niet nodig.

Ik maakte in mijn voorbereiding gebruik van te veel verschillende groepjes. Niet goed. Misschien is dit wel een methode in mijn stageschool? Kennen de docenten voldoende de wiskundemethode van mijn stageklas?

Anderzijds werd er gevraagd een les taal te maken. Opgave op een minuscuul klein papiertje (zie bijlage 10). Niet zo duidelijke opgave. Verdere uitleg in de afspraken voor tweede zittijd alleen: '*Voor taal mag je de methode kiezen.*' Op zoek dus naar het

onderwerp in het leerplan (zie bijlage 11). Niet gevonden. Is het niet raar een les te moeten geven over iets wat niet in het leerplan terug te vinden is? Voor de zekerheid even gevraagd aan mijn ouders om te verifiëren. Ook zij vonden het onderwerp niet terug. Op zoek dan maar in handleidingen. Kunnen niet geraadpleegd worden in de vakantie. Gelukkig had ik nog zelf gedownloade handleidingen. Hier en daar iets vaag over een deeltje van de opgave maar nergens iets over het geheel. Zelf geïnterpreteerd wat de opgave was. Zelf oefeningen gemaakt. Resultaat volgens docent: opgave niet begrepen, slechte les, 4 op 20. Kritiek was er wel op mijn schriftelijk deel: te weinig gedetailleerd geantwoord. Mag ik als student dan ook een meer gedetailleerde examenopgave verwachten?

Op basis van deze bevindingen vind ik dat ik een hoger resultaat verdien.

De hervorming van de opleiding, waarvan te hopen is dat ze een verbetering inhoudt, komt te laat voor een aantal studenten. Een aantal studenten van voor de hervorming zijn 2 keer slachtoffer.

Als mama van Karlien kan ik niet akkoord gaan met het resultaat van mijn dochter. Ik ben als gewezen (gestopt wegens [medische aandoening]) pedagogisch adjunct van het TKO verheugd dat de Thomas More de opleiding gaat veranderen. Ik kaartte vroeger al eens aan dat de communicatie vrij gebrekkig verloopt. Maar ook het begeleiden van studenten vertoont mankementen.

Mag ik een paar suggesties doen?

Is het pedagogisch niet logischer als erop voorhand al eens punten gegeven werden op gemaakte lessen en niet alleen op een examentaak? Zijn meerdere werkjes en regelmatige evaluaties niet nuttiger? Bij de modaliteiten van ‘Begeleiden van kinderen 4’ stond al s evaluatievorm deels permanente evaluatie (bijlage 12). Niets van gezien dit jaar. Zeker als het een vak van 11 studiepunten betreft is spreiding van punten zeker aan te raden, Maar misschien wordt het veranderd vanaf volgend jaar. Spijtig wel dat mijn dochter daar geen baat bij heeft.

Als een docent een les slecht vindt, leert een student niet meer als hij zijn fouten moet verbeteren? Leer je daar niet het meest uit? Is dat niet veel beter dan te zeggen dat het slecht was en dan een totaal nieuwe opgave op te geven?

Zou het niet beter zijn de portfolio’s aan de studenten terug te bezorgen voor een examen, toch zeker voor een examen in 2de zittijd, zodat zij kunnen leren uit hun fouten? Nu lees je in Toledo bij de cursusinformatie (zie bijlage 13): ‘Mappen portfolio’s worden pas na de tweede examenperiode terugbezorgd’. Kan u mij de pedagogische meerwaarde daarvan verklaren?

Maak je een examenopgave niet beter éénduidig en transparant?

Is het niet handig als er wat uniformiteit bestaat tussen docenten en mentoren? Verhoogt dat niet de duidelijkheid voor de studenten? Dat zou mijn dochter zeker geholpen hebben.

Maar laat ons hopen dat de vernieuwde opleiding zodanig is dat men geleerd heeft uit fouten die men gemaakt heeft. Wel spijtig dat er ondertussen studenten zijn die van de gemaakte fouten het slachtoffer zijn. Spijtig dat studenten niet op de juiste manier

begeleid zijn. Dubbel spijtig voor hen, waaronder mijn dochter, die door een herverdeling van het vak naar twee semesters waarschijnlijk een half jaar later kunnen afstuderen. Ik wil er echter alles aan doen om dat te verhinderen. Vandaar steun ik haar voor de volle 100% bij haar klacht.

Het grote verschil tussen werkveld (stageschool) en theorie (Thomas More).

Als papa van Karlien kan ik evenmin akkoord gaan met de punten die mijn dochter gekregen heeft. Ik sta zelf al 27 jaar in het onderwijs als leerkrachtswiskunde. Ik heb met andere woorden al wat ervaring.

Sta me toe het punt dat ik ga aanhalen zeer eigenaardig te vinden. Eénzelfde les of taak of opdracht wordt afhankelijk van de persoon [beoordeeld] van perfect over zeer goed tot goed tot voldoende tot onvoldoende tot zeer slecht????? Een aantal zaken zijn altijd subjectief. Akkoord. Maar in het onderwijs past het toch vooral een objectief oordeel te geven.

Mag ik niet uitgaan van het volgende?

- De school waar Karlien stage moet volgen werd door jullie aangewezen. Ik mag dan toch veronderstellen dat Thomas More vertrouwen heeft in de mentoren die de studenten moeten opvolgen en dat de visie van de stageschool overeenstemt met die van Thomas More?
- Ik mag toch veronderstellen dat een ervaren mentor van een stageschool een vrij juist oordeel heeft over een student die meer dan twee weken stage loopt?
- Ik mag toch veronderstellen dat als een docent van Thomas Moore een stageles komt bijwonen [hij/zij] over voldoende kennis bezit om dit op de juiste manier te doen en bovendien bijstuurt indien nodig en rekening houdt met alle eisen die nodig zijn?
- Ik mag toch veronderstellen dat er duidelijke en uniforme evaluatieregels gehanteerd worden door alle mensen die een student moeten beoordelen?

Jammer genoeg blijken bovenstaande veronderstellingen niet te kloppen. Er blijken grote verschillen te zijn in visie en evaluatie tussen (deze?) stageschool en Thomas More. Dat creëert voor een student onduidelijkheid. Daar valt misschien nog mee te leven. Het wordt echter een groter probleem als een student hierdoor slaagt of niet slaagt voor een vak. Omdat mijn dochter in dat laatste geval verkeert ging ik eens kijken in de verslagen van de doorlichting van de opleiding lager onderwijs van Thomas More. Ik las daar het volgende over Thomas More en het verwonderde me eigenlijk niet als ik zie met wat er met mijn dochter dit jaar gebeurde. Het ergerde me wel omdat blijkbaar mijn dochter en misschien wel meerdere studenten het slachtoffer zijn. Ik las in het visitatieverslag van 2013 (zie bijlage 14) bij de samenvatting van de aanbevelingen in het kader van het verbeterperspectief het volgende.

Over het beoogd eindniveau: '*Concretiseer verder de piste van de specialisaties in het beoogd eindniveau in overleg met de docenten en het werkveld.*'

Over het onderwijsproces: '*Zorg in samenspraak met het werkveld voor mogelijkheden van een brede interpretatie, bewustmaking en concreet leren omgaan met diversiteit in het praktijkveld.*' en '*Borg de dialoog met het werkveld verder en kom waar mogelijk en wenselijk tegemoet aan hun wensen.*'

In de tekst van de visitatie lees ik bovendien:

'Het voornemen om een toetscommissie in te stellen mag op bijval van de visitatiecommissie rekenen; dit zal de opleidingsbrede uniformiteit en afstemming van toetsing en evaluatie kunnen bevorderen. Bij de overweging om de rol van toetscommissie tevens te beleggen bij de opleidingsraad, plaatst de commissie de waarschuwing voor het risico van vermenging van taken en verantwoordelijkheden.'

Kort samengevat zou je dus kunnen zeggen: zorg voor uniformiteit in wat bereikt moet worden en wat geëvalueerd moet worden tussen stageschool en de hogeschool.

Deze uniformiteit tussen de stageschool van mijn dochter en Thomas More ontbrak volledig. Mijn dochter is dus slachtoffer van iets wat al lang had gebeurd moeten zijn. Het visitatieverslag dateert van 2013!

Ik sta ten volle achter de klacht van mijn dochter over haar resultaat en probeer alles om haar daarbij bij te staan.

Op basis van al deze argumenten vragen we om een herziening van het examenresultaat voor het vak ‘Begeleiden van Kinderen 4’.”

De interne beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 24 september 2018. Na verzoekster en haar vader te hebben gehoord, neemt de beroepscommissie de volgende beslissing:

“Op basis van de overhandigde documenten, uw verklaringen en op basis van de informatie die verstrekt werd door de betrokkenen van de opleiding, heeft de beroepscommissie beslist dat het door u ingestelde beroep gedeeltelijk ontvankelijk en niet gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

1. Ontvankelijkheid

De interne beroepscommissie oordeelt dat het intern beroep *gedeeltelijk onontvankelijk* is.

- De student hanteert middelen die zich situeren in de periode vóór de eerste examenkans in de tweede examenperiode. Dergelijke middelen zijn onontvankelijk wegens laattijdigheid. Eventuele gebreken of bemerkingen m.b.t. de eerste examenkans dienden door de student te worden opgeworpen binnen de 7 kalenderdagen na ontvangst van de schriftelijke mededeling van zijn resultaten. Elementen uit het intern beroep van de student zal de interne beroepscommissie bijgevolg ook niet behandelen.

- De middelen die de student opwerpt en die zich in de tijd situeren na de kennisgeving van de resultaten van de eerste examenkans in de tweede examenperiode zijn wet ontvankelijk.

2. De grond van het beroep:

- a. Student stelt dat de docent op de nabespreking bevestigde dat ze alle doelen voor het schriftelijk gedeelte van het opleidingsonderdeel behaald heeft, terwijl de student maar een 17,75 op 35 kreeg.

De interne beroepscommissie stelt vast dat deze bewering niet klopt met de feiten. De opleiding legt het schriftelijk examen neer ter inzage, samen met een verbetersleutel. Er zijn duidelijk nog vele tekortkomingen, de 17,75 op 35 is een correcte score. Daarnaast stelt de opleiding formeel dat ze nooit hebben gesteld dat de student de doelen zou bereikt hebben.

- b. Student vindt de score voor de themabundel (12/20) “aan de lage kant”. De student onderbouwt deze stelling doordat er op het inzagemoment geen (negatieve) commentaar werd gegeven op de themabundel en op het feit dat de mentor haar in haar stageverslag de maximumscore gaf voor de themabundel.

De interne beroepscommissie wijst er op dat de student niet zelf aanwezig was op het inzagemoment, maar wel haar moeder. Voor zover de betrokken docent aan de moeder geen commentaren zou hebben meegedeeld in verband met de portfolio, kan de student hiermee niet aantonen dat 12/20 een te strenge beoordeling is van het ingeleverde werk. De interne beroepscommissie merkt verder op dat de student 12/20 behaalde voor de *portfolio thematisch werken*. De themabundel waar de student naar verwijst en waarop zij volgens de stagmentor de maximumscore van 4 verdienede, had enkel betrekking op de themabundel zoals die was uitgewerkt voor de kinderen. Het was dus slechts één taak uit een grote portfolio ‘thematisch werken’ en daarmee toont de student volgens de interne beroepscommissie dus evenmin aan dat de student meer dan 12/20 zou verdienen voor dit onderdeel.

- c. Punten mondeling examen werden volgens de student niet bepaald in onderling overleg tussen de docenten.

De opleiding verduidelijkt dat het mondelinge examen wordt afgenoem in 1 lokaal waar alle betrokken docenten fysiek aanwezig zijn. Na elk groepje van studenten bepalen de docenten in onderling overleg de punten. De interne beroepscommissie stelt vast dat de punten voor het mondeling examen correct werden bepaald. De bewering dat de docent wiskunde verschoot van de lage punten taal is een interpretatie van de moeder van de student (de student zelf was niet aanwezig) en wordt uitdrukkelijk betwist door de opleiding.

- d. De student volgde beweer[de]lijk nauwgezet de handleidingen om bij de tweede examenkans lesvoorbereidingen voor wiskunde te maken, maar haar voorbereiding werd toch niet goed bevonden: foutief voorbeeld over de kunstenaar Christo, te veel verschillende groepjes.

De interne beroepscommissie gaat uit van de deskundigheid van de docenten en het is aan de student om hiervan het tegenbewijs te leveren. De interne beroepscommissie is van oordeel dat de student dit bewijs niet levert.

e. De student kon beweerlijk de lesvoorbereiding voor het vak Nederlands niet goed maken, daar de opgave minuscuul was.

De opleiding verduidelijkt dat de minuscule opgave waar de student naar verwijst enkel slaat op een ‘lootbriefje’ waar een lesonderwerp op stond. De opgave stond zeer uitgebreid uitgelegd op de elektronische leeromgeving.

Daarnaast merkt de opleiding op dat de student ook nooit enige uitleg heeft gevraagd over de taak.

De interne beroepscommissie wijst erop dat de docent over de nodige vrijheid beschikt om taken te verdelen over studenten. De student vond op Toledo ook een zeer uitgebreide beschrijving van de opdracht terug. Bovendien is de interne beroepscommissie van oordeel dat de student zelf initiatief moest nemen om bijkomende uitleg te vragen als de taak onduidelijk was.

f. De student argumenteert dat zij het lesonderwerp wat zij geloot had, niet kon terugvinden in het leerplan. Ook haar ouders niet.

De interne beroepscommissie oordeelt dat het de vrijheid is van de docent om de examentaak te formuleren. De bewering dat de student die taak niet kan terugvinden in het leerplan, maakt het lesonderwerp op zich niet ongeschikt voor de betrokken examentaak.

In tweede orde wijst de interne beroepscommissie er op dat het onderwerp ‘Nadenken over zinsdelen d.m.v. uitbreiden, afbouwen of vervangen’ duidelijk verwijst naar het leerdoel ‘Experimenteren met het maken van zinnen en het verplaatsen, vervangen of toevoegen van zinsdelen in een zin’ wat terug te vinden is in het nieuwe leerplan ZILL van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

g. Verder brengt de student nog argumenten aan over de hervorming van de opleiding en het verschil tussen het werkveld en de theorie.

- De interne beroepscommissie merkt op dat deze middelen blijkbaar uitgaan van de ouders en niet van de student. Hierdoor zijn deze middelen strikt genomen onontvankelijk.
- De interne beroepscommissie oordeelt tevens dat het argument van de vader – dat er een groot verschil is tussen werkveld (stageschool) en theorie (Thomas More) – eveneens niet ontvankelijk is, omdat hier enkel kan verwezen worden naar verschillen tussen beoordelingen met betrekking tot de eerste examenkans. Bij de tweede examenkans werden de beoordelingen van de mentoren niet betrokken.
- De moeder meent dat de begeleiding van studenten mankementen vertoont. De interne beroepscommissie meent dat ze niet aantoont wat deze mankementen zijn, laat staan hoe deze mankementen zo fundamenteel waren dat ze een betrouwbare beoordeling van de competenties van de student zouden gehinderd hebben.
- In ondergeschikte orde is de interne beroepscommissie van oordeel dat de aangehaalde argumenten niet relevant zijn voor de betwisting van het examenresultaat en hierdoor ongegrond zijn.

Alle argumenten van de student zijn bijgevolg hetzij niet ontvankelijk, hetzij niet gegrond. De beslissing van de examencommissie blijft behouden.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist ontvankelijkheid van het beroep, in de mate dat het is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het intern beroep een devolutieve werking heeft, waardoor de beslissing van de interne beroepscommissie in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbeslissing en deze laatste niet meer op ontvankelijke wijze kan worden aangevochten.

Beoordeling

Of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 96, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 van de verwerende partij dat de interne beroepscommissie hetzij beslist tot de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of ongegrondheid, hetzij een nieuwe beslissing neemt.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegronde. Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Ten gronde

Verzoekster gaat in haar verzoekschrift vooreerst in op de redenen waarom zij niet persoonlijk aanwezig was op het feedbackmoment (*c.q.* inkijkmoment) en wat daarbij al dan niet door de lector(en) is gezegd. Tevens stelt verzoekster dat zij het niet eens is met de overweging dat zijzelf, en niet haar ouders, het intern beroep moest instellen.

Aangezien de feedback plaatsvindt na de tweede examenkans en deze feedback bijgevolg de evident het examen zelf niet kan hebben beïnvloed, is kritiek op het verloop ervan zonder relevantie voor de beoordeling van de regelmatigheid van de bestreden beslissing, te meer nu verzoekster niet aanvoert dat zij ten gevolge van een gebrekkige feedback verhinderd is geweest om dienstig haar grieven op intern beroep te kunnen laten gelden.

Wat de redactie van het verzoekschrift op intern beroep betreft, heeft de interne beroepscommissie het met haar principiële procedurele overweging bij het rechte eind: het valt aan de meerderjarige student toe om zelf een beroep in te stellen, en argumenten of middelen die – voor zover deze overwegingen of ‘suggesies’ al als dusdanig kunnen worden beschouwd – duidelijk uitgaan van andere personen, kunnen minstens aan een ontvankelijkheidsonderzoek worden onderworpen.

De Raad stipt daarbij aan dat er een wezenlijk verschil bestaat tussen het zich laten bijstaan bij de redactie van een beroepsschrift dat formeel van de student uitgaat enerzijds, en het in een beroepsschrift uitdrukkelijk toeschrijven van grieven aan andere personen dan de verzoeker anderzijds, al dan niet omdat men zich op het moreel gezag van die personen wil beroepen. Overigens heeft verzoekster in de bestreden beslissing kunnen lezen dat de beroepscommissie dergelijke middelen “strikt genomen” weliswaar onontvankelijk acht, maar dat de beroepscommissie er niettemin een antwoord op heeft geformuleerd. Zij zijn bijgevolg uiteindelijk niet op grond van onontvankelijkheid buiten beschouwing gebleven, zodat verzoekster geen belang heeft bij haar kritiek.

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert in essentie aan dat zij haar ouders had gevraagd om haar te vergezellen tijdens de hoorzitting van de interne beroepscommissie, maar dat – zij het initieel – aan haar vader werd geweigerd om het woord te nemen. Verzoekster stelt dat zij door het verloop van de hoorzitting erg geëmotioneerd was.

Tevens doet verzoekster gelden dat zij zich bij het intern beroep niet door een jurist heeft kunnen laten bijstaan en dat zij het aanvoelen heeft dat daardoor haar argumenten niet werden aangenomen.

Verwerende partij betwist in haar antwoordnota het feitelijk relaas van verzoekster. Er wordt gesteld dat de interne beroepscommissie eerst verzoekster zelf wou horen, om dan pas nadien het woord te geven aan de ouders, in plaats van iedereen door elkaar te laten praten. Verwerende partij erkent dat de interne beroepscommissie heeft aangegeven dat argumenten die alleen van de ouders uitgaan en niet van verzoekster zelf, zoals uit het interne beroepsschrift blijkt, strikt genomen niet ontvankelijk zijn, maar wijst erop dat uit de beslissing van de interne beroepscommissie duidelijk dat de interne beroepscommissie ook naar de argumenten van de ouders heeft geluisterd en deze toch ook ten gronde heeft beantwoord.

Verwerende partij gaat ten slotte in op verzoeksters gevoel dat haar bezwaren van tafel werden geveegd door een gebrek aan juridische bijstand, omdat zij niet de middelen had om zich een juridisch adviseur te kunnen veroorloven. Ter zake repliceert verwerende partij dat verzoekster zich kan laten bijstaan door een adviseur naar haar keuze, en dat zij ervoor heeft geopteerd om zich te laten bijstaan door haar ouders. Deze keuze werd gerespecteerd, en daargelaten dat verzoekster haar aanvoelen niet met enig bewijs ondersteunt, beklemtoont verwerende partij dat de bijstand door de ouders op geen enkele wijze de beoordeling door de beroepscommissie heeft beïnvloed.

Beoordeling

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt omtrent de modaliteiten van de interne beroepsprocedure het volgende:

“De student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.”

De decreetgever heeft, behoudens wat in andere bepalingen van de voormelde Codex op dwingende wijze is geregeld, de organisatie van het intern beroep bijgevolg in grote mate aan de onderwijsinstellingen overgelaten. Hij verplicht de hogeronderwijsinstelling er niet toe om een fysieke hoorzitting te organiseren, en spreekt zich – anders dan wat het geval is voor de procedure voor de Raad – evenmin uit over het recht op bijstand of vertegenwoordiging (het in artikel II.280 van de Codex bedoelde recht op bijstand heeft enkel betrekking op tuchtprocedures).

Artikel 96, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 bepaalt inzake het verloop van de zitting van de interne beroepscommissie het volgende: “*De beroepsinstantie hoort de student op diens verzoek en vraagt informatie aan alle betrokken partijen.*” De reglementering van verwerende partij kent aldus geen afdwingbaar recht op bijstand of vertegenwoordiging toe, maar verzet zich daar evenmin tegen.

Het precieze feitelijke verloop van de hoorzitting kan door de Raad niet worden achterhaald. Tussen partijen bestaat er evenwel alleszins geen discussie over het feit dat beide ouders van verzoekster tot de hoorzitting werden toegelaten, en dat de vader van verzoekster ook het woord heeft kunnen nemen. In het licht van die vaststelling, en verwerende partij bijvallend in de overweging dat een beroepscommissie in het raam van de leiding van het debat mag vragen dat de betrokken student als beroepindiener als eerste het woord neemt, is de Raad van oordeel dat de rechten van verzoekster niet zijn geschonden. Die conclusie wordt bevestigd door de vaststelling dat de argumenten die door de ouders naar voor werden gebracht, in de bestreden beslissing ook werden beantwoord.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het zorgvuldigheidsbeginsel, een gebrek aan begeleiding en feedback en het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster doet vooreerst gelden dat als evaluatievorm voor het opleidingsonderdeel ‘Begeleiden van kinderen 4’ is vermeld:’ partiële of permanente evaluatie met examen tijdens de examenperiode’, en dat de eerste en tweede examenkans op dezelfde manier verlopen, met name op basis van een mondeling examen, een schriftelijk examen en portfolio. De cursusinfo vermeldt volgens verzoekster dat de portfolio’s pas na de tweede examenperiode worden terugbezorgd en zij stipt nog aan dat de docenten na het mondeling examen onderling overleggen om het cijfer te bepalen.

Op basis van die elementen maakt verzoekster drie opmerkingen.

Zij stelt ten eerste dat het samengestelde portfolio tegen het examen moet worden afgegeven en dat daaromtrent verder geen feedback is gegeven. Een groot deel van deze portfolio bevatte volgens verzoekster materiaal van de stage, waarop tijdens de stage zelf wel feedback is gegeven in de vorm van verslagen, maar zonder terugkoppeling naar het opleidingsonderdeel ‘Begeleiden van kinderen’. Zij besluit daaruit dat zij voor dat opleidingsonderdeel geen permanente evaluatie heeft gekregen.

Ten tweede werpt verzoekster op dat zij na de eerste examenkans haar materiaal niet meekreeg en enkel nota’s mocht nemen; er werd geen kopiename toegestaan van de nota’s van de leerkracht bij de examenlessen en verzoekster mocht evenmin een foto nemen – dit terwijl bij het opleidingsonderdeel ‘Begeleiden van kinderen 3’ het materiaal wel werd teruggegeven. Ook hier ziet verzoekster bewijs van een gebrekkige feedback.

Ten slotte stipt verzoekster aan dat de docent wiskunde verbaasd reageerde toen de docent taal tijdens het inzagmoment meedelde dat verzoekster 4/20 had gescoord voor de les. Verzoekster handhaaft haar vraag of er tussen de docenten wel overleg is geweest.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de aangevoerde argumentatie omtrent gebrekkige begeleiding enkel kan gaan over het portfolio van de eerste examenkans en dat het middel derhalve onontvankelijk is, aangezien het bij de tweede examenkans het niet meer gaat om een portfolio maar in de plaats daarvan om het indienen van werkstukken, die

niet meer het voorwerp uitmaken van permanente evaluatie. Het begrip feedback mag volgens verwerende partij bovendien niet worden verward met permanente evaluatie.

Voorts zet verwerende partij uiteen dat bij het einde van de eerste examenperiode de resultaten worden besproken en verzoekster ook niet betwist dat dat ook effectief is gebeurd. Het is volgens verwerende partij niet omdat verzoekster haar materiaal dan nog niet meekrijgt (waarvan in de interne beroepsprocedure trouwens uitdrukkelijk werd erkend dat dit ook niet is voorzien), dat er geen feedback zou zijn geleverd. Verzoekster toont naar oordeel van verwerende partij ook niet aan waarom zij hierdoor benadeeld werd voor de tweede examenkans.

Enkel voor zover als nodig betwist verwerende partij verder nog ten stelligste dat er sprake zou zijn van een gebrek aan begeleiding. En bovendien, zelfs indien er gebreken in de begeleiding kunnen worden vastgesteld, *quod non*, dan hebben die daarom volgens verwerende partij nog niet tot gevolg dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de verzoekster recht zou hebben op een gunstiger quotering. Verzoekster zou niet aantonen dat zij dan moet worden geacht de leerdoelen te hebben bereikt en zij wijst geen uitzonderlijke omstandigheden aan, op grond waarvan het haar door een gebrek aan begeleiding volstrekt onmogelijk zou zijn gemaakt om te slagen.

Ten slotte staat verwerende partij stil – zij het in haar repliek op het vierde middel – bij de verzoeksters stelling dat de docent wiskunde bij het inzagmoment zou zijn geschrokken van haar laag resultaat van 4/20 voor de examenles taal, waardoor zij zich afvraagt of er wel overleg is geweest tussen de docenten over haar resultaat. Verwerende partij verwijst naar de schriftelijke opmerkingen van de docent bij deze score (stuk 15 administratief dossier) en wijst erop dat de interne beroepscommissie heeft beschreven dat het mondelinge examen wordt afgenoem in één lokaal waar alle betrokken docenten fysiek aanwezig zijn, en dat in onderling overleg na elk groepje studenten de punten worden bepaald. Verzoekster is naar oordeel van verwerende partij uitgegaan van een eigen interpretatie van haar moeder van wat er is gezegd tijdens het inzagmoment, waarop verzoekster zelf niet aanwezig was. Verzoekster toont niet aan dat de quotering niet correct zou zijn of op foutieve wijze is tot stand gekomen.

Beoordeling

Uit de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Begeleiden van kinderen 4’ blijkt dat de eerste examenkans bestaat uit een portfolio ‘brede basiszorg’, een schriftelijk examen ‘brede basiszorg’ en een portfolio ‘thematisch werken’. Inzake de portfolio is bepaald dat deze bij aanvang van het examen moeten worden afgegeven en dat de studenten dus moeten zorgen voor de nodige eigen notities om de portfolio te verdedigen.

De tweede examenkans, die het voorwerp van huidig beroep uitmaakt, bestaat uit een werkstuk ‘brede basiszorg’ met een mondeling examen, een schriftelijk examen ‘brede basiszorg’ en een werkstuk ‘thematisch werken’. In de ‘afspraken tweede zittijd’ (stuk 9 administratief dossier) is aangestipt dat de studenten die in de eerste zittijd een volledig portfolio ‘brede basiszorg’ indienden, voor de mondelinge presentatie ‘brede basiszorg’ twee nieuwe taken inleveren. Voor de portfolio ‘thematisch werken’ moet een nieuw thema worden uitgewerkt.

Bij de evaluatievormen voor het opleidingsonderdeel is in de ECTS-fiche bepaald ‘partiële of permanente evaluatie met examen tijdens de examenperiode’. Ofschoon een duidelijker omschrijving per zittijd wenselijk ware geweest, blijkt hieruit niet dat er permanente evaluatie is voorgeschreven voor de tweede zittijd. Dat is op het eerste gezicht ook niet evident, aangezien de studenten na de eerste zittijd geen les meer krijgen. Kritiek op een gemis aan permanente evaluatie kan derhalve enkel betrekking hebben op de eerste zittijd, en die kritiek is niet ontvankelijk in de huidige procedure.

In de mate dat verzoekster steunt op een gebrek aan begeleiding en feedback, wijst de Raad op zijn vaste rechtspraak dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quatering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkegeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het

slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Daarvan levert verzoekster niet het bewijs. De Raad wijst er ter zake ook op dat verwerende partij in haar antwoordnota uiteenzet dat de resultaten bij het einde van de eerste examenperiode zijn besproken en dat verzoekster dit niet betwist. Ook die conclusie wordt door verzoekster niet tegengesproken.

Dat het materiaal na de eerste examenkans niet werd terugbezorgd, ligt dan weer in lijn met de examenafspraken uit de eerste zittijd, waarin – zoals hierboven reeds is aangegeven – is bepaald dat de student het examen moet afleggen aan de hand van eigen notities omtrent het portfolio, dat bij aanvang van het examen moet worden afgegeven.

Wat de beweerde verbaasde reactie van een van de docenten betreft: daarin ziet de Raad niet het bewijs dat er geen overleg heeft plaatsgevonden omtrent het tot stand komen van het examencijfer in de eerste zittijd.

Het tweede middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Derde middel

In een derde middel, dat verzoekster betrekt op de beoordeling van het mondeling examen voor de les wiskunde, beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel, de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar middel uiteen als volgt:

“Ik behaalde op dit onderdeel een 10/25.

De opdracht was om een les te maken vertrekende vanuit de beginsituatie van de stage. Ik moest de wiskundemethode gebruiken van de stageklas en eigen accenten toevoegen. In de les moest differentiatie opgenomen worden en moest er rekening gehouden worden met taalbewust wiskundeonderwijs (zie bijlage 8). Ik heb dit allemaal opgenomen in mijn les.

Mijn lesonderwerp was oppervlakte van ruimtefiguren. Mijn stageklas was een zesde leerjaar in het katholieke onderwijs.

De leerkracht heeft tijdens het inzagmoment de les uitvoerig besproken met mijn moeder. Haar voornaamste opmerkingen waren dat er gestart werd vanuit een voorbeeld van de kunstenaar Christo die gebouwen inpakt (maar niet het grondvlak) en dat dit geen goed begin van de les was. Ze zei ook dat er te veel differentiatie in zat, dat er te veel met verschillende groepjes werd gewerkt en dat het niet mogelijk was om dat te realiseren binnen de vooropgestelde tijd. Daarnaast vond ze dat er een formule ontbrak op het bordschema. Het talige aspect zat wel zeer goed in de les.

Mijn moeder heeft gevraagd hoe docenten verwachten dat studenten omgaan met de handleiding. De docent antwoordde hierop dat een student de handleiding kritisch moet bekijken en nagaan of het voorgestelde verloop van de les haalbaar is voor de klas. Daarnaast moet de student erop letten dat de extra oefeningen ook moeilijkere oefeningen zijn die een uitdaging vormen voor de sterkere leerlingen. Toen mijn moeder zei dat de start van mijn les zo in de handleiding staat (zie bijlage 9), antwoordde de docent dat ze dat niet kon nagaan omdat die niet afgegeven was. Hier wil ik graag een aantal opmerkingen bij geven:

- Tijdens het mondeling had ik een print van de handleiding bij en vroeg of ik die ook moest afgeven, de docent vond dat niet nodig en heeft die gewoon even vluchtig bekeken tijdens het examen.

- Ik heb tijdens het voorbije schooljaar vele uren les gegeven. In mijn stageklas en ook meerdere uren geobserveerd. Ik durf echt wel te beweren dat ik een goed zicht heb op wat mijn stageklas aankan en wat niet en wat de beginsituatie was om te kunnen starten aan deze les. Mijn leerkracht van ‘Begeleiden van kinderen 4’ kent mijn klas totaal niet.

- Ik heb met de beginsituatie van mijn stageklas rekening gehouden en heb de handleiding kritisch bekeken. Ik vond de start van de les in de handleiding een leuk en origineel idee en vond dat mijn klas dit aankon. Ik hou zelf heel veel van kunst en heb er een grote interesse in. Daarom vond ik het een goed idee om met dit voorbeeld te starten.

- Christo pakt gebouwen in met verschillende materialen. Het grondvlak wordt met mee ingepakt en daarom vond de leerkracht dit geen goed begin. Voor mijn klas was dit echter geen nieuw onderwerp, ze kunnen reeds de oppervlakte van een rechthoek berekenen. Ik vind het ook een meerwaarde dat leerlingen beseffen dat een formule niet altijd letterlijk wordt gebruikt in de realiteit. Ik vond dit een extra toevoeging aan de gekende leerstof.

- Volgens de leerkracht ontbreekt een formule op het bordschema. Ten eerste is dat hoe de wiskundemethode van mijn klas werkt (zie bijlage 9). Als mijn klas gewoon is om leerstof in een bepaalde structuur aangeleerd of herhaald te krijgen, vind ik het geen goed idee om daar volledig van af te wijken. Ten tweede is een lesvoorbereiding geen alles-of-niets-document. Het is een voorbereiding waarin we zoveel mogelijk moeten opnemen. Ik heb de les niet echt kunnen geven in mijn stageklas maar als ik dat wel had gedaan en ik merkte dat daardoor leerlingen het moeilijk hadden, had ik die formule kunnen toevoegen.

- Volgens de leerkracht werd er te veel met verschillende groepjes gewerkt en kon daardoor de les niet gerealiseerd worden binnen de vooropgestelde tijd. Ik ga daar niet mee akkoord. Bedoeling van de les was om de groepen te behouden. Docenten zullen dit niet duidelijk gevonden hebben. De leerlingen werken voor een redelijk groot deel van de les in dezelfde groepen. Ze moeten dus niet van groep wisselen en er zal dus geen tijd verloren worden met het wisselen van groep omdat dit niet in de les aan bod komt.

Tijdens mijn stage heb ik mij altijd kunnen houden aan de vooropgestelde tijd. Ik heb ook goede feedback gekregen tijdens mijn stage (zie bijlage 1 en 2), dus ik mag ervan uitgaan dat dit ook deze keer weer zou gelukt zijn. Ik blijf het heel gek vinden dat mijn lesvoorbereidingen die in orde waren voor mijn stage, zowel voor mijn stagementor van de stageschool (iemand met heel veel ervaring als leerkracht lager onderwijs en deskundige wat betreft de stageklas) als voor de bezoekende [docent] van Thomas More, niet voldoende waren voor mijn leerkrachten van dit vak waardoor ik een herexamen had. Ik had een 12/20 voor [mijn] stage. De opmerkingen die ik kreeg bij het inzagemonument van de eerste zittijd voor BVK 4 stonden haaks op mijn stageverslagen. Hoe weet je op de duur nog als student wat er van je verwacht wordt? Waarom heeft er mij niemand tijdens mijn stage op gewezen dat mijn lesvoorbereidingen blijkbaar wel goed zijn voor mijn stage (=de lespraktijk) maar niet voldoende voor BVK 4 (de theorie)?

- Ik ga er van uit dat een handleiding is geschreven door een groep experten in de wiskunde voor de lagere school. Als een les starten met dit voorbeeld zo slecht zou zijn, waarom staat het dan zo in de handleiding?

Verwerende partij verwijst in haar antwoordnota vooreerst naar het schriftelijke commentaar van de docent bij dit mondeling examen (stuk 16 administratief dossier), waarin duidelijk wordt gesteld dat het voorbeeld op zich een goede inleiding is, maar er wel moet opgelet worden dat het grondvlak niet meetelt. Het is voor verwerende partij duidelijk dat verzoekster de opmerking die zij achteraf kreeg over het paard tilt. De interne beroepscommissie zelf heeft vervolgens ook gesteld dat er geen reden was om te twijfelen over de manier waarop de docenten te werk zijn gegaan.

Waar verzoekster beschrijft hoe zij kritiek kreeg van de docent dat er te veel met verschillende groepen werd gewerkt, wijst verwerende partij erop dat verzoekster in haar beroep bij de Raad aanvoert dat de leerlingen voor een redelijk groot deel van de les in dezelfde groepen werken, terwijl zij bij het intern beroep integendeel had gesteld dat dit juist de werkmethode was in de stageschool, die door de docenten niet voldoende gekend was.

Ten slotte betoogt verwerende partij dat waar verzoekster verwijst naar het ontbreken van een formule op het bordschema en naar de positieve feedback die zij kreeg voor de stage zelf, zowel vanwege de stageschool als vanwege de docent voor de desbetreffende stage, dit allemaal nieuwe argumenten zijn die niet werden aangevoerd in de interne beroepsprocedure, zodat zij thans niet ontvankelijk zijn.

Beoordeling

Het is vaste rechtspraak van de Raad, en is thans ook positiefrechtelijk verankerd in artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, dat de verzoekende partij in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

De Raad gaat hieronder dan ook enkel in op wat verzoekster voldoende concreet en duidelijk heeft aangevoerd in het intern beroep. De Raad merkt daarbij op dat ‘voldoende concreet en duidelijk’ ook betekent dat een student zich in een intern beroep op eigen risico bedient van (retorische) vragen in plaats van gerichte kritiek. Ter illustratie verwijst de Raad naar “misschien is dit wel een methode in mijn stageschool”, “kennen de docenten voldoende de wiskundemethode van mijn stageklas”, enz.

In haar intern beroep heeft verzoekster concreet opgeworpen (i) dat zij voor de lessen wiskunde de handleiding van de school gebruikte (Christo), (ii) dat zij de kritiek kreeg dat de handleiding niet was afgegeven, maar dat zij deze op het mondeling examen niet meer mocht afgeven en (iii) dat bij het gebruik van groepen onvoldoende rekening is gehouden met de situatie in de stageschool.

Het antwoord van de interne beroepscommissie is beperkt tot het volgende:

“De interne beroepscommissie gaat uit van de deskundigheid van de docenten en het is aan de student om hiervan het tegenbewijs te leveren. De interne beroepscommissie is van oordeel dat de student dit bewijs niet levert.”

De Raad kan het vermoeden van deskundigheid in hoofde van de examinator onderschrijven en hanteert dit eveneens, maar te dezen moet worden vastgesteld dat verzoeksters grieven geen betrekking hadden op die deskundigheid als dusdanig. Deze overweging mag niet worden verengd tot een passe-partout om elke inhoudelijke kritiek op de beoordeling weg te schrijven. Het kan voor de interne beroepscommissie niet onoverkomelijk zijn geweest om een concreet antwoord te bieden op verzoeksters argumenten.

In die mate is het middel gegrond.

Vierde middel

Verzoekster betrekt een vierde middel op het mondeling examen voor de les taal, en steunt daarbij op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster adstreeft haar middel als volgt:

“Ik behaalde op dit onderdeel een 4/20.

De opdracht was om een les taal te maken met differentiatie, vertrekende van de beginsituatie van de stageklas. Er moesten meerdere handleidingen gebruikt worden ter inspiratie en de methode mochten we kiezen en moest dus niet van de stageklas zijn (zie bijlage 8).

Mijn onderwerp was taalbeschouwing: nadenken over zinsdelen d.m.v. uitbreiden, afbouwen en/of vervangen (zie bijlage 10).

Mijn stageklas was een zesde leerjaar in het katholiek onderwijs.

Het eerste wat de docent zei was dat in de les de doelen niet bereikt zijn. Toen mijn moeder zei dat het onderwerp niet in het leerplan staat en daarom ook niet volledig in de handleidingen, antwoordde de docent dat als de opdracht niet duidelijk was, ik om hulp had moeten vragen. Doordat ik het onderwerp niet heb ingevuld zoals de docent voor ogen had, werd mijn les als integraal slecht bevonden.

Hier wil ik graag een aantal opmerkingen bij geven:

- Ik moest de beginsituatie van mijn stageklas gebruiken. De beginsituatie wordt mee bepaald door het leerplan dat de school volgt: wanneer komt welke leerstof aan bod en op welke manier. Het lijkt mij dan ook voor de hand liggend dat ik het leerplan gebruik van de stageschool (zie bijlage 11) en dat is niet het ZILL. Er is uitdrukkelijk gezegd dat wij als stagiair het leerplan moeten gebruiken dat de school volgt en alleen het ZILL gebruiken als de school daar ook effectief mee werkt. Ik zie dan ook met in waarom ik voor deze opdracht ineens naar het ZILL zou moeten overschakelen. We krijgen trouwens nu pas uitvoerig uitleg over het ZILL, in de lessen van het derde jaar!

- Om een degelijke lesvoorbereiding te maken, vertrek je altijd vanuit een onderwerp dat je opzoekt in het leerplan: wat moeten de leerlingen juist kennen en kunnen i.v.m. dit onderwerp, wat zijn de doelen die moeten gerealiseerd worden? Op welke manier kan ik de leerstof aanbieden zodat de doelen bereikt worden? Als je onderwerp echter niet in het leerplan staat, is het ten eerste niet echt de bedoeling dat je daar les over geeft als leerkraft! Ten tweede is het voor deze opdracht onmogelijk om te weten wat leerlingen juist moeten kennen en kunnen, welke doelen ze moeten bereiken. Dus hoe kan ik die onbestaande doelen niet bereikt hebben?

- In de cursusinfo (zie bijlage 13) stond duidelijk dat de bibliotheek beperkt open is tijdens de grote vakantie. De meeste handleidingen zijn echter digitaal beschikbaar en elke student heeft een login om deze te kunnen raadplegen. Uit ervaring wist ik echter dat deze niet beschikbaar zijn tijdens de grote vakantie maar dat staat niet vermeld bij de cursusinfo. Ik had daarom in juni meerdere handleidingen voor het zesde leerjaar

gedownload. In geen enkele handleiding stond dit onderwerp volledig, altijd maar een deeltje en dan nog niet van alles. Daarom heb ik op basis van die verschillende handleidingen een samenhangend geheel zelf gemaakt en alle oefeningen zelf gemaakt, wel naar analogie van de oefeningen die ik wel vond in de handleidingen. Maar dat was volgens de docenten dus volledig fout.

- Omdat dit onderwerp niet in het leerplan het katholieke onderwijs (= het leerplan dat mijn stageschool volgt) staat en niet in de handleidingen, vind ik dit geen gepast onderwerp voor een examentaak. Het is toch de bedoeling om ons op te leiden tot leerkrachten lager onderwijs? In elke lagere school volgt men een bepaalde methode en een bepaald leerplan. In realiteit ga ik als leerkracht nooit een onderwerp moeten geven dat niet in het leerplan staat en niet in de handleiding. Dus wat is het nut van deze opgave? In mijn opleiding heb ik geleerd dat een goede evaluatie authentiek of levensecht moet zijn. Dat is hier duidelijk niet het geval.

- Het onderwerp voor mijn les heb ik op een klein papiertje gekregen, zonder verdere uitleg (zie bijlage 10). Dit gaat alleen over het onderwerp en niet over de volledige taak en dat heb ik ook nooit beweerd in mijn klacht. Ik heb in mijn oorspronkelijke klacht trouwens de afspraken van de tweede zittijd toegevoegd (zie bijlage 8).

- Ik heb in mijn opleiding geleerd dat een evaluatie duidelijk of transparant moet zijn om valide te zijn. Dit betekent dat de opdracht duidelijk moet zijn en niet voor interpretatie vatbaar. Ook dat is hier met het geval.

- Ik krijg ook het verwijt dat ik geen hulp gevraagd heb, verduidelijking van het onderwerp. Moet een onderwerp niet zo opgesteld worden dat het duidelijk genoeg is? Waar staat het dat je als student je docent moet mailen tijdens de grote vakantie om hulp te vragen? Mag je inderdaad hulp vragen? Daar vind ik nergens iets van terug!

- Ik heb inderdaad geen mail gestuurd naar mijn docent en wel om volgende reden: tijdens de eerste zittijd heb ik uiteraard ook mondeling examen gedaan voor dit vak. Ik had net een geslaagde stage achter de rug en moest een aantal van mijn stagelessen komen toelichten. Ik had, zoals ik reeds schreef, alleen maar positieve feedback gekregen op mijn lesvoorbereidingen van mijn mentor en van mijn bezoekende docent van Thomas More. En op het examen werd ik naar mijn gevoel volledig de grond ingeboord! Al mijn lessen waren over de ganse lijn slecht volgens de leerkrachten van BVK4. Dit was voor mij een donderslag bij heldere hemel: hoe kan een les voor de ene leerkracht goed zijn en voor de andere leerkracht slecht? Mijn zelfvertrouwen werd samen met mijn lessen de grond ingeboord! De leerkrachten gaven mij het gevoel dat ik niks goed deed en niks kon. En dan zou ik een mailtje moeten sturen omdat ik de opdracht (die in mijn ogen helemaal niet valide is) niet begreep? Ik moet als student met alles in orde zijn, wel dan vind ik dat de leerkrachten dat ook mogen zijn!”

Verwerende partij merkt in de antwoordnota vooreerst op dat in zoverre verzoekster aanvoert zij voor de beginsituatie was uitgegaan van het leerplan van de stageschool, terwijl zij beweert dat zij moest overschakelen naar het ZILL, dit als een nieuw en derhalve onontvankelijk middel moet worden beschouwd. Alleszins ontkent verwerende partij dat een dergelijk verwijt aan verzoekster werd gemaakt, zij ziet ook niet in wat de tegenspraak zou zijn tussen het ZILL, uitgeschreven doelen in het leerplan, en datgene wat in de cursus Nederlands wordt aangereikt.

Inzake de door verzoekster opgeworpen (i) beperkte toegang tot leerplannen, waarin het haar toebedeelde onderwerp – nl. taalbeschouwing (nadenken over zinsdelen d.m.v. uitbreiden, afbouwen en/of vervangen) – bovendien niet volledig aan bod komt, (ii) verzoeksters pogingen om zelf tot een samenhangend geheel te komen en (iii) de afwezigheid van het onderwerp in de beschikbare handleidingen zodat het geen gepast onderwerp voor een examentaak zou kunnen zijn, verwijst verwerende partij naar de overwegingen van de bestreden beslissing. De interne beroepscommissie heeft in haar beslissing gesteld, enerzijds dat de examentaak op zich niet ongeschikt is louter en alleen omdat verzoekster dit niet terugvindt in het leerplan, en anderzijds dat het onderwerp wél duidelijk aan bod komt bij het leerdoel “Experimenteren met het maken van zinnen en het verplaatsen, vervangen of toevoegen van zinsdelen in een zin” in het nieuwe leerplan van het katholieke onderwijs.

Verder stipt verwerende partij aan dat verzoekster in het intern beroep had opgeworpen dat haar opgave slechts terug te vinden was op een minuscuul papiertje, dat interne beroepscommissie in haar beslissing heeft aangegeven dat verzoekster verwijst naar het ‘lootbriefje’ waarop een lesonderwerp stond vermeld, terwijl de opgave zelf zeer uitgebreid stond uitgelegd op de elektronische leeromgeving en verzoekster ook de mogelijkheid om bijkomende uitleg te vragen, en dat verzoekster thans in haar verzoekschrift voor de Raad stelt dat zij haar opmerking in het intern beroepsschrift niet zo bedoeld heeft en zij verwijst naar de afspraken van de tweede zittijd. Het is voor verwerende partij dus duidelijk dat de opgave dan toch wel duidelijk was.

Beoordeling

In haar intern beroep heeft verzoekster niet opgeworpen dat zij problemen had met het betrekken van zowel het leerplan van de stageschool als het nieuwe leerplan van de onderwijskoepel (ZILL – Zin in leren, zin in leven). Grieven die daarop steunen kunnen thans niet meer op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat worden gebracht.

De Raad is verder van oordeel dat de overwegingen van de bestreden beslissing, samengenomen met de stukken in het dossier, weliswaar beknopt maar op voldoende wijze de beslissing van de interne beroepscommissie onderbouwen en motiveren.

Wat de wijze betreft waarop de opgave voor de lesvoorbereiding Nederlands werd meegedeeld, heeft verzoekster in haar intern beroep aangevoerd dat ‘de opgave’ op een minuscuul papiertje stond en niet zo duidelijk was. De interne beroepscommissie heeft hierop geantwoord dat het enkel het lesonderwerp betrof en dat de opgave zeer uitgebreid om de elektronische leeromgeving stond – eraan toevoegend dat verzoekster ook nooit om enige uitleg heeft gevraagd. In haar beroep voor de Raad erkent verzoekster dat de kritiek omtrent het ‘papiertje’ enkel over het onderwerp ging en niet over de volledige taak. De Raad ziet niet spontaan in wat dan nog de draagwijdte is van wat verzoekster daaromtrent nog aanvoert.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Vijfde middel

Verzoekster richt een vijfde middel tegen de hervorming van de opleiding en beroept zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat het betrokken opleidingsonderdeel ‘Begeleiden van kinderen 4’ 11 studiepunten vertegenwoordigt, en dat zij doorheen de opleiding heeft gemerkt dat het vak daardoor een zeer omvangrijke inhoud heeft die vaak niet haalbaar is. Zij meent dat verwerende partij dat thans ook heeft ingezien en daarom het opleidingsonderdeel voor het volgende academiejaar heeft opgesplitst in twee modules of thema’s, waardoor het gespreid over twee semesters 12 in plaats van 11 studiepunten telt. Verzoekster stelt dat zij door deze nieuwe programmatie het opleidingsonderdeel in twee semesters zal moeten afleggen en zij een jaar later zal afstuderen. Zij stelt ook dat zij voor twee van de drie onderdelen was geslaagd, maar niettemin de twee nieuwe thema’s zou moeten hernemen, waardoor zij eerder verworven competenties niet gehonoreerd acht.

Verwerende partij doet in haar antwoordnota vooreerst gelden dat verzoekster haar stelling omtrent de beweerde onhaalbaarheid van het bestaande opleidingsonderdeel niet staaft, en dat het argument bovendien thans voor het eerst wordt opgeworpen en dus niet ontvankelijk is.

Verder is verwerende partij van oordeel dat niet valt in te zien waarom een hervorming van een opleiding aanleiding zou geven tot een herziening van een quatering van het opleidingsonderdeel in de periode vóór die hervorming.

Waar verzoekster zich beklaagt dat de hervorming van het opleidingsonderdeel ertoe leidt dat zij bij het hernemen ervan een volledig jaar verliest, merkt verwerende partij andermaal op dat het om een nieuw en derhalve onontvankelijk middel gaat. Daarenboven wijzigt dit niets aan de beoordeling op zich en ook ten gronde klopt het middel volgens verwerende partij niet op, aangezien het opleidingsonderdeel ook voorheen altijd voor het tweede semester stond geprogrammeerd.

Beoordeling

De Raad moet samen met verwerende partij vaststellen dat niets van wat verzoekster thans uitvoerig in haar vijfde uiteenzet, voorheen in de interne beroepsprocedure aan de beroepscommissie is voorgelegd.

Het middel is in de huidige stand van de procedure te beschouwen als ‘nieuw’, en moet in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs als niet ontvankelijk worden afgewezen.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen van 28 september 2018.

2. het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 23 november 2018.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Freya Gheysen secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Freya Gheysen **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.511 van 9 november 2018 in de zaak 2018/505

In zake: xxx

tegen:

KAREL DE GROTE HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 11 september 2018 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Karel de Grote Hogeschool van 19 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, Eddy Peeters en advocaat Carmen Adriaenssens (*loco* Tom Peeters), die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor Multimedia en Communicatietechnologie’. Zij is erkend in een bijzonder statuut.

Na haar initiële inschrijving, schrijft verzoekster zich terug uit voor drie opleidingsonderdelen ten belope van 11 studiepunten, waarna een studieprogramma van 49 studiepunten overblijft.

Na de tweede examenkans behaalt verzoekster een credit voor vier opleidingsonderdelen, ten belope van samen 12 studiepunten. Als gevolg van deze beperkte studievoortgang wordt aan verzoekster de volgende voorwaarde opgelegd:

“De examencommissie beslist op basis van de tweede examenperiode om volgende bindende studievoortgangsmaatregelen op te leggen voor je verdere inschrijving. Een opgelegde bindende studievoortgangsmaatregel geldt voor jouw eerstvolgende inschrijving aan de hogeschool, in dezelfde opleiding, gedurende de drie academiejaren volgens op het academiejaar waarin de maatregel opgelegd werd. Indien je gedurende de drie academiejaren volgend op het academiejaar waarin de maatregel werd opgelegd niet [voldoet] aan deze bindende voorwaarden, zal je na volgend academiejaar gedurende 3 academiejaren niet meer kunnen inschrijven voor deze opleiding.

- i. Je studietraject van volgens academiejaar mag maximaal 60 studiepunten bevatten.
- ii. Je moet nog 41 of meer studiepunten van het eerste, voltijdse modeldeeltraject verwerven. Daarom wordt je studietraject voor deze opleiding in het volgende academiejaar beperkt tot opleidingsonderdelen uit het eerste modeldeeltraject waarvoor je nog geen credit (of vrijstelling) behaalde.
- iii. Je moet volgend academiejaar een credit verwerven voor minstens 60% van de studiepunten die je opneemt in je persoonlijk deeltraject.
- iv. Je moet volgend academiejaar een creditbewijs behalen voor opleidingsonderdelen waarin je de beoogde competenties geïntegreerd moet toepassen in het werkveld of in een gesimuleerde situatie die sterk aanleunt bij het werkveld (zie ECTS-fiches in de studiegids) en waarvoor je dit jaar niet slaagde.”

Verzoekster betwist noch de examencijfers, noch de haar opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich in voor 7 opleidingsonderdelen, ten belope van 28 studiepunten.

Na de eerste examenkans slaagt verzoekster enkel voor het opleidingsonderdeel ‘Engels’ (3 studiepunten). Op de resultatenlijst wordt aan verzoekster meegedeeld:

“De vorig academiejaar opgelegde bindende voorwaarden werden niet nageleefd. Je hebt eventueel nog een laatste kans om dit tijdens de tweede examenkans recht te zetten. Lukt dit niet, dan mag je vanaf volgend academiejaar gedurende 3 academiejaren volgend op het academiejaar waarin de maatregel opgelegd werd niet meer inschrijven voor deze opleiding.”

In de tweede examenkans slaagt verzoekster voor geen enkel van de resterende opleidingsonderdelen. Ten gevolge daarvan wordt haar op de resultatenlijst meegedeeld:

“De vorig jaar opgelegde bindende voorwaarden werden niet nageleefd. Je mag vanaf volgend academiejaar gedurende 3 academiejaren volgend op het academiejaar waarin de maatregel opgelegd werd niet meer inschrijven voor dezelfde opleiding.”

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 11 september 2018 dient verzoekster via het e-mailadres weergegeven als ‘regels & klachten’ tegen deze maatregel het volgend intern beroep in:

“(…)

Nu om de situatie een beetje te schetsen; ik heb na veel tests en medische onderzoeken in 2016-2017 te horen gekregen dat ik zeker fibromyalgie en ook astma heb. Toen is mij inschreef, wist ik dit nog niet zeker en heb ik mij voor de volledige 60 studiepunten van de richting ingeschreven. Nu was dit een totaal fiasco en ben ik bij meneer [O.], de studieloopbaancoördinator [terecht] gekomen. Met hem heb ik al kunnen inzien dat ik voor te veel was ingeschreven en hebben we me voor een paar dingen uitgeschreven. Nu spijt genoeg was het voor veel vakken al te laat om me uit te schrijven.

Op het einde van het studiejaar 2016-2017 ben ik toch voor een paar [vakken] geslaagd maar ik heb toen de waarschuwing gekregen omdat eigenlijk toch nog te veel vakken [niet behaald] waren. Iedere keer als de dokter nieuwe medicatie probeerde kreeg ik bijwerkingen en hoe graag ik ook de lessen volgde, ik geraakte niet op school. Nu dit studiejaar, 2017-2018, heb ik direct met meneer [O.] gesproken om mij voor maar 28 studiepunten in te schrijven.

Ik heb dit jaar duidelijk gemerkt dat dit veel beter ging. Nu had ik de pech om een bronchitis te krijgen, ergens in het midden van het jaar, [die] zo erg was dat ik er schade van op mijn longen heb overgehouden. Daardoor heb ik veel gemist en was het enorm moeilijk om alles terug op te halen. Fibromyalgie zorgt voor heel veel problemen en is heel willekeurig in wanneer ik zeer pijnlijke aanvallen krijg. Plus stress vergroot de kans tot aanvallen enorm.

Graag zou ik toch deze richting willen blijven verder doen omdat het perfect past bij wat ik later doen later. Zeker nu dat de richting helemaal vernieuwd is en het creatieve meer naar boven komt. Fibromyalgie kan nooit genezen worden alleen de pijn kan verminderd worden en draaglijker gemaakt worden.

Ik vraag u dus om alstublieft de stopmaatregel te herzien want dit is de richting die ik graag wil blijven doen. Ik zal in het studiejaar 2018-2019 een nieuwe medicatie uitproberen en aan mijn gezondheid werden thuis zodat ik het jaar erna terug kan studeren. Ik begrijp [dat] de stopmaatregel er is om mij te beschermen maar ik geef liever mijn studiepunten aan [een] richting [die] ik echt graag doe dan aan een richting die ik moet doen omdat er niks anders is.”

De directeur Onderwijs en Onderzoek deelt op 13 september 2018 aan verzoekster mee dat het beroep zal worden behandeld conform artikel 4.4.4.1 van het onderwijs- en examenreglement, en aan de interne beroepscommissie zal worden voorgelegd (stuk 9 administratief dossier).

De interne beroepscommissie komt samen op 19 september 2018 en hoort verzoekster.

De beslissing luidt als volgt:

“(…)

De voorzitter stelt vast dat de beroepscommissie samengesteld conform artikel 4.4.4 van het hogeschoolonderwijs- en examenreglement 2017-2018.

De voorzitter vat de argumentatie van het beroep van de student samen.

De student werd door de interne beroepscommissie uitgenodigd om gehoord te worden.
De student is aanwezig.

Verklaring van de student:

Geen goed parcours, ziek op een slecht moment. Eerste jaar voor 60 stp. ingeschreven, maar dat heb ik verkeerd ingeschatt. Ik heb dan te lang gewacht om nog voor bepaalde opleidingsonderdelen uit te schrijven. Het jaar nadien heb ik voor 28 stp. ingeschreven en dat ging al beter. Ik heb een aantal lessen goed kunnen volgen, maar op het examen was dan ziek.

De dokter heeft mij nieuwe medicatie voorgeschreven. Ik ga een jaar thuis blijven in de hoop dat ik beter word. De vraag is dus om me niet voor 3 jaar uit te sluiten. Mijn ziekte is nog niet zo lang geleden vastgesteld, bovendien had ik dan nog alle bijwerkingen van de medicatie. Ik wil dit echt blijven doen. Ik weet dat het lang zal duren voor ik een diploma kan halen, bij voorkeur 3D-animator.

De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:
De interne beroepscommissie bevestigt de beslissing van de examencommissie d.d. 04/09/2018. De opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel ‘weigering voor verdere inschrijving’ blijft behouden.

Motivering van deze beslissing:

De studente verzoekt om een heroverweging van de beslissing om haar verdere inschrijving te weigeren. Ze argumenteert daartoe dat zij omwille van medische omstandigheden (fibromyalgie en astma) slechte resultaten behaalde voor zowel academiejaar 2016-17 als 2017-18. Zij wenst de opleiding verder te blijven doen, nadat

zij een jaar haar studies zal onderbreken omwille van het testen van nieuwe medicatie, vermits de richting perfect past bij wat zij wil doen later.

De interne beroepscommissie hoorde de studente en stelt vast dat de studente een ‘bijzonder statuut’ aanvroeg en verkreeg. De studente lichtte verder toe dat zij zich voor academiejaar 2016-17 inschreef voor 60 studiepunten, dat reeds zeer snel bleek dat dat niet haalbaar was doch dat zij niet meer in de mogelijkheid was zich uit te schrijven voor een aantal vakken. Zij wendde zich tot de studieloopbaancoördinator en beperkte haar programma in academiejaar 2017-18 tot 28 studiepunten. Zij verklaarde dat dit een haalbare kaart bleek tot zij omwille van bronchitis langere tijd afwezig was.

Uit het studieoverzicht van de studente blijkt dat zij de voorbije academiejaren slechts 15 studiepunten verzamelde. De commissie wenst te benadrukken dat zij begrip heeft voor de medische situatie van de studente en rekening houdt met het bijzonder statuut dat zij verkreeg. Niettemin behaalde de studente credits voor slechts drie studiepunten terwijl zij ingeschreven was voor 28 studiepunten. Zelfs met een zwaar gereduceerd programma in combinatie met een bijzonder statuut, slaagt de studente er niet in minstens 60% van de studiepunten te behalen. De interne beroepscommissie betreurt het feit dat de studente haar tweede examenkans schijnbaar niet benutte om één en ander recht te zetten, minstens haar motivatie aan te tonen.

De studente geeft aan zich niet te willen inschrijven voor academiejaar 2018-19 vermits er nieuwe medicatie zal worden uitgeprobeerd en zij zich wil concentreren op haar gezondheid.

De interne beroepscommissie is op grond van het bovenstaande van oordeel dat de studente niet aantoont in de toekomst een betere studievoortgang te behalen. De interne beroepscommissie beslist derhalve de studievoorgangsbewakingsmaatregel te handhaven.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist ontvankelijkheid van het beroep, in de mate dat het is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het intern beroep een devolutieve werking heeft, waardoor de beslissing van de interne beroepscommissie in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbeslissing en deze laatste niet meer op ontvankelijke wijze kan worden aangevochten.

Beoordeling

Of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 4.4.4.2 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 van de verwerende partij dat de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid “een nieuwe beslissing” neemt – wat het bij het intern beroep bevoegde orgaan betreft: zie *infra*.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Ten gronde - ambtshalve middel

Verwerende partij onderscheidt in artikel 4.4 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 de volgende studievoortgangsbeslissingen:

- oplegging van een schakel- of en voorbereidingsprogramma (zie artikels 2.4.1.1 en 2.7.1.1)
- weigering om een opleidingsonderdeel op te nemen in het diplomacontract – als de student met een persoonlijk deeltraject zich nog nooit heeft ingeschreven voor het opleidingsonderdeel (zie artikel 2.7.1.2)
- toekenning van een vrijstelling (zie artikel 2.8.3)
- toekenning van een bewijs van bekwaamheid (zie artikel 2.8.3)
- oplegging van een maatregel van studievoortgang (zie artikel 2.8.4.1)
- weigering van verdere inschrijving door de examencommissie (zie artikel 2.8.4.2)

- examenbeslissing (zie artikel 3.6.2)
- examentuchtbeslissing (zie artikel 4.3)
- beslissing van de hogeschool over de gelijkwaardigheid van een buitenlands hoger onderwijsdiploma
- beslissing van de hogeschool i.v.m. stopzetten van de stage (zie artikel 2.10).

Een weigering tot verdere inschrijving – zoals de bestreden beslissing – is derhalve te onderscheiden van een examenbeslissing en een examentuchtbeslissing.

Inzake de aanduiding van het orgaan bevoegd voor de beoordeling van het intern beroep, stelt artikel 4.4.4 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 vervolgens het volgende (eigen onderlijning van de Raad):

“4.4.4. Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing van de Karel de Grote Hogeschool

4.4.4.1. Intern beroep

[...]

Behandeling van het beroep

Verklaart de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid het beroep ontvankelijk? Dan stelt de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid een onderzoeks dossier samen. Hij mag bij iedereen extra informatie inwinnen, ook bij de student.

Gaat het over een examen(tucht)beslissing?

Dan roept de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid een interne beroepscommissie bij elkaar. De interne beroepscommissie wordt als volgt samengesteld:

- de voorzitter: de algemeen directeur of de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid
- een ander lid van het directieteam
- de stafmedewerker Studentenzaken
- de juridisch adviseur van de hogeschool (zonder stemrecht)
- de ombudsman van de betrokken opleiding (zonder stemrecht)
- de secretaris van de betrokken examencommissie (zonder stemrecht).

De student krijgt een brief of e-mail met de datum en het tijdstip waarop de interne beroepscommissie vergadert. De interne beroepscommissie is bevoegd om een beslissing te nemen en eventueel de resultaten aan te passen.

De student heeft het recht om gehoord te worden. Hij mag zich ook laten bijstaan door een raadsman (dit kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). De betrokken lector/docent en het opleidingshoofd of de coördinator hebben eveneens hoorrecht. Hij mag zich laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.

De voorzitter formuleert elk voorstel in het voordeel van de student. Haalt het voorstel minstens de helft van de stemmen? Dan wordt het aanvaard. Onthoudingen en ongeldige stemmen telt de commissie niet mee.

Oogt het dossier helder en ligt een beslissing zo voor de hand dat een fysieke bijeenkomst geen meerwaarde betekent? Dan kan de voorzitter voorstellen om elektronisch te vergaderen. Daarmee moeten alle leden akkoord gaan. In dat geval worden alle dossierstukken op voorhand – en bij voorkeur elektronisch – ter beschikking gesteld van de commissieleden.

Gaat het over een andere studievoortgangsbeslissing of over een weigering van individuele maatregelen?

Dan gebeurt het onderzoek in samenspraak met de ombuds en de instantie die de beslissing nam. De directeur Onderwijs- en Studentenbeleid neemt een nieuwe beslissing.

De directeur Onderwijs- en Studentenbeleid deelt de beslissing na het intern beroep via e-mail mee aan de student, ten laatste op de twintigste kalenderdag na de indiening van de klacht.”

Hieruit blijkt op het eerste gezicht dat het hogeschoolbestuur de bevoegdheid om te oordelen over een intern beroep, gericht tegen een andere beslissing dan een examenbeslissing of examentuchtbeslissing, niet heeft toegewezen aan de interne beroepscommissie, maar aan de directeur onderwijs- en studentenbeleid.

Te dezen gaat het om een andere bestreden beslissing dan een examen(tucht)beslissing, zodat op het eerste gezicht de directeur onderwijs- en studentenbeleid bevoegd was om verzoeksters intern beroep te beoordelen en daarover te beslissen.

De Raad stelt evenwel vast dat de bestreden beslissing jegens verzoekster werd genomen door een interne beroepscommissie, samengesteld zoals het onderwijs- en examenreglement dit voorschrijft voor beroepen tegen examen(tucht) beslissingen.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen is via een e-mail van 30 oktober 2018 aan partijen gevraagd schriftelijk standpunt in te nemen over de voormelde bevoegdheidsvraag.

Uit het antwoord van verzoekster leidt de Raad af dat zij zich naar de wijsheid gedraagt.

De raadsman van verwerende partij antwoordt het volgende:

“Ik heb kennis genomen van onderstaande vraag.

Voorerst is mij niet duidelijk wat het belang is van deze vraag. De studente heeft desbetreffend geen middel opgeworpen en op het eerst zicht lijkt de vraag mij niet gesteund op een beweerde schending van een regel van openbare orde, op grond waarvan de Raad ambtshalve een bevoegdheid tot vernietiging zou kunnen steunen.

Ten gronde, in ondergeschikte orde of voor zover de vraag enkel bij wijze van inlichting werd gesteld, kan erop worden gewezen dat het geen kwaad kan wanneer een beslissing niet door de directeur onderwijs- en studentenbeleid (vanaf 2018-2019 onderwijs en onderzoek genaamd) alleen wordt genomen, maar door een ruimere instantie, waarvan de directeur onderwijs- en studentenbeleid deel uitmaakt.

In het geval dit toch een reden tot vernietiging zou zijn (waarvan verwerende partij niet uitgaat), heeft dit voor gevolg dat het overeenkomstig artikel 4.4.4.3 van het HOE toch aan de interne beroepscommissie is om een nieuwe beslissing dient te nemen.”

Beoordeling

Het hogeschoolbestuur heeft de beslissing omtrent interne beroepen, gericht tegen andere studievoortgangsbeslissingen dan examenbeslissingen en examentuchtbeslissingen, krachtens artikel 4.4.4.1 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 toevertrouwd aan de bevoegdheid van de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid.

Deze directeur is een orgaan dat te onderscheiden is van de interne beroepscommissie, waarvan hij weliswaar kan, maar niet noodzakelijk moet, deel uitmaken (de voorzitter van de interne beroepscommissie is hetzij de algemeen directeur, hetzij de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid). De Raad stipt daarbij nog aan dat de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid, als beroepsinstantie, alleen beslist, terwijl de interne beroepscommissie uit drie stemgerechtigde leden en drie leden zonder stemrecht bestaat.

Te dezen is de bestreden beslissing evenwel genomen door de interne beroepscommissie, die op grond van voormelde bepaling enkel bevoegd is om zich uit te spreken over interne beroepen die betrekking hebben op examen(tucht)beslissingen.

De bestreden beslissing is derhalve genomen met miskenning van de interne bevoegdheidsregels van de verwerende partij.

Anders dan verwerende partij betoogt, raakt de bevoegdheid van de steller van de akte wel degelijk aan de openbare orde (zie o.a. RvS 9 februari 2017, nr. 237.318, Van De Moer; RvS 21 januari 2016, nr. 233.554, Caers e.a.; RvS 30 juni 2015, nr. 231.8258, cv Lidl Belgium GmbH; RvS 18 april 2013, nr. 223.214, De Koeyer).

De Raad kan, en moet zelfs, een middel ter zake ambtshalve opwerpen.

Om dezelfde redenen kan verwerende partij niet worden bijgevalen in haar standpunt dat het hoe dan ook “geen kwaad kan” dat verzoeksters intern beroep *in casu* werd beoordeeld door een “ruimere instantie”. De bedoelde instantie – de interne beroepscommissie – is nu eenmaal niet bevoegd.

Ook het laatste argument van verwerende partij, met name dat na vernietiging door de Raad de beslissing hoe dan ook aan de interne beroepscommissie toekomt, doet aan het bovenstaande geen afbreuk. Zonder op een discussie ter zake voorop te lopen, rijst bovendien de vraag of het door verwerende partij bedoelde artikel 4.4.4.3 van het onderwijs- en examenreglement ook toepassing kan vinden wanneer de bestreden beslissing op grond van onbevoegdheid van de steller ervan werd vernietigd.

Het ambtshalve middel is gegrond.

VI. Anonimisering

Verzoekster vraagt ter zitting de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Karel de Grote Hogeschool van 19 september 2018.**
- 2. het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 23 november 2018.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.514 van 9 november 2018 in de zaak 2018/523

In zake: Zouhair MOKADEM
woonplaats kiezend te 1000 Brussel
Priesterstraat 15/2G

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 en van de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business school van de Vrije Universiteit Brussel van 4 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kristof Caluwaert, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Toegepaste Economische Wetenschappen’.

Na het daaropvolgende academiejaar 2016-2017 behaalt verzoeker een credit voor 56% van de opgenomen opleidingsonderdelen. Omwille van de beperkte studievoortgang, wordt aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat hij in het volgende academiejaar (2017-2018) voor ten minste 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoeker zich in voor zes opleidingsonderdelen, ten belope van 36 studiepunten. Verzoeker blijft afwezig op drie examens (‘Macro-economie’, ‘Wiskunde I voor Toegepaste Economische Wetenschappen’ en ‘Micro-economie’), behaalt een credit voor twee opleidingsonderdelen (11/20 voor ‘Sociologie I’ en 10/20 voor ‘Fiscaliteit’, samen 12 studiepunten) en slaagt niet voor ‘Statistiek I voor de bedrijfseconomische wetenschappen’ (2/20).

Daar verzoeker aldus niet voldoet aan de hem opgelegde bindende voorwaarde, wordt aan verzoeker op de resultatenlijst meegedeeld dat hij zich voor deze opleiding niet opnieuw mag inschrijven.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

De proclamatie vindt plaats op 13 september 2018.

Met een verzoekschrift gedateerd op 21 september 2018 maar ter post slechts aangeboden op 24 september 2018 (stuk 3 administratief dossier), stelt verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in. Verzoeker beroept zich op problemen in het privéleven, medische problemen en een moeilijke combineerbaarheid met zijn werk.

Op 4 oktober 2018 verklaart de voorzitter van de facultaire beroepscommissie het beroep onontvankelijk *ratio temporis*:

“Overeenkomstig artikel 153, §1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag van kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De betrokken maatregel van studievoortgangsbewaking werd op 13 september 2018 aan de student ter kennis gebracht, zodat de beroepstermijn op 14 september 2018 ging. Onderhavig beroep is ingediend op 24 september 2018; dit is buiten de voormelde vervaltermijn.

Het beroep is dan ook onontvankelijk.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist ontvankelijkheid van het beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het beroep dat bij de Raad werd ingediend niet door verzoeker is ondertekend, terwijl dit vormvoorschrift op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven.

In zijn wederantwoordnota zet verzoeker omtrent de ondertekening van het verzoekschrift uiteen dat hij geen jurist is.

Hij verzoekt de Raad om niettemin de grond van de zaak te willen beoordelen. Wat dat betreft, brengt hij onder de aandacht dat tijdens het tweede jaar van zijn inschrijving de combinatie tussen werk en studeren moeilijker is geworden en dat hij zich op welbepaalde vakken heeft geconcentreerd, waarvoor ook met succes examen werd afgelegd.

Inzake de bindende voorwaarden die hem werden opgelegd, stelt verzoeker dat de studietrajectbegeleider heeft verklaard dat die voor werkstudenten “eerder richtlijnen dan

bindende voorwaarden zijn”. In het licht daarvan en omwille van feiten in de privésfeer heeft verzoeker zich dan op enkele vakken gefocust.

Verzoeker erkent tot slot dat hij zich bij aanvang van het academiejaar 2016-2017 heeft overschat en dat hij zijn inschrijving beter had beperkt tot twee of drie vakken. Hij vraagt om voorbij de vormfouten te kijken en zijn beroep alsnog gegrond te verklaren.

Beoordeling

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het inleidend verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid wordt ondertekend door de verzoekende partij of haar raadsman.

Dit voorschrift raakt aan de openbare orde. Behoudens specifieke gevallen van overmacht, waarvan verzoeker te dezen niet het bewijs levert, is de Raad gehouden tot toepassing van deze decretale bepaling.

Het verzoekschrift is niet ondertekend. Op grond van deze vaststelling is de Raad ertoe gehouden het beroep onontvankelijk te verklaren.

Anders dan verzoeker het vraagt, kan de Raad zich in dat geval niet uitspreken over de grond van de zaak.

Het is eigen aan een rechterlijke beoordeling dat de vaststelling van de ontvankelijkheid van het beroep, een bindende uitspraak ten gronde uitsluit – ongeacht de overtuigingskracht van de argumenten die over de grond van de zaak worden aangevoerd.

Voor zover als nodig bevestigt overigens artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs dat de beoordeling door de Raad leidt tot “de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan” of “de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing”, zodat alleszins de door verzoeker beoogde vernietiging zich niet verstaat met de vaststelling van de onontvankelijkheid van zijn beroep.

De exceptie is gegrond; het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris	De voorzitter
----------------------	----------------------

Freya Gheysen	Jim Deridder
----------------------	---------------------

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.515 van 9 november 2018 in de zaak 2018/529

In zake: Salik Mikail HACIKERIMOGLU
woonplaats kiezend te 1030 Brussel
Brabantstraat 115

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business school van de Vrije Universiteit Brussel van 4 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kristof Caluwaert, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in het schakelprogramma ‘Master of science in de Bedrijfskunde’ en in de opleiding ‘Master of science in de Bedrijfskunde’.

Na het academiejaar 2016-2017 behaalt verzoeker credits ten belope van 22% van de opgenomen studiepunten in het schakelprogramma, en ten belope van 40% in de masteropleiding. Omwille van de beperkte studievoortgang wordt aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat hij in het volgende academiejaar (2017-2018) voor ten minste 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoeker zich in voor vier opleidingsonderdelen in het schakelprogramma en voor vier opleidingsonderdelen in de masteropleiding. Hij behaalt geen enkele credit en derhalve 0% van de opgenomen studiepunten.

Bij de proclamatie van de examenresultaten, die plaatsvindt op 13 september 2018, wordt aan verzoeker meegedeeld dat hij niet voldaan aan de oplegde bindende voorwaarde en dat verdere inschrijving in de opleiding (zowel voor het schakelprogramma als voor de masteropleiding) wordt geweigerd.

Met een verzoekschrift gedateerd op 20 september 2018 maar ter post slechts aangeboden op 25 september 2018 (stuk 3 administratief dossier), stelt verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in. Verzoeker beroeft zich op een moeilijke combinatie met zijn activiteit in het familiebedrijf en gezondheidsproblemen van een familielid. Hij stipt ook aan dat hij nog voor slechts enkele vakken dient te slagen om zijn diploma te behalen.

Op 4 oktober 2018 verklaart de voorzitter van de facultaire beroepscommissie het beroep onontvankelijk *ratio temporis*:

“Overeenkomstig artikel 153, §1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag van kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De betrokken maatregel van studievoortgangsbewaking werd op 13 september 2018 aan de student ter kennis gebracht, zodat de beroepstermijn op 14 september 2018 inging. Onderhavig beroep is ingediend op 25 september 2018; dit is buiten de voormelde vervaltermijn.

Het beroep is dan ook onontvankelijk.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorraarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd

administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij in het buitenland verbleef, waardoor hij het intern beroep niet eerder dan 25 september 2018 heeft kunnen verzenden.

Verwerende partij replicaert dat wat verzoeker summier aanvoert, niet kan worden beschouwd als een bewijs van overmacht, daar een verblijf in het buitenland op zich geen rechtvaardiging vormt voor het niet naleven van de beroepstermijnen. Bovendien, zo voegt verwerende partij er nog aan toe, legt verzoeker van zijn verblijf in het buitenland en van de onmogelijkheid om van daaruit een aangetekende zending te versturen, geen bewijs voor.

Beoordeling

De beroepstermijnen die in de Codex Hoger Onderwijs zijn bepaald, zijn termijnen van verval die raken aan de openbare orde.

Een laattijdig ingesteld intern beroep dient derhalve, desnoods ambtshalve door de Raad, onontvankelijk te worden verklaard.

Het door verzoeker op 25 september 2018 ter post aangeboden verzoekschrift tot intern beroep is laattijdig; de beroepstermijn, ingaand de dag van deze van de proclamatie (13 september 2018), liep immers van 14 september 2018 tot en met vrijdag 21 september 2018.

Enkel wanneer de verzoekende partij overmacht aantooft, kan een laattijdig ingesteld intern beroep in voorkomend geval nog in aanmerking worden genomen.

Van die overmacht geeft verzoeker geen blijk.

Voorerst wijst de Raad erop dat een verplaatsing naar het buitenland – zij het in het raam van een vakantie, zij het om professionele redenen – een vrijwillige beslissing is en in principe geen motief kan vormen voor een situatie van overmacht. De Raad stipt daarbij te dezen nog aan dat verzoeker wist dat hij onder bindende voorwaarden was ingeschreven én dat hij op verschillende examens afwezig was gebleven, zodat de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 niet als een verrassing kan zijn gekomen.

Bovendien moet verwerende partij worden bijgevallen in haar opmerking dat verzoeker niet eens bewijst dát hij in het buitenland verbleef tussen 13 september en 20 september 2018, en hij evenmin aantoont dat hij boven dien vanuit dat buitenland geen aangetekende brief kon verzenden.

De Raad stipt louter voor de volledigheid nog aan dat verzoeker zijn intern beroepsschrift heeft gedateerd op 20 september 2018 – zijnde de laatste dag van de beroepstermijn – zodat de vraag des te meer rijst of verzoeker die dag niet in de mogelijkheid was om deze brief aangetekend te verzenden, dan wel of hij zijn beroepsschrift heeft geantidateerd.

Het intern beroep werd terecht onontvankelijk verklaard. Bijgevolg is ook huidig beroep bij de Raad niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.512 van 9 november 2018 in de zaak 2018/532

In zake: Marianna BABAKHANYAN
 woonplaats kiezend te 2800 Mechelen
 Lange Schipstraat 87

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepsinstantie van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Vrije Universiteit Brussel van 4 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Kristof Caluwaert, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2012-2013 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of arts in de Taal- en letterkunde’.

In het academiejaar 2012-2013 behaalt verzoekster een credit voor 22 van de 42 opgenomen studiepunten (52,4%). Nadat verzoekster in het daaropvolgende academiejaar 2013-2014 voor slechts 4 van de 14 opgenomen opleidingsonderdelen een credit behaalt, zijnde 31% van de studiepunten, wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde voor de verdere inschrijving opgelegd.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor dezelfde opleiding: zij behaalt een credit voor 40% van de opgenomen studiepunten, waarna andermaal een bindende voorwaarde wordt opgelegd.

In het academiejaar 2015-2016 neemt verzoekster een vierde inschrijving in dezelfde opleiding. Zij slaagt voor 75% van de opgenomen studiepunten en krijgt derhalve op dat ogenblik geen verdere maatregelen van studievoortgangsbewaking opgelegd.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoekster zich voor een vijfde maal in voor dezelfde bacheloropleiding. Zij behaalt voor 24 van de 44 opgenomen studiepunten een credit, zijnde een studierendement van 55%. Er wordt opnieuw een bindende voorwaarde opgelegd, ertoe strekkende dat zij bij een inschrijving middels een diplomacontract voor 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen én moet slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te hebben behaald.

In het academiejaar 2017-2018 slaagt verzoekster voor 8 van de 11 opgenomen opleidingsonderdelen, hetzij voor 33 van de 45 opgenomen studiepunten, zijnde een studierendement van 73%. Verzoekster voldoet daarmee niet aan de eerste gestelde bindende voorwaarde. Na de twee zittijd behaalde verzoekster geen credit voor de opleidingsonderdelen ‘Lingüística española: capita selecta’, ‘Studies of Literature in English III’ en ‘Studies of Literature in English IV’.

De proclamatie vindt plaats op 14 september 2018 en verzoekster wordt de verdere inschrijving in deze studierichting geweigerd.

Op 19 september 2018 stelt verzoekster tegen deze beslissing het volgende intern beroep in (de Raad citeert letterlijk):

“(…)

Ik ben het niet eens met deze beslissing omdat ik bijna afgestudeerd heb, ik moet er maar drie vakken doen (1. English Literature III, 2. English Literature IV, 3. Español: capita selecta) en mijn bachelor scriptie waaraan ik al begonnen ben en het bijna afgewerkt is (promotor [D.C.]).

Ik ben heel dankbaar dat ik vorig jaar de mogelijkheid heb gekregen om onder de voorwaarde mijn studies verder te zetten, ik moet toegeven dat het niet gemakkelijk is geweest want Nederlands is niet mijn moedertaal daarnaast heb ik nog drie vreemde talen gedaan, dat is mijn keuze geweest omdat ik heel graag andere talen leer en ik hou van uitdagingen. Bovendien heb ik min studies altijd met werk moeten combineren om de studies te betalen en ook om andere persoonlijke redenen.

Het zou mij gelukt hebben om aan de voorwaarden te voldoen en 75% te halen indien ik niet ziek was geweest (zie bijlage). Ik ben bijna drie weken ziet geweest en helemaal niet in staat was om te voorbereiden voor de examens. Ook al heb ik aan de meeste examens deelgenomen en paar moeten verplaatsen (voor de Literature IV niet geweest) helaas ben ik dus voor twee examens niet geslaagd.

Zou u mij alstublieft nog een kans willen geven en mijn inschrijving toelaten zodat ik kan afstuderen?”

De beroepsinstantie behandelt verzoeksters beroep in zitting van 4 oktober 2018 en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“(…)

V. Ten gronde

De beroepscommissie stelt vast dat aan de studente op het einde van academiejaar 2016-2017 bindende voorwaarden werden opgelegd. De studente heeft niet voldaan aan deze voorwaarden, zodat haar een ‘inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd in toepassing van art. 85, §1 van het OER.

In haar verzoekschrift haalt de studente onder meer aan dat zij nog vier opleidingsonderdelen moet opnemen, waaronder de bachelorproef, dat zij graag andere talen leert en van uitdagingen houdt, dat zij haar studies met werk heeft moeten combineren en dat zij ziek is geweest tijdens de tweede zittijd.

Ter ondersteuning van haar beweringen voegt de studente een afwezigheidsattest; de beroepscommissie stelt evenwel vast dat dit afwezigheidsattest betrekking heeft op de periode van 30.08 – 09.09, doch slechts werd opgesteld op 04.09.2018. Het afwezigheidsattest werd aldus niet uitgeschreven op de eerste dag van de ziekte (en voldoet derhalve ook niet aan de vereisten van art. 111 van het OER), doch werd pas op dag 6 van de betreffende periode opgesteld.

Daarenboven moet de beroepscommissie vaststellen dat de studente – nadat ze, zonder dat medische attesten werden voorgelegd, op 30.08.2018 zelf een verplaatsing naar een later vrij moment had gevraagd en verkregen van de docent – op 03.09.2018 examen heeft afgelegd; de studente gaf hierbij aldus zelf aan dat zij minstens op 03.09.2018 in staat was om examen af te leggen.

Tot slot wijst de beroepscommissie erop dat dit afwezigheidsattest uitsluitend betrekking heeft op (een deel van) de tweede zittijd. De studente licht niet toe om welke reden zij ook tijdens de eerste zittijd (zowel in januari als in juni) afwezig is gebleven op een examen, en voegt dienomtrek ook geen stukken. Evenmin kan de ziekte als verklaring gelden voor de lage slaagcijfers in eerste zittijd.

De studente houdt in haar verzoekschrift tevens voor dat zij haar studies met werk diende te combineren, doch legt hiervan geen enkel stuk voor. Evenmin heeft zij zich ingeschreven als werkstudent.

De studente voert tevens aan dat zij ‘maar drie vakken meer moet doen’ en ‘haar bachelorscriptie moet indienen’ om te kunnen afstuderen. De interne beroepsinstantie wijst er evenwel op dat de studente nog een credit moet verwerven voor:

- De bachelorproef (12 ECTS);
- één volgende (verplichte) opleidingsonderdelen die zij ook in academiejaar 2017-2018 heeft opgenomen (samen 12 ECTS);
 - o Lingüística española: capita selecta (3 ECTS), waarvoor zij in eerste zittijd afwezig was en in tweede zittijd 8/20 behaalde;
 - o Studies of Literature in English III (6 ECTS), met een 8/20 en een 6/20 als examencijfers;
 - o Studies of Literature in English IV (3 ECTS), waarvoor zij in beide zittiden afwezig was. Dit opleidingsonderdeel heeft zij bovendien ook al opgenomen in academiejaar 2016-2017, waarbij zij een 1/20 en een 9/20 behaalde als resultaat.

Daarenboven blijkt dat:

- De studente zich een eerste maal heeft ingeschreven in deze bacheloropleiding in academiejaar 2012-2013,
- De studente pas in academiejaar 2015-2016 geslaagd was voor alle opleidingsonderdelen van het eerste bachelorjaar;
- Aan de studente reeds meermalen een maatregel van studievoortgangsbewaking werd opgelegd, met name in academiejaren 2013-2014, 2014-2015 en 2016-2017, om dan te leiden tot de weigering tot herinschrijving in 2017-2018;
- De studente reeds 6 academiejaren ingeschreven is geweest in deze opleiding om te kunnen afstuderen, waarbij zij voor drie van de vier opleidingsonderdelen al minstens 2 (en voor 1 opleidingsonderdeel 4) examenkansen heeft gehad;
- De studente, niettegenstaande haar op het einde van academiejaar 2016-2017 bindende voorwaarden waren opgelegd:
 - o Niet aanwezig was tijdens de hoorcolleges van het opleidingsonderdeel ‘Lingüística española: capita selecta’, en zij ook afwezig bleef op het examen in eerste zittijd;
 - o Afwezig bleef op het examen voor ‘Studies of Literature in English IV’ tijdens beide zittiden;

- De studente wel voorhoudt dat zij haar bachelorproef bijna afgewerkt heeft, doch navraag bij prof. C. leert dat deze bij aanvang van het academiejaar werd aangesproken door de studente, doch dat zij niet op de hoogte is van de stand van zaken en er tijdens het academiejaar ook geen stukken werden doorgestuurd.

In het licht van deze gegevens kan de opgelegde maatregel die het aangekondigde gevolg is van het niet voldoen aan de bindende voorwaarde, geenszins als onredelijk worden aangezien, terwijl de studente evenmin aantoont dat er sprake was van buitengewone omstandigheden, die haar zouden hebben verhinderd om in het academiejaar 2017-2018 te voldoen aan de haar opgelegde bindende voorwaarde.

Ook de bewering van de studente dat zij dankbaar is dat zij vorig academiejaar de mogelijkheid heeft gekregen om haar studies voort te zetten, en dat zij graag andere talen leert en van uitdagingen houdt, kan aan het voorgaande geen afbreuk doen.

Bovendien brengt de studente ook geen elementen aan die toelaten te besluiten dat zij volgend academiejaar wel voldoende studievoortgang kan bekomen. Zij rept hierover met geen woord over in haar verzoekschrift.

Gelet op de concrete elementen die het dossier kenmerken, moet de beroepscommissie dan ook vaststellen dat er geen overtuigende elementen worden aangebracht om aan te nemen dat de studenten in het volgende academiejaar voldoende studievoortgang zal kennen.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin redenen om daaraan te twijfelen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

Verwerende partij vordert dat alle overtuigingsstukken van verzoekster, uitgezonderd het medisch attest van de huisarts d.d. 30 augustus 2018 en het medisch attest van de neuroloog d.d. 5 oktober 2018, uit de debatten worden geweerd.

Standpunt van partijen

De stukken die verzoekster bij haar beroepsschrift heeft gevoegd dateren volgens verwerende partij, met uitzondering van het medisch attest van de neuroloog van 5 oktober 2018, alle van vóór het instellen van het intern beroep. Verzoekster had derhalve deze stukken, zoals zij heeft gedaan met het attest van haar huisarts, bij het intern beroep moeten voorleggen.

Wat het attest van de neuroloog betreft, voegt verwerende partij er nog aan toe dat dit stuk door verzoekster ook al eerder had kunnen worden opgevraagd, aangezien het betrekking heeft op een aandoening van 14 juni 2017 tot begin september 2018.

In haar wederantwoordnota repliceert verzoekster dat zij het verslag van haar neuroloog als te persoonlijke informatie beschouwde om voor de interne beroepsinstantie neer te leggen.

Beoordeling

De Raad wijst verzoekster vooreerst op het voorschrift van artikel II.295, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, dat de verzoekende partij opdraagt om de aangewende stukken te bundelen en op een inventaris in te schrijven.

Samen met verwerende partij moet de Raad vaststellen dat verzoekster heeft nagelaten haar stukken te inventariseren.

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs luidt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Ofschoon dit voorschrift zich niet uitdrukkelijk uitspreekt over het aanwenden van nieuwe overtuigingsstukken, is de Raad van oordeel dat eenzelfde redenering zich opdringt. Overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs immers, is de Raad niet bevoegd om een eigen appreciatie over de waarde van de verzoekende partij uit te spreken. De bevoegdheid van de Raad is derhalve, zoals artikel II.291, eerste lid van diezelfde Codex

ook uitdrukkelijk stelt, beperkt tot een wettigheidstoezicht en een marginale toetsing inzake de naleving van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Dit heeft tot gevolg dat de Raad onmogelijk kan oordelen of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling de materiëlemotiveringsplicht heeft nageleefd en bij de beoordeling van alle elementen in het dossier binnen de grenzen van de redelijkheid en de evenredigheid is gebleven, wanneer de Raad die beoordeling zou moeten maken op grond van stukken die aan dat orgaan nooit werden voorgelegd en waarop het derhalve bij het tot stand komen van de bestreden beslissing geen acht heeft kunnen slaan.

Deze regel lijdt enkel uitzondering in het evidentie geval van stukken waarvan de verzoekende partij op het ogenblik van het instellen van het intern beroep geen kennis had, waarvan zij aantoont dat zij ze niet eerder kon verkrijgen, of waarvan de verzoekende partij aannemelijk maakt dat zij binnen de grenzen van de redelijkheid mocht aannemen dat zij niet moesten worden neergelegd omdat zij slaan op feiten waarvan niet kon worden vermoed dat zij zouden worden betwist. Geen van de door verzoekster in de huidige stand van de procedure voor het eerst neergelegde stukken voldoet aan deze voorwaarden.

De regelmatigheid van de bestreden beslissing kan derhalve enkel worden beoordeeld op grond van de stukken die verzoekster bij haar intern beroep aan de beroepsinstantie heeft meegedeeld.

De Raad is daarbij van oordeel dat verzoekster, die zich uitdrukkelijk op haar gezondheidstoestand heeft beroepen, bij het intern beroep ook het attest van haar neuroloog had moeten voegen, nu het – zo blijkt althans uit haar uiteenzetting in de huidige procedure voor de Raad – een feitelijk element betreft waarop verzoekster zich met nadruk beroept.

De Raad kan er begrip voor opbrengen dat een student terughoudendheid voelt om bepaalde medische informatie te delen, maar dit doet geen afbreuk aan het besef dat in hoofde van de student aanwezig moet zijn dat de interne beroepsinstantie het laatste orgaan is dat zich met volheid van bevoegdheid kan uitspreken over het al dan niet handhaven van een maatregel van studievoortgangsbewaking – of minstens naar een orgaan met dergelijke bevoegdheid kan doorverwijzen. Verzoekster diende derhalve te weten dat het er bij het intern beroep op aan kwam om alle dienstige stukken voor te leggen.

Hierbij kan ten slotte nog worden aangestipt dat door bepaalde stukken thans voor het eerst mee te delen, niet enkel verwerende partij maar ook de Raad er kennis van moet nemen, zodat de bezorgdheid omtrent de privacy ook om die reden niet geheel overtuigt.

VI. Ten gronde

Enig middel

In een enig middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster verwijt aan de interne beroepsinstantie geen rekening te hebben gehouden met haar ziekte en haar onmogelijkheid om aan enkele examens deel te nemen.

Voorts stelt zij dat in de bestreden beslissing ten onrechte wordt verwezen naar prestaties in vorige academiejaren. Dit is volgens verzoekster niet dienend omdat zij voor het grootste deel van het studieprogramma reeds is geslaagd.

Vervolgens zet verzoekster uiteen dat ten onrechte wordt overwogen dat zij zich als werkstudent had kunnen inschrijven, aangezien de opleiding Taal- en letterkunde 's avonds niet wordt aangeboden.

Bovendien, zo vervolgt verzoekster, gaat de bestreden beslissing eraan voorbij dat zij door de keuze voor het talenpakket Italiaans niet 12 maar 15 bijkomende studiepunten heeft opgenomen.

Wat verzoeksters afwezigheid voor het opleidingsonderdeel ‘Seminario: capita selecta’ (bedoeld wordt: ‘Lingüística española’: capita selecta’) betreft, stelt zij dat zij de lessen en de eerste examenkans heeft gemist omdat zij niet op de hoogte was van het feit dat het opleidingsonderdeel tot het verplichte curriculum behoorde.

Met betrekking tot de attestering van haar ziekte tijdens het academiejaar, verwijst verzoekster naar een nieuwe verklaring van de huisarts d.d. 30 augustus 2018 waarin wordt gesteld dat verzoekster van 30 augustus tot 9 september 2018 niet in staat was om examens af te leggen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij op deze grieven als volgt (voetnoten zijn weggelaten):

“Uit het verzoekschrift van verzoekende partij kunnen een aantal elementen worden afgeleid die verwerende partij begrijpt als argumenten die de (kennelijke) onredelijkheid van de bestreden beslissing zouden moeten aantonen.

Verwerende partij gaat hieronder in op deze elementen.

Verzoekende partij haalt aan dat zij “nog maar drie opleidingsonderdelen” moet opnemen en haar bachelorscriptie, waaraan zij al begonnen was, ook al moest ze dit pas doen in academiejaar 2018-2019.

Verwerende partij verwijst naar de uitgebreide motivering in de bestreden beslissing omtrent dit argument dat de verzoekende partij ook al uiteenzette voor de interne beroepsinstantie. [] Hieruit blijkt dat deze stelling van verzoekende partij grondig genuanceerd moet worden. Op geen enkele manier maakt de verzoekende partij in haar verzoekschrift duidelijk waarom de motieven van de beroepsinstantie kennelijk onredelijk zouden zijn. Integendeel herhaalt verzoekende partij gewoon wat zij in de interne beroepsprocedure heeft aangevoerd.

Wat betreft de bachelorscriptie, brengt verzoekende partij voor het eerst voor uw Raad e-mailverkeer bij tussen zichzelf en haar promotor, in het Spaans, alsook een gedeeltelijke bachelorproef. Deze stukken had verzoekende partij al kunnen bijbrengen voor de interne beroepsinstantie en moeten bijgevolg uit de debatten geweerd worden.

In ondergeschikte orde, zelfs al zou uw Raad al kennis kunnen nemen van deze stukken en zelfs al zou uw Raad hieruit afleiden dat verzoekende partij in de loop van het academiejaar al gewerkt zou hebben aan haar bachelorproef, dan nog kan dit geen afbreuk doen aan alle andere motieven, geciteerd in randnummer 9 en 12. Deze motieven kunnen op zich de bestreden beslissing schrageren.

In ieder geval is de bachelorproef niet afgewerkt en voltooid, laat staan dat hiervoor een credit werd behaald. Dit kan ook niet, aangezien verzoekende partij te laat op het academiejaar 2017-2018 nog gevraagd heeft om ingeschreven te worden voor de Bachelorproef – met name op 9 februari 2018 – en zij niet voldeed aan de volgtijdelijkheidsvooraarden. Zij moest immers nog slagen op het opleidingsonderdeel “onderzoeksmethodologie” (zie stuk 6, in het bijzonder de e-mail [van] verzoekende partij aan [de] studietrajectbegeleider van 9 februari 2018 en het antwoord daarop van dezelfde dag).

In dat kader stelt verzoekende partij nog dat de beroepsinstantie ten onrechte verwijst naar haar examenresultaten van de voorbije jaren, want zij is ondertussen voor het

grootste deel van het programma geslaagd. Deze stelling van verzoekende partij klopt niet. De beroepsinstantie mag, in het kader van haar ruime discretionaire bevoegdheid, wel degelijk rekening houden met het studietraject dat een student al heeft afgelegd, wanneer die instantie beoordeelt of er uitzonderlijke omstandigheden zijn die de gebrekkige studievoortgang kunnen verantwoorden conform artikel 85, §1 OER. Het is allesbehalve kennelijk onredelijk dat de Beroepsinstantie met die informatie rekening houdt.

Verzoekende partij voert aan dat zij lijdt aan een posttraumatische stress ten gevolge van een aanval in Brussel op 25.03.2017 en dat zij hiervoor in behandeling is bij een neuroloog. Verwerende partij zou hier ten onrechte geen rekening mee hebben gehouden. Zij voegt voor het eerst een attest bij van de neuroloog.

Verwerende partij stelt vast dat de verzoekende partij in de loop van de interne beroepsprocedure geen enkele melding heeft gemaakt van dergelijke posttraumatische stress. Natuurlijk kon de interne beroepsinstantie dan ook niet antwoorden op dit argument.

Overeenkomstig de vaste rechtspraak van uw Raad ken een middel dat niet in het intern beroep werd opgeworpen, niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in de procedure voor de Raad worden aangevoerd. Deze grief moet met andere woorden als onontvankelijk worden verworpen. Ook het doktersattest dat verzoekende partij in de interne beroepsprocedure al had kunnen bijbrengen dat zij pas voor het eerst voor uw Raad bijbrengt, moet uit de debatten geweerd worden [].

Verzoekende partij brengt een nieuw ziekteattest bij, zijnde het ‘oorspronkelijk’ ziekteattest van haar huisarts van 30.08.2018.

Dit is een nieuw stuk dat zij al had kunnen neerleggen in het kader van haar intern beroep, zodat het uit de debatten moet worden geweerd door uw Raad.

In ondergeschikte orde stipt verwerende partij aan dat dit nieuw ziekteattest geen afbreuk doet aan de volgende vaststelling in de bestreden beslissing:

- De studente heeft op eigen initiatief op 03.09.2018 examen [] afgelegd, daarbij geeft ze dus zelf aan dat zij op dat moment in staat was examen af te leggen
- Het attest heeft uitsluitend betrekking heeft op (een deel van) de tweede zittijd. De studente licht niet toe om welke reden zij ook tijdens de eerste zittijd (zowel in januari als in juni) afwezig is gebleven op een examen, en voegt dienomtrek ook geen stukken. Evenmin kan de ziekte als verklaring gelden voor de lage slaagcijfers in eerste zittijd.

Verzoekende partij brengt voor het eerst stukken bij die zouden staven dat zij wel degelijk haar studies combineert met een job.

Deze stukken had zij al eerder kunnen bijbrengen, in de interne beroepsprocedure, maar dat heeft zij niet gedaan. Bijgevolg moeten deze stukken geweerd worden uit de debatten.

Voor zover als nodig betwist verwerende partij dat de bestreden beslissing aan verzoekende partij “verwijt” dat zij zich niet heeft ingeschreven als werkstudent. De beroepsinstantie heeft enkel maar vastgesteld dat er geen bewijs voorlag dat verzoekende

partij werkte, en dat dit ook niet bleek uit een inschrijving als werkstudent (want die inschrijving bestaat niet).

Verzoekende partij stelt vervolgens dat de beroepsinstantie ten onrechte rekening heeft gehouden met het feit dat zij in het kader van de keuzevakken het talenpakket Italiaans heeft opgenomen voor 15 studiepunten en dat dit dus 3 extra studiepunten betekenen ten aanzien van een andere combinatie van keuzevakken van 12 studiepunten.

Dit argument heeft verzoekende partij niet aangevoerd in de interne beroepsprocedure, zodat het logisch is dat de beroepsinstantie daarop niet heeft geantwoord. Dit nieuw middel kan trouwens niet op ontvankelijke wijze worden aangevoerd voor uw Raad.

Ondergeschikt wil verwerende partij hierover het volgende kwijt. Het is de eigen verantwoordelijkheid van verzoekende partij om ervoor te zorgen dat zij een aantal studiepunten opneemt die zij ook daadwerkelijk kan behalen. Als verzoekende partij aan het begin van het academiejaar een programma samenstelt en er daarbij voor kiest om een keuzevak op te nemen van 15 i.p.v. 12 studiepunten, dan staat het ook aan haar om ervoor te zorgen dat zij dit binnen programma daadwerkelijk voldoende studiepunten kan realiseren. Dit geldt des te meer wanneer aan die studente bindende voorwaarden zijn opgelegd en zij dus minstens 75% van de studiepunten moet realiseren om een recht op inschrijving te verwerven in het volgende academiejaar.

Verwerende partij benadrukt dat het wel degelijk de eigen keuze van verzoekende partij was om voor 15 studiepunten aan keuzevakken Italiaans op te nemen. Uit het e-mailverkeer met de studietrajectbegeleider blijkt dat zij de mogelijkheid had om zich te beperken tot 12 studiepunten, maar dit niet gedaan heeft (zie stuk 6 administratief dossier).

[...]

Verzoekende partij stelt dat zij niet wist dat zij het derdejaarsvak “Seminaria: capita selecta moest opnemen:

“Ze stellen vast dat ik niet aanwezig was voor een [Spaans] derdejaarsvak: Seminario: capita selecta en ook niet naar de examen ben geweest zonder reden terwijl ik er niet van op de hoogte was dat ik deze studieonderdeel had moeten opnemen, en dat wist de docent [A.V.C.] ook, wie ook een lid is geweest van de comité. Ik bezorg ook de bewijzen, namelijk de e-mails dat ik pas bij de publicatie van de resultaten gezien had dat ik dit vak ook had moeten opnemen (p. 1-2 verzoekschrift).

Het is inderdaad zo dat verzoekende partij zich blijkbaar vergist heeft. Zij legde in het academiejaar 2016-2017 het vak ‘Seminaria: Lingüística española: capita selecta’ af. Naast dit vak moest verzoekende partij in academiejaar 2017-2018 ook nog het vak ‘Lingüística española; capita selecta’ volgen. De titels van beide vakken zijn gelijkend, maar het gaat wel degelijk om twee aparte vakken.

De verzoekende partij meende ten onrechte bij de aanvang van het academiejaar 2017-2018 dat zij het vak ‘Lingüística española: capita selecta’ al had afgelegd.

Nochtans informeerde de studietrajectbegeleider haar daarover al op 26 september 2018 (zie stuk 6):

“*Jouw jaarprogramma voor 2017-2018 is dus het volgende:*

1. *History of Literature in English II*
2. *Synchronic Study Of English*
3. *Studies of Literature III*
4. *'Introduccion a la lingüistica española'*
5. *Studies of Literature IV*
6. *Lingüistica española: capita selecto*
7. *Onderzoeksmethodologie*
8. *15 studiepunten keuzemodule, die je uiterlijk tegen 15 oktober ging meedelen.”*

Zij heeft blijkbaar de lessen van dit vak ook niet bijgewoond. Blijkens het e-mailverkeer met haar studietrajectbegeleider is het pas na de eerste zittijd, in februari 2018, dat zij hierover iemand binnen de administratie contacteerde. Op dat moment kon verwerende partij logischerwijze niet meer verhelpen aan die situatie. Verwerende partij verwijst naar het e-mailverkeer bijgebracht in stuk 6 van het administratief dossier.

[...]

Het is de eigen verantwoordelijkheid van verzoekende partij bij de aanvang van het academiejaar na te gaan voor welke vakken zij precies is ingeschreven. Als zij meent dat zich hierbij onregelmatigheden voordoen, dan moet zij de administratie daarvan tijdig inlichten. Het kan in geen geval aan verwerende partij verweten worden dat verzoekende partij ten onrechte meende dat zij het vak ‘Lingüistica española’: *capita selecta*’ niet moest afleggen.

Verzoekende partij legde het examen af in tweede zittijd en behaalde toen een 8/20. Bijgevolg kon verwerende partij niet anders dan vaststellen dat verzoekende partij de studiepunten voor dit opleidingsonderdeel niet heeft behaald. Dat verzoekende partij door eigen toedoen haar eerste examenkans gemist heeft, is te betreuren maar dit kan op geen enkele manier ten laste gelegd worden van verwerende partij.

Met verwerende partij moet worden vastgesteld dat verzoekende partij reeds sinds het academiejaar 2012-2013 voor de opleiding Bachelor of Arts, taal- en letterkunde is ingeschreven, en thans haar Bachelordiploma nog niet heeft behaald.

Verzoekende partij dient nog altijd 24 studiepunten te behalen met het oog op haar Bachelordiploma.

Verzoekende partij is er met andere woorden nog niet. Het kwam aan verzoekende partij zelf toe om de beroepsinstantie aan de hand van concrete argumenten en concrete stukken te overtuigen de initiële weigeringsbeslissing te herzien. Met verwerende partij moet evenwel worden vastgesteld dat verzoekende partij naliet dit te doen. Zij beperkte zich tot het bijbrengen van één ziekteattest en een beknopt beroepschrift dat de beroepsinstantie uitgebreid heeft weerlegd.

Gelet op wat voorafgaat, is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk dat de Beroepsinstantie de beslissing van de examencommissie, waarin verzoekende partij werd geweigerd zich opnieuw in te schrijven voor de opleiding ‘Bachelor of Arts, taal- en letterkunde’, heeft bevestigd.”

Verzoekster harerzijds handhaaft haar standpunt in haar wederantwoordnota.

Zij voegt er nog aan toe dat zij wegens overmacht de zitting van de interne beroepsinstantie heeft kunnen bijwonen en dat het spijts haar vraag daartoe niet mogelijk was om die zitting te verplaatsen.

Ten slotte stelt verzoekster dat zij ondertussen heeft vernomen dat zij zich tijdens haar studies bij de VDAB kan inschrijven, wat betekent dat zij ook minder belast zal zijn en meer tijd aan haar studies zal kunnen besteden. Dat dit element pas in de wederantwoordnota aan bod komt, schrijft verzoekster aan het gegeven dat zij van deze mogelijkheid niet eerder op de hoogte was.

Beoordeling

Waar verzoekster aanvoert dat in de bestreden beslissing met haar ziekte en haar onmogelijkheid om bepaalde examens af te leggen geen rekening zou zijn gehouden, kan zij niet worden gevolgd.

De bestreden beslissing overweegt ter zake immers dat verzoekster zich tijdens de periode van geattesteerde ziekte wel degelijk voor een examen heeft aangeboden en dat examen ook heeft afgelegd. Het komt de Raad niet onredelijk voor, en verzoekster onderneemt ook geen poging om de Raad het anders te laten zien, dat een beroepsinstantie in het daadwerkelijk afleggen van een examen een nuance ziet van de aangevoerde ongeschiktheid wegens ziekte: deze overweging blijft gestand wanneer ook het medisch attest van 30 augustus 2018 alsnog in rekening zou worden genomen.

De beroepsinstantie heeft verder ook aangestipt dat de aangevoerde ziekte geen verklaring kan bieden voor de gehele tweede examenkans, en nog minder voor de afwezigheden op examens in de eerste zittijd.

Op wat verzoekster aan de interne beroepsinstantie ter beoordeling heeft voorgelegd, is derhalve wel degelijk geantwoord. Zoals hierboven reeds is overwogen, kan aan de bestreden beslissing niet worden verweten dat geen rekening werd gehouden met de psychologische toestand van verzoekster zoals deze zou moeten blijken uit het verslag van de neuroloog.

De Raad volgt verzoekster evenmin in haar stelling dat haar studieresultaten tijdens de voorbije academiejaren buiten beschouwing moesten blijven.

Wat voorligt is immers een situatie waarin verzoekster niet voldoet aan een bindende voorwaarde inzake studievoortgangsbewaking, ten gevolge waarvan zij in beginsel niet opnieuw kan inschrijven. Wanneer verzoekster vraagt om uitzonderlijk niettemin nog een nieuwe inschrijving te bekomen, dient zij de instelling ervan te overtuigen dat er goede redenen zijn om aan te nemen dat zij in de toekomst meer studievoortgang zal boeken. Zoals in de bestreden beslissing wordt aangestipt, heeft verzoekster voor die prospectieve beoordeling geen argumenten aangereikt. Wat zij thans in de wederantwoordnota voor het eerst uiteenzet, komt te laat in de procedure om nog op ontvankelijke wijze in het debat te worden betrokken. In die omstandigheden kan verzoekster bezwaarlijk aan de beroepsinstantie verwijten dat zij haar beoordeling (ook) heeft gesteund op de studievoortgang die in het verleden werd behaald.

Dat verzoekster voor een belangrijk deel van de bacheloropleiding reeds credits heeft verworven, beschermt haar niet tegen een maatregel van studievoortgangsbewaking en verhindert derhalve evenmin dat de beroepsinstantie zich een oordeel vormt omtrent de toekomstige slaagkansen.

Gewis kan verzoekster de bestreden beslissing, bijvoorbeeld in het licht van het aantal opleidingsonderdelen waarvoor zij nog een credit moet verwerven om een diploma te behalen, als streng beschouwen. De Raad kan een student evenwel niet tegen strenge beslissingen beschermen, enkel tegen onwettige.

Wat de hoedanigheid van werkstudent betreft, kan verwerende partij worden bijgetreden in haar verweer. Het betreft een louter ondergeschikt motief, waarbij principaal is aangevoerd dat verzoekster in het licht van haar argument dat haar studies en haar werk moeilijk te combineren waren, geen enkel stuk voorbrengt.

Los van de al dan niet bestaande mogelijkheid om zich als werkstudent in te schrijven, brengt verzoekster de overweging niet aan het wankelen dat zij noch een job, noch de moeilijke combineerbaarheid daarvan met studies, heeft aangetoond.

Dat de interne beroepsinstantie geen rekening heeft gehouden met het gegeven dat verzoekster omwille van het talenpakket Italiaans drie bijkomende studiepunten heeft opgenomen, laat zich eenvoudig verklaren door het feit dat verzoekster dit argument niet aan de beroepsinstantie heeft voorgelegd.

Aldus kan aan de beroepsinstantie niet alleen geen motiveringsgebrek worden verweten, het middel is in de huidige stand van de procedure bovendien te beschouwen als nieuw en in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs onontvankelijk.

Ook wat het opleidingsonderdeel ‘Lingüistica española’: *capita selecta*’ betreft, verdient verwerende partij bijval.

Verzoekster heeft dit middel niet aangevoerd bij haar intern beroep; om de hiervoor reeds vermelde reden kan het thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat worden gebracht.

Bovendien en ten overvloede valt het aan verzoekster toe om met de gepaste nauwkeurigheid na te gaan hoe haar studieprogramma is samengesteld. Dat zij er door eigen onzorgvuldigheid pas na de eerste examenkans is achter gekomen dat zij voor een verplicht opleidingsonderdeel de colleges niet heeft bijgewoond en een examenkans heeft gemist, kan niet aan verwerende partij worden verweten en is evenmin een dienstig argument voor de beoordeling van de toekomstige slaagkansen.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Uiteraard staat het de verwerende partij vrij om, nu zij minstens in de huidige procedure kennis heeft genomen van een aantal bijkomende stukken die de beperkte studievoortgang van verzoekster kunnen verklaren, mede in het licht van het zeer beperkte tekort aan de vooropgestelde studievoortgang, het dossier van verzoekster aan een nieuw onderzoek te onderwerpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.513 van 9 november 2018 in de zaak 2018/541

In zake: Anil Haydar TOPAL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Kristof Caluwaert en Alain François
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van 4 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kristof Caluwaert, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Toegepaste Economische Wetenschappen’.

Na de tweede examenkans van dat academiejaar behaalt verzoekster credits ten belope van 40% van de opgenomen studiepunten, ten gevolge waarvan hem de bindende voorwaarde wordt opgelegd dat hij in het volgende academiejaar minstens 75% van de opgenomen studiepunten in een credit moet omzetten.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoeker zich in voor vijf opleidingsonderdelen: ‘Economische vaktaal Frans’, ‘English for Economics’, ‘Fiscaliteit’, ‘Internationale monetaire economie’ en ‘Statistiek II voor de bedrijfseconomische wetenschappen’, en dit ten belope van 24 studiepunten.

Na de tweede examenkans behaalt verzoeker een credit voor de opleidingsonderdelen ‘English for Economics’ (14/20, 3 studiepunten), ‘Economische vaktaal Frans’ (12/20, 3 studiepunten) en ‘Statistiek II voor de bedrijfseconomische wetenschappen’ (12/20, 6 studiepunten). Voor de overige 12 studiepunten behaalt verzoeker geen credit; voor het opleidingsonderdeel (6 studiepunten) is verzoeker ‘afwezig’, voor ‘Fiscaliteit’ (6 studiepunten) is hij ‘gewettigd afwezig’.

Bij de proclamatie, die plaatsvindt op 13 september 2018, wordt aan verzoeker meegedeeld dat hij niet voldoet aan de hem opgelegde bindende voorwaarde, waardoor hij niet opnieuw voor de opleiding kan inschrijven.

Op 19 september 2018 stelt verzoeker het volgende intern beroep in, gericht aan de “voorzitter van de interne beroepscommissie” (voetnoten zijn weggelaten):

“(…)

Verzoeker is studente aan de Vrije Universiteit Brussel, Bachelor TEW.

Deze kan zich niet akkoord verklaren met de beslissing van de Universiteit betreffende de weigering tot inschrijving die opgelegd werd aan verzoeker. [Verzoekster] nam op 13.09.2018 kennis van deze beslissing. (Stuk 1)

Het beroep van verzoeker is gebaseerd op volgende motieven.

1.1. Schending redelijkheids-, zorgvuldigheids- en gelijkheidsbeginsel

In de rechtsleer lezen we dat het bekend is dat bepaalde randvoorwaarden moeten zijn vervuld opdat een persoon behoorlijk (professioneel) kan presteren. De noodzakelijke materiële voorwaarden moeten zijn vervuld en de gezondheid mag het normaal functioneren niet beletten of hinderen. Dit geldt ook voor studenten.

Problemen met de gezondheid kunnen er dan ook toe leiden dat de student niet de studieprestaties kan leveren waartoe hij of zij normaliter wel in staat is.

Het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel nopen de onderwijsinstelling ertoe om overmacht op gepaste wijze in tekening te brengen.

In de rechtspraak lezen we dat het niet kennelijk onredelijk is om een verzoekende partij, aan wie reeds was gemeld dat zij de derde en laatste maal een inschrijving had gekregen, een nieuwe inschrijving te weigeren wanneer de gezondheidsproblemen en de familiale redenen die worden aangehaald om het niet geslaagd zijn te verklaren, door geen enkel stuk worden gestaafd.

Aangezien er in casu verschillende stukken voorliggen die de overmachtssituatie van verzoeker staven, kan op basis van bovenstaande rechtspraak gesteld worden dat de beslissing om [verzoeker] de inschrijving te weigeren kennelijk onredelijk is. (Stuk 2,3)

[Verzoeker] heeft reeds eerder een procedure opgestart bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen in het kader van de terugvordering van [zijn] leerkrediet, aangezien [hij] zoals reeds werd aangetoond door overmacht verschillende credits [niet] heeft kunnen behalen, dit leerkrediet werd ook teruggevorderd.

De vaste rechtspraak van de Raad van State stelt dat het redelijkheidsbeginsel de discretionaire bevoegdheid van een bestuurlijke overheid beperkt enkel doordat het niet duldt dat hetgeen beslist is in kennelijke wanverhouding staat tot de feiten waarop de beslissing is gebaseerd.

Dit is in casu echter het geval, aangezien er duidelijk wordt aangetoond dat er sprake is van een overmachtssituatie. Gezien de eerder vermelde bijzondere omstandigheden en de leeftijd van [verzoeker] is het kennelijk onredelijk om [hem] tot de richting te weigeren,

Dit brengt niet alleen negatieve gevolgen met zich mee op financieel vlak, maar ook op emotioneel vlak.

Hieronder geeft verzoeker zijn bezwaren weer.

Verzoeker had zich afgelopen schooljaar ingeschreven in het tweede semester aan de Vrije Universiteit te Brussel. Verzoeker dacht hij zou kunnen slagen voor die 5 opleidingsonderdelen hoewel hij dagelijks op en af de trein nam en niet doorhad dat de medische problemen in verband met zijn galwegen nog niet over [waren].

Verzoeker werd d.d. 31.03.2018 opgenomen in het ziekenhuis via de spoeddienst. De ambulance kwam verzoeker ophalen waarop hij 2 weken in het ziekenhuis diende te

blijven tijdens de paasvakantie. Deze problematiek zorgt al sinds 2012 ervoor dat verzoeker zijn studies niet kon afmaken, dit wegens herhaaldeijke pijnaanvallen, waardoor verzoeker flauwviel en telkens opnieuw moest afgevoerd worden naar het ziekenhuis. Het feit dat verzoeker zoveel jaren moet verliezen heeft hem ook psychologisch beïnvloed.

Verzoeker heeft bijgevolg nooit de intentie gehad om zijn examens niet af te leggen, zijn overmachtssituatie lag hieraan aan de basis. De universiteit heeft verzoeker na het academiejaar 2016-2017 [een] [studievoortgangsbewakingsmaatregel] gegeven omdat hij niet geslaagd was voor 60% van de ingeschreven studiepunten. Hij diende bijgevolg huidig academiejaar te slagen voor 75% van zijn studiepunten. Verzoeker behaalde in juni 12 van de 24 ingeschreven studiepunten. Zijn overige twee vakken kon verzoeker uiteindelijk niet afleggen wegens zijn overmachtssituatie. Zijn doktersattest van de specialist arts bevestigt inderdaad de overmachtssituatie waarin [verzoeker] verkeerde van 1 september 2017 tot 31 september 2018. Ook tijdens de tweede zittijd was verzoeker bijgevolg niet in de mogelijkheid examens af te leggen zoals werd geattesteerd. (Stuk 2,3)

Dit blijkt tevens uit de correspondentie tussen verzoeker en de universiteit:

[...]

Er wordt door verzoeker duidelijk aangetoond dat er sprake was van een overmachtssituatie en hij bijgevolg niet in staat was zijn examens af te leggen en het nodige studierendement te behalen. Aangezien de gezondheidsproblemen van verzoeker op heden onder controle zijn, houdt niets hem tegen tijdens het academiejaar 2018-2019 een voldoende studierendement te behalen.

De aangewende middelen van de bestreden beslissing staan op geen enkele wijze in verhouding met het beoogde resultaat. Het is ondenkbaar dat een redelijk oordelende overheid, die in dezelfde omstandigheden moet beslissen, dezelfde beslissing zou nemen.

Deze schending van het redelijkheidsbeginsel brengt eveneens een schending van het gelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel met zich mee, is het gelijkheidsbeginsel geschonden wanneer geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel, zoals in casu.

Het redelijkheidsbeginsel is evenzeer nauw verbonden met het zorgvuldigheidsbeginsel. Bij de behandeling van de overheidsaansprakelijkheid zal het gedrag van de overheid immers worden vergeleken met dat van enig andere normaal voorzichtige en redelijk handelende overheid. Wanneer de overheid aldus kennelijk onredelijk heeft gehandeld schendt zij tegelijkertijd de zorgvuldigheidsnorm.

Verzoeker vraagt dan ook op basis van bovenstaande motieven om de studievoortgangsmaatregel die hem werd opgelegd, op te heffen en hem toegang te verlenen in het academiejaar 2018-2019 tot de richting TEW.”

De voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School verwerpt dit intern beroep op 4 oktober 2018 op grond van de volgende motieven:

“(…)

Het verzoekschrift is vanuit verschillende opzichten onontvankelijk.

Het verzoekschrift werd niet per aangetekend schrijven ingediend bij de voorzitter van de interne beroepscommissie prof. dr. [C.B.].

De student heeft zijn verzoekschrift immers per aangetekend schrijven naar ‘Vrije Universiteit Brussel t.a.v. de voorzitter van de interne beroepscommissie’ verstuurd. Uit de aanhef van het verzoekschrift zelf (‘Geachte heren, mevrouw’) blijkt evenmin dat het werd gericht aan de voorzitter van de interne beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen en Solvay Business School, prof. dr. [C.B.]. De student preciseert aldus niet dat zijn beroep is gericht aan de voorzitter van de interne beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het aangetekend schrijven bij een andere faculteit is toegekomen en slechts per toeval de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School heeft bereikt.

Het beroep is dan ook onontvankelijk.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep, aangezien de bestreden beslissing werd ingetrokken.

Standpunt van partijen

Verwerende partij deelt in haar antwoordnota mee dat de bestreden beslissing op 22 oktober 2018 door de voorzitter van de beroepsinstantie werd ingetrokken.

Beoordeling

Verwerende partij deelt als stuk 6 van het administratief dossier een beslissing mee van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Economische en Sociale

Wetenschappen & Solvay Business School van 22 oktober 2018, waarin het volgende wordt overwogen:

“De voorzitter van de interne beroepscommissie beslist dat de onontvankelijkheidsbeslissing van 27.09.2018 wordt ingetrokken. Er wordt zo spoedig mogelijk een nieuwe beslissing genomen en ter kennis gebracht van de student.”

Verzoeker betwist deze intrekingsbeslissing niet en heeft ze ook niet aangevochten met een annulatieberoep bij de Raad.

Het beroep is derhalve zonder voorwerp geworden, en bijgevolg onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een

kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.508 van 9 november 2018 in de zaak 2018/549

In zake: Romina PIRA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Johan Verstraeten
kantoor houdend te 3000 Leuven
Vaartstraat 68-70
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de vicerector studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Simon Claes (*loco* Johan Verstraeten), die verschijnt voor de verzoekende partij en Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Pedagogische wetenschappen’.

Tot het curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Diagnostiek in de orthopedagogische hulpverlening m.i.v. practicum’.

Op dit opleidingsonderdeel behaalt verzoekster een examencijfer van 9/20.

De proclaimatie vindt plaats op 13 september 2018.

Op 20 september 2018 tekent verzoekster tegen het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Diagnostiek in de orthopedagogische hulpverlening m.i.v. practicum’ het volgend intern beroep aan (voetnoten zijn weggelaten):

“(...)

2. Bezwaren

2.0 Algemeen

Het vak waarvan cliënte het behaalde resultaat betwist, betreft het vak “Diagnostiek in de orthopedagogische hulpverlening m.i.v. practicum (B-KUL-P0Q80A)”. Aan het vak worden 8 studiepunten toegekend, waarvan 5 studiepunten aan een college en 3 studiepunten aan een practicum. Het wordt gedoceerd in 53 lesuren, verspreid over twee semesters waarbij 33 uren aan het college en 20 uren aan het practicum worden toegekend. Volgende leerdoelstellingen zijn op het vak van toepassing:

de diagnostische cyclus aan de hand van concrete diagnostiek te doorlopen.

- diagnostische modellen en principes van diagnostische besluitvorming kritisch te bespreken.
- diagnostische vraagstellingen (classificerend, verklaringsgericht, indicerend) te herkennen.
- een diagnostisch scenario uit te werken.
- problemen dimensionaal en categoraal te analyseren.
- problemen op kind-, gezins- en contextniveau te analyseren en deze analyses tot een integratief beeld samen te voegen.
- een integratief beeld te vertalen in indicatiestelling en advies.
- prototypische diagnostische methoden toe te passen, te interpreteren en kritisch te beoordelen.
- gepaste methoden te selecteren voor diagnostiek van leer-, gedrags-, opvoedings- en ontwikkelingsproblemen.
- kritisch kunnen reflecteren over de toepassing van de diagnostische cyclus in concrete casussen.

- gespreksvaardigheden in diverse hulpverleningscontexten toe te passen.

De eindbeoordeling gebeurt op basis van een schriftelijk examen en een practicumopdracht, elk op 10 van de 20 te behalen punten, waarbij een onvoldoende op één van de onderdelen resulteert in een maximale eindscore van 9/20. Bij het behalen van een onvoldoende kunnen studenten het desbetreffend onderdeel herkansen, terwijl de geslaagde deelpunten worden overgedragen naar de september-zittijd. Om toegang te krijgen tot het herkansen van de practicumopdracht is aanwezigheid tijdens de praktische lesmomenten vereist.

Cliënte besloot een eerste maal in te schrijven voor het vak in het academiejaar 2014-2015. Ze behaalde in dit academiejaar een voldoende voor de practicumopdracht doch een onvoldoende voor het schriftelijk examen, hetgeen niet verbeterde in de tweede zittijd. Ook in het daaropvolgend academiejaar 2015-2016¹ schreef cliënte in voor het vak, waarbij ze opnieuw een voldoende haalde voor de practicumopdracht, doch een onvoldoende voor het schriftelijk examen, hetgeen opnieuw niet verbeterde bij de herkansing.

In het academiejaar 2016-2017 schreef cliënte voor een derde maal in voor het desbetreffende vak. Ze behaalde een voldoende op het schriftelijk examen, doch een onvoldoende voor de practicumopdracht. Voor deze inschrijving bekwam cliënte een vrijstelling omwille van persoonlijke redenen, waardoor ze werd beschouwd als een opname van het opleidingsonderdeel.

In het academiejaar 2017-2018 schreef cliënte voor een vierde maal in voor het desbetreffende vak. In deze examenperiode slaagde ze wel voor het schriftelijk examen, doch behaalde ze, tot haar grote verbazing, een onvoldoende op de practicumopdracht, namelijk een 3.75/10. Cliënte woonde het feedbackmoment bij waar haar op zeer summire wijze aanpassingen werden voorgesteld, die werden verwerkt in het portfolio, ingediend tijdens het herkansingsmoment. Ook de doorgevoerde aanpassingen volstonden volgens de examinatoren echter niet, aangezien het portfolio op 13 september 2018 een quitering van 4/10 ontving.

Cliënte meent dat de quitering van 4/10 voor het portfolio, ingediend in dit academiejaar tijdens het herkansingmoment niet in lijn ligt met de eerdere quiteringen die cliënte op haar portfolio ontving, en bijkomend geen afdoende rekening houdt met de herwerking van de ontvangen feedback. Op basis van volgende argumenten vraagt ze U haar werkstuk opnieuw aan een beoordeling te onderwerpen.

2.1.Eerste onderdeel: kritische reflectie m.b.t. diagnostische cyclus

In het eerste onderdeel van het portfolio dienen de studenten te reflecteren over twee sessies waarin de verschillende stappen in de diagnostische cyclus aan de hand van een casus worden aangeleerd. Hierbij wordt van studenten verwacht dat ze een syntheseverslag doornemen en de inhoud ervan aan een kritische reflectie onderwerpen.

In haar portfolio 2014-2015 wijst cliënte op verschillende elementen uit de sessies die haar helpen de leerstof uit de colleges te vatten. Cliënte verwierf inzichten in de fasen en stappen die de diagnostische cyclus bevatten, en leerde hoe externe input te clusteren en uit te werken. Verder formuleert ze een aantal kritische noten bij het syntheseverslag, en beargumenteert deze noten. Zo stelt ze voor om een hypothese (m.b.t. zuurstoftekort) in

het bestand op te nemen, omdat hierin een verklaring kan worden gevonden voor de verdere ontwikkeling van het onderzoekssubject. M.b.t. de indiceringsfase stelt cliënte een typering voor, en geeft aan op basis van welke argumenten deze typering kan worden toegepast op het onderzoekssubject.

In haar portfolio 2015-2016 hanteert cliënte een gelijkaardige werkwijze. Ook hier worden de bekomen inzichten toegelicht, geeft cliënte aan op welke punten de syntheseverslagen overeenkomen met de aangeleerde methodiek en worden kritische reflecties geformuleerd. Cliënte merkt op dat het verslag clusters bepaalt met een zeer specifieke hypothese (namelijk de hypothese “[Autismespectrumstoornis]”) in het achterhoofd, waarbij overige hypotheses onderbelicht werden. Bovendien waren de vastgestelde clusters niet van positieve kenmerken voorzien, terwijl de wetenschappelijke literatuur diversificatie bij clustering aanbeveelt. Cliënte legt nog een link met andere verslagen die ze reeds heeft doorgenomen en met de geraadpleegde wetenschappelijk literatuur.

In haar portfolio van 2017-2018 (versie ingediend in juni) voert ze haar kritische reflectie uit conform de hierboven vermelde en aan haar aangeleerde methodiek. M.b.t. het te analyseren intakeverslag merkt [cliënte] op dat een hypothese (namelijk de hypothese “[Autismespectrumstoornis]”) ontbrak, en geeft aan op basis van welke indicaties deze hypothese in het verslag had kunnen worden gevoegd. Cliënte formuleert een punt van kritiek op de manier waarop het emotioneel welbevinden van het onderzoekssubject werd onderzocht, en stelt een methode (de “Multi-informant methode”) en een schaal (de “ESSEON-R” schaal) voor om een grondigere analyse te kunnen uitvoeren. Tot slot werd een opmerking m.b.t. het gebruik van medicatie geformuleerd.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit eerste onderdeel een quatering van 0.75/2 ontving. Het onderwijszend personeel stelde dat haar eerste reflectie m.b.t. de A.S.S.-hypothese een goed uitgangspunt betrof, dat verdere uitwerking vereiste. In haar tweede reflectie had cliënte de “ESSEON-R schaal” foutief als een “test” omschreven en diende cliënte het gebruik, het belang en de bijhorende kosten toe te lichten om tot een finale kosten-baten analyse te komen. Haar derde reflectie m.b.t. het gebruik van medicatie mocht worden weggelaten.

Cliënte meent dat voormelde feedback grondig en afdoende werd verwerkt in haar portfolio van 2017-2018 (versie ingediend in september). Bij haar eerste reflectie m.b.t. de A.S.S.-hypothese duidt cliënte dat de hypothese het onderzoekssubject en zijn omgeving kan helpen bij zijn latere ontwikkeling. Er worden trainingen en onderzoeken voorgesteld om de hypothese te verifiëren, waarbij de kosten hiervan in rekening worden gebracht. M.b.t. de tweede reflectie corrigeert cliënte haar foutieve omschrijving van de “ESSEON-R schaal” en weegt ze opnieuw de voor- en nadelen van deze methodiek af. Haar derde reflectie werd niet in de finale versie van het portfolio opgenomen.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit (herwerkte) eerste onderdeel een quatering van 1/2 ontving. Hoewel cliënte meent dat ze enerzijds een aantal pertinente reflecties op de te beoordelen sessies had geformuleerd, en ze anderzijds de ontvangen feedback meende grondig te hebben verwerkt (hetgeen duidelijk blijkt uit de verschillende versies van het ingediende portfolio) hebben haar aanpassingen niet geleid tot een merkbaar verschil (slechts 1/4^e van een punt) in quatering.

Bovendien ontving ze tijdens het laatste feedbackmoment opmerkingen over onderdelen die in de vorige sessie niet werden aangehaald. Zo diende ze in beide reflecties een kostenbaten analyse weer te geven m.b.t. de voorgestelde maatregelen, terwijl dit in vorige feedbackmoment enkel over de tweede reflectie werd gesteld. Bovendien voert cliënte in haar tweede reflectie een analyse van de financiële én temporele investeringen, waar het onderwijszend personeel stelt dat ze enkel de aankoopprijs van de voorgestelde maatregelen weerhoudt. Dit blijkt uit volgend citaat:

“De aankoop hiervan is duur tegenover een gesprek dat geen kosten, behalve tijdsinvestering, met zich meebrengt. Ondanks dat ik dit een goede schaal vind, kan ik begrijpen dat deze kosten te hoog worden binnen het onderzoek. Een gesprek met T. lijkt hier een goed alternatief.”

Ze is aldus van mening dat een herbeoordeling van dit eerste onderdeel zich opdringt.

2.2.Tweede onderdeel: reflectie op een intakegesprek en een adviesgesprek

In het tweede onderdeel van het portfolio wordt aan de studenten gevraagd om een intakegesprek en een adviesgesprek te analyseren en te beoordelen. Hierbij is het (onder meer) van belang dat de diagnostische cyclus doorlopen wordt, waarin de hulpvragen en krachten van het onderzoekssubject worden geclusterd, de toegepaste gesprekvaardigheden worden herkend en de gehanteerde methodiek kritisch wordt beoordeeld. Ook dient de student(e) de werkwijze m.b.t. het verlenen van advies te begrijpen, te toetsen aan de eigenschappen van de voorgestelde casus en hierop bedenkingen te formuleren.

In haar portfolio 2014-2015 identificeert en classificeert cliënte de hulpvragen zoals gesteld door de moeder van het onderzoekssubject. De klachten werden door cliënte geclusterd gaande van meest opvallend naar minst opvallend en gelinkt aan de wetenschappelijke literatuur. De gespreksvaardigheden van de hulpverlener worden door cliënte opgeliijst en geduid met voorbeelden uit het gesprek. In haar kritische reflectie merkt cliënte verschillende positieve elementen in de werkwijze van de hulpverlener en duidt ze een punt aan waarop de hulpverlener in het intakegesprek dieper had kunnen doorgaan (namelijk het feit dat het onderzoekssubject op school gepest werd).

M.b.t. het adviesgesprek geeft cliënte de structuur weer zoals gehanteerd door de hulpverlener in de casus en identificeert ze deze opbouw als “divergerend”. Ze ondersteunt de keuze van de hulpverlener om het gesprek aan te vangen in afwezigheid van het onderzoekssubject op basis van argumentatie en formuleert aanbevelingen m.b.t. de reactie van de gesprekspartners. Zowel de voor- als de nadelen van de gehanteerde methodiek worden toegelicht waarbij cliënte ook de door haar geprefereerde werkwijze uiteenzet. Opnieuw worden de gehanteerde gesprekstechnieken opgemerkt en met voorbeelden aangeduid.

In haar portfolio 2015-2016 hanteert cliënte een vergelijkbare werkwijze. De gestelde hulpvragen worden aangeduid en geklassificeerd, de klachten geclusterd in volgorde van belang en cliënte geeft een aantal observaties m.b.t. de thuissituatie van het onderzoekssubject mee. Ook de gehanteerde gesprekstechnieken worden aangeduid en met voorbeelden aangevuld. In haar kritische reflectie wijst cliënte op het belang van het laagdrempelig en doortastend karakter van het intakegesprek, maar duidt ze een aspect (de

emotioneel geladen reacties van het onderzoekssubject) aan waarop verdere diepgang kon worden toegepast. Hierbij werd haar bevinding gekaderd aan de praktische haalbaarheid ervan en aan het belang van het kind.

M.b.t. het adviesgesprek geeft cliënte de structuur weer zoals gehanteerd door de hulpverlener in de casus en identificeert ze deze opbouw als “convergerend”. Ze ondersteunt de keuze van de hulpverlener om het gesprek aan te vangen in afwezigheid van het onderzoekssubject op basis van argumentatie, adviseert alle gesprekspartners te betrekken en formuleert voorstellen om de aandacht van de gesprekspartners vast te houden. Een van de nadelen van de gehanteerde methodiek wordt toegelicht en cliënte stelt zelf op basis van argumentatie een afwijkende aanpak voor. Opnieuw worden de gehanteerde gesprekstechnieken opgemerkt en met voorbeelden aangeduid.

In haar portfolio 2017-2018 (versie ingediend in juni) hanteert cliënte de hierboven omschreven methodiek m.b.t. de hulpvragen, klachten en gespreksvaardigheden, en giet ze haar analyse in een overzichtelijke getrapte structuur. De informatie uit het intakegesprek wordt zo op heldere wijze geordend en gelinkt aan de aangeleerde principes. In haar kritische reflectie wijst cliënte op het gebrek aan overzicht in het gesprek, te wijten aan de overvloed van informatie door de ouders van het onderzoekssubject aangebracht. Cliënte merkt op dat de hulpverlener geen aandacht besteedde aan de protectieve factoren in het dossier en linkt dit punt aan de wetenschappelijke literatuur. Tot slot duidt cliënte een correcte handelswijze van de hulpverlener, met name het kaderen van de vraag van de ouders naar een “label”.

M.b.t. het adviesgesprek geeft cliënte de structuur weer zoals gehanteerd door de hulpverlener in de casus, merkt ze op dat geanticipeerd werd op het feit dat de hulpverlener verschildt van de hulpverlener die het intakegesprek afnam en identificeert ze de opbouw van het gesprek als “convergerend”. T.o.v. de vorige portfolio's is de kritische analyse merkbaar uitgebreider. Cliënte toetst de werkwijze van de hulpverlener grondig aan de feitelijke elementen in het dossier. Zo wordt toegelicht waarom het adviesgesprek aanving in afwezigheid van de ouders van het onderzoekssubject. Ook wijst cliënte op het belang van het begrijpelijk meedelen van onderzoeksresultaten aan de betrokken partijen en geeft aanbevelingen m.b.t. de problemen inzake communicatie tussen onderzoekssubject en zijn ouders op basis van de wetenschappelijke literatuur. Opnieuw worden de gehanteerde gesprekstechnieken opgemerkt en met voorbeelden aangeduid.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit tweede onderdeel een quitering van 2/3 ontving. Het onderwijsend personeel merkte op dat de hulpvragen uit het intakegesprek geformuleerd moesten worden op de wijze zoals de ouders ze hebben gesteld. Cliënte diende haar eerste reflectie bij het intakegesprek verder uit te werken en hierin de nadruk te leggen op de voordelen. De derde reflectie uit het intakegesprek mocht worden weggelaten. Het adviesgesprek had cliënte foutief als “convergerend” aangeduid, waarbij werd opgemerkt dat de hulpverlener de verschillende elementen wel op een convergerende manier behandelt. Deze fout woog op de tweede reflectie. M.b.t. de gespreksvaardigheden had cliënte een van de methodes foutief als “open vragen stellen” beoordeeld, terwijl de hulpverlener gesloten vragen had gesteld.

Cliënte meent opnieuw dat voormelde feedback zorgvuldig werd verwerkt in haar portfolio 2017-2018 (versie ingediend in september). Ze herformuleerde de hulpvragen van het intakegesprek in overeenstemming met de wijze waarop de ouders van het

onderzoekssubject ze hadden gesteld. In haar eerste reflectie bij de intakefase heeft cliënte de voordelen van de methode zoals gehanteerd door de hulpverlener toegeleid. Cliënte heeft haar foutieve classificatie van het adviesgesprek als “convergerend” gecorrigeerd beargumenteerd en de hieraan verbonden voordelen op de casus toegepast. Ook de foutieve beoordeling van een van de gespreksvaardigheden als “open” werd aangepast naar “gesloten” en geduid aan de hand van elementen uit de casus.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit (herwerkte) tweede onderdeel een quatering van 2.25/3 ontving. Hoewel cliënte een aantal foutieve uitgangspunten in haar portfolio corrigeerde en uitvoeriger beargumenteerde, hebben deze aanpassingen opnieuw niet geleid tot een merkbaar verschil (slechts 1/4^e van een punt) in quatering. Dit terwijl cliënte in de versie van juni 2017 een aantal begrippen foutief heeft aangewend, waardoor een correctie hieromtrent zich in de beoordeling zou moeten vertalen.

Ook m.b.t. dit onderdeel ontving cliënte feedback die niet in de vorige bespreking werd aangehaald. M.b.t. de eerste reflectie op het intakegesprek wordt gesteld dat cliënte haar standpunt wijzigt waarbij ze de aandacht verliest voor de nadelen verbonden aan de voorgestelde maatregelen, terwijl in het vorige feedbackmoment gesteld werd dat ze zich juist op deze voordelen moest richten. Over de tweede reflectie wordt gesteld dat de protectieve factoren niet afdoende worden toegepast op de casus, terwijl in het vorige feedbackmoment geen opmerkingen over deze reflectie werden geformuleerd. In de feedback over het adviesgesprek werden de reflecties als goed beoordeeld, hoewel dit niet blijkt uit de quatering. Cliënte zou de feedback m.b.t. de gespreksvaardigheden niet hebben verwerkt, terwijl de aangebrachte wijzigingen duidelijk blijken uit de laatste versie van het portfolio. Tot slot werd de laatste gespreksvaardigheid van cliënte in haar eindversie niet beoordeeld omdat ze juist buiten de woordlimiet zou vallen, doch ze zou wel als correct zijn beoordeeld, hetgeen cliënte als een zeer zware sanctie voorkomt.

Ze is aldus van mening dat een herbeoordeling van dit tweede onderdeel zich opdringt.

2.3.Derde onderdeel: Strategiefase, onderzoeksfase, indiceringsfase

In het derde onderdeel van het portfolio krijgen de studenten drie casussen aangeboden waarop de aangeleerde methodiek in drie fases moet worden toegepast. In de strategefase dienen hypothesen te worden opgesteld en het onderzoeks kader te worden afgebakend. In de onderzoeksfase dienen passende onderzoeks methodes te worden voorgesteld die bijdragen aan het bekomen tot een sluitende diagnose, waarbij de voor- en nadelen van de voorgestelde methode moet worden afgewogen. In de indiceringsfase dienen doeltreffende maatregelen te worden voorgesteld ter behandeling van de gemaakte diagnose, waarbij de parameters uit de desbetreffende casus dienen te worden betrokken.

In haar portfolio van 2014-2015 wijst cliënte in de strategische fase op een hypothese (m.b.t. een gedragsstoornis) die niet was opgenomen in de voorbereidende documenten bij de eerste sessie en koppelt ze deze aan de hulpvraag van de ouders van het onderzoekssubject. Cliënte weerhield ook de directe omgeving als mogelijke oorzaak voor de problemen die in de klachten werden geduid, en toetst deze aan de voorwaarden uit de literatuur die aan een *transactioneel referentiekader* worden toegeschreven. In de onderzoeksfase voert cliënte een kosten-baten analyse uit van de verschillende tests en voorgestelde maatregelen waarbij de focus ligt op het ingrijpend karakter. In de indiceringsfase formuleert cliënte gefundeerde kritiek op het verslag m.b.t. de doelstellingen, het tijdsverloop en de voorgestelde interventies.

In het portfolio van 2015-2016 merkt cliënte in de strategiefase de afwezigheid van onderkennende hypothesen op en duidt ze dit principe aan de hand van de gegevens uit de casus en literatuur. Cliënte heeft de omgevingsfactoren mee in de strategievorming betrokken en een bijkomende hypothese aangereikt (m.b.t. een traumatische ervaring). In de onderzoeksfase voert cliënte een kosten-baten analyse uit van de voorgestelde testmethodes. De keuze voor videoanalyse wordt ondersteund terwijl het tijdsverloop kritisch wordt geanalyseerd. In de indiceringsfase toetst cliënte de beschikbare documenten aan de wetenschappelijke literatuur en stelt voor om de doelen per interventie schematisch weer te geven en te evalueren.

In het portfolio 2017-2018 (versie ingediend in juni) ondersteunt cliënte in de strategiefase het wetenschappelijk kader waarmee het verslag werd onderbouwd, en de verwijzingen naar de probleemanalyse. Verder bewist ze de noodzaak om een van de hypotheses op te nemen en linkt de omgevingsfactoren aan een *transactioneel referentiekader*. In de onderzoeksfase worden de voorgestelde maatregelen aan een kosten-baten analyse onderworpen, waarbij de voorgestelde gedragsanalyses als *niet-ingrijpend* worden beoordeeld en gewaarschuwd wordt voor *confirmation bias* bij de observaties. Ook werd gewezen op de afwezigheid van een onderzoeksplan ter concretisering van de begrippen en de gevoeligheden die gepaard gaan met het gebruik van videomateriaal. In de indiceringsfase wijst cliënte op het gebrek aan protectieve factoren in de beschikbare documentatie, de doelstelling die duidelijk naar voren komt, de gemaakte kosten-baten analyse en het in rekening brengen van de omgevingsfactoren.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit derde onderdeel een quoterig van 3.25/12 ontving. Het onderwijzend personeel merkte op dat de eerste reflectie van cliënte bij de strategiefase (waarvoor 1 van de 4 te behalen punten werd toegekend) grondiger diende te worden uitgewerkt met voorbeelden uit de casus en focus op het onderzoekssubject. In haar tweede reflectie gebruikte cliënte een verkeerde term en reflecteerde ze niet voldoende over de orthopedagoge. De derde reflectie werd als een goed thema beoordeeld, maar vereiste eveneens grondigere uitwerking. Voor haar reflecties over de onderzoeksfase ontving cliënte 2 van de 4 te behalen punten. Ze diende het eerste thema in haar eerste reflectie uit te werken, hierop te concluderen en een methode te laten vallen. De tweede reflectie behoefde uitwerking en de derde reflectie genoot onvoldoende analyse. Voor haar reflecties in de integratiefase ontving cliënte slechts 0.25 van de vier te behalen punten. In haar eerste reflectie had ze niet de opdracht gevolgd, de tweede reflectie diende te worden uitgewerkt en ook het thema van de derde reflectie behoefde verdere uitwerking.

Cliënte meent opnieuw dat voormalde feedback zorgvuldig werd verwerkt in haar portfolio 2017-2018 (versie ingediend in september). M.b.t. de strategiefase werd het eerste thema uitgewerkt met focus op het belang van het onderzoekssubject en met verwijzing naar een voorbeeld uit de casus. In de tweede reflectie corrigeerde cliënte de foutief gehanteerde terminologie en verplaatste ze de focus naar de orthopedagoge uit de casus. De derde reflectie werd grondiger uitgewerkt, met nadruk op het belang van het onderzoekssubject. In de onderzoeksfase schrapte cliënte de verwijzing naar de multi-informant methode en richtte haar analyse op de testmethodes die werden gekozen voor de “wassituatie” uit de casus. In haar derde reflectie corrigeert cliënte haar foutief gebruik van de gehanteerde begrippen en wijzigt haar suggesties. In de indiceringsfase wijzigde cliënte haar eerste reflectie volledig teneinde beter aan de opdracht te beantwoorden. In de tweede reflectie

wordt de inhoud van de gestelde doelen besproken en aan de casus getoetst. In de derde reflectie verplaatste cliënte haar focus naar de schoolomgeving.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit (herwerkte) derde onderdeel een quitering van 3/12 ontving. Hoewel cliënte een aantal foutieve uitgangspunten in haar portfolio corrigeerde en uitvoeriger argumenteerde, hebben de aanpassingen in dit onderdeel zelfs geleid tot een *afname in de quitering*. Dit terwijl cliënte meent de richtlijnen zoals uiteengezet in het eerste feedbackmoment te hebben opgevolgd.

Ook m.b.t. dit onderdeel ontving cliënte feedback die niet in de vorige bespreking werd aangehaald. M.b.t. de strategiefase wordt op het feedbackmoment voor de eerste reflectie in algemene bewoordingen een gebrek aan structuur opgemerkt, maar geeft het onderwijdend personeel wel toe dat cliënte de gevraagde voorbeelden had vermeld en haarredenering begreep na toelichting. Verder werd gesteld dat cliënte de voordelen voor het onderzoekssubject moet beschrijven, hetgeen werd uitgevoerd en blijkt uit volgend citaat:

“Dit is van groot belang voor de cliënt zelf, hoe beter de hypothesen afstemmen op de hulpvragen en hoe concreter ze geformuleerd zijn das te beter. De juiste hypothese stellen is belangrijk voor de verdere behandeling en advies van de cliënt. Een voorbeeld uit de casus is waar de orthopedagooge de hypothese ‘moeder heeft een actuele psychotische episode’ opstelt.”

In de onderzoeksfase wordt op het feedbackmoment over de eerste reflectie gesteld dat cliënte haar kosten-baten analyse enkel uitvoert m.b.t. de kostprijs van de maatregelen, terwijl cliënte in haar analyse omtrent de keuze van de orthopedagooge voor de Sensory Profile Checklist het volgende opmerkt:

“Op deze manier bespaart ze tijd om een test af te nemen en te scoren, bovendien heeft ze op deze manier ook naar de tijdkost van de begeleiders gekeken om een onderzoek op een zo weinig mogelijk belastende manier te doen. Daarnaast houdt ze binnen haar onderzoek ook rekening met de betrouwbaarheid en validiteit van de onderzoeks middelen. Merendeel voldoet ze aan de ecologische validiteit, waarbij ze de observaties laat plaatsvinden in de natuurlijk omgeving van de cliënt.”

Het onderwijdend personeel stelt dat het voorbeeld van cliënte m.b.t. teamvergaderingen niet aansluit bij haar kosten-baten analyse, terwijl deze teamvergadering juist als een van de kostenbesparende onderzoeks middelen wordt aangeduid. Hierop geeft het onderwijdend personeel tijdens het feedbackmoment toe dat cliënte haar bevindingen niet foutief zijn maar onduidelijk geformuleerd, hetgeen bezwaarlijk gelijkgesteld kan worden met een foutief uitgangspunt, doch opnieuw niet leidt tot een gunstige quitering.

In de derde reflectie in de onderzoeksfase wordt het observeren door collega's als *beter uitgewerkt dan vorige keer* beoordeeld, doch cliënte geniet een afname in quitering voor haar analyse hieromtrent. Een betere uitwerking dient zich volgens cliënte te vertalen in de beoordeling.

Over de induceringsfase merkt het onderwijdend personeel dat het minimaal aantal van 800 woorden niet behaald werd, en bij de tweede reflectie van cliënte wordt gesteld dat ze het thema omgeving te weinig aan de casus koppelt. Nochtans linkt cliënte het hoofddoel aan

de beperking van het onderzoekssubject, bespreekt ze de moeilijke thuissituatie waarvoor geen doel werd opgesteld en de impact hiervan. Het niet behalen van het minimumaantal woorden lijkt zeer repressief te worden gesanctioneerd.

Ze is aldus van mening dat een herbeoordeling van dit derde onderdeel zich opdringt.

2.4. Vierde onderdeel: algemene kritische reflectie

In het laatste onderdeel van het portfolio wordt de student(e) geacht de totstandkoming van het werkstuk en de hierbij verworven inzichten toe te lichten.

In haar portfolio van 2014-2015 duidt cliënte de wijze waarop ze vertrouwd raakte met het diagnostisch proces, omschrijft ze het belang van verschillende invalshoeken bij het oplossen van de aan haar aangeboden casuïstiek en geeft ze aan dat zowel theorie als intuïtie belangrijke hulpmiddelen vormen bij het redigeren van haar werkstuk. Cliënte reikte positieve punten aan zowel als punten waarop het practicum verbetering kan genieten. Deze bevindingen werden *in globo* hernomen in het portfolio van 2015-2016.

In haar portfolio van 2017-2018 (versie ingediend in juni) deelt cliënte haar eindreflecties op in meerwaarde, knelpunten en persoonlijke leer- en werkpunten. In het eerste punt wordt het nut van de diagnostische cyclus voor hulpverleners geduid aan de hand van persoonlijke ervaringen, waarbij cliënte opmerkt dat ze de stappen van het proces vlotter kan doorlopen. Ze wijst op het tijdrovend karakter van het proces, en toont aan de hand van een voorbeeld aan dat het niet in alle situaties kan worden gebruikt. Cliënte eindigt met een aantal punten van zelfreflectie, waarbij haar eigen werkmethode en bevindingen werden toegelicht.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit vierde onderdeel een quatering van 1.5/3 ontving. Haar reflecties werden als *te theoretisch* omschreven en de door haar aangehaalde knelpunten zouden louter een *buikgevoel* omschrijven. De nieuwe inzichten die cliënte bekwam werden *te vaag* omschreven en de vermelde werkpunten zouden niet afdoende op het diagnostisch proces gericht zijn.

Cliënte meent opnieuw dat voormalde feedback zorgvuldig werd verwerkt in haar portfolio 2017-2018 (versie ingediend in september). Ze heeft de onderverdeling van haar eindreflectie behouden, doch een aantal beduidende aanpassingen uitgevoerd. Cliënte stelde dat positieve kenmerken in het intakeverslag haar hielpen om concrete aanbevelingen te formuleren, de methodologie van het diagnostisch proces de nodige structuur bood om casuïstiek te behandelen en ze erkende het nut van een consistente aanpak. Het tijdsintensieve karakter van het proces werd geduid aan de hand van persoonlijke ervaringen en de persoonlijke werkpunten werden door cliënte concreter geformuleerd.

Tijdens het feedbackmoment hoorde cliënte dat dit (herwerkte) vierde onderdeel een quatering van 1.75/3 ontving. Opnieuw kan aldus worden opgemerkt dat het verwerken van de aangeboden feedback cliënte slechts 0.25 van een punt heeft opgeleverd. Opnieuw werd tijdens het feedbackmoment gewezen op het gebrek aan concrete voorbeelden, terwijl cliënte haar reflecties herhaaldelijk koppelde aan haar werkvaring als leerkracht in het buitengewoon onderwijs en als begeleider in de leefgroep van Centrum Ganspoel. Concreet wijst ze op volgende passages:

“Wel heb ik al vaak ondervonden wat het belang is van diagnostisch onderzoek wanneer de terugkoppeling wordt gemaakt naar de betrokken leerkrachten/begeleiders van een kind.”

“Een collega kan makkelijk verder bouwen doordat er een consistente aanpak is. Dit heb ik ook gemerkt tijdens de sessies in vogelvlucht”

“Zo een situatie heeft vorig jaar plaatsgevonden toen ik een vervanging deed als leerkracht in de 3^e graad ASO/TSO. Er was een leerlinge die dringend een slaapplaats nodig had wegens problemen thuis. Op deze moment heb je dan geen tijd om eerst een diagnostisch onderzoek te voeren alvorens je gaat beslissen om dit kind thuis weg te halen. De leerlingenbegeleidster heeft dan ook onmiddellijk met het CLB gehandeld en binnen de 2 dagen hadden ze een oplossing voor deze leerling gevonden.”

“Ik heb dit jaar gemerkt dat het soms moeilijker is om verder te denken dan je eerste gedacht. Zo stelde ik bij de sessies onder de loep vaak dezelfde hypothesen als vorig jaar op.”

“Doordat ik in het werkveld sta, kan ik de meerwaarde van deze practica beter inzien. Ik merk dat het mij een grote stap vooruit heeft geholpen doordat ik zelf ook kritisch durf kijken naar verslagen van mijn collega’s. Ik heb een goed contact met de orthopedagoog binnen de leefgroep en het onderwijs en ik merk ook dat ze mij de kans biedt om soms zelf dingen uit te werken voor de kinderen. We zouden hier dan kunnen spreken dat ik soms een mini-cyclus doorloop, waarbij ik ga kijken wat het kind nodig heeft en of een mogelijke ‘interventie’ een oplossing kan bieden door dit een tijd uit te proberen.

(...)

Zo hebben wij bijvoorbeeld ook een wassituatie aangepast voor een kind binnen de leefgroep, was er onaanvaardbaar gedrag binnen de leefgroep en heb ik op een speelse manier gedragsregels uitgewerkt en opgesteld.”

Zowel de knelpunten als de werkpunten werden als “ok” beoordeeld, maar opnieuw wijst het onderwijzend personeel op een gebrek aan voorbeelden, waarvoor naar *supra* kan worden verwezen. Tijdens het feedbackmoment stelt een van de begeleiders zelfs uitdrukkelijk dat ze *meer punten zou hebben gegeven op dit onderdeel*, hetgeen cliënte uiteraard zeer sterk betreurt, gelet op de verregaande gevolgen van haar quatering.

2.5.Besluit

Uit de bijgebrachte portfolio’s blijkt dat de kwaliteit van de reflecties zoals uiteengezet door cliënte toenam, hoewel deze toename niet valt op te merken in de quatering. Waar cliënte in de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016 een voldoende haalde op haar portfolio, wijzigde dit resultaat naar een onvoldoende in academiejaar 2017-2018, terwijl de kwaliteit van haar reflecties geen gelijkaardige achteruitgang kende. Cliënte meent uit dit verloop te besluiten dat haar portfolio van 2017-2018 op erg afwijkende wijze werd beoordeeld t.o.v. haar vorige werk, hetgeen haar als zeer verrassend voorkomt. Cliënte beoogde immers ook dit academiejaar een kwalitatief werk in te dienen om een credit te behalen, en heeft haar methode gestoeld op de beoordelingen die ze in de vorige jaren mocht ontvangen.

Van een normale maar zorgvuldige onderwijsinstelling mag continuïteit in de beoordeling van de studieresultaten van haar studenten verwacht worden. Studenten die een credit

wensen te behalen dienen immers duidelijk te worden geïnformeerd over de wijze en modaliteiten waarop dit credit behaald kan worden. Studenten die bepaalde vakken herkansen steunen op eerdere beoordelingen die ze voor hetzelfde werk mochten ontvangen en pogen deze feedback te verwerken in hun herkansing om eraan tegemoet te komen. De onderwijsinstelling lijkt haar beoordeling in het desbetreffende vak in dit dossier op dermate te hebben gewijzigd, dat aan studenten rechtszekerheid wordt ontnomen om een credit voor het vak te halen.

Cliënte vraagt op basis van voorgaande argumenten om haar portfolio 2017-2018 opnieuw aan een beoordeling te onderwerpen, in deze beoordeling vast te stellen dat deze portfolio afdoende elementen bevat om hiervoor een voldoende quotering te bepalen, en op basis van deze voldoende quotering zowel haar eindresultaat voor het vak met nummer P0Q80A als de weigeringsbeslissing op grond van het herhaaldelijk niet slagen voor het opleidingsonderdeel te hervormen.”

Na verzoekster te hebben gehoord, beslist de interne beroepsinstantie om het beroep ongegrond te verklaren, en dit op basis van de volgende overwegingen:

“Uw argumenten

In uw brief en tijdens het gesprek stelde u dat de eindbeoordeling van het opleidingsonderdeel gebeurt op basis van een schriftelijk examen en een practicumopdracht, elk op 10 van de 20 te behalen punten, waarbij een onvoldoende op één van de onderdelen resulteert in een maximale eindscore van 9/20. In 2014-2015 en 2015-2016 behaalde u een voldoende voor de practicumopdracht en een onvoldoende voor het schriftelijk examen. In 2016-2017 en 2017-2018 behaalde u een voldoende voor het examen en een onvoldoende voor de practicumopdracht. Na een 3.75/10 te hebben behaald voor het portfolio in de examenperiode van juni, behaalde u in september een 4/10.

Het portfolio bestaat uit 4 onderdelen.

Eerste onderdeel: kritische reflectie m.b.t. diagnostische cyclus

U ontving een quotering van 1/2 voor dit onderdeel. Hoewel u van mening was dat u de ontvangen feedback van juni grondig had verwerkt, zag u dit niet terug in de quotering (1/4^e van een punt). Bovendien ontving u tijdens het laatste feedbackmoment opmerkingen over onderdelen die in de vorige sessie niet werden aangehaald. Zo diende u in beide reflecties een kosten-baten analyse weer te geven m.b.t. de voorgestelde maatregelen, terwijl dit in het vorige feedbackmoment enkel over de tweede reflectie werd gesteld. Bovendien voerde u in uw tweede reflectie een analyse van de financiële én temporele investeringen, waar het onderwijszend personeel stelt dat u enkel de aankoopprijs van de voorgestelde maatregelen weerhoudt.

Tweede onderdeel: reflectie op een intakegesprek en een adviesgesprek

Opnieuw meent u dat de ontvangen feedback van juni zorgvuldig werd verwerkt in uw portfolio van september. U herformuleerde de hulpvragen van het intakegesprek in overeenstemming met de wijze waarop de ouders van het onderzoekssubject ze hadden gesteld. In uw eerste reflectie bij de intakefase heeft u de voordelen van de methode zoals

gehanteerd door de hulpverlener toegelicht. U heeft uw foutieve classificatie van het adviesgesprek als ‘convergerend’ gecorrigeerd beargumenteerd en de hieraan verbonden voordelen op de casus toegepast. Ook de foutieve beoordeling van een van de gespreksvaardigheden als ‘open’ werd aangepast naar ‘gesloten’ en geduid aan de hand van elementen uit de casus.

Ook m.b.t. dit onderdeel ontving u feedback die niet in de vorige bespreking werd aangehaald.

M.b.t. de eerste reflectie op het intakegesprek werd gesteld dat u uw standpunt wijzigde waarbij u de aandacht verloor voor de nadelen verbonden aan de voorgestelde maatregelen, terwijl in het vorige feedbackmoment gesteld werd dat u zich juist op deze voordelen moest richten. Over de tweede reflectie werd gesteld dat de protectieve factoren niet afdoende werden toegepast op de casus, terwijl in het vorige feedbackmoment geen opmerkingen over deze reflectie werden geformuleerd. In de feedback over het adviesgesprek werden de reflecties als goed beoordeeld, hoewel dit niet blijkt uit de quatering. U zou de feedback m.b.t. de gespreksvaardigheden niet hebben verwerkt, terwijl de aangebrachte wijzigingen duidelijk blijken uit de laatste versie van het portfolio. Tot slot werd de laatste gespreksvaardigheid in de eindversie niet beoordeeld omdat ze juist buiten de woordlimiet zou vallen, doch ze zou wel als correct zijn beoordeeld, hetgeen u als een zeer zware sanctie voorkomt.

Derde onderdeel: strategiefase, onderzoeksfase, indiceringsfase

Tijdens het feedbackmoment hoorde u dat dit (herwerkte) derde onderdeel een quatering van 3/12 ontving. Hoewel u een aantal foutieve uitgangspunten in uw portfolio corrigeerde en uitvoeriger bearugmenteerde, hebben de aanpassingen in dit onderdeel zelfs geleid tot een afname in de quatering. Dit terwijl u meent de richtlijnen zoals uiteengezet in het eerste feedbackmoment te hebben opgevolgd. Ook m.b.t. dit onderdeel ontving u feedback die niet in de vorige bespreking werd aangehaald. Hier gaf u ook nog mee dat het onderwijsend personeel enkele passages uit het werk beter begreep na toelichting door u op het feedbackgesprek.

Over de indiceringsfase merkte het onderwijsend personeel dat het minimumaantal van 800 woorden niet behaald werd, en bij uw tweede reflectie werd gesteld dat u het thema omgeving te weinig aan de casus koppelde. Nochtans linkte u het hoofddoel aan de beperking van het onderzoekssubject, besprak u de moeilijke thuissituatie waarvoor geen doel werd opgesteld en de impact hiervan. Het niet behalen van het minimumaantal woorden lijkt zeer repressief te worden gesanctioneerd.

Vierde onderdeel: algemene kritische reflectie

In juni ontving u voor dit onderdeel 1.5/3. Na het verwerken van de feedback ontving u in september 1.75/3.

U meent opnieuw dat de feedback zorgvuldig werd verwerkt in uw portfolio van september. U heeft de onderverdeling van uw eindreflectie behouden, doch een aantal beduidende aanpassingen uitgevoerd. Net als in juni werd tijdens het feedbackmoment gewezen op het gebrek aan concrete voorbeelden, terwijl u de reflecties herhaaldelijk koppelde aan uw werkervaring als leerkracht in het buitengewoon onderwijs en als begeleider in de leefgroep van Centrum Ganspoel.

In uw besluit stelt u dat uit de bijgebrachte portfolio's blijkt dat de kwaliteit van de reflecties toenam, hoewel deze toename niet valt op te merken in de quatering. Waar u in de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016 een voldoende haalde op uw portfolio, wijzigde dit resultaat naar een onvoldoende in academiejaar 2017-2018, terwijl de kwaliteit van uw reflecties geen gelijkaardige achteruitgang kende. U meent uit dit

verloop te besluiten dat uw portfolio van 2017-2018 op erg afwijkende wijze werd beoordeeld t.o.v. uw vorige werk, hetgeen u als zeer verrassend voorkomt. U beoogde immers ook dit academiejaar een kwalitatief werk in te dienen om een credit te behalen, en heeft uw methode gestoeld op de beoordelingen die u in de vorige jaren mocht ontvangen.

Motivering door de faculteit

In opvolging van uw beroep heb ik motivering opgevraagd bij de faculteit.

Voor dit opleidingsonderdeel behaalde u volgende scores:

Academiejaar	junizittijd		septemberzittijd	
OLA	Practicum	Examen	Practicum	Examen
2014-2015	7/10	4/10	(punt overgedragen)	2,5/10
2015-2016	NA	4,5/10	5/10	3/10
2016-2017	2/10	5,25/10	3,5/10	(punt overgedragen)
2017-2018	3,75/10	4,65/10	4/10	6,25/10

Het practicum bestaat uit vier onderdelen. Voor elk onderdeel moet een opdracht (vaak een reflectie) gemaakt worden, die opgenomen wordt in het portfolio. De vier onderdelen zijn:

1. Twee sessies ‘in vogelvlucht’, waarin het diagnostisch proces van een casus die doorlopen werd op PraxisP (het facultair praktijkcentrum), toegelicht wordt. De opdracht is een kritische reflectie op het doorlopen diagnostisch proces.
2. Twee observaties op PraxisP: de studenten observeren elk één intakegesprek en één adviesgesprek op PraxisP en maken daarbij telkens een opdracht.
3. Drie sessies ‘onder de loep’, waarbij de drie middelste fasen van het diagnostisch proces in detail bestudeerd worden aan de hand van casuïstiek. De opdrachten zijn telkens kritische reflecties op de manier waarop de orthopedagoog die de casus behandelde, de betreffende fase van het proces doorlopen heeft.
4. Drie sessies gespreksvaardigheden, waarin de student concrete gespreksvaardigheden inoefent. Bij elke sessie hoort een reflectie, die beoordeeld wordt met een Pass/Fail. De coördinatie van dit onderdeel van het practicum en de beoordeling van de reflecties worden verzorgd door andere assistenten en onderzoekers van onze onderzoeksinstelling (Gezins- en Orthopedagogiek).

De casuïstiek die gebruikt wordt in de onderdelen 1 en 3, wordt elk academiejaar (gedeeltelijk) vernieuwd. Het gebeurt dus nooit dat twee jaar na elkaar precies dezelfde casussen behandeld worden.

De criteria voor de beoordeling worden elk academiejaar opnieuw geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De laatste jaren zijn slechts kleine aanpassingen gedaan. Wel werd dit academiejaar de verdeling van de punten op de verschillende onderdelen van het portfolio aangepast. De onderdelen ‘Diagnostische cyclus in vogelvlucht’ (van 1,5 naar 1 op 10), ‘Observaties op PraxisP’ (van 2 naar 1,5 op 10) en ‘Algemene kritische reflectie’ (van 2 naar 1,5/10) kregen iets minder gewicht; het onderdeel ‘Drie fasen onder de loep’ kreeg

meer gewicht (van 4,5 naar 6/10). Deze aanpassing werd doorgevoerd omdat de practicumssessies ‘onder de loep’ doorwegen in het geheel van de sessies én omdat in de sessies veel aandacht besteed wordt aan de diagnostische processen bij de verschillende casussen, zodat we voor deze onderdelen meer diepgaande reflecties verwachten.

Bij het begin van het academiejaar werden zowel de praktische informatie over de practica als de richtlijnen m.b.t. het portfolio aan de studenten meegeleerd, dit zowel mondeling in de introducties (met weblecture op Toledo), via een PowerPoint op Toledo en via een document ‘Richtlijnen m.b.t. het portfolio’ op Toledo. Vermits de opdrachten voor het portfolio veelal kritische reflecties zijn, wordt in het document ‘Richtlijnen m.b.t. het portfolio’ uitgebreid aandacht besteed aan wat er precies verwacht wordt van een kritische reflectie en hoe je als student tot een kritische reflectie kan komen.

Indien een portfolio door één van de assistenten als onvoldoende wordt beoordeeld, dan wordt dit altijd ook door de andere assistent beoordeeld. Alleen indien beide assistenten tot een onvoldoende komen, krijgt de student een onvoldoende voor het portfolio. De coördinator van het vak neemt de finale beslissing (op basis van beide beoordelingen). Dit was ook het geval in academiejaar 2017-2018. In de septemberzittijd werden de portfolio's ganonimiseerd door de assistenten doorgegeven.

Studenten kregen de mogelijkheid om voor onderdeel 1 een voorlopige versie in te dienen. Dit was niet verplicht, maar wie tijdig indiende (11/12/2017) kreeg bij het begin van het 2de semester schriftelijk feedback. Deze feedback is vaak ook zinvol m.b.t. de rest van het portfolio. U diende geen voorlopige versie in waardoor u een kans op feedback liet liggen.

Over het eerste onderdeel

Uw opmerking over de kosten-batenanalyse klopt niet helemaal. U maakte in de septemberzittijd immers wél een (beperkte) kosten-batenanalyse in de eerste reflectie, dus dat was niet de feedback. De docenten stelden echter dat de kosten voor het voorgestelde onderzoek verkeerd werden ingeschat.

Over uw opmerking i.v.m. de financiële en temporele investeringen stellen de docenten dat van het besproken instrument (ESSEON-R) alleen de financiële kost wordt genoemd. Van het gesprek, dat als alternatief wordt geformuleerd, wordt de tijdsinvestering als kost genoemd. Als u het heeft over de ‘kosten die te hoog worden binnen het onderzoek’, gaat het dus alleen over de financiële kosten.

Over het tweede onderdeel

U herformuleerde de hulpvragen van het intakegesprek in overeenstemming met de wijze waarop de ouders van het onderzoekssubject ze hadden gesteld. Dit leverde u iets meer punten op, maar dit gedeelte was maar een klein stuk van het tweede onderdeel.

Uw eerste reflectie was, net zoals in de juni-versie, veel te weinig uitgewerkt. De feedback was toen dat u moest uitwerken hoe u de voordelen van deze aanpak kon benutten maar tegelijkertijd de nadelen zoveel als mogelijk kon vermijden. Dit heeft u niet gedaan: u heeft de aanpak nu als volledig positief beoordeeld en de nadelen zelfs niet meer beschreven.

De gespreksvaardigheden m.b.t. het intakegesprek waren zowel in de junizittijd als in de septemberzittijd goed. Maar bij een andere gespreksvaardigheid (gevoelsreflectie) werd niets gedaan met de feedback, en het voorbeeld van een derde gespreksvaardigheid viel dit keer (anders dan in de vorige versie) buiten de woordlimiet. Dit is conform de richtlijnen die op Toledo staan ('richtlijnen m.b.t. het portfolio').

Over het derde onderdeel

Het klopt dat u voor dit onderdeel in de septemberzittijd 3/12 kreeg en in de junizittijd 3.25/12. De richtlijnen uit het eerste feedbackmoment werden echter onvoldoende opgevolgd en het gebeurde ook dat de 'nieuwe' reflectie zwakker was dan de vorige. Voor het eerste onderdeel (strategiefase) en het derde onderdeel (integratie- en aanbevelingsfase) bleven uw punten hetzelfde; voor het tweede onderdeel (onderzoeksfase) zakte uw punt met 0,25.

In de eerste reflectie van de strategiefase was de structuur zoek zodat de reflectie niet goed te volgen was. Ten opzichte van uw eerste versie had u een stukje met voorbeelden toegevoegd die echter in de tekst niet aansloten bij uw 'stellingen'. Tijdens het feedbackmoment heeft u verduidelijkt wat u precies bedoelde en toonde u ook welke voorbeelden bij welke 'stelling' hoorden. Op die manier werd hetgeen u op papier had gezet wel iets duidelijker voor de assistenten, maar inhoudelijk bleef het onvoldoende. De belangrijkste feedback op uw eerste versie was dat u moest proberen te verduidelijken waarom het van belang is om hypothesen te verantwoorden. Dit werd ook in de tweede versie niet gedaan.

Over de eerste reflectie uit de onderzoeksfase stellen de docenten dat u beargumenteerde dat u het goed vindt dat er gedragsanalyses, observaties en teamvergaderingen gebruikt worden om een bepaalde hypothese te onderzoeken, aangezien deze onderzoeks middelen een 'minimale kost' hebben. U dacht hierbij alleen aan de financiële kost, want tegenover deze onderzoeks middelen zet u 'te dure tests'. In het feedbackmoment werd aangegeven dat een teamvergadering wél een grote 'kost' kan zijn, want tijdsintensief. En dit voorbeeld staat dus niet uw stelling dat de orthopedagoog middelen heeft gevonden die 'geen grote kost vragen'. In de vorige versie was deze reflectie iets beter, omdat u daar de financiële kost wél duidelijker tegenover de inspanningen van het team afzette.

Het niet behalen van het minimumaantal woorden wordt op zich niet gesanctioneerd, maar studenten worden wel gewaarschuwd: als je minder dan 800 woorden schrijft, is je reflectie wellicht niet diepgaand genoeg en is de kwaliteit van de reflecties minder goed. Dat blijkt ook uit uw reflecties, vooral in het derde deel (de indicatie- en aanbevelingsfase). Die zijn alle onvoldoende omdat u haast niet reflecteerde. U gaf een opsomming, maakte te weinig concreet, wierp een idee op maar werkte dit niet verder uit, u nam geen standpunt in, nam haast letterlijk over wat er in de casus beschreven staat en voegde daar nog een tweetal zinnetjes aan toe.

In verband met de tweede reflectie: één van de punten van feedback was dat u het belang van het betrekken van de omgeving in de interventies onvoldoende aantoonde voor deze casus (niet dat u het thema 'omgeving' te weinig aan de casus koppelde). Dit hield u vooral theoretisch. De impact die de thuissituatie op E. heeft, werd alleen benoemd maar niet uitgewerkt.

Over het vierde onderdeel

U heeft hier enkele aanpassingen doorgevoerd naar aanleiding van de feedback van juni, maar die leidden nauwelijks tot een verbetering van het resultaat.

Het grootste werkpunt in juni was dat u bij het onderdeeltje ‘meerwaarde’ te algemeen en theoretisch bleef, en dit bleef ook de kritiek bij uw herwerkte versie. Het onderdeeltje over de knelpunten was in de versie van de juni-zittijd al goed genoeg. In het onderdeeltje ‘leer- en werkpunten’ was de feedback dat u te vaag bleef in wat u precies bijgeleerd had. In de versie van de september-zittijd was dit deeltje nog steeds beperkt, maar voldoende. De werkpunten waren in de juni-versie onvoldoende met betrekking tot het werken met de diagnostische cyclus; in de september-versie waren ze dan weer te weinig duidelijk.

Wat betreft het ontbreken van concrete voorbeelden stellen de docenten dat u in uw reflectie inderdaad voorbeelden geeft vanuit uw werkervaring, maar vaak zijn deze onvoldoende concreet. Zo stelde u dat u in Ganspoel ondervonden had ‘dat het belang van aanbevelingen en rekening houden met de omgeving een heel belangrijke rol speelt’ maar u maakte dit niet concreet. Verschillende van uw voorbeelden zijn generiek geformuleerd, onvoldoende uitgewerkt.

De faculteit concludeert dat de kwaliteit van het portfolio over het algemeen niet veel beter was dan het portfolio dat u in de juni-zittijd indiende. U heeft op bepaalde punten zeker aanpassingen doorgevoerd, maar die leidden niet altijd tot een beter resultaat (zelfs op een onderdeel tot een slechter resultaat). Die minimale vooruitgang weerspiegelt zich in het cijfer dat u uiteindelijk gekregen heeft.

Het klopt ook dat u in september feedback kreeg die u in juni niet kreeg. Bij feedback op een portfolio wordt niet elk aan te passen punt besproken. Gewoonlijk worden hoofdlijnen van advies toegelicht, om de studenten de kans te geven het portfolio zelfstandig te herwerken. En als bijkomende stukjes geschreven worden in een portfolio, of als stukjes vervangen worden, is het vanzelfsprekend dat ook extra feedback (werkpunten) kan gegeven worden. Daarnaast is het zo dat u de werkpunten die u na de junizittijd wél gekregen heeft, lang niet allemaal verwerkt heeft in uw portfolio voor de septemberzittijd.

Mijn beslissing

Zorgvuldig heb ik uw argumentatie en die van de faculteit onderzocht.

Het traject dat u heeft doorlopen voor dit opleidingsonderdeel kan als ongelukkig beschouwd worden. U slaagde in totaal tweemaal op beide delen, maar nooit in eenzelfde academiejaar, terwijl dit wel verplicht is om een credit te behalen. Het feit dat u in het verleden wel slaagde voor het portfolio en nu niet, kan verklaard worden door de verschuiving van punten binnen het evaluatieschema. Dit is niet onredelijk en dus zal ik me concentreren op het portfolio van 17-18.

Het feit dat u in september feedback kreeg die u in juni niet kreeg, betekent niet noodzakelijk dat er sprake is van een onredelijke situatie. U kreeg uw feedback in grote lijnen zodat u daar verder mee aan de slag kon. De grootste pijnpunten van uw werk waren duidelijk en waren ook terug te vinden in de richtlijnen voor het portfolio dat voor alle studenten beschikbaar was. Zeker met een groot werk als dit portfolio is het niet mogelijk elk punt afzonderlijk te overlopen tijdens een feedbackgesprek.

Uw herwerkingen leidden niet tot het gewenste resultaat omdat u de grootste opmerkingen op uw werk te weinig kon remediëren, soms omdat uw structuur onduidelijk was, soms omdat u opnieuw te generiek bleef. Als opmerking komt vaak terug dat u iets meer moet uitwerken, dat u één en ander moet verduidelijken, dat uw reflectie te oppervlakkig blijft. Dit komt terug zowel in juni als in september.

Ik volg de faculteit dan ook in hun analyse van de twee evaluaties. vergeleken met het portfolio van juni heeft u vooruitgang gemaakt, maar die bleef beperkt. De grotere werkpunten werden niet aangepakt.

Het niet halen van de minimale woordenvereiste wordt niet bestraft. Het is wel een signaal voor de student dat aangeeft dat er een risico is op een tekort van kwaliteit. Studenten werden hiervoor gewaarschuwd in de richtlijnen voor het portfolio. Tweemaal negeerde u dit signaal en bleef u onder de vereisten. Ook de maximale limiet werd in het document ‘Richtlijnen m.b.t. het portfolio’ opgenomen. Hierin werd duidelijk gesteld dat passages die over de limiet gaan niet gelezen worden. Omdat u de woordlimiet niet ver overschreden had, heb ik toch laten nagaan in welke mate het meerekenen van deze zinnen in de eindevaluatie een effect gehad zou hebben op uw resultaat. In één geval had het geen effect, in het andere geval zou het u 0.125 van een punt extra opgeleverd hebben. Het eindresultaat zou onveranderd blijven.

Toen u toestemming kreeg om opnieuw in te schrijven voor deze opleiding in 2017-2018 werd u op het hart gedrukt om u goed te laten begeleiden bij het maken van uw portfolio. Het is dan ook zeer jammer dat u een kans op feedback aan u voorbij liet gaan door geen voorlopige versie in te dienen in december.

Op basis van al deze elementen beslis ik dat de eindbeoordeling voor ‘Diagnostiek in de orthopedagogische hulpverlening m.i.v. practicum’ correct tot stand is gekomen en onveranderd blijft.

Gezien het traject dat u gelopen heeft en het feit dat de gevolgen voor u zwaar zijn was dit geen gemakkelijke beslissing om te nemen. Maar bij het beoordelen van het beroepschrift moet ik naar de formele vereisten kijken die bepalen of een student de leerdoelstellingen heeft behaald en naar de objectiviteit van de beoordeling. Ik hoop wel dat deze brief verduidelijkt op welke vlakken uw portfolio tekortgekomen is.

Ik besef dat deze beslissing betekent dat uw inschrijving opnieuw geweigerd wordt. U kan een aanvraag voor een afwijkende toelating indienen via [...]

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep

De Raad ziet ook geen redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Ten gronde

De Raad preciseert dat enkel het deelcijfer van 4/10 voor het subonderdeel ‘practicum’ het voorwerp van huidig beroep uitmaakt.

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder de zorgvuldigheidsplicht, de materiëlemotiveringsplicht, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster haalt aan dat er een opvallende discrepantie kan worden vastgesteld tussen enerzijds de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016, en anderzijds de twee daaropvolgende academiejaren. In deze laatste behaalde verzoekster voor het onderdeel ‘practicum’ steeds beduidend lagere cijfers. Terwijl het onderscheid in de resultaten in de bestreden beslissing wordt erkend en verklaard – met name aan de hand van wijzigingen in de weging van verschillende onderdelen – is verzoekster van oordeel dat die werkwijze in strijd is met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Vooreerst met name, ziet verzoekster hierin een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel. Zij stelt dat de bestreden beslissing om onbegrijpelijke redenen het onderzoek van het dossier heeft beperkt tot het portfolio van het academiejaar 2017-2018, terwijl verzoekster in haar intern beroep uitvoerig ook de portfolio’s van de vorige academiejaren had betrokken – met name om aan te duiden dat de neerwaartse evolutie in de resultaten niet spoort met de vermeende neergang in kwaliteit die door verzoekster werd geleverd.

Die beperking van het onderzoek van argumenten is voor verzoekster onzorgvuldig, enerzijds omdat zij reeds een traject van vier jaren heeft doorlopen en anderzijds omdat de gevolgen van de bestreden beslissing zeer verregaand zijn.

Ten tweede acht verzoekster door de voormelde beperking van het onderzoek in de bestreden beslissing ook de materiëlemotiveringsplicht geschonden. In het licht van de motivering omrent de wijziging in de evaluatiewaarden voor het academiejaar 2017-2018, voert zij aan dat het grootste verschil de haar toegekende quotering voor het desbetreffende onderdeel zich niet voordoet op dat punt in de tijd, maar wel tussen de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017 – met name een daling van 5/10 naar 2/10. Zij voert ter zake nog aan:

“Verder weerlegt verwerende partij de stelling van de faculteit dat *de casuïstiek die gebruikt wordt in de onderdelen 1 en 3 elk academiejaar (gedeeltelijk) [wordt] vernieuwd*. Verzoekende partij merkt op dat de te behandelen casussen evenwel over de academiejaren *niet werden aangepast*. Zij wijst op de volgende voorbeelden:

- Voor de casus van [T.] werd in de paper [2014]-2015 de indiceringsfase, in de paper 2015-2016 de strategiefase, en in de paper van 2017-2018 (versie juni) de onderzoeksfase geanalyseeerd.
- Voor de casus van A werd in de paper van 2015-2016 de indiceringsfase en in de paper van 2017-2018 de strategiefase geanalyseeerd.

Verzoekende partij merkt op dat de stelling uit de motieven van de faculteit, zoals ondersteund door de bestreden beslissing m.b.t. de aanpassing van de opdrachten, onmogelijk kan worden weerhouden. Zo kreeg elk academiejaar exact dezelfde opdrachten, waardoor ook hieruit geen geldig motief kan worden geput om de grote verschillen in quoteringen te verantwoorden.

Aangezien de faculteit en bij uitbreiding de bestreden beslissing aangeeft dat er *de laatste jaren slechts kleine aanpassingen [werden] gedaan* kan ook hier geen aanvaardbare verklaring worden gevonden in het aangeduide verschil in quotering. Bovendien duidt de gegeven motivering niet welke kleine aanpassingen precies werden doorgevoerd, waardoor het voor verzoekende partij onmogelijk is te achterhalen welke invloed deze hadden op de wijze waarop haar portfolio in het verleden werd gequoteerd. Verder kan het verschil in quotering evenmin gevonden worden in evolutie in de opdracht, aangezien de te bestuderen casussen doorheen de academiejaren niet werden aangepast.

Verwerende partij voorziet met andere woorden geen rechtens aanvaardbare motieven voor haar keuze om het intern beroep van verzoekende partij enkel m.b.t. de laatste twee versies van het portfolio te behandelen, terwijl verzoekende partij de vorige versies uitdrukkelijk in haar beroepsargumentatie heeft betrokken. De motieven [waarop] de bestreden beslissing is gesteund, vormen geen afdoende verantwoording voor de keuze om het onderzoek te reduceren.”

Ten slotte beroept verzoekster zich op het rechtszekerheidsbeginsel, in samenhang met het vertrouwensbeginsel. Zij stelt dat aan een quotering van een portfolio door het onderwijszend personeel een zeker gewicht moet worden toegekend, aangezien het aan de student op bindende wijze aangeeft of deze door het laatste ingediende werk al dan niet tekortschiet om voor een opleidingsonderdeel te slagen. Verzoekster ziet in een toegekende quotering daarom een ‘gedragslijn’ waarvan niet zomaar kan worden afgeweken, waarbij een gebrek aan

eenduidigheid in de quatering leidt tot onduidelijkheid en zelfs rechtsonzekerheid in hoofde van de studenten.

Tegen die achtergrond voert verzoekster aan dat de faculteit te haren aanzien een bepaalde gedragslijn heeft ontwikkeld waarbij, door middel van quateringen op de door haar opgesteld en ingediende portfolio's een verwachtingspatroon werd uitgetekend. In de bestreden beslissing evenwel, zo betoogt verzoekster, wordt deze gedragslijn niet op de beoordeling van het interne beroep, waardoor het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel worden geschonden.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij vooreerst wat betreft het zorgvuldigheidsbeginsel. Ter zake merkt zij op dat de beoordeling van de interne beroepsinstantie enkel over het ingediende portfolio van de herkansing van academiejaar 2017-2018 kan gaan, aangezien de beroepstermijn van vorige portfolio's al geruime tijd in het verleden lag. Enkel wanneer vorige portfolio's een duidelijke impact hebben gehad op de negatieve evaluatie van het voorliggende portfolio, kunnen zij volgens verwerende partij relevant zijn voor de interne beroepsinstantie. Vanuit dit perspectief werd de beoordeling van de vorige portfolio's volgens verwerende partij overigens wel degelijk betrokken bij het onderzoek. Gelet evenwel op de gewijzigde context – met name in academiejaar 2017-2018, vergeleken met vorige academiejaren, een ander beoordelingsschema en andere casuïstiek – kan uit de vorige portfolio's niet eenduidig vastgesteld worden dat de beoordeling over de jaren heen inconsistent zou zijn. Dat het gevolg van de negatieve beoordeling van het portfolio de weigering tot inschrijving is, verandert volgens verwerende partij niets aan dat principe.

Inzake de aangevoerde schending van de materiëlemotiveringsplicht antwoordt verwerende partij het volgende:

“De student behaalde in 15-16 als hoogste score op het portfolio 5/10 en in 16-17 als hoogste score 3,5/10 (2/10 in juni), terwijl de wijziging van het beoordelingsschema pas plaatsvond in 2017-2018. Toch kan uit het intern beroep niet geconcludeerd worden dat deze verlaging van punten in 2 opeenvolgende jaren (15-16 en 16-17) aan iets anders ligt dan een objectieve beoordeling van de prestaties van de student. In het intern beroepschrift, noch in het extern schrift gaat verzoekende partij in op de inhoud van de portfolio's van 2016-2017. De portfolio's van het genoemde academiejaar werden ook niet als bijlage opgenomen in het beroepschrift (zie bijlage 8). Hoewel verzoekende partij in het extern beroepschrift beweert een vergelijking te hebben gedaan van de portfolio's van alle academiejaren, blijkt dit niet uit het intern beroepschrift. De portfolio's van 2016-2017 worden systematisch buiten beschouwing gelaten.

Aldus staat het vast dat er geen sprake kan zijn van een dalende trend in punten die tegengesproken wordt door een kwalitatieve omschrijving van de ingediende werken jaar na jaar aangezien een volledig academiejaar bij die omschrijving overgeslagen wordt.

Vanaf 2017-2018 speelt de aanpassing van het beoordelingsschema wel mee. Het onderdeel waarop de student het zwakst scoorde in 2017-2018, is net het onderdeel met het meeste gewicht en ook het onderdeel dat in gewicht ‘gewonnen’ heeft. Redelijkerwijs kan aangenomen worden dat het nieuwe beoordelingsschema voor een deel het verschil van score tussen 17-18 enerzijds en de andere academiejaren anderzijds, verklaart. Evenwel belet niets dat een docent over de jaren heen zijn of haar verbetersleutel of beoordelingsschema wijzigt. Integendeel, KU Leuven verwacht van haar docenten consequent dat zij elk jaar zowel hun lesmethode als evaluatiemethode onder de loep nemen teneinde die te optimaliseren.

Verzoekende partij stelt verder dat de te behandelen casussen niet werden aangepast over de jaren heen. ‘Ze kreeg elk jaar exact dezelfde casussen’. Dit klopt niet. Jaarlijks werden minstens één, en vaak twee casussen (van de vier) vernieuwd. Dit verstaan we onder een gedeeltelijke vernieuwing. Ook werd ervoor gezorgd dat de studenten, bij gelijk blijven van een casus, deze casus zoveel mogelijk in een andere fase moesten behandelen.

De opdrachten waren dus inderdaad elk jaar dezelfde, maar de casuïstiek werd wet degelijk elk jaar gedeeltelijk vernieuwd. De casus voor deel 1 (In vogelvlucht) werd elk jaar vernieuwd. Bij deel 3 werd telkens één van de drie casussen vernieuwd, behalve van 2016-2017 naar 2017-2018: toen bleven alle drie de casussen hetzelfde. Als de casussen van 2014-2015 en 2017-2018 vergeleken worden, dan is slechts één van de 4 casussen dezelfde gebleven. Als wel dezelfde casussen werden gebruikt, moesten de studenten m.b.t. dezelfde casus haast altijd over een andere fase reflecteren. Concreet moest Romina Pira twee jaar na elkaar (de eerste twee jaar, waarin ze telkens geslaagd was voor het portfolio) reflecties schrijven over de onderzoeksfase van [M.]. Ze heeft ook twee keer (in het eerste jaar en in het derde jaar) reflecties moeten schrijven over de indiceringsfase (later de integratie- en aanbevelingsfase genoemd) van [T.]. Deze opdrachten waren dus identiek. Verder heeft zij, bij gebruik van dezelfde casus, steeds over een andere fase moeten reflecteren. Dat maakt dat we in deze gevallen niet kunnen spreken van identieke opdrachten.

- Academiejaar 2014-2015
 - Casus In Vogelvlucht (onderdeel 1): [Ma.]
 - Casussen Onder de loep (onderdeel 3):
 - [M.] (Romina reflecteerde over de onderzoeksfase)
 - [T.]-volwassene (Romina reflecteerde over de indiceringsfase)
 - [S.] (Romina reflecteerde over de strategiefase)
- Academiejaar 2015-2016
 - Casus In Vogelvlucht (onderdeel 1): [E.]
 - Casussen Onder de loep (onderdeel 3):
 - [M.] (Romina reflecteerde over de onderzoeksfase)
 - [T.]-volwassene (Romina reflecteerde over de strategiefase)
 - [A.] en [L.] (Romina reflecteerde over de indiceringsfase)
- Academiejaar 2016-2017
 - Casus In Vogelvlucht (onderdeel 1): [D.]
 - Casussen Onder de loep (onderdeel 3):
 - [Em.] (Romina reflecteerde over de strategiefase)
 - [T.]-volwassene (Romina reflecteerde over de integratie- en aanbevelingsfase)

- [A.] en [L.] (Romina reflecteerde over de onderzoeksfase)
- Academiejaar 2017-2018
 - Casus In Vogelvlucht (onderdeel 1): [T]-kind
 - Casussen Onder de loep (onderdeel 3):
 - [Em.] (Romina reflecteerde over de integratie- en aanbevelingsfase)
 - [T.]-volwassene (Romina reflecteerde over de onderzoeksfase)
 - [A.] en [L.] (Romina reflecteerde over de strategefase)

In academiejaar 2016-2017 en 2017-2018 werden voor onderdeel 3 dus dezelfde casussen gebruikt. Dat zijn ook de academiejaren waarin Romina Pira (in elk van de vier zittijden) een onvoldoende haalde voor het practicum.

Hieruit blijkt duidelijk dat het niet om “exact dezelfde opdrachten” gaat en dat de casussen wel degelijk gedeeltelijk vernieuwd worden.”

Met betrekking tot het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel repliceert verwerende partij dat er van onduidelijkheid geen sprake kan zijn. Het gewicht van de 2 onderdelen (portfolio en schriftelijk examen) van de evaluatie wordt gecommuniceerd (bijlage 4), alsook de richtlijnen voor het opstellen van het portfolio (bijlage 5) dat gelezen kan worden als criteria om het onderdeel succesvol af te ronden. De concrete verdeling van de punten binnen een onderdeel en de ruimte voor een algemene appreciatie van de evaluator behoren volgens verwerende partij tot de autonomie van de docent voor zover de vooropgestelde criteria worden opgevolgd en de grenzen van de redelijkheid niet worden overschreden. Er kan, zo stelt verwerende partij, dus vastgesteld worden dat de noodzakelijke duidelijkheid naar studenten toe omtrent de beoordeling, werd verschafft. Het kan misschien wel zijn dat een student die een opleidingsonderdeel verschillende jaren op rij opneemt, merkt dat de verbetersleutel of een beoordelingstabel gewijzigd is, maar dat kan de docent er niet toe verplichten om aan dergelijke studenten te melden waar er aan de verbeterwijze gesleuteld is. Belangrijk is in de ogen van verwerende partij dat de student op de hoogte is van alle beoordelingscriteria, en zulks wordt hier niet betwist; evenmin als dat de student wist wat het totale puntengewicht van haar portfolio was. Verwerende partij besluit met de opmerking dat ook in de voorgaande jaren niet aan alle studenten werd gecommuniceerd hoe elk criterium exact zou doorwegen in het portfolio, omdat zulks niet noodzakelijk een louter cijfermatige beoordeling is.

In haar wederantwoord betwist verzoekster de visie van verwerende partij. Zij stelt vooreerst dat verwerende partij aan het eerste middel een draagwijdte geeft die geen grondslag vindt in de aangevoerde argumentatie van verzoekende partij: verzoekster beoogde met het eerste middel immers niet aan te kaarten dat verwerende partij de vorige portfolio's diende te

beoordelen, doch enkel te wijzen op onzorgvuldigheden in het onderzoek van haar dossier. Het spreekt voor verzoekster voor zich dat de beoordeling van de portfolio's ingediend tijdens de vorige zittijden een definitief karakter genieten.

Verder betreurt verzoekster dat dat verwerende partij argumentatie put uit het portfolio van 2016-2017. Verzoekende partij bekwam immers om familiale redenen vrijstelling van deelname aan het opleidingsonderdeel, waardoor de faculteit haar toelating verleende om een vierde maal deel te nemen. Het leek verzoekende partij om die reden niet dienend om de resultaten van deze deelname aan het opleidingsonderdeel in haar argumentatie te betrekken, daar de betrokken quotering haar competenties niet weerspiegelt, hetgeen door de faculteit werd aanvaard. Verzoekster betoogt dat bijgevolg verwerende partij niet kan worden gevuld waar ze meent dat dit resultaat de verzoeksters argumentatie partij zou weerleggen. Een resultaat waarvan de faculteit zelf aangeeft dat ze het niet als een deelname aan het opleidingsonderdeel beschouwt, kan volgens verzoekster onmogelijk als een objectieve beoordeling van de prestaties van de student worden beschouwd. Door niettemin naar dit resultaat te verwijzen, bevestigt verwerende partij naar oordeel van verzoekster dat het dossier op onzorgvuldige wijze werd onderzocht en dat de bestreden beslissing behept is met een gebrekkige motivering.

Waar verwerende partij aanvoert dat de casuïstiek werd gewijzigd, beklemtoont verzoekster dat uit die toelicht blijkt dat het om een ‘gedeeltelijke’ vernieuwing gaat. Ook meent verzoekster in het standpunt van verwerende partij te lezen dat wordt erkend dat de opdrachten identiek waren (er moest worden gereflecteerd over een andere fase binnen dezelfde casus). Verzoekende partij merkt ter zake bijkomend op dat ze in het academiejaar 2015-2016 wel degelijk dezelfde fases van dezelfde casuïstiek heeft besproken. In het jaar 2016-2017 heeft ze het begeleidend personeel zelf verzocht om haar opdracht aan te passen en in 2017-2018 kwam er voor het eerst van de onderwijsinstelling het initiatief om de opdrachten zeer partieel aan te passen. Een verklaring voor de discrepantie in quotering kan volgens verzoekster aldus niet gevonden worden in het wijzigen van de opdrachten noch in wijzigingen aangebracht aan de te onderzoeken casussen, aangezien verwerende partij het zeer beperkt karakter van deze vermeende wijzigingen erkent.

Verder stelt verzoekster dat verwerende partij zich vergist waar ze meent dat verzoekster partij verwacht informatie te ontvangen over de concrete wijzigingen die aan de verbetersleutel werden aangebracht. Verzoekster heeft in haar verzoekschrift immers niet aangevoerd dat ze

op gebrekkige wijze werd geïnformeerd over de algemene richtlijnen die de faculteit bij de beoordeling van het opleidingsonderdeel hanteert, maar wel dat ze deze richtlijnen op gelijkaardige wijze als in vorige zittijden heeft gevolgd, doch dat haar behaalde resultaten dermate verschillen van de resultaten behaald in deze vorige zittijden.

Verzoekster concludeert ter zake dat verwerende partij in haar antwoordnota nalaat dienende motieven aan te brengen die dergelijke breuk duiden. Een algemene appreciatie door de docent kan dergelijk opvallend onderscheid naar verzoeksters oordeel bezwaarlijk verklaren, daar deze appreciatie door de redelijkheid en het gewekte vertrouwen begrensd wordt. Verzoekster ziet een duidelijk onderscheid tussen de algemene beoordelingscriteria zoals terug te vinden in de informatie over het opleidingsonderdeel en de wijze waarop de evaluatoren deze criteria op de verschillende versies van haar portfolio hebben toegepast.

Beoordeling

Wat het zorgvuldigheidsbeginsel betreft, overweegt de Raad vooreerst dat het loutere feit dat de beoordeling van een opleidingsonderdeel wijzigt doorheen de jaren, op zich geen onzorgvuldigheid uitmaakt. De bestreden beslissing zet die wijzigingen duidelijk uiteen. Ook in een concrete beoordeling daarvan, ziet de Raad in die geest geen onzorgvuldig handelen.

In het licht van de principiële veranderlijkheid van en de daadwerkelijke gemotiveerde bijsturing in de beoordelingscriteria te dezen, kan een verwijzing naar eerder behaalde resultaten – voor zover verzoekster zich daarop beroept – niet volstaan om de regelmatigheid van de beoordeling in vraag te stellen. De Raad stipt daarbij aan dat reeds meermaals is overwogen dat resultaten die in het verleden voor eenzelfde of een aanverwant opleidingsonderdeel werden behaald – in voorkomend geval zelfs binnen eenzelfde beoordelingskader – geen garantie bieden voor de toekomst en derhalve geen vermoeden van goede prestaties in volgende academiejaren doen ontstaan.

Met betrekking tot de materiëlemotiveringsplicht is het middel onontvankelijk in de mate dat, al dan niet impliciet, de quoteringen van voorbije academiejaren in vraag worden gesteld – uit de wederantwoordnota blijkt dat dit niet de strekking van het middel is. Louter voor de volledigheid – in het zicht van dat laatste – wijst de Raad erop dat de beroepstermijn voor het bestrijden van die resultaten immers is verstrekken, en op basis van de stukken waarop

hij vermag acht te slaan kan de Raad niet vaststellen dat verzoekster het examencijfer *c.q.* het deelcijfer voor portfolio voor dit opleidingsonderdeel ooit in rechte heeft bestreden.

Het onderdeel mist feitelijke grondslag waar het ervan uitgaat dat verzoekster in de opeenvolgende academiejaren dezelfde casussen moet bespreken. Uit de toelichting in de antwoordnota blijkt dat zulks niet het geval is. Waar verzoekster aanvoert dat de motivering van de bestreden beslissing niet duidelijk maakt welke kleine aanpassingen precies werden doorgevoerd, merkt de Raad op dat verzoekster die vraag in haar intern beroep ook niet uitdrukkelijk heeft gesteld. Meer nog, voor zover de Raad het begrijpt kan uit de verzoeksters uiteenzetting omtrent inhoud en verloop van de verschillende onderdelen van het portfolio overeen de verschillende academiejaren eerder worden afgeleid dat daarin wel degelijk verschillen werden ervaren.

Inzake het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel overweegt de Raad dat van een gerechtvaardigd gewekte verwachting inzake de beoordeling van een examen, zoals verzoekster daarop doelt, slechts sprake kan zijn wanneer zowel de vragen als de daarop gegeven antwoorden voldoende gelijkenis vertonen.

Zoals hierboven reeds is overwogen, neemt de Raad aan dat de wijze waarop het portfolio werd geëvalueerd overeen de verschillende academiejaren niet dezelfde is gebleven, en verzoekster heeft in haar verzoekschrift op intern beroep uiteengezet dat ook haar antwoorden wijzigingen hebben ondergaan.

In dat licht kan verzoekster op de ingeroepen beginselen geen aanspraak maken om de onregelmatigheid van de quatering en dus van de bestreden beslissing aan te tonen.

Dat de bestreden beslissing het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel niet schendt door de wijze waarop de resultaten uit het verleden al dan niet in de beoordeling zijn meegenomen, volgt uit wat hiervoor reeds is geoordeeld inzake het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, niet gegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op de formelemotiveringsplicht en de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

In eerste instantie stelt verzoekster dat de bestreden beslissing geen concrete beoordeling van de bezwaren op intern beroep bevat, en beperkt blijft tot enkele “zeer algemene beweringen” die hetzij deels, hetzij volledig over de door de faculteit verleende toelichting lijken te zijn overgenomen en die als “stijlformules” kunnen worden beschouwd. Als voorbeelden reikt verzoekster aan dat “zij de grootste opmerkingen op haar werk te weinig kon remediëren”, dat ‘haar structuur te onduidelijk was”, dat “ze soms te generiek bleef”, dat zij “één en ander moet verduidelijken”, dat ze “te oppervlakkig blijft” en dat zij “de grote werkpunten niet aanpakte”. Dit terwijl verzoekster meent dat zij in haar beroepsschrift *in extenso* de punten uit haar portfolio’s heeft aangeduid waarop zij vond dat zij geen afdoende quotering had ontvangen. Bij elk onderdeel van de portfolio, zo stelt verzoekster, werd immers in dat beroepschrift een nauwkeurige analyse uitgevoerd waarbij de feedback van de faculteit werd weerlegd. Ofschoon de bestreden beslissing verschillende onderdelen van het beroep citeert, wordt er daarop volgens verzoekster geen gefundeerde repliek geboden. Illustratief verwijst verzoekster naar wat in de bestreden beslissing onder “eerste onderdeel”, “tweede onderdeel” en “vierde onderdeel” is uiteengezet.

Verzoekster stipt ook aan dat in de bestreden beslissing uitdrukkelijk wordt gesteld dat de eindbeoordeling correct tot stand is gekomen en onveranderd blijft, waaruit moet worden besloten dat de interne beroepsinstantie zich de motieven van de faculteit eigen maakt. Die motieven vormen volgens verzoekster evenwel geen behandeling van de bezwaren die zij in het intern beroep heeft doen gelden – reden waarom zij de formelemotiveringsplicht geschonden acht.

Verder werpt verzoekster op dat zij slechts een gebrekkige inzage heeft kunnen nemen in de verbetering van de laatst ingediende portfolio. Zij stelt dat zij op 26 september 2018 enkel een blanco versie van het evaluatieformulier en een verbeterde versie van het portfolio ontving, met daarbij enkel op zeer algemene en weinig verhelderende wijze aangebrachte aanduidingen die een inzicht in de quotering moesten verschaffen. Op basis daarvan kon verzoekster naar eigen

zeggen niet uitmaken waar de precieze pijnpunten in haar werkstuk lagen, en evenmin kon zij zich daarop baseren om een verzoekschrift voor de Raad voor te bereiden.

Ten tweede stelt verzoekster dat zij ook in de stijlformules die zij aan de bestreden beslissing ten kwade duidt, gebreken in de materiële motivering kan opmerken.

Waar de bestreden beslissing volgens verzoekster ‘erkent’ dat pas in september feedback werd verleend die in juni reeds had moeten zijn gegeven, maar dat er toch in grote lijnen feedback was gegeven, voert verzoekster aan dat het voor haar volstrekt onduidelijk is hoe zij geacht wordt de voorlaatste versie van het portfolio aan te passen aan opmerkingen waarvan wordt erkend dat zij in juni niet werden gegeven. Dit terwijl aan verzoekster precies wordt verweten dat zij de finale versie van haar portfolio onvoldoende heeft aangepast.

De overweging dat zij geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om in december een voorlopige versie van de paper in te dienen, overtuigt verzoekster evenmin. Volgens verzoekster mistent deze opmerking de te volgen chronologie bij het schrijven van een portfolio. Zij stelt dat de feedbackmogelijkheid die in december wordt voorzien betrekking heeft op een voorlopige versie waarin het eerste deel van het portfolio wordt uitgewerkt, zodat door het benutten daarvan geen dienstige feedback had kunnen worden ontvangen omtrent het derde onderdeel, waaromtrent zij de gebrekkige begeleiding en feedback inroeft. Verzoekster is dan ook van oordeel dat het niet benuteten van het tussentijdse feedbackmoment niet zou mogen wegen op de eindbeoordeling, maar dat uit de bestreden beslissing blijkt dat dit wel is gebeurd; verwerende partij geeft immers aan dat ze de eindbeoordeling van het portfolio handhaaft, op basis van alle (door verzoekster betwiste) motieven in de bestreden beslissing.

Verwerende partij stelt hier in haar antwoordnota de volgende repliek tegenover:

“Verzoekende partij merkt op dat in de beslissing van de interne beroepsinstantie geen concrete behandeling van de verschillende bezwaren te lezen valt en dat dit een schending is van de formele motiveringsplicht. Verzoekende partij besluit dat de interne beroepsinstantie zich de motivatie van de faculteit eigen maakt, maar dat in die motivatie geen concrete behandeling van de argumenten te vinden is: “Hoewel verwerende partij bepaalde onderdelen van het beroepschrift citeert in haar eigen beslissing, laat ze na hierop gefundeerde repliek te bieden.”

Verzoekende partij concludeert correct dat de interne beroepsinstantie zich de motivatie van de faculteit eigen maakt. Verzoekende partij is evenwel niet correct te concluderen dat die motivatie niet concreet is.

Om het argument te ondersteunen vermeldt verzoekende partij enkele passages uit het beroepschrift. We mogen ervan uit gaan dat hun bezwaar duidelijk naar voor komt in deze passages.

Eerste onderdeel: kritische reflectie m.b.t. diagnostische cyclus

U ontving een quotering van 1/2 voor dit onderdeel. Hoewel u van mening was dat u de ontvangen feedback van juni grondig had verwerkt, zag u dit niet terug in de quotering (1/4 van een punt). Bovendien ontving u tijdens het laatste feedbackmoment opmerkingen over onderdelen die in de vorige sessie niet werden aangehaald. Zo diende u in beide reflecties een kosten-baten analyse weer te geven m.b.t. de voorgestelde maatregelen, terwijl dit in het vorige feedbackmoment enkel over de tweede reflectie werd gesteld. Bovendien voerde u in uw tweede reflectie een analyse van de financiële én temporele investeringen, waar het onderwijszend personeel stelt dat u enkel de aankoopprijs van de voorgestelde maatregelen weerhoudt.

Op dit eerste gedeelte van de argumentatie dat door verzoekende partij wordt aangehaald ter illustratie wordt met concrete feiten gereageerd:

Over het eerste onderdeel

Uw opmerking over de kosten-batenanalyse klopt niet helemaal. U maakte in de septemberzittijd immers wél een (beperkte) kosten-batenanalyse in de eerste reflectie, dus dat was niet de feedback. De docenten stelden echter dat de kosten voor het voorgestelde onderzoek verkeerd werden ingeschat.

Over uw opmerking i.v.m. de financiële en temporele investeringen stellen de docenten dat van het besproken instrument (ESSEON-R) alleen de financiële kost wordt genoemd. Van het gesprek, dat als alternatief wordt geformuleerd, wordt de tijdsinvestering als kost genoemd. Als u het heeft over de ‘kosten die te hoog worden binnen het onderzoek’, gaat het dus alleen over de financiële kosten.

Tweede aangehaalde passage uit de beslissing van de interne beroepsinstantie:

Derde onderdeel: strategiefase, onderzoeksfase, indiceringsfase

Tijdens het feedbackmoment hoorde u dat dit (herwerkte) derde onderdeel een quotering van 3/12 ontving. Hoewel u een aantal foutieve uitgangspunten in uw portfolio corrigeerde en uitvoeriger beargumenteerde, hebben de aanpassingen in dit onderdeel zelfs geleid tot een afname in de quotering. Dit terwijl u meent de richtlijnen zoals uiteengezet in het eerste feedbackmoment te hebben opgevolgd.

Ook m.b.t. dit onderdeel ontving u feedback die niet in de vorige besprekking werd aangehaald. Hier gaf u ook nog mee dat het onderwijszend personeel enkele passages uit het werk beter begreep na toelichting door u op het feedbackgesprek. Over de indiceringsfase merkte het onderwijszend personeel dat het minimaal aantal van 800 woorden niet behaald werd, en bij uw tweede reflectie werd gesteld dat u het thema omgeving te weinig aan de casus koppelde. Nochtans linkte u het hoofddoel aan de beperking van het onderzoekssubject, besprak u de moeilijke thuissituatie waarvoor geen doel werd opgesteld en de impact hiervan. Het niet behalen van het minimaal aantal woorden lijkt zeer repressief te worden gesancioneerd.

Ook op dit deel wordt gereageerd met zeer concrete vaststellingen:

Over de eerste reflectie uit de onderzoeksfase stellen de docenten dat u beargumenteerde dat u het goed vindt dat er gedragsanalyses, observaties en teamvergaderingen gebruikt worden om een bepaalde hypothese te onderzoeken, aangezien deze onderzoeks middelen een ‘minimale kost’ hebben. U dacht hierbij alleen aan de financiële kost, want tegenover deze onderzoeks middelen zet u ‘te dure tests’. In het feedbackmoment werd aangegeven dat een teamvergadering wél een grote ‘kost’ kan zijn, want tijdsintensief. En dit voorbeeld staat dus niet uw stelling dat de orthopedagoog middelen heeft gevonden die ‘geen grote kost vragen’. In de vorige versie was deze reflectie jets beter, omdat u daar de financiële kost wél duidelijker tegenover de inspanningen van het team afzette.

[...]

In verband met de tweede reflectie: één van de punten van feedback was dat u het belang van het betrekken van de omgeving in de interventies onvoldoende aantoonde voor deze casus (niet dat u het thema ‘omgeving’ te weinig aan de casus koppelde). Dit hield u vooral theoretisch. De impact die de thuissituatie op E. heeft, werd alleen benoemd maar niet uitgewerkt.

Derde aangehaalde passage uit de beslissing van de interne beroepsinstantie:

Vierde onderdeel: algemene kritische reflectie

In juni ontving u voor dit onderdeel 1.5/3. Na het verwerken van de feedback ontving u in september 1.75/3.

U meent opnieuw dat de feedback zorgvuldig werd verwerkt in uw portfolio van september. U heeft de onderverdeling van uw eindreflectie behouden, doch een aantal beduidende aanpassingen uitgevoerd. Net als in juni werd tijdens het feedbackmoment gewezen op het gebrek aan concrete voorbeelden, terwijl u de reflecties herhaaldelijk koppelde aan uw werkervaring als leerkracht in het buitengewoon onderwijs en als begeleider in de leefgroep van Centrum Ganspoel.

En de motivatie in de beslissing:

Over het vierde onderdeel

U heeft hier enkele aanpassingen doorgevoerd naar aanleiding van de feedback van juni, maar die leidden nauwelijks tot een verbetering van het resultaat.

Het grootste werk punt in juni was dat u bij het onderdeeltje ‘meerwaarde’ te algemeen en theoretisch bleef, en dit bleef ook de kritiek bij uw herwerkte versie. Het onderdeeltje over de knelpunten was in de versie van de juni-zittijd al goed genoeg. In het onderdeeltje ‘leer- en werkpunten’ was de feedback dat u te vaag bleef in wat u precies bijgeleerd had. In de versie van de september-zittijd was dit deeltje nog steeds beperkt, maar voldoende. De werk punten waren in de juni-versie onvoldoende met betrekking tot het werken met de diagnostische cyclus; in de september-versie waren ze dan weer te weinig duidelijk.

Wat betreft het ontbreken van concrete voorbeelden stellen de docenten dat u in uw reflectie inderdaad voorbeelden geeft vanuit uw werkervaring, maar vaak zijn deze onvoldoende concreet. Zo stelde u dat u in Ganspoel ondervonden had ‘dat het belang van aanbevelingen en rekening houden met de omgeving een heel belangrijke rol speelt’ maar u maakte dit niet concreet. Verschillende van uw voorbeelden zijn generiek geformuleerd, onvoldoende uitgewerkt.

De argumentatie wordt verderop in de beslissing nog eens globaal samengevat. Maar uit bovenstaande passages blijkt dat er, via de motivatie van de faculteit die de

beroepsinstantie zich eigen maakt, wel degelijk concreet werd gereageerd op de argumenten van de verzoekende partij.

Verder verwijst verzoekende partij op de gebrekkige inzage die ze genoot in de verbeterde versie van haar portfolio.

Verzoekende partij vermeldt niet dat er een uitgebreid feedbackgesprek is geweest tussen Romina Pira en de evaluator. Standaard wordt hiervoor 20 minuten per student voorzien. Bij Romina Pira was dit in alle gevallen langer. De student wordt aangemoedigd om nota's te nemen van de mondelinge feedback.

Dat heeft de student ook gedaan. De precieze pijnpunten van het werk werden duidelijk besproken tijdens het feedbackmoment. Het volledige portfolio werd overlopen aan de hand van de persoonlijke nota's van de verantwoordelijke praktijkassistente bij het portfolio. Dit gesprek geeft ruim inzicht in de redenen voor de onvoldoende.

Verzoekende partij stelt nog dat er gebreken in de materiële motivering te lezen valt in de beslissing van de interne beroepsinstantie. De feedback die werd gegeven in juni kwam niet altijd overeen met de feedback die in september gegeven werd. Volgens verzoekende partij is het onduidelijk hoe de student het portfolio moest aanpassen om een voldoende te krijgen.

Verzoekende partij gaat hier voorbij aan de waarde van de richtlijnen over het portfolio die de studenten ontvangen (bijlage 5). Zoals vermeld in de beslissing van de interne beroepsinstantie waren de grootste pijnpunten bekend na het feedbackgesprek en waren ze vaak ook gewoon te lezen in de instructies die studenten dienen te volgen. Deze richtlijnen alleen zouden al volstaan om een voldoende tot goed portfolio te kunnen afleveren.

Overigens – zoals Uw Raad in het verleden reeds besliste – gaat de feedbackverplichting ook niet zover dat de student bij de hand moet worden geleid voor het afwerken van het portfolio: het is immers aan de student zelf om te bewijzen dat zij over de beoogde competenties beschikt, die verder gaan dan het louter opvolgen van instructies. Eveneens blijkt uit de rechtspraak van Uw Raad dat feedback een dynamisch proces is waarbij de docent inschat op welk moment best op welk gebrek wordt gefocust tijdens de feedbackgesprekken. Dat er in eerste en tweede zit op andere gebreken wordt gefocust maakt die feedback dan ook niet onregelmatig, ook niet wanneer slechts in tweede zit voor het eerst op bepaalde gebreken wordt gewezen. Belangrijk is dat de student de boodschap kreeg dat haar portfolio niet volstond om te kunnen slagen, wat hier niet wordt betwist.

Hier kan ook vermeld worden dat bij het portfolio van de junizittijd Romina Pira uitgebreid mondelinge feedback verleend kreeg, ondanks het feit dat ze zich niet tijdig had ingeschreven voor het feedbackmoment. Zondagavond laat stuurde Romina Pira een mail naar de docent of ze de ochtend erop toch nog kon langskomen voor feedback (bijlage 7). Dit verzoek werd ingewilligd. Hierdoor kreeg de docent geen tijd om het feedbackgesprek voor te bereiden.

Tot slot kan gesteld worden dat een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt omwille van een gebrek aan feedback behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarvan de directe impact op de negatieve evaluatie duidelijk is. Aangezien verzoekende partij uitgebreid feedback kreeg en de richtlijnen voor studenten concreet werden gecommuniceerd kan geconcludeerd worden dat de feedback van juni geen duidelijke en directe impact heeft gehad op de negatieve evaluatie.

Tot slot stelt verzoekende partij dat het tussentijds (optioneel) feedbackmoment in december enkel over onderdeel 1 (waarvoor Romina Pira een voldoende haalde) gaat en geen dienende feedback zou geven m.b.t. het derde onderdeel.

Het is juist dat de voorlopige versie alleen het eerste onderdeel van het portfolio betrof. Maar het is niet juist dat feedback op dit eerste onderdeel geen dienende feedback is voor het derde onderdeel. Het eerste en het derde onderdeel betreffen namelijk erg gelijkaardige opdrachten. In beide onderdelen moet de student reflecteren op de manier waarop een orthopedagoog de verschillende fasen van de diagnostische cyclus/handelingsgerichte diagnostiek doorlopen heeft bij een concrete casus. Een student kan op basis van de feedback op het eerste onderdeel ook leren m. b.t. het derde onderdeel. Vaak komen in de reflecties van het eerste en van het derde onderdeel dezelfde pijnpunten naar voor. Feedback op het ene onderdeel kan dus wel degelijk voorkomen dat dezelfde pijnpunten terugkomen in een ander onderdeel.

Op onbegrijpelijke wijze stelt verzoekende partij ook dat aangezien Romina Pira een voldoende behaalde op onderdeel 1, de optionele feedback van december m.b.t. datzelfde onderdeel 1 het eindresultaat niet beïnvloed zou hebben. Romina Pira behaalde inderdaad een voldoende, maar bleef ver weg van het maximaal te behalen punten. Ze behaalde namelijk net de helft (1/2). Een betere score op onderdeel 1, samen met een betere score op onderdeel 3 dankzij de ontvangen feedback van onderdeel 1 in december kan het verschil gemaakt hebben tussen een onvoldoende en een voldoende. Het is een evidentie dat tussentijdse feedback kan wegen op het eindresultaat van een beoordeling. Van een student die in drie opeenvolgende jaren er niet in slaagt een voldoende te behalen voor een bepaald opleidingsonderdeel mag dan ook verwacht worden dat ze van elke opportuniteit gebruik maakt om feedback te krijgen zodat haar slaagkansen verhoogd worden.”

Verzoekster betoogt in haar wederantwoordnota vooreerst dat het louter hernemen van de motieven van de faculteit bezwaarlijk kan worden beschouwd als een afdoende weerlegging van de bezwaren die zij in haar intern beroepschrift heeft geformuleerd.

Verzoekster herneemt haar kritiek en duidt deze nog nader. In het bijzonder doet verzoekster met betrekking tot het feedbackmoment in december gelden dat verwerende partij niet kan worden gevuld in haar stelling dat het benutten van een feedbackmoment voor het eerste onderdeel dienend is voor het oplossen van het derde deel van het portfolio. Het feit dat in het verleden dezelfde pijnpunten voorkwamen zegt volgens verzoekster immers niets over de wijze waarop zij de derde opdracht zou oplossen op het moment dat voorlopige feedback kon worden gevraagd. Ook het loutere feit dat verzoekster op een onderdeel één van de twee te behalen punten scoorde, wijst volgens haar niet op een te verwachten resultaat over dit onderdeel, noch over een ander onderdeel. De hypothese die verwerende partij aanneemt is niet gesteund op elementen uit het dossier, waardoor hieruit niet kan worden afgeleid dat verzoekster na het benutten van het voorlopig evaluatiemoment een gunstigere quitering zou genieten. Het niet-

benutten van een voorlopig feedbackmoment remedieert volgens verzoekster op geen enkele manier de gebreken die zij opmerkt bij de feedbackmomenten die wel werden aangewend.

Beoordeling

Wat de omvang van de formelemotiveringsplicht betreft, wil de Raad vooreerst in herinnering brengen dat deze vormplicht niet zover strekt dat de rechtsonderhorige ook recht heeft op een uiteenzetting van de ‘motieven van de motieven’ (zie o.a. RvS 27 oktober 2011, nr. 216.089, nv Cleaning Masters; RvS 21 december 2010, nr. 209.996, Van De Meulenbroeke; RvS 28 september 2010, nr. 207.720, Janssens; RvS 9 maart 2010, nr. 201.768, Evers; RvS 2 juli 2009, nr. 195.038, Verbert).

In die geest en *in concreto* afgezet tegen de grieven die verzoekster bij haar intern beroep heeft ontwikkeld, is de Raad van oordeel dat de interne beroepsinstantie zich bij de beoordeling daarvan niet heeft beperkt tot algemene beweringen of *passe partout*-motivering, en dat op afdoende concrete en duidelijke manier is uiteengezet waarom de interne beroepsinstantie die grieven niet kon bijvallen.

Verzoekster blijft overigens in gebreke om harerzijds concreet aan te duiden welke grieven in de bestreden beslissing onbeantwoord zijn gebleven, hetzij omdat zij buiten beschouwing zijn gebleven, hetzij omdat de repliek erop kennelijk gebrekkig zou zijn. Een louter citaat in het verzoekschrift van de wijze waarop verzoeksters grieven in de bestreden beslissing zijn samengevat – en dus zonder enige vermelding van de inhoudelijke beoordeling die nochtans in de bestreden beslissing volgt – volstaat daartoe evident niet.

Dat de interne beroepsinstantie in haar beoordeling het standpunt van de faculteit bijvalt, vormt te dezen geen bezwaar. Niet vormelijk, omdat de motieven van de faculteit *in extenso* in de bestreden beslissing zijn weergegeven en verzoekster er derhalve kennis heeft van kunnen nemen, en ook niet inhoudelijk omwille van wat hierboven omtrent de beoordeling van de formelemotiveringsplicht is uiteengezet.

Verzoekster beklaagt zich tevens over een gebrekige openbaarheid – ofschoon zij die rechtsgrond niet uitdrukkelijk aanhaalt – doordat het evaluatieformulier en de verbetering van het portfolio haar niet zouden toelaten na te gaan of de quatering kan overtuigen.

De Raad wijst erop dat zowel op grond van vaste rechtspraak als thans in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, in de procedure voor de Raad in beginsel geen nieuwe middelen kunnen worden ontwikkeld. Dit betekent onder meer dat een verzoekende partij bij het uiteenzetten van haar middelen in het intern beroep zich ervan moet vergewissen dat zij over alle nodige informatie en stukken beschikt om ten volle voor haar rechten te kunnen opkomen.

Daargelaten dat kritiek op de openbaarheid van bestuur of een gebrekke feedback na het examen onmogelijk van aard kan zijn om de regelmatigheid van dat – ondertussen voltrokken – examen in vraag te kunnen stellen, ligt in het voorgaande ook besloten dat een verzoekende partij bij het instellen van een intern beroep in voorkomend geval voorbehoud moet maken om inzage in of kopie van bepaalde stukken te bekomen teneinde daarop inhoudelijke kritiek te kunnen formuleren. Verzoeksters verzoekschrift op intern beroep bevat geen dergelijk voorbehoud, noch enig beroep op de openbaarheid van bestuur, zodat moet worden aangenomen dat verzoekster met de haar ter beschikking staande gegevens kon volstaan om haar rechten op het intern beroep te doen gelden. Dit lijkt op het eerste gezicht ook te rijmen met de vaststelling dat verzoekster in dat intern beroep verschillende aspecten van de beoordeling in detail bekritiseert.

In die omstandigheden kan verzoekster zich in de huidige stand van de procedure niet meer beroepen op een gebrek in de openbaarheid of in de feedback.

Voor zover verzoekster met dit aspect beoogt uiteen te zetten dat de inzage en verbetering haar niet in staat hebben gesteld om het beroep bij de Raad voor te bereiden omdat de bestreden beslissing – op haar beurt – onvoldoende antwoorden biedt, valt de grief samen met de beoordeling van de formelemotiveringsplicht. Daaromtrent heeft de Raad hiervoor reeds geoordeeld dat deze door de bestreden beslissing niet werd geschonden.

Verder werpt verzoekster op dat uit de beweerdelijk door de interne beroepsinstantie gehanteerde stijlformules ook een schending van de materiëlemotiveringsplicht blijkt. Zij verwijst ter zake naar de problematiek van de feedback.

Inzake kritiek op de begeleiding en feedback in de loop van het academiejaar heeft de Raad al meermaals overwogen dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Van die omstandigheden levert verzoekster niet het bewijs. De Raad stipt daarbij aan dat verzoekster het betrokken examen reeds verschillende malen heeft afgelegd – waarbij verzoekster zelf aangeeft dat er grote gelijkenissen vast te stellen zijn overeen de academiejaren – en dat de studenten ook informatie bekwamen via de richtlijnen, waarvan verwerende partij stelt dat zij volstaan opdat “een voldoende tot goed portfolio” zou kunnen worden ingeleverd. Verzoekster stelt weliswaar dat verwerende partij zou hebben erkend dat deze richtlijnen gebrekkig weden gecommuniceerd, maar alleszins ten aanzien van het stuk ‘Practicum diagnostiek in de orthopedagogische hulpverlening 2017-2018. Richtlijnen m.b.t. het portfolio’ (stuk 5 administratief dossier) leest de Raad in het standpunt van verwerende partij geen dergelijke erkenning.

Wat de begeleidingsmogelijkheden betreft die geboden werden in het feedbackmoment van december, erkent verwerende partij dat die formeel gezien enkel betrekking hebben op het onderdeel 1 (waarvoor verzoekster een voldoende behaalde), maar dat die feedback wel degelijk ook dienend is voor het onderdeel 3, dat immers erg gelijkaardige opdrachten bevat.

Ofschoon dit door verzoekster wordt betwist, kan er naar oordeel van de Raad niet naast worden gekeken dat het wel om een feedbackmoment gaat dat op hetzelfde opleidingsonderdeel betrekking heeft. Ook dat gegeven dient bij het onderzoek naar de uitzonderlijke

omstandigheden die een verzoekende partij dient te bewijzen om zich op een gebrek aan begeleiding en feedback te kunnen beroepen, niet buiten beschouwing te blijven.

Het tweede middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 9 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 9 november 2018

Arrest nr. 4.558 van 27 november 2018 in de zaak 2018/352

In zake: Julie DE CAUWER
 Woonplaats kiezend te 9170 Sint-Gillis-Waas
 Klingedijkstraat 72

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Middels haar beroep, ingesteld op 17 september 2018, stelt verzoekende partij aan de Raad de vraag “[...] of zij mij kunnen verplichten om niet meer verder te doen aan de opleiding, zeker doordat dit last minute is doorgegeven aan de schakelstudenten (1 juni 2018).”

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in het schakelprogramma Veiligheidswetenschappen.

In de vergadering van 26 juni 2018 heeft de Raad van Bestuur van de Universiteit Antwerpen beslist om de tweejarige opleiding Master in de Veiligheidswetenschappen en het schakelprogramma Veiligheidswetenschappen op te schorten, met ingang van het academiejaar 2018-2019. De Raad van Bestuur heeft daarbij voor de huidige studenten overgangsmaatregelen goedgekeurd, teneinde de kansen op afstuderen zo ruim mogelijk te behouden. Eén van deze overgangsmaatregelen luidt: “*Studenten die thans zijn ingeschreven voor het schakelprogramma en het volledige schakelprogramma met succes hebben doorlopen,*

kunnen doorstromen naar de master. Zij moeten de master afronden in het academiejaar 2019-2020 (masterproef tot academiejaar 2020-2021)."

Verzoekende partij slaagde voor alle opleidingsonderdelen in het schakelprogramma, met uitzondering van het opleidingsonderdeel "Kwantitatieve onderzoeksmethoden" (waarvoor ze 7/20 behaalde) en het opleidingsonderdeel "Zakelijk en Economisch Engels 1" (waarvoor ze 9/20 behaalde). Verzoekende partij vraagt toelating tot inschrijving in de Master. Uit de communicatie van de faculteit leidde ze af dat zij hiervoor geweigerd zou worden.

Op 10 september 2018 stuurde verzoekende partij een motivatiebrief naar de opleiding.

Bij aangetekend schrijven van 17 september 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad. Verzoekende partij richt zich tot de Raad met de volgende vraag: "*Mijn vraag is of ze mij kunnen verplichten om niet meer verder te doen aan de opleiding, zeker omdat dit last minute is doorgegeven aan de schakelstudenten (1 juni 2018).*"

IV. Ontvankelijkheid – ondertekening van het verzoekschrift

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van verzoekende partij niet is ondertekend.

Aangezien de partijen niet ter zitting zijn verschenen, kon in het kader van deze ambtshalve aangevoerde exceptie aan partijen niet de mogelijkheid geboden worden om ter zitting ter zake standpunt in te nemen.

De ambtshalve exceptie wordt gegrond bevonden.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.582 van 4 december 2018 in de zaak 2018/460

In zake: Alexander VANHAELEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Monique Verbraecken
kantoor houdend te 2500 Lier
Donk 54
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 september 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de bacheloropleiding en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joris Mattijs en advocaat Lien Huysmans, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de diergeneeskunde’.

Op 12 september 2018 werd verzoeker niet geslaagd verklaard.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student niet geslaagd is voor het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” (8 SP). De student bevindt zich in het full-creditsysteem en kan bijgevolg niet slagen voor de bacheloropleiding Diergeneeskunde. Bij het afleveren van een bachelordiploma moeten alle competenties van de opleiding verworven zijn, ongezien wat de toekomstige plannen van de betrokken student zijn.

Daarnaast merkt de interne beroepsinstantie op dat artikel 17.1.5 van het OER niet van toepassing is, aangezien hierbij de gezamenlijke studieomvang waarvoor de student niet geslaagd is maximum 6 studiepunten mag zijn. Het tekort van de student bedraagt evenwel 8 studiepunten.

Verder heeft de student in zijn schrijven geen bijzondere omstandigheden van studiegerelateerde aard of privé-gebonden vermeld waarvoor de examencommissie moet worden samengeroepen.

Ten slotte stelt de interne beroepsinstantie dat er ook geen inbreuken op het OER zijn vastgesteld. Conform artikel 10.3.8 heeft de student inderdaad recht op inzage van het examen. Dit werd ook toegestaan, met name op 1 oktober 2018. Artikel 10.3.5 vermeldt dat het examen niet meer dan vier uur mag beslaan. Op het instructieblad van het examen Heelkunde stond duidelijk vermeld dat het examen drie uur duurt. De student heeft toen ook niet te kennen gegeven dat hij meer tijd nodig zou hebben. Ook artikel 6.2 is niet van toepassing, aangezien de student geen bijzondere faciliteiten heeft aangevraagd. Indien dit wel het geval zou zijn

geweest en indien zij werden goedgekeurd door de Dienst Studieadvies en Studentenbegeleiding, dan zou de docent hiervan op de hoogte zijn gebracht.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 21 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 september 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 waarbij de verzoekende partij niet geslaagd wordt verklaard voor de bacheloropleiding (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

B. Onbevoegdheid van de Raad tot hervorming van de bestreden beslissing

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat verzoeker aan de Raad vraagt om de genomen beslissing waarbij het bachelordiploma werd geweigerd te hervormen en om het diploma aan verzoeker toe te kennen. Verwerende partij wijst erop dat de Raad hiertoe conform artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is. De Raad is op grond van dit artikel immers enkel bevoegd om over te gaan tot een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of ongegrondheid ervan, dan wel tot een gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen beslissing.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet in.

Beoordeling

Zoals verwerende partij aanhaalt, is de Raad conform artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd om de bestreden beslissing te wijzigen. Uit de omschrijving in de aanhef van het verzoekschrift en in de wederantwoordnota leidt de Raad af dat verzoeker niet voorbij wenst te gaan aan de bevoegdheid van de Raad op dit punt. De exceptie kan niet worden bijgevalлен.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroeft zich in een eerste middel op de schending van artikel 17.1.5 OER.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst vooreerst naar de artikelen 17.1.4 en 17.1.5 van het OER. Hij stelt dat hij wel degelijk voldoet aan de voorwaarden van artikel 17.1.5 OER, ingevolge waarvan de toegekende score van 8/20 voor het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” gedelibereerd moet worden en het bachelordiploma kan worden uitgereikt.

Hij merkt op dat dit opleidingsonderdeel uit vier onderdelen bestaat:

- Algemene heelkunde (theorie) 3,2 studiepunten score: 8/20

- Stationsproef (praktijk)	2,4 studiepunten	score: 8/20
- Intra- en extra muros stage	1,2 studiepunten	score: 12/20
- Seminarie	1,2 studiepunten	score: 10/20
Totaal: 8 SP		Totaal: 8/20

Verzoeker behaalde aldus slechts voor twee onderdelen van dit opleidingsonderdeel een onvoldoende. De studieomvang van deze twee onderdelen bedraagt samen 5,6 studiepunten.

Verzoeker stelt dat artikel 17.1.5 a) van het OER bepaalt dat deliberatie van een resultaat mogelijk is indien de gezamenlijke studieomvang van het opleidingsonderdeel waarvoor de student niet geslaagd is, maximaal zes studiepunten bedraagt. Vermits verzoeker niet geslaagd is voor een studieomvang van 5,6 studiepunten, voldoet hij zonder meer aan deze voorwaarde. Verzoeker behaalde bovendien op de betreffende subonderdelen een score van 8/20, zodat ook voldaan is aan de voorwaarde in artikel 17.1.5 b) van het OER.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen heel duidelijk in haar deliberatieregels stipuleert hoe zij de artikels van het OER toepast die betrekking hebben op omstandigheden waarin een student zijn/haar diploma kan behalen zonder dat de student voor elk opleidingsonderdeel een credit heeft behaald. Hierbij wordt expliciet vermeld dat bachelorstudenten die ingeschreven zijn vanaf het academiejaar 2014-2015, zoals het geval van verzoeker, enkel hun bachelordiploma kunnen behalen nadat zij alle opleidingsonderdelen hebben gehaald. Tekorten worden niet meer gedelibereerd. Volgens verwerende partij zijn deze facultaire deliberatieregels beschikbaar voor de studenten bij aanvang van hun opleiding. Verzoeker werd hiervan dus op de hoogte gebracht. Vermits verzoeker geen credit voor het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” heeft behaald, kan hij zich niet beroepen op artikel 17.1.5 van het OER om geslaagd te worden verklaard voor de bacheloropleiding Diergeneeskunde.

In zijn *wederantwoordnota* betwist verzoeker kennis te hebben gekregen van ‘facultaire deliberatieregels’ die een afwijking zouden vormen op het OER. Volgens verzoeker kunnen er ook ernstige vragen worden gesteld bij de rechtsgeldigheid van zogenaamde facultaire deliberatieregels, waar deze uitdrukkelijke afwijkingen op het OER voorzien. Het OER is immers juridisch verankerd aangezien het uitgevaardigd wordt in uitvoering van de Codex

Hoger Onderwijs. Wijzigingen moeten trouwens voorafgaand aan de inwerkingtreding worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Beoordeling

De Raad dient, onder meer na inzage van de op Blackboard beschikbare cursusinformatie (zie stuk 3 van verzoeker), vast te stellen dat de interne beroepsinstantie het voornoemde opleidingsonderdeel terecht als één geheel heeft beschouwd. Dit neemt niet weg dat het opleidingsonderdeel uit verschillende onderdelen kan bestaan. De vaststelling door de interne beroepsinstantie leidt ertoe dat zij terecht heeft besloten dat verzoeker zich niet in het toepassingsgebied van art. 17.1.5 van het OER bevindt. Dit artikel leest immers als volgt:

“17.1.5 In afwijking van wat bepaald is in artikel 17.1.4 en onverminderd wat bepaald is in artikels 17.1.1 en 17.1.3 kan de faculteit bepalen dat een student die niet alle vereiste creditbewijzen van zijn/haar bacheloropleiding of schakel- of voorbereidingsprogramma heeft behaald, vrijstellingen niet meegerekend, slaagt als hij/zij voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- a) de gezamenlijke studieomvang, uitgedrukt in studiepunten, van de opleidingsonderdelen waarvoor de student niet is geslaagd, is maximum 6 studiepunten;*
- b) voor de opleidingsonderdelen waarvoor de student niet is geslaagd, heeft de student een examenresultaat van minimum 8/20 behaald.*

(...)"

De Raad is van oordeel dat om te oordelen of het tekort zich binnen de in dit artikel vooropgestelde grenzen situeert, het opleidingsonderdeel – waarop de globale quatering betrekking heeft die de evaluatie uitdrukt van de mate waarin de student de door het opleidingsonderdeel beoogde competenties heeft bereikt – in rekening moet worden gebracht om te bepalen of de student zich binnen de tolerantiegrens van art. 17.1.5 van het OER bevindt. De Raad stipt hierbij aan uit de door verzoeker bijgebrachte stukken waarin de evaluatie van het opleidingsonderdeel wordt toegelicht af te leiden dat sprake is van één opleidingsonderdeel waarvoor één eindcijfer wordt gegeven en waarvoor vier verschillende evaluatievormen worden voorzien, telkens met een bepaalde weging ten opzichte van het eindcijfer.

De Raad kan verzoeker dan ook niet bijtreden waar hij aanvoert dat de studieomvang waarvoor hij een tekort zou hebben behaald tot toepassing van automatische tolerantie op basis van artikel 17.1.5 van het OER kan leiden. Verzoeker voldoet niet voor een opleidingsonderdeel van 8

studiepunten in zijn geheel. De vraag of het in de faculteit gehanteerde full creditsysteem regelmatig is en kan worden toegepast, is – in het licht van het voorgaande – niet relevant. Dat systeem zou er zonder meer toe leiden dat geen tolerantie kan worden toegepast ten aanzien van verzoeker, maar vermits hij niet voldoet aan de tolerantiegrens wat de gewogen tekorten betreft uit artikel 17.1.5 van het OER kan er op basis van dit artikel evenmin een tolerantie worden toegepast.

Het middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op de schending van artikel 17.1.6 van het OER.

Standpunt van partijen

Verzoeker wijst erop dat hij een voldoende behaalde voor alle opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding met uitzondering van één opleidingsonderdeel, zijnde “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage”. Hij behaalde bovendien wel een voldoende voor twee van de vier onderdelen van het betreffende opleidingsonderdeel, maar hij bleek onvoldoende te scoren op de twee overige onderdelen, waardoor hem finaal een score van 8/20 werd toegekend. Volgens verzoeker tonen de overige cijfers aan dat hij wel degelijk voldoet aan de competenties van de bacheloropleiding.

Verzoeker verduidelijkt verder dat hij niet de intentie heeft om in België een master Diergeneeskunde te behalen. Hij heeft zich ingeschreven voor een master Maritieme Biologie aan de universiteit van Faro, Portugal. Verzoeker benadrukt dat de verworven kennis op het vlak van algemene heelkunde volstrekt onbelangrijk is in het kader van de door hem verkozen verdere studies Maritieme Biologie, waar deze leerstof niet aan bod komt en kennis ervan dan ook geen vereiste is. Voor verzoeker is het wel zeer belangrijk te beschikken over een bachelordiploma, wat een vereiste is om de master Maritieme Biologie in Faro aan te vatten. De weigering van deliberatie en bijgevolg toekenning van het bachelordiploma zou met zich meebrengen dat verzoeker zijn inschrijving aan de universiteit van Faro moet uitstellen en dat hierdoor een integraal jaar verloren gaat, wat niet de bedoeling kan zijn. Verzoeker merkt terzijde nog op dat de voorbereidende acties om toegelaten te worden aan de universiteit van Faro reeds aanzienlijke kosten met zich meebracht, die thans verloren dreigen te gaan.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat zij verzoeker niet geslaagd kan verklaren voor de bacheloropleiding, aangezien hij een aantal opgesomde eindcompetenties niet heeft verworven. Volgens verwerende partij worden deze eindcompetenties, behorende tot de diergeneeskundige vaardigheden, niet in andere opleidingsonderdelen verworven en zijn ze cruciaal om een bachelordiploma Diergeneeskunde te behalen. Ze zijn dan ook direct gelinkt aan de kerncompetenties van de opleiding (namelijk onder andere C4, C6, C7 en C9) en dit op “mastered” niveau (i.e. de student beheerst deze kerncompetenties en dit wordt ook getoetst).

Verwerende partij stelt dat verzoeker, aangezien hij deze kerncompetenties niet beheert, niet kan slagen voor de bacheloropleiding Diergeneeskunde. Zij vindt het argument van verzoeker dat het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” onbelangrijk en niet vereist is in zijn geambieerde toekomstige studies en dat dit als uitzonderlijke omstandigheid moet worden beschouwd, niet aanvaardbaar. Verwerende partij benadrukt dat zij enkel een bachelordiploma Diergeneeskunde kan afleveren wanneer de student de vereiste competenties van de opleiding heeft verworven. Vermits verzoeker deze competenties niet heeft verworven, kan hij niet slagen voor de bacheloropleiding Diergeneeskunde.

Verder stelt verwerende partij vast dat verzoeker de resultaten voor de eerste zittijd in zijn verzoekschrift aan de Raad vermeldt. Deze resultaten zijn irrelevant. De examencommissie heeft immers een beslissing genomen op basis van de resultaten van de tweede zittijd.

Verwerende partij stipt ten slotte aan dat de voorbereidende acties en bijhorende kosten die verzoeker heeft gedaan voor een eventuele masteropleiding Maritieme Biologie in Faro gedaan zijn voor de start van de tweede zittijd. Zij staan bijgevolg los van het niet behaalde bachelordiploma Diergeneeskunde.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat de bachelor Diergeneeskunde 180 studiepunten beslaat. Verzoeker verduidelijkt dat hij de opleiding heeft aangevat in het academiejaar 2014-2015. Tijdens zijn opleiding werd het curriculum echter volledig hervormd en werden diverse opleidingsonderdelen toegevoegd, dan wel vervangen door andere opleidingsonderdelen. Zo werden de opleidingsonderdelen ‘Skills lab I en II’ pas voor het eerst in het lessenpakket geïntroduceerd in het academiejaar 2016-2017. De hervorming van de bachelor Diergeneeskunde tijdens zijn opleiding heeft ook tot gevolg gehad dat verzoeker uiteindelijk

vakken heeft gevolgd ten belope van 200 studiepunten, in plaats van de vereiste 180 studiepunten. Verzoeker benadrukt dat hij een credit heeft behaald voor 192 van de 200 opgenomen studiepunten. Volgens verzoeker gaat het dan ook niet op te stellen dat hij over onvoldoende competenties zou beschikken.

Verder stelt verzoeker dat bezwaarlijk kan worden volgehouden dat hij niet competent zou zijn, louter en alleen omdat hij eenmaal een score van 8/20 heeft behaald, terwijl hij voor de overige vakken wel een voldoende heeft behaald. Volgens verzoeker wordt de argumentatie van verwerende partij ook tegengesproken door artikel 17.1.5 van het OER, dat bepaalt dat een student kan slagen voor een opleiding zonder alle vereiste creditbewijzen te behalen.

Daarnaast merkt verzoeker op dat de lijst van competenties die verwerende partij in haar antwoordnota opsomt incorrect is, aangezien hij tijdens de bacheloropleiding Diergeneeskunde uitsluitend werd getest op de eerste drie van de vijf opgesomde competenties. Volgens verzoeker komen de opgesomde competenties grotendeels overeen met de eindcompetenties zoals vermeld bij het opleidingsonderdeel ‘Skills lab I’, waarvoor verzoeker wel een voldoende heeft behaald.

Verzoeker herhaalt ten slotte dat hij niet de intentie heeft om in België een master Diergeneeskunde te behalen, maar dat hij zich heeft ingeschreven voor een master Maritieme Biologie aan de universiteit van Faro, Portugal.

Beoordeling

Verzoeker vraagt om met toepassing van artikel 17.1.6 van het OER geslaagd te worden verklaard. Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs:

“Art. II.229. De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.”.

De Raad stelt vast dat de decreetgever met artikel VI.14 van Onderwijsdecreet XXVII de tweede zin “*De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.*” heeft toegevoegd.

Voor deze toevoeging, die krachtens artikel VI.38 van Onderwijsdecreet XXVII op 1 september 2017 in werking is getreden, heeft de decreetgever de volgende verantwoording gegeven (*Parl. St. VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146/1, 39-40*):

“*Artikel II.228 van de Codex Hoger Onderwijs voorziet in situaties waarbij er sprake is van een “automatische deliberatie” voor studenten die aan de (tolerantie)voorwaarden voldoen en waarvoor de examencommissies dus zelfs niet meer moeten samenkomen. Examendocommissies moeten dus in principe enkel nog samengeroepen worden mits er bijzondere omstandigheden zijn op grond waarvan een student globaal als geslaagd kan worden beschouwd. Artikel II.229 verwijst naar deze discretionaire bevoegdheid van de examencommissie en stelt dat “de student door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard wordt als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn”.*

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (Raad) vraagt in dit verband dat de onderwijsinstellingen een grondig onderzoek uitvoeren ingeval een dergelijk deliberatieverzoek aan hen wordt voorgelegd en dus om elk dossier waarin bijzondere omstandigheden worden aangebracht op eigen merites te onderzoeken.

Van de instelling mag een gedegen onderzoek verwacht worden van de aan een dossier gerelateerde bijzondere omstandigheden. Het is echter aan de student om zijn verzoek tot uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen met een goed inhoudelijk beargumenteerd dossier met de nodige stavingstukken. Vanuit de bezorgdheid om te vermijden dat een student al te lichtzinnig een dossier zou opstarten zonder zijn ingeroepen bijzondere omstandigheden te onderbouwen en de onderwijsinstellingen tevergeefs heel wat onderzoekswerk moeten verrichten, wordt geëxpliciteerd dat de bewijslast voor de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in eerste instantie bij de student wordt gelegd.

Het artikel geeft de kans aan de studenten om, in een intern beroep, argumenten aan te voeren die zouden kunnen aantonen waarom hij of zij wel geslaagd had moeten verklaard worden. In dat geval is de beroepsinstantie ermee belast deze argumenten te bekijken en er ofwel rekening mee te houden, ofwel uit te leggen waarom ze deze argumenten niet overtuigend vindt.”.

De decreetgever heeft met deze toevoeging beoogd dat wanneer een student zich beroept op ‘bijzondere omstandigheden’ of stelt dat hij ondanks het behaalde tekort niettemin de doelstellingen van de opleiding globaal heeft gerealiseerd, zijn aanvraag moet staven aan de hand van concrete elementen. De bewijslast ligt aldus in de eerste plaats bij de student.

De Raad stelt vast dat verzoeker *in casu* vooreerst aanvoert dat hij geslaagd is voor de andere opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding en dat hij een voldoende heeft behaald voor twee van de vier onderdelen van het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage”. De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift geen bijzondere omstandigheden van studie-gerelateerde aard of privé-gebonden heeft vermeld waarvoor de examencommissie moet worden samengeroepen. De Raad moet verwerende partij bijkijken. Verzoeker doet immers niets anders dan stipuleren dat hij zich daarmee mogelijk in de toepassingsvoorwaarden van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs bevindt. Het is echter aan verzoeker om, in het licht van de hierboven aangehaalde decretale bepalingen, concreet aan te tonen dat hij de doelstellingen van de opleiding globaal heeft bereikt.

Daarnaast voert verzoeker aan dat hij niet de intentie heeft om in België een masterdiploma Diergeneeskunde te behalen, maar dat hij zich heeft ingeschreven voor een master Maritieme Biologie aan de universiteit van Faro, Portugal. Hier zal de leerstof van het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” niet aan bod komen en is kennis ervan evenmin vereist. Verzoeker merkt nog op dat de voorbereidende acties om toegelaten te worden aan de universiteit van Faro aanzienlijke kosten met zich meebrachten, die thans verloren dreigen te gaan. De interne beroepsinstantie heeft er in dit verband op gewezen dat bij het afleveren van een bachelordiploma alle competenties van de opleiding verworven moeten zijn, onafgezien van de toekomstige plannen van de betrokken student. De Raad is van oordeel dat uit het feit dat het niet de bedoeling van verzoeker is om een masteropleiding Diergeneeskunde te volgen evenmin kan worden afgeleid dat verzoeker alle competenties van de bacheloropleiding heeft behaald. Het verwerven van een diploma door een student houdt in dat hij de door de studie die tot het diploma voert beoogde competenties heeft bereikt. De te bereiken competenties wijzigen niet in functie van de ambities van de student met betrekking tot het aanwenden van het diploma op de beroepsmarkt, met het oog op verdere studies, en dergelijke meer. Het diploma en wat dehouder van het diploma ermee doet dienen wat dit betreft van elkaar losgekoppeld te worden. Het beoogde gebruik van het diploma is volgens de Raad *in casu* dan ook niet als een bijzondere

omstandigheid aan te merken en wijzigt evenmin de met het oog op een deliberatie globaal te behalen opleidingsdoelstellingen.

Wat de argumentatie van verzoeker in zijn wederantwoordnota omtrent de hervorming van het curriculum van de bacheloropleiding tijdens zijn studies betreft, moet de Raad vaststellen dat dit nieuwe elementen zijn, die niet naar voor werden gebracht in het kader van de interne beroepsprocedure, noch in het extern beroepsschrift voor de Raad. De Raad ziet niet in waarom verzoeker dit niet in het kader van de interne beroepsprocedure aan de interne beroepsinstantie heeft voorgelegd. Deze bezwaren moeten in de huidige stand van de procedure als nieuw worden beschouwd en moeten in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs als niet ontvankelijk worden afgewezen.

Het middel is niet gegrond.

Ten overvloede geeft de Raad mee dat dit arrest verzoeker *prima facie* niet hoeft te beletten een nieuw en concreet onderbouwd dossier in te dienen bij de examencommissie, waarbij hij duidelijk aangeeft waaruit de bijzondere omstandigheden bestaan en op welke manier hij de doelstellingen van de bacheloropleiding heeft behaald.

C. Derde middel

Verzoekende partij beroept zich in een derde middel op bijzondere medische omstandigheden.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij tijdens de examenperiode af te rekenen kreeg met een bijzondere moeilijkheid, zijnde een ernstige compressiefractuur (breuk) van de wervelkolom, waardoor hij veel pijn leed en moeilijkheden had om lange tijd in eenzelfde positie te zitten. Verzoeker beschikte over zware pijnmedicatie, maar die had een vermindering van het cognitief vermogen inzake alertheid en geheugen tot gevolg, wat uiteraard negatieve implicaties had bij het studeren van de leerstof en het afleggen van examens. Aangezien verzoeker zich hiervan bewust was, heeft hij contact opgenomen met de studietrajectbegeleider – coördinator onderwijs van zijn faculteit. Verzoeker benadrukt dat hij de nodige medische documentatie heeft overgemaakt, maar examenfaciliteiten werden hem geweigerd, met alle gevolgen van dien.

Verzoeker wijst erop dat de kwetsuren aan zijn rug en de bijhorende medicatie een ernstige negatieve impact hadden op het studeren van de leerstof enerzijds, en op het afleggen van de examens anderzijds. Zo was niet alleen het studeren een moeizamer proces, maar moest verzoeker tijdens het afleggen van de examens met regelmaat bewegen, waardoor hij finaal in tijdsnood kwam en hij het examen met onvoldoende securiteit kon afleggen.

Verzoeker vraagt de Raad om alsnog rekening te houden met zijn medische kwetsuren als bijzondere omstandigheid die het toelaat hem te delibereren en het bachelordiploma toe te kennen, wat mogelijk is op basis van artikel 17.1.6 van het OER.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vast dat verzoeker documenten aanlevert van de eerste zittijd. Ze stipt aan dat de beslissing van de examencommissie werd genomen op basis van de resultaten van de tweede zittijd. Volgens haar is artikel 6.2 van het OER bovenbouw niet van toepassing, aangezien verzoeker geen bijzondere faciliteiten heeft aangevraagd voor de tweede zittijd. Daarnaast dateert de bijgevoegde documentatie in het extern verzoekschrift van eind mei – begin juni.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat zijn vraag om examenfaciliteiten nooit ernstig in overweging werd genomen. Hij werd onmiddellijk voor een voldongen feit geplaatst.

Verzoeker stelt vast dat verwerende partij inhoudelijk niet repliceert op zijn medische kwetsuren en de daaropvolgende weigering van examenfaciliteiten. Hij wijst erop dat de resultaten die hij heeft behaald tijdens de eerste en de tweede zittijd identiek zijn. Volgens verzoeker snijdt het verweer geen hout, wat ook blijkt uit het gegeven dat verwerende partij zelf geen document bijbrengt waaruit afwijkende resultaten blijken die verzoeker tijdens de tweede zittijd zou hebben behaald ten opzichte van de eerste zittijd.

Verder merkt verzoeker op dat hij door de botte weigering van de toekenning van examenfaciliteiten tijdens de eerste zittijd ontraden werd om tijdens de tweede zittijd nogmaals een poging te ondernemen om faciliteiten te bekomen. Volgens verzoeker kwam hij ook tijdens de tweede zittijd in aanmerking voor examenfaciliteiten naar aanleiding van de door hem opgelopen kwetsuren. Het doktersattest spreekt immers duidelijk van ‘consolidatie’, wat wijst op restletsels die bij hem aanwezig zullen zijn tot de rest van zijn dagen. Het permanent karakter van de breuk en de bijhorende complicaties is dan ook bewezen. Verzoeker benadrukt dat hij aldus zowel tijdens de eerste zittijd als tijdens de tweede zittijd omwille van medische redenen

werd gehinderd bij het afleggen van de examens, zonder dat daartoe faciliteiten werden toegekend.

D. Vierde middel

Verzoekende partij beroept zich in een vierde middel op de schending van artikel 10.3.3 van het OER.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat het theoretisch examen voor het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” in zijn examenrooster voorzien was op 27 augustus 2018 van 9u tot 13u. Het examen is inderdaad aangevangen om 9u, maar de studenten moesten al om 12u05 het examen inleveren. Dit wordt ook bevestigd door de interne beroepsinstantie in haar beslissing van 21 september 2018.

Verzoeker stelt dat hij, door het foutief afficheren van de beschikbare tijd voor het afleggen van het examen, in nood kwam voor het beantwoorden van alle vragen, wat vanzelfsprekend zijn resultaat op negatieve wijze heeft beïnvloed.

Hij is van mening dat de schending van artikel 10.3.3 van het OER door verwerende partij moet worden beschouwd als bijzondere omstandigheid die in overweging moet worden genomen bij de beoordeling van de deliberatie zoals voorzien in artikel 17.1.6 van het OER.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat op het voorblad van het examen ‘Algemene heelkunde’ duidelijk vermeld staat dat het examen drie uur in beslag zal nemen. De tijdsduur van vier uur in het examenrooster is de maximale duur van het examen, conform artikel 10.3.3 van het OER. Er is aldus geen sprake van een schending van artikel 10.3.3 van het OER. Volgens verwerende partij heeft verzoeker ook op geen enkel moment tijdens het examen te kennen gegeven dat de tijdsduur niet volstond.

Wat het voorblad van het examen ‘Algemene heelkunde’ betreft, maakt verzoeker in zijn *wederantwoordnota* elk voorbehoud of het betreffende blad ook effectief deel uitmaakte van het examen. Volgens hem ligt hiervan immers geen bewijs voor.

Verzoeker merkt verder op dat de inhoud van het voorblad niet overeenstemt met de informatie die prof. dr. [V.G.] per e-mail van 12 juli 2018 aan hem heeft meegeleerd. Volgens het overgemaakte voorblad bestaat het examen uit vijf vragen, waarbij elke vraag voor 20% van het eindcijfer meetelt, terwijl prof. dr. [V.G.] in haar e-mail aangaf dat aan de diverse vragen een verschillend gewicht werd gegeven. Verzoeker is van mening dat het overgemaakte voorblad incorrect is en daarbij zijn waarde verliest, of dat de professoren van verwerende partij hun eigen richtlijnen niet volgen. Hij benadrukt dat elk van deze hypothesen een impact zal hebben op de resultaten van de studenten, wat niet aanvaardbaar is.

Ten slotte stelt verzoeker dat het eventuele voorblad met opgave van een examenduur van drie uur geen afbreuk doet aan de misleiding in zijn hoofde, omdat de voorbereidingen voor het examen werden getroffen in overeenstemming met de geafficheerde beschikbare tijd van vier uur om het examen af te leggen.

E. Vijfde middel

Verzoekende partij beroept zich in een vijfde middel op de schending van het inzagerecht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stipt aan dat hij nog niet in de mogelijkheid was het examen ‘Algemene heelkunde’ in te kijken, waardoor hij geen zicht heeft op de redenen voor het toekennen van de onvoldoende en of het al dan niet een terecht resultaat betreft. Verzoeker benadrukt dat hij het examen heeft afgelegd op 27 augustus 2018 en dat het definitieve resultaat beschikbaar was op 12 september 2018. Conform artikel 21.4 van het OER moet een intern beroep door middel van een schriftelijk verzoek aan de bevoegde instantie worden ingesteld binnen een termijn van uiterlijk zeven kalenderdagen na de bekendmaking van de examenresultaten. Verzoeker heeft zijn beroep tijdig overgemaakt aan de voorzitter van de examencommissie op 18 september 2018. Op 21 september 2018 heeft verzoeker de interne beroepsbeslissing ontvangen. Hij beschikt thans over een nieuwe termijn van zeven kalenderdagen om een extern beroep in te stellen. Dit verzoek moet aldus uiterlijk op 28 september 2018 worden ingediend.

Verzoeker benadrukt dat het voor het opstarten van een betwisting tegen een studievoortgangsbeslissing belangrijk is dat de betrokken student zicht heeft op zijn examenresultaat en op de wijze waarop de betrokken professor tot dit resultaat is gekomen. Volgens verzoeker wordt het belang hiervan trouwens erkend in artikel 10.3.8 van het OER. Verzoeker merkt op dat hij onmiddellijk na de bekendmaking van het definitieve

examenresultaat om inzage van het examen heeft verzocht bij de verantwoordelijke, die hem evenwel antwoordde dat inzage pas mogelijk zou zijn vanaf 1 oktober 2018, aangezien zij nu ‘andere verplichtingen’ heeft. Verzoeker kan aldus niet anders dan ieder voorbehoud te formuleren aangaande de correctheid van het toegekende examenresultaat.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat aan verzoeker, conform artikel 10.3.8 van het OER, het recht op inzage in zijn examenkopij werd toegekend, zodat er geen sprake is van een schending van het OER. Volgens verwerende partij was een vroeger moment niet mogelijk aangezien de betrokken docent niet eerder beschikbaar was. Ze benadrukt dat verzoeker reeds wist dat hij niet geslaagd was voor de stationsproef en dat hij daardoor geen credit voor het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” kon behalen, wat ook duidelijk vermeld staat in de evaluatiecriteria die in zijn getuigschrift werden bijgevoegd.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat het examen finaal op 1 oktober 2018 uitsluitend kon worden ingekijken tussen 14u en 16u, wat voor hem onmogelijk was. Tot op heden was hij aldus in de onmogelijkheid het examen in te kijken en also zicht te krijgen op de toegekende beoordeling.

F. Beoordeling van het derde, vierde en vijfde middel samen

De Raad stelt vast dat verzoeker zijn intern beroep heeft gericht tegen de beslissing waarbij hem de bachelor “Diergeneeskunde” geweigerd werd. Hij vocht ook de resultaten aan van het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage”, en meer bepaald van de onderdelen algemene heelkunde (theorie) en stationsproef (praktijk).

Wat deze drie middelen in het extern verzoekschrift betreft, leest de Raad hieromtrent in het intern beroepsschrift van verzoeker het volgende:

“c) Daarenboven zijn er in casu een aantal inbreuken op het OER:

- *Conform artikel 10.3.8 heb ik recht op een bespreking en [inzage] van mijn examen; dit is mij echter tot op heden niet gelukt op grond van de laconieke mededeling van de prof dat ze andere “verplichtingen” heeft. Ik maak dan ook voorbehoud voor het gegeven resultaat van het examen.*
- *Conform artikel 10.3.3 vinden de examens plaats op de vastgestelde dagen en uren. In casu werd de vastgestelde tijd bepaald op 4 uur (9u-13u) terwijl in praktijk de examens*

dienden afgegeven te worden om 12u05. Door deze beperking ben ik in [tijdnood] gekomen, mede omwille van wat volgt.

- *Ondanks het gegeven dat de nodige medische documentatie die de noodzakelijkheid ter zake staaafde, werd overgemaakt (breuk T12 rug), werden mij de examenfaciliteiten ten onrechte geweigerd (art. 6.2)."*

De Raad is van oordeel dat uit de opstelling en formulering van het intern beroepsschrift blijkt dat verzoeker deze argumentatie heeft ontwikkeld tegen het examenresultaat van het opleidingsonderdeel en niet tegen de beslissing tot weigering van deliberatie voor de opleiding. Naar het oordeel van de Raad is het extern beroep van de Raad evenwel enkel gericht tegen de beslissing waarbij hij niet geslaagd werd verklaard voor de bacheloropleiding. In zoverre verzoeker aldus in zijn derde middel vraagt om ‘alsnog rekening te houden met zijn medische kwetsuren als bijzondere omstandigheid die het toelaat [hem] te delibereren’ is het middel nieuw en bijgevolg niet ontvankelijk. Hetzelfde geldt voor het vierde middel van verzoeker, waar hij aanstipt dat de schending van artikel 10.3.3 van het OER moet worden beschouwd als een bijzondere omstandigheid die in overweging moet worden genomen bij de beoordeling van de deliberatie zoals voorzien in artikel 17.1.6 van het OER.

Wat het vijfde en laatste middel van verzoeker betreft, wenst de Raad te wijzen op het belang van feedback, zoals voorzien in artikel 10.3.8 van het OER, bij het leerproces. In die zin zijn eventuele moeilijkheden bij het uitoefenen van het recht op feedback overeenkomstig de daartoe in het OER voorziene modaliteiten te betreuren, maar zij zijn niet van aard om tot de onregelmatigheid van een beslissing tot niet-deliberatie voor een bacheloropleiding te leiden.

Het derde, vierde en vijfde middel zijn evenmin gegrond.

Ten slotte herhaalt de Raad, louter ten overvloede, dat verzoeker *prima facie* een nieuw en concreet onderbouwd dossier kan indienen bij de examencommissie, waarbij hij duidelijk aangeeft waaruit de bijzondere omstandigheden bestaan en op welke manier hij de doelstellingen van de bacheloropleiding heeft behaald.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 4 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.559 van 27 november 2018 in de zaak 2018/474

In zake: Hajar AMJOUD
 Woonplaats kiezend te 2140 Borgerhout
 Bouwhandelstraat 87

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij een herinschrijving van verzoekende partij in de bacheloropleiding of verwante opleiding geweigerd wordt en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Esra Uçan zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Sociaal-Economische Wetenschappen”.

Gezien verzoekende partij niet voldeed aan de voorwaarden van studievoortgangsbewaking, besliste verwerende partij dat herinschrijving in de bacheloropleiding of een verwante opleiding voor het academiejaar 2018-2019 geweigerd wordt.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, na het dossier te hebben herbekeken en rekening houdend met de door verzoekster aangebrachte argumenten, de Commissie Bijzondere Inschrijvingen heeft beslist de toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2018-2019 niet aan te passen. Herinschrijving in de bachelor sociaal-economische wetenschappen of verwante opleidingen van de Faculteit TEW is dus niet toegelaten.

Immers, het studierendement van verzoekster is te laag. In academiejaar 2016-2017 heeft ze slechts 28 studiepunten behaald, in academiejaar 2017-2018 slechts 21 studiepunten. Op twee jaar tijd heeft verzoekster dus slechts 49 studiepunten behaald, waarvan geen enkel kwantitatief hoofdvak uit bachelor 1. Na vier examenkansen is verzoekster er niet in geslaagd o.a. economie, wiskunde of statistiek te behalen. Verzoekster is te ver verwijderd van het behalen van haar bachelordiploma.

Haar leerkrediet is op dit moment 124, het is dus zeer belangrijk om een opleiding te zoeken waar haar slaagkansen hoger liggen om zo min mogelijk leerkrediet te verliezen. De interne beroepsinstantie raadt aan om contact op te nemen met het STIP voor hulp bij de heroriëntering. Het is belangrijk om snel actie te ondernemen, aangezien de deadline voor inschrijving in andere universiteiten of hogescholen nadert.

Deze beslissing is gebaseerd op artikelen 19.2 en 19.3 van het Onderwijs- en Examenreglement. Gelet op de facultaire richtlijnen van de Faculteit TEW, gelet op de studieresultaten en studievoortgang van de student en gelet op de motivatie in het intern beroep van de student heeft de Commissie Bijzondere Inschrijvingen geoordeeld dat er geen redenen zijn om af te wijken van haar beslissing.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Per e-mail van 18 oktober 2018 laat verwerende partij aan de Raad en aan verzoekende partij weten dat de betrokken instantie de bestreden beslissing ondertussen heeft ingetrokken en vervangen door een nieuwe beslissing. Een kopie van de nieuwe beslissing bevindt zich in bijlage bij de e-mail.

De Raad neemt kennis van de intrekking.

Huidig beroep van verzoekende partij wordt onontvankelijk verklaard, bij gebrek aan voorwerp.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijss

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.560 van 27 november 2018 in de zaak 2018/480

In zake: Nashed SHAWKI
Woonplaats kiezend te 2018 Antwerpen
Sint-Vincentiusstraat 79

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Industriële Wetenschappen”.

Wegens ziekte kon verzoeker twee examens niet afleggen. Verzoeker diende daarom een aanvraag in om inhaalexamens af te leggen (na de examenperiode van de tweede zittijd). Deze aanvraag werd geweigerd.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoeker aankaartte tot op heden geen kans te hebben gekregen om inhaalexamens af te leggen, gelet op zijn afwezigheid wegens ziekte in de tweede zittijd. Ten gevolge daarvan kon verzoeker twee examens niet opnieuw afleggen. Verzoeker merkte voorts op dat hij nochtans een doktersattest ‘arbeidsongeschiktheid’ inleverde.

De examencommissie overweegt dat artikel 11.2 van het Onderwijs- en Examenreglement m.b.t. de *niet-deelname aan examens* als volgt bepaalt:

“Indien een student tijdens de examens wegens overmacht verhinderd is aan één of meer examens deel te nemen, wordt dit ten spoedigste bij de faculteit gemeld en gestaafd met een geldig bewijsstuk. Een medisch attest wordt aanvaard, mits het door een arts is uitgeschreven op de dag van de ziekte of het ongeval. Een attest waarin bijvoorbeeld enkel de verklaring van de student wordt gemeld (dixitattest) of een attest dat na de ziekte werd geschreven (post-factumattest) wordt niet als bewijsstuk aanvaard. De faculteit gaat na of de student op een andere datum examen kan afleggen.”

Volgens de examencommissie geeft het OER de faculteit bijgevolg de bevoegdheid om de organisatie van inhaalexamens verder te regelen. Het faculteitsbeleid bepaalt dat er geen inhaalexamens worden georganiseerd na de examenperiode van de tweede zittijd. Het door de student voorgelegde doktersattest verliep op 8 september 2018. Dit is na de periode van de tweede zittijd.

Om de hierboven vermelde redenen besluit de commissie dat de onmogelijkheid om inhaalexamens te regelen na deze datum voldoende gegrond is.

De commissie verklaart het beroep ontvankelijk, maar ongegrond. De student werd niet geschonden in zijn recht.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – bevoegdheid

Ter zake rijst vooreerst de vraag of dit een geschil is waarvan de Raad kennis kan nemen. De Raad dient met name, desnoods ambtshalve, te onderzoeken of voorliggend beroepsschrift ingesteld tegen een beslissing waarbij verzoeker niet werd toegelaten om inhaalexamens af te leggen (na de examenperiode van de tweede zittijd), binnen zijn bevoegdheid valt.

De Raad is op grond van artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bevoegd om, na uitputting van de interne beroepsprocedure, uitspraak te doen over beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen. Artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs lijst op wat als ‘studievoortgangsbeslissing’ aan te merken valt.

Gezien dit een ambtshalve exceptie betreft, heeft de Raad verzoeker ter zitting de mogelijkheid gegeven hieromtrent standpunt in te nemen.

Ter zitting (d.d. 9 november 2018) ging verzoeker niet specifiek in op dit punt omtrent de bevoegdheid van de Raad. Verzoeker benadrukte vooral dat het ander verzoekschrift dat hij had ingediend bij de Raad (met rolnummer 2018/517), dat gaat over een weigering tot inschrijving en waarbij zich *prima facie* een probleem van ondertekening van het verzoekschrift stelt, voor hem belangrijker is.

De Raad wijst erop dat hij slechts over een toegewezen bevoegdheid beschikt, in het bijzonder ten aanzien van de beslissingen die in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs limitatief als een ‘studievoortgangsbeslissing’ zijn omschreven. Het komt de Raad dus niet toe om zelf zijn uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheid uit te breiden met nieuwe soorten van beslissingen.

De door verzoeker bestreden beslissing kan, binnen de decretale opsomming van artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, *niet* als een ‘studievoortgangsbeslissing’ worden

beschouwd. De beslissing dat verzoeker niet werd toegelaten om inhaalexamens af te leggen (na de examenperiode van de tweede zittijd), is géén studievoortgangsbeslissing zoals bedoeld in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, gezien deze beslissing met geen van de categorieën opgesomd in dit artikel overeenstemt.

Het voorwerp van voorliggend beroep – de weigering om inhaalexamens te organiseren (na de examenperiode van de tweede zittijd) – is geen studievoortgangsbeslissing, zodat de Raad niet bevoegd is om van het geschil kennis te nemen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.557 van 27 november 2018 in de zaak 2018/483

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “New York City in Twentieth-Century Literature” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Liza Vervinckt, die *loco* advocaat Louis Vandamme verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de taal- en letterkunde’.

Voor het opleidingsonderdeel “New York City in Twentieth-Century Literature” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst dat de diverse procedurele bezwaren die de student aanvoert niet overtuigen. Het misverstand in verband met de Blackboardcijfers, die dienden om de ingediende essays te tellen en dus geen punten waren, leek haar erg onwaarschijnlijk: het feit dat er, telkens de student een essay indiende, één eenheid bijkwam, kon immers alleen betekenen dat het om een telling en niet om een quotering ging. In het omgekeerde geval zou iedereen die alle essays indiende automatisch een tien halen en dus voor het vak slagen, wat uiteraard bezwaarlijk de bedoeling kon zijn.

De interne beroepsinstantie merkt vervolgens op dat ‘opschrijven wie deelneemt’, zeker voor een opleidingsonderdeel uit de masteropleiding, een voor de hand liggende en dus valide werkwijze is om de actieve deelname aan de colleges in kaart te brengen. Volgens haar is het aanwezigheidsattest van 27 maart dat de student aanhaalt daarmee niet in tegenspraak, omdat ‘actief deelgenomen’ in een dergelijk administratief document evident de fysieke aanwezigheid van de student bevestigt, maar in die context geen uitspraak impliceert over de kwaliteit van de inbreng van de student.

Verder stelt de interne beroepsinstantie vast dat het mondelinge examen dat volgde op verzoek van de student werd bijgewoond door de ombudspersoon. Deze ‘objectieve derde persoon’, die, zoals het reglement voorziet, met raadgevende stem aan de vergadering van de deliberatiecommissie deelnam, verzekerde de interne beroepsinstantie dat het examen sereen en objectief verlopen was. De interne beroepsinstantie zag dan ook geen reden om te twijfelen aan de objectiviteit, en evident evenmin aan de competentie, van de examinator, die, toen haar gevraagd werd de onvoldoende even toe te lichten, vooral aangaf dat de student de gebruikte begrippen van Derrida en Bakhtine vaak approximatif of verkeerd begreep, *c.q.* toepaste en dat de tekstcommentaren van de student oppervlakkig bleven. Zo was de student blijkbaar verwonderd dat er in een roman over negentiende-eeuws New York nergens sprake was van wolkenkrabbers, wat uiteraard en om evidente reden zonder meer voor de hand ligt.

De interne beroepsinstantie merkt ten slotte op dat zij, om op dit punt maximale duidelijkheid te scheppen, heeft beslist om de transcript die de student op het mondeling examen las ook even voor te leggen aan collega [V.J.]. Zij bevestigde dat de student naar haar mening een correct examencijfer kreeg. De interne beroepsinstantie was aldus van oordeel dat het toegekende examencijfer gerechtvaardigd is en beslist dan ook om het te handhaven.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 27 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Voorafgaand aan de beoordeling

Bij de voorbereiding van dit dossier kan de Raad niet anders dan vaststellen dat niet alle voor de beoordeling noodzakelijke stukken beschikbaar werden gesteld door verwerende partij in het administratief dossier. De Raad wijst verwerende partij in dit verband op de actuele bepaling van artikel II.298, §1 van de Codex Hoger Onderwijs:

“Art. II.298.

§1. Het administratief dossier dat door het bestuur uiterlijk samen met de antwoordnota aan de Raad en aan de verzoekende partij wordt bezorgd, bevat ten minste de volgende stukken:

1° een afschrift van de bestreden studievoortgangsbeslissing;

2° in voorkomend geval de examenkopij(en) van of het stagerapport van de verzoeker, of het verslag van het bekwaamheidsonderzoek met het oog op de verwerving van een bewijs van bekwaamheid;

3° het dossier dat samengesteld is naar aanleiding van het intern beroep, vermeld in artikel II.283, eerste lid, met inbegrip van het verzoekschrift op intern beroep;

4° de door het bestuur vastgelegde reglementaire bepalingen die op de bestreden beslissing van toepassing waren, waaronder in elk geval het onderwijs- en examenreglement en in voorkomend geval andere teksten met reglementaire strekking zoals de ECTS-fiche, het stagereglement, de studiegids en het vademeicum.

De stukken worden door het bestuur gebundeld en op een inventaris ingeschreven.”

Het door verwerende partij neergelegd administratief dossier bevat niet:

- 1) Een stuk waaruit de proclamatiedatum van de bestreden examenbeslissing blijkt;
- 2) Het volledig intern beroepsschrift van verzoekster, met alle bijlagen;
- 3) Het onderwijs- en examenreglement;
- 4) De ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “New York City in Twentieth-Century Literature”;
- 5) Alle cursusinformatie – waaronder deze beschikbaar op Blackboard – omtrent de evaluatie van het opleidingsonderdeel “New York City in Twentieth-Century Literature”.

Vermits deze stukken de Raad noodzakelijk lijken voor de behandeling van het dossier, lijkt het hem aangewezen de debatten te heropenen. Hij vraagt aan verwerende partij om deze documenten tesamen met een aangepaste inventaris zo spoedig mogelijk en ten laatste op 3 december 2018 aan de Raad en aan de verzoekende partij over te maken. Hierna worden de debatten onmiddellijk gesloten.

V. Anonimisering

Verzoekster vraagt in haar verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. Verwerende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 3 december 2018 om de gevraagde documenten en een aangepaste inventaris in te dienen, waarna de debatten worden gesloten.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr.

Arrest nr. 4.553 van 26 november 2018 in de zaak 2018/503

In zake: Kian MOHADJERIN
Woonplaats kiezend te 2550 Kontich
Kauwlei 85

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij een score van 6 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef Elektronica-ICT met inbegrip van stage’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Toegepaste Ingenieurswetenschappen: Elektronica-ICT’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef Elektronica-ICT met inbegrip van stage’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, om voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef Elektronica-ICT’ te slagen, de student dient blijk te geven van voldoende inzicht, wat onder meer inhoudt dat de student er zich van bewust is dat de verschillende onderdelen (opdrachten) van zijn proef wel degelijk bijdragen tot het te bereiken eindresultaat, hetzij ‘de kern van zijn proef’. De bachelorproef betreft tot slot in wezen een proces dat organisch wijzigt naarmate het bereiken van het eind(resultaat). De student moet in dergelijk dynamisch klimaat kunnen presteren, o.a. door het kunnen aanleren en gebruiken van nieuwe programma’s, het tonen van inzicht in de wijze van communiceren met de betrokken actoren, enz.

De commissie verwijst daaromtrent voorts naar de einddoelstellingen van het desbetreffende opleidingsonderdeel, nl. [...]. De commissie besluit dat dergelijk inzicht onvoldoende aanwezig is bij de student. Zij verwijst naar de stukken in het dossier. Het aanleren van een nieuwe programmeertaal behoort tot de eindcompetenties van een reeds opgenomen opleidingsonderdeel, m.n. “Geavanceerde programmatechnieken” (2015-2016), waarvoor de student in het verleden slaagde. De *synchronised replay*-module is bovendien noodzakelijk om het experiment van de student te kunnen uitvoeren (valideren). Er werden voldoende contactmomenten voorzien en het is geenszins onredelijk dat een overleg tussen promotoren en/of begeleiders in een universitaire context plaatsvindt zonder de aanwezigheid van de desbetreffende student.

De commissie beveelt de student verder aan weloverwogen en nauwkeurig te werk te gaan en niet te snel te concluderen. Concreet verwijst zij naar de correcte overname van informatie en het interpreteren van de door de betrokken docent(en) gegeven evaluaties. De examencommissie is unaniem van oordeel dat de voorliggende resultaten niet dienen te worden aangepast.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 waarbij aan de verzoeker een score van 6 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Bachelorproef Elektronica-ICT met inbegrip van stage” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroep op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij het niet eens is met de bestreden beslissingen, omdat de redenen die zich in het intern beroep bevonden o.a. aantonen dat hij vaak geen zeggenschap of controle had over zijn bachelorproef, foutieve feedback van zijn begeleiders kreeg en er miscommunicatie ontstond tussen de promotoren en begeleiders en bijgevolg met verzoeker zelf. Voor zijn bachelorproef diende verzoeker verder te werken aan een masterproef die fouten bevat, zonder dat deze fouten in de paper van de masterproef werden opgemerkt door de begeleiders of promotoren. Nadat verzoeker deze fouten had opgemerkt, werden ze onterecht door de begeleiders beschermd. Aangezien verzoeker moest verder werken aan een masterproef die fouten bevat en deze niet verbeterd mochten worden (omdat ze als ‘correct’ werden gezien door de begeleiders), was een succesvolle bachelorproef volgens verzoeker onmogelijk.

Verder stelt verzoeker dat de einddoelstellingen van het betrokken opleidingsonderdeel wél zijn bereikt. Dit is volgens verzoeker ook bewezen met het werkende hoofdprogramma dat de kern is van het portfolio van zijn bachelorproef, wat verzoeker – ondanks de fouten van de masterproef en verhinderingen die veroorzaakt werden door fout advies van de begeleiding – heeft gemaakt. Aan verzoeker werd ook aangeboden om verder te werken aan deze bachelorproef voor het academiejaar 2018-2019, omdat de begeleiders en promotoren tevreden waren met zijn programma (naast de reeds vermelde fouten) en hoe hij het had gemaakt.

De interne beroepsbeslissing toont volgens verzoeker aan dat bepaalde zaken fout werden geïnterpreteerd door de examencommissie. Zo is de masterproef waarop verzoeker zijn bachelorproef moest baseren, niet geschreven door één van zijn begeleiders. Ook hebben de fouten die aanwezig zijn in de masterproef waarop verzoeker zijn bachelorproef moest baseren, verzoeker niet onzeker gemaakt over zijn eigen kunnen/kennen. Het feit dat zijn begeleiders, die doctoraatsstudenten zijn, de fouten van de masterproef verdedigen en verzoeker na een lange discussie overtuigden dat hij verkeerd was, heeft verzoeker onzeker gemaakt over zijn kennis. Op 6 september 2018, de dag voor de verdediging van de bachelorproef, is aan verzoeker door een derde persoon toegelicht dat de fouten van de masterproef wel degelijk foutief zijn. Dit is volgens verzoeker tevens de kerndozaak van de onvoldoende op zijn

bachelorproef. Verder stelt verzoeker dat zijn inzicht vaak werd afgewezen en als foutief werd gezien, terwijl het uiteindelijk correct bleek te zijn. Hierdoor werd verzoeker beschuldigd van een tekort aan inzicht.

Volgens verzoeker toont de interne beroepsbeslissing ook aan dat bepaalde concepten van zijn bachelorproef onduidelijk waren voor de examencommissie. Volgens verzoeker is het niet correct dat de synchronised replay-module noodzakelijk is om het experiment te kunnen uitvoeren. Verzoeker heeft dit ook mondeling uitgelegd tijdens zijn gesprek met de examencommissie. De replay-module (niet de synchronised replay-module) is noodzakelijk om het experiment/hoofdprogramma uit te voeren nadat het experiment klaar is. De replay-module was volgens verzoeker al klaar in het begin. Voordat verzoeker aan het experiment van zijn bachelorproef kon beginnen, werd hem gevraagd om al een synchronised replay-module te maken voor wanneer het experiment klaar zou zijn. Echter, zijn experiment van de bachelorproef draait zonder synchronised replay-module. Dit suggereert dat het maken van de synchronised replay-module niet noodzakelijk was en dat de tijd die hieraan besteed is, beter aan het experiment/hoofdprogramma had kunnen worden besteed.

Tevens stelt de interne beroepsbeslissing dat het aanleren van een nieuwe programmeertaal behoort tot de eindcompetenties van een reeds opgenomen opleidingsonderdeel, m.n. ‘Geavanceerde Programmotechnieken’ (2015-2016). Volgens verzoeker klopt het dat dit vak deze eindcompetentie bevat in zijn beschrijving. Binnen dit vak dient de taal C++ aan de student aangeleerd te worden en exclusief gebruikt te worden. Echter, binnen zijn bachelorproef diende verzoeker gebruik te maken van de taal Python, wat niet binnen het vak ‘Geavanceerde Programmotechnieken’ is opgenomen. Het feit dat de vermelde eindcompetentie van het vak ‘Geavanceerde Programmotechnieken’ is opgenomen, is volgens verzoeker daarom vreemd. Tevens heeft verzoeker gedurende zijn studie meerdere andere vakken behaald, die verschillende programmataLEN aanleerden aan de studenten en in het algemeen niet verschilden van het vak ‘Geavanceerde Programmotechnieken’. Echter, in geen enkel van deze vakken is de eindcompetentie opgenomen die het vak ‘Geavanceerde Programmotechnieken’ wel heeft. Een vak dat kan aanleren hoe een taal zelfstandig geleerd moet worden is volgens verzoeker verwonderlijk, aangezien zelfstandig leren iets subjectief is.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker verwijst naar de redenen die hij reeds aanhaalde in het intern beroep. Volgens verwerende partij kreeg verzoeker een gedegen

begeleiding, met ruime gelegenheid tot overleg (18 officiële contactmomenten). Tijdens die contactmomenten werd geen verkeerde informatie doorgegeven. De masterproef waarnaar verwezen wordt, bevatte geen fouten. Wel past verzoeker de gebruikte technieken uit de masterproef toe in een niet-gepaste context, waardoor de techniek niet meer geldig was. De begeleiders hebben hem tot dit inzicht proberen te leiden, maar dat is niet gelukt. Volgens verwerende partij is de examencommissie dan ook terecht tot de vaststelling kunnen komen dat de begeleiding zorgvuldig is verlopen. Dit middelonderdeel faalt dan ook.

Verder werden de einddoelstellingen volgens verwerende partij niet behaald. Dat blijkt uit de beoordeling van het werk volgens het scorerooster dat gehanteerd wordt. Verzoeker krijgt inderdaad (zoals elke student) een mogelijkheid tot herinschrijving voor een opleidingsonderdeel waarvoor geen credit behaald werd en mag, indien de promotoren mogelijkheid tot verbetering zien aan het betrokken onderwerp van de bachelorproef, verder werken aan hetzelfde onderwerp. Dit is echter niet op basis van de vaststelling dat de software die door de student werd afgeleverd, goed is. Het misverstand over de tevredenheid van de begeleiders over het aangeleverde programma is volgens verwerende partij ontstaan doordat het programma bij een eerste snelle controle leek te werken (waarbij verzoeker de korte feedback kreeg ‘het ziet er op het eerste [ge]zicht in orde uit’), maar bij een grondige controle fundamentele fouten bleek te bevatten. Zelfs als de feedback tekort zou schieten – wat niet het geval is – kan dit een slecht resultaat uiteraard niet goed maken. Dit middelonderdeel faalt dan ook.

Tenslotte claimt verzoeker volgens verwerende partij ten onrechte dat de commissie het dossier foutief heeft geïnterpreteerd. De omschrijving ‘masterproef van één van zijn begeleiders’ gebruikte verzoeker zelf wanneer hij gehoord werd. De brief waarin de beslissing aan verzoeker werd meegedeeld, neemt deze omschrijving over als quasi-citaat (‘Je geeft aan dat...’). Het verslag van de commissie vermeldt wel degelijk correct dat de masterproef van een doctoraatsstudent is, zonder dat die één van zijn begeleiders is. De commissie heeft zich dus wel degelijk op de juiste informatie gebaseerd. De onzekerheid die verder bij verzoeker ontstond, was naar aanleiding van zijn onvermogen om in te zien dat dit geen fout was. De nuance die verzoeker probeert te maken, is weinig relevant. Feit is dat het hele gebeuren hem onzeker heeft gemaakt. Deze onzekerheid (die correspondeert met een falen om de eigen fouten in te zien) draagt zonder twijfel bij tot een slechte score, omdat ze een reflectie is van het niet-behalen van de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel. Het niet-behalen van de

eindcompetenties werd ook geduid in de mededeling van de beslissing aan verzoeker. Het feit dat een derde persoon zou toegelicht hebben dat ‘de fouten van de masterproef wel degelijk fout zijn’, is een nieuw element dat niet in het beroepsschrift, noch bij het horen van verzoeker aan bod kwam. Het is ook niet duidelijk wie die uitspraak gedaan heeft, noch wat de expertise van die persoon ter zake zou zijn. Dit middelonderdeel faalt dan ook.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker m.b.t. visualisatie dat er exact geleverd werd wat er specifiek gevraagd werd. Het portfolio van de ingeleverde bachelorproef van verzoeker bevat drie verschillende visualisatiesystemen, waarvan één ook de confidence level toont in real time. Volgens verzoeker waren de aanpassingen aan de grafische output van [Y.] helaas niet eenvoudig te realiseren. Het is vreemd dat dit werd verondersteld, terwijl de code van verzoeker het tegenovergestelde bewijst. Om een realtime visualisatie-systeem te krijgen, moet alles zeer efficiënt worden geschreven om snel te kunnen visualiseren. Hiervoor moest er gebruik gemaakt worden van matrices en manipulaties van deze matrices. Bovendien had verzoeker drie verschillende visualisatiesystemen gemaakt en toegevoegd aan zijn portfolio. Wat betreft selectie van te analyseren ID, stelt verzoeker dat dit niet werd geïmplementeerd omdat het niet werkelijk realtime predicties zou maken. Het doel van zijn bachelorproef, wat hem in het begin werd gevraagd, was om realtime predicties te maken en te visualiseren. Hierdoor ging verzoeker op zoek naar andere methoden, zoals het trainen van nieuwe modellen met minder neuronen of het gebruiken van andere vormen van neurale netwerken. Dit had verzoeker ook vermeld in zijn presentatie en aan zijn begeleiders.

Verder stelt verzoeker dat hij nieuwe modellen had getraind, omdat het verkregen model zeer traag was. Een model die snellere predicaties maakte, werd succesvol bereikt en vergeleken met het verkregen model. Tevens stelt verzoeker dan een gesynchroniseerde replaymodule enkel nodig is indien er meerdere soorten data (vb. GPS-data) moeten worden ingelezen en uitgezonden. Op pagina 1 van stuk 7b werd echter vermeld dat GPS-data verwerken een bijkomende doelstelling was, nadat het minimale bereikt werd. De replaymodule zou gesynchroniseerd moeten zijn als deze verschillende soorten data gelijktijdig moet versturen (vb. CAN-data samen met GPS-data). Volgens verzoeker klopt het dus niet dat er geïnsinueerd wordt dat een gesynchroniseerde replaymodule dient voor het lezen en uitzenden van enkel CAN-data.

Tevens stelt verzoeker dat het geen toeval is dat hij plots progressie had gemaakt richting het hoofddoel nadat de replaymodule geen prioriteit meer had. Werken aan het hoofddoel had alles verder verduidelijkt waardoor verzoeker beter kon werken, dit was geen kwestie van tijd. Indien dit vroeger was gebeurd, had verzoeker in eerste zittijd kunnen indienen. Ook stelt verzoeker dat hij zelf had gevraagd om een meeting op 14 juni 2018, om duidelijk te weten wat de volgende stappen waren voor een goed verloop van zijn tweede zittijd. Hierdoor was verzoeker verrast wanneer hij plots getest werd. De conclusie dat hij hiervoor niet was voorbereid, is correct.

Verder zou verzoeker graag bronnen willen toevoegen, waar staat dat bij downsampling decimatie moet worden toegepast en interpolatie bij downsampling bijgevolg verkeerd is. Volgens verzoeker is dit een fundamentele fout in de paper en het programma van [Y.]. Ook stelt verzoeker dat het de eerste maand van zijn bachelorproef noch voor hem, noch voor zijn begeleiders duidelijk wat het nut was van de masterproef van [Y.] en hoe dit volledig ‘automated’ is. Nergens in de paper van [Y.] staat dat zijn programma en model toegepast kan worden op verschillende auto’s nadat het eenmaal ‘manually reverse engineered’ wordt. Hierdoor ging verzoeker op zoek naar andere methoden, waarna zijn begeleiders documenten toonden waar verzoeker geen toegang toe had en bevestigden dat de masterproef van [Y.] kan worden toegepast op verschillende auto’s.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoeker van oordeel is dat hij de einddoelstellingen van het opleidingsonderdeel “6-Bachelorproef Elektronica-ICT met inbegrip van stage” heeft bereikt. Hij leidt dit af uit het werkende hoofdprogramma, dat de kern is van het portfolio van zijn bachelorproef. Hij haalt ook aan dat hem is aangeboden om in het academiejaar 2018-2019 verder te werken aan de bachelorproef, omdat de begeleiders en promotoren tevreden waren met zijn programma.

Vooreerst herinnert de Raad eraan dat het hem niet toekomt zich uit te spreken over de verdiensten van de student. De Raad kan slechts nagaan of de beoordeling door de daartoe bevoegde instantie in de schoot van verwerende partij, de instelling van hoger onderwijs, op regelmatige wijze tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Daarnaast stelt de Raad vast dat de interne beroepsinstantie het feit dat verzoeker niet slaagt voor het opleidingsonderdeel niet zozeer toeschrijft aan het al dan niet functioneren van het programma waar verzoeker het over heeft. De Raad merkt hierbij op dat uit het verslag van de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie (zie stuk 10 van verwerende partij) bovendien blijkt dat verzoeker niet zomaar een minimale test kort na de indiening van het portfolio kan beschouwen als een finale goedkeuring van het programma. De interne beroepsinstantie geeft aan dat verzoeker ter zake te snel conclusies trekt. Verzoeker brengt op dit punt geen elementen aan die de Raad ervan kunnen overtuigen dat in redelijkheid aan de overweging van verwerende partij dient te worden getwijfeld.

De Raad leest daarnaast in de aangevochten beslissing dat niet zozeer de al dan niet correcte werking van het programma aan de grondslag ligt van de beslissing verzoeker 6 op 20 toe te kennen. Verwerende partij wijst er veeleer op dat verzoeker onvoldoende blijk geeft van inzicht, hetgeen volgens de interne beroepsinstantie onder meer inhoudt dat de student er zich van bewust dient te zijn dat de verschillende opdrachten van zijn proef bijdragen tot het te bereiken eindresultaat. In dit verband wijst de interne beroepsinstantie er tevens op dat uit de bachelorproef moet blijken dat de student kan presteren in een dynamisch klimaat (o.a. door het kunnen aanleren en gebruiken van nieuwe programma's, het tonen van inzicht in de wijze van communiceren met de betrokken actoren...).

Aldus oordeelt de Raad dat de bewering van verzoeker dat hij een werkend hoofdprogramma heeft ingediend – hetgeen, zoals blijkt uit de stukken, door verwerende partij niet wordt bijgetreden – de beslissing van verwerende partij dat de eindcompetenties van het betwiste opleidingsonderdeel niet in voldoende mate zijn bereikt, niet in de weg staat.

Ook het gegeven dat verzoeker de kans zou krijgen om bij een herkansing aan zijn bachelorproef voort te werken, maakt de beslissing dat de bachelorproef - ingediend in het academiejaar 2017-2018 - niet voldeed om te slagen, niet onredelijk noch onregelmatig. De Raad wijst in dit geval op de raadgevingen voor de toekomst die in de beslissing van de interne beroepsinstantie zijn vervat en waaruit de tekortkomingen aan de bachelorproef, zoals ingediend in het academiejaar 2017-2018, blijken. De interne beroepsinstantie beveelt verzoeker immers verder aan weloverwogen en nauwkeurig te werk te gaan en niet te snel te concluderen. Concreet verwijst de instantie naar de correcte overname van informatie en het interpreteren van de door de betrokken docent(en) gegeven evaluaties. De Raad acht dit laatste

ook van toepassing op de door verzoeker gemaakte inschatting van de werking van zijn “hoofdprogramma”.

De Raad wijst er op dat een beweerdelijk positieve commentaar op het geleverde werk in het kader van het begeleidingsproces, weze het een te rooskleurige inschatting (bijv. om de student aan te moedigen) dan wel door de ontvanger te positief ingeschatte feedback, een minder positieve eindbeoordeling niet onregelmatig of onredelijk hoeft te maken.

Verzoeker voert tevens aan dat uit de beslissing op intern beroep blijkt dat bepaalde zaken door de examencommissie foutief zijn geïnterpreteerd.

Wat dit betreft moet de Raad opmerken dat de opmerkingen van verzoeker niet de onregelmatigheid van de beslissing van de interne beroepsinstantie tot gevolg hebben.

De opmerking betreffende het gegeven dat in de beslissing van de interne beroepsinstantie melding zou zijn gemaakt van de masterproef van één van zijn begeleiders, blijkt het gevolg te zijn van hetgeen verzoeker tijdens de hoorzitting zelf heeft verklaard. Bovendien blijkt uit het verslag van de besprekking van de interne beroepsinstantie dat deze er bij de beoordeling niet vanuit is gegaan dat de masterproef van één van de begeleiders van verzoeker is. Wat de opmerking betreft inzake de vraag of de fouten dan wel de door verzoeker beweerde houding van de begeleiders ten aanzien van de beweerde fouten verzoeker onzeker hebben gemaakt, kan de Raad slechts vaststellen dat de kern van de argumentatie, met name de onzekerheid van verzoeker, door het onderscheid niet is aangetast. Precies deze onzekerheid koppelt verwerende partij aan het onvoldoende inzicht in de diverse componenten, waarvan het samenspel het resultaat van de bachelorproef moet vormen. Waar verzoeker in deze context bijbrengt dat een derde partij hem de dag voor de bachelorproefverdediging toelichtte dat de fouten in de masterproef wel degelijk fout zijn - fouten die volgens verzoeker de kernoorzaak zijn van de onvoldoende die hij heeft gescoord - moet de Raad vaststellen dat verzoeker niet verder komt dan een loutere bewering ter zake. Enige stoffering van de bewering die de Raad tot gerede twijfel zou brengen bij de visie van het bestuur dat geen sprake is van fouten in de masterproef waarop de bachelorproef voortbouwt, ontbreekt.

Verzoeker haalt ook aan dat uit de beslissing van de interne beroepsinstantie blijkt dat bepaalde concepten voor de examencommissie niet duidelijk waren.

Verzoeker wijst ter zake naar de opmerking in de motivering van de beslissing van de beroepsinstantie dat de synchronised replay-module noodzakelijk is om het experiment van de student te kunnen uitvoeren (valideren) en het feit dat de interne beroepsinstantie overweegt dat het aanleren van een nieuwe programmeertaal behoort tot de eindcompetenties van een reeds opgenomen opleidingsonderdeel, m.n. Geavanceerde Programmatechnieken (2015-2016).

De Raad begrijpt uit de argumentatie die verzoeker hieromtrent ontwikkelt dat hij van oordeel is dat hij energie heeft gestoken in het kader van het bachelorproefproces en dat hij deze energie niet in de essentie van zijn bachelorproef heeft kunnen investeren.

Het komt de Raad niet onredelijk voor dat in het kader van de bachelorproefwerkzaamheden energie gaat naar taken die, al dan niet op het eerste gezicht, niet rechtstreeks tot de kern van het bachelorproefproces bijdragen. Immers, het doelmatig aanwenden van de beschikbare tijd en energie is volgens de Raad ook eigen aan het leren uittekenen en uitvoeren van onderzoek, zoals bedoeld in de bachelorproef.

In zoverre de beweerde taken, zo zij verzoeker dermate hebben afgewend van de essentie van zijn bachelorproef dat het onredelijk zou zijn te verwachten dat hij binnen de beschikbare studietijd zou kunnen voldoen aan de eindcompetenties van de bachelorproef, het gevolg zouden zijn van een gebrekige begeleiding, wijst de Raad erop dat een gebrekige begeleiding slechts zelden tot de onregelmatigheid van de eindscore leidt. De Raad is terughoudend wat dit betreft en grijpt slechts in zo de gebreken in de begeleiding dermate flagrant zijn dat zij de student in de onmogelijkheid hebben gebracht blijk te geven van de competenties die hij bij een normale, voldoende begeleiding zou hebben kunnen bereiken. Bovendien merkt de Raad in het voorliggende dossier op dat verzoeker voor de Raad het beweerde gebrek aan of de beweerdelijke ontoereikende kwaliteit van de begeleiding bij het maken van de bachelorproef met de door hem bijgebrachte elementen niet concreet aantoonbaar en de Raad zodoende niet overtuigt van zijn bewering op dit punt. Veeleer blijkt volgens de Raad uit de dossierstukken dat verzoeker op voldoende en adequate wijze begeleiding en feedback werd gegeven. Minder duidelijk is voor de Raad of verzoeker de hem gegeven raadgevingen adequaat in zijn bachelorproef heeft geïntegreerd.

Voor de Raad is het, rekening houdend met de dossierstukken (o.a. de beslissing op intern beroep, het verslag van de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie, het weerwoord van de

docent op de opmerkingen van verzoeker) niet mogelijk het argument van verzoeker dat hij geen zeggenschap of controle had over zijn bachelorproef, foutieve feedback kreeg van zijn begeleiders en er miscommunicatie ontstond tussen de promotoren, begeleiders en hemzelf, gegrond te verklaren.

Zo leest de Raad bijvoorbeeld in voormeld verslag (zie stuk 10 van verwerende partij) dat er 18 officiële contactmomenten hebben plaatsgevonden, waarvan zeker 11 met de promotor en/of copromotor, hetgeen meer dan redelijk is. In het verslag is daarenboven vermeld dat verzoeker dit tijdens zijn gesprek met de beroepsinstantie op 21 september 2018 bevestigde. Ten overvloede merkt de Raad op dat verzoeker hier in zijn verzoekschrift voor de Raad niet op terugkomt.

Wat de beweerde fouten betreft in de masterproef waarop verzoeker voort diende te werken, merkt de Raad op dat hij geen reden ziet om te twijfelen aan hetgeen hieromtrent uit het dossier blijkt, met name dat niet de masterproef fout is, maar dat bij de transpositie van de masterproef door verzoeker naar de toepassingscontext van zijn bachelorproef fouten zijn ontstaan.

Zo leest de Raad in het verslag van de bijeenkomst van de beroepsinstantie bijvoorbeeld dat er geen sprake is van fouten in het bronmateriaal (masterthesis). De betrokken docent (promotor) toonde, volgens hetzelfde verslag, aan dat er een technisch onderscheid, nl. de context van toepassing, bestaat tussen de masterthesis en de bachelorproef van verzoeker. Verzoeker nam, nog volgens het verslag, de informatie verkeerdelijk over zonder rekening te houden met de geldigheid van de methodes i.f.v. de toepassingscontext. Deze overweging sluit ook aan bij de elementen die de docent heeft aangebracht in het kader van de interne beroepsprocedure. De vaststelling dat niet de masterproef fouten bevatte doch veeleer de interpretatie van de masterproef in hoofde van verzoeker problematisch bleek, wordt daarenboven niet op ernstige wijze door verzoeker weerlegd. Aldus onderstrepen de door verzoeker beweerde fouten in de masterproef veeleer het door de interne beroepsinstantie aangehaalde gebrek aan inzicht, dat volgens deze beroepsinstantie centraal staat in het niet-slagen van verzoeker voor het betwiste opleidingsonderdeel.

Om al de voormelde redenen ziet de Raad geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.561 van 27 november 2018 in de zaak 2018/517

In zake: Nashed SHAWKI
Woonplaats kiezend te 2018 Antwerpen
Sint-Vincentiusstraat 79

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 9 november 2018.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Industriële Wetenschappen (richting: Bouwkunde)”.

Als maatregel van studievoortgangsbewaking diende verzoeker in het academiejaar 2017-2018 o.a. 60% van het aantal ingeschreven studiepunten te verwerven. Zo niet, zou herinschrijving in het bachelorprogramma in het academiejaar 2018-2019 geweigerd worden. Deze bindende voorwaarde werd niet gehaald.

Verzoeker stelde op datum van 19 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat haar beslissing gebaseerd is op het Onderwijs- en Examenreglement. In het academiejaar 2016-2017 diende verzoeker 60% van het aantal ingeschreven studiepunten te verwerven. Gezien hij deze norm niet haalde, werd hem als maatregel van studievoortgang op het einde van het academiejaar 2016-2017 o.a. opgelegd dat hij in het academiejaar 2017-2018 60% van het aantal ingeschreven studiepunten diende te verwerven. Zo niet, zou herinschrijving in het bachelorprogramma in het academiejaar 2018-2019 niet mogelijk zijn. Deze opgelegde norm werd niet gehaald. Het is tegen deze beslissing (genomen op basis van artikel 19.4 van het OER) dat verzoeker intern beroep indiende.

De leden van de interne beroepsinstantie menen dat er in het dossier, gestaafd met bijlagen, geen sprake is van schending van het recht die een afwijking van de voorziene procedure noodzaakt. Zij hebben begrip voor de persoonlijke situatie van verzoeker, die zich in het bijzonder op het einde van de tweede zittijd heeft voorgedaan. Zijn studiehistoriek (de beperkte vorderingen, het herhaaldelijk moeten hernemen van opleidingsonderdelen, het niet deelnemen aan alle voorziene zittijden, het falen op de bachelorproef, ...) bevat echter onvoldoende elementen om op dit ogenblik een succesvolle doorstart in deze opleiding te garanderen.

Gelet op bovenstaande juridische en feitelijke overwegingen, beslist de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (IBIS) haar beslissing te handhaven.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 29 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – ondertekening van het verzoekschrift

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat het beroep niet werd gehandtekend.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij per vergissing vergeten is om de oproep met de hand te ondertekenen. Hij heeft de oproep evenwel per aangetekende brief verzonden naar verwerende partij en naar de Raad en heeft hiervan een verzendbewijs.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van verzoeker niet is ondertekend.

Ter zitting verklaart verzoeker dat hij het eerste verzoekschrift (met rolnummer 2018/480) wél heeft ondertekend, maar dat hij dit verzoekschrift (met rolnummer 2018/517) vergeten is te ondertekenen.

Gelet op het voorschrift van artikel II.294 van de Codex zoals hierboven geciteerd, betekent dit evenwel niet dat het gemis aan handtekening op het verzoekschrift verschoonbaar is.

Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 12 november 2018

Arrest nr. 4.642 van 14 januari 2019 in de zaak 2018/489

In zake: Pilvi ACKTE
Woonplaats kiezend te 07955 Tesjoki (Finland)
Havupolku 5 A 1

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij een score van 4 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Fysica 2’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Haïté Vanderwaeren en mevrouw Angèle Sindambiwe, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de biologie”.

Voor het opleidingsonderdeel “Fysica 2” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 4/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2018 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de examencommissie bachelor Biologie van mening is dat er geen reden is om terug te komen op haar eerdere beslissing om verzoekster geen credit toe te staan voor het opleidingsonderdeel ‘Fysica 2’. De commissie oordeelt dat de klachten van verzoekster in verband met de equivalentie van opleidingsonderdelen aan Finse universiteiten en de voorbereiding van het practicumexamen niet toepasselijk zijn, omdat ze geen betrekking hebben op de resultaten voor ‘Fysica 2’ in de tweede zittijd van het academiejaar 2017-2018. De commissie stelt vast dat de resultaten van verzoekster voor ‘Fysica 2’ ruim onvoldoende zijn, zowel voor het theoriegedeelte als voor het oefeningengedeelte, en kan verzoekster dus onmogelijk een credit geven voor dit opleidingsonderdeel.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er op dat het verzoek ten aanzien van de initiële beslissing niet ontvankelijk is, nu deze door het intern beroep uit het rechtsverkeer is verdwenen.

Voor het overige heeft verwerende partij geen bemerkingen ten aanzien van de ontvankelijkheid.

Beoordeling

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij aan verzoekster een score van 4 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Fysica 2” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekster onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroeft op een schending van het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij zich na het laatste extern beroep bij de Raad opnieuw heeft moeten inschrijven bij de Universiteit Antwerpen, omdat zij niet voor alle credits verworven aan de Finse universiteiten credits bij de Universiteit Antwerpen kreeg. Ondanks de moeilijke situatie (wonend in Finland, alleenstaande moeder) heeft verzoekster dit gedaan en door haar webmail terug te krijgen kon zij ook de schriftelijke documenten terugvinden dat er afspraken waren, vb. dat een bepaalde Finse cursus Immunologie in orde was voor de professor aan de Universiteit Antwerpen. Eerst was het geweigerd, omdat de professor zich zoets niet kon herinneren, maar na het document en het e-mailbewijs werd de vrijstellingsaanvraag goedgekeurd. Hetzelfde gebeurde met Ecosysteemtypes, er was d.m.v. een ombudsman een vergadering en door eigen excursies in Finland en de werkstukjes hiervan werd het goedgekeurd. Verzoekster moest ook nog twee keuzevakken kiezen, omdat er een probleem was met de veranderde cursusnaam van een vak dat verzoekster al eerder had afgelegd en om zeker te zijn dat ze geen punten te kort komt. Verzoekster vermeldt dit omdat zij dus al vanaf het begin erg hard moest vechten voor elk punt en de beloftes die waren gemaakt en omdat de communicatie helemaal niet werkt zoals dit normaal zou moeten tussen de studenten en de professoren.

Verzoekster heeft dus nooit een afspraak kunnen regelen, alleen of m.b.v. een ombudsman, met de docent voor ‘Fysica 2’, ook al wou zij dat vanaf het begin van het academiejaar 2016-2017. Verzoekster had erg graag een afspraak gehad, om echt te begrijpen waarom zij geen credits voor de Finse fysicacursussen kon krijgen en wat haar opties zijn, omdat zij helemaal niet zoals andere studenten alle lessen kan bijwonen. Ondanks dat men wist van haar bijzondere en moeilijke situatie, was er met verzoekster nooit een afspraak geregeld of werd er advies gegeven. Dan kreeg verzoekster het voorstel om geen practicum mee te doen, wel het practicumexamen, de theorie en oefeningen. Verzoekster was dankbaar en enthousiast hierover, tot ze besefte dat ze niet zoals andere studenten in het labo mocht komen oefenen. De professor noemde dit haar eigen verantwoordelijkheid en wou ook geen advies geven over wat voor toestellen zij in de Finse universiteiten zou moeten zoeken om mee te kunnen oefenen. Aan andere studenten werd tevens verteld waarover de examenvragen zouden gaan. Verzoekster mocht echter niet eens weten bij wie ze terecht kon voor problemen met berekeningen en advies.

Verzoekster was dit jaar voor alles, behalve ‘Fysica 2’, geslaagd en was dus bijna eindelijk afgestudeerd. Door het examenresultaat voor ‘Fysica 2’ en de studievoortgangsbewaking kan verzoekster zich evenwel niet meer inschrijven bij de Universiteit Antwerpen. Zij kreeg enkel

het advies om met deze credits een diploma in Finland te behalen, maar zo werkt het daar helaas niet. Er is een toelatingsexamen per jaar en ze kunnen (verschillend per universiteit) vb. slechts 50% van de credits goedkeuren. Verzoekster heeft dit allemaal al gevraagd bij twee Finse universiteiten na haar eerste extern beroep. Verzoekster zal ook deze beslissing aanvechten als dit nog kan, dat weet zij nog niet.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster sinds het academiejaar 2004-2005 ingeschreven is in de bacheloropleiding Biologie aan de Universiteit Antwerpen. Haar studievoortgang is sinds de start wisselend. Verzoekster grijpt in haar argumentatie vooral terug naar argumenten uit een eerder intern en extern beroep, dat zij heeft ingediend in 2017 omdat haar een aantal vrijstellingen niet werden toegekend. Er werd toen echter het volgende geoordeeld door de Raad: ‘*De weigering om de vrijstelling toe te kennen van de interne beroepsinstantie is afdoende gemotiveerd en niet kennelijk onredelijk.*’ De handelswijze van verwerende partij met betrekking tot de vrijstellingen kan hier dus niet opnieuw ter discussie staan.

In haar verzoekschrift vermeldt verzoekster dat ze persoonlijk moest langskomen voor de nieuwe herinschrijving. Hiermee verwijst ze naar de herinschrijving in academiejaar 2016-2017. Doordat ze inderdaad niet was ingeschreven aan de Universiteit Antwerpen in het voorgaande academiejaar 2015-2016, betekende dit inderdaad dat ze opnieuw persoonlijk moest langskomen bij de inschrijvingsdienst, conform de inschrijvingsprocedure van de Universiteit Antwerpen. Verwerende partij ziet niet in wat hier onzorgvuldig of onredelijk aan zou zijn. Verzoekster refereert verder ook naar een door haar ingediend intern beroep bij de examencommissie bachelor Biologie, tegen het behaalde resultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Fysica 2’. Tegen de beslissing van de examencommissie heeft zij eveneens een extern beroep bij de Raad ingediend. De commissie adviseerde verzoekster inderdaad herhaaldelijk dat het gezien haar situatie beter is dat ze haar creditbewijzen opvraagt en in Finland uitzoekt of ze via die weg op een optimalere manier een bachelordiploma kan behalen. Door in Finland te blijven wonen, maar toch een opleiding in België te willen volgen, maakt ze het zichzelf nodeloos moeilijk. De bacheloropleiding Biologie leent zich bovendien niet tot afstandsonderwijs, vanwege de vele practica, oefensessies en excursies. Dit advies is niet kennelijk onredelijk, noch onzorgvuldig. Het middel faalt dan ook in al zijn onderdelen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat dit, volgens de e-mail die zij van de Raad ontving, over een beroep gaat die verzoekster heeft ingediend tegen de studievoortgangsbeslissing m.b.t. ‘Fysica 2’ en niet over het tweede beroep (tegen de weigering inschrijving) dat verzoekster daarna heeft ingediend. De meeste argumenten van de juridische adviseur van verwerende partij betreffen dat tweede beroep. Verwerende partij stelt vast dat het intern beroep buiten de vervaltermijn is ingediend. Verzoekster vraagt dat er naar de feiten en data wordt gekeken. Het intern beroep tegen de studievoortgangsbeslissing m.b.t. ‘Fysica 2’ werd op tijd ingediend, via de officiële mail van de universiteit en het is daarna naar de Raad gestuurd met een pakje documenten (e-mailverkeer) bij. Het intern beroep tegen de beslissing tot stopzetting van haar studies is niet op tijd ingediend, omdat verzoeker de e-mail van [M.H.] in de mailbox van Universiteit Antwerpen helemaal niet had gezien, maar pas gereageerd heeft toen zij de aangetekende brief (dezelfde e-mail) per post ontving. Dan heeft verzoekster inderdaad meteen via haar hotmail-account gereageerd om intern beroep op te starten, omdat zij wist dat het geen probleem was voor de contactpersoon van de commissie. Verzoekster had hem al eerder gevraagd of het geen probleem is om e-mails via hotmail te ontvangen, omdat zij af en toe problemen had om in te loggen via de UA-account.

Verwerende partij stelt vast dat de commissie verzoekster tegemoet is gekomen, omdat ze begrip hadden voor haar specifieke situatie, namelijk dat zij de laatste vakken van deze opleiding (volgens verzoekster enkel het laatste vak, Fysica 2) afwerkte in België, hoewel zij in Finland woont en vermits verzoekster al een verzoek had ingediend tot herziening van het examencijfer voor ‘Fysica 2’. Verzoekster stuurt nu als bijlage het mailverkeer i.v.m. het intern beroep omtrent ‘Fysica 2’: hoe ze dit een aantal keer opnieuw moest aanpassen wat betreft de argumentatie, omdat de leden van de commissie al besloten hadden dat er niets fout was aan het gedrag van de professor.

Verzoekster heeft over de problemen met de professor meerdere keren contact opgenomen met de studiebegeleider, de ombudsman en anderen. Deze documenten werden al bezorgd en tonen aan dat er helemaal geen begrip was voor de situatie van verzoekster, integendeel. Verzoekster had vorig jaar drie herexamens, wat betekende dat zij drie weken lang in België moet verblijven. Door haar familiale en financiële situatie was dit onmogelijk en verzoekster vroeg of ze de examens tijdens een kortere periode kon afleggen. De professoren van Milieuchemie hadden hier begrip voor en ze hadden al een afspraak voor een andere datum gemaakt. De professor Fysica 2 zag dit echter niet zitten volgens de decaan en zelfs de afspraak voor het

examen Milieuchemie werd geannuleerd. Verzoekster kon uiteindelijk alleen maar Virologie afleggen, wat gelukkig een succes was. Verzoekster stelt dus dat er geen begrip was voor haar situatie. Het resultaat hiervan was dat verzoekster vorig jaar geen 60% kon behalen. Dit jaar had ze twee herexamens, Milieuchemie en Fysica 2. Verzoekster vroeg opnieuw, alleen aan de professoren Milieuchemie, of zij het examen dichter bij de datum van het examen Fysica 2 kon afleggen. Dit werd toegelaten en verzoekster was geslaagd. De commissie en de professor voor het vak Fysica 2 hebben deze jaren nooit echt begrip getoond of de studies van verzoekster gesteund. Verzoekster mocht niet hetzelfde vak Milieuchemie in Finland afleggen, ook al vond de studiebegeleider dat een goed idee dat het afstuderen zou versnellen. De enige vorm van begrip en hulp i.v.m. studievragen kwam van de professoren van Milieuchemie, Virologie en Projectwerk. Met Ecosysteemtypes had verzoekster enorme communicatieproblemen en van de professor Immunologie kreeg zij zelfs geen enkel antwoord.

Verzoekster vindt niet dat het van begrip of eerlijke afspraken met een student getuigt als zij met nieuwe fysicatoestellen een lang labo-examen moet komen afleggen, zonder enige kans om te komen oefenen. Alle andere studenten waren welkom, zoals de assistenten persoonlijk hebben bevestigd. Verzoekster kreeg ook geen hulp of begeleiding i.v.m. de theorievragen en mocht ook niet weten waarover de examenvragen en oefeningen zouden gaan, wat wel was gemeld aan andere studenten.

Verwerende partij stelt vast dat de commissie vond dat verzoekster onvoldoende kritisch kijkt naar haar eigen aandeel in het niet-slagen en de oorzaak bij de docent lijkt te leggen. Verzoekster probeerde vanaf het begin al een afspraak te regelen met de professor en de ombudsman. Ook de ombudsman probeerde dit, zonder succes. Als dit in twee jaar tijd niet gelukt is, zegt dit volgens verzoekster iets over de professor. Zij is wel kritisch naar haar eigen aandeel, zij heeft gespeculeerd dat het zwakke cijfer door de foute multiple choice-antwoorden zou kunnen komen, de labo-examens of door de late vlucht de dag voor het examen. Zelfs op deze vragen kreeg verzoekster nooit een antwoord, omdat er nooit echte communicatie plaatsvond.

Verwerende partij stelt vast dat verzoekster werd geadviseerd om creditbewijzen op te vragen en in Finland uit te zoeken of zij via die weg op een optimalere manier een bachelordiploma kan behalen. Verzoekster heeft een paar jaar geleden al aan de studiebegeleider en aan de commissie uitgelegd dat dit advies onmogelijk is, anders had zij al lang haar diploma in Finland

behaald. Verzoekster heeft de hele situatie deze keer ook grondig uitgelegd aan de Finse instanties en ze vinden dit ook een absurd voorstel. Volgens verzoekster is dit onmogelijk, omdat er slechts eenmaal per jaar toelatingsexamens zijn en men vrijstellingen krijgt voor hoogstens 50-60% van de verworven credits. Verzoekster stelt dat het zinloos is om dit voorstel nogmaals als advies voor te stellen en te denken dat de manier hoe zij werd geweigerd, net voor het behalen van haar diploma, normaal of correct is. Verzoekster stelt tevens dat zij een persoonlijke uitnodiging ontving voor de plechtige proclamatie, die nooit plaatsvond.

Verzoekster weet dat zij in het verleden als ‘onbeschoft’ en ‘boze stiefmoeder’ werd aanzien en al deze jaren deed zij hard haar best om beleefd te blijven, ook al is het gedrag van verwerende partij tegenover haar helemaal niet correct. Volgens verzoekster moet dit evenwel nu in het openbaar komen, gezien zulk gedrag van volwassen mensen tegenover studenten niet meer kan. Verzoekster stelt dat zij schandalige ervaringen heeft gehad. De e-mails bewijzen volgens haar dat ze altijd de waarheid heeft verteld. Bij haar vorig beroep bij de Raad had verzoekster geen toegang meer tot de e-mails en had zij ook minder bewijzen.

Beoordeling

1. De Raad herinnert er vooreerst aan dat hij, conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs, zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze is tot stand gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

2. Verzoekster stelt beroep in tegen de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel “Fysica 2”, waarvoor zij in de tweede zittijd een score van 4/20 behaald heeft. De Raad leidt uit het voorliggend dossier - dat op een zeer onduidelijke wijze is samengesteld en geformuleerd - af dat verzoekster zich beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel.

De concrete argumenten van verzoekster luiden samengevat als volgt:

- de incorrecte behandeling van haar vrijstellingsdossier;
- de incorrecte inschatting van haar competenties;
- de onzorgvuldige begeleiding en feedback door de docent, meer bepaald wat betreft de voorbereiding voor de practicumoefeningen in het labo;

- het (in tegenstelling tot haar medestudenten) niet correct geïnformeerd zijn over de inhoud van de oefeningen van het examen en meer bepaald wat de in te studeren 3-4 hoofdstukken betreft;
- de algemeen discriminerende houding van de docent;
- haar moeilijke familiale en financiële situatie als alleenstaande moeder, wonend in Finland.

3. De Raad onderzoekt hierna deze concrete middelonderdelen en komt tot de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen.

3.1 De Raad moet vooreerst verwerende partij bijtreden wat de grieven betreft welke verzoekster formuleert in verband met het weigeren van een vrijstelling voor het betreffende opleidingsonderdeel “Fysica 2”. De betwisting omtrent het aanvraagdossier voor een vrijstelling is reeds het voorwerp geweest van een voorgaande interne en externe beroepsprocedure en kan thans niet meer opnieuw op een ontvankelijke wijze worden ingeroepen. Het gegeven dat verzoekster gezien haar lage score voor het betreffende opleidingsonderdeel niet in aanmerking komt voor een automatische deliberatie, is *an sich* geen reden om dit vrijstellingsdossier - waar een definitieve beslissing over is genomen - opnieuw te berde te brengen.

Dit middelonderdeel is niet gegrond.

Voor zover deze grief wordt ingeroepen om de beweerde niet-objectieve en discriminerende houding van de docent - de heer [D.] - aan te tonen, wordt deze hierna behandeld.

3.2 De Raad stelt verder vast dat verzoekster geen concrete grieven formuleert wat betreft de totstandkoming van het cijfer van 4/20 voor het litigieuze opleidingsonderdeel. In haar verzoekschrift werpt verzoekster op dat deze score geen correcte weerspiegeling is van haar kennis en vaardigheden. Zij geeft verder geen enkele aanwijzing waar de incorrecte inschatting van haar competenties betrekking op heeft. De Raad gaat uit van het vermoeden van objectiviteit en professionaliteit van de docent die verantwoordelijk is voor de beoordeling van de student.

Op geen enkel vlak blijkt uit het dossier dat hier door de docent geen correcte evaluatie is gebeurd van de prestaties van verzoekster op de verschillende onderdelen van het examen.

Verzoekster stelt zelf dat het niet de toekenning van het cijfer als dusdanig is dat ze betwist, maar wel de algemene discriminerende houding van de docent. Verzoekster kaart ook aan dat de herkansing voor het onderdeel laboratorium niet meer werd toegestaan en dat het cijfer uit de eerste zittijd haars inziens niet correct is, gezien ze niet zoals andere studenten de mogelijkheid kreeg om te oefenen in het labo. De Raad is vooreerst van oordeel dat grieven betreffende dit onderdeel van het examen niet op een onontvankelijke wijze kunnen worden ingebracht in het kader van voorliggend beroep, gezien verzoekster dit examenonderdeel heeft afgelegd tijdens de eerste zittijd. De Raad leest ook in het dossier dat verzoekster duidelijk werd geïnformeerd over het feit dat er voor het luik practicum geen mogelijkheid tot herkansing bestaat en dat het op dit onderdeel behaalde cijfer uit de eerste zittijd wordt overgedragen (zie ECTS-fiche - stuk 3 van de aanvullende inventaris).

Het middelonderdeel is niet gegrond.

3.3 De voornaamste grieven van verzoekster hebben betrekking op het beweerde gebrek aan begeleiding en feedback door de betreffende docent. Verzoekster stelt in essentie dat zij onvoldoende is begeleid en onvoldoende feedback heeft gekregen, waardoor zij geen eerlijke kans had om haar competenties aan te tonen.

De Raad herinnert aan zijn vaste rechtspraak dat, behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden, een negatieve evaluatie niet onrechtmatig wordt wegens een gebrekkige begeleiding/feedback van de student. Voormelde uitzonderlijke omstandigheden doen zich voor indien een directe impact van de gebrekkige begeleiding van de student op de negatieve evaluatie duidelijk is. Uitzonderlijke omstandigheden doen zich onder meer voor wanneer een student verstoken blijft van essentiële informatie betreffende het opleidingsonderdeel of de evaluatie, zodat hij/zij zich niet met kennis van zaken kan voorbereiden, of wanneer de student verstoken blijft van essentiële feedback, zodat hij/zij niet afdoende de kans krijgt om aan te tonen dat hij/zij de beoogde competenties kan behalen.

De Raad is van oordeel dat van een dergelijke uitzonderlijke omstandigheid *in casu* geen sprake is, zoals blijkt uit het onderzoek van de concrete grieven van verzoekster in dat verband.

Dit middelonderdeel heeft in eerste instantie betrekking op het examenluik practicum dat plaats had tijdens de eerste zittijd en dus in principe niet aan de orde is in voorliggend beroep. De

Raad wenst ten overvloede in dit verband op te merken dat uit het voorliggend dossier blijkt (zie e-mailberichten in het dossier) dat verzoekster een duidelijke afspraak had gemaakt met de docent waarbij ze, gezien haar verblijf in het buitenland, vrijgesteld werd van de oefensessies in de labo's en enkel het practicumexamen diende af te leggen. Verzoekster heeft deze regeling ook aanvaard en was dankbaar dat deze werd toegekend. Het gevolg hiervan was dat ze tijdens het academiejaar in Finland zelf diende te oefenen in de daar voorziene labo's. Verzoekster draagt zelf de verantwoordelijkheid voor deze keuze voor zelfstudie waardoor ze zich haars inziens niet op een gepaste wijze heeft kunnen voorbereiden tijdens het academiejaar. Uit het dossier blijkt ook niet dat haar tijdens het academiejaar de toegang tot de labo's werd ontzegd. Het is echter niet onredelijk dat, in het licht van deze duidelijke afspraken, de docent niet is ingegaan op de specifieke vraag tot individuele begeleiding. Verzoekster was ook op de hoogte van de practicumgids (zie stuk 7 van de aanvullende inventaris), die voor alle studenten ter beschikking is met daarin de duidelijke vermelding en uitleg van de diverse toestellen en opdrachten met instrumentaria die verwacht konden worden. Verzoekster heeft zelf de keuze gemaakt, gezien ze studeert vanuit het buitenland, om dit opleidingsonderdeel op afstand en via zelfstudie voor te bereiden. Daar draagt ze in eerste instantie zelf de verantwoordelijkheid voor.

Dit middelonderdeel heeft ook betrekking op de bewering van verzoekster dat ze niet correct is geïnformeerd over de inhoud van de oefeningen en de verplichte leerstof van het examen, in tegenstelling tot haar medestudenten. De Raad stelt in dit verband vast dat deze bewering - welke wordt tegengesproken door de verwerende partij (die stelt dat alle hoofdstukken deel uitmaken van de verplichte leerstof) - op geen enkele wijze door verzoekster met bewijzen onderbouwd wordt in het dossier. De Raad kan met deze loutere bewering geen rekening houden.

Dit middelonderdeel heeft tevens betrekking op de beperkte inzage die verzoekster haars inziens heeft gehad, waardoor ze zich niet op een goede manier heeft kunnen voorbereiden op het tweede zittijdexamen. De Raad leidt uit het dossier af dat verzoekster niet aanwezig was op de voorziene inzagemomenten. De Raad leest ook in het dossier dat verzoekster omtrent haar vragen over de verdeling van de punten, de inhoud en de tekortkomingen werd geïnformeerd via een e-mailbericht van de studiebegeleider (zie bijgevoegd e-mailverkeer). Verzoekster toont op dit ogenblik ook niet aan in welke mate dit beweerde gebrek aan inzage concreet haar prestaties heeft beïnvloed of voorliggende beoordeling onregelmatig zou maken.

Verzoekster werd ook niet verstoken van essentiële informatie die beschikbaar was in de practicumgids en de ECTS-fiche en kon zich op de door haar gekozen wijze met kennis van zaken voorbereiden. De Raad leidt bovendien uit het dossier af dat verzoekster voor dit opleidingsonderdeel ook reeds vorig academiejaar was ingeschreven.

3.4 Wat de grief van verzoekster betreft dat ze niet objectief werd behandeld, moet de Raad vaststellen dat zij dit middel niet in voldoende overtuigende mate aanbrengt en dit niet onderbouwt met enig bewijs.

De weergegeven elementen, zoals (1) dat haar vrijstellingsdossier niet is ingewilligd, (2) dat ze opnieuw diende in te schrijven voor het betreffende opleidingsonderdeel, (3) dat ze geen individuele begeleiding op de haar gevraagde momenten heeft gekregen wat het oefenen in het labo betreft in het licht van de gemaakte afspraken, tonen niet overtuigend aan dat het vermoeden van objectiviteit dat kleeft aan een docent geschonden is. Verzoekster toont op geen enkele wijze concreet aan dat ze niet op een objectieve wijze is beoordeeld omtrent haar prestaties.

Wat de beweerde discriminatie betreft, moet de Raad vaststellen dat ook van deze ernstige aantijging op geen enkele manier een bewijs wordt geleverd. Verzoekster heeft uitzonderlijk een afwijkende regeling gekregen voor de oefeningessessies in de labo's waardoor ze dit opleidingsonderdeel vanop afstand kon volgen, waarvoor ze ook heel dankbaar was en waarmee ze zich akkoord heeft verklaard (zie toegevoegd e-mailverkeer). Als gevolg van deze keuze heeft ze zich tijdens het academiejaar op een individuele wijze en niet met de gebruikelijke begeleiding die voor studenten wordt voorzien, moeten voorbereiden. Dit is een risico dat verzoekster zelf heeft genomen en dat ze naderhand niet aan de docent kan verwijten. Uit het correct gevoerde e-mailverkeer blijkt ook dat verzoekster op geen enkel ogenblik aan haar lot werd overgelaten of onheus is behandeld.

Het middelonderdeel is niet gegrond.

3.5 Verzoekster wijst tot slot op de moeilijke familiale en financiële situatie waarin ze verkeert. De Raad heeft zeker begrip voor haar situatie en begrijpt ook dat als gevolg daarvan het studeren vanop afstand voor dit opleidingsonderdeel niet eenvoudig was.

Verzoekster heeft echter in het dossier niet aangetoond dat ze zich in een overmachtssituatie bevond. Ze heeft ook beide examenkansen kunnen benutten. Zoals hoger aangegeven, heeft ze

zelf voor deze uitzonderlijke mogelijkheid van afstandsonderwijs geopteerd. De zelfstudie *an sich* als gevolg van de niet gemakkelijke thuissituatie - waarvan verzoekster ook geen enkel bewijs voorlegt in het dossier - kan niet verschonen dat verzoekster duidelijk niet de vooropgestelde leerresultaten die voor elke student gelden, behaald heeft.

Het middelonderdeel is niet gegrond.

4. De Raad is van oordeel dat voorliggende examenbeslissing regelmatig en met de nodige zorgvuldigheid tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 14 januari 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend

te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.584 van 6 december 2018 in de zaak 2018/496

In zake: Emily TEIRLYNCK
Woonplaats kiezend te 9960 Assenede
Oude Gentweg 45

Tegen: ARTEVELDE HOGESCHOOL
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sabien Lust en Jacky d'Hoest
kantoor houdend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 18 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Stage 2’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde initieel geen intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 29 juni 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest van de Raad nr. 4.348 van 24 juli 2018 (in de zaak 2018/185) werd het beroep bij de Raad niet ontvankelijk verklaard, omdat verzoekende partij geen intern beroep had ingesteld.

Hierbij merkte de Raad evenwel ten overvloede het volgende op:

“[...]

Vermits echter de beroepsmogelijkheden en –modaliteiten prima facie niet op regelmatige wijze aan verzoekster ter kennis lijken te zijn gebracht bij de bekendmaking van de examenresultaten op 28 juni 2018, heeft dit overeenkomstig artikel 35 Openbaarheidsdecreet in principe tot gevolg dat de termijn om het intern beroep in te stellen pas begint te lopen vier maanden na de kennisgeving van de beslissing. De termijn om rechtsgeldig intern beroep in te stellen, lijkt derhalve prima facie nog niet te zijn verstrekken.”

Verzoekende partij stelde vervolgens op 8 september 2018 alsnog intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 18 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoekster argumenteert dat het synthesedocument, getekend door klasmentor [J.C.] van 15 mei 2018, geen gewag maakt van negatieve zaken. Ook werd volgens verzoekster reeds een e-mail uitgestuurd voor bovenstaande datum door stagebegeleidster [C.F.], met de melding dat de doelen van ‘Stage 2’ momenteel niet bereikt werden. De opleiding reageert hierop door te stellen dat er wel degelijk reeds melding werd gemaakt van negatieve zaken. Deze worden weliswaar weergegeven als “tips”, maar dat doet geen afbreuk aan de tekortkomingen. De wijze waarop een mentor feedback geeft, is zijn zaak. Van belang is dat er wel degelijk negatieve zaken werden opgemerkt. Dit neemt overigens niet weg dat de beoordeling niet gebeurt door de mentor, maar wel door de begeleider. De mentor

verklaarde zich akkoord met het tekort. Daarnaast haalt de opleiding aan dat het klopt dat mevrouw [F.] dergelijke e-mail heeft verstuurd, maar er wordt niet ingezien hoe dit een argument zou zijn voor verzoekster om haar niet-akkoord met de quotering voor Stage 2 te onderbouwen. In het bijzonder is het zo dat mevrouw [F.], bij wijze van *tweede opinie*, een extra stagebezoek deed in de stageperiode mei, op 8 mei 2018. De begeleidingsfiches van de stagebezoeken werden bijgevoegd in stuk 4.

De bemerkingen van mevrouw [F.] liggen in de lijn met de vaststellingen van mevrouw [D.], die een onvoldoende gaf voor DLR1, DLR3 en DLR4. Stagebegeleiders hebben de uitdrukkelijke opdracht om *open en eerlijk te zijn in hun feedback* en dit ook zo te communiceren met verzoekster – die het recht heeft om te weten hoe ver zij staat in haar competentieontwikkeling. Het zou oneerlijk en de opleiding onwaardig zijn als mevrouw [F.] niet had gecommuniceerd dat de geobserveerde stageles voor wat betreft DLR1, 3 en 4 onvoldoende was. Dit staat zo op papier en is ook zo besproken na de lesobservatie. Geenszins kan hieruit enige vooringenomenheid of andere tekortkoming inzake de mogelijkheid tot het quoteren van de stage worden afgeleid. Ook in de stagegids op p. 12 (zie stuk 1) zijn de *opdrachten van de stagebegeleider* opgenomen. Tot zijn of haar taken behoort het volgende: “De stagebegeleider geeft regelmatig een stand van zaken...”. Dankzij deze *duidelijke communicatie* weet verzoekster goed wat voor haar belangrijke aandachtspunten waren en/of welke competenties nog niet bereikt waren, waardoor eventueel kon bijgestuurd worden (wat echter onvoldoende is gebeurd). Mevrouw [F.] had uiteraard ook aandacht voor de DLR’s waarvan de competenties al waren verworven en voor de talenten van verzoekster, maar dat doet geen afbreuk aan de probleempunten en de beoordeling die het gevolg daarvan is.

Zoals verzoekster aanhaalt, werden DLR 1-3-4 niet goed bevonden, DLR 2 wel, waardoor verzoekster eerder in de richting van opvoedster gezien werd. Op het verslag van de stagebegeleider staat een positieve beoordeling voor DLR 4. De rest van de domeinspecifieke leerresultaten waren ook positief. Aldus begrijpt verzoekster niet hoe haar een score van 8/20 kan worden toegekend. De opleiding reageert hierop door te stellen dat er wel degelijk reeds melding werd gemaakt van negatieve zaken en dat het final aan de begeleider is om tot een oordeel te komen. De opleiding heeft rechtmatisch gehandeld en haar beslissing uitgebreid gemotiveerd. In het bijzonder is aangegeven onder de *quoteringssnormen voor de eindquotering* in de stagegids (p. 13) dat een tekort voor 2 DLR’s automatisch aanleiding geeft tot een eindquotering van 8/20. Er wordt *competentiegericht beoordeeld*, wat wil zeggen dat een plus

voor een DLR niet compenseert voor een min op een andere DLR. In die zin mogen alle andere DLR's een plus hebben, maar die *neutraliseren de twee minnen voor DLR1 en DLR3 niet*, waardoor de quatering 8/20 verantwoord wordt. Aldus kan geenszins gesteld worden dat verzoekster door de plusjes verkeerdelyk de indruk is toegedaan dat ze op weg was om te slagen voor het opleidingsonderdeel. Verzoekster vindt deze informatie, inclusief quateringsregels en beoordelingsnormen met bijhorende tabel, naast de *stagegids* onder punt 8, op p. 13 (stuk 1) ook terug in de *PPT* die gebruikt wordt bij de *intake voor de studenten*, waar duidelijk vermeld staat op slide 9 dat er competentiegericht wordt beoordeeld (stuk 5: de volledige PPT). Bij deze PPT hoort ook een *screencast* (stuk 6), ingesproken door [V.A.] en ter beschikking gesteld via Chamilo aan de studenten ‘Stage 2’, waarin deze competentiegerichte manier van beoordelen wordt toegelicht. Verzoekster hoort hier aldus kennis van te hebben genomen.

Volgens verzoekster strookt de beoordeling niet met het rapport van de klasmentor, die de student tweemaal 14 dagen stage zag lopen. De opleiding reageert hierop door te stellen dat de klasmentor verzoekster 6 dagen aan het werk zag in maart en 8 dagen in mei. Het klopt dus niet dat de klasmentor ‘haar twee maal 14 dagen stage zag lopen’. Los daarvan wordt onder de behandeling van argument 1 al toegelicht dat de *conclusie van de klasmentor wél in lijn is met de beoordeling* van zowel vrouw [D.] als van vrouw [F.] (zie knipsels uit het synthesedocument klasmentor). Alle drie zien ze nog belangrijke tekorten voor zowel DLR 1 als DLR 3. Zoals aangegeven onder argument 1 is het ook de *opleiding die de quatering bepaalt*, niet de klasmentor. Verzoekster kan dit zien in slide 9 (zie hierboven, uit stuk 5), kan dit toegelicht horen in de screencast (zie stuk 6) en kan dit ook terugvinden in de stagegids ‘Stage 2’ (zie stuk 1) op p. 13. Verder leidt de opleiding ook uit (onder andere) volgende zaken af dat de klasmentor wél akkoord was met de bevindingen van vrouw [F.] en vrouw [D.]:

- Uit de begeleidingsfiche van vrouw [F.] (stuk 4) blijkt dat de mentor aangeeft dat “de bijgewoonde les van vandaag een representatieve les is voor je stageperiode. Wat je vandaag hebt laten zien, komt met andere woorden goed overeen met wat je gedurende je stageperiode hebt laten zien.”
- De klasmentor noteert in haar syntheseverslag (stuk 3) belangrijke tips bij DLR1 en DLR3 en herneemt een aantal hiervan in haar algemeen besluit bij ‘aandachtspunten’. Dit zijn net dezelfde DLR’s waarbij ook vrouw [D.] in haar stagerapport (stuk 2) vaststelde dat deze competenties nog niet zijn bereikt, wat gestaafd werd met meerdere argumenten.

- In een e-mail d.d. 25/06/2018 verklaart de klasmentor, [J.C.], zich akkoord (stuk 7) met de inhoud van het stagerapport van mevrouw [D.] en de onvoldoendes bij DLR1 en DLR3.

Aldus kan samengevat worden gesteld dat het synthesedocument wel degelijk gewag maakt van een aantal negatieve zaken, vooral geformuleerd onder ‘tips’, die overigens deels werden hernoemd in de rubriek ‘algemeen besluit’. Bovendien betreffen deze ‘tips’ onder andere DLR1 en DLR3, namelijk net dezelfde DLR’s waarvoor ook mevrouw [D.] vaststelde dat deze competenties nog niet zijn bereikt. Dat staafde zij in haar stagerapport met meerdere argumenten en concrete voorbeelden. Tot slot blijkt uit een mailbericht van de klasmentor aan mevrouw [D.] dat zij zich akkoord verklaarde met de vermelde opmerkingen bij DLR1 en DLR3, zijnde de twee DLR’s waarvoor verzoekster een ‘-’ werd toegekend en die dus leidden tot de quatering van 8, conform de quateringsregels vermeld in de stagegids. Om die reden werd de quatering van 8/20 en de studievoortgangsbeslissing voor verzoekster gehandhaafd voor wat betreft ‘Stage 2’ in academiejaar 2017-2018.

De commissie stelt met betrekking tot de eerste argumenten van verzoekster dat het verzoekschrift erop neer komt dat ze van oordeel is dat het synthesedocument, getekend door klasmentor [J.C.] van 15 mei 2018, geen gewag maakt van negatieve zaken. Ook werd volgens verzoekster reeds een mail uitgestuurd voor bovenstaande datum door stagebegeleidster [C.F.], met de melding dat de doelen van ‘Stage 2’ momenteel niet bereikt werden. Hoewel niet onderbouwd met stukken, argumenteert verzoekster dat het tekort voor het opleidingsonderdeel ‘Stage 2’ neerkomt op een donderslag bij heldere hemel. De opleiding argumenteert met verschillende stukken dat de tekorten aangehaald werden door (zij het omzichtiger verwoord) de mentor, alsook door de eerste en tweede begeleider. De begeleidingsfiches zijn duidelijk wat het tekort betreft, en worden voldoende beargumenteerd. Er is geen sprake van subjectiviteit. Voor zover als nodig maakt de interne beroepscommissie zich de argumentatie van de opleiding eigen. Het argument kan niet worden gevuld.

Het tweede argument van verzoekster komt erop neer dat ze niet begrijpt hoe de quatering 8/20 tot stand kwam. De beroepscommissie sluit zich aan bij de aangeleverde stukken van verwerende partij die verwijst naar de stagegids. Pagina 13 van de stagegids stelt dat wanneer er twee minnen gehaald werden, het eindresultaat 8/20 is. Er is niet in een compensatie voorzien waarbij plussen voor één deelresultaat de mindere punten van de andere deelresultaten kunnen

compenseren. Van belang is dat de tekorten voldoende gemotiveerd werden. De interne beroepscommissie is van oordeel dat dit wel degelijk het geval is en maakt zich deze, voor zover als nodig, eigen. De argumentatie kan niet gevuld worden.

Het derde argument van verzoekster houdt in dat de beoordeling van de mentor niet zou stroken met deze van de begeleider. De beroepscommissie treedt de opleiding ook op dit punt bij. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat het uiteindelijk de stagebegeleider is (en niet de mentor) die de beoordeling vastlegt. Daarenboven dient te worden vastgesteld dat de mentor zich in de quatering van de stagebegeleiders kan vinden (zie stuk 7). Het argument kan niet worden gevuld. Het beroep wordt verworpen.

De interne beroepscommissie van verwerende partij beslist na beraadslaging dat het beroep ontvankelijk, maar ongegrond is.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 28 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat een beroep bij de Raad enkel ontvankelijk is indien voordien de interne beroepsprocedure correct werd doorlopen (art. II.285 al. 2 Codex Hoger Onderwijs). Dat houdt onder meer in dat het intern beroep moet ingesteld zijn binnen de daartoe voorziene beroepstermijn van 7 dagen (art. II.283 Codex Hoger Onderwijs). Deze decretaal bepaalde beroepstermijn raakt de openbare orde, zodat de Raad desnoods ambtshalve moet vaststellen dat hieraan niet is voldaan. Het openbare orde-karakter van deze termijnvereiste heeft bovendien tot gevolg dat bij overschrijding van deze termijn, deze onontvankelijkheid alsnog door de Raad moet worden vastgesteld, ook indien de interne beroepscommissie over de ontvankelijkheid van het intern beroep *ratione temporis* anders zou hebben geoordeeld.

Op het puntenbriefje dat op de dag van de proclamatie om 15 uur beschikbaar was op de daartoe geëigende plaats, stond blijkbaar dat de beroepstermijn 5 kalenderdagen telt in plaats van 7 kalenderdagen. De Raad heeft in zijn arrest nr. 4.348 d.d. 24 juli 2018 opgemerkt dat deze verkeerde vermelding tot gevolg heeft dat de termijn voor het intern beroep op dat ogenblik nog niet leek te zijn verstrekken. Verwerende partij merkt op dat dit een loutere mededeling betreft, die geen gezag van gewijsde heeft en dus ook niet tot gevolg heeft dat *hic et nunc* vaststaat dat de termijn voor intern beroep pas een aanvang heeft genomen vier maanden na de kennisgeving van de bestreden beslissing. Vermits er op dat ogenblik nog geen intern beroep was ingesteld, was de ontvankelijkheid van dat intern beroep immers nog niet aan de orde, zodat de Raad zich daarover alvast niet bindend kon uitspreken. Overigens geven ook de voorzichtige bewoordingen van het arrest aan dat de Raad ervan uit gaat dat dit rechtspunt nog niet ten gronde is beslecht.

Verwerende partij is van oordeel dat het intern beroep, dat pas op 8 september 2018 werd ingesteld, laattijdig en dus onontvankelijk is. Het is juist dat op het puntenbriefje dat op 28 juni 2018 om 15 uur beschikbaar was, een verkeerde beroepstermijn was vermeld. Dat werd evenwel reeds rechtgezet bij een algemene mededeling aan alle studenten d.d. 28 juni 2018, 13.46 uur, dus zelfs voorafgaand aan het vrijgeven van de puntenbriefjes. Die puntenbriefjes werden daarna ook zeer snel gecorrigerd en nog dezelfde dag kregen de betrokken studenten een correct puntenbriefje toegestuurd. Hoe dan ook wist verzoekster op basis van deze algemene mededeling al wat de correcte beroepstermijn was en kan zij zich niet verschuilen achter de foutieve vermelding op het puntenbriefje om niet binnen de beroepstermijn van 7 dagen een intern beroep in te stellen. Het correcte puntenbriefje werd bovendien neergelegd ter zitting van de Raad d.d. 20 juli 2018 (afdruk gemaakt op 9 juli 2018). Verzoekster wist dus minstens vanaf dan wat de correcte beroepstermijn was zodat, als al mag worden aangenomen dat de algemene mededeling die via de daartoe geëigende weg werd gedaan het gebrek in het puntenbriefje niet kon rechtzetten, verzoekster in elk geval op de hoogte was van de correcte beroepstermijn bij de mededeling van het correcte puntenbriefje op 20 juli 2018. Ook de Raad heeft er in zijn arrest nr. 4.348 d.d. 24 juli 2018 op gewezen dat de beroepstermijn zeven kalenderdagen is vanaf de kennisgeving van de bestreden beslissing, zodat minstens moet worden aangenomen dat de beroepstermijn is begonnen lopen daags na de betekening van dit arrest.

Verzoekster heeft uiteindelijk nog gewacht tot 8 september 2018 om intern beroep in te stellen. Dit beroep moet in de gegeven omstandigheden volgens verwerende partij onontvankelijk want laattijdig worden verklaard, waardoor vaststaat dat ook het beroep bij de Raad niet ontvankelijk is.

Beoordeling

Verzoekster heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepsinstantie dit beroep terecht ontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroeft op de schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt vooreerst dat het syntheserapport van [J.C.] van 15 mei 2018 geen gewag maakt van negatieve punten. Verzoekster wijst hierbij specifiek op DMR1 en DMR3. In de bespreking van DMR1 valt duidelijk te lezen dat er een evolutie bestaat tussen de stage van maart en deze van mei: “Je hield prima rekening met de tip uit de vorige stageperiode om meer in te spelen op de beginsituatie en te differentiëren...”. Er zijn twee tips opgenomen in het verslag om mee te nemen naar de volgende stage. Uit de formulering blijkt volgens verzoekster dat dit over positieve feedback gaat en zeker geen negatief punt tot gevolg kon hebben: “Tijdens de inoefening van de lessen begeef je je heel goed tussen de leerlingen en help je waar nodig. Probeer de leerlingen...”.

Ook bij de bespreking van DMR3 zijn er volgens verzoekster verschillende positieve zaken opgenomen, rond onder andere:

1. De leerplandoelen en lesdoelen, die grondig voorbereid waren;
2. Het gebruik van ICT bij de voorbereiding;

3. Opbouw van de lessen a.h.v. vakgebonden didactiek.

Hier is wel een negatief punt aangegeven betreffende foutjes op het bord. Verzoekster bevestigt dat het over twee zaken ging:

- Een punt vergeten;
- Een woord verkeerd op het bord geschreven, waarna ze zelf de fout opmerkte en deze meteen corrigeerde.

In het geel worden de fouten aangeduid in het stagerapport Stage 2 (zie stuk 1) opgesteld door stagebegeleider [M.D.]. Ook in de begeleidingsfiche praktijk/stagebegeleider, daterend van 22 maart, werd een flagrante fout gevonden (zie stuk 3). In de verdediging staat ook te lezen dat DMR4 negatief gequoteerd werd. Stuk 1 bewijst volgens verzoekster het omgekeerde.

Verder stelt verzoekster dat zij de score van 8/20 niet begrijpt. De eerste keer dat verzoekster ‘Stage 2’ liep, was in Wachtebeke. Zij behaalde toen een score van 9/20, wat beter is dan haar huidige score. Verzoekster onderging deze negatieve score, omdat de voorbereiding van ‘moederdag’ mislukt was en volledig de mist in ging. Dit jaar was dit volgens verzoekster alleszins niet het geval. Zij vraagt zich af vanwaar de mindere score komt, terwijl er een jaar voorbijging en zij toch gegroeid was en leerde van haar fouten.

Tevens stelt verzoekster dat zij in maart 6 dagen en in mei 8 dagen stage heeft gelopen. De klasmentor heeft meermaals mondeling aangegeven aan verzoekster dat de stage goed verlopen was. De klasmentor is het gewoon om de begeleiding aan te vullen met tips (zie stuk 4). Deze tips zijn zaken die de klasmentor door ervaring aanwendt om beter les te kunnen geven. Het gaat hier volgens verzoekster niet om negatieve punten, maar om bijsturingen bij de besprekking van de les. Een student, die Stage 2 doet, kan immers niet over dezelfde ervaring beschikken. Het is de opleiding die de quatering bepaalt, niet de klasmentor. Dit kan volgens verzoekster enige subjectiviteit bewerkstelligen, daar de student maar gedurende een fractie van de stageperiode opgevolgd wordt door de stagebegeleiding. De conclusie van de klasmentor en de stagebegeleiding ligt in dezelfde lijn: uit de eerste e-mail naar de klasmentor is reeds duidelijk gesteld dat verzoekster niet zou slagen, zonder het oordeel van de klasmentor te aanhoren. Er werd aan de klasmentor gevraagd om het stageverslag door te nemen en eventueel te verbeteren. De klasmentor liet duidelijk blijken aan verzoekster dat het geen zin meer had om een eigen interpretatie naar de stagebegeleiding te sturen, daar deze reeds gemaakt werd. De klasmentor is immers een oud-student van dezelfde instelling en kent de procedures.

Verzoekster geeft nog aan dat zij eind juni rechtstreeks naar de Raad trok (2018/185), maar dit werd niet ontvankelijk verklaard omdat de normale procedure niet werd gevuld. Er was immers maar één dag voorhanden om de stage te bespreken en deze viel net in de vakantie van verzoekster. Een andere dag werd haar geweigerd, waardoor verzoekster de normale procedure niet kon volgen.

Verzoekster besluit dat zij alle inhoudelijke en didactische examens tot een goed einde heeft gebracht. Stage 2 blokkeert haar om een volwaardige leerkracht lager onderwijs te worden, door de details die hierboven besproken worden. Volgens verzoekster kan het niet dat de stagepraktijk in dergelijke mate afwijkt van de door haar bereikte resultaten.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster niet slaagt voor “Stage 2”. Volgens verwerende partij gaan de beslissing van de interne beroepscommissie evenals het stagerapport hier uitvoerig op in en motiveren uitvoerig waarom verzoekster niet slaagt. Verzoekster maakt in haar verzoekschrift enkele opmerkingen met betrekking tot de beslissing van de interne beroepscommissie. Het is verwerende partij evenwel niet steeds duidelijk wat verzoekster met deze opmerkingen bedoelt en op welke gronden ze de bestreden beslissing precies onregelmatig acht. Verwerende partij behandelt het verzoekschrift hierna dus zoals zij het begrepen heeft.

Verwerende partij stelt dat verzoekster opmerkt dat er fouten zouden staan in het stagerapport en in de begeleidingsfiche praktijk/stagebegeleider d.d. 22 maart 2018. Ze verduidelijkt evenwel niet wat er dan wel fout zou zijn in deze documenten. Eén en ander zou geel gemarkeerd zijn, maar verwerende partij ziet in de stukken die haar zijn overgemaakt geen gele markeringen en kan dus niet uitmaken of er al dan niet fouten in de desbetreffende documenten staan. Verwerende partij ziet ook de relevantie van deze opmerkingen niet. Feit is dat het uiteindelijke examencijfer voor een stage gegeven wordt door de stagebegeleider en niet door de stagementor (hier mevr. [C.]). Het examencijfer wordt gegeven op basis van de vaststellingen die de stagebegeleider zelf heeft gedaan tijdens de lessen die deze heeft bijgewoond en op basis van de feedback die de stagebegeleider van de stagementor krijgt. Lectuur van het synthesedocument stagebegeleiding leert inderdaad dat de stagementor niet spreekt over minpunten, maar wel regelmatig “tips” opneemt in het verslag. Deze tips kunnen volgens verwerende partij echter niet anders worden begrepen dan dat ze betrekking hebben op minpunten die de stagementor heeft vastgesteld. Ze zijn daarbij weliswaar positief

geformuleerd als elementen van positieve, constructieve feedback, maar het blijven uiteraard wel vaststellingen van tekortkomingen tijdens de stage.

Het valt ook op dat de “tips” die de stagementor aldus geeft, elementen betreffen die ook in het stagerapport van de stagebegeleider als negatieve elementen worden weergegeven en die ook stroken met vaststellingen die de stagebegeleider zelf heeft gedaan. Zo leest verwerende partij in het synthesesdocument stagebegeleiding klasmentor bij haar evaluatie van DLS 1 onder meer de tip: “Je bordschema is steeds verzorgd. Let wel op dat je het geleidelijk opbouwt met de leerlingen en zelf niet te veel ‘verklapt’”. En gelijkaardige opmerking leest verwerende partij ook in het stagerapport: “Bouw een *bordschema* op met je leerlingen (aanschouwelijkheidsprincipe) (o.a. les wiskunde 08/05, je lessen Frans) als houvast, biedt daarbij voldoende structuur (vb. je bordschema je les wero 03/05), maak echt gebruik van je bord om ondersteuning te bieden en samen met de leerlingen ‘te redeneren’ (vb. wiskunde 17/05 verhoudingen, spelling d.d. 17/05 zeker de juiste schrijfwijze noteren bij de oefeningen waarbij de leerlingen de fouten moeten zoeken, opletten ook hier dat het foute woordbeeld niet vastgezet wordt”. Deze opmerkingen betreffen vaststellingen die de stagebegeleider niet enkel uit het syntheseverslag van de mentor heeft afgeleid, maar die ze ook zelf heeft gemaakt tijdens de lessen die ze heeft geobserveerd. In het verslag van elk van de bezochte lessen worden alvast zeer duidelijke opmerkingen gemaakt over het bordgebruik en de noodzaak om alles meer aanschouwelijk te maken.

Verwerende partij kan niet enkel dan vaststellen dat de motivering van het gegeven examencijfer niet uit de lucht gegrepen is, maar duidelijk gebaseerd is op vaststellingen die door de stagebegeleider zelf zijn gedaan en op vaststellingen die ook de klasmentor deed. Dat laatstgenoemde die vaststellingen meegaf als “tips” en niet benoemde als minpunten, doet daaraan geen afbreuk. Het is trouwens niet aan de klasmentor om uitspraak te doen over wat als positief of als negatief wordt aangemerkt in een stage en op die wijze een stage te quoteren. Dit is en blijft de taak van de stagebegeleider.

Verzoekster stelt vervolgens dat ze de score van 8/20 niet begrijpt. Verwerende partij stelt echter vast dat verzoekster niet verder komt dan het stellen van een open vraag, zonder dat ze concrete argumenten aanbrengt die zouden aantonen dat het gegeven examencijfer onrechtmatig is. Voor het geval verzoekster zou bedoelen dat het examencijfer onredelijk is omdat ze het voorgaande jaar weliswaar ook een onvoldoende behaalde, maar een hoger cijfer

kreeg, is haar argument niet gegrond. Bij de beoordeling van een student binnen een bepaald academiejaar worden de prestaties in acht genomen die de student binnen dat betrokken academiejaar heeft geleverd. Dat een student al een bepaalde score heeft gekregen in een voorgaand academiejaar, geeft daarbij geen ‘recht’ op minstens dezelfde score in een volgend academiejaar. Eén en ander volgt alleen al uit het feit dat met de prestaties uit vorige academiejaren geen rekening kan worden gehouden bij de beoordeling van de stage die in een volgend academiejaar wordt gelopen, zelfs niet indien dat een stage betreft binnen hetzelfde opleidingsonderdeel. Uit de stukken van het dossier blijkt dat verzoekster gedurende haar stage in het academiejaar 2017-2018 tekorten heeft behouden op tweed domeinspecifieke leerresultaten. Dat alleen al rechtvaardigt dat verzoekster niet kan slagen voor het opleidingsonderdeel “Stage”.

Ten derde blijkt volgens verwerende partij uit het synthesedocument stagebegeleiding klasmentor dat de klasmentor zich ook schriftelijk over heel wat aspecten binnen de stage positief heeft uitgelaten, maar bij nagenoeg elk van de domeinspecifieke leerresultaten ook “tips” geeft. Zoals hoger reeds opgemerkt, moeten deze “tips” volgens verwerende partij worden begrepen als verbeterpunten, aspecten binnen de stage waarin verzoekster nog niet goed scoort. Verzoekster merkt in dat verband ook zelf op dat deze bedoeld zijn als “bijsturing”. Dit betekent uiteraard dat er bijsturing nodig is en dus dat er negatieve punten over blijven in de stage. De klasbegeleider van haar kant heeft tijdens de lessen die zijzelf bijwoonde ook nog heel wat tekortkomingen vastgesteld en heeft om die reden ook nog aan een andere stagebegeleider gevraagd om een les bij te wonen en haar opinie te geven over het functioneren van verzoekster. Na elke bijgewoonde les werd een feedbackdocument opgesteld, waarin goede aspecten maar ook aandachtspunten werden opgeliist. Dat laatste gebeurde telkens in overleg met de klasmentor. Ook dat toont aan dat ook de klasmentor zeker nog heel wat opmerkingen had en tekorten zag in het functioneren van verzoekster. Het kon volgens verwerende partij voor verzoekster dan ook zeker geen totale verrassing zijn dat ze voor de stage uiteindelijk niet slaagde. Er bleven opmerkingen komen op haar functioneren, waarbij ook vaak dezelfde kritiek blijvend terugkwam (vb. het feit dat verzoekster te weinig het aanschouwelijkheidsprincipe toepast). Overigens bleek ook al uit de tussentijdse evaluatie dat er nog heel wat werkpunten overbleven.

Waar verzoekster suggereert dat de beoordeling door de stagebegeleiding niet geheel objectief zou zijn omdat deze de student maar in een fractie van de stageperiode opvolgt, stelt verwerende

partij vast dat dit bij een blote bewering blijft die door niets wordt gestaafd. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat dient te worden uitgegaan van een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit van een beoordelaar en dat het tegendeel moet worden aangetoond met concrete elementen. Dergelijke concrete bewijzen liggen hier niet voor. Verwerende partij van haar kant dient dan weer vast te stellen dat de stagebegeleiding vier lessen heeft bijgewoond, waarvan twee tijdens de eerste stageperiode en twee tijdens de tweede stageperiode. Het laatste bezoek werd gebracht door een andere stagebegeleider dan de begeleider die de eerste drie bezoeken bracht, omdat laatstgenoemde graag een second opinion wou van een collega. Deze werkwijze getuigt alvast van grote zorgvuldigheid. Bovendien lag ook een uitgebreid stageverslag voor van de mentor en had de stagebegeleiding ook veelvuldig contact met deze mentor. Ook dat document en deze contacten hebben uiteraard meegespeeld bij de beoordeling van verzoekster. De stagebegeleiders hadden aldus meer dan genoeg materiaal, bovendien aangeleverd vanuit diverse bronnen (twee stagebegeleiders én de stagementor), om verzoekster op professionele en objectieve manier te beoordelen.

Verder merkt verwerende partij op dat het niet de taak is van de stagementor om de score voor de stage te bepalen, maar dat dit de exclusieve bevoegdheid is van de stagebegeleiders. Daarbij is het uiteraard niet zo dat de mening van de stagementor helemaal ter zijde blijft. Het stagerapport is opgemaakt rekening houdend met de vaststellingen die de stagebegeleiders zelf hebben gedaan tijdens de lessen die ze hebben bijgewoond én met het stageverslag van de mentor. Er is ook tussendoor meermaals overleg gepleegd met de stagementor, onder meer na elke stageles die door een begeleider werd bijgewoond. Het is dus niet zo dat de stagementor in het geheel niet werd gehoord, integendeel. Op het einde van de rit werd het stagerapport zoals opgemaakt door de stagebegeleiding nog eens ten overvloede voorgelegd aan de stagementor met de vraag om te laten weten of ze al dan niet akkoord kon gaan met de bevindingen van de stagebegeleider. Het is dus niet zo dat het oordeel op dat ogenblik al definitief vast stond. De stagementor kon op dat ogenblik ook perfect aangeven dat ze zich niet kon vinden in het oordeel van de stagebegeleiders, waarna de score nog kon worden aangepast.

Het stagerapport werd overigens nog aangepast in functie van de opmerking die de stagementor nog had meegegeven in haar antwoord op deze vraag. Ze liet met name weten dat ze zich wel kon vinden bij de opmerkingen die gemaakt werden in verband met de DLR 1 en 3, maar gaf nog als opmerking meer: “Enkel bij de opmerking over de vervoeging van het werkwoord ‘faire’ wil ik even toevoegen dat dit werkwoord al gekend was bij de leerlingen. [Verzoekster]

moest dit werkwoord dus niet aanbrengen, maar verder inoefenen”. Die opmerking werd vervolgens weggelaten uit het stagerapport.

Verwerende partij leest vervolgens dat verzoekster van oordeel is dat het examencijfer niet redelijk is, omdat het afwijkt van de resultaten die ze behaalde voor de andere vakken. Elk vak moet evenwel op zijn eigen doelstellingen worden beoordeeld. Het is typisch aan een vak zoals de stage in een dergelijke opleiding dat in dergelijk vak vooral praktijkgerichte competenties worden getoetst en nagegaan wordt of een student de theorie die hij/zij in diverse vakken aangeleerd heeft gekregen, ook kan omzetten in praktijk. Daar loopt het jammer genoeg wel vaker fout en het is niet uitzonderlijk dat een student die slaagt voor alle meer theoretische vakken, toch een onvoldoende behaalt op een stage, precies omdat in een stage andere competenties worden getoetst dan in “gewone” vakken. Het is overigens ook niet zo dat verzoekster op haar vakken steeds uitstekende cijfers behaalde. Verwerende partij stelt alvast vast dat verzoekster in de eerste zittijd – zittijd waarop ook het litigieuze examencijfer slaat – ook nog tekorten behaalt voor andere vakken, waaronder didactiek wiskunde 2 en didactische thema’s 7.

Verwerende partij concludeert dat het gegeven examencijfer een correcte weergave is van de prestaties van verzoekster. Uit het stagerapport dat werd opgesteld door de stagebegeleiding op basis van de verslagen van de stagementor en de stagebegeleiders die lessen hebben meegevolgd, en van contacten die er zijn geweest met de stagementor, blijkt dat verzoekster twee leerdoelen alvast niet heeft bereikt, met name de domeinspecifieke leerresultaten 1 en 3. Deze tekorten werden in het stagerapport uitgebreid gemotiveerd. Verzoekster betwist de vaststellingen die daar zijn neergeschreven overigens niet. Een tekort op één van de domeinspecifieke leerresultaten wordt in de regel aanvaard als een voldoende motivering voor het niet-slagen van een student voor een stage. In voorliggend geval werden op twee van de domeinspecifieke leerresultaten een globaal tekort vastgesteld, wat het gegeven examencijfer rechtvaardigt. De score werd overigens berekend conform de stagegids (cfr. blz. 13, quoteringsnormen: een 8 wordt gegeven als twee DLR’s of taal of attitudes een score – hebben, of één DLR of taal of attitudes een score – heeft). Uit dit alles blijkt volgens verwerende partij dat het beroep ongegrond is.

Beoordeling

1. De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie in de beslissing op intern beroep van 18 september 2018 die nu voorligt, het intern beroep van verzoekster als ontvankelijk naar vorm en tijdigheid heeft beschouwd en de zaak ook ten gronde heeft behandeld.

Verwerende partij roept bij wijze van exceptie thans in de antwoordnota, in tegenspraak met wat de interne beroepsinstantie heeft beslist, de onontvankelijkheid in van het interne beroepschrift wegens niet-tijdigheid.

De Raad stelt ook vast dat verwerende partij in het kader van het huidige externe beroep tracht verduidelijking te brengen wat de initieel niet correcte vermelding van de beroepsmodaliteiten betreft, meer bepaald de beroepstermijn van 7 kalenderdagen. Deze duidelijkheid werd niet verschaft op de zitting van 24 juli 2018, noch via het neergelegde dossier dat twee puntenrapporten met een verschillende beroepstermijn omvatte, noch ter zitting door de woordvoerder van de verwerende partij.

De Raad moet verder vaststellen dat in het arrest nr. 4.348 d.d. 24 juli 2018 nog steeds ten aanzien van verzoekster op een niet-duidelijke wijze is gecommuniceerd wat betreft de beroepstermijn waarover zij beschikt. De Raad geeft enkel in voorzichtige bewoordingen aan dat een niet-correcte vermelding in principe de beroepstermijn verlengt tot 4 maanden na de kennisgeving van de beslissing. Ook dit arrest kan derhalve niet dienen als ingangsdatum van de beroepstermijn op intern beroep van 7 kalenderdagen.

De Raad is thans van oordeel dat deze niet-transparante communicatie over de beroepsmodaliteiten bezwaarlijk ten laste kan gelegd worden van verzoekster, die recht heeft op een eenduidige vermelding van de beroepstermijn en het ingaan van deze termijn.

Het intern beroep van verzoekster, dat ingesteld is binnen de termijn van vier maanden zoals bepaald in het Openbaarheidsdecreet, is - zoals de interne beroepsinstantie in haar beslissing ook heeft aangegeven - derhalve tijdig ingesteld. Anders beslissen zou een misknelling inhouden van de rechten van verzoekster.

2. Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat verzoekster zich wat de stage betreft beroeft op de schending van het redelijkheidsbeginsel, in samenlezing met het motiveringsbeginsel.

De Raad herinnert er vooreerst aan dat hij zijn appreciatie over de prestaties van verzoekster niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

In casu betwist verzoekster de score van 8/20 voor het opleidingsonderdeel “Stage 2”. Samengevat klaagt verzoekster over het onevenwicht van de negatieve eindbeoordeling door de stagebegeleider, waarbij volgens haar onvoldoende rekening is gehouden met alle positieve elementen die werden aangehaald in het dossier en het feit dat er ook tegenstrijdigheden zouden zijn in de beoordelingen door de verschillende actoren (discrepantie in de beoordelingen die voorliggen van de mentoren enerzijds en van de docenten anderzijds).

3. De Raad onderzoekt hierna één voor één de middelonderdelen betreffende de inhoudelijke beoordeling van de stage van verzoekster en komt tot de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen.

3.1. De eerste concrete argumenten van verzoekster hebben te maken met de redactie van het synthesedocument opgesteld door de klasmentor, [J.C.]. Aldus verzoekster omvat het syntheserapport van de mentor geen negatieve punten, maar worden er enkel ‘tips’ gegeven. Dit middelonderdeel sluit aan bij de algemene bewering van verzoekster dat er discrepantie is tussen de beoordeling van de klasmentor en deze van de stagebegeleider.

De Raad stelt vooreerst vast dat de hiernavolgende concrete documenten van verzoekster in het kader van de stage 2 werden opgesteld door de betrokken partijen (student, docent, mentor) en in het neergelegde stagedossier zijn opgenomen:

- Stagerapport van verzoekster – stuk 2 bij de beslissing van de interne beroepscommissie;
- Synthesedocument klasmentor – stuk 3 bij de beslissing van de interne beroepscommissie;
- Begeleidingsfiches stagebegeleiding – stuk 4 bij de beslissing van de interne beroepscommissie. Het betreft de fiches van 4 stagebezoeken, waarvan drie van [M. D.] (d.d.19 en 22 maart 2018 en 3 mei 2018) en één van [C.F.] van 8 mei 2018.

De Raad is van oordeel dat de vereiste documenten deel uitmaken van het stagedossier en dat deze documenten ook zorgvuldig, duidelijk en zeer gedetailleerd zijn ingevuld.

De Raad wijst verder onder meer op de vaststellingen enerzijds in het synthesedocument en anderzijds in het stagerapport wat de beoordeling van de DLR's 1 en 3 betreft, welke hebben geleid tot de negatieve eindscore van 8/20.

DLR 1 heeft betrekking op het opleidingsspecifiek leerresultaat: de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen.

In het synthesedocument leest de Raad onder meer de tip:

“Je bordschema is steeds verzorgd. Let wel op dat je het geleidelijk opbouwt met de leerlingen en zelf niet te veel ‘verklapt’.”

Een gelijkaardige opmerking leest de Raad in het stagerapport:

“Bouw een bordschema op met je leerlingen (aanschouwelijkheidsprincipe) (o.a. les wiskunde 08/05, je lessen Frans) als houvast, bied daarbij voldoende structuur (vb. bordschema je les wero 03/05), maak echt gebruik van je bord om ondersteuning te bieden en samen met de leerlingen ‘te redeneren’ (vb. wiskunde 17/05 verhoudingen, spelling d.d. 17/05 zeker de juiste schrijfwijze noteren bij de oefeningen waarbij de leerlingen de fouten moeten zoeken, opletten ook hier dat het foute woordbeeld niet vastgezet wordt).”

DLR 3 heeft betrekking op het opleidingsspecifiek leerresultaat: de leraar als inhoudelijk expert.

In het synthesedocument leest de Raad onder meer: *“Opgelet voor foutjes op het bord... ”.*

Een gelijkaardige opmerking leest de Raad in het stagerapport:

“Op inhoudelijk vlak sta je nog niet sterk genoeg. Je mentor en stagebegeleider stellen meermaals inhoudelijke fouten of onnauwkeurigheden vast ...”.

Verzoekster tracht meerdere concrete voorbeelden aan te geven waaruit tegenstrijdigheid moet blijken vanuit haar eigen ervaring. Deze argumenten overtuigen echter niet in het licht van de hoger vermelde verslagen van de diverse actoren die de Raad in het dossier kan lezen en de

geëigende taak welke elk van de actoren aldus de stagegids heeft gekregen (zie de bespreking bij het volgende middelonderdeel).

Wat tenslotte de opmerking betreft dat er fouten zouden staan in het stagerapport en in de begeleidingsfiche d.d. 22 maart 2018, stelt de Raad vast dat deze bewering zeer vaag is en er niet voldoende geduid wordt over welke fouten het zou gaan.

Het middelonderdeel is niet gegrond.

3.2. De tweede argumentatie heeft te maken met de totstandkoming van de score van 8/20. Verzoekster begrijpt deze score niet in het licht van de feedback van de mentor in de verslagen en de mondelinge feedback die ze heeft gekregen en wijst ook op het gegeven dat deze score niet klopt in het licht van haar score van 9/20 van vorig academiejaar, nu ze intussen reeds vooruitgang heeft geboekt.

Dit middelonderdeel sluit aan bij de algemene bewering van verzoekster dat de mentor in het proces van beoordeling miskend werd.

Zoals gebruikelijk bij stagebeoordelingen verloopt het beoordelingsproces complex, omdat er meerdere actoren bij betrokken worden: de stagementor van de plaats waar de student de stage volbrengt en een docent/dossierverantwoordelijke van de hoger onderwijsinstelling. Dit is ook in voorliggend dossier het geval. Het is niet onregelmatig of onredelijk dat de beoordeling in beginsel uitgaat van de docenten verbonden aan de hogeschool – zoals *in casu* – en niet van de mentoren, en dat de docent daarvoor eigen vaststellingen en ijkpunten hanteert. De eindbeoordeling moet wel steun vinden in alle verslagen, zowel van de docenten als van de stagementoren, en deze verslagen moeten evenwichtig zijn en zowel zwakke als sterke punten van de student bevatten. Het dossier waarop de eindbeoordeling is gebaseerd, moet bijgevolg voldoende stukken bevatten, zoals de beoordelingen van stagebezoeken en de verslagen van mentoren, evaluatie- en feedbackverslagen.

Het is ook vaste rechtspraak van de Raad dat de beoordeling van een stage geen rekenkundig gemiddelde hoeft te zijn van de beoordeelde competenties. Zelfs een tekort op één eindcompetentie kan een tekort op het geheel verantwoorden. De beoordelingswijze moet evenwel voldoende transparant zijn, zodat het mogelijk is om op basis van die gegevens te beoordelen of de examenbeslissing afdoende grondslag vindt in de onderliggende verslagen.

Het is binnen dit kader dat de Raad deze grieven van verzoekster onderzoekt.

De Raad wijst in eerste instantie op de stagegids (zie stuk 5 van verwerende partij) waarin duidelijk de taken inzake begeleiding en beoordeling van enerzijds de stagebegeleider en anderzijds de mentor zijn opgenomen.

Wat begeleiding betreft leest de Raad in de stagegids (zie p. 12) dat de mentor de student leerkansen moet bieden, moet begeleiden en feedback moet geven door ook commentaar en tips te geven in de verslagen. Ook de stagebegeleider heeft een begeleidende en informerende taak, maar moet ook evalueren:

“Nabesprekingen door de stagebegeleider van geobserveerde lessen en de schriftelijke neerslag hiervan, hebben een hoofdzakelijk begeleidend karakter, evenals de besprekingen en het syntheseverslag van de klasmentor.

De stagebegeleider geeft regelmatig een stand van zaken en evalueert in samenspraak met de klasmentor en schoolmentor de stage van de student.”

De Raad leest ook op pagina 13 van de stagegids dat duiding wordt gegeven bij de beoordeling door de stagebegeleider. Daarin wordt onder meer duidelijk aangegeven dat het de verantwoordelijkheid is van de ‘opleiding’ om de quitering voor stage te bepalen. Er wordt ook duiding gegeven bij de beoordeling (summatief of formatief) van de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) die bij de beoordeling worden betrokken en in welke mate deze worden betrokken. Er wordt tevens aangegeven wat de beoordelingsnormen per leerresultaat zijn en wat de globale quoteringsnormen zijn.

Conform deze stagegids besliste de stagebegeleider dat, gezien er essentiële tekorten zijn op twee DLR’s (1 en 3), er een cijfer van 8/20 wordt toegekend.

De Raad leest ook in het dossier dat de mentor, welke geen beslissingsbevoegdheid heeft wat de toekenning van de score betreft, *in casu* wel betrokken werd in het beoordelingsproces.

In de toegevoegde e-mail (bijlage 7 bij de interne beroepsbeslissing) verklaart de mentor zich akkoord met de eindbeslissing, maar suggerert wel een aanpassing, welke ook wordt doorgevoerd door de stagebegeleider.

De Raad benadrukt dat het feit dat verzoekster zelf het aanvoelen heeft dat de tekortkomingen niet essentieel zijn en dat haar prestaties voldoende zijn, de beslissing van de beoordelende stagebegeleiders en de interne beroepsinstantie op dit vlak niet incorrect en onredelijk maakt.

Het gegeven tot slot dat verzoekster vorig academiejaar op deze stage een 9/20 zou hebben behaald, sluit *an sich* niet uit dat de stage van het huidige academiejaar tot een lager cijfer heeft geleid. Elke stage moet op eigen merites worden beoordeeld, aan de hand van de vaststellingen van de stagementoren en stagebegeleiders tijdens de effectieve stage. Dit is *in casu*, zoals hoger aangegeven, correct verlopen. De beoordeling van beide stages ligt *prima facie* ook niet in die mate uit elkaar.

Het middelonderdeel is niet gegrond.

3.3 Verzoekster suggereert verder dat de beoordeling door de stagebegeleiding niet geheel objectief zou zijn, omdat deze de student maar in een beperkt deel van de stageperiode opvolgt. Uit de mailconversatie m.b.t. het uiteindelijke stagerapport zou blijken, aldus verzoekster, dat het oordeel van de mentor niet zou zijn aanhoord bij de toekenning van de uiteindelijke score.

Voor zover dit middelonderdeel doelt op de subjectiviteit van de stagebegeleider, benadrukt de Raad dat er een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit kleeft aan de hoedanigheid van een docent/stagebegeleider/stagementor in het kader van hun relatie tot de student. Uit de lezing van de voorliggende verslagen kan de Raad geen enkele indicatie vinden dat er sprake zou zijn van subjectiviteit bij de beoordeling van dit dossier. Verzoekster slaagt er niet in om dit vermoeden van objectiviteit te weerleggen.

De Raad stelt ook vast wat de stagebezoeken betreft - zoals hoger weergegeven - dat de stagebegeleiding vier lessen heeft bijgewoond, waarvan twee tijdens de eerste stageperiode en twee tijdens de tweede stageperiode. Het laatste bezoek werd gebracht door een andere stagebegeleider dan de begeleider die de eerste drie bezoeken bracht, wat net leidt tot een meer objectieve kijk op de prestaties van verzoekster.

Het stagedossier dat als basis dient voor de beoordeling werd - zoals hoger aangegeven - zorgvuldig samengesteld en ingevuld door de diverse betrokken actoren, die verzoekster allen aan de slag hebben gezien.

3.4. Verzoekster merkt tot slot op dat ze alle inhoudelijke en didactische examens tot een goed einde heeft gebracht. Het tekort voor ‘Stage 2’ houdt haar tegen om een volwaardige leerkracht lager onderwijs te worden.

De Raad moet verwerende partij bijkijken wat het behalen van de voldoende scores voor de overige opleidingsonderdelen betreft. *In se* staat dit los van de beoordeling van voorliggend stage-opleidingsonderdeel, waarvan de prestaties op hun eigen merites worden beoordeeld en afgetoetst worden binnen het geëigende competentiekader van het specifieke stage-opleidingsonderdeel en het niveau 2 van deze stage.

4. De Raad concludeert dat verzoekster op consequente wijze werd begeleid, werd geconfronteerd met bepaalde tekortkomingen en werd beoordeeld.

De evaluatiecriteria geven aan dat een onvoldoende op DLR1 en DLR3 *an sich* reeds kan leiden tot een onvoldoende cijfer van 8/20. De tekortkomingen op het vlak van DLR1 en DLR3 blijken uit de hoger geciteerde verslagen van de mentoren en de stagebegeleiders.

Verzoekster heeft ongetwijfeld positieve punten, die ook veelvuldig aan bod komen in de verslagen. In het licht van voorliggend dossier is de Raad evenwel van oordeel dat de toekenning van het cijfer van 8/20 regelmatig is gebeurd en niet kennelijk onredelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 6 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.572 van 3 december 2018 in de zaak 2018/507

In zake: Bart DEVLIEGHER
Woonplaats kiezend te 2170 Merksem
Moeshofstraat 163

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij deels onontvankelijk en deels ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Haïté Vanderwaeren en mevrouw Angèle Sindambiwe, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de industriële wetenschappen’.

Voor het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde” legt verzoeker in de tweede zittijd geen examen af. Hij wordt ook niet geslaagd verklaard voor de opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2018 werd het intern beroep deels onontvankelijk en deels ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat het beroep van de student tegen het examenresultaat van het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde” niet behandeld kan worden, gelet op het feit dat hij zich voor het examen in de tweede zittijd verontschuldigde en hij bijgevolg geen examen heeft afgelegd.

Verder stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student heeft aangekaart dat er ten onrechte geen toepassing werd gemaakt van artikel 17.1.6 van het OER. De interne beroepsinstantie stipt aan dat artikel 17.1.6 van het OER het de examencommissie mogelijk maakt om in bijzondere zitting de student geslaagd te verklaren op basis van bijzondere omstandigheden. Dit artikel implementeert artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs, dat het volgende bepaalt: “De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”. Volgens de interne beroepsinstantie legt dit het initiatief en de bewijslast bij de student en niet bij de commissie. De student mag dus ook niet verwachten dat de commissie in deze op individueel niveau initiatief neemt. Dergelijk initiatief houdt immers het risico in op schending van de privacy en draagt de kans op ongelijke berechtiging in zich, dit op basis van de verschillende voorkennis die de commissie zou kunnen hebben in functie van het individu.

De interne beroepsinstantie besluit dat de student in zijn beroepsschrift geen bijzondere privé-gebonden omstandigheden aantoon. Voor de studiegerelateerde omstandigheden die de student aanhaalt (autisme en ADHD) heeft de universiteit een aanbod aan statuten en faciliteiten, waarvan de student gebruik maakt. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat, zelfs indien deze omstandigheden (die door haar niet als uitzonderlijk worden beschouwd – vgl. de vele studenten die studeren in een gelijkaardige situatie) worden meegenomen in het kader van artikel 17.1.6 van het OER, de tekorten te omvangrijk zijn om te kunnen spreken van een voldoende verwerven van de doelstellingen van de opleiding. Op basis van de afgenummerde evaluaties kan de interne beroepsinstantie niet de conclusie trekken dat de opleidingsdoelstellingen gerealiseerd zijn. Ze merkt op dat de student claimt de opleidingsdoelstellingen behaald te hebben, maar hij staat dit geenszins in zijn beroepsschrift.

Tot slot benadrukt de interne beroepsinstantie dat jaarlijkse evoluties in deliberatieregels courant zijn in het hoger onderwijs en van toepassing zijn op iedereen. De wijzigingen in het hogeronderwijslandschap gerelateerd aan de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteit zijn een gegeven waarop de universiteit een antwoord heeft geboden via overgangsmaatregelen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid van het extern beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij stipt in haar *antwoordnota* aan dat de bestreden beslissing op 25 september 2018 ter kennis werd gegeven aan verzoeker. De beroepstermijn van zeven dagen begon dus te lopen op 26 september 2018 om te eindigen op 1 oktober 2018. Het beroep is gedateerd op 5 oktober 2018 en is derhalve laattijdig.

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker dat hij pas op 28 september 2018 een bericht van de universiteit heeft gekregen. Volgens hem is zijn beroep op 5 oktober 2018 tijdig ingesteld.

Beoordeling

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van [7] kalenderdagen, die ingaat de dag na die van [kennisgeving] van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na *kennisgeving* van de bestreden beslissing.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving van de beslissing op intern beroep. Uit het dossier blijkt dat deze kennisgeving per e-mail is gebeurd op 28 september 2018 (zie stuk 4 van verzoeker). De beroepstermijn begint *in casu* aldus te lopen vanaf 29 september 2018, om te verstrijken op 5 oktober 2018. Verzoeker diende op 5 oktober 2018 een verzoekschrift in bij de Raad. Het beroep werd derhalve tijdig ingesteld.

De exceptie is niet gegrond.

B. Tijdigheid van het intern beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij wil er in haar *antwoordnota* ook op wijzen dat het intern beroep laattijdig werd ingediend (enkele minuten na het verstrijken van de termijn). Omwille van de beperktheid van de overschrijding heeft de interne beroepsinstantie toch besloten om het intern beroep inhoudelijk te behandelen op de relevante punten.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat hij zijn intern beroep op tijd heeft verzonden. Hij stelt dat het niet zijn schuld is dat er mogelijk vertraging in het informaticasysteem zit. Volgens hem duurt het verzenden van een e-mail enkele seconden, wat ook blijkt uit een antwoord van de ICT-dienst en uit een eigen test.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie het intern beroep van verwerende partij naar vorm en tijdigheid ontvankelijk heeft beschouwd en ten gronde heeft behandeld.

Van de huidige bewering van verwerende partij in de antwoordnota dat het intern beroep in principe laattijdig (enkele minuten) is ingediend, wordt geen enkel bewijs aangebracht. De ICT-dienst van verwerende partij geeft zelf aan dat mailverkeer vaak maar enkele seconden duurt, maar dat een e-mail wel vertraging kan oplopen (zie stuk 2 van verzoeker). Uit het toegevoegde e-mailbericht van verzoeker blijkt verder dat hij zijn intern beroep tijdig om 23u59 heeft verzonden (zie stuk 1 van verzoeker).

Het intern beroep was op ontvankelijke wijze ingesteld. De exceptie is niet gegrond.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker beroeft zich in een eerste middel op de schending van de aan hem toegekende examenfaciliteiten.

Standpunt van partijen

Verzoeker stipt aan dat hij als student met de functiebeperkingen ADHD en autisme bijzondere faciliteiten heeft gekregen van de universiteit. Hij is daar zeer blij mee, want hij heeft die extra ondersteuning zeker nodig. Eén van de hem toegekende faciliteiten is “30% extra tijd”. Verzoeker krijgt bij examens extra tijd omdat hij door zijn geattesteerde leerproblemen extra ‘hinder’ ondervindt door afleiding, trager werken, enz. Verzoeker verwijst ook naar de visie van Universiteit Antwerpen met betrekking tot het studeren met een functiebeperking en bijzondere faciliteiten: *“Het is hierbij niet de bedoeling om studenten met een functiebeperking een voorkeursbehandeling te geven; wel om jou ook een eerlijke kans te geven.”*.

Volgens verzoeker is het examen van het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde” zeer moeilijk en zijn de slaagpercentages laag (dit voor zover hij hoort van medestudenten, want de faculteit geeft die informatie liever niet vrij). Verzoeker stelt dat de docenten daarom elk jaar, elke examenperiode, aan elke student sowieso extra tijd geven. Dit communiceren ze ook zeer duidelijk. Hij vindt dat, conform de communicatie en het gewoonterecht, *de facto* de examentijd vier uur bedraagt, en niet de ‘officiële’ drie uur. Verzoeker stelt dat de faculteit onvoldoende redeneert waarom hij geen extra tijd krijgt. Volgens hem betekent “extra” ook dat hij extra tijd krijgt ten opzichte van zijn medestudenten. Verzoeker benadrukt dat die extra tijd niet uit vriendelijkheid wordt gegeven, maar omdat het nodig is.

Verzoeker wil aldus extra tijd, bovenop de vier uur examentijd. Daardoor zou hij wel een redelijke kans op slagen hebben. Omdat hij die nu absoluut niet heeft, kan hij niet slagen en is deelnemen aan het examen volgens hem zinloos.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat dit onderdeel van het intern beroep niet behandeld kon worden omdat verzoeker zich voor het examen van het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde” in de tweede zittijd verontschuldigde en bijgevolg geen examen aflegde. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker nu in zijn extern beroep wel uitlegt waarom hij niet deelnam aan het examen, maar dit verandert niets aan het feit dat hij niet deelnam.

Verwerende partij stipt verder aan dat het voornaamste bezwaar van verzoeker de duur van de examens betreft. Ze wijst erop dat verzoeker dit op voorhand wist, wat ook de reden was van zijn afwezigheid. Volgens haar had verzoeker volop de kans om dit vooraf aan te kaarten, eerder dan zich te verontschuldigen voor het examen.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij in het OER geen paragraaf vindt waarin staat dat afwezigheid op een examen automatisch betekent dat er geen beroep mogelijk is. Hij vindt dat zijn beroep dus behandeld moet worden, met inachtneming van zijn argumenten voor zijn afwezigheid. Verzoeker benadrukt dat hij nu extra argumenten heeft aangebracht. Daarnaast heeft de faculteit zijn beroep vorige keer afgewezen uit onwetendheid.

Beoordeling

Verzoeker was in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven voor de opleiding bachelor industriële wetenschappen. Voor het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde” behaalde verzoeker in de eerste zittijd een score van 5/20. In de tweede zittijd nam hij niet deel en verontschuldigde hij zich voor het examen.

Wat het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde” betreft, beroeft verzoeker zich concreet op het gegeven dat verwerende partij de ingevolge zijn functiebeperking toegekende faciliteit (30% extra examentijd) niet correct toepast op het betreffende examen. Verzoeker stelt dat deze wetenschap hem in die mate heeft bezwaard dat hij gedwongen was om zich voor het betreffende examen te verontschuldigen. Verzoeker stelt samengevat dat hij hierdoor geen redelijke kans krijgt om te slagen.

De Raad stelt vast dat verzoeker niet heeft deelgenomen aan het examen. Vermits verzoeker niet heeft deelgenomen aan het examen, heeft verwerende partij ook geen examenbeslissing en geen eindoordeel kunnen nemen over zijn gerealiseerde competenties. De grief van verzoeker betreft *in fine* de verwachte niet correcte toepassing van de toegekende faciliteiten. Dit is *an*

sich echter geen examenbeslissing. De Raad kan dit middel ook niet toetsen op zijn correctheid in het kader van een aan hem voorliggende examenbeslissing, vermits verzoeker niet heeft deelgenomen aan het examen in de tweede zittijd.

De Raad stelt bovendien vast dat de toepassing van de faciliteiten naar aanleiding van het examen in de januarizittijd reeds voorwerp was van een interne beroepsprocedure. Uit het dossier blijkt immers dat verzoeker na de eerste zittijd wel een intern beroepsschrift heeft ingediend waarin hij heeft aangekaart dat hij geen correcte examentijd heeft gekregen en dat dit zijn resultaten en zijn kans op slagen negatief heeft beïnvloed. Zijn intern beroep werd afgewezen als ongegrond. Verzoeker heeft tegen deze examenbeslissing echter geen extern beroep ingesteld. Het eerder afgelegde examen, met de bijhorende toetsing van de toegestane faciliteiten, kan geen voorwerp meer uitmaken van huidig beroep, gezien de externe beroepstermijn is verstrekken.

Het middel is niet ontvankelijk.

B. Tweede middel

Verzoeker beroeft zich in een tweede middel op de schending van artikel 17.1.6 van het OER, in combinatie met het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat artikel 17.1.6 van het OER bedoeld is om een antwoord te bieden op de grijze zone tussen ‘globaal ongeslaagd’ en ‘automatisch gedelibereerd’. Volgens hem heeft het verwijzen naar specifieke tekorten *an sich* dus geen betekenis. Er moet globaal gekeken worden, wat verzoeker ook heeft aangetoond. Hij merkt op dat als één vak zo belangrijk is dat een onvoldoende daarvoor globaal niet slagen impliceert, een student ook niet gedelibereerd zou mogen worden.

Waar de interne beroepsinstantie aanhaalt dat de bewijslast en het initiatief bij verzoeker ligt, stipt verzoeker aan dat hij hierdoor gehinderd wordt omdat de faculteit bepaalde info niet vrijgeeft enerzijds, en omdat de examencommissie na de herexamens vergadert, voordat hij zijn officiële punten heeft gekregen, anderzijds.

In haar *antwoordnota* herhaalt verwerende partij de motivering van de interne beroepsinstantie. Ze stipt aan dat artikel 17.1.6 van het OER het de examencommissie mogelijk maakt om in

bijzondere zitting de student geslaagd te verklaren op basis van bijzondere omstandigheden. Dit artikel implementeert artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs, dat het volgende bepaalt: “De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”. Volgens de interne beroepsinstantie legt dit het initiatief en de bewijslast bij de student en niet bij de commissie. De student mag dus ook niet verwachten dat de commissie in deze op individueel niveau initiatief neemt. Dergelijk initiatief houdt immers het risico in op schending van de privacy en draagt de kans op ongelijke berechtiging in zich, dit op basis van de verschillende voorkennis die de commissie zou kunnen hebben in functie van het individu.

Volgens verwerende partij besloot de interne beroepsinstantie terecht dat de student in zijn beroepsschrift geen bijzondere privé-gebonden omstandigheden aantoon. Voor de studiegerelateerde omstandigheden die verzoeker aanhaalt (autisme en ADHD) heeft de universiteit een aanbod aan statuten en faciliteiten, waarvan hij gebruik maakt. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat, zelfs indien deze omstandigheden (die door haar niet als uitzonderlijk worden beschouwd – vgl. de vele studenten die studeren in een gelijkaardige situatie) worden meegenomen in het kader van artikel 17.1.6 van het OER, de tekorten te omvangrijk zijn om te kunnen spreken van een voldoende verwerven van de doelstellingen van de opleiding. Op basis van de afgenummerde evaluaties kan de interne beroepsinstantie niet de conclusie trekken dat de opleidingsdoelstellingen gerealiseerd zijn. Ze merkt op dat de student claimt de opleidingsdoelstellingen behaald te hebben, maar hij staat dit geenszins in zijn beroepsschrift.

Tot slot benadrukt de interne beroepsinstantie dat jaarlijkse evoluties in deliberatieregels courant zijn in het hoger onderwijs en van toepassing zijn op iedereen. De wijzigingen in het hogeronderwijslandschap gerelateerd aan de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteit zijn een gegeven waarop de universiteit een antwoord heeft geboden via overgangsmaatregelen.

Waar verzoeker aanhaalt dat de faculteit hem zou hinderen bij het voorbereiden van zijn beroepsschrift, benadrukt verwerende partij dat de faculteit hem geenszins zou hinderen om een argumentatie op te bouwen waarmee hij de interne beroepsinstantie kan overtuigen dat hij de opleidingscompetenties *in globo* heeft behaald. Volgens verwerende partij verwijst verzoeker

naar zijn vraag om extra gegevens die hij een dag voor de samenkomst van de interne beroepsinstantie aan de faculteit heeft gericht. Verwerende partij erkent dat de faculteit geen inhoudelijk antwoord heeft gegeven op deze vraag omdat het onredelijk is van haar te verwachten dat zij deze gegevens op minder dan een dag tijd ter beschikking kan stellen en, belangrijker nog, omdat verzoeker geen recht heeft op deze gegevens. Verwerende partij wijst er nog op dat verzoeker het behalen van de opleidingscompetenties niet moet aantonen via vergelijking met andere studenten (en hun behaalde cijfers) of statistieken, maar op basis van zijn competenties. De gestelde vragen zijn in dat licht niet relevant.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij niet geholpen is door de faculteit, en meer bepaald door de ombudspersoon, bij het instellen van zijn beroep tegen de weigering tot deliberatie. Volgens verzoeker heeft zij telefonisch herhaaldelijk beweerd dat het bewuste artikel 17.1.6 van het OER niet bestond of gebruikt kon worden. Toch moest verzoeker dit zogezegd onbestaande artikel gebruiken tegen de examencommissie, nog voor hij zijn punten wist. Verzoeker stipt aan dat de grijze ruimte tussen niet geslaagd en gedelibereerd onvoldoende is uitgelegd, ook al is hij ervan overtuigd dat hij globaal geslaagd is. Daarnaast wil verzoeker nog meedelen dat bij het niet verstrekken van de extra gevraagde gegevens de datum niet belangrijk is als dit toch geweigerd wordt.

Beoordeling

De Raad leest in artikel 17.1.6 van het OER het volgende: “*De examencommissie wordt in een bijzondere vergadering samengeroepen ingeval bijzondere omstandigheden aan de orde zijn voor een student die niet aan de vooraf vastgestelde regels om te slagen voldoet. Bijzondere omstandigheden kunnen zowel van studiegerelateerde aard zijn als privé-gebonden. De examencommissie kan een student die niet aan de vooraf vastgestelde voorwaarden voldoet geslaagd verklaren op grond van het feit dat ze gemotiveerd van oordeel is dat de doelstellingen van de opleiding of het programma globaal verwezenlijkt zijn.*”.

Dit artikel geeft uitvoering aan het artikel II. 229 van de Codex Hoger Onderwijs:

“*Art. II.229. De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.*

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.”.

De Raad stelt vast dat de decreetgever met artikel VI.14 van Onderwijsdecreet XXVII de tweede zin “*De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.*” heeft toegevoegd.

Voor deze toevoeging, die krachtens artikel VI.38 van Onderwijsdecreet XXVII op 1 september 2017 in werking is getreden, heeft de decreetgever de volgende verantwoording gegeven (*Parl. St. VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146/1, 39-40*):

“Artikel II.228 van de Codex Hoger Onderwijs voorziet in situaties waarbij er sprake is van een “automatische deliberatie” voor studenten die aan de (tolerantie)voorwaarden voldoen en waarvoor de examencommissies dus zelfs niet meer moeten samenkomen. Examenscommissies moeten dus in principe enkel nog samengeroepen worden mits er bijzondere omstandigheden zijn op grond waarvan een student globaal als geslaagd kan worden beschouwd. Artikel II.229 verwijst naar deze discretionaire bevoegdheid van de examencommissie en stelt dat “de student door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard wordt als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn”.

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (Raad) vraagt in dit verband dat de onderwijsinstellingen een grondig onderzoek uitvoeren ingeval een dergelijk deliberatieverzoek aan hen wordt voorgelegd en dus om elk dossier waarin bijzondere omstandigheden worden aangebracht op eigen merites te onderzoeken.

Van de instelling mag een gedegen onderzoek verwacht worden van de aan een dossier gerelateerde bijzondere omstandigheden. Het is echter aan de student om zijn verzoek tot uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen met een goed inhoudelijk gargumenteerd dossier met de nodige stavingstukken. Vanuit de bezorgdheid om te vermijden dat een student al te lichtzinnig een dossier zou opstarten zonder zijn ingeroepen bijzondere omstandigheden te onderbouwen en de onderwijsinstellingen tevergeefs heel wat onderzoekswerk moeten verrichten, wordt geëxpliciteerd dat de bewijslast voor de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in eerste instantie bij de student wordt gelegd.

Het artikel geeft de kans aan de studenten om, in een intern beroep, argumenten aan te voeren die zouden kunnen aantonen waarom hij of zij wel geslaagd had moeten verklaard worden. In dat geval is

de beroepsinstantie ermee belast deze argumenten te bekijken en er ofwel rekening mee te houden, ofwel uit te leggen waarom ze deze argumenten niet overtuigend vindt.”.

Naar het oordeel van de Raad ontslaat dit verwerende partij er niet van om, ingeval een student een aanvraag tot deliberatie indient, de door de student aangebrachte en gestaafde persoonlijke omstandigheden gedegen te onderzoeken enerzijds en het afgelegde studietraject – dat voor verwerende partij gekend is en duidelijk uit het neergelegde administratief dossier blijkt – bij dit onderzoek naar de mogelijkheid van een globale deliberatie te betrekken anderzijds.

De Raad stelt vast dat verzoeker in het bijzonder een studiegerelateerde omstandigheid inroeft, met name zijn leermoeilijkheden die worden veroorzaakt door de combinatie van autisme en ADHD, waarvoor hem examenfaciliteiten werden toegekend. Deze examenfaciliteiten werden volgens verzoeker bovendien niet correct toegepast voor het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde”, waardoor hij geen redelijke kans op slagen voor dit opleidingsonderdeel heeft gehad.

De Raad merkt vooreerst op dat de al dan niet correcte toepassing van de toegestane examenfaciliteiten voor de leerproblematiek van verzoeker – die als een bijzondere omstandigheid wordt ingeroepen – door de Raad kan worden getoetst in het kader van voorliggende deliberatiebeslissing, die nu het voorwerp uitmaakt van het beroep. Verwerende partij heeft als eindoordeel beslist dat verzoeker – ondanks de ingeroepen omstandigheden – niet gedelibereerd kan worden en niet geslaagd kan worden verklaard voor de opleiding in zijn geheel.

De Raad volgt verzoeker in zijn stelling dat de toegekende examenfaciliteiten niet correct zijn toegepast in het kader van het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde”. Verzoeker heeft recht op 30% extra examentijd. Als blijkt dat iedere student in de praktijk een langere examentijd krijgt, dan komt dit voor verzoeker neer op het niet verlenen van de hem toegekende examenfaciliteit voor het betreffende opleidingsonderdeel (zie stuk 6 van verwerende partij). Een student mag ervan uitgaan dat de examentijd die effectief wordt gegeven een correcte inschatting is van de tijd die een normstudent nodig heeft voor het afleggen van het examen, *in casu* van het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde”. Het toekennen van een examenfaciliteit houdt in dat een correctie wordt doorgevoerd in functie van de bij de betreffende student vastgestelde functiebeperking, waardoor deze student over dezelfde slaagkansen kan

beschikken als een normstudent, wat *in casu* niet is gebeurd. Dit is niet redelijk. De Raad wijst ook op eerdere rechtspraak in dit verband.¹

De Raad is van oordeel dat verzoeker hierdoor het examen in de eerste zittijd niet in de hem toekomende omstandigheden heeft kunnen afleggen. Aan verzoeker werd aldus geen correcte kans geboden om aan te tonen dat hij wel degelijk de competenties verbonden aan dit opleidingsonderdeel heeft verworven. De niet correcte toepassing van de toegestane examenfaciliteiten heeft de prestaties van verzoeker negatief beïnvloed.

In het licht van de eerder genomen beslissing van de interne beroepsinstantie (van 27 februari 2018) kon verzoeker ook redelijkerwijze verwachten dat hij in de tweede zittijd opnieuw slechts zoals alle studenten over vier uur examentijd zou kunnen beschikken (zie stuk 6 van verzoeker). Hierdoor is zijn voorbereiding en zijn keuze om al dan niet deel te nemen aan het examen in de tweede zittijd in grote mate ontrecht bezwaard.

Uit het dossier blijkt ook duidelijk dat verzoeker een zekere faalangst heeft ontwikkeld voor het afleggen van het examen voor het opleidingsonderdeel “3-Wiskunde”. Uit het door verzoeker bijgevoegde voortgangsrapport blijkt immers dat hij reeds vijf opeenvolgende academiejaren voor dit opleidingsonderdeel was ingeschreven bij verwerende partij. Van de tien aangeboden examenkansen heeft hij er slechts vijf benut.

Naar het oordeel van de Raad is ook dit gegeven – dat, zoals blijkt uit het toegevoegde overzicht, bekend is bij de interne beroepsinstantie – samen met de onvoldoende mogelijkheid voor verzoeker om zijn competenties voor het betreffende opleidingsonderdeel in de eerste zittijd aan te tonen alsook de ‘bezwaarde’ keuze die hij heeft genomen om het examen niet af te leggen in de tweede zittijd een bijzondere omstandigheid die onvoldoende in rekening is gebracht bij het al dan niet delibereren in toepassing van artikel 17.1.6 van het OER.

Verzoeker wijst op de grijze zone tussen het globaal niet geslaagd verklaren en het automatisch delibereren van een student. Volgens hem is artikel 17.1.6 van het OER, houdende de

¹ RvStb. 1 oktober 2010, nr. 2010/070: “Voor zoveel als nodig doet de Raad opmerken dat de ondersteunende maatregelen voor studenten met een functiebeperking individuele maatregelen zijn die niets te maken hebben met een vorm van bevoordeling van de betrokken student, maar vanuit het gelijkheidsbeginsel onmisbaar zijn om deel te nemen aan het leerproces en om de leerstof te verwerken.”

In voorliggend geval is de Raad van oordeel dat verwerende partij de ondersteunende maatregelen onvoldoende heeft aangeboden of ter beschikking gesteld en deze handelwijze de prestaties van verzoekende partij negatief heeft beïnvloed.”.

deliberatie op verzoek van de student in het geval van het bestaan van bijzondere omstandigheden, bedoeld om hierop een antwoord te bieden. Hierbij zijn elementen die uit het neergelegde dossier blijken, zoals het gegeven dat het een *an sich* tolereerbaar opleidingsonderdeel betreft met een beperkte studieomvang van slechts drie studiepunten in samenlezing met de hoger aangehaalde omstandigheid inzake de niet correcte toepassing van de toegekende examenfaciliteiten, waardoor verzoeker in grote mate verhinderd werd om zijn bereikte competenties op het betreffende opleidingsonderdeel aan te tonen, *in casu* zeer specifiek en belangrijk om bij het onderzoek te betrekken.

Ter zitting wordt verder duidelijk dat verzoeker in het kader van studievoortgangsbewaking voor het volgende academiejaar is geweigerd om zich nog verder in te schrijven. Deze beslissing heeft zeer zware gevolgen voor verzoeker die minstens anderhalf academiejaar verliest vooraleer hij het diploma kan behalen, en dit enkel ingeval de instelling zijn beslissing tot weigering van inschrijving bij de start van het academiejaar 2019-2020 zou herzien. De Raad kan er niet omheen dat de niet delibereerbaarheid als gevolg van een tekort voor drie opleidingsonderdelen – waarbij het tekort voor twee opleidingsonderdelen een *an sich* automatisch delibereerbaar cijfer betreft (op basis van artikel 17.1.5 van het OER) en waarbij het tekort voor het derde opleidingsonderdeel (“3-Wiskunde”) in grote mate is beïnvloed door externe omstandigheden die niet aan verzoeker te wijten zijn – een zeer grote weerslag heeft op de studieloopbaan van verzoeker.

Verzoeker heeft ondanks zijn functiebeperking volgehouden en bevindt zich momenteel aan het einde van zijn bacheloropleiding. Uit het neergelegde studievoortgangsdossier – waarvan de interne beroepsinstantie dus inzage en kennis heeft – blijkt ook dat verzoeker nog slechts drie opleidingsonderdelen met een studieomvang van in totaal negen studiepunten moet afleggen om het bachelordiploma te verwerven. *Prima facie* komt verzoeker ook enkel door het niet slagen voor “3-Wiskunde” niet in aanmerking om automatisch geslaagd te worden verklaard, vermits hij voor de twee andere opleidingsonderdelen een *an sich* delibereerbaar cijfer heeft behaald.

De Raad is op basis van bovenstaande overwegingen van oordeel dat deze studievoortgangsbeslissing, in het licht van de hoger vermelde overwegingen en vaststellingen, die bekend zijn voor verwerende partij, niet afdoende op zijn particulier karakter is onderzocht en gemotiveerd. Het miskennen van het particuliere belang van de

aangehaalde bijzondere omstandigheden maakt dat voorliggende beslissing ten aanzien van verzoeker kennelijk onredelijk is.

Het middel is gegrond.

C. Derde middel

Verzoeker formuleert in een derde middel opmerkingen omtrent de samenstelling van de interne beroepsinstantie.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat de interne beroepsinstantie bijna volledig bestaat uit docenten die niet aan hem lesgeven of docenten die zijn buisvakken doceren, wat een bezwarende omstandigheid is wat de representativiteit ervan betreft.

Verwerende partij gaat hierop in haar *antwoordnota* niet in.

Beoordeling

De Raad is van oordeel dat verzoeker niet overtuigend aangeeft waarom deze interne beroepsinstantie niet met kennis van zaken en op onafhankelijke wijze tot een beslissing kan komen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 14 december 2018 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 3 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,

kamervoorzitter

Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.573 van 3 december 2018 in de zaak 2018/512

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de inschrijving voor het academiejaar 2018-2019 wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 1 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Haïté Vanderwaeren en mevrouw Angèle Sindambiwe, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de geneeskunde’.

Gezien verzoeker in het academiejaar 2016-2017 niet voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten slaagde, werden hem voor het academiejaar 2017-2018 bindende voorwaarden opgelegd.

Verzoeker voldeed in 2017-2018 niet aan de opgelegde bindende voorwaarden en aldus werd zijn herinschrijving in het bachelorprogramma in 2018-2019 geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 1 oktober 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat ze op basis van de door de student aangehaalde argumenten beslist om de genomen beslissing te behouden. Bijgevolg blijft de inschrijving voor de opleiding bachelor geneeskunde in academiejaar 2018-2019 geblokkeerd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 2 oktober 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij wijst erop dat het verzoek ten aanzien van de initiële beslissing niet ontvankelijk is, nu deze door het intern beroep uit het rechtsverkeer is verdwenen.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet in.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de inschrijving voor het academiejaar 2018-2019 wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 1

oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de studieloopbaancommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de studieloopbaancommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij pas op 13 september 2018 te weten is gekomen dat hij in het academiejaar 2017-2018 onder studievoortgangsbewaking stond. Hij is hiervan niet verwittigd bij zijn

inschrijving en ook tijdens het academiejaar is hem dit niet ter ore gekomen. Verzoeker benadrukt dat zijn volledige inschrijving van de modules via de studietrajectbegeleider is gegaan, omdat dit pas later kon worden gedaan. Verzoeker moest immers wachten op een uitspraak van de Raad waarbij hem studiepunten werden teruggegeven. Doordat hij te weinig studiepunten had om zich in te schrijven heeft hij zelfs geen begin van inschrijving in SisA kunnen doen. Verzoeker wijst erop dat hem tijdens deze procedure niets over de studievoortgangsbewaking is gemeld. Hij heeft de finale waarschuwing die normaal via SisA zou komen nooit gezien, aangezien de hele inschrijving door de studietrajectbegeleider is gedaan. Verzoeker stipt aan dat hij eerder reeds onder studievoortgangsbewaking heeft gestaan, zodat hij weet hoe belangrijk het kan zijn om dan de juiste vakkensamenstelling te hebben. Hij heeft altijd voldaan aan de opgelegde voorwaarden. Verzoeker werpt ook nog op dat de studentenmail in het begin van het academiejaar wordt overspoeld met berichten van de universiteit, studentenverenigingen en overige activiteiten. Volgens hem is het een gekend feit bij de professoren dat de studentenmail een zeer slechte manier is om de studenten te informeren.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat studenten bij hun inschrijving verklaren op de hoogte te zijn van het Onderwijs- en Examenreglement. Hierin is opgenomen dat een faculteit bindende voorwaarden kan opleggen bij een studierendement van minder dan 60%. De e-mail die werd verstuurd op 13 september 2017 geldt als officiële bekendmaking van het opleggen van deze maatregel. Volgens verwerende partij zien studenten sinds vorig academiejaar, op 12 oktober 2017, expliciet en permanent in hun SisA selfservice de melding staan of ze onder studievoortgangsbewaking staan.

Verwerende partij erkent verder dat de inschrijving voor opleidingsonderdelen van verzoeker later plaatsvond. Dat is ook terug te vinden in de e-mailcommunicatie die verzoeker toevoegt. Volgens haar doet het feit dat er in latere communicatie met de student geen melding meer wordt gemaakt van de studievoortgangsbewakingsmaatregel geen afbreuk aan het feit dat hij volgens de geijkte weg geïnformeerd werd dat hij onder studievoortgangsbewaking stond.

Waar verzoeker aanhaalt dat hij in het verleden reeds onder studievoortgangsbewaking heeft gestaan, wijst verwerende partij erop dat het verleden geen afbreuk doet aan het feit dat verzoeker onder studievoortgangsbewaking stond. Sterker nog, aangezien het al de derde keer

is, is dit volgens verwerende partij een reden te meer dat verzoeker op de hoogte moest zijn dat er bindende voorwaarden opgelegd zouden worden.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat in haar inschrijvingsprocedure expliciet is opgenomen dat elektronische communicatie uitsluitend naar het UA-studentenmailaccount wordt gestuurd en dat een student deze e-mails op regelmatige basis moet lezen.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat artikel 19.6 van het OER expliciet bepaalt dat in uitzonderlijke omstandigheden of in geval van overmacht en mits voorzien van afdoende motivering, afgeweken kan worden van wat is bepaald in artikel 19.4 van het OER. Verzoeker erkent dat het OER voorziet dat verwerende partij maatregelen kan opleggen, maar hij wijst erop dat het voor hem als student erg lastig is om adequaat op een opgelegde maatregel te reageren en daarnaar te handelen als hij er niet van op de hoogte is.

Anders dan verwerende partij beweert, is verzoeker van mening dat belangrijke communicatie, zoals het opleggen van maatregelen en de aankondiging van studievoortgangsbewaking, zijnde communicatie die onomkeerbare rechtsgevolgen voor de ontvanger daarvan (kan) hebben, niet alleen per e-mail, maar ook per post – bij voorkeur aangetekend – verstuurd moet worden. In dat geval kan er geen twijfel bestaan over het wel/niet ontvangen van zulk belangrijk bericht, zoals nu het geval is. Volgens verzoeker lijkt het feit dat verwerende partij haar brief van 13 september 2018 zowel per e-mail alsook per post heeft verstuurd erop te wijzen dat ook verwerende partij het belang hiervan nu onderkent.

Verzoeker merkt op dat nu verwerende partij verwijst naar de e-mail van 13 september 2017, die door de heer [K.U.] zou zijn verstuurd, het des te merkwaardiger is dat de heer [K.U.], de studietrajectbegeleider, er niet voldoende op bedacht was dat het tot zijn taak behoort om studenten adequaat te begeleiden en dat een dergelijke “begeleiding” meer omvat dan (passief) e-mails te versturen. Volgens verzoeker zouden studenten die onder studievoortgangsbewaking staan, logischerwijs onder “extra” en nauwere begeleiding moeten staan. Verzoeker stelt dat wanneer hij na iets meer dan een maand na een e-mail die als “officiële bekendmaking” van oplegging van de maatregel en aankondiging van een studievoortgangsbewaking zou moeten gelden aanklopt bij dezelfde studietrajectbegeleider om hulp te vragen bij zijn inschrijving voor zijn studie, het voor de hand had gelegen dat de heer [K.U.], in zijn hoedanigheid als

studietrajectbegeleider, hem nadrukkelijk op de eerder door hem gestuurde “officiële bekendmaking” zou hebben gewezen.

Beoordeling

Verzoeker schreef zich in het academiejaar 2017-2018 in voor de bacheloropleiding Geneeskunde. Hij was ingeschreven onder bindende voorwaarden. Hij wordt vervolgens geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor deze opleiding in het academiejaar 2018-2019. Verzoeker beroeft zich op de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel in samenlezing met de motiveringsverplichting.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toest. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve

studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).² Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Deze bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad leest in het dossier dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 slechts 12 van de 53 opgenomen studiepunten heeft behaald. Hij was dat academiejaar onder bindende voorwaarden ingeschreven (zie stuk 1 van verwerende partij). Verzoeker diende minstens 60% van de opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet wordt hij het academiejaar nadien geweigerd om nog verder voor de betreffende opleiding in te schrijven.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het ‘opleggen’ van deze voorwaarde, zo niet wordt deze beslissing in principe definitief. Dit impliceert het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde in principe *in se* een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden, tenzij er

² *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen die kunnen verantwoorden waarom de student het afgelopen academiejaar niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen.

Uit het dossier blijkt dat verzoeker deze bindende voorwaarde niet heeft aangevochten. Verzoeker stelt ook dat hij geen kennis heeft genomen van deze waarschuwing.

Gezien verzoeker in het academiejaar 2017-2018 slechts een studierendement van 23% heeft behaald en dus niet voldeed aan de opgelegde bindende voorwaarde, werd hij *prima facie* regelmatig bij aanvang van het huidige academiejaar door de universiteit geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor de opleiding geneeskunde. Verzoeker betwist *an sich* niet de regelmatigheid van deze weigering in het licht van de door hem behaalde studie-efficiëntie.

De grieven van verzoeker hebben betrekking op het gebrek aan communicatie over de opgelegde bindende voorwaarde. Verzoeker stelt dat hij niet op een gepaste wijze (noch bij aanvang van het academiejaar, noch tijdens het academiejaar) op de hoogte was gebracht van de studievoortgangsbewakingsmaatregel. Hij was bijgevolg niet verwittigd van de mogelijkheid tot een weigering om voor het huidige academiejaar in te schrijven bij het niet behalen van de opgelegde voorwaarde.

De Raad komt tot de volgende vaststellingen en overwegingen in dit verband:

- (1) Verzoeker werd per e-mail van 13 september 2017 op de hoogte gebracht van de opgelegde bindende voorwaarde (zie stuk 1 van verwerende partij). In deze beslissing staat ook duidelijk vermeld dat ingeval verzoeker deze bindende voorwaarden (minstens 60% studierendement behalen) niet volbrengt, hij het volgende academiejaar wordt geweigerd;
- (2) De Raad acht het niet onregelmatig of onzorgvuldig om deze beslissing in eerste instantie via het gebruikelijk studenten-e-mailadres te communiceren;
- (3) Volgens verwerende partij worden studenten in de loop van het academiejaar telkens via het SisA-selfservicesysteem geconfronteerd met de melding of ze onder studievoortgangsbewaking staan. Verzoeker ontken dit ook niet. Naar het oordeel van de Raad kan van een student worden verwacht dat hij ook daadwerkelijk participeert aan de studentengemeenschap waarvan hij deel uitmaakt door zijn inschrijving en dat hij op regelmatige basis dit informatiekanal, alsook zijn studenten-e-mailadres raadpleegt;

(4) Verzoeker stelt dat deze studentenmailbox in het begin van het academiejaar overspoeld wordt, maar hij toont niet aan dat dit bericht van 13 september 2017 hem niet zou hebben bereikt;

(5) Verder stelt de Raad vast dat artikel 5.1.3 van het OER bepaalt dat de student bij inschrijving een toetredingsovereenkomst aangaat met de instelling. Zoals bepaald in de Codex Hoger Onderwijs, maakt het OER deel uit van de algemene voorwaarden van het studiecontract dat de student bij aanvang van zijn inschrijving aangaat. Het wordt openbaar gemaakt door de instelling en het wordt geacht gekend te zijn door de student. Daarin zijn ook de studievoortgangsbewakingsmaatregelen opgenomen (zie artikelen II.201, II.220 en II.273 van de Codex Hoger Onderwijs).

(6) De Raad leest in artikel 19.4 van het OER de volgende – ook in de beslissing van verzoeker – toegepaste studievoortgangsbewakingsmaatregel:

“De in artikel 19.2 bedoelde instantie weigert de verdere inschrijving in een bacheloropleiding, een schakel- of een voorbereidingsprogramma van een student die in elk van de twee voorafgaande academiejaren voor die bacheloropleiding of dat schakel- of voorbereidingsprogramma was ingeschreven en daarin telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven.”.

(7) Verzoeker ontkent niet dat hij, gezien zijn studieverleden, reeds meermaals werd geconfronteerd met het opleggen van een studievoortgangsbewakingsmaatregel. Hij benadrukt zelf dat hij vroeger al onder studievoortgangsbewaking heeft gestaan. Daardoor weet hij hoe belangrijk het kan zijn om in het betreffende academiejaar de juiste vakkensamenstelling te hebben. Hij kende dus ook het studievoortgangsbewakingsbeleid van verwerende partij;

(8) Verzoeker roept als verschoning in dat zijn inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 geheel via de studententrajectbegeleider is gegaan, aangezien hij een procedure voor terugvordering van leerkrediet lopende had, waardoor hij zich niet zelf kon herinschrijven. Dat de inschrijving van verzoeker werd geregeld door de studietrajectbegeleider, wil niet zeggen dat verzoeker niet de normale en formele communicatiekanalen die voor studenten worden voorzien moet raadplegen. Verzoeker staat bovendien op geen enkele wijze zijn bewering dat de studietrajectbegeleider hem niet op een gepaste wijze zou hebben ingelicht over zijn studievoortgangssituatie.

De bewering van verzoeker dat hij niet op gepaste wijze werd gewaarschuwd komt de Raad in het licht van deze vaststellingen en overwegingen niet overtuigend over. Verzoeker draagt in eerste instantie zelf de verantwoordelijkheid om de aangereikte communicatiekanalen te

raadplegen. Verzoeker werd op een regelmatige en voldoende zorgvuldige wijze op de hoogte gebracht van de opgelegde bindende voorwaarde.

Het middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op bijzondere omstandigheden.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat er op intern beroep enkele argumenten verworpen zijn geweest omdat hij ze te laat heeft aangebracht. Volgens hem is er in de brief opgesteld door de universiteit evenwel geen sprake van een termijn voor toevoegingen van argumentatie, maar enkel voor het instellen van het intern beroep. Hij wijst erop dat het academiejaar 2017-2018 een uitzondering is geweest, omdat er naast zijn studie ook andere mentale lasten zijn bijgekomen. Het betreft een familiale problematiek (er werd tijdens het academiejaar een verslavingsproblematiek vastgesteld bij één van zijn familieleden) en er waren ook enkele gevolgen van zijn opname in het psychiatrisch centrum Kortenberg.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het aangewende middel buiten de beroepstermijn werd aangebracht. De termijn voor intern beroep liep af op 20 september 2018 en verzoeker bracht dit middel pas via e-mail op 22 september 2018 aan. Hierdoor is dit middel onontvankelijk.

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker dat de heer [K.U.] op de hoogte was van zijn overmachtssituatie, zoals die in arrest nr. 3.915 van 18 oktober 2017 is genoemd en die uiteindelijk tot een onvrijwillige opname in een psychiatrisch centrum heeft geleid. Verzoeker heeft dit arrest immers ook met de heer [K.U.] gedeeld, vermits hij voor het academiejaar 2017-2018 onvoldoende leerkrediet had om zelf de inschrijving te doen. Hij stelt dat hij in de veronderstelling was dat er, door het toesturen van het arrest, tesaamen met de daaropvolgende correspondentie en communicatie met de heer [K.U.], in elk geval bij de heer [K.U.] voldoende begrip zou zijn dat de eerdergenoemde overmachtssituatie een lange nasleep zou hebben. Zodra verzoeker zich ervan bewust was dat deze veronderstelling niet klopte (en die veronderstelling blijkbaar niet vanzelfsprekend was), heeft hij dit meteen aan de heer [K.U.] gemeld.

Verzoeker stelt vast dat verwerende partij van mening is dat het nogmaals benadrukken van het effect dat de overmachtssituatie op hem heeft (en heeft gehad), wordt gezien als het aanvoeren van een “aanvullende grond”, die volgens haar niet ontvankelijk moet worden verklaard. Gezien de ernst van de situatie en het belang om met de studie te kunnen doorgaan en gezien het feit dat het niet om een “nieuwe” of “aanvullende” grond gaat, maar slechts om het nogmaals benadrukken van de navolging van een bij de heer [K.U.] en verwerende partij bekende situatie, verzoekt hij de Raad om dit punt ook mee te nemen in de beoordeling van zijn beroep.

Verzoeker verwijst vervolgens naar zaken die zich tijdens het afgelopen academiejaar in de familiesfeer hebben afgespeeld. Zonder hier al te veel over uit te wijden – het blijft immers een erg gevoelig onderwerp en het ligt ook binnen de familie erg gevoelig – zijn er in het academiejaar 2017-2018 veel dingen gebeurd. Zo is zijn familie in een juridisch geschil met de buren beland en is er bij een familielid een ernstige verslaving vastgesteld, die zo uit de hand is gelopen dat dit familielid het huis uitgezet moest worden. Verzoeker benadrukt dat dit alles, in combinatie met de nasleep van zijn eerdere opname, veel effect op hem en op zijn welzijn heeft gehad. Na zijn ervaring in Leuven durfde verzoeker hierover echter niet teveel met “professionals” en andere hulpverleners te praten, omdat hij bang was dat de ervaring van in Leuven zich zou herhalen.

Verzoeker betreurt de huidige gang van zaken. Hij had liever gezien dat alles voorspoedig met zijn familie (en met hem) zou zijn verlopen. Hij besefte nu echter dat er een heleboel dingen zijn waar we zelf geen invloed op hebben of invloed op kunnen uitoefenen. Op de lagere school en op de middelbare school was verzoeker altijd trots geweest op zijn cognitieve capaciteiten. Hij weet ook van zichzelf dat hij de studie Geneeskunde met succes moet kunnen afronden en dat hij daarvoor ook echt wel de hersenen en denkkracht heeft. Verzoeker vindt het alleen erg jammer dat, door alles wat er sinds de start van zijn academische studie is gebeurd, dit nog niet zo duidelijk naar voren is gekomen. Verzoeker heeft echter nog steeds de ambitie om de studie met succes af te ronden en uiteindelijk een erg goede dokter te worden. Hoewel hij nu nog niet met zekerheid weet te zeggen waarin hij zich later wil gaan specialiseren en hoewel hij ook echt niet trots is op alles wat er is gebeurd, is hij zich er wel van bewust dat deze ervaringen hem een stuk “menselijker” hebben gemaakt. Verzoeker begrijpt nu bijvoorbeeld als geen ander dat iemand fysiek nog zo gezond kan zijn, maar dat hij door omstandigheden in de privésfeer mentale problemen kan hebben en daardoor uiteindelijk toch ook fysieke klachten kan

ondervinden. Verzoeker is ervan overtuigd dat, als de Raad en verwerende partij hem een laatste kans zouden bieden om te laten zien dat hij hun tijd en moeite echt waard is, hij hun vertrouwen niet zal beschamen en dat hij met hard werken en goede ambitie een uitstekende dokter zal worden; een dokter met een “menschelijke” benadering van zijn patiënten.

Beoordeling

Verzoeker geeft als verschoning voor het niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarde aan dat hij in academiejaar 2017-2018 uitzonderlijk werd geconfronteerd met mentale klachten als gevolg van een familiale problematiek enerzijds, en als gevolg van zijn eerdere opname in een psychiatrisch centrum anderzijds.

Verwerende partij stelt dat dit middel terecht als niet ontvankelijk werd afgewezen door de interne beroepsinstantie, aangezien verzoeker dit niet heeft aangebracht in zijn initieel intern beroepsschrift. De termijn voor intern beroep liep af op 20 september 2018 en de student bracht dit argument pas aan via e-mail op 22 september 2018 (zie stuk 2 van verzoeker).

Verzoeker ontkent niet dat hij deze bijzondere omstandigheden na het vervallen van de interne beroepstermijn heeft aangebracht. Hij repliceert dat deze argumenten onterecht werden verworpen met het argument dat ze te laat waren, aangezien er in de brief opgesteld door de universiteit geen sprake is van een termijn voor toevoeging van argumentatie, maar enkel voor het indienen van het intern beroep.

De Raad onderzoekt hierna of de interne beroepsinstantie dit middel terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad leest in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs (eigen onderlijning):

“Art. II.283. De student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing in binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op:

1° in het geval van een examenbeslissing: de dag na deze van de proclamatie;

2° in het geval van een andere studievoortgangsbeslissing: de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.

Het verzoek bevat een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren.”.

Binnen deze decretale contouren – waarin bepaald is dat het verzoekschrift een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren moet omvatten – bepaalt elke instelling autonoom verder de regels van het intern beroep.

De Raad stelt vast dat artikel 21.4 van het OER, dat het intern beroep regelt, niet voorziet in de mogelijkheid om na het verstrijken van de beroepstermijn nog aanvullende argumentatie aan te brengen.

De Raad stelt ook vast dat de nieuw aangebrachte middelen geen betrekking hebben op feiten die verzoeker pas in de loop van de interne beroepsprocedure (bijvoorbeeld na inzage van zijn dossier) kon kennen. Er was derhalve geen enkele reden voor verzoeker om dit middel niet reeds binnen de aangegeven beroepstermijn in zijn tijdig ingediend intern beroepsschrift op te nemen. Dat verwerende partij *in casu* dit – na indiening van het intern beroepsschrift en na het verstrijken van de vervaltermijn – aangebrachte middel niet heeft aanvaard, is niet onregelmatig.

De Raad merkt ten overvloede op dat verzoeker noch in het kader van het intern beroep, noch in zijn extern beroepsschrift bewijzen toevoegt om deze aangekaarte omstandigheden te onderbouwen.

Het middel is terecht als niet ontvankelijk afgewezen in het kader van het intern beroep. Het kan derhalve ook niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het kader van het extern beroep worden aangebracht, aangezien het middel niet de openbare orde raakt.

De Raad betreurt het dat verzoeker de afgelopen jaren is geconfronteerd met moeilijke persoonlijke omstandigheden, waarover verzoeker ter zitting meer duiding geeft. De Raad stelt vast dat de weigering voor de bacheloropleiding geneeskunde slechts één academiejaar behelst, zodat verzoeker zich *prima facie* bij aanvang van academiejaar 2019-2020 opnieuw kan aanbieden bij verwerende partij met het oog op het verderzetten van zijn opleiding.

VI. Anonymisering

Verzoeker vraagt ter zitting de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 3 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.574 van 3 december 2018 in de zaak 2018/514

In zake: Andreas DUREN
 Woonplaats kiezend te 2640 Mortsel
 Osylei 29

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in het bachelorprogramma in 2018-2019 geweigerd wordt en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 12 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, Haïté Vanderwaeren en Angèle Sindambiwe, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de Industriële wetenschappen (richting: Bouwkunde)”.

Gezien verzoeker in het academiejaar 2016-2017 niet voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten slaagde, werden hem voor het academiejaar 2017-2018 bindende voorwaarden opgelegd.

Verzoeker voldeed in academiejaar 2017-2018 niet aan de opgelegde bindende voorwaarden en aldus werd zijn herinschrijving in het bachelorprogramma in academiejaar 2018-2019 geweigerd.

Verzoeker stelde op datum van 17 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 24 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking, na het dossier te hebben herbestudeerd en de student te hebben gehoord, beslist heeft zijn toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2018-2019 niet aan te passen. Deze beslissing is gebaseerd op het Onderwijs- en Examenreglement. Conform artikel 19.2 van het OER diende verzoeker in het academiejaar 2016-2017 60% van het aantal ingeschreven studiepunten te verwerven. Gezien hij deze norm niet haalde, werd hem als maatregel van studievoortgang op het einde van het academiejaar 2016-2017 o.a. opgelegd dat hij in het academiejaar 2017-2018 60% van het aantal ingeschreven studiepunten diende te verwerven. Zo niet zou, conform artikel 19.4 van het OER, herinschrijving in het bachelorprogramma in het academiejaar 2018-2019 niet mogelijk zijn. Deze opgelegde norm werd niet gehaald.

Het is tegen de beslissing genomen op basis van artikel 19.4 van het OER dat verzoeker intern beroep indiende. De leden van de IBIS menen dat er in het dossier geen sprake is van schending van het recht die een afwijking van de voorziene procedure noodzaakt. Bij de start van het academiejaar 2017-2018 werden beloftes geformuleerd van bijkomende inzet en concentratie op de studies. Tijdens de mondelinge toelichting wordt toegegeven dat de inzet er niet tijdens het academiejaar, maar pas in de aanloop naar de tweede zittijd kwam. De oorspronkelijke beloftes werden eveneens herhaald tijdens de mondelinge toelichting, ditmaal met het oog op het academiejaar 2018-2019. De IBIS meent dat er duidelijk *intenties* zijn tot verbetering, maar

deze zijn voor de commissie niet doorslaggevend gezien de eerdere beloftes die niet werden waargemaakt. Het aantal behaalde studiepunten ligt jammer genoeg ook lager dan in het voorgaande academiejaar.

Werken en studeren is combineerbaar. Uit het schriftelijk verzoek en de mondelinge toelichting blijkt dat het bedrijf het afgelopen jaar exponentieel gegroeid is. Deze ondernemingszin getuigt van ambitie, maar staat tegelijkertijd de studie-inzet in de weg wanneer blijkt dat vlak voor de examens van de eerste zittijd een belangrijke opdracht wordt aanvaard. Dit strookt niet met de intenties om de combinatie tussen werken en studeren meer in evenwicht te brengen. Als mogelijke oplossingen wordt naar voor geschoven om het bedrijf te verkopen en tijdrovende hobby's stop te zetten. Uit alle argumentatie blijkt dat *nu pas* beslist wordt om de studies als prioritair te zien. Ondanks de vorderingen tijdens de tweede zittijd is de IBIS het hier niet mee eens. Opnieuw wordt de *intentie* tot verandering duidelijk, maar is het wachten op effectieve en doorslaggevende verandering.

Gelet op bovenstaande juridische en feitelijke overwegingen beslist de IBIS haar beslissing te handhaven.

De beslissing op intern beroep werd op 29 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 waarbij verzoeker de herinschrijving in het bachelorprogramma in 2018-2019 geweigerd wordt (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de Instantie Bijzondere Inschrijvingen en Studievoortgangsbewaking (hierna: IBIS). In dat geval verdwijnt de beslissing van IBIS uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij niet akkoord gaat met de bestreden beslissingen, omdat hem de mogelijkheid ontzegd wordt om zijn bacheloropleiding dit jaar verder te zetten terwijl hij wel al 138 studiepunten (77%) van zijn programma succesvol behaald heeft. Verzoeker beschikt nog over 128 punten leerkrediet die hij wel in elke andere richting, zelfs aan de Universiteit Antwerpen, mag inzetten. Volgens verzoeker houdt zijn studievoortgang geen enkel verband met talent of studieonbekwaamheid. Volgens hem is uitsluiting een uiterst zware straf, die normaliter gebruikt wordt na criminale feiten of maatschappelijk vijandige gebeurtenissen. De doelstelling van artikel 19.4 van het OER is volgens verzoeker eerstejaarsstudenten duidelijk

maken dat zij geen talent hebben binnen een richting. Tijdens de laatste examenperiode heeft verzoeker wel degelijk bewezen over de nodige studietechniek te beschikken, o.a. door gelijktijdig voor zowel 3. Wiskunde (13/20) als 4. Wiskunde (14/20) te slagen. Verzoeker kwam slechts op twee vakken één punt tekort om aan de voor artikel 19.4 van het OER vereiste 60% te voldoen, namelijk Bouwfysica (9/20) en Levensbeschouwing (9/20), waarbij vermeld dient te worden dat het cijfer voor Bouwfysica samengesteld werd. Het examencijfer van verzoeker bedroeg 12/20, maar door het resultaat van een gemeenschappelijke taak in eerste zittijd werd het eindtotaal verlaagd.

Volgens verzoeker is het waanzinnig dat hij wel een nieuwe studie mag aanvatten (vb. TEW of Rechten), maar zich niet mag inschrijven in zijn eigen studierichting waar hij al 77% van het programma behaald heeft. Het is onvoorstelbaar dat men hem één jaar uitsluit en dat hij na een sabbatjaar – dus zonder enige vooruitgang – wel zijn studie mag hervatten. Het is volgens verzoeker in niemands belang dat hij zich dit academiejaar niet mag inschrijven voor de overblijvende 42 studiepunten van zijn richting en dat hij dit jaar niet zou studeren. Volgens verzoeker wordt artikel 19.4 van het OER in zijn geval volledig ten onrechte toegepast. De grens voor het uitsluiten van (eerstejaars)studenten ligt in andere universiteiten veel lager, vb. 30% aan de KU Leuven i.p.v. 60% aan de Universiteit Antwerpen. De beslissing om verzoeker van inschrijving uit te sluiten leidt tot een extra studiejaar, met financiële gevolgen voor verzoeker, zijn ouders en de gemeenschap. Verzoeker heeft alle voorbereidingen getroffen om dit academiejaar met vrucht te beëindigen en daarna zijn masteropleiding af te ronden. De IBIS weigert volgens verzoeker rekening te houden met bovenstaande argumentatie en vooral met zijn persoonlijke situatie. Het uitsluiten van inschrijving voor één jaar is in de situatie van verzoeker geen studievoortgang, maar houdt duidelijk een studie-achteruitgang in. IBIS FTI Antwerpen verleent hem volgens verzoeker niet de nodige vrijheid om zijn diploma op een aangepast ritme te behalen, terwijl hij nog over een leerkredietsaldo van 128 punten beschikt.

Verzoeker vraagt daarom uitdrukkelijk de vernietiging van de studievoortgangsbeslissing genomen door IBIS FTI Antwerpen op 29 september 2018, opdat hij dit academiejaar 2018-2019 wel 42 studiepunten zou kunnen opnemen en zijn studies op gewone wijze kan voltooien.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat er eind 2016-2017 maatregelen van studievoortgangsbewaking werden opgelegd. Zo werd het studieprogramma beperkt tot maximum 45 studiepunten in het academiejaar 2017-2018 en diende 60% van de ingeschreven

studiepunten te worden behaald. De bedoeling van deze maatregel was om de ernst van de situatie aan te tonen en te voorkomen dat verzoeker eind 2017-2018 uitgesloten zou worden, waardoor herinschrijving en bijgevolg het behalen van het bachelordiploma aan de Universiteit Antwerpen niet mogelijk zou zijn. Verzoeker is hiervan vooraf en verschillende keren verwittigd. Het extern beroep bij de Raad tegen deze beslissing werd ongegrond verklaard (2017/488). Verzoeker verwijt verwerende partij de weigering tot herinschrijving, zonder hierin zijn eigen aandeel te erkennen. Dit middelonderdeel kan volgens verwerende partij dan ook niet overtuigen.

In zijn voorgaand extern beroep (2017/488) stelde verzoeker dat hem de mogelijkheid ontzegd werd om zijn bacheloropleiding dat jaar te beëindigen, terwijl hij wel al 120 studiepunten van zijn programma succesvol behaald had. Verzoeker kan jaarlijks aanhalen dat hij zich dichter bij zijn afstuderen bevindt. Feit is dat hij 138 studiepunten behaalde op vier jaar tijd, met als laagste aantal 18 studiepunten in het academiejaar 2017-2018. Van alle academiejaren had dit het jaar met het hoogste studierendement moeten worden, gezien het verzet van verzoeker tegen de opgelegde maatregelen, de overtuigend geuite intenties van verzoeker om zijn studies succesvol verder te zetten en de ontegensprekelijk duidelijk opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregelen indien dit niet het geval zou zijn. Dit middelonderdeel overtuigt volgens verwerende partij evenmin.

Volgens verwerende partij is er geen indicatie dat het komende jaar tot uitzonderlijke prestaties zal leiden, die de resultaten van de vier voorafgaande jaren overtreffen. Als mogelijke oplossingen worden naar voor geschoven om het eigen bedrijf te verkopen en tijdrovende hobby's stop te zetten. Mogelijk heeft de verkoop (met blijvende indiensttreding) inmiddels plaats gevonden. Dit zijn in ieder geval drastische maatregelen, waar verwerende partij echter niet op heeft aangestuurd. Het kan ook geenszins gezien worden als mirakeloplossing voor herinschrijving en/of het succesvol afronden van de studies. Ook dit middelonderdeel overtuigt volgens verwerende partij niet en faalt dan ook.

Tevens stelt verwerende partij dat het al dan niet beschikken over leerkrediet geen rol speelt in het opleggen van studievoortgangsbewakingsmaatregelen. Het leerkrediet wordt ter beschikking gesteld door de overheid en beheerd door de student. Het staat verzoeker vrij zijn leerkrediet in te zetten in een gelijkaardige of andere opleiding, al dan niet aan een universiteit of hogeschool. Verzoeker geeft (in het intern beroep) ook aan hiervan op de hoogte te zijn en

te overwegen dezelfde studies verder te zetten aan een andere instelling. Dit middelonderdeel toont volgens verwerende partij de onredelijkheid van de beslissing niet aan en faalt dan ook.

Waar verzoeker stelt dat zijn studievoortgang geen enkel verband houdt met talent of studieonbekwaamheid, wijst verwerende partij er op dat deze uitspraak gebaseerd is op een vermoeden van verzoeker zelf. In voorgaand extern beroep (2017/488) werd dit als volgt geformuleerd: "*Mijn laag resultaat van vorig academiejaar heeft geen enkel verband met een eventueel gebrek aan studiebegeleiding, foutieve studiewijze, noch studieonbekwaamheid.*" Ook een jaar later is dit argument niet objectief vastgesteld. Verwerende partij stelt ook uitdrukkelijk dit nooit te hebben beweerd noch ontkend. Verwerende partij ziet niet in op welke wijze dit argument het onredelijk karakter van de bestreden beslissing zou aantonen. Het middelonderdeel faalt dan ook.

Het weigeren van de inschrijving kan volgens verwerende partij indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden werden opgelegd. De IBIS weigert de verdere inschrijving van een student die in elk van de twee voorafgaande academiejaren telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn studieprogramma heeft verworven en past daarmee het Onderwijs- en Examenreglement toe. Uit eerdere communicatie met verzoeker en het arrest van de Raad d.d. 20 november 2017 (2017/488) blijkt ont tegensprekelijk dan geen sprake dient te zijn van criminale feiten of maatschappelijk vijandige gebeurtenissen: verzoeker dient aan de opgelegde voorwaarden te voldoen en werd hierover tijdig en uitgebreid geïnformeerd. Verzoeker vergist zich ook wat de aard van de maatregel betreft: het betreft geen sanctie, bedoeld als straf, maar een maatregel van studievoortgang die door de decreetgever uitdrukkelijk is mogelijk gemaakt voor de situatie waarin verzoeker zich bevindt. Het middelonderdeel faalt dan ook volgens verwerende partij.

Verder wijst verwerende partij er op dat artikel 19.4 van het Onderwijs- en Examenreglement wel degelijk kan worden toegepast indien de student voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien wordt vastgesteld dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Dit is een courante praktijk, waarbij geen enkele doelgroep in het bijzonder wordt geviseerd. De decreetgever voorziet uitdrukkelijk in deze mogelijkheid. Artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat, bij het niet naleven van de voorheen opgelegde bindende voorwaarde, de student een volgend academiejaar geweigerd kan worden in dezelfde instelling waar de

bindende voorwaarde is opgelegd. Deze bepaling maakt geen onderscheid naargelang het al dan niet gaat om eerstejaarsstudenten. Dit middelonderdeel faalt dan ook.

Met ‘gelijktijdig voor 3-Wiskunde en 4-Wiskunde slagen’ bedoelt verzoeker dat hij een opleidingsonderdeel van het eerste semester (3-Wiskunde) en het tweede semester (4-Wiskunde) tijdens de tweede zittijd succesvol heeft afgewerkt. Dit mag ook verwacht worden van een student die in het secundair de opleiding ‘Economie-Wiskunde’ gevolgd heeft. Voor beide opleidingsonderdelen betrof het bovendien de vierde zittijd. Aantonen dat verzoeker slaagt op deze 6 studiepunten in de tweede zittijd, geeft mogelijk meer een indicatie over de studie-inzet dan over de studietechniek. In het academiejaar 2017-2018 slaagde verzoeker voor 18 van de 42 studiepunten. Van deze 18 studiepunten waren 12 studiepunten hernomen tekorten. Dit wordt niet als uitzonderlijk beschouwd. Dit argument kan dan ook niet overtuigen.

Verwerende partij stelt dat verzoeker zowel voor 4-Bouwfysica als 5-Levensbeschouwing reeds vier examenkansen heeft gehad. Uit navraag bij de desbetreffende docent blijkt dat het examencijfer voor 4-Bouwfysica noch in eerste, noch in tweede zit 12/20 bedroeg. Bovendien schrijft verzoeker het tekort in eerste zit voor 4-Bouwfysica toe aan een gemeenschappelijke taak. Verzoeker vergeet wél te vermelden dat hij – zo blijkt uit de toegevoegde schriftelijke communicatie met de docent – in tweede zittijd de taak niet opnieuw maakte, wegens tijdsgebrek en waarschijnlijk wegens gebrek aan motivatie om de taak een derde keer te maken. Verwerende partij stelt hierdoor vast dat niet alle examenkansen voor 4-Bouwfysica maximaal werden benut en dat demotivatie hierin mogelijk mee een rol heeft gespeeld. Verwerende partij ziet ook hier niet in op welke wijze dit argument het onredelijk karakter van de bestreden beslissing zou aantonen. Het middelonderdeel faalt dan ook.

Uit eerdere communicatie met verzoeker en het arrest van de Raad d.d. 20 november 2017 (2017/488) blijkt dat verzoeker voldoende op de hoogte was van de gevolgen indien hij geen 60% van de opgenomen studiepunten behaalde. Het is bovendien decretaal toegestaan om op basis van studievoortgangsbewaking in de ene opleiding/instelling voorwaarden opgelegd te krijgen in een andere opleiding/instelling. Hiermee wordt duidelijk gesteld dat studeren ernstig dient te worden genomen en de maatschappij niet eindeloos bijdraagt indien het studeren niet binnen een redelijke termijn succesvol wordt afgerond. Artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt uitdrukkelijk dat, bij het niet naleven van een eerder opgelegde bindende voorwaarde, de student een volgend academiejaar geweigerd kan worden in dezelfde instelling

waar de bindende voorwaarde is opgelegd. Het artikel voorziet eveneens dat, indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar, hij bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde kan worden opgelegd. Verwerende partij ziet dan ook niet in op welke wijze dit argument zou aantonen dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is of in strijd zou zijn met de decretale en reglementaire bepalingen ter zake.

Volgens verzoeker is het onvoorstelbaar dat men hem één jaar uitsluit en dat hij na een sabbatjaar – dus zonder enige vooruitgang – wel zijn studie mag hervatten. Verwerende partij verbaast zich erover dat verzoeker zich dit nog steeds niet kan voorstellen, terwijl deze maatregel een jaar geleden bij herhaling in detail werd toegelicht en bevestigd, zowel intern als extern. Niemand spreekt overigens van een sabbatjaar. Verzoeker interpreert de weigering tot herinschrijving eenzijdig, omdat hij – wegens uiteenlopende programma's – meent meer studiepunten te moeten afleggen in een aanverwante opleiding van een nieuwe universiteit/hogeschool in vergelijking met het verderzetten van zijn huidige studies. Deze keuze is voor de rekening van verzoeker. Verzoeker gaat er verder zonder meer vanuit dat een weigering tot herinschrijving gelijk staat met een jaar niet studeren, om dan na een jaar te kunnen herinschrijven in de opleiding. In een dergelijke redenering klinkt een sabbatical inderdaad als nutteloos. Verwerende partij wijst er op dat deze redenering kortzichtig is. Daarnaast wijst zij erop dat herinschrijving na een jaar bovendien niet gegarandeerd is en enkel zal overwogen worden mits tijdig aangevraagd, gemotiveerd en gekoppeld aan bindende voorwaarden. Ook dit middelonderdeel faalt.

Het niet kunnen studeren in de faculteit Toegepaste Ingenieurswetenschappen is een gevolg van het gedrag van verzoeker. Zijn keuze om zich meer te concentreren op werk dan op studies dient niet door de maatschappij te worden gedragen. Ook dit middelonderdeel faalt.

Volgens verzoeker wordt artikel 19.4 van het OER in zijn geval volledig ten onrechte toegepast. Verwerende partij stelt dat deze uitspraak een loutere bewering van verzoeker is, die nergens door gestaafd wordt. Verwerende partij heeft het dossier bestudeerd en de argumentatie en persoonlijke situatie van verzoeker wel degelijk in overweging genomen, maar kon niet anders dan tot de bestreden beslissing komen. Verwerende partij merkt op dat verzoeker steeds een oorzaak tracht te benoemen die buiten hem ligt. Zij acht het belangrijk om ook de gevolgen van eigen keuzes en gedrag te kunnen erkennen. Dit argument faalt dan ook.

Verzoeker haalt ook aan dat de grens voor het uitsluiten van (eerstejaars)student in andere universiteiten veel lager ligt. Volgens verwerende partij is deze informatie onvolledig en incorrect. Elke universiteit en hogeschool kan binnen het kader van de Codex Hoger Onderwijs zijn studievoortgangsbewaking uitwerken. Verwerende partij herinnert eraan dat artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs enkel bepaalt dat, indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar, hij bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of een andere instelling een bindende voorwaarde kan worden opgelegd. Dit artikel laat verder in het midden waaruit die bindende voorwaarde kan bestaan. Het is aan het instellingsbestuur om dit te bepalen. Dit middelonderdeel bewijst de onredelijkheid van de beslissing niet en toont ook niet aan dat de beslissing in strijd zou zijn met de regelgeving ter zake. Dit middelonderdeel faalt dan ook.

Het argument inzake de financiële gevolgen volstaat volgens verwerende partij niet om een afwijking op de regels toe te staan. Verzoeker heeft immers het financiële gevolg van zijn keuzes voor alle partijen zelf veroorzaakt, door zich in eerste instantie te concentreren op zijn bedrijf en activiteiten buiten de universiteit. Verzoeker gebruikte dit argument ook reeds in het extern beroep bij de Raad vorig jaar. Ook toen werd dit argument niet aanvaard. Ook dit middelonderdeel faalt.

Verwerende partij betwist expliciet dat verzoeker alle voorbereidingen zou getroffen hebben om dit academiejaar met vrucht te beëindigen en daarna zijn masteropleiding af te ronden. Nadat verzoeker werd gehoord in het kader van het intern beroep, verklaarde hij immers pas in tweede zittijd echt een tand te hebben bijgestoken. Uit de studieresultaten blijkt bovendien dat verzoeker zich voor examens liet verontschuldigen, waaronder 5-Geotechniek (6 SP, tweede zit), 6-Strength of Materials and Stability (6 SP, tweede zit) en 6-Gewapend Beton (6 SP, eerste en tweede zit). Daarnaast stelt zich op het einde van het academiejaar 2017-2018 nog steeds hetzelfde probleem als op het einde van het academiejaar 2016-2017, namelijk dat verzoeker niet voldoet aan de inschrijvingsvereisten. Verzoeker dient geslaagd te zijn voor 4-Bouwfysica om 6-Bachelorproef te mogen opnemen. Dit is tot op heden niet het geval, mogelijk mede omdat verzoeker zijn taak in de tweede zittijd blanco indiende. Dit argument faalt dan ook.

Verwerende partij stelt dat verzoeker veel belang hecht aan zijn persoonlijke situatie, die er onder meer uit bestaat een bedrijf te runnen en waarmee hij meent zich te onderscheiden van

andere studenten. Verwerende partij merkt op dat de faculteit talrijke werkstudenten en ook een aantal (erkende) student-ondernehmers telt en hiervoor de nodige voorzieningen treft. Zij is van mening dat werken en studeren combineerbaar is. Wél is het essentieel te zoeken naar een evenwicht tussen beiden: dit is mogelijk door werk én studies te doseren. Het afgelopen jaar is gebleken dat – ondanks de vooraf verklaarde intenties – het bedrijf exponentieel is gegroeid. Het siert dat ambitie wordt beloond, maar het is niet combineerbaar met een (zelf gekozen) uitgebreid studieprogramma. De consequenties van een mogelijk onevenwicht waren duidelijk vooraf bekend. Deze uitspraak is volledig voor rekening van verzoeker. IBIS heeft het dossier bestudeerd en de argumentatie en persoonlijke situatie van verzoeker wel degelijk in overweging genomen, maar kon niet anders dan tot de bestreden beslissing komen. Het argument kan dan ook niet overtuigen.

Verwerende partij wijst er op dat verzoeker zijn studievoortgangsvertraging zelf in de hand heeft gewerkt. De studievoortgangsmaatregelen zijn net bedoeld om de studievoortgang niet nog verder en onbeperkt te laten uitlopen. Ook dit middelonderdeel faalt.

De faculteit voorziet voor elke opleiding die ze aanbiedt, inclusief alle afstudeerrichtingen, naast voltijdse ook deeltijdse programma's. Dit laatste is in het bijzonder voorzien nadat er vanuit studenten de vraag is ontstaan om studies te combineren met werk, topsport, studenten die niet op alle opleidingsonderdelen slagen e.a. De facultaire richtlijnen die jaarlijks worden bekend gemaakt op het ogenblik dat de studenten hun studieprogramma dienen te registreren, worden steeds begeleid met informatiesessies en contactmomenten in computerlokalen, waar studenten onder begeleiding hun studieprogramma kunnen samenstellen. Verzoeker stond er het afgelopen jaar zélf op om – binnen de beperking van 45 studiepunten – zoveel mogelijk studiepunten op te nemen. Het is dan ook foutief de IBIS te verwijten dat een diploma niet op een aangepast ritme zou mogen worden behaald. Verwerende partij verwacht wél dat wat de student opneemt, ook effectief succesvol wordt behaald. Het al dan niet beschikken over leerkrediet heeft geen rol in het bepalen van de toegepaste studievoortgangsmaatregelen. Het leerkrediet wordt ter beschikking gesteld door de overheid en beheerd door de student.

Concluderend stelt verwerende partij dat alle middelen in al hun onderdelen falen en dat het verzoek ongegrond dient te worden verklaard.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat uit de antwoordnota van verwerende partij duidelijk blijkt dat hij als student met ongelijke wapens strijd tegen de professionele en in deze materie ervaren juridische dienst. In de antwoordnota betwist verwerende partij systematisch alle argumenten van verzoeker. Verzoeker vindt het pijnlijk te moeten vaststellen dat een universiteit, per definitie bekend door zijn open geest, zich tegen een student kant in plaats van hem door begeleiding te ondersteunen in zijn studiekeuze. Gebruikmakend van deze handelwijze ontwijkt verwerende partij volgens verzoeker echter vakkundig de essentie van zijn ingediend beroep, namelijk dat de genomen beslissing in strijd is met de algemene maatstaven van redelijkheid, professionaliteit en billijkheid.

De door de dienst studievoortgangsbewaking genomen beslissing om verzoeker gedurende één academiejaar uit te sluiten van de faculteit bereikt het doel “vooruitgang te boeken” volgens verzoeker geheel niet. De beslissing leidt er immers enkel toe dat zijn lopende ingenieursopleiding gedurende één jaar volledig stilvalt en hierin geen enkele vooruitgang meer mogelijk is.

Volgens verzoeker is de genomen maatregel volledig buiten proportie, aangezien uitsluiting en het ontnemen van het recht tot het afronden van een aangevatte opleiding een strafmaatregel is die eerder gelinkt wordt aan criminale en/of strafrechtelijke daden. De ‘misdaad’ die verzoeker ten laste wordt gelegd, is dat hij niet snel genoeg vordert in zijn opleiding omdat hij succesvol een onderneming heeft opgestart.

De getroffen maatregel is volgens verzoeker in geen enkel opzicht positief noch didactisch. Voor een beginnende eerstejaarsstudent kan art. 19.4 van het OER nuttig zijn om hem te laten inzien dat hij een verkeerde richting gekozen heeft. Verzoeker heeft echter al 77% van zijn bacheloropleiding behaald. Hij is slechts 42 studiepunten van het diploma verwijderd en is vastberaden dit succesvol te behalen.

Een geldende regel is volgens algemene rechtsbeginselen slechts van toepassing voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid aanvaardbaar zou zijn. Het heeft volgens verzoeker in deze context weinig zin om van elk opgeworpen argument een juridische welles-nietes situatie te maken, met het oog op enkel winnaars en verliezers. De bedoeling van zijn verzoekschrift is om samen met de Raad en de faculteit een positief en voor alle partijen toekomstgerichte en aanvaardbare oplossing te bereiken. In het

betoog van verwerende partij wordt verwezen naar de opvolgverplichting tussen het vak Bouwfysica en de stage. Het vak Bouwfysica is het enige opleidingsonderdeel uit het tweede bachelorjaar dat verzoeker nog niet gehaald heeft en dit vak kan hem belemmeren volgend academiejaar de stage op te nemen en zijn bachelorstudie af te ronden. Met deze achtergrond vraagt verzoeker, als compromis, de toelating om ten minste gedurende het tweede semester van het huidige academiejaar 2018-2019 het opleidingsonderdeel ‘Bouwfysica’ van 6 studiepunten te mogen opnemen, zodat hij het volgende academiejaar 2019-2020 zijn stage kan doen en de resterende 36 studiepunten uit het curriculum van het laatste bachelorjaar kan opnemen om zijn studie af te ronden. Dit voorgestelde compromis zou volgens verzoeker eerbaar voldoening moeten geven aan alle partijen, aangezien enerzijds zijn ingenieursstudie wel vertraagd wordt maar het anderzijds een sterke uiting is van zijn wil tot vooruitgang en het de succesvolle afronding van zijn studie vooruit helpt.

Beoordeling

1. Verzoeker schreef zich in het academiejaar 2017-2018 in de “Bachelor of Science in de Industriële wetenschappen (richting: Bouwkunde)” in. Hij wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor deze opleiding in het academiejaar 2018-2019.

Verzoeker beroepet zich op de onredelijkheid van de weigeringsbeslissing.

2. De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering

voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).³ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Deze bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden geplaatst.

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van een student kan worden geweigerd, indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van de student.

3. De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen ter zake heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoeker sinds het academiejaar 2014-2015 is ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de Industriële

³ *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

I° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

wetenschappen (richting: Bouwkunde)’. De eerste twee academiejaren behaalt hij een redelijke studievoortgang:

- Academiejaar 2014-2015: 45 van de 60 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 75%;
- Academiejaar 2015-2016: 54 van de 63 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 86%;
- Academiejaar 2016-2017: 21 van de 45 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 47%;
- Academiejaar 2017-2018: 18 van de 42 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 43%.

Verzoeker wordt bij beslissing van 13 september 2017 voor de aanvang van het academiejaar 2017-2018 voor de eerste maal onder studievoortgangsbewaking geplaatst, waarbij specifieke bindende voorwaarden werden opgelegd die te maken hadden met de omvang van het studieprogramma (dit werd beperkt tot 45 studiepunten) en de weigering om te combineren met de masteropleiding. Bovendien werd de bindende voorwaarde van een minimaal te behalen studierendement van 60% van het aantal ingeschreven studiepunten conform artikel 19.2 van het OER (bijlage 7 van verwerende partij) opgelegd:

“19.2 Een door de faculteit aangewezen instantie legt maatregelen op voor de bewaking van de studievoortgang van een student die na één academiejaar niet ten minste 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven.”

Op grond van artikel 19.4 van het OER (zie bijlage 7 van verwerende partij) werd verzoeker wegens het niet behalen van de studie-efficiëntie van 60% vervolgens geweigerd (zie bijlage 2 van verwerende partij).

Artikel 19.4 van het OER luidt als volgt:

“De in artikel 19.2 bedoelde instantie weigert de verdere inschrijving in een bacheloropleiding, een schakel- of een voorbereidingsprogramma van een student die in elk van de twee voorafgaande academiejaren voor die bacheloropleiding of dat schakel- of voorbereidingsprogramma was ingeschreven en daarin telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven.”

Uit het dossier (zie bijlage 2 van verwerende partij) blijkt dat deze bindende voorwaarden werden opgenomen in het studievoortgangsbesluit dat op 13 september 2017 is meegedeeld en dat verzoeker bovendien op 7 februari 2018 en op 5 juli 2018 nogmaals werd herinnerd aan de opgelegde bindende voorwaarden en de gevolgen hiervan, met name dat ingeval verzoeker deze bindende voorwaarden niet volbrengt hij het volgende academiejaar zou worden geweigerd. Verzoeker werd ook uitgenodigd voor een gesprek.

In uitvoering van artikel 19.4 van het OER werd bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 de verdere inschrijving vervolgens geweigerd, omdat verzoeker niet had voldaan aan de bindende voorwaarden die hem werden opgelegd bij aanvang van het voorgaande academiejaar 2017-2018.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het ‘opleggen’ van deze voorwaarde, zo niet wordt deze beslissing in principe definitief. Dit impliceert het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde in principe *in se* een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden, tenzij er uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen die kunnen verantwoorden waarom de student het afgelopen academiejaar niet aan deze bindende voorwaarde heeft kunnen voldoen.

De Raad stelt vast dat verzoeker de hem opgelegde bindende voorwaarden heeft betwist wat betreft het opnemen van maximaal 45 studiepunten. De Raad oordeelde dat de beperking van het opgelegde studieprogramma tot 45 studiepunten niet onredelijk was.⁴ Ter zitting verduidelijkt verzoeker in dat verband dat hij omwille van volgtijdelijkheidsregels uiteindelijk slechts 42 studiepunten heeft kunnen opnemen. Dit heeft het behalen van de opgelegde bindende voorwaarden volgens verzoeker bemoeilijkt.

De opgelegde bindende voorwaarden hebben dus in principe een definitief karakter gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker een volgende inschrijving in de opleiding “Bachelor of Science in de Industriële wetenschappen (richting: Bouwkunde)” in het academiejaar 2018-2019 weigeren, vermits verzoeker niet voldeed aan deze oplegde voorwaarden.

⁴ Arrest nr. 4.013 van 20 november 2017 in de zaak 2017/488.

De Raad stelt in dit verband vast dat verzoeker van de 42 opgenomen studiepunten slechts 18 studiepunten heeft verworven, wat neerkomt op een studierendement van 43%.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en artikel 19.4 van het OER heeft gehandeld. De bindende voorwaarden werden immers correct opgelegd, aangezien verzoeker niet voldeed aan de vooropgestelde studie-efficiëntie. De inhoud van de bindende voorwaarden werd gedeeltelijk betwist, maar niet onregelmatig en niet onredelijk bevonden en werd ook op gepaste wijze aan verzoeker bekendgemaakt.

4. De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Verzoeker beroept zich samengevat op de volgende bijzondere omstandigheden die te maken hebben met het reeds afgelegde studietraject:

- Hij behaalde reeds 138 studiepunten (77%) van het studieprogramma van de bachelor;
- Hij beschikt nog over meer dan voldoende leerkrediet, met name 128 studiepunten;
- Zijn vertraagde studievoortgang heeft niet te maken met het ontbreken van de nodige capaciteiten om de studie tot een goed einde te brengen. Dit wordt onder meer aangetoond door de goede resultaten die hij behaalde voor de opleidingsonderdelen wiskunde 3 en 4 (respectievelijk 13/20 en 14/20);

- Hij behaalde slechts nipt niet de opgelegde bindende voorwaarde van 60%. Verzoeker verwijst naar de opleidingsonderdelen Bouwfysica en Levensbeschouwing, waar hij telkens 9/20 voor behaalde (wat Bouwfysica betreft bedroeg zijn examencijfer 12/20, maar werd door het resultaat van een gemeenschappelijke taak in de eerste zittijd het eindtotaal verlaagd);
- Verzoeker stelt ook dat artikel 19.4 van het OER, welke leidt tot de sanctie van uitsluiting, ten aanzien van hem ten onrechte is toegepast: studievoortgangsbewaking dient voor eerstejaarsstudenten die niet voldoende capaciteiten blijken te hebben;
- Verzoeker wijst op de contradictie met het feit dat hij wel nog mag inschrijven in een andere opleiding (wat hij intussen heeft gedaan in de opleiding TEW);
- De toepassing van de sanctie heeft tot gevolg dat verzoeker zonder enige vooruitgang een sabbatjaar dient op te nemen, wat leidt tot zware financiële gevolgen voor hemzelf, zijn ouders en de maatschappij;
- Verzoeker wijst tot slot op de afwijkende reglementering in andere universiteiten die volgens hem veel minder streng is.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden - deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject - niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

Wat verzoeker *in fine* vraagt, is dat hij op zijn eigen ritme zijn studie kan afwerken gezien hij wel over de nodige capaciteiten meent te beschikken en nog meer dan voldoende leerkrediet heeft.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak hiernavolgende vaststellingen en overwegingen in beraad.

De Raad wijst in eerste instantie op de memorie van toelichting bij onderwijsdecreet XXV, waar bij het gewijzigde artikel II.246⁵ aan de instellingen meer decretale mogelijkheden worden geboden om de studievoortgang van studenten sneller en strenger van dichtbij op te volgen en op een efficiënte manier te kunnen bewaken. In het bijzonder wenst de decreetgever de negatieve tendens naar studieverlenging in te perken.

5 Zie parlementaire voorbereiding: Ontwerp van decreet 325 (2014-2015) nr. 1

De decreetgever wil alle studenten de nodige kansen bieden op een eerste diploma in het hoger onderwijs. De Raad begrijpt dat studievoortgangsbewakingsmaatregelen in eerste instantie doelen op studenten die zich in de eerste fase van hun studie bevinden en nood hebben aan studiebegeleiding en zo nodig een tijdige heroriëntatie. Er bestaat inderdaad de mogelijkheid om studie en werk te combineren dankzij het flexibele studievoortgangssysteem. Anderzijds wijst de decreetgever ook op het belang van een redelijke ‘time to graduation’. Het voorzien in een aanbod van een flexibel traject houdt nog geen vrijgeleide in voor studenten om eindeloos hun studie vooruit te schuiven. De Raad volgt ook verwerende partij in de stelling dat hier zowel de student als de instelling een verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de maatschappij.

De Raad moet verder vaststellen dat verzoeker geen enkele overmachtssituatie kan aangeven om te verschonen dat hij de bindende voorwaarde niet heeft kunnen behalen. Zoals hoger aangegeven is het voor de instelling volledig regelmatig om verzoeker in deze omstandigheden na het opleggen van een bindende voorwaarde te weigeren.

Wat de redelijkheid van deze weigeringsbeslissing betreft, stelt de Raad vast dat verzoeker een zeer trage studievoortgang kent en zich nog steeds niet bevindt in de laatste fase van zijn onderwijsraject. De Raad stelt concreet vast dat verzoeker na vier academiejaren slechts 138 van de 180 studiepunten van de bacheloropleiding behaalde. Uit zijn nog af te werken traject blijkt dat hij - als alles goed verloopt - nog minstens een volledig extra studiejaar nodig heeft om zijn bachelorraject tot een goed einde te brengen. Dan pas kan verzoeker starten met de masteropleiding. Zijn studierendement gaat de laatste twee jaren telkens achteruit en de vooruitgang in de tweede zittijd van afgelopen academiejaar waarop verzoeker wijst, is niet in die mate overtuigend. Verzoeker slaagt nog steeds (niet) niet voor twee opleidingsonderdelen, met name ‘Bouwphysica’ en ‘Levensbeschouwing’ (telkens 9/20). Aan sommige opleidingsonderdelen neemt hij niet deel.

De Raad stelt niet dat verzoeker niet zou beschikken over de nodige intellectuele capaciteiten om de eindcompetenties van de opleiding te verwerven. Dat wordt ook niet gesteld door verwerende partij. Verzoeker mist wél een goede studieattitude die noodzakelijk is om het diploma te behalen. Een goede studieattitude veronderstelt dat in voldoende mate prioriteit wordt gegeven aan de studies. Dat geldt ook voor studenten die hun studie combineren met werk. De Raad volgt ook verwerende partij in de analyse dat het dossier niet overtuigt dat verzoeker in de toekomst wel degelijk beter zal presteren en niet langer zijn studie op de tweede

plaats zal stellen. De Raad stelt wel vast dat verzoeker traag tot inkeer komt en nu in het kader van deze procedures aankondigt dat hij stopt als scoutsleider en bovendien zijn opgestarte onderneming heeft verkocht. Daargelaten het feit dat verzoeker geen enkel concreet bewijs aanlevert om deze goede intenties te onderbouwen, komen deze beweringen de Raad niet in die mate overtuigend over. Zelfs in de examenperiode van de eerste zittijd, goed beseffende wat de gevolgen zijn van bindende voorwaarden in geval deze niet worden volbracht, heeft verzoeker nog een zware opdracht voor zijn onderneming aangenomen. Verzoeker schat de studiebelasting van deze opleiding niet op een correcte wijze in. Zelfs het beperkt toegestane studieprogramma heeft hij niet tot een goed einde kunnen brengen.

5. Tot slot stelt de Raad dat, zoals verwerende partij ook aangeeft, deze maatregel deel uitmaakt van het studievoortgangsbeleid dat de instelling binnen bepaalde kijktlijnen door de decreetgever gevraagd wordt om te voeren. Het betreft geen “straf”, maar een normaal beleid dat op alle studenten wordt toegepast die in een bepaalde instelling zijn ingeschreven.

De decreetgever geeft, zoals hoger aangegeven, ook de autonomie aan elke instelling om eigen accenten te leggen en binnen de decretale contouren zelf concrete studievoortgangsregels te bepalen.⁶ De bewering van verzoeker dat andere universiteiten minder strenge regels zouden hanteren, wordt bovendien onvoldoende concreet gemaakt en gestaafd. Om uit te maken of een bepaald studievoortgangsbeleid al dan niet strenger is, moet ook het geheel van regels in beschouwing worden genomen over het onderwijsraject heen. Zo is het perfect mogelijk dat een bepaalde instelling bij aanvang van de studie zeer strenge regels hanteert en nadien een soepeler beleid voert. Een andere instelling kan meer oog hebben voor het groeipotentieel van een student bij aanvang en nadien strengere eisen stellen. Verzoeker is met verwerende partij een toetredingsovereenkomst aangegaan. Het OER met de studievoortgangsregels maakt deel uit van het studiecontract waartoe verzoeker zich door zijn inschrijving heeft verbonden. Een schending van het gelijkheidsbeginsel met studenten uit een andere universiteit is dus niet aan de orde, gezien deze niet binnen een vergelijkbaar studievoortgangsbeleid studeren. Verzoeker toont *in casu* ook onvoldoende concreet de schending van het gelijkheidsbeginsel aan.

6. De Raad komt op basis van hoger weergegeven omstandigheden tot het hiernavolgende oordeel. Als aan een bindende voorwaarde niet wordt voldaan dan wordt een student in principe

⁶ Zie parlementaire voorbereiding: Ontwerp van decreet 325 (2014-2015) nr. 1

een volgend academiejaar automatisch geweigerd, tenzij hij een overmachtssituatie kan aantonen in het afgelopen academiejaar op grond waarvan het niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarde kan verschoond worden. Dit wordt *in casu* niet aangetoond. De weigeringsbeslissing is *an sich* niet onregelmatig.

De Raad begrijpt dat deze beslissing voor verzoeker hard aankomt. De Raad acht het echter in het licht van de aangegeven omstandigheden niet onredelijk om verzoeker te weigeren. Hij heeft - ondanks uitdrukkelijke waarschuwingen - geen prioriteit gegeven aan zijn studies, wat echter noodzakelijk lijkt in het licht van de minder goede prestaties die hij heeft geleverd om deze opleiding tot een goed einde te kunnen brengen. De Raad stelt ook samen met verwerende partij vast dat verzoeker niet overtuigend aantoon dat hij huidig academiejaar wel degelijk zijn studies op de eerste plaats zou zetten. Verzoeker wordt door deze beslissing wakker geschud en wordt gewezen op het absolute belang en de noodzaak om zijn studies prioriteit te geven.

De Raad benadrukt ten overvloede dat deze weigering wegens het niet voldoen aan de bindende voorwaarden *prima facie* slechts één academiejaar betreft. Bij een nieuwe inschrijvingsaanvraag kan verzoeker volgend academiejaar (2019-2020) desgevallend een goed onderbouwd dossier voorleggen, waaruit blijkt dat hij gewerkt heeft aan zijn attitude en organisatie en dat hij klaar is om de volledige prioriteit te geven aan zijn studies. Op dit ogenblik heeft hij dit echter niet overtuigend aangetoond.

Het middel, in zijn verschillende onderdelen, is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 3 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 19 november 2018

Arrest nr. 4.526 van 19 november 2018 in de zaak 2018/538

In zake: Tom JACOBS
 woonplaats kiezend te 2547 Lint
 Roetaard 88

tegen:

KAREL DE GROTE HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Karel de Grote Hogeschool van 19 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor Bedrijfsmanagement – afstudeerrichting Logistiek Management’.

Dat academiejaar behaalt verzoeker credits ten belope van 13 studiepunten, afgezet tegen een inschrijving voor 50 studiepunten. Omwille van het beperkte studierendement wordt aan verzoeker (voorlopig na de eerste examenkans, definitief van de tweede examenkans) een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat hij bij een volgende inschrijving maximaal 60 studiepunten mag opnemen, waarbij het traject wordt beperkt tot de opleidingsonderdelen van het eerste modeltrajectjaar waarvoor nog geen credit werd behaald. Verzoeker moet in dat volgende academiejaar een credit behalen voor 60% van de opgenomen studiepunten.

De proclamatie vindt plaats op 8 september 2017. Verzoeker tekent tegen deze maatregel van studievoortgangsbewaking geen beroep aan.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoeker zich in voor dezelfde opleiding, ten belope van 47 studiepunten. Na de tweede examenkans behaalt verzoeker voor slechts één bijkomend opleidingsonderdeel een credit, ten belope van 3 studiepunten.

Daar verzoeker aldus niet voldoet aan de hem opgelegde bindende voorwaarde, wordt de verdere inschrijving voor deze studierichting geweigerd voor de volgende drie academiejaren.

De proclamatie vindt plaats op 7 september 2018.

In het licht van de vraag om de opgelegde maatregel op te heffen, heeft de moeder van verzoeker op 11, 12 en 13 september 2018 overleg met de ombud (stuk 5 administratief dossier).

Op 14 september 2018 tekent de moeder van verzoeker intern beroep aan tegen de weigering tot verdere inschrijving. Dit beroep wordt vervolgens, wat de ondertekening door verzoeker betreft, geregulariseerd.

Met een e-mail van 14 september 2018 deelt de directeur Onderwijs en Onderzoek mee dat hij het beroep zal behandelen overeenkomstig artikel 4.4.4.1 van het onderwijs- en examenreglement. Op 17 september 2018 wordt met een navolgende e-mail aan verzoeker gemeld dat het beroep zal worden behandeld door de interne beroepscommissie, en wel op 19 september 2018.

Verzoeker is op de zitting van de beroepscommissie niet aanwezig. Na de moeder van verzoeker te hebben gehoord, verklaart de beroepscommissie het beroep ongegrond op basis van de volgende overwegingen:

“De student verzoekt om een heroverweging van de beslissing om zijn verdere inschrijving te weigeren. Hij argumenteert daartoe dat hij een gevoelige aard heeft en steeds de meest competitieve weg heeft gekozen waardoor hij veel stress heeft.

De interne beroepscommissie hoorde de moeder van de student die mondeling het verzoek tot heroverweging toelichtte. De commissie betreurt het feit dat de student zelf niet aanwezig is. De moeder van de student laat de volmacht om de student te vertegenwoordigen toevoegen aan het dossier.

Uit de toelichting van de moeder van de student en het verzoek tot heroverweging met bijbehorende stukken leidt de interne beroepscommissie af dat de student in het verleden psychologische bijstand ontving. De commissie stelt vast dat de student gedurende de periode dat hij ingeschreven was aan de hogeschool daarentegen geen beroep deed op de faciliteiten die de hogeschool biedt (onder meer studieloopbaancoördinatie, studentenbegeleiding, ombudswerking, aanvragen bijzonder statuut, studie-coaching, ...).

Uit de neergelegde stukken en meer bepaald het medisch attest van Dr. [K.] blijkt dat de student zich ter onderzoek aanbod op 12/09/2018 met andere woorden ruim na de tweede zittijd.

De interne beroepscommissie heeft begrip voor de medische situatie van de student doch is op grond van de voorliggende stukken niet van mening dat de medische toestand van de student de enige oorzaak is voor het opleggen van de studievoortgangsbewakingsmaatregel ‘weigering voor verdere inschrijving’.

Uit het studieoverzicht blijkt namelijk dat de student gedurende de twee voorbije academiejaren credits behaalde voor slechts 16 studiepunten waarbij hij zich in academiejaar 2016-17 inschreef voor 50 studiepunten en in academiejaar 2017-18 voor 47. De student verwierf in 2016-17 voor 13 studiepunten credits, in academiejaar 2017-18 voor drie studiepunten. Er worden voor deze hele periode geen afwezigheidsattesten voorgebracht waardoor de interne beroepscommissie enkel kan aannemen dat de student aan de examens kon deelnemen. Bovendien wordt in de bijgevoegde stukken gesteld: ‘*2016-2017: KdG Bedrijfsbeheer/logistiek: Hij studeert zeer hard en hoopt in stilte nog alles te kunnen rechttrekken...*’ en ‘*2017-2018: KdG Bedrijfsbeheer/logistiek: Bovenstaand verhaal herhaalt zich maar hij isoleert zich meer en meer en zegt nog minder.*’ De student studeerde schijnbaar erg hard om slechts een bijzonder pover resultaat te bekomen.

Teneinde de studievoortgangsbewakingsmaatregel op te heffen, dient de student aan te tonen dat zijn studievoortgang in het volgende academiejaar merkbaar zal verbeteren.

Uit de voorgebrachte stukken kan de interne beroepscommissie enkel concluderen dat de student vooreerst tot 31 oktober 2018 medisch ongeschikt werd bevonden de lessen bij te wonen en zijn moeder daarnaast aangeeft dat hij niet meer verder wil studeren. Daarnaast kan de commissie enkel vaststellen dat zelfs het opnemen van een beperkt studiepakket (minder dan 60 studiepunten) en zeer hard studeren niet leidt tot het behalen van 60% van de opgenomen studiepunten waardoor de commissie van oordeel is dat het bijzonder twijfelachtig is of de studievoortgang op termijn wel verbeterd kan worden.

De interne beroepscommissie is dan ook van oordeel dat geenszins wordt aangetoond dat een betere studievoortgang zal worden bereikt en beslist dan ook de opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel te handhaven.

De beslissing van de interne beroepscommissie is genomen bij consensus.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het beroep dat bij de Raad werd ingediend niet door verzoeker is ondertekend, terwijl dit vormvoorschrift op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven.

Verzoeker heeft geen wederantwoordnota ingediend en betwist derhalve de exceptie niet.

Beoordeling

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het inleidend verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid wordt ondertekend door de verzoekende partij of haar raadsman.

Dit voorschrift raakt aan de openbare orde. Behoudens specifieke gevallen van overmacht, waarvan verzoeker te dezen niet het bewijs levert, is de Raad gehouden tot toepassing van deze decretale bepaling.

Het verzoekschrift is niet ondertekend. Op grond van deze vaststelling is de Raad ertoe gehouden het beroep onontvankelijk te verklaren.

De exceptie is gegrond; het beroep is niet ontvankelijk.

De Raad merkt bovendien op dat het beroepsschrift dat bij de Raad werd ingediend eigenlijk bestaat uit een repliek – uitgaande van de moeder van verzoeker – op de bestreden beslissing, repliek die initieel was gericht aan de verwerende partij.

Deze repliek is verzonden van het e-mailadres van de moeder van verzoeker en vermeldt onderaan enkel haar naam. Het feit dat verzoekers moeder in de interne beroepsprocedure was gemachtigd om namens verzoeker te handelen, stelt verzoeker niet vrij van de verplichting om bij het verzoekschrift een bewijs van volmacht te voegen wanneer dat verzoekschrift niet door de meerderjarige verzoekende partij of een advocaat is ondertekend.

De Raad is van oordeel dat het verzoekschrift ook niet aan de verzoekende partij kan worden toegerekend.

V. Ten gronde

Louter voor het debat wijst de Raad erop dat de bestreden beslissing werd genomen door een daartoe niet bevoegd orgaan.

Verwerende partij onderscheidt in artikel 4.4 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 de volgende studievoortgangsbeslissingen:

- oplegging van een schakel- of en voorbereidingsprogramma (zie artikels 2.4.1.1 en 2.7.1.1)
- weigering om een opleidingsonderdeel op te nemen in het diplomacontract – als de student met een persoonlijk deeltraject zich nog nooit heeft ingeschreven voor het opleidingsonderdeel (zie artikel 2.7.1.2)
- toekenning van een vrijstelling (zie artikel 2.8.3)
- toekenning van een bewijs van bekwaamheid (zie artikel 2.8.3)
- oplegging van een maatregel van studievoortgang (zie artikel 2.8.4.1)
- weigering van verdere inschrijving door de examencommissie (zie artikel 2.8.4.2)
- examenbeslissing (zie artikel 3.6.2)
- examentuchtbeslissing (zie artikel 4.3)
- beslissing van de hogeschool over de gelijkwaardigheid van een buitenlands hoger onderwijsdiploma

- beslissing van de hogeschool i.v.m. stopzetten van de stage (zie artikel 2.10).

Een weigering tot verdere inschrijving – zoals de bestreden beslissing – is derhalve te onderscheiden van een examenbeslissing en een examentuchtbeslissing.

Inzake de aanduiding van het orgaan bevoegd voor de beoordeling van het intern beroep, stelt artikel 4.4.4 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 vervolgens het volgende (eigen onderlijning van de Raad):

“4.4.4. Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing van de Karel de Grote Hogeschool

4.4.4.1. Intern beroep

[...]

Behandeling van het beroep

Verklaart de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid het beroep ontvankelijk? Dan stelt de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid een onderzoeks dossier samen. Hij mag bij iedereen extra informatie inwinnen, ook bij de student.

Gaat het over een examen(tucht)beslissing?

Dan roept de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid een interne beroepscommissie bij elkaar. De interne beroepscommissie wordt als volgt samengesteld:

- de voorzitter: de algemeen directeur of de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid
- een ander lid van het directieteam
- de stafmedewerker Studentenzaken
- de juridisch adviseur van de hogeschool (zonder stemrecht)
- de ombuds van de betrokken opleiding (zonder stemrecht)
- de secretaris van de betrokken examencommissie (zonder stemrecht).

De student krijgt een brief of e-mail met de datum en het tijdstip waarop de interne beroepscommissie vergadert. De interne beroepscommissie is bevoegd om een beslissing te nemen en eventueel de resultaten aan te passen.

De student heeft het recht om gehoord te worden. Hij mag zich ook laten bijstaan door een raadsman (dit kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). De betrokken lector/docent en het opleidingshoofd of de coördinator hebben eveneens hoorrecht. Hij mag zich laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.

De voorzitter formuleert elk voorstel in het voordeel van de student. Haalt het voorstel minstens de helft van de stemmen? Dan wordt het aanvaard. Onthoudingen en ongeldige stemmen tellt de commissie niet mee.

Oogt het dossier helder en ligt een beslissing zo voor de hand dat een fysieke bijeenkomst geen meerwaarde betekent? Dan kan de voorzitter voorstellen om elektronisch te vergaderen. Daarmee moeten alle leden akkoord gaan. In dat geval worden alle dossierstukken op voorhand – en bij voorkeur elektronisch – ter beschikking gesteld van de commissieleden.

Gaat het over een andere studievoortgangsbeslissing of over een weigering van individuele maatregelen?

Dan gebeurt het onderzoek in samenspraak met de ombuds en de instantie die de beslissing nam. De directeur Onderwijs- en Studentenbeleid neemt een nieuwe beslissing.

De directeur Onderwijs- en Studentenbeleid deelt de beslissing na het intern beroep via e-mail mee aan de student, ten laatste op de twintigste kalenderdag na de indiening van de klacht.”

Het hogeschoolbestuur heeft de beslissing omtrent interne beroepen, gericht tegen andere studievoortgangsbeslissingen dan examenbeslissingen en examentuchtbeslissingen, krachtens artikel 4.4.4.1 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 toevertrouwd aan de bevoegdheid van de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid.

Deze directeur is een orgaan dat te onderscheiden is van de interne beroepscommissie, waarvan hij weliswaar kan, maar niet noodzakelijk moet, deel uitmaken (de voorzitter van de interne beroepscommissie is hetzij de algemeen directeur, hetzij de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid, en was *in casu* de algemeen directeur). De Raad stipt daarbij nog aan dat de directeur Onderwijs- en Studentenbeleid, als beroepsinstantie, alleen beslist, terwijl de interne beroepscommissie uit drie stemgerechtigde leden en drie leden zonder stemrecht bestaat.

Te dezen is de bestreden beslissing evenwel genomen door de interne beroepscommissie, die op grond van voormelde bepaling enkel bevoegd is om zich uit te spreken over interne beroepen die betrekking hebben op examen(tucht)beslissingen.

De bestreden beslissing is derhalve genomen met miskenning van de interne bevoegdheidsregels van de verwerende partij.

Deze vaststelling doet evenwel geen afbreuk van de hierboven vastgestelde onontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.527 van 19 november 2018 in de zaak 2018/552

In zake: Irina CRACIUN
woonplaats kiezend te 1500 Halle
Lenniksesteenweg 67

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2018 en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 25 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in Social Sciences’.

Op het einde van dat academiejaar behaalt verzoekster een credit ten belope van 40% van de opgenomen studiepunten. Omwille van het beperkt studierendement, legt de instelling aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking op, die ertoe strekt dat verzoekster in het volgende academiejaar een studierendement van 75% moet behalen.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster geen beroep in.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich in voor zes opleidingsonderdelen; zij behaalt na de tweede examenkans een studierendement van 50%.

Daar verzoekster aldus niet voldoet aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt verdere inschrijving geweigerd. Deze beslissing wordt aan verzoekster meegedeeld met de proclamatie van de examenresultaten, die plaatsvindt op 13 september 2018.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 19 september 2018 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

Bij beslissing van 25 september oktober 2018 verklaart de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School dat beroep onontvankelijk. De beslissing luidt:

“Ontvankelijkheid”

Overeenkomstig artikel 153, §2 van het OER, wijst de voorzitter van de interne beroepscommissie het beroep dat onontvankelijk is, op gemotiveerde wijze af.

Overeenkomstig artikel 153, §1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dat na de kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van ontvankelijkheid van het beroep.

Het verzoek is niet ondertekend.

Het beroep is dan ook onontvankelijk.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Ofschoon de tweede bestreden beslissing het intern beroep onontvankelijk verklaard omwille van de niet-ondertekening van dat beroep, gaat verzoekster in haar verzoekschrift voor de Raad op dat aspect niet in.

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota een exceptie van onontvankelijkheid op, gesteund op het argument dat verzoekster het voorafgaand intern beroep niet op ontvankelijke wijze heeft uitgeput.

Beoordeling

De ondertekening van een intern beroep kan als een substantiële vormvereiste worden beschouwd, die de instelling op straffe van nietigheid vermag voor te schrijven.

Verzoekster betwist niet dat zij haar intern beroep niet heeft ondertekend, en zij betwist evenmin de strekking van artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 van verwerende partij.

Het intern beroep werd op dat punt terecht onontvankelijk verklaard, wat tot gevolg heeft dat ook huidig beroep bij de Raad onontvankelijk is.

Anders dan verzoekster lijkt te vragen – door in haar verzoekschrift enkel de grond van de zaak aan de orde te stellen – kan de Raad zich in dat geval niet uitspreken over de grond van de zaak.

Het is eigen aan een rechterlijke beoordeling dat de vaststelling van de ontvankelijkheid van het beroep, een bindende uitspraak ten gronde uitsluit – ongeacht de overtuigingskracht van de argumenten die over de grond van de zaak worden aangevoerd.

Voor zover als nodig bevestigt overigens artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs dat de beoordeling door de Raad leidt tot “de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan” of “de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing”, zodat alleszins de door verzoekster beoogde vernietiging zich niet verstaat met de vaststelling van de onontvankelijkheid van haar beroep.

De exceptie is gegronde; het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.528 van 19 november 2018 in de zaak 2018/557

In zake: Linda DIJKSTRA
woonplaats kiezend te 8915 HC Leeuwarden (Nederland)
Douwe Kalmaleane 43

tegen:

THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2018 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Thomas More Kempen van 28 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Vroedkunde’.

Na het academiejaar 2017-2018 heeft verzoekster de opleiding nog steeds niet afgerond. Op grond van de beperkte studievoortgang, de behaalde resultaten en het gegeven dat verzoekster voor de derde maal niet slaagt voor de opleidingsonderdelen ‘Verloskundige zorg in de tweede lijn: intra- en postpartaal (deel 1)’ en ‘Gynaecologie’, wordt verzoekster de verdere inschrijving geweigerd.

De proclaimatie vindt plaats op 6 september 2018. Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 11 september 2018 dient verzoekster tegen de weigering tot inschrijving het volgende intern beroep in:

“Na de laatste examenresultaten word ik geweigerd op de opleiding vroedkunde i.v.m. het niet behalen van het examen verloskundige zorg in de tweede lijn intra- en postpartaal. Echter heb ik door persoonlijke omstandigheden welke ik hieronder beschrijf niet van alle examenkansen gebruik kunnen maken. Om deze reden zou ik graag een uitzondering aanvragen, een extra examenkans.

Meest recente gebeurtenissen

1. Op 1 augustus 2018 heb ik de uitslag van mijn uitstrijkje gekregen welke afwijkend was. Hierna heb ik op 8 augustus 2018 de uitslag gekregen dat ik positief getest ben op HPV en dat een behandeling bij de gynaecoloog noodzakelijk was (zie bijlage 1). Deze uitslagen hebben voor enorm veel stress gezorgd bij mij met als gevolg dat ik concentratieproblemen kreeg, nauwelijks nog kon slapen en het studeren hierdoor ernstig belemmerd werd.

2. Op 18 augustus ben ik gevallen en heb hierbij een blessure aan mijn rechter [ellenboog] opgelopen. Ik kon hierdoor niet schrijven en had veel pijn ondanks het gebruik van pijnstillers (zie bijlage 2). Bovendien werd mijn persoonlijke stress nog hoger omdat ik wist dat ik niet kon schrijven en niet wist of er een andere mogelijkheid was om het examen af te kunnen leggen. Om deze reden heb ik er ook voor gekozen om mijn andere herexamen niet af te leggen en mijn focus te leggen op dit examen. Ik heb het examen uiteindelijk mondeling af mogen leggen, echter merkte ik dat ik niet meer helder kon nadenken door alle recente gebeurtenissen en de medicatie die ik op dat moment nam tegen de pijn.

Gebeurtenissen tijdens de opleiding:

3. Op 10 juni 2016 is mijn relatie plots verbroken na 7,5 jaar, mijn (ex)vriend bleek vreemd te gaan. Ik heb toen van de 1 op andere dag moeten verhuizen* gezien wij samenwoonden en hij de hoofdhuurder was. Daarnaast heb ik mijn huisdieren achter moeten laten en heb ik psychisch een hele zware periode gehad. Hiervoor heb ik ook hulp gezocht bij mijn huisarts (zie bijlage 3). Ik heb hierdoor de volledige 2^e zit geen examens kunnen afleggen, ik heb geprobeerd om de 3^e zit wel examens af te leggen. Dit is echter niet gelukt, ik kreeg last van paniekaanvallen en hyperventilatie. Na een gesprek met mijn slb docent Mevr. [K.R.] en Mevr. [K.A.] van de ombu[d]sdienst heb ik besloten om geen examens meer af te leggen en rust te nemen zodat ik in september weer kon starten. In dit gesprek heb ik ook gevraagd of er een mogelijkheid was om deze examenkans terug te kunnen krijgen aangezien ik geen examens meer ging afleggen, hierop werd mij verteld dat dit niet mogelijk was. Kortom ik heb hierdoor een kans minder gehad in vergelijking met andere studenten.

*Indien gewenst kan in een uitdraai laten maken van de gemeentelijke basisadministratie om mijn plotselinge verhuizen te kunnen bevestigen. Het aanvragen hiervoor duurt enkele werkdagen daarom heb ik deze nu niet als bijlage toe kunnen voegen.

4. In september 2017 was ik er na een periode van rust en hulp van maatschappelijk werk psychisch weer aan toe om mijn opleiding (mijn droom) verder te vervolgen, echter in januari 2017 kreeg ik een brief binnen van een advocaat in opdracht van mijn (ex)schoonmoeder. Mijn (ex)schoonmoeder was een rechtszaak tegen mij gestart met als gevolg dat ik ook een advocaat moest nemen.”

De beroepscommissie behandelt verzoeksters beroep in zitting van 28 september 2018 en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“Op basis van de overhandigde documenten en op basis van de informatie die verstrekt werd door de betrokkenen van de opleiding, heeft de beroepscommissie beslist dat het door u ingestelde beroep gedeeltelijk ontvankelijk en ongegrond is.

Daarbij motiveert de interne beroepscommissie deze beslissing als volgt:

De studente stelt dat ze na de laatste examenresultaten geweigerd werd om opnieuw in te schrijven in de opleiding vroedkunde. Dit omwille van het niet behalen van het examen verloskundige zorg in de tweede lijn intra- en postpartaal. De studente stelt dat ze door persoonlijke omstandigheden niet van alle examenkansen gebruik heeft kunnen maken. Op basis hiervan vraagt ze om een uitzondering.

De interne beroepscommissie meent vooreerst dat ze niet bevoegd is om uitzonderingen toe te staan op een beslissing die door de examencommissie werd genomen. De vraag naar een uitzondering is dan ook niet ontvankelijk. De interne beroepscommissie kan wel, op basis van de argumenten van de student nagaan of een beslissing correct genomen werd. De interne beroepscommissie veronderstelt dat dit ook de bedoeling was van de studente en behandelt het intern beroep verder als dusdanig.

Ze motiveert haar onvoldoende kansen door te wijzen op allerlei persoonlijke omstandigheden die zich voordeden in augustus 2018.

De interne beroepscommissie betreurt de omstandigheden die zich voordeden in augustus 2018. Anderzijds merkt de interne beroepscommissie op dat de student tijdens het academiejaar 2017-2018 twee examenkansen heeft genomen voor de opleidingsonderdelen ‘Verloskundige zorg in de 2de lijn: intra- en postpartaal (deel 1)’ en ‘Gynaecologie’. Zowel tijdens de eerste examenperiode als in de derde examenperiode behaalde de student voor beide opleidingsonderdelen 9/20.

De interne beroepscommissie stelt verder vast dat een deel van de argumenten van de studente slaan op gebeurtenissen van voor de derde examenperiode van het academiejaar 17-18. Deze argumenten zijn bijgevolg onontvankelijk.

In ondergeschikte orde stelt de interne beroepscommissie vast dat een aantal van deze hoofdzakelijk relationele problemen niet concreet worden bewezen en dat de studente er toch in geslaagd is om voor een aantal andere examens wel deel te nemen, in perioden waarbij het voor de studente volgens haar interne beroep althans onmogelijk was om examenkansen op te nemen. Zo heeft ze bijvoorbeeld wel enkele examens afgelegd in juni 2016 en was ze ook geslaagd voor 2 opleidingsonderdelen.

Hierdoor spreekt de studente zichzelf tegen in haar argumentering.

De ingestelde studievoortgangsbeslissing blijft aldus behouden.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp van het beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist vooreerst de ontvankelijkheid van het beroep, in de mate dat het is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het intern beroep een devolutieve werking heeft, waardoor de beslissing van de interne beroepscommissie in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbeslissing en deze laatste niet meer op ontvankelijke wijze kan worden aangevochten.

Beoordeling

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 96, §3 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 van de verwerende partij dat de interne beroepscommissie hetzij beslist tot de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of ongegrondheid, hetzij een nieuwe beslissing neemt.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

B. Belang

Verwerende partij doet verder gelden dat verzoekster geen belang heeft.

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat verzoekster de draagwijdte van haar beroep bij de Raad in een slotzin heeft geformuleerd als het verkrijgen van een nieuwe examenkans voor het opleidingsonderdeel ‘Verloskundige zorg in de tweede lijn: intra- en postpartaal (deel 1)’, zonder daarbij in te gaan op het opleidingsonderdeel ‘Gynaecologie’. Aangezien de problematiek van het herhaald falen voor dat laatste opleidingsonderdeel aldus overeind blijft, meent verwerende partij dat de vraag tot herinschrijving zinloos is.

Beoordeling

De door verwerende partij bedoelde slotzin van het verzoekschrift luidt als volgt:

“Ik wil u dan ook verzoeken om de beslissing van de interne beroepscommissie ongegrond te verklaren en mij alsnog een kans te geven om het examen opo verloskundige zorg in de tweede lijn intra- en postportaal te mogen afleggen.”

In het licht van de overige grieven die verzoekster in haar beroep uiteenzet, en die verwerende partij ook heeft begrepen daar zij er inhoudelijk op repliceert, is de Raad van oordeel dat wat verzoekster bij wijze van *coda* in haar beroep heeft gesteld, moet worden gelezen als een vraag om de bestreden beslissing te vernietigen.

De grieven van verzoekster strekken zich uit over de beoordeling van het gehele studieverleden, en zijn derhalve niet beperkt tot een welbepaald opleidingsonderdeel.

Dat verzoekster meent dat zij na een vernietiging door de Raad automatisch opnieuw mag inschrijven in bijgevolg ook het examen mag afleggen, is weliswaar voorbarig – aangezien dit afhankelijk is van de motieven op grond waarvan de Raad tot nietigverklaring zou overgaan – maar ontneemt verzoekster niet haar belang.

De exceptie wordt verworpen.

V. Ten gronde

Voorafgaand wijst de Raad er – desnoods ambtshalve – op dat, enerzijds, zoals hierboven is vastgesteld enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van huidig beroep uitmaakt en dat, anderzijds, verzoekster overeenkomstig artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs in de procedure voor de Raad in beginsel geen nieuwe middelen kan opwerpen:

“De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.”

Niet dienend derhalve, is wat verzoekster uiteenzet met betrekking tot haar telefonisch onderhoud met de heer V. Deze kan immer wel toelichting geven bij, maar geen andere draagwijdte verlenen aan de bestreden beslissing.

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert vooreerst aan dat haar argumenten onontvankelijk werden verklaard omdat zij beide examenkansen heeft benut, terwijl zij voor de examens in augustus objectieve medische gegevens kon voorleggen die haar studieresultaten hebben beïnvloed. Zij wijst er ook op dat de examencijfers na afronding tot stand zijn gekomen. Bovendien, zo betoogt verzoekster, was zij tijdens de examenkans van januari al ziek; het toen toegekende examencijfer had volgens verzoekster naar boven moeten worden afgerond.

Daarnaast betwist verzoekster de afweging die werd gemaakt omtrent haar relationele problemen; zij verwijst naar de voorgelegde bewijzen inzake de tegen haar ingestelde rechtsvordering en de mogelijkheid om met haar huisarts telefonisch contact op te nemen.

De bestreden beslissing is daarenboven volgens verzoekster fout gemotiveerd, doordat wordt gesteld dat zij in juni 2016 aan examens heeft deelgenomen, terwijl er enkel sprake is van in juni ontvangen quoteringen voor examens in mei.

Voorts stipt verzoekster aan dat in het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 is bepaald dat indien er bijzondere, objectiveerbare omstandigheden de studieprestaties van de student beïnvloeden, deze de ombudsdiens of de voorzitter van de examencommissie informeert, bij gebreke waaraan de student zich nadien niet meer op die elementen kan beroepen. Verzoekster stelt dat zij steeds telefonisch of via een persoonlijk gesprek aan de ombudsdiens jaar bijzondere omstandigheden heeft meegedeeld; het is verzoekster onduidelijk wat vervolgens met die informatie is gebeurd en zij meent dat de ombudsdiens alleszins heeft nagelaten om cruciale informatie te verstrekken.

Ten slotte geeft verzoekster een aantal voorbeelden van gebeurtenissen waaruit volgens haar blijkt dat het personeel van verwerende partij verkeerde informatie heeft gegeven en/of niet op de hoogte is van de regels in het onderwijs- en examenreglement, wat bij verzoekster veel spanningen en onzekerheid heeft veroorzaakt:

“Ik ben door mijn opleidingscoördinator mevr. [D.] op 11 september 2018 geadviseerd om een interne beroepsprocedure te starten terwijl dhr. [V.] aangeeft dat er eerst een uitzondering aangevraagd had moeten worden. I.v.m. tijdgebrek door de deadline voor het indienen van het interne beroep heb ik ervoor gekozen om de interne beroepsprocedure te starten middels een schrijven aan mevr. [D.] en dhr. [V.]. Op 12 september ontvang ik een mail van mevr. [D.] dat mijn mail aan haar juist gericht is en dat er geen interne beroepsprocedure gestart hoeft te worden. Vervolgens ontvang ik op 22 september een mail van mevr. [D.] of ik al antwoord heb van dhr. [V.]. Blijkbaar is er dus toch een interne beroepsprocedure in gang gezet.

Op mijn vraag om een gesprek in te plannen naar aanleiding van de mededeling dat ik niet verder mag met de opleiding ontvang ik op 6 september 2017 mevr. [Des.] (stagecoördinator) een mail. In deze mail wordt aangegeven dat de reden [voor] het niet mogen vervolgen van mijn opleiding gelegen is in het feit dat ik ondanks reeds 3 inschrijvingen voor 4 opo's van fase 1 nog steeds geen credit heb behaald. Tolereren was volgens vrouw ook geen optie aangezien dit meer dan 15 studiepunten betreft en dit zou meer zijn dan wat je kan tolereren in fase 1. Echter deze regel was niet van kracht en stond niet beschreven in het examenreglement van 2016-2017. Mevr. [Des.] heeft in cc van deze mail de volgende personen gezet: mevr. [C.D.] (opleidingscoördinator), mevr. [K.R.] (mijn slb-docent), vrouw [K.A.] (ombudsdienst) en dhr. [K.V.d.B.] (opleidingsdirecteur). Blijkbaar waren al deze personen dus niet op de hoogte dat deze regel niet meer bestaat. Ik ben vervolgens vanuit Nederland naar Thomas More gegaan (600 km reizen) voor een gesprek. Na lang overleg tussen de docenten kwamen mijn slb-docent mevr. [K.R.] en mevr. [K.A.] van de ombudsdienst mij vertellen dat deze regel inderdaad niet meer van kracht was en dat ik wel deze vakken kon tolereren en dus verder mocht met de opleiding. Vervolgens kreeg ik meerdere verwijten zoals bijvoorbeeld dat ik te vaak gebruik had gemaakt van de ombudsdienst. Ik heb dit als erg kwetsend ervaren en voelde me daarna ook met meer welkom op de opleiding. Er is door niemand van de betrokken docenten excuses gemaakt.

Er is een studievoortgangsbeslissing genomen waarbij vermeld moet worden dat ik hiertegen in beroep kan gaan. De minimale eisen hiervoor zijn te vinden op de website van de Raad. Dit staat niet vermeld in de beslissing van de beroepscommissie.

In de antwoordmail van de interne beroepscommissie ontvangen op 5 oktober 2018 wordt wel vermeld dat ik in beroep kan gaan tegen deze beslissing, echter staat hierbij een verkeerde termijn om in beroep te kunnen gaan vermeld, namelijk 5 dagen welke ingaan op de dag na ontvangst van de beslissing in plaats van 7 dagen welke ingaan op de dag

na ontvangst van de beslissing. Na telefonisch contact met de Raad heb ik begrepen dat deze regel ongeveer 2 jaar geleden veranderd is (!?).

Thomas More gaat ermee akkoord dat stages uitgevoerd worden in Nederland. De Nederlandse stage-instelling geeft een beoordeling welke vervolgens door mijn stagebegeleider vanuit school (welke nooit op mijn instelling geweest is om mijn functioneren te controleren) naar beneden wordt bijgesteld. De reden die hiervoor werd gegeven was dat ik niet op een hoger niveau dan wat verplicht was om te halen ook nog hoger dan een voldoende kan scoren. De instelling was volgens mijn stagedocent, mevr. [K.H.], niet in staat om een volledig goede beoordeling te geven omdat zij niet op de hoogte waren van de (Belgische) criteria om een beoordeling te geven. Indien een onderwijsinstelling toestaat om bij een bepaalde instelling stage te lopen dan lijkt het mij ook dat deze instelling de beoordeling doet. Zij zien mij per slot van rekening elke dag aan het werk.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij het volgende:

“Verzoekster beroept zich op medische redenen. Echter, eens aan een examen deelgenomen, kan men achteraf bezwaarlijk medische redenen inroepen om het resultaat van een examen te gaan betwisten. Verwerende partij benadrukt ten aanzien van de val van verzoekster op 18 augustus 2018 dat verzoekster in augustus om een inhaalexamen had gevraagd en dat ook verkregen heeft, en daarbij ook de uitzonderingsmaatregel kon genieten om het examen mondeling af te leggen. Het is dan pas na het examen en na bekendmaking van het resultaat ervan dat verzoekster komt vertellen dat zij niet meer helder kon nadenken tijdens dat examen.

Verzoekster haalt aan dat ze in een periode waarin er geen problemen waren heeft aangetoond dat ze wel in staat was om resultaten voor de opgenomen opleidingsonderdelen te behalen. Dat ging dan echter niet om opleidingsonderdelen waarbij intra-partale of gynaecologische kennis afgetoetst werden. Dit geeft dus enkel weer dat verzoekster de desbetreffende leerstof van de opleidingsonderdelen in die periode beheerst maar kan niet gebruikt worden om aan te tonen dat ze dus onder dezelfde omstandigheden (m.a.w. geen persoonlijke/ medische problemen) wel in staat zou zijn om intra-partale en gynaecologische leerstof te beheersen. Uit de voorbije cijfers blijkt dit niet. Voorbeeld is fysiologische baring welke examenkansen genomen werden onder normale omstandigheden maar ook niet resulteert in een credit alsook anatomie en fysiologie deel 1 en deel 2. Want in de periode van 2014-2015 was er geen sprake van problemen. In de eerste examenperiode van november 2017 tot januari 2018 waren er geen problemen meer en behaalde Linda opnieuw op beide vakken een tekort (verloskundige zorg deel 1 en gynaecologie). Dus onder de beste omstandigheden lukt het alsnog niet.

Verzoekster betwist de toegepaste afrondingsregel, zoals toegepast op het opleidingsonderdeel “Verloskundige zorg in de tweede lijn: intra- en postpartaal (deel 1)” in januari 2018, waarbij een 9,5 werd afgerond naar 9. Het resultaat toen werd echter niet betwist en kan thans niet meer worden aangevochten. Dit is een bovendien nieuw middel dat niet voor het eerst in het kader van het huidig extern beroep kan worden

opgeworpen, en dus onontvankelijk is. Het huidig extern beroep gaat bovendien niet over de vraag of het resultaat van het examen correct tot stand gekomen is, maar enkel over de weigering tot herinschrijving. Enkel voor zover als nodig verwijst verwerende partij naar artikel 48 van het Onderwijs- en Examenreglement 2017-2018 waarin stond vermeld:

Het eindcijfer voor een opleidingsonderdeel wordt uitsluitend in gehele getallen uitgedrukt. Wanneer het eindcijfer op het opleidingsonderdeel tussen 7 en 8 of tussen 9 en 10 ligt, beslissen de docenten van het opleidingsonderdeel hoe er afgerond wordt. Voor andere afrondingen gelden de gewone afrondingsregels voor decimalen (vanaf ,5 wordt afgerond naar boven).

Ten aanzien van dergelijke cruciale opleidingsonderdelen is het niet kennelijk onredelijk om het slagen van een student niet te laten afhangen van een afronding.

Verzoekster betwist dat haar argumenten die betrekking hadden op de periode van voor de derde examenperiode 2017-2018 door de interne beroepscommissie onontvankelijk werden verklaard. Deze argumenten zijn echter wel degelijk onontvankelijk, in de mate waarin er nu geen extra examenkans voor vroegere periodes kan worden toegekend.

Voor het overige heeft de interne beroepscommissie deze argumenten, die voornamelijk van relationele aard waren, niet concreet bewezen werden en dat verzoekster in die periodes toch kon slagen voor andere opleidingsonderdelen. Weliswaar legde verzoekster in juni 2016 geen andere examens af, maar wel in mei 2016 en heeft zij toen ook haar stages kunnen afronden, terwijl de door verzoekster ingeroepen argumenten en stukken betrekking hebben op meer dan alleen maar juni 2016. Verzoekster verwijst naar een brief van de advocaat van de ex-schoonmoeder van verzoekster en naar een verklaring van verzoekster zelf waarin zij stelt dat haar huisarts bereid zou zijn om telefonische toelichting te verschaffen. De brief van de advocaat van de ex-schoonmoeder dateert van januari 2017, dus lang na de examens van juni 2016 en lang voor de examens van juni 2018, en bewijst ook nog geen rechtszaak. En een eigen persoonlijke verklaring bewijst geen medische problemen. Nog los van het feit dat dergelijke nieuwe stukken niet aan de interne beroepscommissie waren voorgelegd, terwijl die stukken wel reeds bestonden of konden voorgelegd.

Verzoekster verwijst naar een gesprek dat zij heeft gehad met de heer [V.] op 8 oktober 2018. Dat gesprek dateert van na de interne beroepsprocedure en kan bezwaarlijk argumenten opleveren voor een nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie.

Verwerende partij ontket ook ten stelligste dat aan verzoekster foutieve informatie zou zijn verstrekt. Er werden vele gesprekken gevoerd, niet alleen met de ombuds maar ook met de trajectbegeleidster, waarbij vele adviezen werden verstrekt op het vlak van studievoortgang, opname van vakken en toleranties. Deze adviezen werden echter niet altijd opgevolgd, hetgeen het goed recht is van verzoekster, maar dat vormt geen grondslag voor de huidige externe procedure.”

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster nog nader in op de repliek van de verwerende partij.

Beoordeling

De Raad herhaalt vooreerst dat het voorwerp van huidig beroep beperkt is tot wat op ontvankelijke wijze aan de interne beroepscommissie is voorgelegd. Ter zake past het om op te merken dat verzoekster de examenresultaten van de januarizittijd en de augustuszittijd niet binnen de daartoe beschikbare beroepstermijn heeft aangevochten, en dat bijgevolg noch die resultaten, noch betwistingen over de al dan niet juiste afronding ervan, nu nog in het debat kunnen worden gebracht.

Het voorwerp van verzoeksters intern beroep betrof enkel de maatregel van studievoortgangsbewaking strekkende tot weigering van verdere inschrijving; de examencijfers van de laatste examenkans werden door verzoekster niet betwist, en vormen derhalve evenmin het voorwerp van de huidige procedure.

De bevoegdheid van de Raad is er met andere woorden toe beperkt te beoordelen of de interne beroepscommissie op basis van de haar voorgelegde feitelijke elementen – en daarbij kan de gezondheidstoestand van verzoekster doorheen het academiejaar wél ter overweging worden meegenomen – binnen de grenzen van de wettigheid kon komen tot de bestreden beslissing.

Verzoekster stipt terecht aan dat de beroepstermijn bij de mededeling van de bestreden beslissing onjuist is vermeld: deze bedraagt sinds geruime tijd zeven kalenderdagen na de kennisgeving. Verzoekster heeft bij deze grief evenwel geen belang, aangezien zij tijdig het beroep bij de Raad heeft ingesteld. Het zou evenwel passen dat verwerende partij harerzijds de nodige acht slaat op dit belangrijk aspect binnen de afhandeling van een intern beroep.

Overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs vermag de Raad niet de beoordeling van de beroepscommissie over te doen om aldus zijn appreciatie ten gronde in de plaats te stellen van deze van de beroepscommissie.

De Raad is enkel bevoegd om na te gaan of de hem voorgelegde beslissing in overeenstemming is met de wettelijke en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement, en met de algemene administratieve beginselen.

In acht nemend wat verzoekster op ontvankelijke wijze aan de beroepscommissie heeft voorgelegd en de bewijsstukken die verzoekster daarbij heeft aangevoerd, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing het redelijkheidsbeginsel niet miskent en evenmin gebrekig is gemotiveerd.

De bestreden beslissing heeft uiteengezet dat de persoonlijke omstandigheden uit augustus 2018 te betreuren zijn, maar in het licht van het studieverleden niet wettigen dat nog een bijkomende inschrijving wordt geboden. Verder overweegt de beroepscommissie dat de hoofzakelijk relationele problemen niet concreet worden aangetoond en dat bovendien verzoekster in een periode waarin bepaalde problemen werden gesitueerd, wel slaagde voor twee opleidingsonderdelen.

Het is gewis zo dat de beroepscommissie een en ander nog uitvoeriger uiteen had kunnen zetten, maar mede in acht genomen de stukken die werden voorgelegd, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing voldoende overtuigt.

Uitgezonderd de omstandigheden in 2016, blijkt uit het door verzoekster ingestelde intern beroep niet dat zij, in het bijzonder wat academiejaar 2017-2018 betreft, aan de ombudsdiens bijzonder omstandigheden heeft meegedeeld; evenmin heeft verzoekster doen gelden dat deze dienst slecht zou hebben gefunctioneerd.

Wat verzoekster ter zake thans voor het eerst opwerpt is derhalve te beschouwen als een nieuw, en bijgevolg onontvankelijk middel. Dit is een argument dat verzoekster aan de interne beroepscommissie had kunnen, en moeten voorleggen.

In zoverre ontvankelijk, is het middel ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.529 van 19 november 2018 in de zaak 2018/561

In zake: Mélie SINANI
 woonplaats kiezend te 1020 Brussel
 Leopold I-straat 1 bus 2

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 12 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2012-2013 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Politieke Wetenschappen.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoekster zich in voor één opleidingsonderdeel van de bacheloropleiding en drie opleidingsonderdelen van de masteropleiding, ten belope van respectievelijk 6 en 18 studiepunten.

Op het einde van dat academiejaar behaalt verzoekster geen enkele credit en boekt zij derhalve een studierendement van 0% van de opgenomen studiepunten. Omwille van het beperkt studierendement, legt de instelling aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking op.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster geen beroep in.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich in één opleidingsonderdeel – ‘Paper politieke wetenschappen’ – waarvoor zij geen credit behaalt.

Daar verzoekster aldus niet voldoet aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt verdere inschrijving geweigerd. Deze beslissing wordt aan verzoekster meegedeeld met de proclamatie van de examenresultaten, die plaatsvindt op 13 september 2018.

Met een brief gedateerd op 18 september 2018, maar ter post slechts aangeboden op 1 oktober 2018, stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

Bij beslissing van 12 oktober 2018 verklaart de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School dat beroep onontvankelijk. De beslissing luidt:

“Ontvankelijkheid

Overeenkomstig artikel 153, §1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van ontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De betrokken maatregel van studievoortgangsbewaking werd op 13 september 2018 aan de student ter kennis gebracht, zodat de beroepstermijn op 14 september inging. Onderhavig beroep is ingediend op 1 oktober 2018; dit is buiten de voormelde vervaltermijn.

Het beroep is dan ook onontvankelijk.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd

administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert inzake de ontvankelijkheid van haar intern beroep aan dat zij haar verzoekschrift heeft ingediend met een e-mail van 18 september 2018. Dat de aangetekende zending van het intern beroep later is toegekomen, wijt verzoekster aan haar onwetendheid dat deze zending ook binnen de beroepstermijn van zeven kalenderdagen moest gebeuren.

Verwerende partij replieert in haar antwoordnota dat artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 voorschrijft dat een intern beroep binnen zeven kalenderdagen na de elektronische mededeling van de examenresultaten moet worden ingesteld, en dat als datum van het ingestelde intern beroep geldt, de datum van het postmerk van de aangetekende zending.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster voornamelijk in op de grond van de zaak. Wat de ontvankelijkheid van haar intern beroep betreft, stelt verzoekster nog dat zij van verwerende partij geen nieuws had ontvangen na het per e-mail ingediende beroep, en dat haar bij navraag werd meegedeeld dat het beroep onontvankelijk was bij gebreke aan aangetekende zending.

Verzoekster meent dat de beroepsinstantie het alsnog per aangetekend schrijven ingestelde beroep toch nog had moeten beoordelen.

Beoordeling

Artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 bevat onder meer de volgende bepaling:

“Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepsinstantie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.

(...)

De student stuurt tegelijkertijd een identieke elektronische versie van het verzoekschrift ten titel van inlichting via e-mail naar het e-mailadres aangegeven in het aanvullend facultair reglement. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.”

Uit dit voorschrift blijkt duidelijk dat een intern beroep principaal wordt ingesteld via een ter post aangetekend schrijven, waarbij de postmerkdatum ook geldt als datum van het intern beroep. De indiening van het beroep via e-mail is daarbij louter ondergeschikt, aangezien dergelijke zending in beginsel geen vaste datum verleent.

De e-mail van 18 september 2018 kan in dat licht in beginsel dus niet gelden als een rechtsgeldig ingesteld intern beroep.

Uit het gegeven dat uit de voorgelegde stukken blijkt dat de voorzitter van de beroepscommissie de e-mail van verzoekster wel degelijk heeft ontvangen – de voorzitter heeft verzoeksters e-mail immers doorgezonden – kan te dezen ook niet worden afgeleid dat het normdoel van de beroepstermijn werd bereikt, aangezien de e-mail van de voorzitter van de beroepscommissie dateert van 21 september 2018, zijnde buiten de beroepstermijn die liep van 14 tot en met 20 september 2018.

Zelfs indien verzoekster de Raad er niettegenstaande het bovenstaande alsnog van zou kunnen overtuigen dat met de e-mail van 18 september 2018 toch een tijdig intern beroep werd ingesteld, moet worden vastgesteld dat ook de ondertekening van het intern beroep op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven, en dat de door verzoekster overgemaakte e-mail geen handtekening bevat.

Ook aan die ontvankelijkheidsvoorwaarde is, zo moet de Raad desnoods ambtshalve vaststellen, niet voldaan.

Anders dan verzoekster lijkt te vragen, kan de Raad zich in dat geval niet uitspreken over de grond van de zaak.

Het is eigen aan een rechterlijke beoordeling dat de vaststelling van de ontvankelijkheid van het beroep, een bindende uitspraak ten gronde uitsluit – ongeacht de overtuigingskracht van de argumenten die over de grond van de zaak worden aangevoerd.

Voor zover als nodig bevestigt overigens artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs dat de beoordeling door de Raad leidt tot “de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan” of “de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing”, zodat alleszins de door verzoekster beoogde vernietiging zich niet verstaat met de vaststelling van de onontvankelijkheid van haar beroep.

De exceptie is gegrond; het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.530 van 19 november 2018 in de zaak 2018/578

In zake: Sabrina HARTI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan De Groote
kantoor houdend te 3090 Overijse
Brusselsesteenweg 506
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij de verdere inschrijving wordt geweigerd, op grond van de impliciete weigering van de interne beroepsinstantie om zich uit te spreken over het intern beroep, door verzoekster ingesteld op 21 september 2018.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan De Groote, die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Revalidatiewetenschappen’.

Nadat verzoekster in het academiejaar 2016-2017 slaagt voor slechts 2 van de 13 opleidingsonderdelen en daarbij een credit behaalt voor 10 van de 64 opgenomen studiepunten, wordt aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat zij bij een volgende inschrijving onder diplomacontract in dezelfde opleiding voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Deze beslissing wordt door verzoekster niet aangevochten.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich in voor verschillende opleidingsonderdelen, ten belope van 53 studiepunten. Voor 32 daarvan behaalt zij een credit, zijnde een studierendement van 60%. Daar verzoekster hiermee niet voldoet aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt de verdere inschrijving haar geweigerd.

Dit is de thans bestreden beslissing; zij wordt meegedeeld bij de proclamatie, die plaatsvindt op 13 september 2018.

Met een brief gedateerd op 16 september 2018, maar ter post slechts aangeboden op 21 september 2018, stelt verzoekster tegen de weigering tot inschrijving een intern beroep in.

Verzoekster communiceert blijkbaar ook dat zij op 13 september 2018 wel de bekendmaking van haar resultaten kon raadplegen, maar dat de ‘proclamatiecode’ niet beschikbaar was. De betrokken dienst van verwerende partij laat weten dat de deliberatie volgens de regels is uitgevoerd en dat ook met verzoeksters profiel niets mis was, zodat er geen reden is waarom verzoekster haar proclamatiecode niet zou kunnen hebben zien op de voormelde datum (stuk 5 administratief dossier).

Daar verzoekster op 17 oktober 2018 nog geen beslissing van de interne beroepsinstantie heeft ontvangen, stelt zij tegen de initiële studievoortgangsbeslissing rechtstreeks beroep in bij de Raad.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

Verzoekster voert in haar wederantwoordnota aan dat de antwoordnota van verwerende partij onontvankelijk is omdat er geen bewijs voorligt dat het daartoe bevoegde orgaan van verwerende partij heeft beslist om in rechte te treden en om een antwoordnota neer te leggen.

Verzoekster zoekt voor die stelling steun in de arresten nr. 59.999 van de Raad van State van 11 juni 1996 en nr. 236.317 van 28 oktober 2016; zij verwijst tevens naar artikel 5, §1 van het Organiek Statuut van verwerende partij, waaruit zou blijken dat enkel de raad van bestuur van de Vrije Universiteit Brussel bevoegd is om te beslissen om in rechte tussen te komen.

Verzoekster stelt tevens dat de door haar aangevoerde problematiek geen uitstaans heeft met het mandaat *ad litem* en er dus geen vermoeden geldt dat een regelmatige beslissing werd genomen.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoekster nalaat om een concrete rechtsgrond voor zijn exceptie aan te duiden, wat in het licht van het beginsel *pas de nullité sans texte* meteen vragen doet rijzen.

De exceptie ambtshalve onderzoekend, leest de Raad in de procedureregels die op het annulatieberoep bij de Raad van toepassing zijn – zoals vervat in de Codex Hoger Onderwijs – alvast geen voorschriften inzake het bewijs dat door een rechtspersoon in de hoedanigheid van verwerende partij zou moeten worden geleverd met betrekking tot de regelmatigheid van de wijze waarop in rechte wordt getreden.

Voor zover de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek al van aanvullende toepassing zouden zijn, volgt noch uit artikel 17 (dat enkel de eisende partij betreft) noch uit enige andere bepaling dat het daartoe bevoegde orgaan van een rechtspersoon, verschijnend in de hoedanigheid van verwerende partij, een beslissing zou moeten nemen (en voorleggen) die hem, los van de gevolgen van de gedinginleidende akte, op regelmatige wijze in de procedure moet brengen. Onder hetzelfde voorbehoud wijst de Raad erop dat zulks een voorschrift evenmin volgt uit de artikelen 727 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Overigens kan er nog op worden gewezen dat ook in de administratieve annulatieprocedure voor de Raad van State ten aanzien van de verwerende partij enkel wordt nagegaan of de namens haar neergelegde memorie uitgaat van een daartoe bevoegd orgaan of persoon wanneer de ondertekenaar geen advocaat is, en dat dit onderzoek derhalve niet raakt aan de proceshoedanigheid van die verwerende partij maar aan de toelaatbaarheid van de memorie (cf. R. STEVENS en K. DIDDEN, *Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak. 2. Het procesverloop*, Brugge, die Keure, 2018, 153 e.v.).

De Raad besluit dat een bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan van een rechtspersoon de beslissing heeft genomen om in rechte te treden, enkel kan worden geëist wanneer die rechtspersoon op eigen initiatief bij een rechtsgeding is betrokken, hetzij als eisende partij, hetzij als vrijwillig tussenkomende partij.

De Vrije Universiteit Brussel werd te dezen bij de huidige procedure betrokken doordat verzoekster haar als verwerende partij heeft aangeduid. Zij dient geen beslissing van enig orgaan voor te leggen om een antwoordnota neer te leggen, noch om de inhoud van die antwoordnota te dekken.

Ten overvloede wijst de Raad verzoekster er nog op dat wanneer zij van de Raad verlangt dat die zijn uitspraak steunt op een welbepaalde tekst met reglementaire strekking die niet in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd, het dan aan verzoekster toekomt om ervoor te zorgen dat die tekst ook in het debat wordt gebracht. De Raad kan enkel vaststellen dat verzoekster nalaat het bedoelde organiek statuut van verwerende partij neer te leggen, zodat de Raad er ook geen acht kan op slaan.

De door verzoekster aangehaalde arresten van de Raad van State ten slotte, zijn geen bron van recht en onderschrijven overigens niet verzoeksters stelling, onder meer – maar niet uitsluitend – omdat het in dat geval een exceptie betrof die aan een verzoekende partij werd tegengeworpen.

De exceptie is ongegrond.

V. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de beroepsinstantie heeft nagelaten om binnen een termijn van twintig kalenderdagen een beslissing te nemen over het door haar ingestelde intern beroep.

Verwerende partij replieert dat het beroep tegen de initiële studievoortgangsbeslissing zonder voorwerp is, nu de beroepsinstantie zich op 1 oktober 2018 heeft uitgesproken, en deze beslissing op 19 oktober 2018 aan verzoekster werd meegedeeld.

In haar wederantwoordnota betoogt verzoekster dat er sprake is van een eigenaardige gang van zaken en zij meent dat en overschrijding van de termijn voor uitspraak geen alleenstaand geval is.

Indien het talmen van verwerende partij ertoe zou leiden dat verzoekster zich niet meer bij verwerende partij of een andere universiteit zou kunnen inschrijven omwille van de daartoe beschikbare termijn, maakt verzoekster voorbehoudt omtrent het instellen van een vordering tot schadevergoeding.

Verzoekster besluit dat “in zoverre het beroep [in deze zaak] zonder voorwerp zou zijn, [] deze kennelijk onredelijke omstandigheid zich toe[voegt] aan het beroep in de zaak nr. 2018/620.”

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
- 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex schrijft in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep voor:

“Bij het uitblijven van een tijdlige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student mededeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest. De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp van het beroep bij de Raad te vormen.

Verzoekster heeft dienovereenkomstig gehandeld door op 26 oktober 2018 beroep in te stellen tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie. Dat beroep is bij de Raad gekend onder het rolnummer 2018/620.

Het huidig beroep is niet gericht tegen een beslissing die een eindoordeel inhoudt zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs.

Het beroep is niet ontvankelijk.

De Raad stipt voor de goede orde nog aan dat hij niet bevoegd is om uitspraak te doen over burgerrechtelijke vorderingen tot schadevergoeding, zodat verzoeksters voorbehoud omtrent het instellen van een dergelijke vordering alvast wat navolgende procedures voor de Raad betreft, geen voorwerp lijkt te hebben.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.536 van 19 november 2018 in de zaak 2018/620

In zake: Sabrina HARTI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan De Groote
kantoor houdend te 3090 Overijse
Brusselsesteenweg 506
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van 1 oktober 2018 van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie van de Vrije Universiteit Brussel waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan De Groote, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Revalidatiewetenschappen’.

Nadat verzoekster in het academiejaar 2016-2017 slaagt voor slechts 2 van de 13 opleidingsonderdelen en daarbij een credit behaalt voor 10 van de 64 opgenomen studiepunten, wordt aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat zij bij een volgende inschrijving onder diplomacontract in dezelfde opleiding voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Deze beslissing wordt door verzoekster niet aangevochten.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich in voor verschillende opleidingsonderdelen, ten belope van 53 studiepunten. Voor 32 daarvan behaalt zij een credit, zijnde een studierendement van 60%. Daar verzoekster hiermee niet voldoet aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt de verdere inschrijving haar geweigerd.

Deze beslissing wordt meegedeeld bij de proclamatie, die plaatsvindt op 13 september 2018.

Op 14 september 2018 zendt de studietrajectbegeleider van de faculteit een algemene mail naar alle studenten van de faculteit wier verdere inschrijving werd geweigerd. Deze mededeling luidt als volgt:

“In academiejaar 2017-2018 voldeed je niet aan de opgelegde bindende voorwaarden in (één van) jouw opleiding(en). Daarom beslist de examencommissie om jouw herinschrijving voor deze opleiding te weigeren.

Dit bericht geldt niet als bekendmaking van deze beslissing. Ik verwijss je daarvoor door naar je officiële puntenblad, dat je kan downloaden in de Selfservice studenten.

De studievoortgangsregels van de VUB kan je nalezen op [website].”

Met een brief gedateerd op 16 september 2018, maar ter post slechts aangeboden op 21 september 2018, stelt verzoekster tegen de weigering tot inschrijving een intern beroep in.

Verzoekster communiceert blijkbaar ook dat zij op 13 september 2018 wel de bekendmaking van haar resultaten kon raadplegen, maar dat de ‘proclamatiecode’ niet beschikbaar was. De

betrokken dienst van verwerende partij laat weten dat de deliberatie volgens de regels is uitgevoerd en dat ook met verzoeksters profiel niets mis was, zodat er geen reden is waarom verzoekster haar proclamatiecode niet zou kunnen hebben zien op de voormelde datum (stuk 5 administratief dossier).

De voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie beslist op 1 oktober 2018 om verzoeksters intern beroep onontvankelijk te verklaren. De motivering luidt als volgt:

“Ontvankelijkheid”

Overeenkomstig artikel 153, §1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van ontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De maatregel van studievoortgangsbewaking die in casu wordt aangevochten werd op aan de studente ter kennis gebracht op 13.09.2018. Het beroep werd ingediend op 21.09.2018, dit is buiten de voormelde vervaltermijn. Het beroep werd dan ook laattijdig ingediend.

Het beroep werd evenmin ondertekend door de studente.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Voorwerp van het beroep

In haar feitelijke uiteenzetting argumenteert verzoekster dat de bestreden beslissing werd genomen buiten de ordetijd van twintig kalenderdagen, zonder dat voor die overschrijving van termijn enige verantwoording wordt gegeven.

Voor zover verzoekster met die opmerking beoogt een rechtsmiddel te ontwikkelen, wijst de Raad op zijn vaste rechtspraak dat het overschrijden door de interne beroepsinstantie van de termijn van orde van twintig kalenderdagen zoals vervat in artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, niet het verlies van bevoegdheid van die beroepsinstantie met zich brengt (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524), ook niet wanneer voor die termijnoverschrijding geen motivering wordt gegeven.

V. Regelmaticiteit van de rechtspleging

Standpunt van partijen

Verzoekster voert in haar wederantwoordnota aan dat de antwoordnota van verwerende partij onontvankelijk is omdat er geen bewijs voorligt dat het daartoe bevoegde orgaan van verwerende partij heeft beslist om in rechte te treden en om een antwoordnota neer te leggen.

Verzoekster zoekt voor die stelling steun in de arresten nr. 59.999 van de Raad van State van 11 juni 1996 en nr. 236.317 van 28 oktober 2016; zij verwijst tevens naar artikel 5, §1 van het Organiek Statuut van verwerende partij, waaruit zou blijken dat enkel de raad van bestuur van de Vrije Universiteit Brussel bevoegd is om te beslissen om in rechte tussen te komen.

Verzoekster stelt tevens dat de door haar aangevoerde problematiek geen uitstaans heeft met het mandaat *ad litem* en er dus geen vermoeden geldt dat een regelmatige beslissing werd genomen.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoekster nalaat om een concrete rechtsgrond voor zijn exceptie aan te duiden, wat in het licht van het beginsel *pas de nullité sans texte* meteen vragen doet rijzen.

De exceptie ambtshalve onderzoekend, leest de Raad in de procedureregels die op het annulatieberoep bij de Raad van toepassing zijn – zoals vervat in de Codex Hoger Onderwijs – alvast geen voorschriften inzake het bewijs dat door een rechtspersoon in de hoedanigheid van verwerende partij zou moeten worden geleverd met betrekking tot de regelmatigheid van de wijze waarop in rechte wordt getreden.

Voor zover de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek al van aanvullende toepassing zouden zijn, volgt noch uit artikel 17 (dat enkel de eisende partij betreft) noch uit enige andere bepaling dat het daartoe bevoegde orgaan van een rechtspersoon, verschijnend in de hoedanigheid van verwerende partij, een beslissing zou moeten nemen (en voorleggen) die hem, los van de

gevolgen van de gedinginleidende akte, op regelmatige wijze in de procedure moet brengen. Onder hetzelfde voorbehoud wijst de Raad erop dat zulks een voorschrift evenmin volgt uit de artikelen 727 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Overigens kan er nog op worden gewezen dat ook in de administratieve annulatieprocedure voor de Raad van State ten aanzien van de verwerende partij enkel wordt nagegaan of de namens haar neergelegde memorie uitgaat van een daartoe bevoegd orgaan of persoon wanneer de ondertekenaar geen advocaat is, en dat dit onderzoek derhalve niet raakt aan de proceshoedanigheid van die verwerende partij maar aan de toelaatbaarheid van de memorie (cf. R. STEVENS en K. DIDDEN, *Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak. 2. Het procesverloop*, Brugge, die Keure, 2018, 153 e.v.).

De Raad besluit dat een bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan van een rechtspersoon de beslissing heeft genomen om in rechte te treden, enkel kan worden geëist wanneer die rechtspersoon op eigen initiatief bij een rechtsgeding is betrokken, hetzij als eisende partij, hetzij als vrijwillig tussenkomende partij.

De Vrije Universiteit Brussel werd te dezen bij de huidige procedure betrokken doordat verzoekster haar als verwerende partij heeft aangeduid. Zij dient geen beslissing van enig orgaan voor te leggen om een antwoordnota neer te leggen, noch om de inhoud van die antwoordnota te dekken.

Ten overvloede wijst de Raad verzoekster er nog op dat wanneer zij van de Raad verlangt dat die zijn uitspraak steunt op een welbepaalde tekst met reglementaire strekking die niet in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd, het dan aan verzoekster toekomt om ervoor te zorgen dat die tekst ook in het debat wordt gebracht. De Raad kan enkel vaststellen dat verzoekster nalaat het bedoelde organiek statuut van verwerende partij neer te leggen, zodat de Raad er ook geen acht kan op slaan.

De door verzoekster aangehaalde arresten van de Raad van State ten slotte, zijn geen bron van recht en onderschrijven overigens niet verzoeksters stelling, onder meer – maar niet uitsluitend – omdat het in dat geval een exceptie betrof die aan een verzoekende partij werd tegengeworpen.

De exceptie is ongegrond.

VI. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Eerste onderdeel

Een eerste onderdeel van het ontvankelijkheidsonderzoek heeft betrekking op de tijdigheid van het door verzoekster ingesteld intern beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij haar examenresultaten op 13 september 2018 raadpleegde via *SelfService*, maar dat op het puntenblad niet op zichtbare wijze was aangeduid dat verdere inschrijving werd geweigerd en dat evenmin beroepsmodaliteiten werden vermeld.

Zij wijst er verder op dat zij haar aangetekende zending houdende intern beroep heeft verzonden op 21 september 2018, zijnde de zevende dag na de kennisgeving per e-mail op 14 september 2018 waarmee zij op het puntenblad werd geattendeerd. Inzake de proclamatie betoogt verzoekster dat elk bewijs ontbreekt dat de kennisgeving van de examenresultaten daadwerkelijk op 13 september 2018 heeft plaatsgevonden. Zij verwijst naar een e-mailbericht dat zij op 28 september 2018 verzond aan mevrouw K.V.H. met de volgende inhoud:

“Zoals vermeld in artikel 154 van het Onderwijs- en examenreglement 2017-2018 gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen in op de dag na de officiële kennisgeving van de beslissing. Deze is mij per mail met hoge urgentie gestuurd op 14 september 2018 om 11u13 (*zie bijlage*). Op 13 september 2018 heb ik een mail gekregen over de officiële mededeling van de examenresultaten die raadpleegbaar waren op selfservice. Na het raadplegen van student selfservice was er geen proclamatie code beschikbaar m.a.w. nog geen [officieel] meegedeelde beslissing van de examencommissie over mijn studievoortgang.

Volgens bovenstaande argumenten voldoe ik alsnog aan de eisen om beroep te doen op de beslissing van de examencommissie van 14 september 2018.”

Daarnaast voert verzoekster aan dat de elektronische publicatie van een puntenblad op internet in een niet-publieke zone (*SelfService Studenten*) bezwaarlijk als een kennisgeving kan worden beschouwd. Zij stelt ook dat deze webservice regelmatig niet-toegankelijk is en geregeld offline werd gehaald, en zij verwijst ter zake naar een kritisch artikel in een studentenmagazine. Precies om die reden, bepleit verzoekster, werd de afzonderlijke e-mail van 14 september 2018 verzonden aan de studenten wier verdere inschrijving werd geweigerd.

Verder stipt verzoekster aan dat zij geen juriste is en dat zij derhalve niet kan geacht worden kennis te hebben van het volledige onderwijs- en examenreglement.

Verzoekster betwist ook dat de beroepsmodaliteiten op regelmatige wijze werden meegedeeld.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat tegen een examenbeslissing een beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, ingaand na deze van de bekendmaking van de resultaten.

In casu geschiedde de bekendmaking van de examenresultaten via het officiële puntenblad dat vanaf 13 september 2018 online raadpleegbaar was. Bijgevolg, zo besluit verwerende partij, liep de beroepstermijn van 14 tot en met 20 september 2018 en was het op 21 september 2018 ingestelde beroep laattijdig.

Verwerende part zet haar standpunt nader uiteen als volgt (voetnoten zijn weggelaten):

“De datum van proclamatie van de tweede zittijd van het academiejaar 2017-2018 vond plaats op donderdag 13 september 2018. Het officiële puntenblad was diezelfde dag nog elektronisch raadpleegbaar. Via dit officiële puntenblad dd. 13 september 2018 werd ook de beslissing houdende de weigering tot herinschrijving aan de verzoekende partij meegedeeld (stuk nr. **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). De vervaltermijn van z even kalenderdagen om een intern beroep in te stellen, ging *in casu* dus in op vrijdag 14 september 2018 en verstreek op donderdag 20 september 2018.

Het standpunt van de verzoekende partij dat de datum van proclamatie niet in aanmerking kan worden genomen als datum van kennisgeving van de bestreden beslissing, omdat de proclamatiecode die dag nog niet beschikbaar zou zijn geweest kan niet worden gevolgd. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

Vooreerst wijst de verwerende partij erop dat de beweerde “ICT-problemen” wel degelijk werden onderzocht in het kader van het ontvankelijkheidsonderzoek van het intern beroep. Op 1 oktober 2018 antwoorde een verantwoordelijke van de ICT-dienst op de vraag of de proclamatiecode op 13 september 2018 beschikbaar was op het elektronische platform dat de deliberatie “netjes volgens de regels” werd uitgevoerd en dat er ook niets mis is met het profiel van de betrokken studente, zodat er geen redenen zijn om aan te nemen dat de proclamatiecode op 13 september 2018 niet beschikbaar zou zijn geweest (stukken nrs. **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** en **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). De verzoekende partij brengt zelf ook geen bewijsstukken bij die het tegendeel zouden aantonen. In dat verband spreekt het ook voor zich dat het bijbrengen van een artikel uit een satirisch studentenblad inzake de ICT-infrastructuur van de instelling van de verwerende partij geen bewijs oplevert dat er *in casu* ook daadwerkelijk iets fout zou zijn gegaan.

Anders dan de verzoekende partij tracht voor te houden, kan het e-mailbericht d.d. 14 september van de studietrajectbegeleider ook niet worden beschouwd als een officiële

kennisgeving van de bestreden beslissing, laat staan dat de verwerende partij hiermee zou hebben erkend dat er iets zou zijn fout gelopen bij de bekendmaking van de resultaten in tweede zittijd. Zoals in de situering van het beroep reeds werd benadrukt (cf. supra, nr. **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**), gaat het om een generieke mail die naar alle studenten werd verstuurd waarvan de herinschrijving werd geweigerd. In dit mailbericht wordt overigens met zoveel woorden bevestigd dat dit bericht “*niet geldt als bekendmaking van deze beslissing*”, maar dat de studenten worden doorverwezen “*naar je officiële puntenblad, dat je kan downloaden in de Selfservice studente*” (stuk **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Niettegenstaande het voorgaande heeft de verzoekende partij er toch voor gekozen om haar verzoekschrift op intern beroep pas op 21 september 2018 per aangetekende zending te versturen.

De verzoekende partij kan ook bezwaarlijk voorhouden dat er van haar niet verwacht kan worden dat zij op de hoogte zou zijn van de voorschriften in zake het intern beroep, zoals opgenomen in het OER 2017-2018. Dat geldt des te meer, nu zij vorig academiejaar reeds bindende voorwaarden werd opgelegd en zij dus op de hoogte was – minstens had moeten zijn – dat haar verdere inschrijving zou geweigerd worden indien zij niet aan deze voorwaarden zou voldoen. De beroepsmodaliteiten, inclusief de verwijzing naar de relevante bepaling uit het OER 2017-2018, werden bovendien ook opgenomen op het officiële puntenblad, zodat de verzoekende partij niet ernstig kan beweren dat zij hiervan niet op de hoogte zou zijn geweest (stuk **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). De telling dat de informatie die de verzoekende partij kreeg “zeer rudimentair”, c.q. “onbestaande” was, mist dus elke grondslag.”

Verzoekster handhaaft in haar wederantwoordnota haar argumenten en middelen.

Beoordeling

De decreetgever heeft de termijn voor het instellen van een intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs bepaald als volgt:

“Artikel II.283

De student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing in binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op:

- 1° in het geval van een examenbeslissing: de dag na deze van de proclamatie;
- 2° in het geval van een andere studievoortgangsbeslissing: de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.”

De Raad wijst erop dat, binnen het geheel van de in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs opgesomde studievoortgangsbeslissingen, enkel het onder *littera a)* vermelde als een examenbeslissing kan worden beschouwd:

“a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;”

Het voorwerp van huidig beroep is geen examenbeslissing in de zin van deze bepaling, maar een ‘andere studievoortgangsbeslissing’, met name een maatregel van studievoortgangsbewaking zoals bedoeld onder artikel I.3, 69°, *littera f).* Zoals hiervoor is aangehaald, gaat de beroepstermijn voor deze beslissingen in de dag na deze van de kennisgeving.

Het is op zich niet verboden – zij het op eigen risico – dat een hogeronderwijsinstelling een studievoortgangsbeslissing, andere dan een examenbeslissing, ter kennis brengt via de proclamaties.

Aangezien de beroepstermijnen zeer kort zijn en het karakter hebben van een vervaltermijn, is het evenwel in elk geval van wezenlijk belang dat de datum van de kennisgeving met absolute zekerheid kan worden vastgesteld. Dit veronderstelt, in het geval van een proclamatie, dat de student op voorhand op de hoogte is op welke dag precies de resultaten worden bekendgemaakt en kunnen worden geraadpleegd.

Ter zake door de Raad bevraagd, deelt verwerende partij mee dat de datum van de proclamatie van de tweede zittijd *in casu* niet in het onderwijs- en examenreglement is opgenomen, noch in enige andere reglementaire bepaling. Het onderwijs- en examenreglement bevat wel bepalingen omtrent de (overige) modaliteiten van de bekendmaking. De verwerende partij verduidelijkt verder:

“De studenten kunnen uiteraard wel op voorhand kennisnemen van de datum van proclamatie.

Op het studentenportaal wordt aan studenten duidelijk meegeleerd dat het puntenblad ter beschikking komt na de samenkomst van de examencommissie, en dat deze datum verschillend is van faculteit tot faculteit. Dit wordt nader toegelicht op de volgende webpagina: <https://student.vub.be/puntenblad>.

Op de webpagina van de faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesitherapie wordt bij de start van het academiejaar de facultaire LK-kalender gepubliceerd (<https://student.vub.be/lk-kalender>). In de kalender voor het academiejaar 2017-2018 wordt explicet het volgende vermeld: “Do 13/09/18: Deliberatie (14u)”.

Verzoekster kreeg vervolgens op 13 september 2018 een e-mail dat de examenresultaten beschikbaar zijn, met een link naar de Selfservice studenten waar het officiële puntenblad raadpleegbaar is (stuk 3 van het administratief dossier). ”

Op de vermelde webpagina met betrekking tot het puntenblad is te lezen:

“Een puntenblad komt enkel ter beschikking nadat de examencommissie is samengekomen en jouw examenresultaten van de tweede zittijd heeft besproken. Daarna kan je jouw puntenblad, met vermelding van het examencijfer per opleidingsonderdeel en met proclamatiecode, raadplegen en downloaden.

Wanneer de examencommissie precies samenkomt, verschilt van faculteit tot faculteit.”

Uit het bovenstaande volgt dat verzoekster niet op voorhand met zekerheid wist op welke datum precies tot bekendmaking van de examenresultaten zou worden overgegaan. Zij kon middels de voormelde webpagina van de faculteit enkel de datum van de deliberatie van de tweede zittijd kennen. Dat het puntenblad pas ná de deliberatie beschikbaar komt, lijkt de evidentie zelve, maar uit de voorliggende stukken blijkt niet en kan niet worden afgeleid dat dit op de dag van de deliberatie zelf zou zijn.

Samengevat: in de bovenstaande omstandigheden kan het loutere vrijgeven van de resultaten op een elektronisch platform, op een datum die de studenten niet bij voorbaat met zekerheid kennen, op zich niet worden beschouwd als een proclamatiedatum die de beroepstermijn doet ingaan.

Dit alles gezegd zijnde, neemt het gemis aan vermoeden van bekendmaking uiteraard niet weg dat uit andere onweerlegbare elementen in het dossier kan blijken op welke datum dan minstens de feitelijke kennissename van de examenresultaten moet worden gesitueerd.

Ofschoon verzoekster in haar verzoekschrift (randnummer 4) stelt dat zij pas op 14 september 2018 kennis heeft genomen van de resultatenlijst en mogelijk – daarover onderstaand meer – van de weigering tot inschrijving, erkent zij elders in het verzoekschrift (eerste onderdeel van het eerste middel) dat zij van de beschikbaarheid van de resultaten reeds op 13 september 2018 op de hoogte was, en dit blijkt ook uit de voorliggende stukken.

Op 13 september 2018 is aan verzoeksters e-mailadres een bericht verzonden dat de resultaten van “de afgelopen examenperiode, evenals de beslissing van de examencommissie” bekend zijn, en kunnen worden geraadpleegd op SelfService (stuk 3 administratief dossier). De verzending van deze e-mail verleent op zich geen vaste datum, maar op 28 september 2018 schreef verzoekster in een e-mail aan mevrouw K.V.H. (stuk 6 verzoekster):

“Op 13 september 2018 heb ik een mail gekregen over de officiële mededeling van de examenresultaten die raadpleegbaar waren op selfservice.”

Hieruit volgt dat verzoekster wel degelijk op 13 september 2018 wist dat zij op het elektronisch platform van de examenresultaten kennis kon nemen.

In die omstandigheden is de Raad van oordeel dat de beroepstermijn in beginsel is aangevangen op 14 september 2018, om te eindigen op vrijdag 20 september 2018.

Het op 21 september 2018 ter post aangeboden aangetekend schrijven houdende instelling van een intern beroep, is derhalve – eveneens in beginsel – laattijdig en derhalve onontvankelijk. Anders dan verzoekster aanvoert, laat artikel 53bis van het Gerechtelijk Wetboek niet toe er anders over te oordelen. Daargelaten de toepasselijkheid van het Gerechtelijk Wetboek op de procedures voor de Raad, is het immers duidelijk dat de beoordeling van de tijdigheid van het intern beroep niet werd en wordt beoordeeld aan de hand van de datum waarop de aangetekende zending bewezen of vermoedelijk is toegekomen, maar wel aan de hand van de aanbieding van de aangetekende zending bij de postdiensten.

De voorwaardelijke wijs in de voorgaande overwegingen steunt op de bepalingen van artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, in wil waarvan een beroepstermijn slechts aanvangt wanneer bij de kennisgeving van de administratieve rechtshandeling ook de beroeps mogelijkheden en beroeps modaliteiten zijn weergegeven.

Uit stuk 2 van het administratief dossier blijkt dat op de resultatenlijst de beroeps modaliteiten inderdaad staan vermeld.

De beroepstermijn tegen datgene waar verzoekster op 13 september 2018 kennis van kon nemen, is derhalve aangevangen op 14 september 2018 om te eindigen op 20 september 2018.

Verzoeksters toont ook in dat opzicht niet aan dat haar intern beroep van 21 september 2018 ten onrechte onontvankelijk werd verklaard.

Rest nog de vraag naar de inhoud van datgene waarvan verzoekster op 13 september 2018 kennis kon nemen.

Verzoekster voert aan dat het voorwerp van het huidig beroep, namelijk de weigering tot inschrijving, niet zichtbaar was toen zij haar resultaten raadpleegde. Zij voegt ter adstructie daarvan als stuk 4 een afdruk van wat volgens verzoekster de resultaten waren zoals zichtbaar op SelfService.

Het stuk 4 van verzoekster vermeldt bovenaan de datum van 17 oktober 2018, wat twijfels doet rijzen omtrent de bron en de datum van dit stuk.

Stuk 2 van het administratief dossier daarentegen vermeldt bovenaan ‘puntenblad’, geeft alle resultaten en het gewogen gemiddelde weer en luidt bovenaan:

“Inschrijving niet toegelaten 3

Opgelet! Je hebt dit academiejaar voor minder dan 75% van de opgenomen ECTS-credits een credit verworven, waardoor je niet aan je bindende voorwaarde hebt voldaan. Daarom wordt je herinschrijving voor deze opleiding geweigerd.”

Ten overvloede merkt de Raad op dat wat als stuk 2 van het administratief dossier is neergelegd ook overeenstemt met de lay-out die, zoals onder meer blijkt uit stuk 1 van het administratief dossier, door verwerende partij wordt gebruikt.

Ten slotte acht de Raad ook overtuigend, de verklaring van de dienst ‘Cali’ die instaat voor het beheer, of minstens het nazicht van de elektronische communicatie via SelfService. Deze dienst werd op 1 oktober 2018 bevraagd omtrent verzoeksters stelling dat de proclamatiecode op 13 september 2018 niet zichtbaar was. De betrokken dienst antwoordde hierop (stuk 5 administratief dossier): *“De deliberatie is netjes volgens de regels uitgevoerd en ook met het profiel van de studente is niets mis. Ik zie dus geen reden waarom deze studente niet aan haar proclamatiecode kon op 13/09.”*

Conclusie van al het bovenstaande: verzoekster heeft op 13 september 2018 kennis kunnen nemen van haar resultatenlijst met daarop de mededeling van de thans bestreden beslissing houdende weigering tot inschrijving, de termijn om tegen die beslissing beroep in te stellen is verstrekken op 20 september 2018 en het door verzoekster op 21 september 2018 ingestelde intern beroep is terecht onontvankelijk verklaard.

Bijgevolg is ook huidig beroep onontvankelijk.

De overige middelen dienen niet meer te worden onderzocht, aangezien zij er gelet op het bovenstaande niet kunnen toe leiden dat het intern beroep alsnog ontvankelijk moet worden beschouwd.

Het gegeven dat verzoekster geen juriste is, verschoont haar niet van de laattijdige instelling van een intern beroep en stelt haar niet vrij van het vermoeden dat zij kennis heeft van de Codex Hoger Onderwijs en de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, wat dit laatste betreft in het bijzonder omdat het deel uitmaakt van de contractuele relatie die krachtens artikel II.199 van de Codex Hoger Onderwijs door de inschrijving tussen verzoekster en verwerende partij tot stand is gekomen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.533 van 19 november 2018 in de zaak 2018/591

In zake: Kevin Mommens
 woonplaats kiezend te 1600 Sint-Pieters-Leeuw
 Meersteen 8

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van (i) de examenkans van 3 september 2018, (ii) de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 en (iii) de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel van 25 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in Chemistry’.

Verzoeker behaalt voor drie opleidingsonderdelen geen credit: ‘Advanced Organic Chemistry’, ‘Polymer Chemistry’ en ‘Organometallics and Catalysis’.

De proclamatie vindt plaats op 13 september 2018.

Op 17 september 2018 richt verzoeker een brief aan de Raad van State én aan verwerende partij. Verzoeker betwist daarin de beslissingen van de examencommissie en ‘hun handelingen in de aanloop naar deze beslissing’; wat dit laatste betreft, betrekt verzoeker ook de Vlaamse Ombudsman. Dit schrijven luidt als volgt:

“Geachte ontvanger,

Bij deze betwist ik de beslissingen van de examencommissie. Alsook hun handelingen in de aanloop naar deze beslissing, dit bij de Vlaamse ombudspersoon [A.H.]. Huidig dossiernummer 2018-05372, ongecorrigeerd dossiernummer 2018-05349. Hieronder volgen de bezwaren en hun duiding.

De beslissingen die ik aanvecht zijn de tweede examenkans voor het vak ‘Organometallics and Catalysis’ en de beoordelingen voor de vakken ‘Advanced Organic Chemistry’ en ‘Polymer Chemistry’. De motivering voor de beslissing; de feedback en inzake van de vakken ‘Advanced Organic Chemistry’ en ‘Polymer Chemistry’ is voorzien op 5 oktober 2018 vanaf 17h30.

De motivering voor de betwisting van de tweede examenkans volgt hieronder. De studiefiche van het vak ‘Organometallics and Catalysis’ is bijgevoegd als bijlage.

Op de datum van 11 juni 2018 om 14u heb ik het examen eerste zit van Organometallics and Catalysis van professor [V.d.E.] te Universiteit Gent (UGent) afgelegd. Op het examen zelf had ik bezwaren over de examenregeling. Hierover werd geen uitleg gegeven op het examen zelf. Doch verwachte de professor dat voor de mondelinge examenregeling een bepaalde procedure moest gevuld worden. Aan het bord vooraan in het examenlokaal S4 0.1 diende namen ingevuld te worden. Hierbij vulde een student meerdere namen in. Aangezien ik moeilijkheden had bij het examen kon ik niet veel invullen en was ik snel klaar. Het mondeling gedeelte eerste zit wilde ik niet meer afleggen door het voorval. Na het indienen van het schriftelijk gedeelte, vertrok ik uit het lokaal. De professor is me achterna gekomen om me mee te delen dat ik een 0 zou krijgen en ik het examen niet zou kunnen inkijken. Ik diende me te schikken naar de eenzijdige overeenkomst gesloten door de medestudenten. Vervolgens diende ik te wachten tot

meerdere personen mij waren voorgegaan om het examen met hem mondeling te bespreken. De professor weigerde bij de mondelinge overloping uitleg bij de examenvragen te geven. We maakten de afspraak dat ik door middel van een simpel mailtje afspraken kan maken om uitleg over het examen te verkrijgen voor mijn tweede examenkans. Deze feedback wilde ik vanwege mijn moeilijkheden met het examen. Het antwoord van professor volgde een uur later. Deze berichtte me hem opnieuw te contacteren na 23 augustus 2018. Opnieuw deed ik aanvraag tot inzage en feedback bij de professor op 22 augustus 2018. Antwoord volgde op 26 augustus 2018. Hierin berichtte de professor beschikbaar te zijn op 28, 29 en 30 augustus 2018 voor een afspraak op campus Sterre te Gent. 28 augustus overlapt met een examen op de Vrije Universiteit Brussel te Elsene. 29 augustus werd geannuleerd door de professor wegens een vergadering. Op 30 augustus gaf de professor verlet vanwege een meeting. Ik ben een kwartier blijven wachten aan het secretariaat naast het afgesproken lokaal, aangezien er een examen bezig was in dat lokaal. Tot een uur na de gemaakte afspraak heb ik getracht de professor of aanwezige ombudsdiensten te contacteren door middel van het secretariaat van de vakgroep van professor [V.d.E.] en het decanaat Wetenschappen van de UGent. De lijst van aanwezige ombudspersonen werd verschaft door mevrouw [B.D.V.]. Na thuiskomst op 30 augustus nam ik meteen contact op met de professor en ombudspersonen. De professor of ombudsdiensten waren niet bereikbaar tot op 1 September 2018, toen kreeg ik pas antwoord van de professor. De mail van de professor deelde me mee dat inzage en feedback louter berust op goodwill van zijn kant en hij me op de eerder gemaakte afspraak voor mijn tweede kans verwachte op 3 September 2018 om 9u op campus Sterre te Gent. Het weigeren van inzage en feedback zie ik als plightsverzuim.

Het vermoeden dat bepaalde mechanismes in de examenoefeningen niet stroken met de mechanismen besproken in de oefeningen. Alsook dat ik me gestigmatiseerd voel door professor [V.d.E.] door zijn opmerkingen op het eerste examen dat ik sommige sessies niet bijwoonde. Aangezien ik de oefeningen op voorhand al opgelost had waren deze sessies redundant voor mij. Professor [V.d.E.] had geen kopijen beschikbaar voor mij van bepaalde delen van de cursus. De cursus werd verdeeld tijdens de lessen, de cursus van vorige lessen was niet te verkrijgen in de volgende lessen.

Vanwege de vertrouwensbreuk en het onvermogen om het geschil uit te praten voor het examen heb ik een bijzitter gevraagd om een eerlijke tweede examenkans te krijgen. Het was moeizaam om een ombudspersoon te bereiken. Tot op heden is dit alleen telefonisch gelukt. Geen enkele mail gericht tot universitaire ombudspersonen is beantwoord. Gelukkig heb ik een ombudspersoon kunnen vinden die telefonisch bereikbaar was en beschikbaar op 3 September 2018 om 9u. Dit is professor [G.] van de UGent. Een hiaat uit de lijst van de aanwezige ombudspersonen verschaft door mevrouw [B.D.V.].

Op de examendag 3 September 2018 om 8u45 is professor [G.] alvast aanwezig. Aangezien hij niet wilt luisteren naar mijn klacht voor het examen, vraag ik hem om mijn klacht te behandelen na het examen. Daar verklaart professor [G.] zich akkoord mee. Professor [V.d.E.] is niet aanwezig op mijn tweede examenkans. Mijn vragen over het examen worden kordaat door de aanwezige assistent beantwoord met: "Alles is parate

kennis over organische chemie". De studiefiche beschrijft de tweede examenkans als volledig schriftelijk. Echter wijst de assistent me erop dat bij schriftelijk indienen ik een 0 zou krijgen. Professor [G.] weigert mijn verzoeken tot ingrijpen of bemiddelen. De enige oplossing waar hij akkoord mee gaat is me opnieuw te schikken naar de wensen van de professor van het vak. Om 10u35, nog steeds in afwezigheid van de prof, dien ik mijn mondelinge voorbereiding in. De bijzitter vertrekt meteen na het examen, zonder zijn afspraak na te komen om mijn klachten te bemiddelen. Nadelig voor mij is dat de bijzitter tot heden niet op mijn verzoek tot bemiddelen of contact per mail wilt ingaan.

Sedert 3 September 2018 tot heden ten dage krijg ik geen antwoord op mijn mails gericht tot de ombudspersonen UGent, de betrokken professor, de onderwijsdirecteur en mijn contactpersoon tot het decanaat Wetenschappen mevrouw [B.D.V.] van de UGent.

Graag had ik mijn klacht behandeld gezien. Tot heden weigeren de ombudspersonen te bemiddelen en kiezen ze steevast partij hun college professoren. Zonder zich te willen schikken naar het examenreglement, de gemaakte afspraken of de studiefiche van het vak. Alsook kan ik het niet appreciëren dat professor [G.], diegene ik het gevraagd heb te bemiddelen en hier mee instemde, dit niet zorgvuldig heeft gedaan. Op het examen was de gevraagde bijzitter, professor [G.], gedurende de gehele tijd van het examen bezig op zijn laptop en op een gsm om contact op te nemen met professor [V.d.E.]. Dit is strijdig met artikel 77 van het Onderwijs- en Examenreglement van de UGent. Hier worden enkel papieren dragers toegestaan voor bijzitters. Naast het feit dat professor [G.] niet zorgvuldig was tijdens mijn examen heeft dit hem de kans gegeven om zonder goedkeuring van mijn kant, elektronische opnamen te maken van mijn persoon of het examen.

Als ik de examenreglementen, de studiefiche van het vak en gemaakte afspraken dien na te komen verwacht ik dit alsook van de verwachtende partijen van de onderwijsinstellingen zelf.

Ikzelf zie de plicht van de betrokken partijen niet nagekomen; plightsverzuim. Bij deze beroep ik mij op de beginselen van behoorlijk bestuur. Meer bepaald op het motiveringsbeginsel, de hoorplicht, het onpartijdigheids- en onafhankelijkheidsbeginsel, het redelijkheidsprincipe, het rechtszekerheidsprincipe of vertrouwensbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De onwetendheid is een van mijn grote ergernissen in een democratie, hier geschatst door mij in het onwetende te laten over deze opvolging van deze situatie. Sedert 3 September 2018 krijg ik geen contact met professoren of ombudspersonen van de UGent op een bewijslastige manier.

De Vlaamse ombudsdiest liet me alvast weten op 12 September 2018 dat de UGent weigert te communiceren zolang ik mijn klacht wil aangeven. Alsook dat er gecommuniceerd is vanuit de VUB over mijn vorige klachten. Deze waren gericht aan professor [B.], de huidige voorzitter van de examencommissie. Mijn klacht over het niet naleven van de gemaakte afspraken, de afwezigheid van bepaalde bijlagen, was

onontvankelijk na de hakbijltermijn. Mijn klacht over het niet communiceren, naar mij toe, dat van de presentatie van 9u naar 14u verschoof de bachelorproeven was onontvankelijk aangezien het steeds verplaats mag worden naar een later tijdstip, met als resultaat een 9/20. Mijn klacht was onontvankelijk aangezien het steeds verplaats mag worden naar een later tijdstip. Vervolgens heb ik geen aanvraag kunnen doen tot een masteropleiding. De trajectbegeleider, [B.T.], heeft mijn aanvraag tot een masteropleiding gewijzigd in een inschrijving tot de bachelor. Echter was ik al ingeschreven voor de bacheloropleiding, resulterend in een dubbele inschrijving. De late communicatie van trajectbegeleider verhinderde dat er tijdig bemiddeld kon worden. De nood aan communicatie over vorige klachten van een persoon aan de VUB duidt op vooringenomenheid in het behandelen van mijn huidige klachten. De voorgeschiedenis in deze paragraaf duidt alsook op vooringenomenheid van de huidige voorzitter examencommissie: professor [B.]. (Art. 2:4 Awb)

Deze gehele situatie is niet goed voor mijn gezondheid. Door mijn klachten steeds onbemiddeld te laten, en de onzorgvuldigheden door het academisch personeel, kan ik enkel ten rade bij mezelf. Mij lijkt het alsof elk zelfstandig academisch personeelslid UGent of VUB tegen mij is gekeerd. Alsook lijkt de melding van vorige klachten, doch steeds vervallen na de hakbijltermijn, mij nog steeds te achtervolgen. De voorvalen en het gebrek aan communicatie van de betrokken partijen uiten de symptomen van schizofrenie bij mijn persoon.

De nood aan de vermelding van vorige klachten duidt op vooringesteldheid.

De strijd die ik moet voeren opdat mijn klachten bemiddeld zouden worden is oververmoeiend. Op datum 17 September 2018 is mij meegedeeld dat de bemiddeling stopt zolang de beroepsprocedure loopt.”

De verwerende partij beschouwt dit schrijven blijkbaar als een intern beroep, maar de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Wetenschappen en Biingenieurswetenschappen verklaart het vervolgens onontvankelijk op grond van de volgende motieven:

“Overeenkomstig artikel 153, §1, van het OER wordt het beroep binnen een verhaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de elektronische bekendmaking van de examenresultaten. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit, en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.

Als datum van het beroep geldt de datum van de aangetekende zending.

Het verzoekschrift is niet gericht aan de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit, maar dan aan de Raad van State en aan de Vrije Universiteit Brussel.

Het beroep is dan ook onontvankelijk.”

Dit is de derde bestreden beslissing.

V. Ontvankelijkheid

A. Ontvankelijkheid ratione temporis

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat de derde bestreden beslissing op 11 oktober 2018 werd ondertekend en op (vrijdag) 12 oktober 2018 per e-mail ter kennis werd gebracht van verzoeker.

Daaruit leidt verwerende partij af dat de termijn om een beroep bij de Raad in te stellen is ingegaan op 13 oktober 2018, om af te lopen op (vrijdag) 19 oktober 2018. Bijgevolg is het beroep dat verzoeker op 22 oktober 2018 bij ter post aangetekende zending indiende, volgens verwerende partij laattijdig.

Beoordeling

De derde bestreden beslissing werd aan verzoeker (enkel) ter kennis gebracht met een e-mail van 12 oktober 2018 (stuk 5 administratief dossier).

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

De datum van de bedoelde ‘kennisgeving’ volgt ofwel uit een vaste datum die is verleend (door de eerste aanbieding door de postdiensten in geval van een aangetekende zending, of door een lees- of ontvangstbevestiging in geval van een e-mail), ofwel door erkenning van de bestemming.

De loutere verzending van de interne beroepsbeslissing per e-mail verleent geen vaste datum (zie o.a. R.Stvb. 21 september 2017, nr. 3.785).

De Raad stelt vast dat verwerende partij geen lees- of ontvangstbevestiging van de e-mail houdende de interne beroepsbeslissing voorlegt en dat verzoeker zijnerzijds enkel stelt dat de derde bestreden beslissing op 15 oktober 2018 ‘werd afgeleverd’.

In dat opzicht kan het beroep bij de Raad, ingesteld op 22 oktober 2018, niet laattijdig worden verklaard.

Louter voor de goede orde en ten behoeve van verzoeker, stipt de Raad nog aan dat contacten die verzoeker opneemt met de diensten van de Vlaamse Ombudsman, in beginsel niet relevant zijn voor de beoordeling van de ontvankelijkheid van een intern beroep bij de hogeronderwijsinstelling.

De exceptie wordt verworpen.

B. Regelmatische uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer

wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker betwist de derde bestreden beslissing en betoogt inzake de ontvankelijkheid van zijn intern beroep:

“De procedures zijn onnodig gecompliceerd en vormen een belemmering van de minimale transparantie, toegankelijkheid, rectificatie, beperking van verwerking en recht van bezwaar en geautomatiseerde individuele besluitvorming waarop elke student recht zou moeten hebben. Rechten voor persoonsgegevens kunnen teruggevonden worden in de privacywet van 8-12-1992 en de uitvoeringsbesluiten hiervan (KB 13-02-2001 en KB 17-12-2003).

Alsook in de verordening (EU) 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) van 27-04-2016. Vanaf 25-05-2018 moet bij de verwerking van persoonsgegevens de verordening (EU) 2016/679 gerespecteerd worden. De richtlijn 95/46/EG is heden ten dage nog steeds van kracht voor de definitie van ‘persoonsgegevens’ (artikel 2, a van richtlijn 95/46/EG) van 24-10-1995.”

Verwerende partij replicaert in haar antwoordnota dat de voorzitter van de interne beroepsinstantie terecht heeft vastgesteld dat het verzoekschrift op intern beroep niet voldoet aan de in artikel 153, § 1 OER 2017-2018 bedoelde vormvereisten, aangezien het intern beroep niet werd gericht aan de Voorzitter van de interne beroepscommissie van de faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen.

Verwerende partij wijst erop dat overeenkomstig het derde lid van artikel 153, § 1 OER 2017-2018 een beroep wordt “*ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend*

verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepsinstantie”, waarbij het telkens gaat om vormvereisten die zijn voorgeschreven “*op straffe van onontvankelijkheid van het beroep*”. Nu het verzoekschrift waarmee verzoeker intern beroep instelde tegen de beslissing van de examencommissie enkel werd gericht aan “de Raad van State” en “de Vrije Universiteit Brussel”, en uit de aanhef van het intern beroep evenmin blijkt dat het zou gaan om een intern beroep dat is gericht aan de voorzitter van de interne beroepscommissie, meent verwerende partij dat het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard.

Verzoeker handhaaft in zijn wederantwoordnota zijn standpunt.

Beoordeling

Verzoeker maakt niet duidelijk hoe de beoordeling van de ontvankelijkheid van zijn intern beroep, in de mate dat het de toeozending ervan aan de juiste instantie betreft, in relatie staat tot de regels inzake de eerbiediging van het privéleven.

In dat opzicht is het middel niet ontvankelijk.

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing is aangetast door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.

De decreetgever heeft de hogeronderwijsinstelling daarbij een ruime discretionaire bevoegdheid gelaten om de modaliteiten van de interne beroepsprocedure te bepalen.

Te dezen schrijft artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement voor dat een intern beroep “wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepsinstantie”.

Wie die “betrokken beroepsinstantie” is, verneemt verzoeker evenwel nergens. Weliswaar luidt artikel 152 van hetzelfde reglement:

“Per faculteit of per opleiding wordt een beroepsinstantie opgericht die bevoegd is om kennis te nemen van alle interne beroepen ingesteld tegen de in artikel 151 vermelde studievoortgangsbeslissingen binnen de desbetreffende faculteit of opleiding.

(...)"

De beroepsinstantie bestaat uit de voorzitter van de facultaire onderwijscommissie (of plaatsvervanger) die ook voorzitter van de beroepsinstantie is, de decaan (of plaatsvervanger) en de voorzitter van de commissie studentenzaken (of plaatsvervanger). (...)"

maar daaruit blijkt niet of een student – indien de aanduiding van de beroepscommissie in sacrale bewoordingen moet worden gesteld, zoals de derde bestreden beslissing lijkt te verlangen – de voorzitter van de ‘faculteit’ dan wel van de ‘opleiding’ moet aanschrijven.

Bij de kennisgeving van de examenresultaten (stuk 2 administratief dossier) is dan weer aangegeven:

“In order for an appeal to be admissible, it must be filed in the form of a signed and dated application submitted for recorded-delivery to the chairman of the appeals body concerned (with address details as mentioned hereafter).

Vervolgens is vermeld:

“Address of the appeals body for the faculty of Medicine and Pharmacy:
Laarbeeklaan 103, 1090 Jette.

Address of the appeals body for the other faculties:
Pleinlaan 2, 1050 Brussel”

De Raad moet derhalve vaststellen dat finaal ook in de individuele beslissing waartegen het intern beroep openstaat, niet uitdrukkelijk is aangegeven wie precies de interne beroepsinstantie is. Wel is het adres opgegeven; dit is ook het adres waaraan verzoeker zijn beroep van 17 september 2018 heeft gericht.

In dat licht ontgaat het de Raad hoe – mede gelet op de bepalingen van artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet – verwerende partij op straffe van onontvankelijkheid van een intern beroep kan vereisen dat het uitdrukkelijk aan de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit moet zijn gericht.

Verzoekers intern beroep vermocht in die omstandigheden niet onontvankelijk worden bevonden.

Het middel is in die mate gegrond.

De derde bestreden beslissing wordt vernietigd. Er is geen reden om uitspraak te doen over de vordering voor zover deze tegen de eerste en tweede bestreden beslissing is gericht.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Wetenschappen en Bio-Ingenieurswetenschappen van 25 september 2018.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet dit uiterlijk op 29 november 2018.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze

beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.534 van 19 november 2018 in de zaak 2018/592

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof
Caluwaert kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie van de faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel van 25 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

Aangezien verzoeker een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend, heeft de Raad verzoeker de mogelijkheid geboden een Nederlandstalige vertaling van dat verzoekschrift neer te leggen; verzoeker heeft zulks tijdig gedaan.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in Marine and Lacustrine Science and Management’. Dat jaar behaalt verzoeker credits voor 31 van de 56 opgenomen studiepunten.

Nadat verzoeker in het academiejaar 2015-2016 een studierendement behaalt van 44% (27 van de 62 opgenomen studiepunten) wordt hem een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat hij bij een volgende inschrijving in die studierichting credits dient te behalen voor 75% van de opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2016-2017 voldoet verzoeker niet aan die voorwaarde: hij slaagt voor slechts 3 van de 8 opleidingsonderdelen en behaalt credits voor 16 van de 29 studiepunten, zijnde een studierendement van 55%. Niettemin wordt verzoeker een nieuwe kans geboden, en aan de volgende inschrijving worden opnieuw voorwaarden verbonden: verzoeker moet slagen voor 75% van de opgenomen studiepunten én moet een credit behalen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij reeds tweemaal was ingeschreven zonder te slagen.

In het academiejaar 2017-2018 behaalt verzoeker een credit voor 3 van de 46 studiepunten, zijnde een studierendement van 7%. Daar hij aldus aan geen van beide voorwaarden voldoet, weigert de examencommissie verzoeker de verdere inschrijving.

Deze beslissing wordt meegedeeld met de proclamaties, die plaatsvindt op 13 september 2018.

Op 14 september 2018 stelt verzoeker tegen deze beslissing een intern beroep in. Hij voert daarin aan sterk gemotiveerd te zijn en bereid om nog harder te werken om zijn opleiding te beëindigen. Verzoeker wijst erop dat hij werken en studies combineert.

De facultaire beroepscommissie behandelt verzoekers beroep op 25 september 2018 en verklaart het ontvankelijk maar ongegrond:

“De student haalt in zijn verzoekschrift aan dat hij erg gemotiveerd en bereid is harder te werken.

Aan de student werd een ‘inschrijving niet toegelaten’ opgelegd in toepassing van art. 85, §1 van het OER, nu hij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarde die hem op het einde van het vorige academiejaar werd opgelegd.

De heeft immers niet voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit verworven, zoals voorgeschreven door de bindende voorwaarde, doch slechts voor 7%.

Daarenboven stelt de beroepscommissie vast dat:

- de student reeds 4 jaar is ingeschreven voor deze masteropleiding (120 ECTS-credits), en na 4 jaar nog maar 77 ECTS-credits behaald heeft;
- de student dient derhalve na 4 academiejaren nog steeds 43 ECTS-credits te behalen;
- de student het eerste jaar van inschrijving slaagde voor 31 ECTS-credits (oftewel een studierendement van 55%), maar dit het tweede jaar daalde tot 27 behaalde ECTS-credits (44%), het derde jaar behaalde de student 16 ECTS-credits (55 %) om in academiejaar 2017-2018 slechts 3 van de 46 opgenomen ECTS-credits te behalen (7% studierendement);
- de student op het einde van academiejaar 2015-2016 een eerste maal bindende voorwaarden werden opgelegd, waaraan de student niet voldaan: niettemin werd aan de student een nieuwe kans geboden, en werden hem op het einde van academiejaar 2016-2017 voor de tweede maal bindende voorwaarden opgelegd;
- de student, niettegenstaande de bindende voorwaarde, tijdens academiejaar 2017-2018 6 keer afwezig bleef voor een evaluatie; voor de opleidingsonderdelen ‘Governance and Policy in Development and Cooperation – Part II’ en de masterproef bleef de student afwezig (/diende hij niet in);
- de student het opleidingsonderdeel ‘Environmental Modelling’ (4 SP) reeds drie academiejaren heeft opgenomen, zonder een credit te behalen; zijn examenresultaten voor dit opleidingsonderdeel waren 0/20 en AFW (2015-2016), 0/20 en AFW (2016-2017) en AFW en 5/20 (2017-2018)
- de student het opleidingsonderdeel ‘Aquatic Microbial Ecology’ (6 SP) reeds twee academiejaren heeft opgenomen, zonder een credit te behalen; zijn examenresultaten voor dit opleidingsonderdeel waren 1/20 en AFW (2016-2017) en 3/20 en AFW (2017-2018).

De weigering tot herinschrijving is dan ook het aangekondigde gevolg van het niet voldoen aan de bindende voorwaarde, en kan in het licht van de gegevens die blijken uit het dossier geenszins als onredelijk worden aangezien.

De student haalt in zijn verzoekschrift ook geen buitengewone omstandigheden aan, noch brengt hij overtuigende elementen aan die kunnen doen aannemen dat het in het volgende academiejaar beter zal gaan met zijn studievoortgang. De student beperkt zich in zijn verzoekschrift tot een verwijzing naar zijn motivatie en bereidheid om harder te werken, doch deze loutere voornemens kunnen geenszins volstaan.

De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat het, gelet op het geheel van de hierboven vermelde omstandigheden die dit dossier kenmerken, geen zin meer heeft om de student nogmaals toe te schrijven onder bindende voorwaarden.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

Verwerende partij vordert dat de nieuwe stukken die verzoeker hanteert en die niet aan de interne beroepscommissie werden voorgelegd, in de huidige procedure uit de debatten moeten worden geweerd.

Verwerende partij duidt deze nieuwe stukken aan als:

- ‘Copies of my Master’s Thesis’
- ‘Copies of tas given to me for my Master’s Thesis’
- ‘Copies of my GPDC II motivation letter and assignment’
- ‘Copies of my Aquatic Microbial Ecology Course presentations and assignment’
- ‘Copies of evidence that I was asked not to go for my Aquatic Microbial Ecology exams’

Beoordeling

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs luidt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Ofschoon dit voorschrift zich niet uitdrukkelijk uitspreekt over het aanwenden van nieuwe overtuigingsstukken, is de Raad van oordeel dat eenzelfde redenering zich opdringt. Overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs immers, is de Raad niet bevoegd om een eigen appreciatie over de waarde van de verzoekende partij uit te spreken. De bevoegdheid van de Raad is derhalve, zoals artikel II.291, eerste lid van diezelfde Codex ook uitdrukkelijk stelt, beperkt tot een wettigheidstoezicht en een marginale toetsing inzake de naleving van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Dit heeft tot gevolg dat de Raad onmogelijk kan oordelen of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling de materiëlemotiveringsplicht heeft nageleefd en bij de beoordeling van alle elementen in het dossier binnen de grenzen van de redelijkheid en de evenredigheid is gebleven, wanneer de Raad die beoordeling zou moeten maken op grond van stukken die aan dat orgaan nooit werden voorgelegd en waarop het derhalve bij het tot stand komen van de bestreden beslissing geen acht heeft kunnen slaan.

Deze regel lijdt enkel uitzondering in het evidentie geval van stukken waarvan de verzoekende partij op het ogenblik van het instellen van het intern beroep geen kennis had, waarvan zij aantoont dat zij ze niet eerder kon verkrijgen, of waarvan de verzoekende partij aannemelijk maakt dat zij binnen de grenzen van de redelijkheid mocht aannemen dat zij niet moesten worden neergelegd omdat zij slaan op feiten waarvan niet kon worden vermoed dat zij zouden worden betwist.

In het licht daarvan is er reden om de door verwerende partij bedoelde en hiervoor aangeduiden stukken van verzoeker uit de debatten te weren.

V. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Inzake het voorwerp van het beroep merkt verwerende partij op dat het onduidelijk is wat verzoeker precies beoogt. Zij wijst er tevens op dat de inhoudelijke kritiek die verzoeker per opleidingsonderdeel uiteenzet, in de interne beroepsprocedure nooit werd vermeld, zodat deze grieven onontvankelijk zijn.

Beoordeling

Terecht merkt verwerende partij op dat verzoeker enerzijds stelt op te komen tegen de beslissing van de beroepscommissie, maar anderzijds ook lijkt aan te geven de examenresultaten voor de opleidingsonderdelen ‘Governance and policy in Development and co-operation’, ‘Master’s thesis’ en ‘Environmental Modelling’ te betwisten.

Aangezien het voorwerp van verzoekers intern beroep beperkt was tot het betwistingen van de weigering tot inschrijving, moet voor het beroep bij de Raad hetzelfde gelden. Verzoeker vermag immers niet in de huidige stand van de procedure het voorwerp van het geschil uit te breiden tot een betwisting van examencijfers.

Het beroep is enkel ontvankelijk en wordt derhalve door de Raad enkel behandeld in de mate dat het betrekking heeft op de maatregel van studievoortgangsbewaking. Dit betekent ook dat niet ontvankelijk is en dus verder onbesproken blijft, verzoekers grief dat hij voor bepaalde examens ten onrechte een notitie ‘afwezig’ heeft gekregen.

V. Ten gronde

De Raad stelt vast dat de door verzoeker neergelegde vertaling van zijn verzoekschrift formeel gezien weliswaar in het Nederlands is opgesteld – men begrijpe: het verzoekschrift bevat woorden uit het Nederlands – maar dat de tekst, mogelijk omwille van het gebruik van een vertaalprogramma, op verschillende plaatsen coherentie mist en zich soms moeilijk tot niet laat begrijpen.

Verzoeker zal in die omstandigheden moeten verdragen dat de middelen worden beantwoord zoals de Raad meent ze te moeten begrijpen.

Enig middel

In een enig middel beroept verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet uiteen dat hij zijn studies steeds met werk heeft moeten combineren zodat hij zijn opleidingskosten en woning kon betalen, wat voor hem veel stress veroorzaakte. Hij verwijst er ook naar dat hij een interuniversitaire opleiding volgt met studies in Brussel, Gent en Antwerpen, en dat hij in het academiejaar 2017-2018 geen beoordelingen heeft gekregen.

Verder gaat verzoeker in op de beoordelingen die hij voor verschillende opleidingsonderdelen – volgens hem ten onrechte – heeft gekregen.

Verwerende partij merkt in haar antwoordnota op dat verzoeker geen enkele kritiek uit op de motieven van de bestreden beslissing, en dat hij slechts herhaalt dat hij gemotiveerd is, en bereid om hard te werken.

De grieven inzake de beoordeling van de opleidingsonderdelen zijn voor verwerende partij onontvankelijk, aangezien zij niet in de interne beroepsprocedure zijn aangevoerd.

Beoordeling

Krachtens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

De kritiek die verzoeker thans uiteenzet omtrent de wijze van beoordeling van de verschillende opleidingsonderdelen is nooit aan de interne beroepscommissie voorgelegd. Daar verzoekers grieven niet voldoen aan de hiervoor vermelde uitzonderingen opdat zij thans alsnog op ontvankelijke wijze voor het eerst zouden kunnen worden aangevoerd, zijn zij onontvankelijk.

Op het argument dat verzoeker gemotiveerd is en het volgend academiejaar zijn best wil doen, is in de bestreden beslissing omstandig geantwoord. Verzoeker betwist noch de omvang, noch de juistheid en pertinentie van die motieven. De Raad kan ze alleszins niet manifest onredelijk of onjuist bevinden.

In zoverre het middel ontvankelijk is, is het ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.531 van 19 november 2018 in de zaak 2018/585

In zake: Adebisi Aminat ODOFIN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patricia Jacobs
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Brusselsesteenweg 263 bus 3.1
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie van de faculteit Economische en Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 26 september 2017, waarbij een herinschrijving onder bindende voorwaarden wordt toegelaten, en van de beslissing van de beroepscommissie van de faculteit Economische en Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 24 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, advocaat Patricia Jacobs, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de Politieke Wetenschappen’.

In het derde jaar van haar inschrijving, in het academiejaar 2015-2016, behaalt verzoekster een credit voor 24 van de 60 opgenomen studiepunten, zijnde een studierendement van 40%. Ten gevolge daarvan wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat zij bij een volgende inschrijving in dezelfde opleiding voor ten minste 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

In het academiejaar 2016-2017 behaalt verzoekster een credit voor 30 van de 60 opgenomen studiepunten, zijnde een studierendement van 50%. Verzoekster voldoet daarmee niet aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, zodat de examencommissie haar bij beslissing van 14 september 2017 de verdere inschrijving weigert.

Tegen die beslissing tekent verzoekster intern beroep aan, wat de interne beroepsinstantie er in een beslissing van 26 september 2017 toe brengt om verzoekster op grond van familiale omstandigheden uitzonderlijk een nieuwe (vijfde) inschrijving toe te staan. Aan de toelating tot inschrijving wordt een nieuwe maatregel van studievoortgangsbewaking gekoppeld, erin bestaande dat verzoekster in het academiejaar 2017-2018 voor ten minste 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Dit is de eerste bestreden beslissing; verzoekster stelt daartegen geen beroep in bij de Raad.

In het academiejaar 2017-2018 neemt verzoekster een inschrijving voor 42 studiepunten; zij behaalt credits ten belope van 24 studiepunten, zijnde 57%. Opnieuw komt verzoekster niet tegemoet aan de bindende voorwaarde die haar werd opgelegd. Op 13 september 2018 weigert de examencommissie de verdere inschrijving in de studierichting.

Op 18 september 2018 stelt verzoekster het volgende intern beroep in (de Raad citeert letterlijk):

“Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de interne beroepscommissie van de faculteit Economische & Sociale Wetenschappen tegen:

- De maatregel van studievoortgangsbewaking van 13/09/2018

Ik ben het niet eens met deze beslissing omdat:

Door familiale omstandigheden kon ik niet thuis wonen. Mijn moeder is een extreme moslimfanatiekeling; dit extremisme werd met de jaren groter. Mijn zus en ik worden door haar gezien als ‘ongelovigen’ en ik werd constant de deur uit gewezen door religieuze onverschilligheden. Onze vader is niet heel afwezig in ons leven, dus ik neem het op mij om voor mijn zus te zorgen. Mijn zus van 20 jaar is ook ingeschreven op de VUB. Door de financiële problemen van de voorbije jaren (4 jaar geleefd zonder stromend water, gerechtsdeurwaarders en schuldbemiddeling) is ze in een serieuze depressie terechtgekomen waar ze aan zelfverminking deed. Ik kon niet bij mijn mama terecht omdat ze depressieve mensen beschouwt als ‘bezeten’ of ‘duivels’. Ik nam het op mij om voor haar mentale gezondheid te zorgen en haar afspraken bij de psycholoog op te volgen. Mijn zus had het vooral moeilijk gedurende de examenperiode, waarin de druk haar te veel werd. Door onze familiale situatie is onze faalangst enorm groot, omdat we bang zijn opnieuw in zware omstandigheden te leven. Het is vooral gedurende die periode dat ik constant bezorgd ben om haar mentale gezondheid. Mijn zus zit op een VUB-kot, waardoor ik niet met haar kan samenwonen. Mijn jongste zus is 17 jaar, ze is de enige die dus met mijn moeder woont. Door het onvoorspelbare gedrag van mijn moeder was ik vaak bang voor de veiligheid van mijn jongste zus. Ik heb haar aangeraden om naar het Centrum voor [Leerlingenbegeleiding] te gaan. Daar zijn ze nog steeds op zoek naar een alternatieve woning voor mijn jongste zus. Mijn zus en ik hebben heel afwezige ouders, ik ben de oudste thuis dus heb ik zonder na te denken een moederrol op mij genomen. Gedurende het schooljaar was mij prioriteit ervoor te zorgen dat beide van mijn zus veilig waren.

Door de moeizame relatie met mijn moeder kon ik absoluut niet thuis wonen. Ik had geen vaste woning, mijn overnachtingen hingen volledig af van de goede wil van vrienden. Heel mijn leven zat in een sportzak, die ik overal mee naartoe sleurde. Ik wist nooit op voorhand waar ik kon blijven, en bleef nooit meer dan 4 nachten na elkaar in hetzelfde bed slapen.

Ik werkte heel hard gedurende het schooljaar, maar ik wist dat ik niet op kot zou kunnen gaan. Ik kreeg in januari bevestiging van de Verenigde Naties dat ik stage bij hen zou kunnen lopen. Ik wist wel dat de stage onbetaald zou zijn, en dat ik de kosten zelf zou moeten dekken. Hierdoor heb ik al het geld dat ik verdiente ofwel aan mijn zus gegeven (voor huur, eten, enz.) ofwel op een bankrekening gezet voor mijn stage in Genève. Professors zoals [D.C.] en vrouw [V.M.] hebben mij sterk aangeraden om toch de stage te doen.

Ik was mij heel erg bewust van de bindende voorwaarden, maar de druk was mij te veel in de tweede zittijd; ik had enorm veel last van faalangst, vooral voor de vakken die ik reeds opgenomen had. Omdat mijn examenrooster van de tweede zittijd heel moeilijk was om mee te werken: 27ste augustus had ik statistiek 2, 29ste politieke partijen &

verkiezingen, 30ste ethiek in de internationale betrekkingen (tot 18u) en dan de 31ste geschiedenis van België aan de ULB om 8u, werd mijn paniek nog groter. Mijn examen aan de ULB heb ik dan samen met nog een andere studente opgenomen, we waren beide gebuisd, en de professor liet ons niet toe om een woordenboek te gebruiken. De andere studente had een 6/20, maar dit werd omgezet naar een 8/20 door de VUB zodat ze gedelibereerd zou kunnen worden.

Ondanks de goede wil van de schuldbemiddelaarster en de advocate van mijn ouders, geraakte het huis maar niet verkocht. Ik zat er steeds mee in aangezien ik de schuld kreeg van mijn moeder dat zij in een schuldbemiddeling zat. Ik ben ook degene die besloten heeft om over onze financiële problemen met mevrouw [R.] te spreken, aangezien ik ervan bewust was dat we binnen de paar weken op straat konden belanden. Doordat mijn mama het Nederlands niet beheerst en heel weinig weet over de Belgische wetten, neemt ze het mij kwalijk dat ze in schuldbemiddeling zit. Het feit dat het huis niet verkocht werd zorgde voor nog meer stress thuis, het zorgde voor enorme spanningen thuis, die mij enorm veel stress gaf.

Ik was bang dat ik de voorbije schooljaren zo hard heb afgezien om uiteindelijk geen diploma te hebben. Mijn angsten en mijn familiale situatie hebben ervoor gezorgd dat ik niet kon voldoen aan mijn bindende voorwaarden. Op 3 september begon ik mijn stage bij UNIS in Genève. Het is voor mij niet alleen een kans om mij deuren te openen op vlak van carrière, maar het gaf mij ook de kans om mij los te komen van mijn verstikkende thuissituatie. Niet alleen doet het mij goed om te weten dat mevrouw [D.R.] mij haar hulp heeft aangeboden, deze stage geeft mij ook enorm veel zelfvertrouwen op academisch vlak. Het doet enorm veel deugd om te weten dat mijn directrice [A.V.] mij alle mogelijke hulpmiddelen [wil] aanbieden om mijn diploma te halen. Na een paar koffiepauze[s] met de directrice van United Nations Information Service, heeft zij meermalen laten weten dat mijn opleiding topprioriteit was zelf[s] gedurende de loopbaan van mijn stage. Zo heeft mevr. [V.] mij laten weten dat ik bijlessen zou kunnen nemen, en vrije dagen zou krijgen om mijn schoolwerk in orde te brengen. Ik doe steeds mijn beste, onder mijn omstandigheden. De enige manier waarop we deze vicieuze cirkel kunnen doorbreken, is doordat we (mijn zussen en ik) een diploma halen. We hebben meer ambitie dan het zijn van gefaalde kinderen met een migratie-achtergrond uit de laagste sociale klasse. Ik heb gevochten en ik ben nog steeds aan het vechten voor mijn diploma, tegen het systeem, tegen mijn ouders en tegen mijzelf wanneer de druk mij te groot wordt. Ik zou graag de laatste 3 vakken willen opnemen, en enkel die vakken om toch een bachelor te halen. Ik zou mijn master uitstellen voor een paar jaar, tot ik financieel en emotioneel stabiel ben. Ik weet, nu ik hier in Genève ben, dat ik de capaciteiten heb om die vicieuze cirkel te breken en er uiteindelijk beter kan zijn voor mijn zussen. We hebben eindelijk, na ruim twee jaar, het akkoord gekregen van de arbeidsrechter om ons huis te verkopen. Na lange gesprekken met [D.R.], heeft ze mij hulp aangeboden. Ik zou na mijn stage bij haar intrekken. Ze is een vrouw die mij en mijn familie al enorm heeft geholpen, zowel op financieel, emotioneel en juridisch vlak. Ik durfde niet altijd om haar hulp te vragen, omdat ik weet dat het haar rol niet is. Ik ben enorm dankbaar dat zij mij onderdak wil aanbieden tot dat ik mijn diploma behaal, ik wil haar ook zeker niet teleurstellen. Ze is de enige steun die ik heb op dit moment, niet alleen wil ik mijn diploma halen voor mijzelf en mijn toekomst, ook voor haar, kwestie dat al haar hulp niet voor niets is geweest.”

De interne beroepscommissie behandelt verzoeksters beroep in zitting van 24 september 2018 en komt, na verzoekster en mevrouw D.R. die haar bijstaat te hebben gehoord, tot de volgende beslissing:

“V. Ten gronde

De studente voert uitzonderlijke omstandigheden aan, waardoor er volgens haar aanleiding zou zijn om de beslissing van de examencommissie te herzien. Zij wijst op de zeer slechte relatie met haar moeder, waardoor zij tijdens het academiejaar niet thuis kon wonen. Zij zou geconfronteerd worden met financiële problemen en moest door de moeilijke situatie thuis de zorg voor haar zussen op zich nemen. Haar zus zou ook geconfronteerd worden met ernstige psychologische problemen. Door deze situatie stond zij onder voortdurende druk en werd zij geconfronteerd met faalangst. De ouders van het gezin zijn grotendeels afwezig uit het leven van de kinderen. De studente stelt dat zij afhankelijk was van de goodwill van anderen voor onderdak.

De druk van de faalangst en de omstandigheden zouden haar tijdens de tweede zittijd te veel zijn geworden. Ze beweert ook geconfronteerd te zijn met een moeilijk examenrooster. Daardoor heeft ze volgens haar niet kunnen voldoen aan haar bindende voorwaarde. De studente volgt momenteel een stage bij de VN in Zwitserland. Zij stelt dat die omgeving haar zelfvertrouwen geeft en ze zou er ook steun krijgen. Ze voert ook aan uitzicht te hebben op stabielere huisvesting na het einde van de stage.

De studente legt een brief voor van mevrouw [D.R.], die haar moeilijke persoonlijke situatie bevestigt en waarin zij de studente huisvesting aanbiedt.

Ter zitting voegt de studente, in aanwezigheid van mevrouw [D.R.], daar nog aan toe dat haar thuissituatie nog steeds niet helemaal is opgelost omwille van een aanslepende verkoop van de woning, maar dat daar binnenkort verandering in komt. De studente is vastbesloten om de opleiding tot een goed einde te brengen en stelt haar uiterste best te hebben gedaan, rekening houdend met de omstandigheden. Door haar stage en de hulp van anderen gelooft ze ook weer in zichzelf.

Om het hoofd te bieden aan haar faalangst heeft ze de studietrajectbegeleider geraadpleegd en gepoogd om het CAW te consulteren. De studente geeft toe dat haar vorig academiejaar werd aanbevolen om niet te veel studiepunten op te nemen en dat ze meer hulp had moeten zoeken. Achteraf bekijken had ze psychologische hulp moeten zoeken en minder opleidingsonderdelen moeten opnemen. Ze verklaart ook niet op de hoogte te zijn van de mogelijkheden inzake financiële begeleiding.

De studente verklaart geen berichten van de studietrajectbegeleider te hebben ontvangen ter opvolging van haar traject. Zij verklaart niet geweten te hebben dat ze de bindende voorwaarden diende te respecteren. Mevrouw Reynders toont zich bereid mee begeleiding te zoeken.

Beoordeling

Overeenkomstig artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt in artikel 85 Onderwijs- en examenreglement de bindende studievoorwaarde gekoppeld aan een minimaal te leveren studieprestatie (75% van de opgenomen studiepunten). Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. De student kan evenwel uitzonderlijke omstandigheden inroepen ter rechtvaardiging van de gebrekkige studievoortgang.

De beroepscommissie kan weliswaar begrip opbrengen voor de moeilijke situatie van de studente, maar de argumenten die de studente naar voren brengt kunnen in de gegeven omstandigheden echter niet als uitzonderlijke omstandigheden in aanmerking worden genomen. De beroepscommissie wijst op haar eerdere beslissing van 26 september 2017, waarbij de studente, bij wijze van uitzondering, reeds werd toegelaten om zich opnieuw in te schrijven voor de opleiding Bachelor of Science in de politieke wetenschappen, waarbij reeds rekening werd gehouden met de moeilijke familiale context (ondanks het niet respecteren van de eerdere bindende voorwaarden). De beroepscommissie legde toen opnieuw bindende voorwaarden op, in die zin dat zij in het academiejaar 2017-2018 voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten credits diende te verwerven.

De beroepscommissie moet thans vaststellen dat de studente de kans die zij vorig jaar heeft gekregen om haar studietraject ten goede te keren niet heeft weten aan te grijpen. De raad die ze daar ook bij kreeg, namelijk om het aantal studiepunten te beperken en adequate hulp voor haar situatie te zoeken, heeft ze niet, minstens niet voldoende, opgevolgd. De studente blijkt onvoldoende initiatieven te hebben genomen en heeft ook geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de universiteit aanbiedt op het vlak van psychologische, sociale en financiële steun.

De beroepscommissie beschikt op dit ogenblik dan ook niet over voldoende aanwijzingen die ervan kunnen overtuigen dat het toelaten van de herinschrijving deze keer tot meer succes zal leiden. Het aanbod van huisvesting bij mevrouw [D.R.], hoe betekenisvol ook, kan daaraan alleen niet verhelpen.

De student kan ook bezwaarlijk voorhouden dat zij niet op de hoogte zou zijn geweest van de gevolgen die zijn verbonden aan het niet-naleven van de bindende voorwaarden die haar werden opgelegd na afloop van het academiejaar 2016-2017. Het feit dat ze de opgelegde bindende voorwaarden dit academiejaar moest respecteren, blijkt overigens duidelijk uit de beslissing van de beroepscommissie van het academiejaar 2016-2017.

Het meermaals opleggen van bindende studievoorwaarden blijkt *in casu* niet te hebben geleid tot een substantiële verbetering van de studieresultaten. De beroepscommissie ziet bijgevolg geen redenen die ertoe zouden moeten nopen om de bestreden beslissing te herzien.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Regelmotigheid van de rechtspleging

Verwerende partij vordert in haar antwoordnota dat de stukken die verzoekster in het raam van het beroep voor de Raad voor het eerste aanvoert, uit de debatten moeten worden geweerd. Verwerende partij duidt de betrokken stukken aan als volgt:

- Stukken 1-3: diverse vonnissen van de arbeidsrechtbank te Brussel;
- Stuk 6: kennisgeving d.d. 12 oktober 2018 van trajectbegeleider R.D. inzake inschrijvingstermijnen en vrijstellingsaanvraag
- Stuk 10: brief van mevrouw R. d.d. 16 september 2017;
- Stuk 11: werving VUB voor studiebegeleiders;
- Stuk 12: publicaties m.b.t. toelating en de noodzaak tot opvolging van allochtone studenten

Verwerende partij stelt dat enerzijds niet verzoekster belette om reeds bestaande stukken aan de interne beroepsinstantie voor te leggen, en anderzijds dat de e-mails die dateren van na het intern beroep betrekking hebben op contacten die verzoekster al eerder had kunnen leggen. Alleszins kunnen deze laatste stukken de regelmatigheid van de tweede bestreden beslissing niet beïnvloeden.

Verzoekster repliceert in haar antwoordnota dat verwerende partij nalaat om aan te geven op grond van “welk artikel” de wering van deze stukken wordt gevraagd.

Verder stelt zij dat de stukken enkel worden aangewend in het raam van argumenten die reeds voor de interne beroepsinstantie ter sprake zijn gekomen, zodat het niet om nieuwe middelen gaat. Verzoekster voegt eraan toe dat de beslissing van de interne beroepsinstantie ter discussie staat en dat deze beslissing ertoe noopt nieuwe stukken voor te brengen.

Beoordeling

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs luidt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Ofschoon dit voorschrift zich niet uitdrukkelijk uitspreekt over het aanwenden van nieuwe overtuigingsstukken, is de Raad van oordeel dat eenzelfde redenering zich opdringt. Overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs immers, is de Raad niet bevoegd om een eigen appreciatie over de waarde van de verzoekende partij uit te spreken. De bevoegdheid van de Raad is derhalve, zoals artikel II.291, eerste lid van diezelfde Codex ook uitdrukkelijk stelt, beperkt tot een wettigheidstoezicht en een marginale toetsing inzake de naleving van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Dit heeft tot gevolg dat de Raad onmogelijk kan oordelen of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling de materiëlemotiveringsplicht heeft nageleefd en bij de beoordeling van alle elementen in het dossier binnen de grenzen van de redelijkheid en de evenredigheid is gebleven, wanneer de Raad die beoordeling zou moeten maken op grond van stukken die aan dat orgaan nooit werden voorgelegd en waarop het derhalve bij het tot stand komen van de bestreden beslissing geen acht heeft kunnen slaan.

Deze regel lijdt enkel uitzondering in het evidentgeval van stukken waarvan de verzoekende partij op het ogenblik van het instellen van het intern beroep geen kennis had, waarvan zij aantoont dat zij ze niet eerder kon verkrijgen, of waarvan de verzoekende partij aannemelijk maakt dat zij binnen de grenzen van de redelijkheid mocht aannemen dat zij niet moesten worden neergelegd omdat zij slaan op feiten waarvan niet kon worden vermoed dat zij zouden worden betwist.

In het licht daarvan is er reden om de stukken 1, 2 en 3 van verzoekende partij uit de debatten te weren. Het betreft twee beschikkingen en een vonnis van de arbeidsrechtbank te Brussel, alle daterend van vóór 18 september 2018, datum waarop verzoekster haar intern beroep instelde. Deze stukken hebben betrekking op de grond van de zaak zoals verzoekster haar aan de interne beroepsinstantie heeft voorgelegd; deze stukken kon, en moest, verzoekster derhalve in die stand van de procedure in het geding brengen. Hetzelfde geldt voor stuk 12 van verzoeksters bundel.

Deze stukken worden uit de debatten geweerd.

De exceptie wordt voor het overige verworpen. Het standpunt van mevrouw D.R., die verzoekster bijstond, was de beroepscommissie voldoende gekend. De beroepscommissie heeft

in een vorige procedure ontegensprekelijk kennisgenomen van de brief van mevrouw D.R. van 16 september 2017, aangezien de beslissing van de beroepscommissie van 26 september 2017 er uitdrukkelijk naar verwijst. Die vorige procedure wordt in de huidige tweede bestreden beslissing ook in herinnering gebracht.

V. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Zij voert aan dat die beslissing, genomen op intern beroep door de facultaire beroepscommissie, waarbij aan verzoekster een bindende voorwaarde voor het academiejaar 2017-2018 werd opgelegd, dateert van 26 september 2017 en dat verzoekster tegen die beslissing eertijds geen beroep bij de Raad heeft ingesteld.

De termijn om daartegen een beroep in te stellen is volgens verwerende partij verstrekken zodat die beslissing definitief is geworden.

In haar wederantwoordnota repliceert verzoekende partij dat haar huidig beroep enkel betrekking heeft op de beslissing van de facultaire beroepscommissie van 15 oktober 2018, zijnde de tweede bestreden beslissing.

Beoordeling

Verzoekster heeft in haar inleidend verzoekschrift uitdrukkelijk beroep ingesteld tegen zowel de “studievoortgangsbeslissing genomen op 26.09.2017” (eerste bestreden beslissing) als de “beslissing [op] intern beroep genomen op 24.09.2018 met weigering van haar herinschrijving, ter kennis gebracht op 15.10.2018” (tweede bestreden beslissing).

De eerste bestreden beslissing maakt derhalve mede voorwerp uit van het voorwerp van het beroep dat bij de Raad werd ingesteld.

De Raad begrijpt de toelichting van verzoekster in haar wederantwoordnota als een afstand van het beroep in de mate dat het tegen de eerste bestreden beslissing was gericht.

Deze afstand kan worden toegekend; de exceptie is zonder voorwerp.

VI. Ten gronde

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de beroepscommissie onvoldoende rekening heeft gehouden met een aantal elementen in het dossier.

Zij verwijst vooreerst naar de familiale en financiële historiek en de evoluties daarin. Ter zake brengt verzoekster de feiten in herinnering die aan de interne beroepscommissie werden voorgelegd. Verzoekster stipt aan dat de sterk gewijzigde familiale omstandigheden, het meegedeelde bewijs van psychologische hulp voor verzoeksters zus en de financiële en morele ondersteuning die verzoekster voor beide zussen opnam, ten onrechte niet werd als afdoende verklaring voor het niet behalen van het opgelegde studierendement.

Daarnaast wijst verzoekster op een bijzonder ongelukkig examenrooster, met tegen de aanbeveling van het examenreglement in drie examens op drie dagen met slechts 15 uur tussen twee examens, en zij meent dat vermoeidheid en een gebrek aan zelfvertrouwen haar slaagkansen nog verder hebben gehypothekeerd.

Er mag volgens verzoekster ook niet worden voorbijgegaan aan de vaststelling dat zij ondanks de zeer moeilijke omstandigheden reeds voor 27 van de 30 opleidingsonderdelen een credit heeft behaald en dat nog slecht drie opleidingsonderdelen haar scheiden van haar bachelordiploma. Mede gelet op de datum waarop de bestreden beslissing werd meegedeeld en het gegeven dat de deadlines voor inschrijving aan de universiteiten toen reeds waren verstrekken, ziet verzoekster alle inspanningen van de voorbije vijf jaren tevergeefs worden.

Verzoekster ziet ook enige tegenstrijdigheid in de motieven van de bestreden beslissing, waar enerzijds wordt gesteld dat verzoekster nagelaten zou hebben adequate hulp in te roepen, en anderzijds wel melding wordt gemaakt dat verzoekster beroep heeft gedaan op het CAW voor psychologische bijstand.

Wat het voorbije academiejaar betreft, stipt verzoekster aan dat de bestreden beslissing gewag maakt van mogelijkheden die haar door de trajectbegeleiderster R.D. niet onder de aandacht waren gebracht (beperking van het aantal op te nemen opleidingsonderdelen, geen trajectbesprekking, geen kennisgeving van de mogelijkheid tot uitschrijven voor de vakken van het tweede semester).

Wat het prospectieve karakter van de bestreden beslissing betreft, voert verzoekster ten slotte aan dat ten onrechte wordt overwogen dat er onvoldoende gunstige vooruitzichten zouden zijn voor verzoekster. Zij wijst ter zake op de volgende elementen: de mogelijkheid om bij mevrouw D.R. onderdak en financiële hulp te bekomen (alsook inhoudelijke ondersteuning bij de studies), de verbetering van het zelfvertrouwen ten gevolge van de stage in Genève, het feit dat de familiale problematiek ondertussen grotendeel is opgehelderd (met inbegrip van de financiële afwikkeling).

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“Verzoekende partij houdt voor dat verwerende partij onvoldoende rekening heeft gehouden met “de historiek van de familiaal-financiële situatie” van verzoekende partij en de wijzigingen van het afgelopen jaar.

Verwerende partij stelt echter vast dat de meeste elementen die verzoekende partij aanhaalt, dateren van vóór het afgelopen academiejaar 2017-2018 en dus geenszins nieuwe elementen zijn. Integendeel, die elementen lagen mee aan de basis van de eerste bestreden beslissing, waarbij verzoekende partij, ondanks het niet respecteren van een bindende voorwaarden voor de studieresultaten van het academiejaar 2016-2017, alsnog werd toegelaten om zich te herinschrijven.

Wat de wijzigingen betreft die zich hebben voorgedaan tijdens het afgelopen academiejaar (met name de problemen inzake huisvesting van verzoekende partij, de rol die zij opnam tegenover haar zussen en haar beweerdelijk “ongelukkige” examenrooster), stelt de verwerende partij vast dat die terdege werden meegenomen bij de besluitvorming in het kader van de tweede bestreden beslissing, hetgeen ook blijkt uit de motivering daarvan.

De verzoekende partij herhaalt ook de mogelijke toekomstige verbetering in haar situatie, doordat zij na beëindiging van haar stage onderdak en financiële hulp zou kunnen ontvangen van een derde partij, mevrouw [D.R.]. Ook haar familiale problemen zouden, door een verkoop van de ouderlijke woning, mogelijks verbeteren.

De verwerende partij stelt vast dat deze elementen wel degelijk in aanmerking werden genomen bij de besluitvorming in het kader van de tweede bestreden beslissing, maar dat zij *in casu* geen bewijs opleveren van uitzonderlijke omstandigheden die een herinschrijving zouden kunnen verantwoorden. De verwerende partij herhaalt dat de verzoekende partij, bij wijze van uitzondering, werd toegelaten zich opnieuw in te schrijven voor het academiejaar 2017-2018 en dat in het kader van die beslissing reeds “uitzonderlijke omstandigheden” werden aanvaard die in wezen niet verschillen van degene die de verzoekende partij thans naar voren brengt. Welnu, het is niet kennelijk onredelijk dat verwerende partij, wanneer zij zich geconfronteerd ziet met identieke, c.q. zeer gelijkaardige omstandigheden als degene die aan de basis lagen van de studievoortgangsbeslissing dd. 26 september 2017, aan de eventuele toekomstige verbeteringen van de situatie van de verzoekende partij slechts een beperkt gewicht toekent en dat die argumenten als zodanig niet volstaan om nogmaals, en in afwijking van de algemene regel, een herinschrijving toe te laten.

De verzoekende partij wijst erop dat zij nog slechts voor drie vakken moet slagen om haar bachelordiploma te behalen. De verwerende partij moet echter vaststellen dat de verzoekende partij voor een van de opleidingsonderdelen waarvoor zij nog moet slagen (ethiek in de internationale betrekkingen) slechts heeft deelgenomen aan één van de vier examenkansen die zich reeds hebben aangediend. Voor een ander opleidingsonderdeel waarvoor zij nog moet slagen (statistiek II voor de sociale wetenschappen), heeft zij zonder succes reeds deelgenomen aan zes examenkansen; het hoogste examencijfer dat zij daarvoor reeds heeft behaald is een 6/20. Het afwerken van het resterende deel van het curriculum kan dus moeilijk als een formaliteit worden beschouwd.

Anders dan de verzoekende partij beweert, is de motivering van de tweede bestreden beslissing ook geenszins tegenstrijdig. Het kan immers nog wel zo zijn dat de verzoekende partij gepoogd heeft hulp in te roepen van het CAW; uit de feiten blijkt dat die hulp niet afdoende was en bovendien dat de verzoekende partij de mogelijkheden die verwerende partij op dat vlak zelf biedt, volledig links heeft laten liggen. Een en ander geldt des te meer, nu de tweede bestreden beslissing ook vaststelt dat verzoekende partij ter zitting toegaf *“dat haar vorig academiejaar werd aanbevolen om niet te veel studiepunten op te nemen en dat ze meer hulp had moeten zoeken. Achteraf bekeken had ze psychologische hulp moeten zoeken en minder opleidingsonderdelen moeten opnemen.”*

Het is de eigen verantwoordelijkheid van verzoekende partij om ervoor te zorgen dat zij een redelijk aantal studiepunten opneemt, rekening houdend met haar eigen mogelijkheden. Dit geldt des te meer wanneer vooraf aan de verzoekende partij bindende voorwaarden zijn opgelegd en zij dus minstens 75% van de studiepunten moet realiseren om een recht op herinschrijving te verwerven voor het volgende academiejaar.

De verwerende partij ziet voorts niet in hoe het feit dat de verzoekende partij slechts kennis zou hebben gekregen van de tweede bestreden beslissing op 15 oktober 2018, zou kunnen afdoen aan de wettigheid ervan, zodat verzoekende partij geen belang heeft bij

dit aspect van het middel. Het standpunt van de verzoekende partij dat alle inschrijvingsdeadlines aan de Belgische universiteiten inmiddels verstrekken zoude[n] zijn, is bovendien onjuist. Hoewel de reguliere inschrijvingsperiode voor het eerste semester inmiddels verstrekken is, kan de verzoekende partij zich ook buiten de voorgestelde inschrijvingsperiode inschrijven, met dien verstande dat dit slechts mogelijk zal zijn mits de expliciete toelating van de decaan. Uit het e-mailverkeer dat verzoekende partij zelf voorlegt, blijkt bovendien dat de studietrajectbegeleider erop gewezen heeft dat zij zich ook nog kan inschrijven in het kader van de tweede inschrijvingsperiode voor het tweede semester (stuk 6 van verzoekende partij).

Het argument dat de studietrajectbegeleider bepaalde informatie niet zou hebben overgemaakt of dat verzoekende partij van haar slechts beperkte steun zou hebben gekregen, kan evenmin niet worden gevuld. Niet alleen wordt die bewering helemaal niet aangetoond, zodat daarmee geen rekening kan worden gehouden; bovendien is het de verantwoordelijkheid van de verzoekende partij om zich actief en adequaat te informeren over haar studietrajectsituatie en over de mogelijkheden waarover een student beschikt. In elk geval, wat hier ook van zij, de verwerende partij ziet niet in hoe dat beweerd gebrek aan informatie van aard zou (kunnen) zijn dat zij de beslissing op intern beroep kennelijk onredelijk zouden maken en tot een andere beslissing had moeten leiden. De andere overwegingen van de tweede bestreden beslissing verliezen daardoor geenszins aan pertinente.

De verzoekende partij wijst er tot slot nog op dat het “maatschappelijk niet verantwoord” zou zijn dat zij haar diploma niet zou kunnen behalen en dat de problemen die studenten met een migratie-achtergrond hebben in het hoger onderwijs, bekend zijn. De verwerende partij ziet niet in hoe dit argument relevant zou zijn. De algemene vaststelling dat studenten met een migratie-achtergrond geconfronteerd zouden worden met bepaalde problemen in het hoger onderwijs levert immers als zodanig geen bewijs op dat er in het voorliggende geval van de verzoekende partij sprake is van uitzonderlijke omstandigheden die zouden rechtvaardigen dat in afwijking van de initiële beslissing van de examencommissie (opnieuw) zou worden besloten om de herinschrijving toe te laten.

Gelet op wat voorafgaat, is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk dat de beroepscommissie de beslissing van de examencommissie houdende de weigering tot herinschrijving voor de opleiding “Bachelor of Science in de politieke wetenschappen”, heeft bevestigd.”

Verzoekster harerzijds handhaaft in haar wederantwoordnota haar argumenten en middelen. Zij herhaalt in het bijzonder dat de uitzonderlijke omstandigheden waarop zij zich voor het academiejaar 2017-2018 beroeft, niet dezelfde zijn die eerder aanleiding hebben gegeven tot de op intern beroep verleende toelating tot herinschrijving voor dat academiejaar.

Beoordeling

Artikel II.246, §1 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt inzake maatregelen van studievoortgangsbewaking het volgende:

“§1. Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:
1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden. Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

De beoordeling van een intern beroep tegen een maatregel van studievoortgangsbewaking houdt, ook in toepassing van II.246, §1, 1°/1 van de Codex Hoger Onderwijs, essentieel een retroactief en een prospectief aspect in: zijn er – wat het verleden betreft – bijzondere omstandigheden die een onvoldoende studierendement verklaren, en zo ja zijn er – met het oog op de toekomst – redenen om aan te nemen dat in een volgend academiejaar (opnieuw) een toereikend studierendement zal worden behaald. De student zal in voorkomend geval moeten aantonen dat ten aanzien van beide aspecten afdoende bewijs wordt voorgelegd; de instelling harerzijds moet in voorkomend geval ook beide aspecten beoordelen.

In casu blijkt uit het administratief dossier (stuk 1) dat verzoekster in de eerste twee jaar van haar inschrijving een voldoende studierendement heeft gehaald, met respectievelijk 60% (academiejaar 2013-2014) en 73% (academiejaar 2014-2015), waarbij wat dit laatste betreft kan worden opgemerkt dat verzoekster een ruim curriculum van 66 studiepunten had opgenomen.

Hieruit mag naar oordeel van de Raad in redelijkheid worden afgeleid dat verzoekster over de intellectuele capaciteiten en potentieel inzicht in de betrokken materie beschikt om, in beginsel, haar studies tot een goed einde te brengen.

In het academiejaar 2015-2016 behaalde verzoekster een studierendement van 40%, ten gevolge waarvan haar een bindende maatregel werd opgelegd, waaraan zij het volgend academiejaar

niet voldeed. Verzoekster behaalde in het academiejaar 2016-2017 op een curriculum van 60 studiepunten immers een studierendement van slechts 50%, met een credit voor vier van de tien opgenomen opleidingsonderdelen.

Verzoeksters situatie op dat ogenblik werd door de interne beroepscommissie in haar beslissing van 26 september 2017 aanvaard als uitzonderlijk (financiële problemen van het gezin die door verzoekster administratief moesten worden beredderd, een moeizame relatie met de moeder, de gezondheidsimpact van een en ander), en de beroepscommissie stelde vast dat verzoekster bijzonder gemotiveerd was om haar studies verder te zetten. Er werd, prospectief, ook verwezen naar de nieuwe woning die verzoekster met haar moeder en zussen had betrokken, waardoor zij dichter bij de universiteit kwam te wonen en niet meer op kot moest gaan. De beroepscommissie besloot: “*Over het algemeen lijkt de veelzijdig moeilijke situatie van de studente stilaan op de klaren.*”

Met recht betoogt verzoekster dat de omstandigheden die zich vervolgens in het academiejaar 2017-2018 hebben voorgedaan – en die in hun materialiteit door de beroepscommissie niet worden ontkend – duidelijk te onderscheiden zijn van de situatie waarin zij zich voorafgaand aan de voormelde beslissing van 26 september 2017 bevond.

Daar waar de beroepscommissie nog uitdrukkelijk overwoog dat een nieuwe woonst met moeder en zussen, dichter bij de universiteit, een element was in de beoordeling van de toekomstige slaagkansen, is in het academiejaar 2017-2018 de band met de moeder verbroken en is verzoekster *de facto* dakloos geworden, met een zeer precaire levenssituatie en voortdurende onzekerheid over haar feitelijke verblijfplaats. Bij gebreke aan enig indicatie van het tegendeel – waar ook de beroepscommissie overigens niet van uitgaat – neemt de Raad aan dat deze omstandigheden, die evident uitzonderlijk moeten worden genoemd, niet aan verzoeksters vrije wil toe te schrijven zijn.

De stabiliteit, zowel materieel als financieel en moreel, die prospectief in het vooruitzicht wordt gesteld door het opvangaanbod van mevrouw D.R., is daarbij evenzeer een nieuw én wezenlijk element.

De Raad is van oordeel dat in het licht van het voorgaande niet binnen de grenzen van de redelijkheid kan worden gesteld dat verzoekster niet het bewijs voorlegt van uitzonderlijke omstandigheden.

Nog steeds rekening houdend met het voormelde, is de Raad van oordeel dat de beroepscommissie binnen de grenzen van de redelijkheid ook niet aan verzoekster kan tegenwerpen dat zij heeft nagelaten haar studieprogramma te beperken; die opmerking gaat immers voorbij aan de vaststelling dat verzoekster haar curriculum wél heeft beperkt (met name tot 42 studiepunten), waarbij zij niettegenstaande de hierboven geschatste omstandigheden nog een studierendement van 57% behaalde.

Het feit dat verzoekster ondertussen op drie credits van haar bachelordiploma staat, kan in de gegeven omstandigheden ten overvloede worden aangemerkt als een element dat tot een milder beoordeling van verzoeksters vraag had moeten leiden.

Het enig middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de beroepscommissie van de faculteit Economische en Sociale Wetenschappen & Solvay Business School van de Vrije Universiteit Brussel van 24 september 2018.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 29 november 2018.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.532 van 19 november 2018 in de zaak 2018/586

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan De Groote
kantoorhoudende te 3090 Overijse
Brusselsteenweg 506

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Kristof Caluwaert
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 en van de beslissing van de beroepscommissie van de faculteit Ingenieurswetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel van 4 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, advocaat Jan De Groote, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Sietse Wils, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het tweede semester van het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in het schakelprogramma ‘Master of Science in de Industriële Wetenschappen’.

In dat academiejaar behaalt verzoeker een credit voor 4 van de 7 opgenomen opleidingsonderdelen, zijnde een studierendement van 44% van de studiepunten. Ten gevolge daarvan wordt aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoeker zich binnen hetzelfde schakelprogramma in voor 8 opleidingsonderdelen.

Op 16 augustus 2018 richt verzoeker een e-mail aan de decaan en de voorzitter van de opleidingsraad, waarin hij een aantal specifieke omstandigheden uiteenzet die de normale studievoortgang binnen de opleiding hinderen en die het behalen van de opgelegde bindende voorwaarden bemoeilijken.

Verzoeker slaagt na de tweede examenkans uiteindelijk voor 2 opleidingsonderdelen, waardoor hij een studierendement van 6/33, hetzij 18% behaalt.

Omdat verzoeker met deze resultaten niet voldoet aan de hem opgelegde bindende voorwaarde, weigert de examencommissie de herinschrijving voor dezelfde opleiding.

De proclamatie, en ook de mededeling van deze beslissing, geschieft op 13 september 2018.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 20 september 2018 stelt verzoeker het volgende intern beroep in:

“Ik ben ingeschreven in het academiejaar 2017-2018 aan de Vrije Universiteit Brussel voor de opleiding Schakelprogramma tot Master of Science in de Industriële Wetenschappen, Elektromechanica – optie Luchtvaarttechnologie.

Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de interne beroepscommissie van de faculteit Ingenieurswetenschappen tegen:

- Inschrijving niet toegelaten door het niet naleven van de bindende voorwaarden van 13 september 2018.

Ik ben het niet eens met de beslissing omdat:

- De studietrajectbegeleiding geen correcte ondersteuning bood voor het samenstellen van een haalbaar studietraject volgens de persoonlijke situatie van de student;
- De examencommissie de student niet op de hoogte hield van de verwerking van het gemotiveerd schrijven betreffende het niet naleven van de bindende voorwaarden, hoewel professor [B.] dit schriftelijk communiceerde;
- De examencommissie binnen de beroepstermijn geen officiële beslissingsargumentatie ter interpretatie aan de student bezorgde;
- Een gemotiveerde, uitzonderlijke student-zelfstandige die zich meerdere malen moedig opstelde om zowel intern als extern (studie, traject, psychosociale, enzoverder) hulp te vragen telkens op zichzelf aangewezen wordt in moeilijke omstandigheden.
- <http://www.vub.ac.be/we-are-vub/#vub---dat-zijn-wij>”

De interne beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 4 oktober 2018, waarbij de volgende beslissing tot stand komt:

“V.TEN GRONDE

De student haalt in zijn verzoekschrift aan dat hij geen correcte ondersteuning zou hebben gekregen voor het samenstellen van een haalbaar individueel studietraject, alsook dat de examencommissie hem niet op de hoogte hield van de verwerking van zijn schrijven en geen officiële beslissingsargumentatie bezorgde. Tot slot zou de student telkens op zichzelf aangewezen geweest zijn in moeilijke omstandigheden.

Wat de eerste grief van de student betreft, beklemtoont de beroepscommissie dat een student aan een studietrajectbegeleider *begeleiding* kan vragen bij de samenstelling van zijn individueel studietraject, gezien de student hierbij met tal van zaken rekening moet houden (omvang van het programma, evenwichtige spreiding tussen de semesters, lessenrooster, studievoortgangsbewaking, uitzonderingsverzoeken, ...). Het is evenwel de eigen keuze van de student welke opleidingsonderdelen hij effectief opneemt.

Geenzins kan de student zijn negatieve resultaten toeschrijven aan een beweerdelijk foutief advies van de studietrajectbegeleider, los van het gegeven dat hij dit ook op geen enkele manier aannemelijk maakt.

Ter zitting van de beroepscommissie heeft de student overigens meegedeeld dat hij voor het eerste semester ingeschreven was aan de Universiteit Gent (campus Kortrijk) voor de opleiding elektronica-ICT, doch de aanpak hem niet lag; teneinde geen jaar te verliezen, wilde hij zich inschrijven voor het tweede semester aan VUB.

Evenmin kan de student gevolgd worden waar hij voorhoudt dat hij geen kennis had van de beslissing van de examencommissie; immers wordt op het puntenblad explicet de beslissing van de examencommissie houdende proclamatiecode vermeld, met name de weigering tot herinschrijving. Ook de grief als werd niet explicet gemotiveerd inzake de door de student aangehaalde elementen, is niet ter zake dienend. De beroepscommissie handelt overeenkomstig art 153, §2 van het OER met volheid van bevoegdheid; de

beroepscommissie beslist over de grond van de zaak. De beoordeling ten gronde door de beroepscommissie komt dan ook in de plaats van de beslissing van de examencommissie, dewelke uit het rechtsverkeer verdwijnt. Om die reden kan een eventuele schending van de uitdrukkelijke motiveringsplicht door de beslissing van de examencommissie, alleszins niet worden aangenomen in het kader van het intern beroep.

Ook de bewering van de student dat hij telkens op zichzelf aangewezen was, kan niet worden bijgetreden door de beroepscommissie. De student duidt niet in concreto welke hulp hij aan wie heeft gevraagd, die hem zou zijn geweigerd. Evenmin voegt hij dienomtrek stukken.

De beroepscommissie heeft tevens kennissen genomen van de inhoud van de e-mail van 16.08.2018, waarbij de student de examencommissie inlichtte nopens buitengewone omstandigheden. De beroepscommissie heeft veel begrip voor de moeilijke omstandigheden die zich hebben voorgedaan in het gezin van de student, alsmede voor de moeilijke combinatie van de zorgen voor zijn broer en zus na het overlijden van zijn moeder met zijn zelfstandige activiteit, waarbij de student daarnaast tevens te kampen heeft gehad met een allergische reactie in het gelaat.

Evenwel stelt de beroepscommissie vast dat er geen overtuigende elementen worden aangebracht om aan te nemen dat het in het volgende academiejaar beter zal gaan met de student zijn studievoortgang. De student erkent ter zitting zelf dat de combinatie van de zorgen voor broer en zus met zijn zelfstandige activiteit en daarbovenop de studies, niet haalbaar is.

Hij geeft daarenboven aan dat hij zijn zelfstandige activiteit niet kan, noch wil opgeven of minderen voor de komende jaren, aangezien hij het ballonvaren nodig heeft voor zichzelf (en ook financieel). De student verklaart dat hij zich niet volledig kan toeleggen op zijn opleiding, gelet op de noodzaak om te zorgen voor zijn broer en zus, en de nood voor zichzelf om te blijven ballonvaren; hij betreurt het dat zijn passie (ballonvaren) niet aan bod komt in de opleiding.

De beroepscommissie wijst tevens op volgende vaststellingen:

- niettegenstaande zijn achtergrond (professionele bacheloropleiding) en zijn interesse voor de materie, is de student na 4 examenkansen nog niet geslaagd voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding luchtvaarttechnologie’ (3 ECTS-credits);
 - o het hoogst behaalde cijfer voor dit opleidingsonderdeel is een 8 (de resultaten waren resp. 8/20 en 6/20 (2016-2017), 8/20 en 7/20 (2017-2018)),
 - o de student geeft als reden aan dat zijn ervaring betrekking heeft op het praktische, terwijl dit opleidingsonderdeel een theoretische aanpak veronderstelt,
 - o de student verklaart nog dat het examen ook te moeilijk voor hem;
- de student behaalde de voorbije twee academiejaren evenmin een credit op de ‘wiskunde-opleidingsonderdelen’, zoals daar zijn
 - o ‘Statistiek’ (3 ECTS-credits), waarvoor de student aan geen enkele van de 4 examenkansen heeft deelgenomen,
 - o ‘Toegepaste analyse’ (5 ECTS-credits) met als examenresultaten AFW en 2/20 (2016-2017), 0/20 en AFW (2017-2018),

- ‘Basiswiskunde’ (5 ECTS-credits) met als examenresultaten 1/20 en AFW (2017-2018),
- de student heeft in academiejaar 2016-2017 11 ECTS-credits behaald, en in academiejaar 2017-2018 6 ECTS-credits, en staat zodoende nog meer dan 50 ECTS-credits verwijderd van zijn getuigschrift voor het schakelprogramma, dat toelating geeft tot de masteropleiding

De student haalde overigens ter zitting ook aan dat hij zijn professionele bacheloropleiding wel binnen het modeltraject heeft kunnen afleggen, niettegenstaande hij gedurende zijn opleiding geconfronteerd werd met de ziekte en het overlijden van zijn moeder.

In het licht van het geheel van voormelde vaststellingen, moet de beroepscommissie vaststellen dat er geen overtuigende elementen worden aangebracht om aan te nemen dat het In het volgende academiejaar beter zal gaan met de student zijn studievoortgang.

VI. BESLUIT

Om deze redenen beslist de beroepscommissie dat het beroep van de student ontvankelijk doch ongegrond is. De bestreden beslissing ‘Inschrijving niet toegelaten’ wordt bevestigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

V. Regelmaticiteit van de rechtspleging

A. Toelaatbaarheid van de antwoordnota van verwerende partij

Standpunt van partijen

Verzoeker voert in zijn wederantwoordnota aan dat de antwoordnota van verwerende partij onontvankelijk is omdat er geen bewijs voorligt dat het daartoe bevoegde orgaan van verwerende partij heeft beslist om in rechte te treden en om een antwoordnota neer te leggen.

Verzoeker zoekt voor die stelling steun in de arresten van de Raad van State nr. 59.999 van 11 juni 1996 en nr. 236.317 van 28 oktober 2016; hij verwijst tevens naar artikel 5, §1 van het Organiek Statuut van verwerende partij, waaruit zou blijken dat enkel de raad van bestuur van de Vrije Universiteit Brussel bevoegd is om te beslissen om in rechte tussen te komen.

Verzoeker stelt tevens dat de door hem aangevoerde problematiek geen uitstaans heeft met het mandaat *ad litem* en er dus geen vermoeden geldt dat een regelmatige beslissing werd genomen.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoeker nalaat om een concrete rechtsgrond voor zijn exceptie aan te duiden, wat in het licht van het beginsel *pas de nullité sans texte* meteen vragen doet rijzen.

De exceptie ambtshalve onderzoekend, leest de Raad in de procedureregels die op het annulatieberoep bij de Raad van toepassing zijn – zoals vervat in de Codex Hoger Onderwijs – alvast geen voorschriften inzake het bewijs dat door een rechtspersoon in de hoedanigheid van verwerende partij zou moeten worden geleverd met betrekking tot de regelmatigheid van de wijze waarop in rechte wordt getreden.

Voor zover de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek al van aanvullende toepassing zouden zijn, volgt noch uit artikel 17 (dat enkel de eisende partij betreft) noch uit enige andere bepaling dat het daartoe bevoegde orgaan van een rechtspersoon, verschijnend in de hoedanigheid van verwerende partij, een beslissing zou moeten nemen (en voorleggen) die hem, los van de gevolgen van de gedinginleidende akte, op regelmatige wijze in de procedure moet brengen. Onder hetzelfde voorbehoud wijst de Raad erop dat zulks een voorschrift evenmin volgt uit de artikelen 727 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Overigens kan er nog op worden gewezen dat ook in de administratieve annulatieprocedure voor de Raad van State ten aanzien van de verwerende partij enkel wordt nagegaan of de namens haar neergelegde memorie uitgaat van een daartoe bevoegd orgaan of persoon wanneer de ondertekenaar geen advocaat is, en dat dit onderzoek derhalve niet raakt aan de proceshoedanigheid van die verwerende partij maar aan de toelaatbaarheid van de memorie (cf. R. STEVENS en K. DIDDEN, *Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak. 2. Het procesverloop*, Brugge, die Keure, 2018, 153 e.v.).

De Raad besluit dat een bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan van een rechtspersoon de beslissing heeft genomen om in rechte te treden, enkel kan worden geëist wanneer die

rechtspersoon op eigen initiatief bij een rechtsgeding is betrokken, hetzij als eisende partij, hetzij als vrijwillig tussenkomende partij.

De Vrije Universiteit Brussel werd te dezen bij de huidige procedure betrokken doordat verzoeker haar als verwerende partij heeft aangeduid. Zij dient geen beslissing van enig orgaan voor te leggen om een antwoordnota neer te leggen, noch om de inhoud van die antwoordnota te dekken.

Ten overvloede wijst de Raad verzoeker er nog op dat wanneer hij van de Raad verlangt dat die zijn uitspraak steunt op een welbepaalde tekst met reglementaire strekking die niet in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd, het dan aan verzoeker toekomt om ervoor te zorgen dat die tekst ook in het debat wordt gebracht. De Raad kan enkel vaststellen dat verzoeker nalaat het bedoelde organiek statuut van verwerende partij neer te leggen, zodat de Raad er ook geen acht kan op slaan.

De door verzoeker aangehaalde arresten van de Raad van State ten slotte, zijn geen rechtsnorm die de Raad gehouden is toe te passen en onderschrijven overigens niet verzoekers stelling, onder meer – maar niet uitsluitend – omdat het in die gevallen een exceptie betrof die aan een verzoekende partij werd tegengeworpen.

De exceptie is ongegrond.

B. Overtuigingsstukken van verzoeker

Standpunt van partijen

Verwerende partij vordert in haar antwoordnota dat verzoeker in de procedure voor de Raad vier nieuwe stukken voegt (statuut student-ondernehmer, attest van studentenvertegenwoordiger bij VIVES, jaarrapport elektromechanica secundair en programmabeschrijving workshop onderwijspersoneel VIVEStival).

Daar deze stukken niet aan de interne beroepsinstantie werden voorgelegd, is verwerende partij van oordeel dat zij uit de debatten moeten worden geweerd.

Verzoeker zijnerzijds gaat in zijn wederantwoordnota op deze exceptie niet in.

Beoordeling

Artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs luidt dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Ofschoon dit voorschrift zich niet uitdrukkelijk uitspreekt over het aanwenden van nieuwe overtuigingsstukken, is de Raad van oordeel dat eenzelfde redenering zich opdringt. Overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs immers, is de Raad niet bevoegd om een eigen appreciatie over de waarde van de verzoekende partij uit te spreken. De bevoegdheid van de Raad is derhalve, zoals artikel II.291, eerste lid van diezelfde Codex ook uitdrukkelijk stelt, beperkt tot een wettigheidstoezicht en een marginale toetsing inzake de naleving van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Dit heeft tot gevolg dat de Raad onmogelijk kan oordelen of het bevoegde orgaan van de hogeronderwijsinstelling de materiëlemotiveringsplicht heeft nageleefd en bij de beoordeling van alle elementen in het dossier binnen de grenzen van de redelijkheid en de evenredigheid is gebleven, wanneer de Raad die beoordeling zou moeten maken op grond van stukken die aan dat orgaan nooit werden voorgelegd en waarop het derhalve bij het tot stand komen van de bestreden beslissing geen acht heeft kunnen slaan.

Deze regel lijdt enkel uitzondering in het evidentgeval van stukken waarvan de verzoekende partij op het ogenblik van het instellen van het intern beroep geen kennis had, waarvan zij aantoont dat zij ze niet eerder kon verkrijgen, of waarvan de verzoekende partij aannemelijk maakt dat zij binnen de grenzen van de redelijkheid mocht aannemen dat zij niet moesten worden neergelegd omdat zij slaan op feiten waarvan niet kon worden vermoed dat zij zouden worden betwist.

In het licht daarvan is er reden om de door verwerende partij bedoelde en hiervoor aangeduide stukken van verzoeker uit de debatten te weren.

C. Ontvankelijkheid van nieuwe middelen in de wederantwoordnota

Verzoeker voert in zijn wederantwoordnota verschillende nieuwe argumenten en rechtsmiddelen aan die in het inleidend verzoekschrift niet werden opgeworpen.

De Raad wijst erop dat nieuwe middelen in de loop van de procedure slechts kunnen worden ontwikkeld wanneer zij raken aan de openbare orde of wanneer zij steunen op elementen waarvan de verzoekende partij slechts met de antwoordnota of het administratief dossier heeft kunnen kennismeten. Buiten die gevallen zijn middelen die voor het eerst in de wederantwoordnota worden opgeworpen, niet ontvankelijk.

De Raad onderzoekt de ontvankelijkheid van nieuwe middelen desnoods ambtshalve, mede rekening houdend met het feit dat de verwerende partij binnen de procedure zoals bepaald in artikel II.302 van de Codex Hoger Onderwijs niet beschikt over een mogelijkheid om nog schriftelijk op de antwoordnota te repliceren, en bijgevolg ook de rechten van verdediging in het geding zijn.

Onder een titel ‘feitelijke rechzettingen’ stelt verzoeker in de wederantwoordnota dat hij de overwegingen van de bestreden beslissing betwist in de mate dat ten onrechte aan verzoeker wordt toegeschreven te hebben erkend dat de studies niet haalbaar zijn, *c.q.* niet combineerbaar met de familiale zorgen en de zelfstandigenactiviteit. Verzoeker voert aan dat hij integendeel heeft beweerd dat het slagen voor het ‘huidige traject’ niet mogelijk was.

Het gaat duidelijk niet om een feitelijke rechzetting; verzoeker beoogt in werkelijkheid de motivering van de bestreden beslissing te betwisten. In het inleidend verzoekschrift is van een dergelijke grief evenwel geen spoor. Het middel is nieuw en derhalve onontvankelijk.

In een tweede onderdeel van een vijfde middel in de wederantwoordnota wordt opnieuw ingegaan op de ‘haalbaarheid’ van de opleiding, ditmaal in combinatie met een uiteenzetting over de moeilijkheidsgraad van bepaalde opleidingsonderdelen voor studenten in een schakelprogramma.

Hiervóór reeds, heeft de Raad grieven gesteund op de ‘haalbaarheid’ zoals die al dan niet in het intern beroep ter sprake is gekomen, onontvankelijk verklaard. Ten aanzien van het tweede onderdeel van het vijfde middel dringt dezelfde conclusie zich op wat de argumenten inzake de moeilijkheidsgraad van opleidingsonderdelen in een schakelprogramma betreft; ook ter zake is in het inleidend verzoekschrift geen middel opgeworpen, noch biedt verzoekers feitelijke uiteenzetting ter zake enig aanknopingspunt.

Nog in het tweede onderdeel van het vijfde middel van de wederantwoordnota, bekritiseert verzoeker de overwegingen van de bestreden beslissing inzake het opleidingsonderdeel ‘Luchtvaarttechnologie’. Ook hier voert verzoeker aan dat niet wordt weergegeven wat hij bedoelde en hij stelt tevens dat er geen rekening mee werd gehouden dat in het schakelprogramma – in tegenstelling tot de academische bacheloropleiding – dit opleidingsonderdeel wordt aangeboden vóór het opleidingsonderdeel ‘Aerodynamica’.

Dit zijn evenzeer nieuwe argumenten die in het inleidend verzoekschrift niet aan bod komen en bijgevolg thans niet meer op ontvankelijke wijze in het debat kunnen worden gebracht.

VI. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad onderzoekt de ontvankelijkheid zo nodig ambtshalve.

Verzoeker vordert de nietigverklaring, niet enkel van de beslissing op intern beroep, maar ook van de initiële studievoortgangsbeslissing waarbij de verdere inschrijving in de bacheloropleiding wordt geweigerd.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement 2017-2018 van de verwerende partij dat de interne beroepscommissie hetzij beslist tot de gemotiveerde afwijzing

van het beroep op grond van de onontvankelijkheid, hetzij een nieuwe beslissing neemt die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Het beroep is onontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

VII. Ten gronde

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op een gebrekkige begeleiding bij de inschrijving en in het verloop van het academiejaar, en op het vertrouwensbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker wijst op het belang van zijn studietraject en de heroriëntering vanuit een andere universiteit. Hij stipt aan dat hij bij inschrijving aan verwerende partij zijn persoonlijke situatie aan de studietrajectbegeleiding heeft uitgelegd, met inbegrip van zijn betrachting om de studies te combineren met het opstarten en exploiteren van een eigen onderneming en daarbij ook ruimte te houden voor begeleiding van zijn jongere broer en zus.

Na te hebben getoetst naar de haalbaarheid en faciliteiten zou de trajectbegeleider een “loodzwaar” modeltraject met zeven vakken hebben geadviseerd, met de beweerde mogelijkheid om nadien nog bij te sturen. Verzoeker beklaagt zich over een gebrek aan dienstverlening of faciliteiten voor werkstudenten (zelfstandigen) en is van mening dat de facultaire en centrale ombud onvoldoende bereikbaar waren.

Tot slot betoogt verzoeker dat een student die zich in een moeilijke situatie bevindt, steeds langs een online-toepassing moet gaan om een afspraak bij de studiebegeleiding te bekomen, en dat

tijdig geholpen worden een probleem is omwille van de drukke start van het academiejaar en de studentenaantallen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoeker in zijn beroep een aantal nieuwe argumenten aanvoert, die niet aan de interne beroepsinstantie zijn voorgelegd, met name de ontoereikende bereikbaarheid van de ombud (wat volgens verwerende partij hoe dan ook zonder invloed is op de beoordeling van ‘uitzonderlijke omstandigheden’) en de moeizame bereikbaarheid van de studiebegeleiding.

Wat de studentenbegeleiding betreft, werpt verwerende partij bovendien tegen dat verzoeker niet aantoont wel concreet nadeel hij zou hebben geleden door de praktische organisatie zoals hij die schetst.

Verzoeker dupliceert in zijn wederantwoordnota, waarin hij zijn grieven kadert in het vertrouwensbeginsel en het redelijkheidsbeginsel, nog als volgt (voetnoten zijn weggelaten):

“Verzoeker heeft in zijn verzoekschrift eveneens aangegeven dat de studietrajectbegeleiding hem heeft aangeraden een voltijds traject te volgen. Dit wordt als dusdanig niet betwist. Daarmee heeft verzoeker aangegeven dat daardoor het vertrouwensbeginsel wordt geschonden evenals het redelijkheidsbeginsel.

Hierboven blijkt overigens dat verweerster heeft nagelaten dit te onderzoeken. Dit is dan ook niet ernstig betwistbaar door verweerster.

Wel integendeel: de commissie stelt zelfs dat zij hier geen rekening mee kan houden, nu het de student zelf is die beslist welk traject hij wel of niet opneemt.

Dit is niet ernstig. De student moet erop kunnen vertrouwen dat de informatie die hem wordt overgemaakt juist is. Indien de studietrajectbegeleiding hem inderdaad aanraadde een voltijds traject te volgen, hetgeen niet wordt betwist, dan mag verzoeker erop vertrouwen dat dit zo is.

Verzoeker stelt overigens gedetailleerd wie hem precies wat heeft verteld.

Zo adviseerde mevrouw [D.] het modeltraject, zelfs in de omstandigheden van verzoeker, en dit werd door mevrouw de plaatsvervanger [L.S.] bevestigd, dewelke vooropstelt dat dit de “normale procedure” (i.e. standaardregeling) betreft.

Minstens mag verzoeker erop vertrouwen dat, indien de resultaten toch niet zijn wat ze zouden zijn, rekening wordt gehouden met het feit dat hij zelf vroeg om een aangepast traject.

Zo wordt in de rechtsleer immers gesteld dat

“*vanwege de instelling enige informatie en begeleiding mag worden verwacht*”.

Dit is ongetwijfeld een emanatie van het vertrouwensbeginsel, dat erop neerkomt dat de rechtszoekende erop mag vertrouwen dat de overheid moet voldoen aan haar redelijke verwachtingen.

Nu de ‘keuze’ voor dit modeltraject afdoen als gevolgen van een beslissing die de student louter aan zichzelf te danken heeft, is deloyaal en niet ernstig.

Uit het gehele administratieve dossier blijkt dat de verzoeker zeer proactief en diligent optreedt naar de administratie toe. Er kan hem niet verweten worden onvoldoende actief op zoek te gaan naar informatie.

Verweerster heeft verzoeker onvoldoende begeleid en houdt hier geen rekening mee in de bestreden beslissing.

Dit is *a fortiori* moeilijk te verteren wanneer verweerster zelf in art. 85 van haar Onderwijs- en Examenreglement (OER) stelt:

“*De student kan tevens onder verplichte studiebegeleiding geplaatst worden [...]*”

Ook hieruit mocht verzoeker dan ook afleiden dat verweerster hem niet aan zijn lot zou overlaten. Meer nog: verzoeker kon hieruit afleiden dat verweerster een actieve rol zou gaan spelen wanneer het al eens minder zou gaan, zoals in casu. *Patere legem quam ipse feciste.*

Enerzijds geeft verweerster bedenkelijk advies omdat dit de standaardregeling is; anderzijds houdt verweerster hier geen enkele rekening mee bij de beslissing over de toekomst van een student, laconiekstellende dat hij toch diegene is die uiteindelijk beslist.

Deze verabsolutering van de *homo economicus* in hoofde van verzoeker is kennelijk onredelijk.

Verweerster heeft in de korte periode van deze (amper) 3 semesters geen enkel ernstig initiatief genomen om de situatie van verzoeker te remediëren of hem bij te staan, niettegenstaande dit redelijkerwijze van haar verwacht kon worden. Het is in die zin dat verzoeker dan ook opwerpt dat hij aan zijn lot werd overgelaten. Het is voor verweerster veel eenvoudiger om botweg, zonder enige investering harentwege, verzoeker te weigeren. Voorhouden als zou verzoeker zelf geen hulp gezocht hebben, is, gelet op de elementen van het administratief dossier, kennelijk onjuist.

Zelfs als verzoeker bovendien geen hulp zou gezocht hebben, *quod certissime non*, dan nog mag van verweerster een actievere rol in begeleiding en bijsturen verwacht worden.

In dat verband zij er opgemerkt dat de Faculteit Ingenieurswetenschappen van verweerster elk jaar zeer sterk groeit (dit jaar zelfs +25% studenten). Er is een onderbezetting van het personeel en een overvloed aan studenten. Aula's zitten overvol en tal van studenten moeten het stellen zonder zitplaats op het moment van de lessen.

Het is dus aan de hand van objectieve elementen dat verzoeker kan aantonen dat de studenten noch de faciliteiten, noch de begeleiding krijgen die ze nodig hebben. Verzoeker duidt dit niemand persoonlijk ten kwade. Niettemin mag van verweerde verwacht worden dat zij hier rekening mee houdt vooraleer zij studenten weigert.

Het is perfect denkbaar dat eerst een aangepast traject wordt voorgesteld of dat er een verbod wordt opgelegd om zich voor bepaalde onderdelen in te schrijven in afwachting van het slagen van bepaalde basisonderdelen.

Dit is kennelijk onredelijk en schendt het vertrouwensbeginsel.”

Beoordeling

De kritiek inzake het “loodzwaar” modeltraject met zeven vakken dat verzoeker op advies van verwerende partij zou hebben opgenomen in het academiejaar 2016-2017, is onontvankelijk.

Indien verzoeker van oordeel ware geweest dat het handelen van verwerende partij en haar diensten in doorslaggevende mate verantwoordelijk was voor het beperkte studierendement in het academiejaar 2016-2017, dan had verzoeker dat moeten opwerpen in het raam van een beroep tegen de maatregel van studievoortgangsbewaking die hem na dat academiejaar werd opgelegd.

Verzoeker heeft evenwel die maatregel alsdan niet in rechte bestreden. In de mate dat de thans geuit kritiek de Raad ertoe uitnodigt om, minstens impliciet, aan te nemen dat die maatregel van studievoortgangsbewaking niet regelmatig tot stand is gekomen, bijvoorbeeld omdat hij de materiële motiveringsplicht schendt, doelt die kritiek op de beoordeling van een beslissing ten aanzien waarvan de beroepstermijn reeds lang verstrekken is.

Wat beweerde tekortkomingen in de begeleiding tijdens het academiejaar betreft, heeft de Raad al meermaals overwogen dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quatering.

Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten of de vereiste studievoortgang te boeken en een andere, wanneer hij

die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten of dat studierendement niet behaalt, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Verzoeker overtuigt niet dat die voorwaarden zijn vervuld.

Zelfs indien – onverminderd wat hiervoor inzake de ontvankelijkheid is opgemerkt – wordt aangenomen dat aan verzoeker werd geadviseerd om in beginsel een voltijds studietraject op te nemen, dan kan dit in het licht van de persoonlijke omstandigheden waarvan verzoeker aanvoert dat hij ze bij zijn inschrijving heeft voorgelegd, niet worden beschouwd als een dermate onzorgvuldige handeling dat zij door geen enkele andere normaal en voorzichtig handelende hogeronderwijsinstelling onder dezelfde omstandigheden zou zijn gesteld.

Nog daargelaten dat verzoeker in zijn beroepsschrift zelf aangeeft dat bij zijn inschrijving ook is gewezen op de mogelijkheid tot later bijsturing – wat de Raad begrijpt als de mogelijkheid tot gedeeltelijke uitschrijving – is de Raad van oordeel dat het in de eerste plaats aan de student toekomt om zich een oordeel te vormen over de studiebelasting die uit een welbepaald curriculum kan volgen.

Noch het aantal studenten, noch het feit dat mogelijk wachttijden ontstaan om een afspraak met de dienst studiebegeleiding te kunnen bekomen, overtuigen de Raad er van dat verwerende partij in het licht van de door verzoeker bij inschrijving meegedeelde informatie (die de Raad bij gemis aan stukken ter zake ook niet met zekerheid kan vaststellen) en de studieresultaten, onredelijk heeft gehandeld.

Verzoeker toont niet aan – en beweert zelfs niet – dat hij van elke studiebegeleiding verstoken is gebleven. Bovendien overtuigt verzoeker de Raad er niet van dat verwerende partij in het licht van de in het academiejaar 2016-2017 behaalde resultaten (drie credits op zeven opleidingsonderdelen) een dermate groot probleem moet bevroeden dat zij verzoeker redelijkerwijze onder verplichte studiebegeleiding had moeten plaatsen.

De Raad bedenkt bij dit alles nog dat van een maatregel van studievoortgangsbewaking ook een waarschuwing uitgaat, die de student ertoe moet aanzetten om in het licht van het verlangde minimale studierendement een weloverwogen keuze te maken bij de samenstelling van het curriculum voor het volgende academiejaar. Van die afweging en dat inzicht geeft verzoeker, in de hypothese dat zijn persoonlijke omstandigheden de kennelijke belemmering voor zijn studies vormen zoals hij die voorhoudt, geen blijk.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

In dit middel voert verzoeker in essentie aan dat de bestreden beslissing niet of onvoldoende rekening houdt met de bijzondere omstandigheden die verzoeker omtrent zijn situatie in het academiejaar 2017-2018 heeft aangevoerd.

Verzoeker verwijst ter zake naar een stoffenallergie die zijn capaciteiten zwaar heeft beperkt (met impact op het eerste semester) en naar een problematische thuissituatie vanaf de voorbereiding voor de examenzittijd van januari 2018, en dringt aan op een menselijke benadering en interpretatie van de behaalde studieresultaten.

Bij dit middel wordt verder ook betrokken, verzoekers kritiek dat de interne beroepsinstantie zijn studieverleden – met meer bepaald een inschrijving in drie semesters – niet kende.

Ten slotte betoogt verzoeker dat tijdens de hoorzitting werd gesteld dat een masterproef te veel tijd in beslag neemt om dit succesvol met een zelfstandige activiteit te kunnen combineren, terwijl uit infosessies blijkt dat stages en masterproeven mits goedkeuring van de opleiding binnen de eigen onderneming kunnen plaatsvinden.

In haar antwoordnota ontkent verwerende partij dat de beroepscommissie onvoldoende kennis zou hebben gehad van verzoekers dossier. Het tegendeel blijkt volgens verwerende partij ten andere overvloedig uit de motieven van de bestreden beslissing. Zij stipt bovendien aan dat niet voetstoots duidelijk is welk nadeel verzoeker zou hebben kunnen leiden, nu hij om de hoorzitting werd gehoord en uitgebreid zijn standpunt heeft kunnen toelichten.

Zij ontkent tevens dat door de intern beroepscommissie een opmerking is gemaakt over de combineerbaarheid van een masterproef en het zelfstandig ondernemerschap. Verwerende partij stipt nog aan dat dit motief ook niet uit de bestreden beslissing blijkt.

In zijn wederantwoordnota – waarin ook het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel worden aangevoerd – stelt verzoeker dat hij tijdens de hoorzitting heeft opgemerkt dat hij nog maar drie semesters in de opleiding was ingeschreven, maar dat dit element in de bestreden beslissing niet aan bod komt. Dat geen belangenschade zou zijn aangetoond, zoals verwerende partij aanvoert, overtuigt volgens verzoeker niet: hij meent dat dit gelet op het zorgvuldigheidsbeginsel evident is.

Ten slotte is verzoeker van oordeel dat de onzorgvuldige afhandeling van het intern beroep ook blijkt uit het gegeven dat de beslissing op dezelfde dag als de hoorzitting werd genomen.

Beoordeling

Wat de door verzoeker aangevoerde omstandigheden inzake gezondheid en gezinssituatie betreft, stelt de Raad vast dat de interne beroepscommissie daar concreet en uitvoerig is op ingegaan, en ook aangeeft waarom zij van oordeel is dat die argumenten onvoldoende overtuigen van de kans dat in een volgend academiejaar wel een betere studievoortgang zal worden gehaald.

De beroepscommissie overweegt daarbij dat verzoeker op de hoorzitting zelf heeft aangegeven dat de zorgen voor de thuissituatie én de zelfstandige activiteit niet met de studies te combineren zijn en dat verzoeker zijn beroepsactiviteit niet kan of wil opgeven. Zoals hierboven is aangegeven, houdt de Raad geen rekening met verzoekers betwisting, aangevoerd in de wederantwoordnota, omtrent de wijze waarop zijn verklaringen in de bestreden beslissing zijn weergegeven.

Wat de combineerbaarheid van masterproef en verzoekers zelfstandige activiteit betreft, kan de Raad enkel vaststellen dat de bestreden beslissing geen overweging in die zin bevat, zodat in zoverre al kan worden aangenomen dat dit aspect op de hoorzitting ter sprake is gekomen, verzoeker zich keert tegen een onbestaand motief.

In dat opzicht mist het middel feitelijke grondslag.

Het argument ten slotte dat de beslissing van de beroepscommissie tot stand is gekomen de dag van de hoorzitting, werd in het verzoekschrift niet opgeworpen en is derhalve in de wederantwoordnota een als nieuw, en bijgevolg onontvankelijk middel te beschouwen. Verwerende partij heeft overigens ook niet de mogelijkheid gehad om hierop schriftelijk te repliceren, wat klemt met de rechten van verdediging.

Louter ondergeschikt is de Raad van oordeel dat een uitspraak op de dag van de hoorzitting niet *ipso facto* betekent dat het intern beroep op onzorgvuldige wijze werd behandeld, ook niet wanneer er die dag verschillende interne beroepen werden opgeroepen. De veronderstelling dat de beroepscommissie onvoldoende tijd zou hebben uitgetrokken voor een grondige beoordeling is niet alleen een loutere bewering van verzoeker die door niets wordt bewezen, maar wordt ook tegengesproken door de omstandige formele motivering van de bestreden beslissing.

Derde middel

In wat als een derde middel kan worden beschouwd, beroeft verzoeker zich op artikel 22 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert in zijn verzoekschrift aan:

“Ik ben het niet eens met deze beslissingen omdat:

- (...)
- Artikel 22 uit de Universele rechten van de mens: je hebt recht op maatschappelijke zekerheid en om jezelf te ontwikkelen.”

Verwerende partij merkt in haar antwoordnota op dat verzoeker niet verder uitlegt op welke manier artikel 22 geschonden zou zijn.

Verzoeker zijnerzijds komt op het middel of de daarin aangevoerde rechtsgrond in zijn wederantwoordnota niet meer terug.

Beoordeling

Bij gebreke aan nadere uiteenzetting over hoe en waarom artikel 22 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens door de bestreden beslissing zou zijn geschonden, kan het middel niet ontvankelijk worden bevonden.

De Raad stipt daarbij nog aan dat deze Verklaring het karakter heeft van een beginselverklaring die als zodanig geen rechtsgevolgen doet ontstaan, die volgens de vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie (Cass. 25 september 2003, *Arr. Cass.* 2003, 1733; Cass. 4 december 2001, *Arr. Cass.* 2001, 2054; Cass. 6 november 2001, *Arr. Cass.* 2001, 1873; Cass. 6 januari 1993, *Arr. Cass.* 1993, 16) en de Raad van State (RvS 2 oktober 2000, nr. 89.969; RvS 2 maart 1999, nr. 79.051; RvS 7 maart 1985, nr. 25.104) niet is ingevoerd in het Belgische recht en waarvan de bepalingen derhalve in beginsel niet als autonome rechtsgrond kunnen worden aangevoerd.

Het middel is onontvankelijk.

Vierde middel

Verzoeker steunt wat als een vierde middel kan worden beschouwd op het redelijkheidsbeginsel en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij in het verleden al meermaals heeft bewezen zich te kunnen inzetten voor zijn studies, ongeacht zijn ongunstige leefomstandigheden, weliswaar met ondersteuning van (vertrouwens)leerkrachten, docenten, studiebegeleiders, enz. Verzoeker stelt dat hij intern en extern hulp durft vragen wanneer het moeilijk gaat, en verwijst naar zijn engagement als studentenvertegenwoordiger binnen de hogeschool waar hij zijn professionele bachelor behaalde en naar een workshop die hij gaf rond ballonvaren en student-ondernemen.

Verwerende partij repliceert dat in de bestreden beslissing terecht is overwogen dat verzoeker niet concreet aanduidt aan wie hun in het verleden hulp heeft gevraagd en dat hij daaromtrent ook geen stukken heeft bijgebracht.

In zijn wederantwoordnota komt verzoeker op dit aspect niet meer terug.

Beoordeling

De Raad moet vaststellen dat uit de stukken die hem zijn voorgelegd en waarop hij vermag acht te slaan – waartoe niet behoren, de stukken die voor het eerst met het verzoekschrift in het geding worden gebracht en die hierboven reeds uit de debatten zijn geweerd omdat zij niet aan de interne beroepsinstantie zijn voorgelegd – op geen enkele wijze kan worden afgeleid op welke wijze verzoeker heeft aangetoond dat hij zo nodig hulp kan betrekken en hoe dat argument kan worden betrokken op de prospectieve beoordeling die inzake de toekomstige slaagkansen werd gemaakt.

In dat opzicht kan de verwijzing van verwerende partij naar de bestreden beslissing worden bijgevalлен.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Vijfde middel

In wat als een vijfde middel kan worden beschouwd – en wat in de wederantwoordnota als vierde middel wordt uiteengezet – beroeft verzoeker zich op het zorgvuldigheidsbeginsel, de hoorplicht en artikel 6 van het EVRM.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet dit middel in zijn wederantwoordnota uiteen als volgt (voetnoten zijn weggelaten):

“Verzoeker heeft, zoals blijkt uit het administratieve dossier, onmiddellijk te kennen gegeven dat het niet ernstig is dat hij niet kan of mag weten wat de motivering is van de eerste interne beslissing die hem de (her)inschrijving weigert.

De eerste bestreden beslissing maakt dus niet duidelijk wat *in concreto* de motieven tot weigering zijn. Het is nochtans onontbeerlijk dat men met kennis van zaken beroep kan aantekenen en de concrete elementen van het dossier vermag te kennen. Verzoeker moet het concrete standpunt van verweerster kennen, wil hij zelf zinnig standpunt innemen.

Het contradictoir debat en de eerbiediging van het verdedigingsrecht zijn aan iedere, degelijk rechtsbedeling gemeen, waarbij het gemeen recht vaak aanvullende werking heeft.

Om deze eerste aanleg daadwerkelijk te doen plaatsvinden, en zodoende aan alle studenten alle procedurele slaagkansen te bieden, wordt van het bestuur een actieve (informatie)rol verwacht, hetgeen ook hierboven al werd betoogd.

Het is dan ook niet ernstig dat verweerster voorhoudt dat verzoeker geen belangenschade heeft opgelopen door niet te weten wat de motivering is van de initiële weigering tot herinschrijving, enkel en alleen omdat de interne beroepscommissie haar beslissing in de plaats stelt van de eerste beslissing.

Immers: de rechten van verdediging zijn hiermee geschonden.

Zoals door verweerster in de procedure voor Uw Raad wordt opgeworpen, mag Uw raad zich inderdaad niet in de plaats stellen van verweerster. De controle van Uw Raad is marginaal en verzoeker moet reeds alle dienstige argumenten en stukken opwerpen voor de interne beroepscommissie.

Blijkbaar moet verzoeker dit doen in het duister.

Men overlope de procedure in de schoot van verweerster:

Bij wijze van automatische, cijfermatige besluitvorming wordt verzoeker de herinschrijving ontezegd door de eerste, interne beslissing. Deze beslissing is ongemotiveerd.

Verzoeker vraagt uitdrukkelijk naar deze motivering, opdat hij zijn intern beroep dienstig kan stofferteren. Hij krijgt hier geen enkel nuttig antwoord op.

Vervolgens doet hij een schot in het duister en zijn beroep wordt afgewezen.

In het externe beroep haalt verzoeker tal van bijkomende elementen aan, nu hij eindelijk enigszins weet wat de aandachts- en beleidspunten van verweerster zijn.

Verweerster stelt daarop dat deze stukken en middelen onontvankelijk zijn.

Daarmee zijn de rechten van verdediging van verzoeker onmiskenbaar geschonden. Op geen enkele wijze heeft verzoeker op deze manier toegang tot een rechter met volle rechtsmacht, hetgeen een schending is van art. 6 EVRM, minstens van de hoorplicht.

Immers: aan de verzoekende partij moet de mogelijkheid geboden worden om zijn verweer op nuttige en dus geïnformeerde wijze te doen kennen.

Daarmee wijzigt de bevoegdheid van Uw Raad niet. Het is volstrekt aanvaardbaar dat Uw Raad, gegeven deze omstandigheden, beslist dat verweerster het zorgvuldigheidsbeginsel en de hoorplicht schendt, wanneer een rechtszoekende slechts één dienstige aanleg heeft om met kennis van zaken een beroep in te stellen, zoals *in casu*.

Dit geldt *a fortiori* nu verzoeker voorafgaand aan dit interne “beroep” vroeg wat precies de motivering der eerste beslissing was, zodat hij zich dienstig kon voorbereiden.

Bovendien maakt verzoeker voorbehoud omtrent de grondwettelijkheid van de Codex Hoger Onderwijs, dewelke inderdaad slechts een marginale bevoegdheid aan Uw Raad gaf, hoewel eenieder recht heeft op toegang tot een rechter met volle rechtsmacht.

Beoordeling

In de mate dat het middel tegen de eerste bestreden beslissing is gericht, is het onontvankelijk, nu hierboven is geoordeeld dat die beslissing zich niet meer in het rechtsverkeer bevindt en derhalve niet het voorwerp van huidig beroep uitmaakt.

Deze vaststelling heeft tevens tot gevolg dat ook de formelemotiveringsplicht enkel moet worden beoordeeld ten aanzien van de beslissing van de interne beroepscommissie. Tegen de motieven van die beslissing, heeft verzoeker zijn grieven kunnen doen gelden in de huidige procedure. In de mate dat zij daarin op ontvankelijke wijze zijn aangebracht, zijn ze aan een gegrondheidsonderzoek onderworpen.

Ook de stelling dat verzoeker geen toegang heeft tot een rechter met volle rechtsmacht, overtuigt niet, en dit om verschillende redenen.

Voorerst wordt verzoeker erop gewezen dat de annulatiebevoegdheid van de Raad naar oordeel van de decreetgever tegemoetkomt aan de vereisten van artikel 6.1 EVRM (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 20*):

“De vraag is gesteld of de Raad voor examenbetwistingen de beginselen inzake behoorlijke rechtsbedeling, vastgelegd in artikel 6.1 EVRM, dient te respecteren.

Allereerst dient te worden gesteld dat heel wat procedurele waarborgen reeds in het decreet zijn ingeschreven, waardoor het praktisch belang van deze vraag eerder klein is.

De decreetgever wijst op de gekende rechtspraak dat in administratieve procedures niet in elke stand van de procedure aan de waarborgen van artikel 6.1 EVRM moet zijn voldaan, voor zover evenwel de beslissingen van een administratief orgaan of rechtscollege aangevochten kunnen worden bij een rechterlijke instantie, die enerzijds zelf wel aan de vereisten van artikel 6.1 beantwoordt en die anderzijds “volle rechtsmacht” heeft, en dus zowel rechtsvragen als feitenkwesties kan beoordelen.

Aan de Raad van State moet in deze dergelijke “volle rechtsmacht” worden onttogen, daar de Raad van State ten aanzien van de uitspraken van de Raad voor examenbetwistingen optreedt als cassatierechter, en aldus enkel in rechte oordeelt. In artikel 14, §2 van de R.v.St.-Wet werd ingeschreven dat de afdeling administratie, als administratief cassatierechter, niet in de beoordeling van de zaken zelf treedt. Daarentegen komt aan de Raad voor examenbetwistingen zelf wel “volle rechtsmacht” toe, daar deze bij de beoordeling van een beslissing kan nagaan of de rechtens vereiste feitelijke grondslag voor de beslissing aanwezig is en of ze evenredig is met de vastgestelde feiten (Vgl. R.v.St., nr. 28.938, 1 december 1987, R.W. 1987-88, 880).

Daarenboven kan moeilijk worden ontkend dat in deze “burgerlijke rechten” worden beoordeeld, in de autonome en zeer ruime betekenis die het contentieux omtrent artikel 6.1 EVRM daaraan geeft. Nu onder meer vaststaat dat geschillen omtrent de toegang tot een beroep (o.m. EHRM, 23 juni 1994, De Moor t/ België, A 292-A, Mensenrechten, 1994, 198, met noot P. LEFRANC) en betreffende de loopbaan van personen in openbare dienst (EHRM, 8 december 1999, Pellegrin t/ Frankrijk) principieel burgerlijke rechten in die zin betreffen, lijkt het evident dat ook geschillen omtrent examenbeslissingen, die daar inhoudelijk zeer bij aanleunen, als burgerlijk van aard worden beschouwd.

Om die redenen zal de Raad voor examenbetwistingen zich naar de bepalingen van artikel 6.1 EVRM richten.”

Tweedens wijst de Raad erop dat zelfs indien verzoeker van oordeel zou zijn dat de Raad niet over volle rechtsmacht beschikt *c.q.* niet beantwoordt aan de vereisten van artikel 6.1 EVRM, de decreetgever niet bevoegd is om het aan de Raad toegewezen contentieux aan de algemene bevoegdheid van de justitiële rechter te onttrekken en ook uitdrukkelijk niet beoogd heeft zulks te doen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1660/1, 17*):

“De uitspraken zijn inderdaad gerechtelijk van aard, wat betekent dat zij slechts vatbaar zijn voor administratief cassatieberoep bij de Raad van State.

Zoals boven reeds gesteld, doet de oprichting van de Raad geen afbreuk aan het feit dat studenten zich (rechtstreeks) tot de gewone rechtbanken kunnen wenden tegen beslissingen van examencommissies, op grond van artikel 159 G.W.”

Aangezien verzoeker niet betoogt dat ook de justitiële rechter niet aan de vereisten van artikel 6.1 EVRM voldoet, heeft verzoeker derhalve alleszins in dat opzicht toegang tot de door hem beoogde rechter met volle rechtsmacht.

Het middel is ongegrond.

Zesde middel

In wat als een zesde middel kan worden beschouwd, beroeft verzoeker zich op een schending van het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en een miskenning van het begrip ‘uitzonderlijke omstandigheden’. Dit middel stemt overeen met wat in de wederantwoordnota als eerste onderdeel van het daarin opgenomen vijfde middel is uiteengezet.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat er van uitzonderlijke omstandigheden sprake is wanneer het voor een student onmogelijk is deel te nemen aan een examen omwille van fysieke, psychologische of familiale redenen. Gelet op de feiten is verzoeker van oordeel dat in redelijkheid niet kan gesteld worden dat hij met dergelijke omstandigheden niet werd geconfronteerd, en dit tijdens twee van de in totaal vier examenperiodes.

Verzoeker voegt eraan toe dat verwerende partij de bijzondere en uitzonderlijke omstandigheid, gelegen in de medische problemen en de gezingsproblematiek, niet betwist.

Verzoeker leest in de beoordeling daarvan in de bestreden beslissing een onjuiste overweging, doordat verzoeker had aangegeven dat de allergische reactie in behandeling was en dat de acute allergische reactie voorbij was, zodat het hoogst onwaarschijnlijk wordt genoemd dat verzoeker in de toekomst nog eens tijdens twee examenperiodes met deze acute allergische reactie zou worden geconfronteerd. Evenzeer is het voor verzoeker onwaarschijnlijk dat de problematische

gezinssituatie die zich heeft voorgedaan, zich nog zou herhalen.

Daarnaast herhaalt verzoeker dat hij niet heeft gesteld dat hij zich niet volledig kan toeleggen op zijn opleiding en dat hij daarom zelf zou aangeven dat zijn studies niet haalbaar zijn. Ook de overweging dat verzoeker de professionele bacheloropleiding wel kon afwerken niettegenstaande het overlijden van zijn moeder, snijdt voor verzoeker geen hout: verzoeker erkent dat hij zijn professionele bachelor in relatief moeilijke omstandigheden in het modeltraject kon afleggen, maar dit betekent volgens verzoeker enkel dat hij gemotiveerd is en de capaciteiten heeft om in ongewone omstandigheden te slagen.

Beoordeling

De Raad herhaalt vooreerst wat hierboven reeds is overwogen inzake de standpunten die in de bestreden beslissing aan verzoeker zijn toegeschreven. Verzoeker heeft ter zake in zijn verzoekschrift noch een middel, noch feitelijke kritiek tegengeworpen. Wat daaromtrent vervolgens voor het eerst in de wederantwoordnota ter sprake wordt gebracht, is onontvankelijk.

Voorts brengt de Raad in herinnering dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie betreffende de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de organen van de hogeronderwijsinstelling. De Raad beschikt ter zake met andere woorden slechts over een marginaal toetsingsrecht, en kan de beoordeling zoals die *in casu* door de interne beroepscommissie is gebeurd, niet overdoen.

Voor zover verzoeker zich ook in dit middel beroept om een gebrekkige begeleiding door de opleiding, verwijst de Raad naar wat daaromtrent is overwogen bij de bespreking van het eerste middel. Om de redenen daar uiteengezet, overtuigt die kritiek niet.

Wat de door verzoeker aangevoerde uitzonderlijke omstandigheden betreft, stelt de Raad vast dat de interne beroepscommissie rekening heeft gehouden met alle feitelijke elementen die verzoeker ter zake heeft voorgelegd, maar geoordeeld heeft dat zij, in hun geheel beschouwd, niet aannemelijk maken dat verzoeker in een volgend academiejaar alsnog betere slaagkansen zal hebben.

Daargelaten de hiervoor gemaakte opmerking omtrent de onontvankelijkheid, ziet de Raad ziet geen reden om te twijfelen aan de juistheid van weergave van verzoekers standpunt omtrent de combineerbaarheid van studies met de gezinssituatie en zijn professionele activiteiten. De bestreden beslissing wordt ter zake door verzoeker ten andere niet van valsheid beticht. Die combineerbaarheid vormt een wezenlijk en dragend motief in de bestreden beslissing.

De Raad is, samenvattend, van oordeel dat de door de beroepscommissie gemaakte afweging niet aan doorslaggevende elementen voorbijgaat en niet onredelijk is.

Mogelijk vindt verzoeker de bestreden beslissing streng, maar tegen strenge beslissingen kan de Raad geen rechtsbescherming bieden.

Het middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

VIII. Anonimisering

Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris
De secretaris	De voorzitter

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.535 van 19 november 2018 in de zaak 2018/594

In zake: David GOVAERT
woonplaats kiezend te 9550 Herzele
Wolvenstraat 7 bus 1

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 en ‘het uitblijven van een tijdelijke beslissing van de interne beroepsinstantie’.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 als werkstudent ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de Rechten’ en in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

Op grond van een beperkte studievoortgang wordt aan verzoeker een weigering tot verdere inschrijving opgelegd voor de bacheloropleiding – dit is de eerste bestreden beslissing – en worden bindende voorwaarden opgelegd voor een nieuwe inschrijving in de masteropleiding.

De proclamatie en kennisgeving van deze beslissingen geschiedt op 13 september 2018.

Op 20 september 2018 tekent verzoeker tegen de weigering tot inschrijving in de bacheloropleiding een intern beroep aan.

Verzoeker wordt vervolgens gehoord op de zitting van de interne beroepscommissie van 27 september 2018.

Daar verzoeker twintig kalenderdagen na het instellen van zijn beroep nog geen beslissing van de beroepscommissie heeft ontvangen, en zijn vraag om informatie op 12 oktober 2018 onbeantwoord blijft, stelt verzoeker conform artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs een beroep in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – afstand

Met een e-mail van 26 oktober 2018 deelt verzoeker mee dat hij ondertussen – op 23 oktober 2018 – een beslissing van de interne beroepsinstantie heeft ontvangen, en dat hij afstand doet van het op 17 oktober 2018 ingestelde beroep.

Verwerende partij lijkt daartegen geen bezwaar te hebben, nu zij enkel meedeelt geen antwoordnota te zullen neerleggen.

De Raad ziet evenmin redenen om de afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand van het beroep vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 november 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 19 november 2018

Arrest nr. 4.639 van 11 januari 2019 in de zaak 2018/219

In zake: Ramal KAZIMOV
Woonplaats kiezend te 2018 Antwerpen
Lamorinièrestraat 180

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
Kantoorhoudende te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 24 juli 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 9 juli 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 7 september 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, advocaten Wim Van Caeneghem en Stevie Van Houdenrogge en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij arrest nr. 4.407 van 17 september 2018 heeft de Raad vastgesteld dat verzoeker zijn verzoekschrift en wederantwoordnota in het Engels had opgesteld, en geoordeeld dat zulks in strijd is met de taalregeling die op de procedure voor de Raad van toepassing is. Aan verzoeker

werd de mogelijkheid geboden om een Nederlandse vertaling van zijn verzoekschrift en wederantwoordnota neer te leggen.

Het dossier werd vervolgens opnieuw opgeroepen voor verdere behandeling, op de terechting die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Advocaat Wim Van Caeneghem, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Door omstandigheden neemt bestuursrechter Henri Verhaaren de plaats van bestuursrechter Sigrid Pauwels in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Arts in Visual Arts (afstudeerrichting: Fine Arts)’.

Voor het opleidingsonderdeel “Masterclass 01: Serendipiteit” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 5/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 3 juli 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 9 juli 2018 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat de student in zijn verzoekschrift opwerpt dat de lessen van het opleidingsonderdeel ‘Masterclass 1: Serendipiteit’ zouden samenvallen met de lessen van het opleidingsonderdeel ‘Art performance and theatre’. De student werpt in zijn verzoekschrift op dat hij de laatste dag van de 5 dagen die de masterclass duurde, niet zou kunnen meevolgen omwille van de lessen van het opleidingsonderdeel ‘Art performance and theatre’. De interne beroepscommissie stelt evenwel vast dat het opleidingsonderdeel waarop het intern beroep betrekking heeft, gedoceerd werd tijdens het eerste semester en de betwiste score werd gepubliceerd in het eerste rapport op 1 februari 2018. Het beroep is aldus manifest laattijdig en dus onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 18 juli 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 24 juli 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – afstand

Op 30 oktober 2018 bezorgt verzoeker aan de Raad volgende e-mail:

“Zoals ik in mijn vorige e-mail heb gemeld, ben ik al aan mijn nieuwe academische jaar begonnen. Ik heb mijn nieuwe studiecontract getekend.

Ik geef mijn beroep op.”

De Raad beschouwt bovenvermelde kennisgeving als een afstand van beroep, en ziet geen redenen om deze afstand niet in te willigen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand van het geding vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 januari 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.586 van 10 december 2018 in de zaak 2018/527

In zake: Rauf SEZER
Woonplaats kiezend te 9031 Drongen
Adriaan Walckiersdreef 1

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Door omstandigheden neemt bestuursrechter Marleen Verreth de plaats van bestuursrechter Sigrid Pauwels in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoekende partij is in de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen’. Na afloop van het academiejaar

2016-2017 werd hem een bindende voorwaarde opgelegd voor zijn eerstvolgende inschrijving in deze opleiding.

In het academiejaar 2017-2018 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie’. Na afloop van het academiejaar 2017-2018 bleek dat verzoeker over de laatste drie jaren van inschrijving niet slaagde voor 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor hij niet opnieuw kan inschrijven aan UGent.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie somt vervolgens de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student is sinds het academiejaar 2015-2016 aan de UGent ingeschreven. Na twee academiejaren werd hij omwille van te weinig studievoortgang geweigerd voor de opleiding ‘Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen’. Hij nam in 2016-2017 aan geen enkele examenkans deel;
- De student vocht deze weigering niet aan maar schreef zich in het academiejaar 2017-2018 in voor de opleiding ‘Gemeenschappelijk gedeelte Bachelor of Science in de psychologie’. De student behaalde ook dit jaar echter te weinig studievoortgang: hij

bleef afwezig op de twee examenkansen voor tien opleidingsonderdelen. In eerste zittijd nam hij slechts aan twee examens deel: hij behaalde een 12/20 en een 4/20. In tweede zittijd legde hij enkel terug examen af van kwalitatieve data-analyse, maar hij behaalde opnieuw het lage cijfer van 4/20. Hierdoor voldeed de student niet aan artikel 24, §2 van het OER;

- De student meldt dat de weigering de rest van zijn leven tekent en dat hij dit niet door een administratief misverstand wil laten verpesten. De interne beroepsinstantie kan begrijpen dat de weigering hard aankomt, maar stelt dat er geen sprake is van een administratief misverstand. De student vroeg immers in zijn mail van 25 juni aan de Faculteit Dienst Onderwijsondersteuning of hij zich met 42 studiepunten leerkrediet gespreid kon inschrijven over het eerste en tweede semester. Hierop werd correct door de FDO-medewerker geantwoord. De student vroeg in die mail op geen enkel ogenblik naar de studievoortgangsmaatregelen conform artikel 24 en het is niet de taak van de FDO-medewerker om te anticiperen op niet-gestelde vragen;
- De waarschuwing tot weigering werd na afloop van de eerstekansexamenperiode in juli 2018 correct vermeld op de puntenbriefjes van de student. Het is de verantwoordelijkheid van de student om hiermee rekening te houden. De student koos er echter bewust voor om niet deel te nemen aan de tweedekansexamenperiode – met uitzondering van één opleidingsonderdeel – en aan een bedevaart deel te nemen. Ook dit behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de student en is bijgevolg geen reden om de weigering ongedaan te maken;
- De student meldt tot slot dat hij omwille van persoonlijke omstandigheden niet kon deelnemen aan de examens van het tweede semester 2018. De interne beroepsinstantie stelt vast dat dit argument niet door enig concreet bewijs wordt onderbouwd. Zij kan deze bewering bijgevolg niet verder onderzoeken om na te gaan of het hier om uitzonderlijke omstandigheden gaat. De interne beroepsinstantie wijst de student erop dat de bewijslast bij hem als verzoekende partij ligt. Zij voelt zich hierin geruggesteund door eerdere besluiten van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen inzake het aanbrengen van bewijslast.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd. De interne beroepsinstantie stelt dat de weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel

voor de Universiteit Gent, wat betekent dat de student aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan worden toegelaten.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 10 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vast dat de interne beroepsinstantie aanhaalt dat hij vroeg of hij zich met 42 studiepunten kon inschrijven in het eerste semester (“waarop de FDO-medewerker correct heeft geantwoord”), maar dat hij niet heeft gevraagd naar de studievoortgangsmaatregel conform artikel 24. Verzoeker citeert zijn oorspronkelijke mail naar de FDO. Volgens hem blijkt hieruit duidelijk dat hij vraagt of hij zich het jaar nadien kan inschrijven met 42 studiepunten. Hij kreeg een positief antwoord van de FDO-medewerker. Verzoeker weet niet hoe hij het nog duidelijker zou hebben kunnen formuleren.

Verzoeker verduidelijkt dat hij niet heeft deelgenomen aan de tweedekansexamenperiode (ook niet aan het examen waarop hij 4/20 zou hebben behaald, dat waren punten van een taak die hij in het eerste semester had gemaakt) omdat hij een angststoornis had ontwikkeld waardoor hij ’s nachts paniekaanvallen kreeg. Hij is meerdere keren naar het ziekenhuis moeten gaan omdat ze zo hevig waren. Verzoeker ging door een zeer moeilijke periode. Bovendien had hij

bevestigd gekregen dat hij het jaar nadien een nieuwe kans zou kunnen krijgen om de lessen opnieuw te volgen en zo hopelijk in een betere toestand zou kunnen studeren. Verzoeker benadrukt dat als de FDO-medewerker hem niet had gezegd dat hij zich kon inschrijven, hij alsnog alles op alles had gezet om genoeg studiepunten te verwerven voor het volgende academiejaar.

Wat zijn gebrekkige studievoortgang van het academiejaar 2016-2017 betreft (0 studiepunten behaald), wenst verzoeker op te merken dat hij helemaal geen motivatie meer had om te studeren omdat hij in een richting zat die hem helemaal niet interesseerde en waarvan bovendien de masteropleiding aan de UGent dat jaar werd geschrapt. Daarnaast is ook zijn oma, die al 19 jaar voor hem zorgde en bij hem thuis inwoonde, overleden. Verzoeker is zich vergeten uit te schrijven, waardoor hij dat jaar zonder reden enorm veel studiepunten is verloren. Het jaar nadien is verzoeker psychologie gaan studeren, wat hem enorm aansprak. Hij benadrukt dat hij ondanks zijn depressie en familiale problemen toch nog een score van 12/20 heeft behaald voor zijn hoofdvak ‘Algemene psychologie’. Verzoeker is zeer gepassioneerd door psychologie. Dat is het enige dat hij wil studeren.

Verzoeker stipt ten slotte aan dat hij een jongen van allochtone (Turkse) afkomst is, waardoor hij tot een zeer kleine minderheid behoort van de 900 leerlingen die zijn ingeschreven (80% zijn meisjes, 95% Belgisch). Verzoeker denkt dat hij een heel nuttig aandeel voor de gemeenschap zou zijn als hij deze opleiding tot een eind mag brengen. Hij vraagt dan ook om hem nog één kans te geven om te bewijzen dat hij een UGent waardige leerling is. Verzoeker is geboren en opgegroeid in Gent, zodat geweigerd worden aan deze universiteit hem zeer dicht bij het hart raakt. Verzoeker wil nog kunnen inschrijven voor één semester (wat nog maar 22 studiepunten is, aangezien hij geslaagd is voor ‘Algemene psychologie’), zoals beloofd door de FDO. Het zou echt alles betekenen voor hem. Verzoeker merkt op dat dit al zijn tweede beroep is. Als hij niet 100% overtuigd en gemotiveerd zou zijn dat hij zal slagen, dan zou hij ook geen moeite meer doen om in beroep te gaan.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §2 OER 2018-2019. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypotheses waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

1. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
2. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing enkel vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van verzoeker en zijn veelvuldige afwezigheid op examens. De interne beroepsinstantie merkte ook op dat verzoeker geen enkele verklaring biedt voor zijn slechte studievoortgang en deze enkel wijt aan niet nader gespecificeerde “persoonlijke omstandigheden”. Zijn intern beroepsschrift bevat ook geen enkel stuk dat enige opheldering kon bieden omtrent de slechte studievoortgang van verzoeker.

Verwerende partij merkt op dat verzoeker zeer slecht heeft gepresteerd tijdens zijn studieloopbaan aan de UGent. In zijn eerste jaar van studies behaalde hij nog 31 studiepunten, verspreid over vijf opleidingsonderdelen. Voor vier opleidingsonderdelen waarvoor hij deelnam aan evaluaties in de eerste zittijd slaagde hij echter niet, en dat met barslechte cijfers. Verzoeker bleef toen ook al afwezig op drie examens. In de tweede zittijd nam hij maar aan één examen deel, en slaagde niet. Ook hier behaalde hij een laag examencijfer. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker in het academiejaar 2016-2017 aan geen enkel examen deelnam. In het academiejaar 2017-2018 heroriënteerde verzoeker naar een andere richting, maar ook daar blijven zijn prestaties ondermaats. Hij slaagt voor één opleidingsonderdeel, maar neemt voor de rest niet deel aan de examens.

Verwerende partij stelt verder dat verzoeker in zijn intern verzoekschrift wees op het feit dat hij zo slecht presteerde ingevolge “persoonlijke omstandigheden”. Verzoeker heeft deze

persoonlijke omstandigheden niet gespecificeerd, noch voegde hij bewijsstukken toe die voor enige opheldering konden zorgen. Verwerende partij benadrukt dat de institutionele beroepscommissie op die wijze onmogelijk kon nagaan of er inderdaad bijzondere omstandigheden waren die de slechte prestaties van verzoeker konden verklaren en of er redelijke vooruitzichten waren dat hij in een volgend academiejaar een betere kans op slagen zou maken. In dat opzicht kon de institutionele beroepscommissie niet anders dan het beroep ongegrond verklaren en is deze beslissing in die omstandigheden volstrekt verantwoord en zeker niet onredelijk.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker er ook nog op wees dat hij niet deelnam aan de tweede zittijd omdat uit een antwoord op een vraag die hij stelde aan het monitoraat bleek dat hij zich na de januarizittijd bijkomend kon inschrijven voor opleidingsonderdelen in functie van het leerkrediet dat hij in die zittijd terug zou winnen door het behalen van credits. Hij meende dat deze informatie strijdig was met de latere informatie dat hij geweigerd zou worden en dat hij zeker aan de tweede zittijd zou hebben deelgenomen als hij had geweten wat de consequenties van zijn niet-deelname zouden zijn. Volgens verwerende partij wees de institutionele beroepscommissie dat argument ook terecht af. Ze benadrukt dat de FDO-medewerker geenszins de boodschap heeft gegeven dat verzoeker hoe dan ook zou kunnen inschrijven. Hij diende die boodschap ook niet te geven vermits die vraag ook niet was gesteld, toch niet vanuit de optiek van eventuele maatregelen van studievoortgangsbewaking. Verwerende partij voegt eraan toe dat de FDO-medewerker die vraag op dat moment ook helemaal nog niet kon beantwoorden vanuit die optiek, omdat de eerste zittijd nog niet was afgelopen en de tweede zittijd nog moest komen. De FDO-medewerker kon dan ook helemaal nog niet weten of verzoeker al dan niet tegen studievoortgangsbewakingsmaatregelen zou stoten. Verwerende partij benadrukt dat het volledig de eigen verantwoordelijkheid van de student is om de aangeboden examenkansen al dan niet op te nemen. Het kan de institutionele beroepscommissie niet worden verweten dat ze rekening heeft gehouden met de vele afwezigheden van de student, nu daarvoor ook geen enkele onderbouwde verklaring werd gegeven.

Waar verzoeker thans opmerkt dat hij een angststoornis had ontwikkeld, de opleiding Oosterse talen en culturen hem helemaal niet interesseerde en zijn oma die voor hem had gezorgd in die periode was gestorven, waardoor hij in het academiejaar 2016-2017 helemaal niet meer gemotiveerd was om te studeren, maar zich vergat uit te schrijven, stelt verwerende partij vast dat – nog daargelaten dat verzoeker ook nu geen enkel bewijsstuk van deze beweringen

aanlevert – deze informatie nieuw is en niet werd voorgelegd aan de institutionele beroepscommissie. Daardoor kon zij er ook geen rekening mee houden. Volgens verwerende partij kan deze informatie dan ook thans niet leiden tot de vernietiging van de interne beroepsbeslissing.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat deze weigering tot inschrijving slechts geldt gedurende één academiejaar, met dien verstande dat ze bij elke herinschrijving met een jaar wordt verlengd tot zolang ze niet wordt opgeheven door de institutionele beroepscommissie (art. 24, §8, alinea 3 OER 2018-2019). Dat betekent dat verzoeker bij de start van het academiejaar 2019-2020 opnieuw de (gemotiveerde en met bewijsstukken gestaafde) vraag kan stellen aan de institutionele beroepscommissie om alsnog terug toegelaten te worden tot inschrijving.

Beoordeling

Verzoeker was in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de bacheloropleiding in de psychologie. Hij wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven aan de universiteit. Verzoeker beroeft zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangbewakingsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich

bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorraarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).¹ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig aangelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat het studietraject van verzoeker als volgt is verlopen:

- in het academiejaar 2015-2016 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen’: 31 van de 60 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 52%;

¹ *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

I° (...)

1°/i indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

- in het academiejaar 2016-2017 is verzoeker eveneens ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen’: 0 van de 59 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 0 %;
- academiejaar 2017-2018 is geschreven in het Gemeenschappelijk gedeelte Bachelor of Science in de psychologie: 8 van de 57 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 14%.

Verzoeker behaalde over drie academiejaren heen dus 39 van de 176 opgenomen studiepunten, wat overeenkomt met een studierendement van 22%. In uitvoering van artikel 24, §2 van het OER (zie stuk 6 van verwerende partij) werd verzoeker voor het academiejaar 2018-2019 de verdere inschrijving geweigerd, omdat hij in de afgelopen drie academiejaren in totaal voor minder dan 1/3 van de opgenomen studiepunten geslaagd is. Verwerende partij was van oordeel dat een verdere inschrijving onder bindende voorwaarden voor verzoeker geen zin meer had.

De Raad stelt vast dat artikel 24, §2 van het OER als volgt luidt:

“§2. De inschrijving aan de UGent wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”.

Deze bepaling geeft uitvoering aan de mogelijkheid om – zoals hoger aangegeven – in uitvoering van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs een student te weigeren ingeval uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en conform artikel 24 van het OER heeft gehandeld. Verzoeker kon in principe reglementair worden geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker een bijzonder trage studievoortgang heeft doorgemaakt. Ingeval een student zich hierop beroeft – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Verzoeker beroept zich samengevat op de volgende bijzondere omstandigheden:

- Verkeerde studiekeuze en niet beslist om zich uit te schrijven;
- Persoonlijke omstandigheden: angststoornis, depressie, het overlijden van zijn oma;
- Misleidende informatie vanuit de onderwijsinstelling.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij na onderzoek heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien. Verwerende partij was van oordeel dat er op dit ogenblik onvoldoende vooruitzichten op verbetering zijn om verzoeker ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. Verwerende partij wees in het bijzonder op de beperkte studievoortgang van verzoeker en op zijn veelvuldige afwezigheid op examens. Bovendien waren de persoonlijke omstandigheden die hij inriep onvoldoende gespecificeerd en niet gestaafd met enig bewijsstuk.

De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak verder rekening met hiernavolgende vaststellingen en overwegingen:

(1) De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verzoeker een zeer trage studievoortgang heeft gemaakt, waarbij hij ook veelvuldig niet deelneemt aan de examens (zie stukken 4 en 5 van verwerende partij). Voor deze afwezigheden geeft hij geen gestaafde verklaring. De heroriëntatie naar de opleiding van zijn interesse heeft ook geen enkele verbetering met zich meegebracht. Verzoeker behaalt nog steeds een ondermaats studierendement. Verzoeker was ook reeds gedurende drie academiejaren ingeschreven, zodat hij bezwaarlijk kan inbrengen dat hij het studievoortgangsbeleid van verwerende partij, dat duidelijk is opgenomen in het OER, niet kent. De Raad stelt vast dat verzoeker na afloop van het academiejaar 2016-2017 ook reeds geconfronteerd werd met een bindende voorwaarde.

(2) Het argument van verzoeker omtreft de misleidende informatie van de FDO-medewerker is niet overtuigend. Hij draagt zelf de verantwoordelijkheid voor zijn beslissing om niet deel te nemen aan de examens van de tweede zittijd. De Raad stelt vast dat de door verzoeker gevraagde informatie betrekking heeft op zijn leerkrediet. Het antwoord omvatte correct de algemene gang van zaken binnen de onderwijsinstelling, met name dat hij zich per semester nog kan inschrijven voor het resterende leerkrediet. Dat verzoeker de verkregen informatie verkeerd heeft geïnterpreteerd, kan niet aan verwerende partij worden verweten.

(3) De Raad betreurt ten zeerste de persoonlijke omstandigheden die verzoeker heeft ingeroepen. De Raad moet echter concluderen dat er geen concrete en gestaafde elementen voorliggen die verschonen waarom verzoeker zo een trage studievoortgang heeft gemaakt.

(4) Een inschrijving in het hoger onderwijs mag niet lichtzinnig worden genomen. Van een student in normale omstandigheden kan worden verwacht dat hij prioriteit geeft aan zijn studies zodat deze binnen een redelijke termijn afgewerkt kunnen worden. Bijzondere omstandigheden om dit te verschonen liggen momenteel niet voor in dit dossier. Verzoeker blijkt op dit ogenblik niet de juiste ingesteldheid en attitude te hebben om zich te volle te engageren voor zijn studies. Hij heeft – na meerdere academiejaren in diverse opleidingen – nog steeds geen studieprogramma van een academiejaar afgewerkt. De naderhand aangebrachte verschoningsgronden komen de Raad niet overtuigend over.

De Raad is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden reglementair en niet kennelijk onredelijk is om verzoeker – die reeds drie academiejaren heeft gestudeerd, maar zeer weinig studievoortgang heeft gemaakt – de verdere inschrijving te weigeren.

Het middel is ongegrond.

De Raad benadrukt ten overvloede dat, zoals verwerende partij ook aangeeft, verzoeker volgend academiejaar reeds opnieuw een aanvraag tot herinschrijving kan indienen aan de hand van een nieuw goed onderbouwd en gestaafd dossier waaruit blijkt dat hij zich de afgelopen jaren in een moeilijke situatie heeft bevonden en dat hij zich op dat moment wel in betere omstandigheden bevindt en dat hij de juiste attitude heeft aangenomen om deze opleiding – die zijn volledige interesse draagt – tot een goed einde te brengen.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 10 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.587 van 10 december 2018 in de zaak 2018/534

In zake: Toby RABEI
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Kwintensberg 18

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Door omstandigheden neemt bestuursrechter Marleen Verreth de plaats van bestuursrechter Sigrid Pauwels in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de informatica’. Na afloop werd hem een bindende voorwaarde opgelegd voor zijn eerstvolgende inschrijving in deze opleiding.

In het academiejaar 2014-2015 is verzoeker niet ingeschreven in het hoger onderwijs. In het academiejaar 2015-2016 schreef verzoeker zich aanvankelijk in in de opleiding ‘Bachelor of Science in de chemie’. Hij heeft zich opnieuw uitgeschreven voor deze opleiding en heeft zich ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de criminologische wetenschappen’. Na afloop werd hem een bindende voorwaarde opgelegd voor zijn eerstvolgende inschrijving in deze opleiding.

In het academiejaar 2016-2017 is verzoeker niet ingeschreven in het hoger onderwijs. In het academiejaar 2017-2018 is hij ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de politieke wetenschappen’. Na afloop van het academiejaar 2017-2018 bleek dat verzoeker over de laatste drie jaren van inschrijving niet slaagde voor 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor hij niet opnieuw kan inschrijven aan UGent.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent geen enkele studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie somt vervolgens de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student aan de UGent al vier verschillende studierichtingen heeft geprobeerd, maar telkens zonder succes. De student heroriënteerde in 2015-2016 weliswaar van chemie naar de criminologische wetenschappen, maar hij nam slechts aan één examen deel in de eerste zittijd (3/20) en bleef afwezig op alle andere examens. Dit academiejaar schreef hij zich in voor de opleiding politieke wetenschappen, maar ook dit zonder succes. De interne beroepsinstantie merkt op dat de student dit academiejaar toch aan de meeste examens heeft deelgenomen, maar de student behaalde globaal genomen geen goede examenresultaten, waardoor hij in het afgelopen academiejaar slechts één enkel creditbewijs kon behalen. Dit sterkt de interne beroepsinstantie in haar overtuiging dat de gekozen opleiding en de Universiteit Gent in zijn geheel niet de juiste studiekeuze van de student is;
- De student meldt wel dat hij zich vanaf nu echt op zijn studies wil concentreren, maar de interne beroepsinstantie acht dit, het studieverleden van de student indachtig, niet dermate overtuigend om de student een nieuwe kans te geven. De student heeft immers drie academiejaren al de kans gehad zich te bewijzen, maar dit is helaas niet gelukt.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vooreerst dat zijn tijd en aandacht reeds voordat hij in het hoger onderwijs begon naar een ander carrièrepad ging, namelijk eSports. Na vroege successen is deze keuze uiteindelijk toch op weinig uitgedraaid. Tijdens deze periode (2013-heden) combineerde verzoeker dit met zijn aanvankelijke studiekeuzes, die eerder exploratief van aard waren. Verzoeker had het volste vertrouwen dat enkel zijn focus op eSports, die borderline grensde aan gaming addiction (dagelijks 10-15u), hem een stabiele carrière zou opleveren. Volgens verzoeker kan dit mogelijk worden aanzien als een mentale aandoening en dus een vorm van overmacht, maar hij zag het toen zelf zeker niet zo.

Verzoeker verduidelijkt dat dit die eerste twee volledige jaren van inschrijving aan de Universiteit Gent in geen enkele studievoortgang resulteerde, voornamelijk door het missen van een groot deel van alle lessen en zelfs examens. Verzoeker ziet deze jaren dan ook eerder als een periode van inschrijving en niet als een echte poging tot succes in het hoger onderwijs. Van deze enorme verkwisting van 120 studiepunten had verzoeker toen weinig besef. Hij heeft er nu ook enorm veel spijt van.

Verzoeker neemt hiervoor zelf de verantwoordelijkheid en wil transparant en eerlijk zijn. In de academiejaren 2013-2014 en 2015-2016 (120 SP) daagde verzoeker amper op voor lessen en zelfs examens. Hij besteedde geen aandacht aan zijn leerkrediet en hij nam niet de correcte stappen tot het behoud daarvan, door ofwel vroege stopzetting ofwel tijdige verandering van het curriculum. In het academiejaar 2017-2018 dacht verzoeker zijn richting te hebben gevonden en probeerde hij beter te combineren. Na opnieuw een eerste semester waarin hij amper opdaagde, wou hij zich toch proberen herpakken voor de tweedekansexamenperiode. Hiervoor had hij in de zomer vervangpapers van ongeveer 15000 woorden geschreven, waarvoor hij geslaagd was. Daarnaast had hij tien herexamens in een tielslot van 22 kalenderdagen. Verzoeker is, opnieuw tot zijn grote ergernis, pas in augustus begonnen, maar hij probeerde er het beste van te maken. Verzoeker behaalde lage cijfers in de tweede zittijd, door onder andere te veel druk in een korte tijd en nogmaals een groot gebrek aan inzetting,

maar volgens hem is er wel een duidelijke evolutie. Dit geeft verzoeker de hoop dat hij echte resultaten kan neerzetten als hij er ook effectief voor werkt doorheen het jaar.

Verzoeker gaf het voorbije academiejaar iets meer aandacht aan zijn studies, op zijn minst door deelname aan examens, maar ook door lid te zijn van de organisatie van het kennismakingsweekend voor eerstejaars PSW aan de Universiteit Gent, wat plaatsvond op 19 september, alsook door te helpen met de boekenverkoop aan zijn faculteit doorheen het jaar. Verzoeker zit dit academiejaar ook voor de eerste maal op kot, wat hem persoonlijk een hoop meer motivatie en zingeving geeft.

De eerste twee verkwiste inschrijvingsjaren zijn een feit, waarvan verzoeker nu immens veel spijt heeft, vooral ook naar zijn ouders toe. Zijn ouders stonden achter hem omdat hij in de tussentijd wel wat verdienste aan eSports. Daar is verzoeker in de zomer mee gestopt om hopelijk nog iets te maken van zijn hogere studies en om zijn tijd op een verantwoorde manier te kunnen gebruiken. Verzoeker heeft de voorbije twee weken (sinds de start van het academiejaar) enkele lessen in het curriculum van het eerste jaar Rechten en Politieke Wetenschappen bijgewoond. Hij stelt dat hij alles tot zover goed begrijpt en dat hij zijn nota's goed bishoudt. Door een toezegging van een 55-tal studiepunten aan zijn leerkrediet zou verzoeker zich dit jaar nog laattijdig kunnen inschrijven en zichzelf willen bewijzen. Verzoeker hoopt dat de Raad via deze tweede beroepsprocedure ziet dat hij zijn engagement inzake zijn studies in het hoger onderwijs echt wel serieus neemt.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §2 OER 2018-2019. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypotheses waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

3. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
4. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een

student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing enkel vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van de student. Ze merkt op dat de student al verschillende studierichtingen heeft geprobeerd, maar zonder succes. Ze merkt ook op dat de student in de eerste jaren van inschrijving nagenoeg altijd afwezig bleef op examens. In het laatste jaar nam hij wel deel aan nagenoeg alle examens, maar globaal genomen behaalt hij geen goede examenresultaten. De interne beroepsinstantie merkt nog op dat de student weliswaar aangeeft zich vanaf nu echt op zijn examens te willen concentreren, maar het studieverleden van de student indachtig acht de interne beroepsinstantie dat argument niet dermate overtuigend om hem een nieuwe kans te geven. De student heeft immers al drie academiejaren de kans gehad om zich te bewijzen, maar dit is niet gelukt.

Volgens verwerende partij is de beoordeling dat uit het dossier blijkt dat het niet zinvol is om verzoeker nogmaals toe te laten om zich in te schrijven aan de UGent, zelfs onder bindende voorwaarde, zeker niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk. Verwerende partij wijst erop dat verzoeker niet kan ontkennen, wat hij ook niet doet, dat zijn studievoortgang zeer slecht is. In zijn intern beroep stelde verzoeker dat zijn aanvankelijke keuzes eerder exploratief waren en dat hij geen idee had welke kant hij uitwilde. Dit resulteerde in twee verkeerde keuzes, maar ook in een uiteindelijk gebrek aan motivatie en een focus op een ander carrièrepad. Het afgelopen academiejaar dacht hij zijn richting wel te hebben gevonden, maar hij legde geen goede examens af, wat hij verklaart door het feit dat hij te laat is begonnen studeren.

Verwerende partij stelt dat verzoeker vaag blijft over wat dat andere carrièrepad was. Hij verwijst naar eSports en stelt dat dit op weinig uitdraaide. In zijn extern verzoekschrift is hij hierover iets duidelijker en neemt hij zelfs de woorden in de pen dat zijn focus op eSports “borderline grensde aan gaming addiction”. Hij stelt dat dit mogelijk aanzien kan worden als een mentale aandoening en dus als een vorm van overmacht, maar dat hij dat toen zeker niet zo

zag. Verwerende partij benadrukt dat dit element niet voorlag voor de interne beroepsinstantie, zodat zij hiermee geen rekening kon houden.

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat de studievoortgang van verzoeker zeer zwak is. Tijdens zijn eerste twee jaren van inschrijving legde hij nauwelijks examens af. In het academiejaar 2017-2018 schreef hij zich uiteindelijk in voor de ‘Bachelor of Science in de politieke wetenschappen’, waarvan hij stelt dat dit wel zijn ding is. In dat academiejaar neemt hij veel meer deel aan de examens en legt hij in de tweede zittijd zelfs alle examens af, maar behaalt hij opnieuw geen goede cijfers. Hij behaalt uiteindelijk maar één credit, en slaagt niet voor alle andere vakken, vaak met zeer lage cijfers.

Verzoeker weet zijn slechte prestaties de eerste twee studiejaren aan een gebrek aan motivatie en een te grote focus op zijn andere carrièrepad, dat eSports (gaming) bleek te zijn. Hij stelde het laatste academiejaar wel meer aandacht te hebben besteed aan zijn studies, maar ook dan nog steeds te laat in gang te zijn geschoten. Volgens verwerende partij is er ook geen enkele aanwijzing in het dossier van verzoeker dat de omstandigheden derwijze gewijzigd zijn dat hij een volgend academiejaar wel een redelijke kans op slagen zou maken. Hij zegt wel dat hij gestopt is met eSports en dat hij op kot is gegaan, wat hem meer motivatie en zingeving zou geven, maar de institutionele beroepscommissie achtte deze argumentatie onvoldoende overtuigend om verzoeker opnieuw toe te laten tot inschrijving aan de UGent en zij verwees daarvoor naar zijn studieverleden.

Verwerende partij is van mening dat deze beslissing in de gegeven omstandigheden niet onredelijk kan worden genoemd, laat staan kennelijk onredelijk, zeker gelet op het feit dat verzoeker ook in het academiejaar 2017-2018 zeer slecht presteerde, hoewel hij stelt dat dit een richting was die hem wel lag en dat hij zich wilde herpakken in de tweede zittijd. Het feit dat verzoeker nu naar zijn zeggen wel de goede richting had gekozen, heeft in elk geval blijkbaar niet geleid tot een voldoende motivatie om zich ook in te zetten voor de opleiding en het “herpakken” in de tweede zittijd is evenmin gelukt, wat verzoeker zelf wijst aan het feit dat hij opnieuw “tot zijn ergernis, pas begonnen is in augustus en probeerde het beste ervan te maken”.

Volgens verwerende partij blijkt uit dit alles dat de institutionele beroepscommissie wel degelijk in alle redelijkheid van oordeel kon zijn dat uit de gegevens van het dossier niet blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs, desnoods onder bindende voorwaarden,

een positief resultaat zal opleveren. De beslissing om de verdere inschrijving van verzoeker te weigeren is dan ook niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat waar hij probeerde duidelijk te maken dat hij niet had deelgenomen aan de examens door een geval van overmacht dat toe te schrijven was aan het volgen van een ander carrièrepad, hij gelooft dat als hij dit duidelijker had gecommuniceerd in het aanvankelijk intern beroep, dit wel een verschil zou hebben gemaakt in de beslissing. Verzoeker stipt ook aan dat hij sinds de start van het academiejaar effectief het merendeel van de ‘open’ lessen van het eerste bachelorjaar Politieke Wetenschappen en Rechten heeft proberen bijwonen en notities heeft proberen bijhouden.

Verder merkt verzoeker op dat hij nu in Gent woont, wat hem toelaat om makkelijker een modelstudent te zijn. De motivatie om de lessen bij te wonen is er. Hij heeft ook geen afleiding door gaming addiction. Waar verwerende partij aanhaalt dat hij al drie kansen heeft gekregen om zichzelf te bewijzen, stelt verzoeker dat hij een positieve evaluatie door de Raad slechts als de eerste, maar ook laatste kans voor effectieve studievoortgang ziet.

Verzoeker stipt ten slotte aan dat hij zijn inschrijvingsgeld zonder beurs zelf zal financieren en dat hij de extra verantwoordelijkheid hiervoor op zich neemt. Als er uit zijn verzoekschrift geen positieve evaluatie voorkomt, zal hij na het behalen van genoeg leerkrediet via jaarlijkse opbouw (nog vier jaar), zich dan alsnog inschrijven aan een hogeronderwijsinstelling. Verzoeker hoopt dat de Raad dit punt in zijn beoordeling opneemt en hem toelaat om nu al te beginnen.

Beoordeling

Verzoeker was in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de politieke wetenschappen’. Hij wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven aan de universiteit Gent. Verzoeker beroeft zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling,

maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).² Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

² *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig aangelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat het studietraject van verzoeker als volgt is verlopen:

- in het academiejaar 2013-2014 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de informatica’: 3 van de 15 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 20%. Hij kreeg een bindende voorwaarde opgelegd;
- in het academiejaar 2014-2015 is verzoeker niet ingeschreven;
- in het academiejaar 2015-2016 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de criminologische wetenschappen’: 0 van de 60 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 0%. Hij kreeg een bindende voorwaarde opgelegd;
- in het academiejaar 2016-2017 is verzoeker niet ingeschreven;
- in het academiejaar 2017-2018 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de politieke wetenschappen’: 4 van de 60 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 7%.

Verzoeker behaalde over de drie ingeschreven academiejaren heen dus 7 van de 135 opgenomen studiepunten, wat overeenkomt met een totaal studierendement van 5%. In uitvoering van artikel 24, §2 van het OER (zie stuk 6 van verwerende partij) werd verzoeker de verdere inschrijving geweigerd, omdat hij in de afgelopen drie academiejaren in totaal voor minder dan 1/3 van de opgenomen studiepunten geslaagd is. Verwerende partij was van oordeel was dat een verdere inschrijving onder bindende voorwaarden voor verzoeker geen zin meer had.

De Raad stelt vast dat artikel 24, §2 als volgt luidt:

“§2. De inschrijving aan de UGent wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”.

Deze bepaling geeft uitvoering aan de mogelijkheid om – zoals hoger aangegeven – in uitvoering van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs een student te weigeren ingeval uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en conform artikel 24 van het OER heeft gehandeld. Verzoeker kon in principe reglementair worden geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker een bijzonder trage studievoortgang heeft doorgemaakt. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoeker het voorwerp van zijn verzoekschrift niet correct heeft geformuleerd. Verzoeker werd – zoals blijkt uit de interne beroepsbeslissing – niet geweigerd omwille van ontoereikend leerkrediet, maar wel op grond van artikel 24, §2 van het OER, met name wegens onvoldoende studievoortgang (zie stuk 2 van verwerende partij). De Raad volgt de ruime lezing van verwerende partij, die in het voordeel van de student is.

Verzoeker beroept zich samengevat op de volgende bijzondere omstandigheid: combinatie van studies met een ander carrièrepad (eSports).

De Raad leest in het dossier dat de verwerende partij na onderzoek heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijstraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien. Verwerende partij was van oordeel dat er op dit ogenblik onvoldoende vooruitzichten op verbetering zijn om verzoeker ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. Verwerende partij wees in het bijzonder op de zeer beperkte studievoortgang van verzoeker alsook op zijn veelvuldige afwezigheid op de examens de eerste jaren en het zwak presteren op de examens tijdens het laatste academiejaar.

De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak rekening met hiernavolgende vaststellingen en overwegingen:

- (1) De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verzoeker een zeer trage studievoortgang heeft gemaakt, waarbij hij – met uitzondering van het laatste academiejaar – ook aan de meeste examens niet heeft deelgenomen. Voor deze afwezigheden geeft hij geen gestaafde verklaring (zie stukken 3 en 4 van verwerende partij). Tijdens het laatste academiejaar presteert verzoeker bovendien zeer zwak op de examens van de opleidingsonderdelen waaraan hij wel deelneemt.
- (2) Verzoeker roept in het intern beroepsschrift geen persoonlijke privéomstandigheden in die kunnen verschonen waarom hij zo een trage studievoortgang heeft gemaakt. Verzoeker vermeldt dat hij zich in de toekomst ten volle zal concentreren op zijn studies, maar de interne beroepsinstantie stelt – in het licht van zijn studieverleden – terecht dat dit niet als geloofwaardig overkomt.
- (3) In zijn extern verzoekschrift wijst verzoeker erop dat zijn aanvankelijke keuzes eerder verkennend waren en dat hij geen idee had welke kant hij uit wilde. Dit resulteerde in twee verkeerde studiekeuzes. Zijn aandacht ging ook naar een ander carrièrepad (eSports). De Raad moet echter samen met verwerende partij vaststellen dat ook in zijn laatste academiejaar een duidelijke motivatie en focus ontbrak. Verzoeker legde wel examens af, maar hij behaalde zeer slechte resultaten. Het te laat starten met de voorbereiding van zijn examens vormt *an sich* geen aanvaardbaar excuus. Dit toont andermaal aan dat verzoeker zich niet daadwerkelijk heeft herpakt ook al heeft hij naar zijn oordeel nu een juiste studiekeuze gemaakt.
- (4) Verzoeker legt verder uit dat zijn passie voor eSports heeft geleid tot een gameverslaving, wat volgens hem mogelijk aanzien kan worden als een mentale aandoening en dus als een vorm van overmacht. De Raad moet met verwerende partij concluderen dat hiervan op het ogenblik

van de interne beroepsprocedure, maar ook nu geen enkel stavingstuk voorligt. De ingeroepen verschoningsgrond is laattijdig en overtuigt bovendien niet.

(5) Een inschrijving in het hoger onderwijs mag niet lichtzinnig worden genomen. Van een student in normale omstandigheden kan worden verwacht dat hij prioriteit geeft aan zijn studies zodat deze binnen een redelijke termijn afgewerkt kunnen worden. Bijzondere omstandigheden om dit te verschonen liggen momenteel niet voor in dit dossier. Verzoeker heeft na diverse academiejaren ingeschreven te zijn in diverse opleidingen nog op geen enkele manier aangetoond dat hij met succes opleidingsonderdelen kan volgen. Hij heeft nog maar twee creditbewijzen behaald. Verzoeker blijkt op dit ogenblik niet de juiste ingesteldheid en attitude te hebben om zich te engageren voor zijn studies. De naderhand aangebrachte verschoningsgronden komen de Raad niet overtuigend over.

De Raad is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden reglementair en niet kennelijk onredelijk is om verzoeker – die reeds meerdere academiejaren heeft gestudeerd zonder enige studievoortgang te boeken – de verdere inschrijving te weigeren.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.588 van 10 december 2018 in de zaak 2018/536

In zake: Mesut SALKIN
 Woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Lange Violettestraat 96

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
 Woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Door omstandigheden neemt bestuursrechter Marleen Verreth de plaats van bestuursrechter Sigrid Pauwels in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Arts in de taal- en letterkunde’. Na afloop van het academiejaar 2015-2016 werd hem een

bindende voorwaarde opgelegd. Vermits hij die niet heeft behaald, werd de inschrijving hem bij aanvang van het academiejaar 2017-2018 geweigerd. Hiertegen stelde hij intern beroep in, dat werd ingewilligd. Verzoeker kreeg de toelating om zich opnieuw in te schrijven. Hij kreeg daarbij bindende voorwaarden opgelegd.

In het academiejaar 2017-2018 heeft verzoeker niet kunnen voldoen aan de hem opgelegde bindende voorwaarden, vermits hij zijn masterproef niet heeft ingediend. Daarnaast bleek dat verzoeker over drie jaren van inschrijving niet slaagde voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor hij niet opnieuw kon inschrijven aan UGent.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie somt vervolgens de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student meldt dat zijn thesis al voor 1/3 af is. De promotor meldt echter dat hij de student het afgelopen academiejaar geen enkele keer heeft gezien en dat de student ook geen begeleiding heeft gevraagd. Er ligt bijgevolg geen enkel bewijs voor waaruit effectief zou blijken dat de student vorderingen maakt;

- De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student tijdens zijn studieloopbaan aan de UGent weliswaar inspanningen leverde om aan de examens deel te nemen en in het eerste ingeschreven jaar aan de UGent zelfs éénmaal het mooie cijfer van 16/20 verwierf, maar de student behaalde globaal genomen geen goede examenresultaten, waardoor hij in de afgelopen academiejaren geen enkel creditbewijs kon behalen. De student slaagde er aan de UGent nog nooit in om de gevraagde studievoortgang conform artikel 24 van het OER te bereiken. Dit sterkt de interne beroepsinstantie in haar overtuiging dat de gekozen opleiding en de Universiteit Gent niet de juiste studiekeuze van de student is;
- Het feit dat de student getrouwde is in een ander land en een job heeft gevonden zijn argumenten vreemd aan de vraag of de student de nodige studievoortgang heeft gemaakt. Uit zijn curriculum blijkt duidelijk van niet en het gegeven dat de student een job heeft en getrouwde is, is niet uitzonderlijk te noemen;
- De interne beroepsinstantie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat dit de tweede weigering van de student is. De student was zich bijgevolg ten volle bewust van de opgelegde bindende voorwaarden, maar hij voldeed opnieuw niet aan deze bindende voorwaarden.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 10 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vooreerst dat de beslissing van de interne beroepsinstantie terecht is. Hij is zich ervan bewust dat hij zijn studies verwaarloosd heeft. De reden dat hij zich niet heeft kunnen inzetten heeft te maken met zijn familiale situatie. Zijn huwelijk en de organisatie daarvan hebben een groot deel van zijn tijd genomen. Om de kosten te kunnen betalen heeft hij bovendien moeten werken. Verzoeker benadrukt dat dit allemaal achter de rug is en dat hij zich terug kan inzetten. Verzoeker wil met zijn schrijven geen excuses oplijsten, maar vragen om een tweede kans. Als hij zijn studies niet zou kunnen hervatten, betekent dit dat het vertrouwen van zijn familie en van zijn partner grotendeels verloren zal gaan. Verzoeker merkt op dat hij zijn capaciteiten en zijn vermogen kent. Hij zal het vertrouwen in en het respect voor hemzelf verliezen.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §2 OER 2018-2019. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypotheses waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

5. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
6. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing enkel vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze merkt daarbij op dat verzoeker weliswaar stelt dat zijn masterproef voor 1/3 af is, maar dat uit informatie die ze kreeg van de promotor blijkt dat hij verzoeker het afgelopen academiejaar niet één keer heeft gezien en dat hij ook geen begeleiding heeft gevraagd. Er ligt dan ook geen enkel bewijs voor dat verzoeker inderdaad vorderingen heeft gemaakt met zijn masterproef. De institutionele beroepscommissie stelt ook vast dat verzoeker op één 16 na globaal genomen geen goede studieresultaten voorlegt en dat hij er ook nog nooit in geslaagd is de gevraagde studievoortgang conform artikel 24 OER te bereiken. Zij verwijst tot slot ook nog naar het feit dat het de tweede keer is dat verzoeker wordt geweigerd en dat hij zich dus goed bewust moest zijn van de gevolgen van de opgelegde bindende voorwaarden.

Volgens verwerende partij is de beoordeling dat uit het dossier blijkt dat het niet zinvol is om verzoeker nogmaals toe te laten om zich in te schrijven aan de UGent, zelfs onder bindende voorwaarde, zeker niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk. Verzoeker merkt overigens zelf op dat de beslissing van de institutionele beroepscommissie terecht is.

Verwerende partij wijst erop dat verzoeker niet kan ontkennen, wat hij ook niet doet, dat zijn studievoortgang niet goed is. Hij verklaart het gebrek aan studievoortgang door zijn familiale situatie en met name zijn huwelijk en de organisatie daarvan, naast het feit dat hij ook een job heeft. Verzoeker gaf voor de institutionele beroepscommissie geen verdere details hierover (vb. gaat het om een voltijdse job of niet, enz.). Dat verzoeker recent gehuwd is, kan dan misschien wel verklaren dat hij in de tweede zittijd van 2017-2018 niet goed heeft gescoord, maar het kan het gebrek aan studievoortgang in de voorgaande studiejaren zeker niet rechtvaardigen. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker de afgelopen twee academiejaren bovendien maar een beperkt aantal studiepunten opnam. Volgens haar had hij aldus een programma dat op zich – met wat extra inspanningen – wel combineerbaar is met een job. Het feit dat hij werken met studeren combineert, kan zijn beperkte studievoortgang dan ook niet verklaren.

Wat de masterproef betreft, merkt verwerende partij op dat verzoeker al drie jaar ingeschreven is voor de masterproef, maar geen vooruitgang aantoont. Ook zijn promotor heeft geen weet van enige vooruitgang. Volgens verwerende partij brengt verzoeker ook geen enkel concreet element aan waaruit kan worden afgeleid dat zijn situatie derwijze is gewijzigd dat hij in een volgend academiejaar een grotere kans maakt op slagen.

Volgens verwerende partij blijkt uit dit alles dat de institutionele beroepscommissie wel degelijk in alle redelijkheid van oordeel kon zijn dat uit de gegevens van het dossier niet blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs, desnoods onder bindende voorwaarden, een positief resultaat zal opleveren. De beslissing om de verdere inschrijving van verzoeker te weigeren is dan ook niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat deze weigering tot inschrijving slechts geldt gedurende één academiejaar, met dien verstande dat ze bij elke herinschrijving met een jaar wordt verlengd tot zolang ze niet wordt opgeheven door de institutionele beroepscommissie (art. 24, §8, alinea 3 OER 2018-2019). Dat betekent dat verzoeker bij de start van het academiejaar 2019-2020 opnieuw de (gemotiveerde en met bewijsstukken gestaafde) vraag kan stellen aan de institutionele beroepscommissie om alsnog terug toegelaten te worden tot inschrijving.

Verwerende partij verduidelijkt dat niets verzoeker belet om ondertussen verder te werken aan zijn masterproef en daaromtrent ook informele contacten te behouden met zijn promotor. Als hij kan aantonen goede voortgang te hebben gemaakt met zijn masterproef zal dat volgens verwerende partij zijn kans om in het academiejaar 2019-2020 opnieuw toelating tot inschrijving te krijgen alvast aanmerkelijk vergroten.

In zijn *wederantwoordnota* bevestigt verzoeker dat zijn eerdere uitleg nog steeds geldt.

Beoordeling

Verzoeker is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Arts in de taal- en letterkunde’. Hij heeft in 2015 een bachelordiploma behaald aan een buitenlandse universiteit. Hij wordt bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 geweigerd om zich opnieuw in te schrijven aan de universiteit. Verzoeker beroeft zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet

kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).³ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

³ *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig aangelegde studietraject van een student.

Voorliggende studievoortgangsbeslissing betreft in eerste instantie een weigering van inschrijving omdat verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt vast dat het traject van verzoeker in de opleiding ‘Master of Arts in de taal- en letterkunde’ als volgt is verlopen (zie stukken 5 en 6 van verwerende partij):

- academiejaar 2015-2016: 25 van de 60 opgenomen studiepunten behaald;
- academiejaar 2016-2017: 10 van de 35 opgenomen studiepunten behaald;
- academiejaar 2017-2018: 0 van de 25 opgenomen studiepunten behaald.

De Raad leest in het dossier dat verzoeker bij aanvang van het academiejaar 2016-2017 bindende voorwaarden kreeg opgelegd omdat hij in het academiejaar 2015-2016 geen 50% van de opgenomen studiepunten heeft verworven. Het academiejaar nadien voldeed verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarden en werd hij initieel geweigerd. In beroep werd verzoeker alsnog toegelaten om in te schrijven, maar hij kreeg wel bindende voorwaarden opgelegd. De Raad stelt vast dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 geen enkel credit behaalde, zodat hij dus opnieuw niet voldeed aan de opgelegde bindende voorwaarden. Verzoeker diende na de derde inschrijving opnieuw geen masterproef in en hij slaagde niet voor het enige opleidingsonderdeel dat hij daarnaast nog moest afwerken. Verzoeker ontket deze gegevens niet.

Verzoeker heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarden niet aangevochten waardoor deze in principe een definitief karakter hebben gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker dus een volgende inschrijving in het academiejaar 2018-2019 weigeren, in het geval verzoeker niet voldeed aan deze oplegde voorwaarden.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform artikel II.246, §1 van de Codex Hoger Onderwijs en conform artikel 24, §1 van het OER heeft gehandeld.⁴ Aangezien verzoeker niet voldeed aan alle opgelegde voorwaarden werd hij vervolgens reglementair geweigerd.

De Raad stelt verder vast dat verzoeker over de drie ingeschreven academiejaren heen 35 van 120 opgenomen studiepunten heeft behaald, wat overeenkomt met een totaal studierendement van 29%. In uitvoering van artikel 24, §2 van het OER (zie stuk 9 bij verwerende partij) werd ook op basis van deze bepaling de verdere inschrijving geweigerd, omdat verzoeker in de afgelopen drie academiejaren in totaal voor minder dan 1/3 van de opgenomen studiepunten geslaagd is. Verwerende partij was van oordeel was dat een verdere inschrijving waarbij opnieuw bindende voorwaarden werden opgelegd voor verzoeker geen zin meer had.

De Raad stelt vast dat artikel 24, §2 van het OER als volgt luidt:

“§2. De inschrijving aan de UGent wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”.

Deze bepaling geeft uitvoering aan de mogelijkheid om – zoals hoger aangegeven – in uitvoering van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs een student te weigeren ingeval uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en conform artikel 24 van het OER heeft gehandeld. Verzoeker kon in principe reglementair worden geweigerd.

⁴ Artikel 24 – Inschrijving en studievoortgangsbewaking

§1.: “Bindende voorwaarden en weigering tot inschrijving bij diplomadoelcontracten:

1° Indien de student voor minder dan 50% van de opgenomen studiepunten credits behaalt (d.i. een studierendement van minder dan 50%), zal bij de eerstvolgende inschrijving voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant) een bindende voorwaarde worden opgelegd.

2° De inhoud van de bindende voorwaarde zoals vermeld in 1° wordt bepaald in het Onderwijs- en examenreglement geldig voor het academiejaar waarin de student een volgende keer inschrijft voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant). Voor academiejaar 2018-2019 geldt dat de student voor minstens 50% van de opgenomen studiepunten credits moet verwerven. Bovendien, indien de student bijkomend voor minder dan 50% van de studiepunten van het eerste deliberatiepakket credits behaalde, dient de student voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten die behoren tot het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding credits te verwerven.

3° Wanneer de student vervolgens niet voldoet aan de bovenvermelde voorwaarde, wordt een volgende inschrijving via een diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant), of voor het desbetreffende gemeenschappelijk aanloopstuk tot verschillende opleidingen, geweigerd.”.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker het laatste academiejaar niet aan de bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen en waarom hij bovendien de afgelopen drie academiejaren een laag studierendement heeft behaald. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken en hierop gemotiveerd te antwoorden.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

De Raad komt tot de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen:

- (1) Verzoeker vraagt om voor de vierde maal in te schrijven voor een onderwijsraject met een studieomvang van 60 studiepunten, wat voor een normstudent een studiebelasting betreft van één academiejaar. Tijdens zijn traject werd verzoeker reeds tweemaal geconfronteerd met een bindende voorwaarde;
- (2) Verzoeker moest vorig academiejaar enkel nog de masterproef – waarvoor hij voor de derde maal was ingeschreven – en één resterend opleidingsonderdeel afwerken. De studiebelasting was vorig academiejaar dus zeer beperkt. Verzoeker had alle ruimte om zich te concentreren op de afwerking van de masterproef;
- (3) De masterproef betreft het sluitstuk van een opleiding waarbij een student bij uitstek kan aantonen dat hij de eindcompetenties van het gehele opleidingsraject heeft verworven;
- (4) Verzoeker slaagt andermaal niet om enige vooruitgang te boeken bij zijn masterproef. Hij stelt dat zijn masterproef reeds voor een groot deel is voorbereid, maar de Raad moet verwerende partij bittreden waar zij aangeeft dat hiervan geen enkel bewijs voorligt. Uit het

dossier blijkt ook dat verzoeker tijdens het voorbije academiejaar geen contact heeft opgenomen met zijn promotor (zie stuk 7 van verwerende partij).

(5) Ter verschoning van het niet goed presteren verwijst verzoeker naar zijn recent huwelijk en de moeilijke organisatie van zijn familiale leven, mede gezien hij zijn studie ook combineert met een job. De Raad begrijpt dat een huwelijk voorafgaand aan de tweede zittijdperiode het laatste academiejaar de goede afloop van zijn studies heeft bemoeilijkt. De Raad is echter van oordeel dat dit gebeuren *an sich* niet kan verschonen waarom verzoeker ook de periode vooraf telkens een slecht studierendement heeft behaald waardoor hij niet voldeed aan de opgelegde bindende voorwaarden. Zijn studieprogramma was ook beperkt in omvang zodat een combinatie met een job – mits een goede ingesteldheid – niet uitgesloten is. De ingeroepen omstandigheden worden bovendien enkel vaag geduid en verzoeker toont de onredelijkheid van de weigeringsbeslissing in het licht van deze omstandigheden niet aan.

(6) Verzoeker was uitdrukkelijk verwittigd dat hij in het academiejaar 2017-2018 absoluut prioriteit moet geven aan zijn studies. Hij kreeg immers reeds voor de tweede maal een bindende voorwaarde opgelegd. Als niet aan een bindende voorwaarde wordt voldaan, dan wordt een student in principe het volgende academiejaar geweigerd, tenzij hij een overmachtssituatie kan aantonen. Overmacht is “een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.” (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan). De Raad moet vaststellen dat een dergelijke overmachtssituatie, waardoor verzoeker zijn masterthesis niet tot een goed einde heeft kunnen brengen, *in casu* niet is aangetoond.

(7) Verzoeker toont ook niet aan de goede ingesteldheid en attitude te hebben om deze masterproef en het resterende opleidingsonderdeel volgend academiejaar wel tot een goed einde te brengen. Hij stelt enkel vaag dat hij zich het volgende academiejaar beter zal organiseren en dat hij zich opnieuw kan inzetten.

De Raad concludeert als volgt. Verzoeker was op het einde van vorig academiejaar verwittigd dat een weigering zou volgen ingeval hij niet zou voldoen aan de opgelegde voorwaarden. Hij moet slechts een beperkt traject afwerken. Verzoeker heeft echter geen prioriteit gegeven aan zijn studies, wat noodzakelijk is om dit belangrijke laatste onderdeel van deze opleiding op het vereiste kwalitatieve niveau af te werken.

De Raad is van oordeel dat deze studievoortgangsbeslissing mogelijk streng overkomt en betreurt het gegeven dat het sluitstuk, met name: de masterproef, na een reeds lang studietraject

niet verdergezet kan worden. In de gegeven omstandigheden is het echter reglementair en niet kennelijk onredelijk om verzoeker, die onder bindende voorwaarden was ingeschreven, de verdere inschrijving te weigeren.

De Raad benadrukt ten overvloede dat verzoeker volgend academiejaar reeds opnieuw een aanvraag tot herinschrijving kan indienen. Hiervoor moet hij een nieuw, goed onderbouwd dossier bezorgen, waaruit blijkt dat hij gewerkt heeft aan zijn familiale organisatie en dat hij de juiste attitude heeft aangenomen om zijn studies – en in het bijzonder de masterproef – tot een goed einde te brengen. De Raad wijst verzoeker in dit verband ook op de suggestie van verwerende partij om ondertussen verder te werken aan de masterproef.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot

vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.591 van 10 december 2018 in de zaak 2018/537

In zake: Elzbieta JONKO
Woonplaats kiezend te 9500 Geraardsbergen
Nieuwstraat 9

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving aan Universiteit Gent wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Door omstandigheden neemt bestuursrechter Marleen Verreth de plaats van bestuursrechter Sigrid Pauwels in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2009-2010 ingeschreven voor in de opleiding ‘Bachelor in de taal- en letterkunde (Engels-Duits)’. Sinds het academiejaar 2013-2014 is verzoekster ook ingeschreven in de opleiding ‘Master in de taal- en letterkunde (Engels-Duits)’.

Na afloop van het academiejaar 2016-2017 bleek dat verzoekster (andermaal) niet had voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde binnen de bacheloropleiding, waardoor ze (andermaal) geweigerd wordt. Binnen de masteropleiding slaagt ze niet voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten, waardoor ze een bindende voorwaarde opgelegd krijgt. In totaal slaagde verzoekster over de laatste drie jaren van inschrijving ook niet voor 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor zij niet opnieuw kon inschrijven aan UGent (ook niet voor een andere opleiding).

Verzoekster stelde daartegen (andermaal) intern beroep in, dat werd ingewilligd. Zij kreeg de toelating om zich opnieuw in te schrijven, zij het dat die toelating beperkt werd tot de bacheloropleiding. Zij kreeg daarbij bindende voorwaarden opgelegd. Tijdens de januarizittijd van 2018 neemt verzoekster deel aan het examen voor het resterende vak uit de eerste bachelor en behaalt een credit. Ze probeert zich vervolgens alsnog in te schrijven voor de masteropleiding, wat geweigerd wordt. Tegen deze weigering stelt ze intern beroep in. In februari 2018 krijgt verzoekster de toelating om alsnog in te schrijven voor de masteropleiding.

In het academiejaar 2017-2018 heeft verzoekster niet kunnen voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden, vermits zij slechts voor één vak (3 studiepunten) een credit behaalde. Zij nam aan de andere examens niet deel. Daarnaast bleek dat verzoekster nu weer over de laatste drie jaren van inschrijving niet slaagde voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor Zij niet opnieuw kon inschrijven aan UGent (ook niet voor een andere opleiding).

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2018 andermaal een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2018 werd het intern ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de argumenten die de studente in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie somt vervolgens de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De studente studeert reeds sinds 2009 aan de UGent. Dit verloopt zeer moeizaam en de studente kreeg reeds viermaal de gunst om zich, ondanks een weigering, onder bindende voorwaarden in te schrijven. De institutionele beroepscommissie drukte haar daarbij bij de laatste twee weigeringen op het hart om zich op de bacheloropleiding te focussen (mails dd. 05/10/2016 en 09/10/2017).
- Op 13 februari 2018 vroeg de studente via een nieuw beroepsschrift om ook de toelating tot de masteropleiding te krijgen. De studente rept in dat beroepsschrift met geen woord over het incident van januari waar ze in huidig, voorliggend beroep wel naar verwijst, maar merkt op dat ze een creditbewijs behaald heeft voor een bacheloropleidingsonderdeel en leerkrediet terugkreeg van de Raad, waardoor ze terug meer studiepunten wil opnemen. De studente kreeg op 14 februari 2018 van de institutionele beroepscommissie uitzonderlijk de toelating zich toch voor opleidingsonderdelen uit de masteropleiding in te schrijven, maar ook hier opnieuw met de melding de focus op de bacheloropleiding te blijven houden.
- De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente op 13 februari 2018 opleidingsonderdelen uit de bacheloropleiding toevoegt aan haar curriculum en zich op 15 februari 2018 inschrijft voor zowel opleidingsonderdelen uit de masteropleiding en voor een extra masteropleidingsonderdeel via creditcontract. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente er bijgevolg van uitging dat studievoortgang tot de mogelijkheden behoorde. Ze schreef zich ook niet meer uit voor deze opleidingsonderdelen. De commissie stelt vast dat er een ziektebriefje voorligt van

26/02/2018 t.e.m. 30/03/2018. De studente had bijgevolg, met de eerdere weigeringen en waarschuwingen in het hoofd en de beperkte studievoortgang van de laatste jaren, zich nog kunnen uitschrijven voor bepaalde opleidingsonderdelen. Ze koos er echter voor dit niet te doen, wat uiteraard haar goed recht is maar waar ze nu de verantwoordelijkheid voor draagt.

- De interne beroepsinstantie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat dit de vijfde weigering van de studente is. De studente was zich bijgevolg ten volle bewust van de opgelegde bindende voorwaarden, maar zij voldeed opnieuw niet aan de bindende voorwaarden. De interne beroepsinstantie kan aannemen dat het incident in januari en het overlijden van haar oma en diens broer een impact hebben gehad op de studieprestaties van de studente en stelt vast dat deze situaties rechtvaardigt met ziektebriefjes die haar afwezigheid staven. De interne beroepsinstantie stelt echter vast dat er geen enkel bewijs voorligt dat de situatie van de studente dermate gunstig geëvolueerd is dat een studievoortgang in 2018-2019 effectief tot de mogelijkheden zou behoren. Gelet op de lange studiehistoriek van de studente en de huidige gezondheidsproblemen, acht de interne beroepsinstantie een nieuwe inschrijving momenteel dan ook niet aan de orde.
- De interne beroepsinstantie voelt zich in de beslissing om de studente aan de eindmeet van haar studies toch te weigeren, geruggesteund door arrest 2014/471 d.d. 4 december 2014 van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De interne beroepsinstantie stelt dat de studente meer dan voldoende kansen van de Universiteit Gent heeft gekregen om de nodige studievoortgang te maken.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving aan Universiteit Gent wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekster onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op de schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat er sprake is van een situatie van overmacht, die volgens de interne beroepsinstantie middels medische attesten bewezen is. Bijgevolg vermeldt men “huidige gezondheidsproblemen” deels als motivatie voor de weigering. Verzoekster gaat niet akkoord

met de gehele beslissing alsook niet met deze redenering, aangezien het volgens haar nauw grenst aan discriminatie op basis van gezondheid.

Verzoekster benadrukt dat in het jaar 2014 bij haar de diagnose angst- en depressiestoornis werd vastgesteld. In haar voorgaande interne beroepen beargumenteerde verzoekster het niet-nakomen van bindende voorwaarden a.h.v. medische overmacht, bekraftigd door geldige medische bewijzen. De beroepsinstantie verklaarde het beroep telkens gegrond en toonde keer op keer begrip. Verzoekster stelt dat de problemen waarmee zij nu te kampen heeft, reeds aanwezig waren bij aanvang van haar studies. Als allochtoon kind in België vergde het een grote inspanning om haar aso-diploma in het secundair onderwijs te behalen. Aangezien haar ouders de taal niet machtig waren en afhankelijk waren van haar, stond verzoekster er helemaal alleen voor om keuzes te maken in het onderwijs. Haar thuissituatie was niet stimulerend en niet gunstig genoeg om succes te boeken. Dit resulteerde in een burn-out, gevolgd door de huidige diagnose. Verzoekster stelt dat zij de fout gemaakt heeft om naar haar eerste jaar niet naar het monitoraat en/of de studiebegeleider te gaan en haar curriculum telkens eigenhandig samen te stellen. Pas toen zij problemen kreeg met het leerkrediet heeft verzoekster hulp moeten inschakelen. Er werd haar eveneens een bijzonder statuut op basis van een psychologische functiebeperking toegekend. Verzoekster vraagt dan ook aandacht voor het menselijke aspect van de situatie.

In het intern beroep heeft verzoekster aangetoond dat zij een zeer turbulent jaar achter de rug heeft, wat een enorme impact heeft gehad op haar studievoortgang. In januari 2018, tijdens de examenperiode, werd verzoekster aangevallen door een onbekende in een vertrouwde omgeving. In de daaropvolgende maanden kreeg verzoekster te kampen met posttraumatische stress als gevolg van het incident, wat uiteindelijk resulteerde in een ongunstige examenperiode in juni. Vlak voor de start van de herexamens in augustus overleed haar grootmoeder heel plots en kort daarna de broer van haar grootmoeder, wiens begrafenis in Oekraïne plaatsvond, waardoor verzoekster niet kon deelnemen aan de examens. Verzoekster heeft geen controle over deze gebeurtenissen, maar deze hebben wel een grote impact, vooral op iemand die met een angst- en depressiestoornis moet leven.

Verder gaat verzoekster in op de argumenten uit de interne beroepsbeslissing. Zij wenst op te merken dat zij in januari 2018, ondanks het incident, deelgenomen heeft aan het examen van het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de historische kritiek’. Naar aanleiding van de situatie

heeft verzoekster de professor gevraagd om een mondeling evaluatieform, in plaats van een schriftelijke vorm. Aangezien het een vak uit het eerste jaar betreft en dus prioriteit heeft, heeft verzoekster dit vak tijdens het semester ingestudeerd. Ze legde het examen succesvol af met een score van 16/20. Het slagen voor dat vak uit het eerste jaar was een voorwaarde opgelegd door de curriculumcommissie. Indien zij zou slagen, dan zou verzoekster zich voor de Master mogen inschrijven. Dit was een persoonlijke motivatie, daar verzoekster in het tweede semester maar één taalspecifiek opleidingsonderdeel uit de bachelor zou hebben. Verzoekster had haar curriculum graag aangevuld met twee specifiek letterkundige vakken, omdat ze gedoceerd werden door een gastprofessor en thematisch in het kader van haar thesisonderzoek vielen. Diezelfde motivatie had verzoekster aangegeven op haar curriculumaanvraag. Vandaar haalde verzoekster in het beroepsschrift het halen van dit creditbewijs aan. Ze vermeldde niet dat hij een incident had meegeemaakt, omdat ze de langdurige impact ervan niet op voorhand kon inschatten. De posttraumatische stress werd erger in de periode van 26 februari t.e.m. 31 maart 2018, vandaar ook het attest van ongeschiktheid voor deze periode. In deze periode volgde verzoekster ook intensieve psychotherapeutische behandeling.

Het is volgens verzoekster een feit dat het totale vakkenpakket, met de Master erbij, bijzonder zwaar bleek te zijn voor haar toestand. In april was het reeds te laat om het curriculum aan te passen en verzoekster had nog steeds de hoop om aan de bindende voorwaarde te voldoen tijdens de herexamens. Verzoekster stelt dat het weliswaar een mogelijkheid was om haar voor opleidingsonderdelen uit te schrijven, maar zij was op dat ogenblik niet in staat om goed doordachte beslissingen te nemen. Eenmaal na haar ongeschiktheid was het al te laat. Behalve dit heeft verzoekster zich tijdens de zomervakantie volledig gefocust ter voorbereiding van de herexamens, gezien zij zich bewust was van de bindende voorwaarden en wat er op het spel stond. Vlak voor de start van de herexamens werd verzoekster echter geconfronteerd met het plotselinge verlies van haar grootmoeder en kort daarop haar grootoom. Haar grootmoeder had een prominente rol gespeeld in haar opvoeding. Het was tevens van bijzonder belang om in haar mentale toestand de nodige stappen te nemen om dit verlies adequaat te verwerken, afscheid nemen en de begrafenis bijwonen was hierbij vanzelfsprekend.

Verzoekster hoopt dat haar prestatie voor het vak ‘Inleiding tot de historische kritiek’ in januari 2018, hoe gering ook, als voorbeeld kan dienen dat zij wél aan voorwaarden kan voldoen en dat zij hier ook in kan slagen indien ze zich volledig focust. Verzoekster benadrukt dat de situatie waarin zij zich tijdens de herexamens bevond bijzonder zwaar was. Een reeds van

ongunstige curriculaire beslissingen hebben haar ook naar deze situatie geleid en verzoekster is zich bewust van haar verantwoordelijkheid. Zij maakte de fout om de focus niet volledig bij haar bacheloropleiding te houden, zoals aangewezen door de beroepsinstantie in de vorige beslissing. Wat haar gezondheidstoestand betreft, stelt verzoekster dat zij de nodige maatregelen neem zoals reguliere psychotherapie en medicatie. Zij hoopt niet gediscrimineerd te worden op basis van haar gezondheidstoestand.

Het behalen van haar diploma is erg belangrijk voor verzoekster, zowel vanuit haar persoonlijke overtuiging als vanuit haar socio-economische positie als migrant in België. Verzoekster is reeds twee jaar tewerkgesteld als sales advisor en haar diploma zou haar helpen met het bekomen van de hogere functie ‘communicatiespecialist’ in het bedrijf. Verzoekster doet haar opleiding nog steeds met evenveel interesse en motivatie. Doorheen de jaren ontwikkelde zij vooral een passie voor Engelse letterkunde, wat hopelijk ook blijkt uit haar scores. In de bacheloropleiding heeft verzoekster, op één opleidingsonderdeel na, alle taalvakken behaald. Het creditbewijs voor haar bachelor-thesis in kader van Engelse letterkunde heeft verzoekster ook reeds met succes behaald.

Verzoekster stelt dat zij materiaal jammer genoeg geen bewijs kan voorleggen dat een gunstige studievoortgang in het academiejaar 2018-2019 zou kunnen garanderen. Tot nu toe heeft verzoekster alle lessen wel regelmatig bijgewoond en ondanks haar faalangst heeft zij een goed gevoel bij het starten van een nieuw semester en naar de examens toe. Verzoekster hoopt dat zij kan overbrengen dat de ongunstige beslissing van de beroepsinstantie een enorme ‘wake-up call’ is geweest en een schok van angst en besef bij haar heeft teweeggebracht. Verzoekster hoopt dat men het argument dat zij zich aan de eindmeet van haar studies bevindt, alsnog in overweging kan nemen. Haar bacheloropleiding heeft zij zo goed als afgerond, er resteren nog drie opleidingsonderdelen (15 studiepunten). In de masteropleiding resteren er nog drie opleidingsonderdelen (15 studiepunten) en één onderzoekstaak (20 studiepunten). Verzoekster vraagt dat men eveneens rekening zou kunnen houden met haar leeftijd (28 jaar), de socio-economische gevolgen van het statuut van een niet-gediplomeerd migrant en de impact van de absolute weigering op haar psychische toestand. Het zou mentaal zwaar te verduren zijn mocht verzoekster de studie, waarvoor zij reeds veel tijd en inspanning heeft geleverd, niet mogen afronden. Verzoekster vraagt dan ook om haar een allerlaatste kans te geven om tenminste haar bacheloropleiding te mogen afronden.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §2 OER 2018-2019. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypotheses waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

7. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
8. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing enkel vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoekster nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de zwakke studievoortgang van verzoekster. De commissie merkte ook op dat de studente blijkbaar van oordeel was dat ze, ondanks het incident in januari waarover ze met geen woord repte in haar beroep uit februari 2018, studievoortgang kon maken. Ze schreef zich ook niet uit voor opleidingsonderdelen, hoewel ze wel een ziekteattest voorlegt dat loopt van 26 februari tot eind maart 2018 en dus op dat ogenblik alweer gezondheidsproblemen ondervond. De commissie merkt ook op dat het de vijfde keer is dat de studente wordt geweigerd en dat er geen enkel bewijs voorligt dat de situatie van de studente dermate positief is geëvalueerd, dat zij in een volgend academiejaar kans maakt op een betere studievoortgang.

Verwerende partij merkt op dat verzoekster inderdaad zeer slecht gepresteerd heeft tijdens haar studieloopbaan aan de UGent. Ze is inmiddels al tien academiejaren ingeschreven voor de bacheloropleiding. Aanvankelijk was haar studievoortgang nog net voldoende om niet te stoten op bindende voorwaarden, maar sinds het academiejaar 2014-2015 is dit gewijzigd en sindsdien

slaagde verzoekster nooit nog voor meer dan één vak binnen die bacheloropleiding. Ze neemt ook al gedurende vijf opeenvolgende academiejaren vakken op binnen de masteropleiding, maar ook hier slaagde ze de laatste jaren nooit voor meer dan één vak, op het academiejaar 2015-2016 na waarin ze voor twee vakken slaagde. Het afgelopen academiejaar slaagde ze zelfs voor geen enkel vak meer binnen de masteropleiding. Vanaf het academiejaar 2015-2016 neemt verzoekster ook minder studiepunten op dan in de daaraan voorgaande academiejaren, maar dat heeft haar kennelijk ook niet geholpen om een betere studievoortgang te maken.

Verzoekster wijst al sinds haar eerste intern beroep tegen weigeringsbeslissingen op haar precaire gezondheidstoestand. De institutionele beroepscommissie heeft haar tot nu toe steeds het voordeel van de twijfel gegeven en haar toch verder laten studeren ondanks haar gezondheidsproblemen, precies omdat de commissie hiervoor begrip had en ook studenten met gezondheidsproblemen een kans wil geven. Het studierendement van verzoekster blijft evenwel gestaag dalen, waardoor de institutionele beroepscommissie thans tot het besluit is gekomen dat het geen zin heeft om verzoekster nog eens toe te laten tot inschrijving onder bindende voorwaarden.

Verwerende partij merkt op dat het incident waarover verzoekster spreekt, heeft plaatsgevonden eind januari. Blijkens de ingediende ziektebriefjes gebeurde dit op 24 januari 2018. Anders dan verzoekster doet uitschijnen, kan dit geen impact gehad hebben op haar examens in de januari-zittijd. Ze diende die examentijd over drie vakken examens af te leggen en elk van die examens had blijkens haar examenrooster plaats voor het incident waarvan sprake. Verzoekster stelt niet dat ze een examen uitstelde tot na 24 januari, noch legt ze hiervan een bewijsstuk voor. Verwerende partij kan enkel vaststellen dat verzoekster afwezig bleef op twee van de drie examens en dat haar slechte prestaties in de januari-zittijd niet te wijten kunnen zijn aan het incident, maar het gevolg zijn van haar afwezigheden. Verwerende partij merkt ook op dat verzoekster een ziektebriefje voorlegt dat loopt vanaf 26 januari tot 31 maart 2018 en dus dateert van na het incident. Zoals de institutionele beroepscommissie terecht opmerkt, had verzoekster dan alvast moeten kunnen inschatten dat het niet goed ging met haar gezondheid en in plaats van extra vakken op te nemen, had ze er op dat moment beter aan gedaan om nog vakken uit haar curriculum te schrappen, wat nog net had gekund.

Ook de sterfgevallen waarvan verzoekster spreekt, konden de institutionele beroepscommissie niet overtuigen om verzoekster nog een zesde kans te geven om zich te bewijzen. Ook dit is

volgens verwerende partij zeker niet onredelijk. De grootmoeder van verzoekster overleed op 8 augustus 2018. Wanneer de broer van haar grootmoeder overleed, is niet duidelijk en daarover bevatte het dossier van verzoekster geen gegevens. Men kan aannemen dat het overlijden van iemand in de naaste familie een impact heeft op het functioneren van een student. De tweede zittijd begon voor verzoekster evenwel pas op 23 augustus, wat ruim twee weken later was, en verzoekster kon op basis van het bijzonder statuut waarover ze reeds beschikte, maar ook op basis van deze omstandigheden, ook nog examenverplaatsingen aanvragen voor de vakken waarvoor ze zich haar eigen zeggen toch had voorbereid. Verzoekster deed dat niet en verkoos om op alle examens afwezig te blijven, ondanks het feit dat ze toch al tot vier keer toe een duidelijke waarschuwing had gekregen dat ze meer studievoortgang zou moeten maken om haar studies te kunnen afwerken.

In deze omstandigheden is het volgens verwerende partij niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om te beslissen verzoekster niet opnieuw toe te laten tot inschrijving voor de betrokken opleidingen. Het probleem dat aan de basis ligt van de gebrekkige studievoortgang van verzoekster, is ongetwijfeld haar wankele gezondheidstoestand. Ondanks die gezondheidsproblemen en ondanks het feit dat verzoekster ook vorige jaren niet kon aantonen dat die problemen in die mate waren geëvolueerd dat ze kans maakte op een betere studievoortgang, heeft de institutionele beroepscommissie haar tot vier keer toe de kans gegeven om verder te studeren en aan te tonen dat ze wel studievoortgang kon maken ondanks haar wankele gezondheidstoestand. Die studievoortgang is nadien steeds zeer beperkt gebleven en dat niet enkel in het academiejaar 2017-2018, waarin ze nog bijkomend werd geconfronteerd met een incident en met het overlijden van twee personen uit haar familie, maar ook de daaraan voorafgaande academiejaren waarin die bijkomende problemen niet rezen. Verzoekster geeft ook geen enkele aanduiding in haar verzoekschrift dat haar situatie intussen in die zin is gewijzigd dat een betere studievoortgang kan worden verwacht.

Het beroep is volgens verwerende partij ongegrond.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat deze weigering tot inschrijving slechts geldt gedurende één academiejaar, met dien verstande dat ze bij elke herinschrijving met een jaar wordt verlengd tot zolang ze niet wordt opgeheven door de institutionele beroepscommissie (art. 24, §8, alinea 3 OER 2018-2019). Dat betekent dat verzoekster bij de start van het academiejaar 2019-2020 opnieuw de (gemotiveerde en met bewijsstukken gestaafde) vraag kan

stellen aan de institutionele beroepscommissie om alsnog terug toegelaten te worden tot inschrijving.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat haar arts in een verslag bevestigde, dat zij als bewijsstuk heeft voorgelegd in haar intern beroep, dat het incident op 24 januari bij haar een posttraumatisch stress-syndroom (PTSS) heeft veroorzaakt. Hierdoor heeft verzoekster een erg vage herinnering aan de dagen voor de gebeurtenis. Door het argument van verwerende partij heeft verzoekster een inspanning gedaan om een mentale tijdslijn te maken van de examenperiode in januari. Verzoekster wijst er ook op dat deze procedure ook stressvol is voor haar mentale toestand, wat kan leiden tot mogelijke inconsistenties.

Verzoekster stelt ook dat uit haar mails is gebleken dat zij op 9 januari 2018 de facultaire studentenadministratie heeft gecontacteerd, waarbij ze zich ziek meldde voor het examen van ‘Antieke Retoriek’. Verzoekster stelt dat zij niet meer over dit attest beschikt, maar uit e-mailverkeer bevestigen zij het attest te hebben ontvangen. Uit stuk 2, daterend van 16 januari 2018, kan worden afgeleid dat verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Algemene taalwetenschap’ een alternatieve examendatum had aangevraagd, waarbij verzoekster refereert naar het reeds ingediende medisch attest. Het examen zou op 2 februari 2018 plaatsvinden. Na het incident heeft verzoekster de prioriteit gegeven aan ‘Historische Kritiek’, gezien dit een vak uit eerste bachelor is en de inschrijving voor de Master aan het slagen voor dit vak verbonden was. In stuk 4 wordt uitgelegd wat PTSS precies inhoudt. Gezien verzoekster zich na het incident volledig stortte op het slagen voor ‘Historische Kritiek’, heeft ze het trauma niet volledig kunnen verwerken. Deze onderdrukking resulteerde in de ongeschiktheid in februari en maart 2018. In die periode heeft verzoekster gepoogd intensieve psychotherapie te volgen, maar ze vond dat dit haar niet hielp. Op aandringen van haar ouders heeft zij de medicatie afgebouwd en naar alternatieve middelen gezocht. In de zomer van 2018 heeft verzoekster zich toegelegd op fitness en yoga wat behulpzaam leek te zijn, totdat zij geconfronteerd werd met het overlijden van haar grootmoeder.

Volgens verzoekster is de argumentatie van verwerende partij in verband met de impact van het overlijden op haar gezondheidstoestand van speculatieve aard en overschrijdt dit een grens waarin verwerende partij zich in de plaats van haar arts probeert te stellen. Haar arts heeft verzoekster onderzocht en haar vervolgens ongeschikt bevonden voor de gehele examenperiode, gelet op haar reeds vastgestelde depressie- en angststoornis. Verwerende partij

speculeert dat het niet deelnemen aan de examen een ‘keuze’ was, terwijl het medisch attest het tegendeel bewijst. In haar extern beroep geeft verzoekster vervolgens een uitgebreide uitleg over haar culturele achtergrond. De grootmoeder van verzoekster bevond zich in Oekraïne en is begraven volgens het christelijk-orthodoxe geloof, waar de plechtigheden verschillen van in België. Verzoekster vraagt om respect te tonen voor haar geloof en cultuur. Zoals reeds vermeld in haar verzoekschrift, was het plots overlijden van haar grootmoeder voor verzoekster een bijzonder grote klap, gezien deze een grote rol speelde in haar opvoeding. In 2000 woonde verzoekster gedurende 11 maanden in bij haar grootouders. Gedurende de asielprocedure (9 jaar) mocht verzoekster het grondgebied van België niet verlaten, waardoor zij de begrafenis van haar grootvader niet kon bijwonen en zijn overlijden niet op een gezonde manier kon verwerken. Voor verzoekster was haar grootmoeder de laatste band die zij persoonlijk had met Oekraïne. Uit de psychotherapie bleek ook dat haar depressie- en angststoornis in bepaalde mate aan haar migratie-achtergrond te wijten is. Het verlies van haar oma heeft een exponentiële invloed gehad op de mentale toestand van verzoekster, waardoor de arts haar ongeschikt bevonden heeft. Het was voor verzoekster niet enkel psychologisch onmogelijk om deel te nemen aan de examens, wat gestaafd kan worden door het medisch attest, maar ook omdat de begrafenis en de daaropvolgende plechtigheden in Oekraïne plaatsvonden. Verzoekster vraagt om hier rekening mee te houden.

Verzoekster benadrukt dat zij dankbaar is voor de gunst om verschillende malen te worden toegelaten alsnog haar studies te mogen volgen. Het argument dat haar studievoortgang wankel zou zijn, kan verzoekster niet betwisten. Ze stelt dat ze vooral problemen heeft met algemene vakken, maar haar scores voor de taalvakken (vooral Engels) stijgen ook naarmate verzoekster vorderde in de opleiding. Zoals aangekaart in haar verzoekschrift, heeft verzoekster ook administratief ondoordachte keuzes gemaakt. In haar vroegere interne beroepen heeft verzoekster vermeld dat zij zich in een ongunstige thuissituatie bevond (slechte toestand huurhuis). De schimmel en het vocht in dat huis hebben volgens verzoekster een grote impact gehad op haar gezondheid op lange termijn, met o.a. chronische migraine en huiduitslag. Door discriminatie op basis van migratie-achtergrond diende verzoekster in dat huis te blijven, omdat zij steeds werden afgewezen als ze zich kandidaat stelden voor een andere huurwoning. Verzoekster stelt dat zij niet langer over het document i.v.m. de onbewoonbaarverklaring van haar toenmalig huis (in 2012) beschikt, maar dat de UGent dit destijds heeft ontvangen. In academiejaar 2011-2012 heeft verzoekster eveneens een administratieve misstap begaan, door twee opleidingsonderdelen via een creditcontract op te nemen. Een andere gebeurtenis die

eveneens een impact heeft gehad, is het ongeval in maart 2010 waarbij de moeder van verzoekster werd aangereden door een dronken bestuurder, waardoor veel huishoudelijke taken en het regelen van de gerechtelijke procedure op de schouders van verzoekster kwamen te liggen.

In 2015 diende verzoekster opnieuw intern beroep in tegen de weigering tot herinschrijving, wat te wijten was aan een combinatie van alle voorgaande gebeurtenissen (o.a. overlijden grootvader en operatie vader) en resulteerde in een burn-out. Een psychiater stelde de diagnose en schreef medicatie voor. Op basis hiervan heeft verzoekster een bijzonder statuut gekregen. Verzoekster had echter veel last van bijwerkingen van de medicatie, wat opnieuw resulteerde in een intern beroep in september 2016. Het intern beroep in september 2017 motiveerde verzoekster a.h.v. ziekte in alle examenperiodes, doordat verzoekster zorg moest dragen voor haar grootmoeder. De administratieve keuze om in februari vakken vanuit de masteropleiding op te nemen, gebeurde in overleg met de trajectbegeleider. Verzoekster motiveerde het opnemen van de mastervakken in haar intern beroep van februari 2018.

Verzoekster stelt dat het bijzonder moeilijk is om aan de instelling te bewijzen dat haar psychologische toestand ‘genezen’ zou zijn, binnen een jaar of wanneer dan ook in de toekomst, omdat het zo onvoorspelbaar is. Verzoekster is in de afgelopen drie jaar reeds bij vier psychotherapeuten geweest, omdat het niet makkelijk is om een geschikte persoon te vinden die zij vertrouwt. De geneeskunde biedt haar ook enkel medicatie. Vandaar dat verzoekster na het incident naar alternatieve middelen heeft gezocht, zoals fitness en yoga. Na het overlijden van haar grootmoeder heeft verzoekster stappen ondernomen, met name het opnieuw innemen van de voorgescreven medicatie, in combinatie met fitness en yoga. Verzoekster blijft zoeken naar een geschikte therapeut. Verzoekster blijft inmiddels ook de lessen volgen van ‘Algemene Taalwetenschap’ en ‘Antieke Retoriek’, op advies van haar trajectbegeleider. Verzoekster benadrukt dat ze ervan overtuigd is dat ze beschikt over het vermogen om voor deze opleidingsonderdelen te kunnen slagen. Volgens haar heeft ze dit bewezen door te slagen voor ‘Historische Kritiek’. Ze stelt dat deze situatie haar motiveert om de opleiding tot een goed einde te brengen en dit hoofdstuk eindelijk af te sluiten.

Verzoekster besluit dat zij haar kans op tweede zittijd in augustus en september 2018 niet ten volle heeft kunnen benutten omwille van omstandigheden buiten haar wil, zoals hierboven opgesomd. Ze verzoekt de Raad in overweging te nemen dat zij reeds 165 van de 180

studiepunten van de bachelor behaald heeft en slechts drie creditbewijzen verwijderd is van haar bachelordiploma. Zij verzoekt enkel een toelating tot inschrijving in de bacheloropleiding.

Beoordeling

1. Verzoekster was in het academiejaar 2017-2018 gecombineerd ingeschreven in de ‘Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits’ en in de ‘Master in de taal- en letterkunde Engels – Duits’. Zij volgde ook opleidingsonderdelen via creditcontract in de faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Verzoekster wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven aan de Universiteit Gent. Verzoekster beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toest. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daarvan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve

studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).⁵ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien de inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden geplaatst.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat de inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van de student.

2. De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen ter zake heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat het studietraject van verzoekster als volgt is verlopen:

- Academiejaar 2009-2010: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 60 studiepunten opgenomen, waarvan 35 verworven;
- Academiejaar 2010-2011: Opleidingsonderdelen via creditdoelcontract faculteit Letteren en Wijsbegeerte: 10 studiepunten opgenomen, waarvan 10 verworven;
- Academiejaar 2010-2011: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 60 studiepunten opgenomen, waarvan 25 verworven;
- Academiejaar 2011-2012: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 55 studiepunten opgenomen, waarvan 23 verworven;

⁵ *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

- Academiejaar 2012-2013: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 62 studiepunten opgenomen, waarvan 33 verworven;
- Academiejaar 2013-2014: Master in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 5 studiepunten opgenomen, waarvan 5 verworven;
- Academiejaar 2013-2014: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 54 studiepunten opgenomen, waarvan 25 verworven;
- Academiejaar 2014-2015: Master in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 15 studiepunten opgenomen, waarvan 5 verworven;
- Academiejaar 2014-2015: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 29 studiepunten opgenomen, waarvan 5 verworven;
- Academiejaar 2015-2016: Master in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 15 studiepunten opgenomen, waarvan 10 verworven;
- Academiejaar 2015-2016: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 24 studiepunten opgenomen, waarvan 3 verworven;
- Academiejaar 2016-2017: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 21 studiepunten opgenomen, waarvan 3 verworven;
- Academiejaar 2016-2017: Master in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 15 studiepunten opgenomen, waarvan 5 verworven;
- Academiejaar 2017-2018: Bachelor in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 18 studiepunten opgenomen, waarvan 3 verworven;
- Academiejaar 2017-2018: Opleidingsonderdelen via creditdoelcontract faculteit Letteren en Wijsbegeerte: 5 studiepunten opgenomen, waarvan 0 verworven;
- Academiejaar 2017-2018 Master in de taal- en letterkunde Engels – Duits: 10 studiepunten opgenomen, waarvan 0 verworven.

Verzoekster behaalde dus over 9 academiejaren heen 190 van de 458 opgenomen studiepunten.

In uitvoering van artikel 24 van het onderwijs – en examenreglement (OER) van verwerende partij (stuk 15 bij de antwoordnota) werd verzoekster de verdere inschrijving geweigerd, omdat zij gedurende haar laatste drie inschrijvingen in totaal voor minder dan een derde van de opgenomen studiepunten geslaagd is. Bovendien heeft verzoekster niet voldaan aan de haar opgelegde bindende voorwaarde. Verwerende partij was van oordeel dat een verdere inschrijving onder bindende voorwaarden geen zin meer had voor verzoekster.

Artikel 24, §1 van het OER luidt als volgt:

“§1. Bindende voorwaarden en weigering tot inschrijving bij diplomadoelcontracten:

(...)

3° Wanneer de student vervolgens niet voldoet aan de bovenvermelde voorwaarde, wordt een volgende inschrijving via een diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant), of voor het desbetreffende gemeenschappelijk aanloopstuk tot verschillende opleidingen, geweigerd.”

Uit het curriculum blijkt dat verzoekster niet aan de opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

De Raad stelt verder vast dat artikel 24, §2 van het OER als volgt luidt:

“§2. De inschrijving aan de UGent wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”

Deze bepaling geeft uitvoering aan de mogelijkheid, zoals hoger aangegeven, om in uitvoering van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs een student te weigeren indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren.

Uit het curriculum blijkt dat verzoekster de afgelopen drie academiejaren niet aan de opgelegde norm heeft voldaan.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en conform artikel 24 van het OER heeft gehandeld en dat verzoekster in principe reglementair kon worden geweigerd.

3. De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving in het licht van de door verzoekster ingeroepen omstandigheden *in casu* ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoekster een bijzonder trage studievoortgang heeft doorgemaakt. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoekster geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoekster in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Verzoekster beroept zich samengevat op veelvuldige bijzondere omstandigheden die het slecht presteren het afgelopen academiejaar en ook de voorgaande academiejaren haars inziens kunnen verantwoorden:

- De thuissituatie als kind met een migratie-achtergrond;
- Medische omstandigheden die deelname aan examens en volledige examenperiodes hebben verhinderd. Verzoekster geeft ook aan dat zij in januari 2018 is aangevallen door een onbekende, met een posttraumatisch stresssyndroom (PTSS) tot gevolg;
- Specifieke omstandigheden, die veelvuldige aanpassingen aan haar curriculum over de academiejaren heen noodzakelijk maakten;
- Algemene medische toestand: door een arts gediagnosticeerde depressie en angststoornis;
- Familiale omstandigheden: het overlijden van haar grootmoeder en haar grootoom;
- Een onbewoonbaar verklaard huis.

Verzoekster stelt ook dat ze haar huidige job als sales advisor graag uitoefent, maar dat haar passie volledig uitgaat naar taalvakken en het taalkundig onderzoek dat vooral in de masteropleiding aan bod komt.

De Raad leest in het dossier dat de verwerende partij na grondig onderzoek heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing alsnog te herzien.

De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak verder rekening met de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen.

De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verzoekster een zeer trage studievoortgang heeft gemaakt over 9 academiejaren gespreid, waarbij zij ook veelvuldig niet deelneemt aan examens

wegens ziekte. Zij behaalt wel goede punten op haar taalvakken, welke duidelijk haar interesse wegdragen (zie stuk 11 - overzicht curriculum en stuk 12 - puntenlijsten, gevoegd bij de antwoordnota).

Verzoekster werd ook meermaals onder bindende voorwaarden ingeschreven, die ze vervolgens vaak niet behaalde. Telkens kon verwerende partij in principe regelmatig de toegang weigeren, zoals hoger geduid. Verzoekster werd na diverse formele weigeringen alsnog telkens toegelaten om zich opnieuw in te schrijven, na het doorlopen van een interne beroepsprocedure.

Verzoekster kent dus zeer goed het studievoortgangsbeleid van verwerende partij en het risico dat zij, na het niet voldoen aan een bindende voorwaarde, geweigerd kan worden.

Verwerende partij benadrukte het belang van voorrang te geven aan de bacheloropleiding, maar verzoekster vroeg steeds opnieuw om gecombineerd in te schrijven met de master. Dat deed ze ook door via een creditcontract opleidingsonderdelen op te nemen. Verzoekster onderschatte duidelijk de studiebelasting en zocht ook onvoldoende begeleiding. De laatste academiejaren gaan haar prestaties nog achteruit, ondanks de beperkte studiepakketten die ze opneemt. Het gevolg hiervan is dat verzoekster na al die jaren nog steeds geen bachelordiploma heeft.

De persoonlijke omstandigheden die verzoekster heeft ingeroepen, betreurt de Raad ten zeerste. Deze hebben ongetwijfeld de moeizame studievoortgang van verzoekster mede veroorzaakt. Verwerende partij heeft hiervoor ook bijzonder veel begrip getoond en verzoekster zeer veel kansen gegeven om haar opleiding telkens verder te zetten.

De vaak medisch gestaaafde omstandigheden kunnen mogelijk wel verschonen waarom verzoekster aan bepaalde examens niet heeft kunnen deelnemen of niet goed heeft gepresteerd en kunnen mogelijk verschonen waarom in bepaalde gevallen de opgelegde bindende voorwaarden niet werden gehaald. Deze omstandigheden kunnen echter niet blijvend een aanhoudend slecht presteren gedurende diverse academiejaren verschonen. Verzoekster werd uiteindelijk terecht geweigerd, omdat de interne beroepsinstantie van oordeel was dat in het licht van haar globale studieverleden een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren.

De Raad stelt ook vast dat de interne beroepsinstantie terecht heeft geoordeeld dat er weinig concrete vooruitzichten op beterschap zijn. Verzoekster stelt wel dat zij gestart is met fitness en yoga, maar dat dit ook effect zal hebben in de toekomst is niet voldoende aangevoond.

Een inschrijving in het hoger onderwijs mag niet lichtzinnig worden genomen. Van een student kan verwacht worden dat hij zijn verantwoordelijkheid opneemt ten aanzien van de maatschappij, die in elke student investeert en een redelijke studievoortgang mag verwachten. Als na een inschrijving gedurende 9 academiejaren in dezelfde opleiding nog steeds het bachelordiploma niet is behaald, dan is er manifest niet langer sprake van een redelijke studievoortgang. Verzoekster blijkt zich op dit ogenblik niet in de gepaste omstandigheden te bevinden en niet de juiste ingesteldheid en attitude te hebben om zich te ten volle te kunnen engageren voor haar studies. Dat dit in grote mate veroorzaakt wordt door haar gezondheidsproblemen wordt door verwerende partij ook niet ontkend. Het is echter niet onredelijk om te stellen na al die jaren dat verzoekster vooreerst haar medische en familiale toestand onder controle dient te krijgen. Pas dan zal ze zich kunnen focussen op haar studies en deze tot een goed einde kunnen brengen.

De Raad moet concluderen dat de elementen die thans voorliggen, niet blijvend kunnen verschonen dat verzoekster niet goed presteert. De Raad is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden reglementair en niet kennelijk onredelijk is om verzoekster, welke reeds 9 academiejaren heeft gestudeerd met beperkte studievoortgang, de verdere inschrijving te weigeren.

De Raad benadrukt ten overvloede, zoals ook verwerende partij heeft aangegeven, dat verzoekster volgend academiejaar (2019-2020) desgewenst opnieuw een aanvraag tot inschrijving kan indienen, aan de hand van een nieuw, goed onderbouwd en gestaafd dossier waaruit blijkt dat zij zich wél in betere persoonlijke omstandigheden bevindt en de juiste attitude heeft aangenomen om deze opleiding tot een goed einde te brengen.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.589 van 10 december 2018 in de zaak 2018/544

In zake: Mathias CALMEYN
 Woonplaats kiezend te 9100 Sint-Niklaas
 Peter Benoitstraat 28

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
 Woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving aan Universiteit Gent wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Door omstandigheden neemt bestuursrechter Marleen Verreth de plaats van bestuursrechter Sigrid Pauwels in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven voor het schakelprogramma tot ‘Master of Science in de politieke wetenschappen’. Sinds het academiejaar 2016-2017 is verzoeker ook ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in de politieke wetenschappen’.

Na afloop van het academiejaar 2016-2017 bleek dat verzoeker over de laatste drie jaren van inschrijving niet slaagde voor 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor hij niet opnieuw kon inschrijven aan UGent. Hij stelde daartegen intern beroep in en dat werd ingewilligd. Hij kreeg de toelating om zich opnieuw in te schrijven. Hij kreeg daarbij bindende voorwaarden opgelegd.

In het academiejaar 2017-2018 heeft verzoeker niet kunnen voldoen aan de hem opgelegde bindende voorwaarden, vermits hij aan geen enkel examen deelnam. Daarnaast bleek dat verzoeker nu weer over de laatste drie jaren van inschrijving niet slaagde voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor hij niet opnieuw kon inschrijven aan UGent.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent de laatste drie academiejaren geen studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie somt vervolgens de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De interne beroepsinstantie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat dit de tweede weigering van de student is. De student was zich bijgevolg ten volle bewust van de opgelegde bindende voorwaarden, maar hij voldeed opnieuw niet aan de bindende voorwaarden;
- De student schreef zich de voorbije twee academiejaren telkens in voor zowel het schakelprogramma als de masteropleiding, maar hij nam – ondanks de bindende voorwaarden – aan geen enkel examen deel. De interne beroepsinstantie kan begrijpen dat de student een zaak heeft die veel energie vraagt en dat de ziekte van zijn vader hem zorgen baart, maar zij stelt vast dat de student een vrijwel identieke brief stuurt als vorig jaar september. Dit geeft aan dat de student ondanks de toen gekregen nieuwe kans zijn persoonlijke situatie toch niet dermate heeft aangepast en dat studeren nog steeds geen prioriteit was;
- De interne beroepsinstantie voelt zich in de beslissing om de student aan de eindmeet van zijn studies toch te weigeren geruggesteund door arrest 2014/471 d.d. 4 december 2014 van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De interne beroepsinstantie stelt dat de student meer dan voldoende kansen van de Universiteit Gent heeft gekregen om de nodige studievoortgang te maken.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2018 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving aan Universiteit Gent wordt

geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de interne beroepsinstantie geen rekening heeft gehouden met de feitelijke situatie. Hij verduidelijkt dat hij een soortgelijke brief heeft gestuurd als vorig jaar september, waarin hij uitlegt dat de vooruitzichten voor het ziekteverloop van zijn vader vorig jaar bij het begin van het academiejaar gunstig waren en dat hij er daarom van overtuigd was dat hij voldoende tijd zou hebben om zich te focussen op zijn studies. Toch is zijn vader terug ziek geworden en heeft verzoeker geen tijd gehad. In de interne beroepsbeslissing wordt hieruit opgemaakt dat studeren geen prioriteit was voor verzoeker. Volgens verzoeker klopt dit

helemaal niet, aangezien het een duidelijk geval van overmacht betreft. Hij benadrukt dat als hij zijn tijd in zijn studies had kunnen steken, hij dit uiteraard gedaan zou hebben. Het lijkt hem echter logisch dat hij het zich niet kan veroorloven om failliet te gaan.

Verder stelt verzoeker dat er absoluut geen rekening wordt gehouden met het feit dat hij absoluut wil slagen voor deze opleiding, ondanks de onvoorzien familiale en professionele omstandigheden. Verzoeker is als meer dan tien jaar zelfstandige en hij heeft pas op 30-jarige leeftijd de beslissing genomen om deze studies te volgen. Volgens hem wijst dit op een weloverwogen en doordachte keuze. Als het hem niet zou interesseren, zou hij zeker geen moeite doen om deze studie te mogen verderzetten. Verzoeker stipt ook aan dat hij nu een oplossing heeft voorzien om op piekmomenten de drukte op te vangen door een samenwerking aan te gaan met twee zelfstandigen, waardoor hij niet langer afhankelijk is van andere factoren (zoals het verloop van de ziekte van zijn vader) om zijn studies op een goede manier te kunnen verderzetten. Ten slotte benadrukt verzoeker dat het gewogen gemiddelde van de examens waaraan hij wel heeft deelgenomen 14,65 op 20 is.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §2 OER 2018-2019. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypotheses waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

9. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
10. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing enkel vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van verzoeker en zijn veelvuldige afwezigheid op examens. De institutionele beroepscommissie merkte ook op dat uit het dossier blijkt dat verzoeker zijn persoonlijke situatie, met een zaak die veel energie vraagt en met zorgen omtrent de ziekte van zijn vader, toch niet dermate heeft aangepast dat studeren opnieuw een prioriteit kon zijn. Ze wijst er daarbij ook op dat verzoeker eerder al werd geweigerd en zich dus ten volle bewust moest zijn van de noodzaak om studievoortgang te maken.

Verwerende partij merkt op dat verzoeker zeer slecht heeft gepresteerd tijdens de laatste twee jaren van zijn studieloopbaan aan de UGent. In de eerste twee jaren van zijn studies slaagde hij ook steeds maar voor een beperkt aantal vakken. Volgens verwerende partij was zijn gebrekkeerde studievoortgang ook toen te wijten aan zijn veelvuldige afwezigheid op examens. Voor de examens waaraan hij wel deelnam, behaalde hij doorgaans wel goede punten.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker de afgelopen twee academiejaren aan geen enkel examen heeft deelgenomen. Hij verklaarde dit telkens door te verwijzen naar het feit dat hij nog een bedrijf runt en dat zijn vader ziek is/was, waardoor hij zijn volle focus op zijn bedrijf moet leggen. Hij merkte wel op dat hij heeft ingezien dat hij het anders zal moeten aanpakken en dat hij ervoor gekozen heeft om twee extra zelfstandigen in te schakelen zodat hij voldoende tijd zou kunnen vrijmaken voor zijn studies.

De institutionele beroepscommissie heeft ondanks deze verklaringen geoordeeld dat het niet zinvol was om verzoeker nogmaals toe te laten onder bindende voorwaarden. Volgens verwerende partij is deze beoordeling in de gegeven omstandigheden niet onredelijk laat staan kennelijk onredelijk. Ze stelt ook vast dat in de academiejaren waarin verzoeker enkel de combinatie moet maken met zijn zaak en waarin zijn vader nog geen gezondheidsproblemen had, de studievoortgang van verzoeker verre van optimaal was. Sinds zijn vader ziek geworden is en hij verzoeker niet meer kan bijstaan in zijn zaak, heeft verzoeker geen enkele studievoortgang meer gemaakt.

Verwerende partij stipt aan dat verzoeker geen enkele garantie biedt dat hij in de toekomst wel een betere studievoortgang zal kunnen maken. Hij beweert wel dat hij een beroep doet op twee extra zelfstandigen, maar hij blijft daarover voor het overige zeer vaag en hij verduidelijkt niet

hoe dat hem meer studietijd zal geven. Hij legt ook geen enkel bewijs ter zake voor. Volgens verwerende partij is het in die omstandigheden niet onredelijk dat de institutionele beroepscommissie oordeelt dat het op dit ogenblik niet zinvol is om verzoeker nogmaals toe te laten tot inschrijving onder bindende voorwaarden.

Waar verzoeker er in zijn extern verzoekschrift nog op wijst dat de ziekte van zijn vader een duidelijk geval van overmacht was dat een danige invloed heeft gehad op zijn studeermogelijkheden, stelt verwerende partij dat zij kan aannemen dat dit in het academiejaar 2016-2017 inderdaad als overmacht kon worden beschouwd, maar zij meent dat verzoeker zich na de eerste waarschuwing die hij kreeg na afloop van dat academiejaar toch voldoende bewust had moeten zijn van de problemen die de ziekte van zijn vader voor zijn zaak teweeg konden brengen en dat hij dan ook in staat had moeten zijn om de nodige voorzorgen te treffen. Volgens verwerende partij blijft het, los daarvan, zo dat verzoeker allerminst duidelijk maakt hoe hij in het nieuwe academiejaar werken en studeren zal combineren zonder op de hulp van zijn vader te kunnen rekenen. Hij biedt dan ook geen enkele concrete garantie dat hij in staat zal zijn om meer studievoortgang te maken.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat deze weigering tot inschrijving slechts geldt gedurende één academiejaar, met dien verstande dat ze bij elke herinschrijving met een jaar wordt verlengd tot zolang ze niet wordt opgeheven door de institutionele beroepscommissie (art. 24, §8, alinea 3 OER 2018-2019). Dat betekent dat verzoeker bij de start van het academiejaar 2019-2020 opnieuw de (gemotiveerde en met bewijsstukken gestaafde) vraag kan stellen aan de institutionele beroepscommissie om alsnog terug toegelaten te worden tot inschrijving.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij de beperkte studievoortgang en veelvuldige afwezigheid op examens niet betwist. Hij merkt hierbij wel op dat bij het beroep tegen de weigering tot herinschrijving in 2017 de vooruitzichten voor de ziekte van zijn vader goed waren en dat er geen reden was om aan te nemen dat hij zou hervallen. Daardoor heeft verzoeker inderdaad geen bijkomende maatregelen genomen. Dat zijn vader toch herviel, was volgens verzoeker dus een geval van overmacht en niet van laksheid of onwelwillendheid. Verzoeker kon geen prioriteit maken van zijn studies, hoewel dit uiteraard wel de bedoeling was bij het aantekenen van het beroep in 2017.

Waar verwerende partij aanhaalt dat verzoeker zeer slecht gepresteerd heeft tijdens de laatste twee jaren van zijn studieloopbaan, stelt verzoeker dat er moeilijk van prestaties kan worden gesproken, aangezien hij noch de lessen kunnen volgen, noch aan de examens heeft kunnen deelnemen. Verzoeker verduidelijkt dat hij het eerste jaar het volledige schakelprogramma (72 studiepunten) heeft opgenomen, wat uiteraard te veel was. Hij had zeker rekening moeten houden met de studievoortgangsverplichtingen, maar hij was er niet van op de hoogte, wat volledig zijn verantwoordelijkheid is. Daarnaast werpt verzoeker op dat hij gecombineerd over de eerste twee jaar 52 studiepunten heeft behaald, met een gewogen gemiddelde van 14,65 op 20. Daarvoor trok hij per examenperiode twee weken uit. Volgens verzoeker moet hij met drie tot vier weken per examenperiode erin slagen om 35 tot 40 studiepunten per jaar te behalen. Dan zou zijn verdere opleiding aan de UGent op twee jaar afgerond moeten zijn.

Verder benadrukt verzoeker dat hij twee zelfstandigen heeft ingeschakeld waarmee – na analyse van de kalender voor volgend seizoen – werd overeengekomen dat zowel tijdens de drukke momenten als tijdens de examenperiodes hun hulp wordt ingeschakeld. Verzoeker verduidelijkt dat zijn vader ook nog steeds deeltijds aan het werk is, maar hiermee werd bij het bepalen van de workload geen rekening gehouden. Indien hij verder kan werken, zal verzoeker zelfs meer tijd beschikbaar hebben. Verzoeker wijst erop dat er ook minder werk werd aangenomen, omdat hij absoluut wil slagen voor deze opleiding.

Waar verwerende partij aanhaalt dat verzoeker zich bewust had moeten zijn van de problemen die de ziekte van zijn vader voor de zaak teweeg konden brengen en dat hij de nodige voorzorgen had moeten treffen in 2017, stelt verzoeker ten slotte dat hij misschien voor zekerheid had moeten kiezen, zijn vader had moeten ontslaan en een andere werknemer had moeten zoeken, maar er is ook de menselijke kant van de zaak. Verzoeker benadrukt dat voor zijn vader zijn werk zeer belangrijk is. Ander werk vinden op 64-jarige leeftijd met een dergelijke ziekte is bovendien geen sinecure. De vooruitzichten waren ook goed. Verzoeker is van mening dat, door het nemen van bovenstaande maatregelen, het succesvol afronden van de opleiding zeker mogelijk is. Volgens hem geven de behaalde punten op de examens aan dat hij het niveau aankan. Zijn motivatie is ook erg groot.

Beoordeling

Verzoeker was in het academiejaar 2017-2018 gecombineerd ingeschreven in het schakelprogramma tot de Master of Science in de politieke wetenschappen en in deze masteropleiding. Hij wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven aan de universiteit. Verzoeker beroept zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).⁶ Ingeval een student vervolgens niet

⁶ *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

I° (...)

I°/I indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat het studietraject van verzoeker als volgt is verlopen:

- in het academiejaar 2014-2015 is verzoeker ingeschreven in het schakelprogramma tot Master of Science in de politieke wetenschappen: 24 van de 72 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 33%;
- in het academiejaar 2015-2016 is verzoeker eveneens ingeschreven in het schakelprogramma tot Master of Science in de politieke wetenschappen: 28 van de 47 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 60%;
- in het academiejaar 2016-2017 is verzoeker ingeschreven in het schakelprogramma en in de Master of Science in de politieke wetenschappen: 0 studiepunten van de respectievelijk 19 en 24 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 0%;
- in het academiejaar 2017-2018 is verzoeker eveneens ingeschreven in het schakelprogramma en in de Master of Science in de politieke wetenschappen: 0 studiepunten van de respectievelijk 19 en 18 opgenomen studiepunten verworven, wat eveneens neerkomt op een studie-efficiëntie van 0%.

*2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”
(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)
§2 (...).*

In uitvoering van artikel 24, §1 en 2 van het OER (zie stuk 8 van verwerende partij) werd verzoeker de verdere inschrijving geweigerd. Verzoeker heeft immers niet voldaan aan de hem opgelegde bindende voorwaarde en hij is in de afgelopen drie academiejaren in totaal voor minder dan 1/3 van de opgenomen studiepunten geslaagd (de laatste drie academiejaren slaagde hij voor 28 van de in totaal 127 opgenomen studiepunten). Verwerende partij was van oordeel dat een verdere inschrijving onder bindende voorwaarden voor verzoeker geen zin meer had.

De Raad stelt vast dat artikel 24, §1 en 2 van het OER als volgt luidt:

*“§1. Bindende voorwaarden en weigering tot inschrijving bij diplomadoelcontracten:
(...) 3° Wanneer de student vervolgens niet voldoet aan de bovenvermelde voorwaarde, wordt een volgende inschrijving via een diplomadoelcontract voor dezelfde opleiding (ongeacht de taalvariant), of voor het desbetreffende gemeenschappelijk aanloopstuk tot verschillende opleidingen, geweigerd.*

§2. De inschrijving aan de UGent wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits verworven.”.

Deze bepaling geeft uitvoering aan de mogelijkheden om – zoals hoger aangegeven – in uitvoering van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs een student te weigeren bij het niet naleven van opgelegde bindende voorwaarden enerzijds, en ingeval uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren anderzijds.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en conform artikel 24 van het OER heeft gehandeld. Verzoeker kon in principe reglementair worden geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker een bijzonder trage studievoortgang heeft doorgemaakt. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Verzoeker beroept zich samengevat op de volgende bijzondere omstandigheden:

- combinatie studie met het leiden van een succesvolle onderneming;
- de ziekte van zijn vader.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij na onderzoek heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak verder rekening met hiernavolgende vaststellingen en overwegingen:

(1) De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verzoeker een zeer trage studievoortgang heeft gemaakt, waarbij hij ook veelvuldig niet deelneemt aan de examens. Verzoeker behaalde over vier academiejaren heen slechts 52 van de 157 opgenomen studiepunten uit het schakelprogramma. Van de 42 opgenomen studiepunten uit het masterprogramma behaalde hij geen enkel studiepunt. Verzoeker was ook reeds gedurende meerdere academiejaren ingeschreven. Hij werd na een initiële weigering in het academiejaar 2017-2018 alsnog toegelaten om zich in te schrijven na het doorlopen van een interne beroepsprocedure. Verzoeker kan bezwaarlijk inbrengen dat hij het studievoortgangsbeleid van verwerende partij, dat ook duidelijk is opgenomen in het OER, niet kent. Hij ontkent dit ook geenszins.

(2) De Raad stelt wel vast dat verzoeker – als hij deelneemt aan de examens – mooie resultaten behaalt (zie stuk 7 van verwerende partij). De Raad noch verwerende partij ontkennen niet dat verzoeker de nodige intellectuele capaciteiten heeft om deze opleiding tot een goed einde te brengen.

(3) De Raad heeft begrip voor de persoonlijke omstandigheden die verzoeker heeft ingeroepen, waaruit blijkt dat hij door de ziekte van zijn vader – die samen met hem de onderneming runt –

meer tijd dan gepland moest besteden aan zijn job, waardoor zijn studie noodgedwongen werd uitgesteld.

(4) Een inschrijving in het hoger onderwijs mag niet lichtzinnig worden genomen. Ook een werkstudent draagt de verantwoordelijkheid ten aanzien van de maatschappij om zijn studie binnen een redelijke termijn af te werken. Van een student in normale omstandigheden kan dan ook worden verwacht dat hij prioriteit geeft aan zijn studies. Bijzondere omstandigheden om te verschonen dat de studievoortgang traag verloopt liggen momenteel niet voor in dit dossier. Verzoeker kon zich immers tenminste in het academiejaar 2017-2018 beter organiseren, aangezien hij toen op de hoogte was van de ziekte van zijn vader.

(5) Verzoeker geeft in het kader van het intern beroep ook niet concreet genoeg aan dat hij zich het huidige academiejaar beter zal organiseren, noch op welke manier hij de overlast die zijn werk levert beter zal kunnen opvangen. Hij vermeldt wel dat hij twee zelfstandigen zal inschakelen op de drukke momenten, maar het blijft bij deze bewering.

(6) Het is niet onredelijk dat de interne beroepsinstantie deze aangebrachte omstandigheden – in het licht van het reeds lange traject dat verzoeker heeft afgelegd en het vele geduld dat de universiteit heeft opgebracht – niet langer als overtuigend heeft beschouwd. Verzoeker bleek niet de juiste ingesteldheid en attitude te hebben om zich ten volle te engageren voor zijn studies. Hij heeft – na meerdere academiejaren ingeschreven te zijn – het schakelprogramma nog steeds niet afgewerkt.

De Raad is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden reglementair en niet kennelijk onredelijk is om verzoeker de verdere inschrijving te weigeren.

Het middel is ongegrond.

De Raad benadrukt ten overvloede dat, zoals verwerende partij ook aangeeft, verzoeker volgend academiejaar reeds opnieuw een aanvraag tot herinschrijving kan indienen aan de hand van een nieuw goed onderbouwd en gestaafd dossier waaruit blijkt dat hij zich op dat moment wel in betere omstandigheden bevindt en dat hij de juiste attitude heeft aangenomen om deze opleiding – die zijn volledige interesse draagt – tot een goed einde te brengen.

De Raad stelt in dat verband vast dat verzoeker tijdens de zitting benadrukt dat zijn vader intussen aan de beterhand is en dat hij twee extra krachten heeft aangeworven in zijn onderneming, zodat hij zich ten volle kan concentreren op zijn studie in de toekomst. Verzoeker

benadrukt dat hij deze opleiding absoluut tot een goed einde wil brengen zodat hij zijn droom om diplomaat te worden kan realiseren.

De Raad stelt vast dat verzoeker en verwerende partij ter zitting, in het licht van deze nieuwe gegevens, reeds hebben afgesproken om voor het tweede semester een nieuwe aanvraag tot inschrijving in te dienen met het oog op het mogelijk nog tijdens het huidige academiejaar verder afwerken van het schakelprogramma.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 4.590 van 10 december 2018 in de zaak 2018/545

In zake: Giorgi KAVELASHVILI
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Lucienne Herman-Michielsensstraat 60

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2018, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2018.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Door omstandigheden neemt bestuursrechter Marleen Verreth de plaats van bestuursrechter Sigrid Pauwels in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biochemie en de biotechnologie’. Na afloop van dit academiejaar werd hem een bindende voorwaarde opgelegd voor zijn eerstvolgende inschrijving in deze opleiding.

In het academiejaar 2016-2017 is verzoeker ingeschreven in dezelfde opleiding. Hij voldeed niet aan de opgelegde bindende voorwaarde en kon zich niet opnieuw inschrijven in dezelfde opleiding. Verzoeker stelde tegen deze beslissing intern beroep in, maar dat werd als ongegrond afgewezen. Verzoeker vocht deze beslissing niet verder aan.

In het academiejaar 2017-2018 schreef verzoeker zich in voor de opleiding ‘Bachelor of Science in de biologie’. Na afloop van dit academiejaar bleek dat verzoeker over de laatste afgelopen drie jaren van inschrijving niet slaagde voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten, waardoor hij niet opnieuw kon inschrijven aan UGent.

Verzoekende partij stelde op datum van 20 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De beroepsinstantie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren.

De interne beroepsinstantie somt vervolgens de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student werd vorig jaar reeds geweigerd om zich conform artikel 24, §1 van het OER in te schrijven voor de opleiding ‘Bachelor of Science in de biochemie en de biotechnologie’. De student koos ervoor om zich toch opnieuw in te schrijven aan de UGent in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biologie’. Helaas slaagde de student er ook in deze opleiding niet in om goede resultaten te boeken. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student ook in deze opleiding weliswaar inspanningen leverde om aan de examens deel te nemen maar de student behaalde globaal genomen zeer zwakke examenresultaten waardoor hij in de afgelopen academiejaren slechts één creditbewijs kon behalen. Dit sterkt de interne beroepsinstantie in haar overtuiging dat ook deze opleiding en meer algemeen de Universiteit Gent als instelling niet de juiste studiekeuze van de student is;
- De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student meldt dat hij door middel van medicatie erin zal slagen om studievoortgang te boeken en dit staat met een doktersbewijs. Dit brengt de interne beroepsinstantie evenwel niet tot een ander oordeel. De medicatie kan de student zeker helpen met betrekking tot zijn concentratie en depressie, maar de voorliggende studieresultaten zijn dermate laag om te besluiten dat de medicatie er ook voor zal zorgen dat de student nu eveneens goede examenresultaten zal behalen. Een dergelijk bewijs ligt ook niet voor;
- De interne beroepsinstantie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat dit de tweede weigering van de student is.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vast dat de interne beroepsinstantie argumenten gebruikt die betrekking hebben op het verleden, zijnde voordat hij therapie onderging en medicatie gebruikte. Zij aanvaardt dat de medicatie kan helpen met betrekking tot concentratie en depressie, maar beslist dat het niet zal helpen om goede resultaten te behalen. Daarbij steunt zij zich volgens verzoeker op argumenten die betrekking hebben op het verleden. Verzoeker merkt op dat de interne beroepsinstantie argumenteert dat er geen bewijs voorligt dat er nu goede examenresultaten behaald zullen worden, maar hij krijgt niet de kans om dat te kunnen bewijzen. Als de interne beroepsinstantie naar zijn dossier zou hebben gekeken, zou ze 25 bewijzen hebben kunnen terugvinden die aangeven dat hij modules heeft behaald in het kader van het hoger beroepsonderwijs en dit niet alleen in de richting wetenschap, maar ook in de informatica.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de bestreden beslissing gebaseerd is op artikel 24, §2 OER 2018-2019. Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling voorziet twee hypotheses waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren:

11. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
12. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student, ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren, toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de institutionele beroepscommissie. De Raad heeft

hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing enkel vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor in eerste instantie naar de beperkte studievoortgang van de student en naar het feit dat hij weliswaar inspanningen doet om deel te nemen aan examens, maar slechte resultaten behaalt. Wat de opmerkingen van de student betreft dat hij begonnen is met therapie en dat hij medicatie neemt, stelt de institutionele beroepscommissie vast dat het dossier inderdaad een attest bevat dat de student medicatie neemt en dat die medicatie de student zeker zal helpen om zich beter te concentreren en om zijn depressie te bestrijden, maar ze is van oordeel dat de studieresultaten van de student te laag zijn om aan te nemen dat hij daardoor een betere kans op studievoortgang zal maken, nu zijn examencijfers zeer laag liggen. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat er ook geen bewijs voorligt dat het beter zal gaan met die medicatie.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker inderdaad zeer slecht heeft gepresteerd tijdens zijn studieloopbaan aan de UGent. Hij is er nauwelijks in geslaagd om enige studievoortgang te maken en voor de meeste credits die hij behaalde, had hij vier zittijden nodig. Bovendien komt hij dan nog niet tot cijfers hoger dan een 10 of een 11. Verzoeker heeft nochtans regelmatig deelgenomen aan examens, maar zijn studieresultaten zijn in de regel zeer slecht.

Verwerende partij merkt op dat verzoeker in zijn beroepsschrift weliswaar aangaf dat hij last had van concentratieproblemen en dat pas recent de oorzaak daarvan was vastgesteld (hij zou een depressie doormaken). Verzoeker stelt ook thans therapie te volgen en medicatie te nemen. De institutionele beroepscommissie heeft ondanks deze verklaringen geoordeeld dat het niet zinvol was om verzoeker nogmaals toe te laten onder bindende voorwaarden. Volgens verwerende partij is deze beoordeling in de gegeven omstandigheden niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, precies gelet op de wel erg zwakke examencijfers die de student behaalt. Verwerende partij stelt daarbij ook vast dat het dossier dat voorlag voor de interne beroepsinstantie geen enkele aanduiding bevat dat hij met die therapie en medicatie een betere kans op slagen zal hebben. Het dossier bevatte enkel een verklaring van een arts dat verzoeker voor onbepaalde duur bepaalde medicatie dient te nemen, maar het bevat geen documenten die aanduiden wat er precies aan de hand is en wat de vooruitzichten zijn met betrekking tot de

ziektetoestand van de student. Volgens verwerende partij is het in die omstandigheden niet onredelijk dat de institutionele beroepscommissie oordeelt dat het op dit ogenblik niet zinvol is om hem nogmaals toe te laten tot inschrijving onder bindende voorwaarden.

Waar verzoeker in zijn extern verzoekschrift verwijst naar 25 bewijzen die aangeven dat hij modules heeft behaald in het kader van het hoger beroepsonderwijs, benadrukt verwerende partij dat die 25 bewijzen waarvan sprake is alvast niet toegevoegd waren aan het intern beroep, zodat de institutionele beroepscommissie er ook geen rekening mee kon houden. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker de attesten wel toevoegt aan zijn extern beroep, maar zelfs indien de Raad zou oordelen dat die attesten aantonen dat hij toch voldoende kans maakt op studievoortgang, dan nog zou dit volgens verwerende partij niet kunnen leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing nu die attesten niet werden voorgelegd aan de institutionele beroepscommissie en zij die attesten dan ook niet kon kennen, noch in haar beoordeling kon betrekken.

Verwerende partij stelt bovendien vast dat de attesten ook geen ander licht op het dossier kunnen werpen. Het gaat om attesten uit het hoger beroepsonderwijs, behaald aan een CVO, en dat in de periode tussen januari 2010 en juni 2015. Deze attesten tonen wel aan dat verzoeker hoger beroepsonderwijs aankan, al valt ook hier op dat het aantal vakken waarvoor hij een attest voorlegt per jaar eerder beperkt is, maar zij tonen geenszins aan dat hij ook onderwijs op universitair niveau aankan.

Ten slotte merkt verwerende partij op dat deze weigering tot inschrijving slechts geldt gedurende één academiejaar, met dien verstande dat ze bij elke herinschrijving met een jaar wordt verlengd tot zolang ze niet wordt opgeheven door de institutionele beroepscommissie (art. 24, §8, alinea 3 OER 2018-2019). Dat betekent dat verzoeker bij de start van het academiejaar 2019-2020 opnieuw de (gemotiveerde en met bewijsstukken gestaafde) vraag kan stellen aan de institutionele beroepscommissie om alsnog terug toegelaten te worden tot inschrijving.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat het niet mogelijk is aan te duiden dat hij met therapie en medicatie een betere kans op slagen zal hebben. Volgens hem kan niemand immers vooraf weten in die toestand of een bepaalde medicatie invloed zal hebben, behalve de patiënt

zelf en hoe de patiënt denkt en zich voelt onder de medicatie. Verzoeker is ervan overtuigd dat het zal helpen om te slagen.

Verder stelt verzoeker dat hij de 25 attesten bij zijn dossier had gevoegd. Volgens hem had de institutionele beroepscommissie dan ook toegang tot die attesten. Waar verwerende partij betoogt dat de attesten wel aantonen dat hij hoger beroepsonderwijs aankan, maar niet dat hij onderwijs op universitair niveau aankan, werpt verzoeker op dat dit in contradictie is met de inschrijvingsvoorwaarde van verwerende partij.

Waar verwerende partij aanstipt dat verzoeker bij de start van het academiejaar 2019-2020 opnieuw de vraag kan stellen om in te schrijven, merkt verzoeker op dat verwerende partij het beeld probeert te scheppen dat het in orde is om de interne beroepsbeslissing niet op te heffen omdat hij volgend jaar toch opnieuw kan proberen zich in te schrijven.

Beoordeling

Verzoeker was in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biologie’. Hij wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven aan de universiteit. Verzoeker beroeft zich op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling

moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorraarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).⁷ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Voorliggende bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig aangelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat het studietraject van verzoeker als volgt is verlopen:

⁷ *Art. II.246. §1: “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:*

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

- in het academiejaar 2015-2016 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biochemie en de biotechnologie’: 0 van de 60 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 0%;
- in het academiejaar 2016-2017 is verzoeker ingeschreven in dezelfde opleiding: 20 van de 60 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 33%;
- in het academiejaar 2017-2018 is verzoeker ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biologie’: 5 van de 45 opgenomen studiepunten verworven, wat neerkomt op een studie-efficiëntie van 11%.

Verzoeker behaalde over de drie ingeschreven academiejaren heen 25 van 165 opgenomen studiepunten, wat overeenkomt met een totaal studierendement van 15%. In uitvoering van artikel 24, §2 van het OER (zie stuk 8 van verwerende partij) werd verzoeker de verdere inschrijving geweigerd, omdat hij in de afgelopen drie academiejaren in totaal voor minder dan 1/3 van de opgenomen studiepunten geslaagd is. Verwerende partij was van oordeel was dat een verdere inschrijving onder bindende voorwaarden voor verzoeker geen zin meer had.

De Raad stelt vast dat artikel 24, §2 als volgt luidt:

“§2. De inschrijving aan de UGent wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”.

Deze bepaling geeft uitvoering aan de mogelijkheid om – zoals hoger aangegeven – in uitvoering van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs een student te weigeren ingeval uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en conform artikel 24, §2 van het OER heeft gehandeld. Verzoeker kon in principe reglementair worden geweigerd.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker een bijzonder trage studievoortgang heeft doorgemaakt. Ingeval een student

zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij na onderzoek heeft geoordeeld dat de aangebrachte persoonlijke omstandigheden – deze kunnen zowel privé-gebonden zijn als betrekking hebben op het onderwijsraject – niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien. Verwerende partij was van oordeel dat er op dit ogenblik onvoldoende vooruitzichten op verbetering zijn om verzoeker ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. Verwerende partij wees in het bijzonder op de zeer beperkte studievoortgang van verzoeker en zijn regelmatige afwezigheid op de examens alsook het zwak presteren op de examens waarvoor hij wel aanwezig was. De interne beroepsinstantie zag ook geen overtuigende aanwijzingen dat verzoeker in de toekomst betere examenresultaten zou behalen.

De Raad houdt bij de besluitvorming in deze zaak verder rekening met hiernavolgende vaststellingen en overwegingen:

(1) De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verzoeker een zeer trage studievoortgang heeft gemaakt, waarbij hij ook vaak niet deelneemt aan de examens. Verzoeker presteert bovendien zeer zwak in het laatste academiejaar – waarin hij heroriënteerde naar de opleiding ‘Bachelor of Science in de biologie’ – op de examens van de opleidingsonderdelen waaraan hij wel deelneemt. Hij behaalde in het academiejaar 2017-2018 immers slechts één credit (zie stukken 6 en 7 van verwerende partij).

(2) Verzoeker roept als omstandigheden die kunnen verschonen waarom hij zo een trage en zwakke studievoortgang heeft gemaakt in dat hij kampt met concentratieproblemen en dat hij een depressie heeft doorgemaakt. Verzoeker vermeldt ook dat hij zich in de toekomst ten volle zal kunnen concentreren op zijn studies omdat hij nu medicatie neemt en therapie volgt. Hij staat dit aan de hand van een doktersattest (zie stuk 1 van verwerende partij). In het licht van het zwak studieverleden van verzoeker stelt de interne beroepsinstantie echter terecht dat dit

mogelijk wel kan helpen om zich beter te concentreren en om zijn gemoedsrust terug te vinden, maar niet in die mate dat er een omslag kan worden verwacht waardoor verzoeker volgend academiejaar wel goede examenresultaten zal behalen.

(3) De Raad moet op basis van het dossier ook vaststellen dat verzoeker nog op geen enkele wijze (bv. door voor bepaalde opleidingsonderdelen goede cijfers te behalen), heeft aangetoond deze opleiding aan te kunnen.

(4) Uit de toegevoegde verklaring van de arts blijkt dat verzoeker voor onbepaalde duur bepaalde medicatie moet nemen, maar er wordt verder geen duiding gegeven bij mogelijke perspectieven inzake zijn ziekttetoestand waaruit dan zou blijken dat goede studieresultaten in de toekomst wel degelijk mogelijk zullen zijn en dat deze medicatie op dat vlak het verschil zal maken.

(5) Om zijn capaciteiten aan te tonen verwijst verzoeker naar de veelvuldige attesten HBO5 die hij in het verleden aan een CVO heeft behaald. Ter zitting stelt verwerende partij dat deze attesten omwille van technische problemen niet in het kader van het intern beroep zijn voorgelegd. Deze attesten wijzen zeker op een interesse voor de informatica en de wetenschappen alsook op bepaalde competenties. De Raad moet echter met verwerende partij vaststellen dat deze attesten *an sich* nog niet aantonen dat verzoeker ook een opleiding op het niveau 6 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur, zijnde een bacheloropleiding, aankan. De Raad sluit dit niet uit – verzoeker wijst er terecht op dat hij voldoet aan de initiële toelatingsvoorwaarden om een academische bacheloropleiding te starten – maar verzoeker heeft, zoals hoger gesteld, gedurende meerdere academiejaren de kans gehad om aan te tonen dat hij ook competent is op het niveau dat wordt verwacht binnen een bacheloropleiding. Ook in het laatste academiejaar – waarin hij wel deelneemt aan enkele examens – behaalt hij maar één creditbewijs (zie stuk 6 van verwerende partij).

Verzoeker blijkt op dit ogenblik niet over de gepaste capaciteiten en attitude te beschikken om deze opleiding tot een goed einde te brengen. De vooruitzichten die hij voor de toekomst biedt, komen de Raad – in het licht van zijn studieverleden – niet voldoende overtuigend over. Op basis van voorliggend dossier is het niet onredelijk om te concluderen dat verzoeker niet de juiste studiekeuze heeft gemaakt en dat hij beter heroriënteert naar een opleiding die meer aansluit bij zijn competenties.

De Raad is van oordeel dat het in de gegeven omstandigheden reglementair en niet kennelijk onredelijk is om verzoeker de verdere inschrijving te weigeren.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 december 2018, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyveld	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

Freya Gheysen

De voorzitter

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.